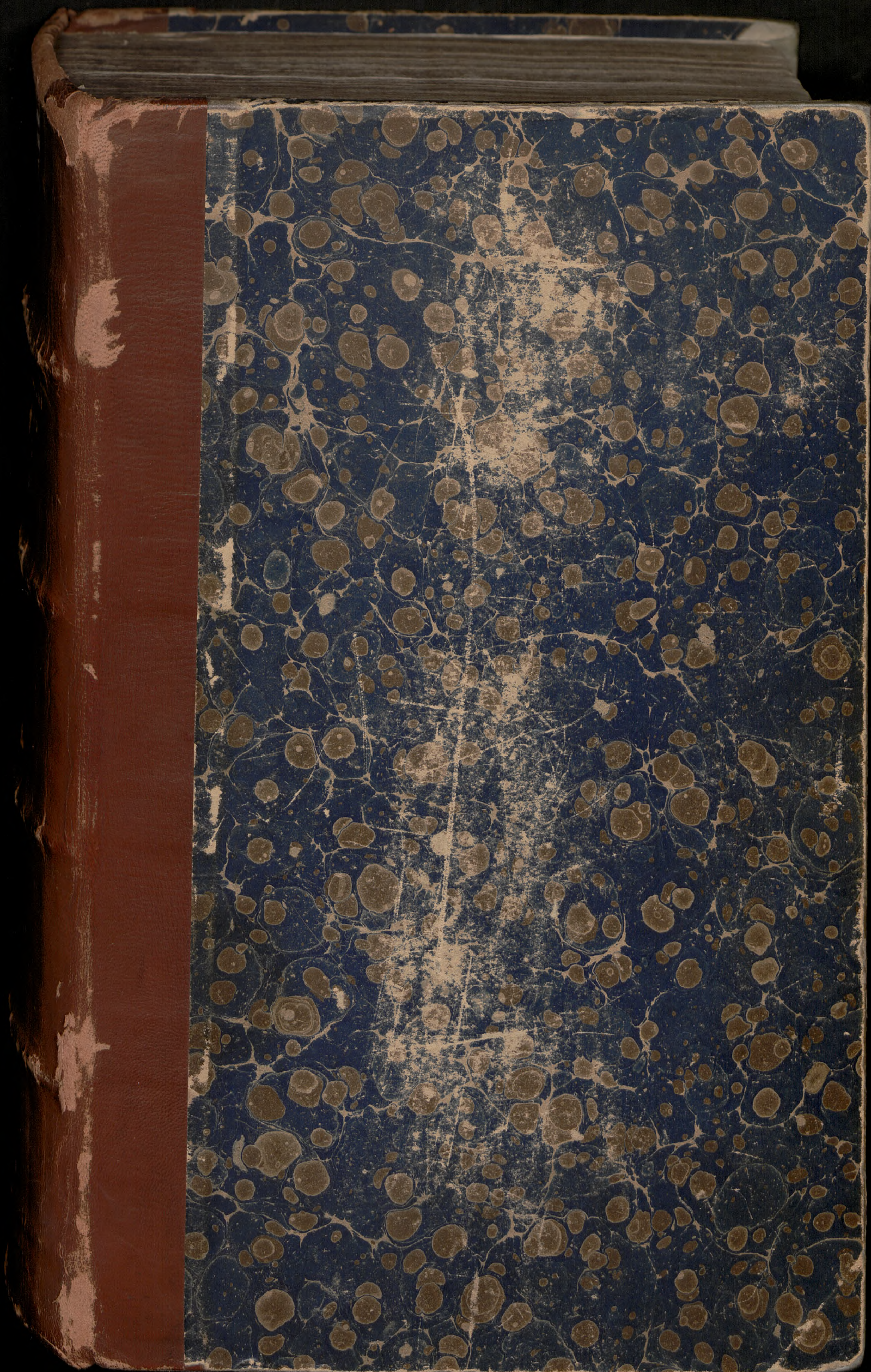

Wappenbuch vieler Häuser d. Krone Polen u. d. Grossf. Lithauen

v. Stanisław Józef Dunczewski.

T. I. II.

HERBARZ
WIELU DOMOW
KORONY POLSKIEY y W. X. LITEWSKIEGO,

DLA NIEZUPEŁNEGO OPISANIA, ALBO OPUSZCZENIA, y WIELU ODMIENNOSCI NIEPRZYZWOITYCH, ZA DAWNYCH y POZNIEYSZYCH AUTOROW, HERBY z RODOWITOSCIĄ WYRAZAIĄCYCH, NIE MAŁO DOTĄT

UKRZYWDZONYCH,

ZEBRANIEM WIELU FAMILII We DWA TOMY, CZĘSCIAMI RZECZONE,

Przez życzliwego Oyczyźnie Syna,

M. STANISŁAWA JOZEFA *A DUNEBURG* DUNCZEWSKIEGO,
Na częściach Łazow, Nowopolu, Zelaznym Chroście, Krzywonosce &c. Dziedzica,
W Akademii Zamoyskiey Oboyga Prawa Doktora y Professora, Jaśnie Oświeconego Trybunału Koronnego Geometrę,

Oraz Poważnymi Historykami, y Autentycznemi Dokumentami

MELIOROWANY.

TOM II.

Z Drukarni B. JANA KANTEGO, w Akademii Krakowskiey S. Theologii Doktora y Professora, Patrona Korony Polskiey y W. X. Litew:

PROMULGOWANY ROKU PANSKIEGO 1757.

Woyna Pruska. Kawalerska rezolucyá.

rzowi álbowiem ſzczęśliwie woiuiącemu, przydany ieſt krzyż drugi, w śrzodek podkowy do herbu Pobogá, dlá tey dźielności: Iż zá Káźimierza I. Krola, byłá ćiężka woyna przećiwko Pruſakow w Roku 1190. ná tey Pobożánin ieden, w oczach Krolewſkich, mężnie z ochotnikiem ſwoim, przebił śię przez woyſka, aż do Hetmana Pruſkiego, przy nimże wźiął Chorągiew, y názad powroćił. Jego odwagą Polacy wzbudzeni, śmiało uderzyli ná nieprzyiáćiela, y zwyćięztwo otrzymali: zatym Chorągiew wźiętą Krolowi oddał Pobożanin; á Krol mu w nadgrodę cnoty Rycerſkiey, nadał wiele włośći, oraz y krzyż złoty do herbu Pobogá, przydał mu drugi: á iż śię to dźiało nád rzeką Drwęcą ktorą niegdy Lubiczem zwáno; dlá dyſtynkcyi z inſzemi Pobożánami, názwáł go Lubiczem. *Okolski, & Kunaſzewski locô citatô.* Podobnie piſze *Báſzko* Kánonik Poznańſki. Z tąd tedy poznać, że Dom Pobożánow z Lubiczami, był zdawna ieden, máiący początek ſwoy ieſzcze zá Boleſława Chrabrego około Roku 960.

Rycerska rekompenſa.

Lubicz Rzeka.

GENEARCHOWIE LUBICZOW
z PRZEDNIEYSZEMI ANTENATAMI.

Lubicz I. Genearchá Lubiczow.

LUBICZ *Pobożanin*, ktoremu wyrażony Herb nádany ieſt od Káźimierzá I. Monarchy w Roku 1190. pierwſzy Lubiczow Genearcha. *Baſzko in deſcrip: Ducum Maſo:* Tego potomkowie rozrodźiwſzy śię po Roku 1200. máiętnośćiami podźielili śię y od nich rożnie śię ponazywali, lubo ſą iedneyże familii, mowi *Kunáſzewski* w wſpomnionym mieyſcu *Rozdźiale 2.* to daiąc podobieńſtwo: Jáko gałęźie dźielą śię między ſobą, ále iednymże drzewem ſą; ponieważ z iednego korzena wynikáią: tak y tá Fámiliá.

Lubiczá Ponomkowie

Zołkiewſcy. Gruſzeccy. Trzemeſcy. Niezabitowſcy. Stogniew. Borzęski. Łyſakow. Tylicki.

Jedni tedy od Zołkwie, názywali śię Zołkiewſkiemi: drudzy od Gruſzcze, Gruſzeckiemi: inśi od Trzemeſzna, Trzemeskiemi &c. Tenże *Kunáſzewski* mowiąc z Okolſkim, *tit. Lubicz*, że Lubiczem ieſt Niezabitowſki, Kaſztelan Bełſki, Stogniew, Borzęſki, Łyſakowſki, &c. daley powiadá: z Lubiczow Biſkupem Krákowſkim był Piotr Tylicki, Woiewodą Bełſkim był Mikołay Zołkiewſki, ſyn zaś iego Staniſław był Woiewodą Ruskim, á ſyn tego także Stániſław, był naprzod Kaſztelanem Lwowſkim, potym Kanclerzem Koronnym y Hetmanem Wielkim; Brat iego Mikołáy, był Podkomorzym Lwowſkim.

Ka-

Tylicki. Borchowski. Łękowski. Strzemeski.

Kaſztelanem Kaliſkim był Mikołay Tylicki; Zakroćimſkim, Jan Borchowſki; Wyſzogrodzkim, Mateuſz Łękowſki; Suffraganem Gnieźnińſkim, Káſper Strzemeſki; Podſękdiem Halickim, Kryſztof Strzemeſki; mowi pomieniony *Kunaſzewski.* A daley piſze: Krotko, z tego co śię powiedźiało; Biſkupem był ieden, Suffraganow dwoch: Opatow czterech: Kanclerzem y Hetmanem ieden: Woiewodow trzech: Kaſztelanow ſześć: Chorążym Koronnym ieden: Oboźnym taże 1. Podkomorzych 4. Sędźia 1. Podſędek także ieden. A to piſał Roku 1636.

Honoryuſzowie Polſcy tey Familii.

Antenaći Łękowskich z inſzemi Lubiczami.

Czyniąc w tym pilnieyſzą indagacyą z trutyną wſzelkiey okoliczności, tak powiadam. Iż po Lubiczu pierwſzym Genearſze, záráz kłádźie *Okolski tom: 2. fol: 188.* Łękowſkich, tegoż Domu y herbu w Woiewodztwie Płockim, ktorzy názywali śię od Łękowa. Z tych był Máteuſz Kaſztelanem Wyſzogrodzkim; *Cathalogus Eccleſiæ Łękovienſis, à principio fidei, in Regno fundatæ.* Tamże było wielu, iak piſze z pomienionego katalogu *Okolski proximè citat:* o ktorych też namienia *Bielski pod Rokiem 1383. fol: 262. & 1388.* także o Mateuſzu Káſztelanie Wyſzogrodzkim, ktorego Syn Mikołay, był *Laureatus* Filozofii w Akademii Krákowſkiey, Kánonik Płocki.

Laureatus in univerſita Crac:

Bogacká, Golinska.

Staniſław Łękowſki, miał żonę Bogacką, Woiewody Mazowieckiego Corkę. Mikołay miał Katarzynę Golińſką, Kaſztelana Czerſkiego Corkę. Syn iego także Stániſłáw, miał żonę Leśniowſką z Obor Polnego Hetmaná W.X. Litewſkiego Corkę, zá pánowania Auguſta Krolá w Roku 1563.

Leśnoowska

Wilkanowski.

Gumowska Borikowski

Ján Mateuſz z Golińſkiey, miał Frančiſzka, á ten Wilkánowſką żonę, Sioſtrę Kaſztelaná Płockiego. Adam Łękowſki, wźiął Gumowſką, ktorych śioſtra Elzbieta Borykowſkiego żona urodźiła Biſkupá Przemyślskiego, á Podkanclerzego Koronnego, y Brátá iego Opata Płockiego; ktorego wyraźá *Okolski tom: 2. fol: 189.*

Szydłowscy

Szydłowſcy zdawná w Płockim Woiewodztwie. Z tych Staniſław z Kánoniká Chełmſkiego, zoſtał Opátem Brzeſkim *Ordi: Præmonſtraten:* Wuy iego był Biſkupem Krakowſkim, z Domu Kraśińſkich. *Okolski tom: 2. fol: 189.* Woyćiech Kuſtoſzem Kátedry Krakowſkiey.

Kraśinski.

Borzewſki.

Sawiccy.

Borzewſcy niegdy w Ziemi Dobrzyńſkiey, z ktorych Matyáſz Opat Lendeńſki. *Szawiccy* w Podleśiu, z ktorych Mátyáſz Káſztelan Podlaſki.

Ty-

Tyliccy. Tyliccy byli w Kuiawach, ſtárożytna w Kroleſtwie Fámilia, *ſagô & togâ celebris.* Z tych Piotr Tylicki z Sekretarza Wiel: Koron: Proboſzcza Gnieźnińſkiego y Kanoniká Krákowſkiego, był Biskupęm Krakowskim y Xiążęćięm Siewierskim.

Tylicki Kaſztelan Káliski, Brzeski, Człuchowski, Rogożneński Stároſta. *Okolski tom: 2. fol: 190.*

Stogniew. Zołczyńſki. Stogniewowie w Woiewodztwie Płockim, zwali śię Zołczyńskiemi, o ktorych *Paprocki* y *Okolski.* Z tych piſze *Okolski* o Mikołaiu wielkim Rycerzu Starośćie Chmielńickim. Jż woiuiąc od młodośći, aż do ſtarych lat, y zoſtaiąc uſtawicznie w obozach, od wiele oſobliwſzemi honorami w woysku był ozdobiony; á żadney nieopuſzczáiąc expedycyi, ále wſzędy weſoło, ochotnie y ſzczęśliwie woiuiąc, od Krola Władyſłáwá IV. uczyniony ieſt wiecznym Promotorem y Opiekunem znákow woiennych. Zá ażardy zaś y zwyćięztwa z Kinderpáſzą pod Cekorą, z Ozmánem pod Choćimiem, z Guſtawem w Pruſsach, z Moskwą, Tátárami, Kozákámi, pod Niedźwiedźiemi Łozami, Kumeykami, y Starżcem, wźiął Stároſtwo Chmielnickie. Tenże był Poſłęm do Imperátorá Tureckiego Muſtafy, y Poſłęm ná ſeym Koronny: z Cekory powracáiących Wodzē woysk, á potym Oboźnym Koronnym. *Idem Okolski tom: 2. fol: 191.*

Wolińſcy. Wolińſcy ná Mázowſzu w Powiećie Ciechanowskim ſtarożytną Familią ſwoię piſali od Wierzbowskiey Woli. Z tych Stániſław ſławny Rycerz y Zwyćiężcá w Szwecyi, zá czaſow Zygmunta III. ożenił śię z Gorską Woiewody Mázowieckiego śioſtrą,

Gorſká. Gizycká. z Giżyckiey zrodzoną. Syn iego Márćin rezolutnego animuſzu Rycerz, woiował od Roku ośminaſtego, áż do ſtarośći w Obozie żyiąc: zá rozkazęm Krolewskim, toczył batalią przećiwko rebellizantom Konſtantyná Mochiłá, Woiewody Wołoskiego: zá Demetrym Xiążęćiem Moskiewskim z Rożyńskim

Rożyńſki. Hetmanęm: potym z Stániſławęm Zołkiewskim, pod ich ſtolicą:

Zołkiewski. Koniecpolski. ná oſtatek z Stániſławem Koniecpolskim Hetmanem, przećiwko Tátárom y zbuntowanym Kozakom. Był Poſłęm powtornym w intereſsach Koronnych do Syliſtryi Dynaſty Máchmet Diák Paſzy: ożenił śię ná Podolu, *1mô votô* z Kátarzyną Kie-

Kiemlczowna. Krzeżelowska. mliczowną, *2dô votô* z Krezelowską: z pierwſzą miał ſyna Steſaná chwalebnego żołnierzá, ktory tákże był Poſłęm do Wezyra Tureckiego.

Zoł-

Zołkiewski. *Zołkiewſcy* ná Zołkwi y z Zołkwi w Bełskim y Ruskim Woiewodztwie; o ktorych *Okol: tom: 2. fol: 193.* te słowa: *Antiqui & meritorum ſplendoribus Patriæ & Reipub: clariſimi & ſummè dilecti. Hinc graviſsimis honoribus Regni & titulis, tàm in Caſtris, qnàm in Senatu adornati, magna pro Rege & Repub: tentarunt, feceruntq;* .

Mikołay Staroſta Medecki. Mikołay Zołkiewski Woiewoda Bełzki cáły w obozach, zwyćiężał Tatárow, Kozakow, Wołoſzą, y gdźie tylko okazyia Kroleſtwu podałá śię. Syn iego Mikołay Woiewodźić Bełzki,

Mikołay 2. Staroſta Medecki, naśladuiąc Oyca, zá Krola Mieczyſława woiował pod Sokołem przećiwko Moskwie: *Paprocki in ſtemmat: fol: 122.* pod Gdańskiem y w inſzych expedycyach. Brat

Stanisław. iego Staniſław był Woiewodą Bełzkim, à potym Ruskim, miał

Lipska. Mikołay. żonę Zofią z Goraiá Lipską. Syn iego Mikołay Podkomorzy Lwowski; o ktorym *Okolski loco citato fol: 194. Vir literis & togâ, Judiciis Tribunalis, Senatu Legatorum, gravis, amœnus & juſtus.* Zoſtawił corkę Kaſztelanową Kamieniecką, Stárośćiną

Herbut. Koniecpolski. Skalską, Herburta żonę. Brody Miaſto iego dźiedźiczne przeſzły do Koniecpolskich. Adam ſyn iego był Oboźnym Ko-

Łukaſz. ronnym: Łukaſz brat Adámá był Woiewodą Bracławskim, Kałuskim, Chmielnickim, Pereſławskim, Mirbogrodzkim, &c. Staroſtą; o ktorym *Epitaphium Pereslavien: Lucas Zołkiewski Nicolai Succame: Leopolien: filius, Stanislai Supremi Exercituum Ducis & magni Cancellarii nepos, Palat: Braclavien: &c, verus Patriæ Civis, charus Regibus, bellator in Valachia, novus militiæ tyro, à Scythis captus, in Turcia biennali carcere detentus: in Pruſſia multoties illuſtriſs: victor, Duces Guſtavi ſub Hamerſten victos Regi captivos deduxit: in Moſchovia imperium ferro & igne depopu-*

Stánisław. *lando, ad fœdera pacis compulit: rebellibus fuit ſemper terrori, bonis ubique amori &c.* Umarł bezżenny Roku 1636. Staniſław Zołkiewski drugi ſyn Staniſława, korona y ozdoba Familii Zołkiewskich; o ktorym krotko *Okolski: In ipſo enim uno enituerat id totum, quod de Sarmatis antiquis Maro cecinerat &c.*

Był ták zacnym Kroleſtwa Polskiego Kanclerzem, y Hetmánęm Wielk: Koron: Kamionockim, Bareckim, Jaworowskim, Staroſtą; iż tak o nim pomięniony *Okolski* piſze: *Jn illo uno id totum, quod Respub: conſervat, tenet & tuetur, tanquam in vero & legitimo tutore re unita remanſerunt. Nam nec dignitas aliqua, nec honor, nec titulus Regni erat, in quo lauream ſuam non præſentaret.*

 o czym

Hebrutowna żona iego Ján Zołkiewski

o czym więcey w tymże Autorze *tomo 2. fol: 195. 6to & 7mo* doczyta śię. Zoſtawił z Reginy Herburtowny ſyna Jana, y corkę Zofią, Jana z Oleska Daniełowicza, Woiewody Ruskiego żonę. Ján Zołkiewski Staroſta Rubieſzowski, náśladuiąc Oyca ſwego w Rycerskich dźiełách, w powrоćie od Cekory z woyskiem, złapany był w tym mieyſcu od Tatarow, gdźie Oćiec iego zginął; od tegoż nieprzyiaćiela powroćiwſzy ſłabym y ochromionym, umarł Roku życia ſwoiego 28. Roku zaś Pańskiego 1633. dnia 26. Kwietnia: był y Jáworowskim, także Kałuskim Staroſtą, iáko wyraża w Kośćiele Zołkiewskim ; *Epitah:*

Brochowſcy

Brochowscy w Woiewodztwie Podláskim, Powiećie Drohickim; o ktorych *Okolski: Milites eximii, & Patriæ, literis, & rerum peritia in Jure, & provincialibus Comitiis digniſsimi.* Z tych Jan Brochowski był Kaſztelanęm Zákroćimskim.

Łyſakowſcy

Łyſakowſcy w Powiećie Ciechanowskim dáwná Familia. Jákob Łyſakowski był Podkomorzym Łomżyńskim, za czaſow Xiążąt Mázowieckich odważny woiownik, ktory Krzyżakow pod Strzelną dźiedźictwē ſwoim do Łyſakowa należącym, zwyćiężył. Jákob 2. był Podkomorzym Nurskim, ktorego ſyn z Laſoćianki herbu Ráwa, Mikołay Kaſztelan Chełmski. Andrzey ſyn Mikołaia Podkomorzy Łomżyński. Staniſław Łyſakowski z Ziemi Nurskiey Poſeł ná Seym walny Koronny; podpiſał Elekcyą Wládyſława IV. Krola Polskiego.

Niezabitowſcy.

Niezabitowſcy w Woiewodztwie Lubelskim; z ktorych Jakob ſzczęśliwy zwyćiężca, z Mieleckim pod Choćimięm zbił Turczynow, Bogdana ſyna Alexandra do Pánſtwa przywroćił, Tátarow pod Grodkięm Roku 1574. pod Tárnopolem Roku 1575. tegoż Roku pod Zbárážem, pod Dubnem Roku 1577. y pod Oſtrogiem zwoiowáł. Przećiwko Moskwy pod Wielkołukami Roku 1580. za Oyczyznę y Wiárę doſtawał. *Paproc: in Stemm: fol: 339. Bielski fol: 743.* Jan będąc Poſłem z Lubelsikego, podpiſał Elekcyą Władyſława IV. Krola Pol:

Gruſzeccy.

Gruſzeccy Lubiczowie na Gruſzcze y od Gruſzki wielkiey y małey w źiemi Chełmskiey; ktorych Antenat Matyaſz Gruſzecki odważny Rycerz y ſzczęśliwy Zwyćiężca, od Jagiellona Krola udárowany był tymi dobrámi, y tytułem Chorąſtwá Koronnego, iák piſze *Okolski tom: 2. fol: 199.* inśi zwyćiężkiemi Márſa Polskiego kwitneli laurami, drudzy *ad aram Ju-*

Juſtitiæ, życie ſwoie konſekrowáli, wſzyſcy nie bez zaſług, z miłośći przećiwko Oyczyźnie, żyli; *in utroq; foro* w honorach zoſtáiący.

HERBOWNI

TEY FAMILII.

Jako źrzodło wynikaiące z źiemi, w rożne rozlewa śię ſtrumienie y rzeki, mnieyſze y więkſze, nie w iedne rozchodząc śię kraie, od ktorych ſwoie nazwiska biorą: ták iedná krew, náprzykłád Lubiczow, tu u nás w Polſzcze od dawnych pierwiaſtkow ſwoich, z dalſzą procedencyą w inſze przenioſły śię mieyſca, zda śię od nich rożnić imięniem, lubo w ſamey rzeczy ieſt iſtotna y nie odmienna. Ten álbowiem zwyczay był, przed zákázem Konſtytucyą; iż iákie kto dźiedźictwem otrzymáł włośći, miáſto, wieś, máiętność, tych Pánem názywáł śię, iáko Zolkiewſcy od Zołkwi, Strzemescy od Trzemeſzna, Gruſzeccy od Gruſzki &c. Záczem ktorych kolwiek położyłęm tu Antenatow, lubo ſą nie iednego imięniá, czy raczey nazwiska, ſą iednak wſzyſcy Lubiczowie herbowni, od pierwſzego Genearchy z Pobożánow Lubiczá pochodzący.

Wedkug Okolskiego y ſtarożytnych Hiſtorykow, te Imioná znayduią śię Herbownych Lubiczow. *tom: 2. à fol: 188 ad f. 204.*

Arynkowie w Mazowſzu.
Białobłoccy w Chełmskim.
Białyńſcy w Ziemi Warſzaw:
Bledźiewſcy w Sierpskim.
Borchowscy w Woiew: Podlaskim, Ziemi Drohickiey.
Borowſcy w Chełmskim.
Borzechowſcy w Woiewodztwie Lubelskim.
Borzewſcy w źiemi Dobrzyń:
Brzeźińſcy, od dźiáłu dobr z Ponihiewskiemi nazwani.
Brzozowſcy *Okol: tom: 2. f. 202.*
Chabowſcy czy Chaborſcy w Woiewodztwie Płockim.
Choieccy w Mazowſzu.
Choromańſcy w Sochaczowskiey Ziemi.
Chromatſcy tamże.
Ciešielscy. *Okol: loco citato.*
Dobrzyiáłowſcy od Dobrzyiałow, ktorzy iedno ſą z Wolińskiemi w Ciechanowskiey Ziemi y Wiskiey.
Domaniewſcy. *Okol: t. 2. f. 200.*
Głęmboccy w Mázowieckim
Goreczkowſcy w Woiewodztwie Rawskim.

 Gra-

Gradowſcy w Woiew. Rawsk:
Gruſzeccy w Ziemi Chełm:
Kłośieńſcy w Ziemi Dobrzyń:
Krośniccy w Ziemi Ciechan:
Krzyccy. *Okol. t. 2. f.* 199.
Krzywonowſki pod Praśniſz:
Łękowſcy w Woiew: Płockim
Lipſcy w Ziemi Ciechanow:
Liſowſcy z Woiew: Płock:
Łopieńſcy. *Okol: t. 2. fol:* 203.
Łubowſcy w Podlaſkim.
Ługowſcy w Powie: Łukowſ:
Łyſakowſcy w Powie: Ciechan:
Makowieccy w Zie: Dobrzyń:
Młodyńſcy ná Zaukrzce.
Mniſzewſcy od murowánego Mniſzowa w Woiewodztwie Płockim.
Murzynowie *alias* Murzynowſcy w Litwie.
Nieborſcy w Ziemi Ciechan:
Niezábitowſcy w Lubelſkim.
Obrąpalſcy z Drohickiego.
Orłowſcy w Ziemi Dobrzyń:
Oyrzeńſcy Mieczykowie w Ziemi Ciechanowſkiey.
Oyczyńſcy w Mazowſzu.
Pieczkowſcy w Woiewodztwi Lubelſkim.
Ponikiewſcy w Mazowſzu.
Proſtkowie ná pograniczu Ziemi Łomżyńſkiey ku Pruſsom.
Raczeńſcy. *Idem t. 2. f.* 200.
Radźiminſcy w Zie: Ciechan:
Rákowſcy w Ziemi Ciechan:
Rebelinſcy w Mazowſzu.
Rożyccy w Mazowſzu.
Sámkowie z Mielnickiego.
Sawiccy czy Szawiccy w Podlaśiu.
Sędziccy w Chełmſk: ktorzy właśnie ſą Białobłoccy.
Sielſcy w Woiew: Płockim.
Sierkowſcy w Lubelſkim.
Skiwſcy. *Okol: tom: 2. fol:* 200.
Skulimowſcy w Ziemi Warſzawſkiey.
Smoſzewſcy w Płockim.
Stogniewowie á właśnie Zołczyńſcy w Płockim Woiewodztwie.
Strzeſzewſcy w Woiew: Płoc:
Swiderſcy w Łukowſkim.
Szyrokomſcy czy Szyrokowſcy w Woiewodztwie Podlaſkim.
Szulimirſcy w Mazowſzu.
Szuſcy w Woiew: Płockim.
Tyliccy w Kuiawach.
Wierzbiccy z Łomżyńſkiego.
Wierzbowſcy w Podlaśiu.
Wolińſcy álbo Woleńſcy w Mazowſzu w Powiećie Ciechan:
Zaleſcy w Podlaśiu.
Zaorſcy w Ziemi Nurſkiey.
Zołczyńſcy od Zołczyna z Woiew: Płock: w Ruśi.
Zołkiewſcy od Zołkwi w Bełſkim y Ruſkim Woiew:

Oprocz wyrażonych, notuie Nieśiecki *tom:* 3. *Fol: 188. & 189.* pod Lubiczem, te Familiie.

Bákanowſki.	Jáworowſki.	Murzynowſki.	Strzemeski.
Baykowſki.	Jurewicz.	Myślecki.	Sulimirski.
Bolanowſki.	Karwośiecki.	Niełáwicki.	Sulispowski.
Borzymowſki.	Kiewnarſki.	Oſzkowſki.	Suski.
Brzumieńſki.	Kijowſki.	Pączkowski.	Szantyr,
Chełchowſki.	Kłośieńſki.	Piádżewski.	Szeliski.
Chotolſki.	Kocháńſki.	Piwnicki.	Szomowski.
Choynowſki.	Kopeć.	Płotowski.	Szumborski.
Czaplicki.	Koſmińſki.	Potocki.	Syrmá.
Czartoryiſki.	Koźińſki.	Punikiewski.	Targowski.
Czerwińſki.	Kucharſki.	Radźimiński.	Tupik.
Dernałowicz.	Kułnow.	Rapacki.	Uſzyński.
Dunewſki.	Łaźińſki.	Reyczyński.	Wátlewski.
Dzieżyc.	Łopaćińſki.	Rokicki.	Wielicki.
Gerkowſki.	Łopacki.	Romanowicz.	Wiński.
Gośliki.	Łoźińſki.	Rudnicki.	Wiſigierd.
Grochowſki.	Łuba.	Sadowski.	Wołkowicki.
Grużewſki.	Lutoborſki.	Serek.	Wortkowſki.
Hercyk.	Łużecki.	Siemiński.	Wygrażewski.
Hołowka.	Mierzeiowſki.	Sierakowski.	Zabka.
Hrehorowicz	Miſztolf.	Sierkuczewski.	Zakrzewski.
Jagniątkowſki.	Mogilnicki.	Stábrowski.	Zdzáński.
Januſzkiewicz.	Monkiewicz.	Strzałkowski.	Zydowicz.
Jáſzowſki.			

Dla tego kłádą śię tu imiona Familii do ſwoich herbow náleżących, żeby kto chce wiedźiał, ieżeli dobrze ieſt położony przy ſwoim záſczyćie, y od ktorego Autora z naypoźnieyſzych Herbarzow. Procedencye zaś nie wywodzą śię iedno tych, ktorzy nie ſą położeni, álbo źle okryśloni w pomienionych Xięgach, á teraz dopiero odezwali śię: nie maſz álbowiem racyi powtornie tych opiſować y z ſwoiemi Antenatámi wyprowadzać od wiekow, ktorzy iuż dla wieczney pámiątki dobrze ſą ſkonnotowani y wydrukowani. *Reflexya moia.*

PROCEDENCYA
LUBICZOW z TRZEMESZNA
STRZEMESKICH.

O tey Fámilii piſał *Nieśiecki tom: 4. fol: 225. 226. 227.* iednak niezupełnie. Záczym kładę tu ſtarożytny wywod, z Xiąg Grodzkich Hálickich, y Trębowolſkich wyięty, y opiſany przez *Mikołaia Kunaſzewskiego Komorniká Halickiego,* Roku 1636. á zaś z poźnieyſzemi ſukceſſorami, przez *Michała Oſtowieckiego* Herbu y Domu Jaśieńczyk, pod tytułem: *Linia ſtarożytnego Domu &c.* wydrukowány Roku 1693. ktory w Roźdźiale 1. ták záczyna.

Deskrypcya herbu Poboga.

Pobog ieſt herb Pobożanow, á ma śię tak: ſtoi ná doł rogami Podkowa, á ná niey krzyż kwalerski. Ten herb naſtał zá Mieczyſława y Boleſława Chrábrego: bowięm ieden z Szlachty człowiek znamięnity, idąc zá przykładęm Krola, przyiął był Wiarę Chrześćiáńską, y onę żarliwie rozmnarżał około Roku 960. Krol do dawnego iego herbu Podkowy złotey, przydał ná wierzchu krzyż, y tym śię pieczętować dopuśćił. Z Pobożan, Stefan był Arcybiskupem Gnieźnieńskim, od Rzeczypoſpolitey odprawił poſelſtwo do Rzywu y Kluniaku, z kąd przyprowadźił Kaźimierza Krola nazwanego Mnichęm. Stefan drugi był Biskupęm Płockim, Piotr także. Stefan trzeći był Woiewodą Krakowskim, á Floryan Sędomirskim. Piotr, według *Kromera* był Kanclerzęm Koronnym. Bolesta był Káſztelanęm Wiſzeńskim. Rozrodźili śię w Woiewodztwie Ráwskim, y w Dobrzyńskim. *Okolski Orbis Pol: tit: Pobok.*

Bielſki fol: 70.

Cathalogus Epiſcoporū Płocen: Anno 1088.

Paproc: opere 2.

Cromerus. lib: 6. Anno 1167.

Stefan.

Potrzeba wiedźieć, iż oprocz tych, ktorych krotko námięnia Kunaſzewski; Stefan był Woiewodą Krakowskim, około Roku 1145. *Literæ Monaſterii Cyricenſis.* Floryan Woiewoda Sędomirski, *Privilegium ejusd: Monaſter:* Bernard Biskup Płocki w Rzymie Konſekrowany, *ex Ord: Prædicato:* o ktorym *Cathalo: Epiſco: Płocen: ſecundus & recentior fol: 107.* to zaś *obiter* námięniwſzy, wracąm śię do dálſzey procedencyi Familii Strzemeskich, według tegoż dowodu Kunaſzewskiego; ktory tak mowi w *Raźdźiale* 2.

Florian.

Bernard.

Ja-

Jako *Mikołay* Lubicz, z Polski przenioſł śię do Woiewodztwa Bełskiego, á tam ośiadłſzy we wśi Zołkwią nazwaney, począł śię názywać Lubiczem z Zołkwi, álbo Zołkiewskim. Ták ieden z Lubiczow opanowawſzy Trzemeſzno w Woiewodztwie Rawskim, nazwał śię Lubiczem z Trzemeſzna Trzemeskim, álbo Strzemeskim, iako na Ruśi názywaią iego ſukceſsorow, od dwuchſet lat; á to żeby śię oddźielili Lubiczowie z Trzemeſzna, od Gozdáwow Trzemeskich, ktorzy pieczętuią śię *tego Imienia herbem.*

Mikołay Lubicz.

Strzemeski pierwſzy.

Gozdawo: Trzemeſcy.

Lubiczow z Trzemeſzna w Rawskim Woiewodztwie coby zá procedencya była, ńie ćiężko dowiedzieć śię z Grodu Rawskiego y Piotrkowskiego o wſzyſtkich, niektore tylko wſpomina tenże *Kunaſzewski* mowiąc: Kaſper z Trzemeſzná był dźiedźicęm pomięnioney wśi z braćią ſwoią. Był tęnże Kanonikiem Gnieźnieńskim y Suffraganem teyże Dyecezyi. U Jana Lipskiego Arcybiskupa był w łaſce y cenie wielkiey, z kąd go tenże Lipski umieraiąc, uczynił exekutorem teſtamentu: maſz o tym u Okolskiego, gdy przywodźi Arcybiskupa herb. Powiada tenże *Kunaſzewski*: Staniſław z Trzemeſzna ſynowiec pomienionego Xiędza Suffrágana, był Rycerz zacny, z Stefanem Czarneckim, ktory był Woiewodą Ruskim, ná woynie w Dańii, y Holſacyi. Ildefons z Trzemeſzná tegoż Suffragana Gnieźnieńskiego ſynowiec, był Opatem Orłowskim na Szlązku, Reguły S. Benedykta, o koło Roku 1664.

Kaſpar Strzemeski

Lipski Arcybiskup.

Stanisław.

Ildefons.

Tomaſz z Trzemeſzna, nazwany ieſt ná Ruśi Strzemeskim, ktory z Woiewodztwa Rawskiego woynie ſłużąc, przenioſł śię w te kraie o koło Roku 1460. kupił dźiedźictwem wieś Snowidow, y drugą Woźiłow, iako śię pokazuie z Xiąg Grodow pomienionych Trębowolskiego y Halickiego; czego y extrakty były w Archiwie Krzyſztofa Strzemeskiego: te zaś wśi obiedwie przedał Krzyſztof Strzemeski w Dom Potockich, iako przyległe Potokowi. Ze Tomaſz był prawdźiwie dźiedźicem Trzemeſzná pod Rawą, z tąd śię pokázuie, iż Tomaſz ſyn Márćina, o ktorym niżey wyraźi śię, braćiom ſwoim częśći ſwoiey w Woiewodztwie Rawskim, transfuzyą uczynił w Grodách przerzeczonych. *Zona* tego Tomaſza byłá Anna Choćimirska herbu Grábie; ktory śię má tak. Troie grabi zchodzą śię utknione w iednym iábłku, dwoie z gory, á iedne z dołu, każde

Strzemescy ná Ruśi.

Potocki.

Chocimirſkich Grábie.

ma

Woyćiech. Mikołayi. Adryan. Korecki.

ma śiedm zębow. Z Choćimirskich Woyćiech był Stárostą Lubaczowskim, Mikołay Piſarzem Ziemskim Halickim. Adryan był Rotmiſtrzem Uſarskiey Chorągwi, wiele dokazował przećiwko Turkom z Sámuelem Koreckim. Miasto Choćimierz fundowali, y Kośćioł wymurowali. Syn iego był Jan. O tym zaś Tomaſzu Strzemeskim, wyraźnie mowią Akta Grodzkie Roku 1476. powiada tenże *Kunaſzewski Komornik Halicki.*

Jan Tomaſza. Turecka herbu Sas.

Jan rodźił śię z Tomaſza y Anny iuż pomięnionych, ſłużył ná woynie po Uſarsku około Roku 1489. *Zona* iego Barbara Turecka. Dom Tureckich był zacny w Powiećie Kámienieckim, iáko śię dáie znáć z Aktow Grodzkich Roku 1588. mowi *Kunaſzewſki*, ktorego Roku Strzemeſcy z Tureckim rozpierali śię o Faſowce wieś. Syn Iana był Marćin.

Akta Grodzkie Halickie Roku 1516. Liſt Krola Zygmunta I. Wnuczka. Manaſterski.

Marćin poſzedł z Jana y Barbary Tureckiey, wſpominaią go Aktá Grodzkie Roku 1516. y inſzych lat, oſobliwie w Háliczu. Przymnożył ſubſtancyi Oyczyſtey, y o ſwoie umiał skutecznie czynić. Ieſt ieſzcze autentyczny liſt ná pargaminie z Pieczęćią wielką wiſzącą; w ktorym Zygmunt I. Krol Polski Roku 1523. á pánowania ſwoiego 17. w Piotrkowie ná ſeymie mianuie wyraźnie Marćina Strzemeskiego, y przyſądza mu kilka ſet czerwonych złotych, iako náleżące do żony iego, zpadkiem po śmierći Iana wnuka Woyskiego Czerwonogrodzkiego. Ieſt także drugi liſt, od Ziemſtwa Hálickiego, piſany ná pargaminie, z pieczęćiami, gdźie dekretuią zá Marćinem przećiw Manaſterſkiemu. Ten liſt zaczyna śię tak. *Petrus de Błudńiki Judex & Nicolaus de Koniczaki ſub Judex Terreſtris Halicienſes. Significamus tenore præſentium, quibus expedit generaliter univerſis, præſentium harum notitiam habituris, quomodo comparens perſonaliter, coram Iudicio & actis præſentibus Nobilis Nicolaus Manaſterski de Buczacz proteſtatus libere & per expreſſum, quomodo ſatisfaciendo obligationi ſuæ Nobili Martino Strzemeski, in actis Caſtrenſibus Halicienſibus &c.* Ferowany ten dekret był *Feria 4tâ poſt Feſtum Pentecoſtes Anno 1532.* z przydatkiem tym: *Præſentibus Magnifico, Generoſis ac Nobilibus Dominis Ioanne Tworowski Caſtellano Camenecenſi; Nicolao Koło Succamerario, Nicolao Chocimirski de Chocimirz Notario Terreſtri Halicienſi, Martino Chodorowski, Stanislao Branicki* &c.

Tworowski. Koło. Choćimirski. Chodorowski. Branicki.

Zona iego byłá Zofiia Złotnicka herbu Nowina, to ieſt Złotogoleńczyk, ten ma śię tak: Stoi końcami do gory ucho kotle białe w błękitnym polu, á we śrzodku miecz goły końcem ná doł: ná hełmie ućięta noga człowiecza klęczy na koronie. *Sarnicius fol:* 246. *Okolski tom:* 2. *fol:* 281. *ex Bielſcio de Złotogoleń: fol:* 82. *& de Nowina fol:* 111. Złotnickich wiele było zacnych ludźi, iáko to Piotr Konſtantyn Kuſtoſz Koronny Kanonik Krakowski: Mikołay cześnik Koronny, człowiek wielce Rycerski, ktory żadney kampanii nie opuśćił, pod Choćimięm, Wiednięm, Parkanami, Strygonięm, w Węgrach, Pułk Krolewski prowadząc, Rzeczypoſpolitey ſławnie ſłużył. Złotniccy z Padniewskiemi ſą iednego Domu, iak piſze *Okolski tom:* 2. *fol:* 289. *Hi à Padniewſciis & aliis deſcendunt, ſicut diviſiones bonorum commemorant.* &c. o ktorych tenże *fol:* 286. *Padniewſcii antiqua Familia & omni ſpecioſa laude celebris.* Filip Padniewski Wielkopolanin, był u Zygmunta Augusta Krola Polskiego Podkanclerzym Litewskim, Proboſzczem Kátedralnym Gnieźnieńskim, Archidiakonęm Krakowskim y Sekretarzem Wielkim Koronnym. *Bielski fol:* 608. ná oſtatek Biskupem Krakowskim y Xiążęćiem Siewierskim, o ktorym *Kantſcius inter Archiepis: & Epis: Cracovien.*

Nowina albo Złotogoleń: Złotnickich. Pádniewſcy y Złotniccy iedno. Filip Biskup Krako.

Biſsenis annis totidem & Padnievius actis
Menſibus, è terris carpſit ad aſtra viam.
Quid tum, ſi probus & plenus virtutibus amplis,
Atq; ſui cuſtos ſedulus officii?
Non anni plures, non ſæcula longa beatos
Crede mi faciunt, ſed bene facta viros.

Woyćiech Kaſztelan Oświećimſki. Staniſław Hrabia.

Woyćiech ſyn Mikołaia Staroſta Dybowiecki, był Kaſztelanęm Oświećimskim: miał żonę Dębińską Starościankę Chęćińską Kaſztelana Krakowskiego wnuczkę. Saniſław Hrabiá ná Pilcy Staroſta Dybowski z Oycęm ſwoim y Matką wielkiey świątobliwośći, má zacne elogia u *Paprockiego de Stemmat:* y *Okolskiego tom:* 2. *fol:* 287. Fundował Pilecką Kapitułę, Prepozyturę, Dźiekanią, Archidyakonią, Kanonie, y wiele inſzych.

Maćiey. Turecka. Ceremoſki.

Synowie Marćina z żony Złotnickiey byli: Maćiey, Tomaſz, Andrzey, Staniſław, Walenty, o ktorych Akta Roku 1545. mowi *Kunaſzew: w Rozdźiale* 6. Maćiey miał w Małżeńſtwie Iadwigę Turecką, Mikołaia Tureckiego corkę, z niey zoſtawił Marka y Zofią, ktora była wydana zá Ceremoskiego, według Aktow Halickich Roku 1599. Walenty ſyn Marćina po ſobie zoſta-

Zyromski zoſtawił Dorotę, ktora poſzła zá Zyromskiego; y Eufrozynę
Szczerbińſki. ktora Szczerbinskiego Szlachćica máiętnego ná Dobrzyniu żo-
ną była. Tomaſz bratu ſwemu część dźiedźiczną oſoblwie w
Trzemeśnie pod Rawą zapiſał Roku 1565. w Aktach Halickich.
Z tąd znać że Strzemeskich ná Ruśi, prawdźiwe gniazdo źię-
mia Rawska.

Andrzey Strzemeski rodźił śię z Marćina, y Zofii Złotnic-
Nepelská. kiey. Zoná iego byłá Katarzyna Nepelſka, z ktorey zoſtawił
ſynow: Marka, Walentego, Melchiora, y Agneſzkę corkę. Po
Wyſtępowna. śmierći Nepelſkiey miał w Małżeńſtwie Annę Wyſtępownę
z Zarwanice, herbu Topacz álbo kurza noga, rodzaiu zacne-
go: bowiem z Wyſtępow, iáko *Paprocki* twierdźi, był Wo-
dzem woysk generalnym w Polſzcze: drugi Woiewodą Ruſkim.
Błudnicki. Do tego Domu należą Błudniccy, kiedyś wźięći ná Ruśi, y Ko-
Kopyćiński. pyczyńſcy: do tego herbu przypuſzczony Gedroicz, zna-
czny Pan w Litwie, ná ſeymie *Unionis* W.X. Litewskiego z Pol-
ſką, Roku 1413.

Mikołáy, Ian, Stanisław. *Synowie Andrzeia* z Wyſtępowny byli ći: Mikołay, Jan, Sta-
niſław, y Paweł: bo tych z pierwſzey żony wſpomina Agne-
ſzka, czyniąc abrenuncyácyą dobr, w Roku 1565. w Haliczu,
tákże Akta Trębowolskie Roku 1584. mowią o nich iáko o ſuk-
ceſſorach ſyna Andrzeia. Z tych Márek corkę ſwoię Barbárę
Tworowſki. wydał zá Andrzeia Tworowſkiego: Ján Tworowski ná tęnczas
był Kaſztelanęm Kamienieckim, á potym Hetmanęm, y Woie-
Buczacki. wodą Podolskim; Mikołay był Podkomorzym Podolskim: Jákub
Tworowski od Buczacza Buczacki, był Biſkupem, Płockim.

Katarzyna corka Andrzeia, byłá zá Polanowskim. Polano-
Polanowski. wſcy wyśli z Kuiaw, z tych był Jan Podczaſzym Halickim, á
potomek iego Chorążym Koronnym, zá pamięći *Kunáſzew-
skiego Komornika Hálickiego*, około Roku 1636. iák piſze w
Saporowski Koło. *Rozdźiale 7.* Paweł ſyn Andrzeia, miał za ſobą Jadwigę Sapo-
rowską álbo Kołownę; co iawno ieſt *ex Actis Halicienſibus An-
no 1592.* Mikołay Koło Saporowſki, był Woiewodą Jnowro-
cláwskim: Piotr Káſztelanęm, Mikołay drugi Podkomorzym te-
goż mieyśca. Ián był Sędźią Halickim, Paweł Woiewodą Po-
dolskim, o czym *Okolski pod ich herbámi.*

Staniſław ſyn Andrzeia miał żonę Katarzynę Naraiowską,
Naraiowski. ſławney familii ſwoiego czaſu ná Ruśi. Z Náraiowskich Iozef
y Mi-

kołay, byli Sędźiami źiemi Lwowskiey; á zaś Samuel y Ste-
fan Stolnikami tegoż mieyſca. Agneſzka tákże corká Andrze-
iowa, byłá zá Węglińſkim ſtarożytney familii ſzlachćicem: ál- *Węgliński.*
bowiem Tomáſz Węgliński był Roku 1472. Káſztelanęm Sę-
domirskim y oraz Generałęm Wielkopolſkim. Z tychże Wę-
glińskich, Stániſłáw był Stolnikiem Koronnym, zá Henryka
Krola; tu zaś ná Ruśi ośiadłſzy, zoſtawił ſynow ludźi Rycer-
ſkich, z ktorych iedęn Klaſztorowi S. Mágdáleny, pod władzą
OO. Dominikánow, wiele nádał do fundacyi. *Okolski tom: 1.
fol: 214.*

Mikołay Strzemeski zrodźił śię z Andrzeia y Wyſtępowny, *Wyſtępowna.*
był Rycerz odwáżny, y Rotmiſtrz Chorągwi Pancerney. Pod-
czas inkurſyi Tatarskiey, lubo z nie wielą ochotńika, śmiele ná nie
przyiaćioł naćierał, wielu z nich trupem położył, ále zagnawſzy
śię zá niemi, za Iázłowcęm zábity ieſt, ieſzcze w kwitnącym
wieku: pochowano go w Iazłowcu u OO. Dominikanow y pro-
porzec záwieſzono, według ſtarego w Polſzcze zwyczaiu.

Zona iego była Katarzyna Boryſławska, Familii y Herbu *Borysławski.*
Srzeniawa, ktory śię ma tak: ieſt Rzeka biała w polu czerwo-
nym ná ukoś płynąca, ze dwiema po końcach zakrętami: ná heł- *Srzeniáwa herb Borysławskich.*
mie Lew bez korony, między dwiema trąbami myśliwskiemi,
u każdey z nich cztery dzwonki wiſzą, o czym *Długoſz, Páproc-
ki in nido virtut: fol: 76. y o herbach fol: 139. Okolski tom: 1. fol. 180.
& tom: 3. &c.* Ieſt zaś tego dyſtynkcya taka, gdźie ieſt krzyż ná
rzece, zowie śię Srzeniawą; bez krzyża rzeka Dąbrową, iák pi-
ſze *Bielski fol: 83.* Inni według *Paprockiego* Lwa na hełmie nie
zażywaią, ale tylko ſame trąby. Drudzy rzekę z krzyżem y bez
krzyża Drużyna zowią &c. Z Boryſławſkich byli ludźie ná ro- *Przodkowie y Familianći.*
żnych Urzędach. Staniſław był Podkomorzęm Podolskim,
Staniſław drugi Podczaſzym Dobrzyńskim. Idą od Miroſława
Hrabie z Nakłá, z Srzeniawitow zaś, według *Kromera lib:
9. Długoſza tom: 1. Hiſtor: Paprockiego, Bielskiego, Bieżano-* *Mirosławy Wierzbosław Hrabiowie.*
wskiego Parnas: ſacer: &c. Genearchowie y przednieyśi
Antenatowie byli, pomięniony Miroſław Hrabia, y Wierz-
boſław, ktorego żona Małgorzata, iednym porodzenięm mia-
ła 36 dźiatek żywych, dnia 20. Stycznia roku 1269. Marek był *Dźiatek 63. Wierzbołowskiey.*
Biskupem Płockim, ktory w Czerwińsku Klaſztor fundował,
iak piſze *Paprocki Anno* 1088. Radwąn Biskup Poznański, *Biskupiy Arcybiskupi.*
Długoſz in vitis Epiſc: Poſnan: Piotr Arcybiskup Gnieźnięń-
D2 ſki,

ſki, *Paprocki, Janicki, Damalewicz in vitis Archiep: Gneſnen:*
Mikołay herbu Srzeniawa był także Arcybiskupem Gnieźnień-
skim, ktory za Iagełła podczas Krzyżackiey y Pruskiey woyny
Kurowski. był Viceregnantem, trzymaiąc Polskie rządy: á tęn Kuro-
wskim nazwany. Iakob z Znina Srzeniawita Arcybiskup także
Gnieźnieński, *Paprocki & Damalewicz in vitis Archiep: Gneſnen: fol: 149.* Umarł około Roku 1148. według *Janickiego.* Piotr Ja-
kobá ſukceſsor był Arcybiskupem ná teyże Stolicy przyięty do
Srzeniawitowie. Herbu od Srzeniawitow, o czym *Bielski fol:* 105 y *Okolski* herb
iego nákſztałt litery S. náznaczaiąc mu. Z nich także
iedęn był Marſzałkiem Koronnym, było zaś kilku Kaſztela-
now y Woiewodow, powiada *Kunaſzewski w Rożdźiale 8. tey-
że Genealogii.*

Synow Mikołáia Strzemeskiego z Katarzyny Boryſławskiey
było dwoch, Krzyſztow y Woyćiech, corka zaś iedna Kata-
Chomętowski rzyna, ktora poſzła za Alexandra Chomętowskiego, á z tym mia-
ła ſyna Remigiana. Z Chomętowskich ludźi Rycerskich wielu
było, z nich iedęn Kaſztelanem żył za pamieći *Kunaſzewskiego*
iak piſze w ſpomnionym Rozdźiale.

Krzyſztof zrodzony z Mikołaia Strzemeskiego y Boryſzow-
skiey, ktory od pierwſzey zaráz młodośći woinę tráktował
ſłużąc Oyczyźnie, naywprzod pod Pancerną Chorągwią Sta-
nisława Zołkiewskiego, ktory Hetmanęm Wielkim Koronnym
umarł: potym zaś pod Uſarską tegoż Zołkiewskiego nośił cho-
Wſzyſtkie batalie expedyował. rągiew. Był ná wſzyſtkich woynach, w Moskwie, w Pruſach,
ná Cekorze nie odſtąpił Hetmana ſwego Zołkiewskiego, aż go
W niewolą wźięty. w łono Turcy poſtrzeliwſzy, ná poły żywego w niewolą zá-
brali do Konſtántynopola. Tám znalazł wielką łaskę u Pana
ſwego ták, że mu w rząd poruczył dom y máiętnośći ſwoie:
po dwulećiech prawie niewoli, we śnię od Nayświętſzey Panny
Cudo N. P. MARYI. MARYI, do ktorey gorące nábożeńſtwo miewał, upomniony;
áby śię do Oyczyzny wroćił, uczynił łatwo nad nadźieie ſwoie,
y roztropnośćią ſwoią kilka ludźi z niewoli ſzcześliwie wy-
prowadźił.

Z niewoli wyſzedłſzy, gdy w Nieczyſzczowie bawił śię u Stry-
iá ſwoiego Marka, Orda ná Ruś wpadła była; zaczym z ſtryiem
Sieniawski uſzedł do Brzeżan: támże Sieniawski Podczaſz y Koron-
ny znaiąc go dobrze przed tym z dźielnośći y ſztuk Ry-

cerſkich dał mu kommendę nád kilką Chorągwiami ſwoich
nadwornych y nad Ochotnikiem. Z tym ludem wybiegał czę-
ſto Krzyſztof, y mężnie ich gromił, ſzczęśliwie tákże y mądrze *Zwyćięzſtwa z Tatarow.*
Tatarow na wielu mieyſcach. Záczym ták do ukontentowania
Sieniawſkiemu przypadł; że mu ofiarował Porucznikoſtwo U-
ſarskiey ſwoiey Chorągwi, od Stefana Potockiego Woiewody
Bracławskiego do Uſarſkiey Chorągwi ná Officierſtwo, tákże
Porucznikoſtwo záćiągniony, nádłużyi robił ná ſławe. W dywizyi
ſzcześćiu tyśięcy ludźi od Zygmuntá III. poleconey Potockie- *Potocki.*
mu, przećiw inkurſyom nieprzyiáćioł, tenże Krzyſztof na miey-
ſcu Potockiego był Regimentarzem. Tatarow gromił, plon od
bierał: pod tenże czás w ſześćiu ſet koni dáł odśiecz w
Błudyłowie Pánu Kuropatnickiemu, Oycu żyiących ná ow *Kuropatnicki.*
czas Kaſztelanow, Kijowskiego y Bieckiego. Sam włáſną ręką
dwuch Murdzow bárdzo zacnych złápał, y onychże Potockie-
mu iáko Pryncypałowi ſwoiemu oddał, zá ktorą ákcyą udaro-
wány ieſt práwęm dźiedźicznym, ná Horodenkę od Potockiego,
lubo zaś ſynom iego zápłaćił toż miaſto Krzyſztof, chcąc ugrun-
towáć dźiedźictwo ſwoie. Pod czas Węgierſkiey, gdy Rakoczy *Rakoczego inkurſya.*
wpadł był W Polſkę, był Rotmiſtrzem źiemi Halickiey w po
ſpolitym ruſzeniu. W bunty Kozackie na Pokućiu, nie tylko po
ſwoich maiętnośćiach, ále y po cudzych, chłopow poſkromił,
z nienacka ná buntownikow nápadaiąc y ſurowie karząc. W
Horodence obleżony nie dał śię uſtraſzyć całemu Koſzowi Ta- *Horodenskie oblenżenie.*
tarow, y owſzem ná nich wypadał, y chorągiew im źieloną ode-
brał zabiwſzy Chorążego, ktorą nie raz widźiał (*powiada Kunaſzewski w Rozdźiale 9.*) u Pana Krzyſztofa w ſkarbcu. Ze
Moſkwa w Buczaczu, zámku nie doſtawała, przyznáwano to *Buczackie zawarćie.*
Krzyſztofowi, ktory tám záwárł śię był, y za ſwoie pieniądze,
prochy, kule, ſtrzelby rożne po doſtatku prowidował. On ſąm
lękliwych utwierdzał, on rządźił wſzyſtkiemi, ták Szláchtą, ia-
ko y poſpolſtwem, iáko od nichże uśilnie proſzony, áby w táko-
wym rázie powagą y doświadczeniem ſwoim chćiał ich za-
ſzczyćić.

Obrany potym ieſt od wſzyſtkich zgodnie ná Podſędkowſtwo
źiemi Halickiey. Ná tym urzędźie był lat prawie 40. bez wſzel- *Honorow Senatorskich nie chćiał.*
kiey ambicyi, bowiem niechćiał dalſzych promocyi, lubo go
ſąm Krol Kaźimierz obſełał Kaſztelanią po trzy razy przez

zacnych ludźi, oſobliwie Kaſztelanią Biecką podczas Kommiſyi wielkiey, ná znieśienie związku Swiderſkiego, częſtowano go przez ſławney pamięći Mikołaia Sieńiawſkiego, ktory Woiewodą Wołyńſkim, á Hetmanem Polnym umarł; ále w ſwoim przedśięwźięćiu Krzyſztof ſtátecznie trwaiąc, podźiękował zá reſpekt Páńſki ná oſobę ſwoię. W Poſelſtwie do Wołoch y Multan zá Władyſława y Kaźimierza ieźdźił, doſyć ozdobnie y z ukontentowaniem Krolow, iáko znać z liſtow.

Swiderſkiego związek Seniawſki.

Poſelſtwo do Wołoch y Multanii.

W roſtropnośći goſpodarſkiey biegły był, z tąd dla pewnych przyczyn dźiedźiczne wśi ſwoie od oyca mu zoſtawione, to ieſt Snowidow y Woźiłow, ſprzedawſzy, inſzych nabył, y tak ie ſprawowáł, że co raz w gorę ſzedł, y zoſtawił po ſobie doſyć obſzerne maiętnośći. Horodenkę ſpuſtoſzałą tak, że chłopá iednego w niey nie było, on oſadźił y uſtanowił: zamek zgruntu wymurował tamże; dlá obrony ludźi ſwoich od nieprzyiaćiela. W Buczaczu plac dźiedźictwem kupiwſzy, także w Brzeżanach, dwory ſzlacheckie doſtatnie fundował tym oſobliwie reſpektem; żeby przy fortecach tamecznych bliſko gdźie miały śię przytulić, podczas trwog y nie beśpiecznych czaſow. Po ſobie zoſtawił w dźiedźictwie miaſteczko Podwyſokie, Kurzany, Rudniki, Cwitowe z przyległośćiami; á zaś w ſummach Ołeczyce z Dachnowem: Mikulińce miaſteczko ze wśiami przyległemi, tákże Haráśimow, Widynow, Strylicze, Niezwiſzcze wśi &c.

Zámek Horodeński.

Ochrona Szláchty.

Dobra dźiedźiczne.

Zachował śię dobrze BOGU, co znać było z iego pobożnych uczynkow, Mſzy S. nabożnie ſłuchał, á zwyczaynie ná kolánach klęcząc. Miáł w zwyczaiu, że przyiachawſzy do miaſteczka álbo wśi iakiey, gdy można rzecz była, zaraz ſzedł do Kośćioła tam będącego, y tam czaſem przededrzwiami uniżał śię P. BOGU y modlił śię. Gdy z drogi przyiachał do domu, nie pierwey śię pytał o powodzeniu domowym, áż padłſzy na kolana, w pokoiu przez kwadrans naymniey pomodlił śię: toż czynił w drogę iadąc. Wybudował Kośćioł y ozdobił go w Podwyſokim, dla czći Boſkiey.

Pobożność Krzyſztofa na kożdym mieyſcu.

Záchował śię dobrze y bliźnim ſwoim. Jeſzcze przed woyną Cekorſką, Tatarowie wpadłſzy w niewolą zábrali byli áż do Krymu Matkę Krzyſztofa; on żeby ią co prędzey windykował, ſam poiachał z okupem do Krymu, gdźie zaſtał Matkę

Dźiwna miłość ku Matce Krzyſztofa

tkę iuż umieraiącą, iakoż ledwie tylko pobłogoſławiła mu, záraz umarłá. Zá ćiało Matki dał Krzyſztof tęnże okup, á to ochotnie, z wielkim podźiwienięm ſamychże Tatarow y pochwałą oſobliwą: bowięm gdy wywoźił martwe ćiało ku Polſzcze, rodźice zbiegali śię z dźiecmi ſwoiemi, y onym Krzyſztofa miłość ku Matce rozpowiadali, y co raz do Krzyſztofa przybiegaiąc głowę mu śćiſkali płacząc nad nim, á błogoſławiąc mu. Budował ſzpitale, iako to w Podwyſokim y Buczaczu przy Farze. Zakonnikow y poſpolitych ubogich, nigdy z domu nie puśćił bez iáłmużny. Ná każdy Rok podſtarośćiom ſwoim nakazywał pewną kwotę, ktorą powinni byli wydać na ubogich. Krewnym ſwoim ubożſzym tęnże dawał pomoc: Pánienki ubogie brał ná wychowanie y poſag im obmyślał według ich kondycyi. Tym co na iego uſługach zoſtawali, ná czas umowiony ſolaria płaćił naymniey nie zatrzymuiąc, y powiedał więc tę przyczynę: *bo to grzech, á do tego boię śię, żeby iedęn groſz cudzy, nie wygryzł mi moich ſto, w mieſzku śię pomięſzáwſzy.* W poddanych, iako Oćiec kochał śię, krzywdy im żadnye nie dopuſzczał czynić: mowił z niemi łáskawie, y bardzo śię z tego ćieſzył, kiedy poufale ſamemu iednemu potrzeby ſwoie przekładali. Podczas głodu wielkiego ná Ruśi, gumna ſwoie otworzył, y żywił nie tylko poddanych ſwoich, ále y do kilku ſet innych ludźi przez niemały czas, y powiedźiał, że nie był ſzkodźien tego, bo potym ákćie przez kilka lat we dwoy naſob więcey zbierał z pol, folwarkow ſwoich; á w pewnych wśiach, z roli iedney raz zaśianey, do czterech razy brał obfite żniwo. Gdy zaś żniwo odprawiło śię, także gdy po paśiekach ule powybiano, y gdy mu z aręd rożnych roczną intratę oddawano; z tego wſzyſtkiego cząſtkę iaką odkładał na ubogie ſzafuiąc.

Ciało iey Wykupuie z niewoli, z wielkim Tatarow podźiwieniem

Miłość bliźniego Krzyſztofa.

Na poddanych ubogich łaskawy.

Cudowna remuneracyá Boská.

Rożne w nim cnoty były, ále ta oſobliwie, że w ſtrzemieźliwośći mowienia kochał śię; z tąd bardzo nie rad ſłuchał, gdy kto przy ſtole u niego taxował ſprawy Krola, álbo Hetmanow, álbo ſąmśiadow. Cierpliwość y męſtwo w rzeczach przykrych, nie raz w nim zaiaśniało. Po Moſkiewſkim wtargnieniu ná Podole y na Ruś, w Rudnikach zabrali mu ſtado końſkie, w ktorym było ſztuk więcey niż ośm ſet. Skoro nowina przyſłá o takowey ſzkodźie, naymniey śię nie turbował; ále tylko z Jobem S. zawołał:

Cnoty oſobliwſze Krzyſztofa.

Ośm set koni zabranych.

łał: *Pan BOG dał, Pan BOG wźiął, niech będźie Imię Pańskie błogosławione: da Bog więcey, gdy będę godźien tego.* O choynośći iego ku gośćiom, nie trzebá powiadać, mowi Kunaſzewski *w Rozdźiale 9.* bo zgoła nie ieſt taiemna wielom ieſzcze na ten czas żyiącym; wſzakże miary nie przebierał, ale zawdy patrzył, żeby każdego utraktował według godnośći iego, á ſwoiey też kondycyi.

Choynośći dla gośći.

Smierćy pogrzeb Krzyſztofa

Umarł Krzyſztow Roku 1671. pod czas Września w dźień S. Michała, żył lat bliſko 90. pochowany ieſt w oſobliwym grobie, ná to umyślnie zgotowanym przy wielkim Ołtarzu u Fary w Brzeżánach. Ná pogrzebie iego wiele ludźi zacnych z Rycerſtwa mowiło; ále przed wſzyſtkiemi dank wźiął Gabryel Siłnicki, ná ten czas iuż Kaſztelan Kamieniecki: bowięm z zmłodſzych ieſzcze lat chowaiąc przyiaźń z Krzyſztofem, y onego obſerwuiąc, powiedźiał oracyą dłużſzą niż połgodźiny, w ktorey odwági y przyſługi od Krzyſztofa czynione względem dobra poſpolitego, tak dźielnie y pięknie wyraźił, że wſzyſcy przytomni wielce ukontentowani zoſtali. Z Duchownych, pierwſzego dnia kazanie miał W.X. Dunin *Soc: JESU*, á drugiego dnia W.X. Kaznodźieiá z Konwentu OO. Bernardynow Lwowskich, Francíſzek Przybyłowicz, człowiek wielce wźięty u ſwoich Zakonnikow, bowiem był u nich Prowincyałem y Komiſarzem.

Silnicki Kaſztelan Kamieniecki.

Dunin.

Zona Krzyſztofa pierwſza była Katarzyna Kurdwanowſka; z tey miał corek dwie, Jadwigę, y Annę. Jadwiga była wydana zá Waśilkowſkiego ſzlachcica możnego ná podolu: á po nim ſzła za Złoczewſkiego chorążego Halickiego. Zoſtawiła z Waśilkowſkim ſynow trzech ludźi Rycerſkich; z tych Jozef Waśilkowſki był Cześnikiem Podolſkim, á miał w małżeńſtwie Humieniecką, ktorą zrodźiła Kącka, śioſtra Kąckiego Márćina Woiewody Kijowskiego. Anná záś poſzła zá Márćina Leniewſkiego, Łowczego Bełſkiego: z Leniewſkim zoſtawiła trzech ſynow: z tych Michał był Łowczym Bełſkim, y Podwoiewodzym Krakowſkim, Kawaler zacny. Porucznikował pod chorągwią Woiewody Krakowskiego Felicyana Potockiego. Miał zá ſobą Branicką, ktorey Matka była Sieniawſka, á Babka z Komorowa Struſcowa Staniſław Leniewſki był Miecznikiem Kijowſkim, żoná iego byłá Stępkow-

Kurdwanowska.
Waśilkowski.
Złoczewski
Humieniecka.
Kącki.
Leniewski.
Potocki.
Branicki.
Struś.

Stępkowska

ſka, Káſztelanká Bracłáwſka. Po zeſćiu Kátárzyny, wziął Krzyſztof drugą żonę Elżbietę z domu Rożniátowſkich, herbu y domu názwánego Sás: mátka Elżbiety byłá Kurdwánowſka herbu Ośla głowa. Elżbietá nie máło ozdoby z ſobą w Dom Strzemeſkich wnioſłá, bowięm Rożniátowſkich dom na Ruśi dáwny y wielce ſławny. Herb tychże Sás názwány: Jeſt Xiężyc biały, rogámi do gory obrocony, ná ktorych końcámi trzyma dwie gwiazdy złote: w ſrzodku Xiężycá ſtoi proſto do gory oſtrzwięm Strzałá z żeleźcem ogromnym, ku niebu wyrychtowáná: pole ma krwáwoczerwone. Z korony wychodźi Pawi ogon, przez ktory ná lewą ſtronę żeleźcęm, prześiąga ſtrzałá druga w pośrzodku; ták go wyraża y opiſuie *Okolski tom: 3. fol: 195.* Tęnże Sás herbowny, wziął początki ſwoie z Saxonii, potym przeniesiony do Węgier, pieczętował śię nim wielki Podſkárbi Kroleſtwá támecznego, iáko znáć było z Czerwonych złotych Węgierſkich, pod tym herbem bitych. Z Węgier przenioſł śię ná Ruś czerwoną, gdy ią odbierali wodzowie od Kolomaná Hálickiego Krola; z ktorych *Huyd* Hrábia z teyże Fámilii Wodz Hetman Woyſkowy, do Daniela Xiążęćia Ruſkiego, z licznym Woyſkiem przbył, y porządaną wiktorią, przećiwko Krolom y Xiążętom Polſkim, otrzymał w Sędomierżu: á za tę przyſługę Dániel Krol Ruſki, Oćiec Lwá, co Lwow wymurował, ożęnił z bliſką krewną ſwoią tegoż *Huydá*, Sáſá Chetmáná czy Wodza Woyſkowego: z tą záś máiąc ſyná, Krol mu ná Chrzćie imię Dánielá nádał, z kąd pochodzą Dániełowiczowie; o czym *Albertus Strepa ſub Anno 1236.*

Rożniatowski herbu Sás.
Kurdwánowska herb Ośla głowa
Opiſánie herbu Sás názwánego
Początki herbu Sás.
Huyd Hetmán Węgierski I. Genearchá.
Dániełowiczowie.

Záczęm lubo *Paprocki Anno 1577. fol: 339. in 2do Opere* krotko dom Rożniátowſkich opiſuie, nie ktorych tylko Rotmiſtrzow y Rycerzow tego Jmięnia wyrażáiąc; tákże *Okolski tom: 3. fol: 202.* ſłuſznie iednák przodkow ich exagieruie *Kunáſzewski y Oſtowiecki w Rozdziale 9.* mowiąc: Jż tá Fámilia idźie od Dánielá, ktory był Krolem Ruſkim, ták właśnie iáko y dom Dániełowiczow. Byli Rożniátowſcy Ludźie rycerſcy, dla czego w Woyſku mieli ſwoie *præeminencye*, zażywáno ich w poſelſtwie do Konſtántynopola. Jędrzey Rożniáto-

Dedukcyá tey Fámilii do Rożniátowskich y Strzemeskich należącey.
Daniel Krol Ruski. R. 1236.

F

Choćimská Wiktoria.

niatowſki, gdy náśi pod Choćimięm zá Krolá Micháłá zwyćiężyli Turkow, do tego zwyćięztwá przyłożył śię mężnie walcząc: gdźie też zwyćięztwo to śmiercią zápieczętował, gdy iáko Rotmiſtrz Chorągiew ſwoię na nieprzyiaćielá przywodźił. Względem Roźniátowſkiey Bábki ſwoiey, należy do ozdoby pomięnioney Elżbiety Jozef Szumlánſki, Biſkup Lwowſki *Ritus Græci.*

Kurdwánowski.

Kurdwánowſkich zacność y rodowitość, ták w Polſzcze, iáko y ná Ruśi, iáwna ieſt. Z nich Jakub Kurdwánowski był Biskupem Płockim, iáko piſze *Łubinski in Vitis Epiſcop:* Xiądz Jan Kurdwánowski był Kánonikiem Krákowskim y Piſárzem koronnym, urodzony z Káſztelána Zawichoſtskiego. Jan Kurdwánowski był Sędzią Hálickim, Alexánder Podſędkiem tegoż mieyſcá. Z tegoż Domu był Podſędek Sędomirski, około Roku 1636. Drudzy ná inſzych Urzędach źiemskich bywáli.

Jan Piſarz Koronny.

Synowie Krzyſztofá

Synow Krzyſztof z Roźniátowskiey zoſtáwił dwoch, Andrzeiá Jezuitę Profeſſorá Theologyi; y Jąná, tákże Corkę iednę Zofią; o czym *Mikołay Oſtowiecki w Rozdźia:* 9. JAN STANISŁAW Strzemeski, rodźił śię z Krzyſztofa, y Elżbiety Roźniátowskiey, Roku 1651. w Grudniu. Látá młode trawił z pilnośicą ná náukách we Lwowie. Po odpráwioney Retoryce, záczął Diálektykę, chcąc śię tym bárdzey ſpoſobić do usług Oyczyzny, przez náuki Filozoficzne. Ze ſzkoł wyſzedłſzy, po abdykácyi Kroleſtwá uczynioney od Kázimierzá na Seym *Electionis* wyſłány ieſt od Oycá ſwoiego. Więc gdy w Wárſzáwie Seym pomięniony doſzedł, y Krolem Polskim obrány był Michał korybut urodzony z Gryżeldy Konſtáncyi Zamoyskiey, Jeremiego Xiążęćiá Korybutá Wiśniowieckiego Woiewody Ruskiego Zony; záraz Jąn Strzemeski, do Dworu Krolewskiego udał śię, będąc Krolowi pilnie zálecony y oddány, przez Jąná Potockiego Woiewodę Bracłáwskiego, y Mikołáiá Sieniáwskiego, ktory umarł Woiewodą Wołyńskim y Hetmánęm Koronnym Polnym. Był tedy w reſpekćie u Krolá Micháłá iák o tęn, ktory przy obyczáiách zacnych, ozdobnie y doskonále tráktował usługi Krolewskie. Gotował go pomięniony Krol na zacne Urzędy, y dla tegoż záżywał go

Zamoyska Mátka Krolá Polskiego Micháłá.

Potocki. Sieniawski

Krolewski áffekt ku Jąnowi.

wał go w rożnych okázyách, iáko to w Poſelſtwie na Seymik Łęczycki, tákże Mázowiecki. Záżywał go między drugiemi ná przyięćie Posłow od Pánow poſtronnych, do ſądow też Dworskich áplikował go.

Od tegoż Krolá Micháłá wziął przywiley ná Chorągiew Páncerną, tey Rotmiſtrzował, poki po Zuráwińskich páktách Seym nie rozkázał woyská umnieyſzyć. Z tąż Chorągwią Jąn był ná Choćimskiey woynie, gdzie odważną zwyćiężał rezolucyą, poki nie zábráno Turkow w okopach tám że zámkniętych. Gdy záś po Elekcyi ſwoiey Jąn III. Krol Polski przed koronácyą ſzedł ná Ukráinę, tákże gdy pod Zuráwnęm náprzećiw Turkom ſtanął, widźieć było w tych okazyách Jąna Strzemeskiego; gdy z niemáłym koſztęm Chorągiew ſwoię okrytą (pod ktorą nád ſto młodźi Szláchetney liczono) ochotnie prezentował nie przez Porucznikow, ále ſąm dla obrony Oyczyzny y honoru J. K. M. Páná ſwego miłośćiwego.

Jąn Rotmiſtrz Chorągwi Páncyrney, podczás Choćimskiey.

Ná Ukráinie y pod Zuráwnem

W Háliczu ná Seymiku był kilká rázy Márſzałkiem tegoż Seymiku, á z Woiewodztwá Ruskiego był Sędźią Deputatem ná Trybunał Koronny. Iákoż tey funkcyi czyniąc doſyć, iezdźił do Piotrkowá, á w Lublinie áż do końcá zoſtáwał *ſplendidè* ná zaſzczyt Ziemi Hálickiey, ktorey honor piáſtował ná ſobie. Był też Kommiſſarzem do Trybunału Rádomskiego z teyże Ziemi: ná oſtátek był Posłęm kilká rázy ná Seymy wálne, ale oſobliwie należy do pochwały, że Iąn był Posłęm do Wárſzáwy na tym Seymie, na ktorym z drugiemi Kolegámi ſwoiemi uchwalił, áby Rzecz-poſpolita wźięłá ligę z Niemcami y Wenetámi przećiwko Turkom; ktorey to konjunktury ſzczęśliwy skutek był pod Wiedniem, y w Węgrzech zwyćieztwo nád nieprzyiaćioły Krzyżá S. Tęn Seym dopiero wſpomniony w Konſtytucyach ſwoich, wyraźną czyni wzmiankę o Iąnie Strzemeskim, gdy nákázuie, áby mu ze Skárbu pewną qwotę pieniędzy wyliczyli, względęm ſzkod podiętych w dobrach iego przez Woysko koronne, y względęm tych zasług ku dobru poſpolitemu Roku 1692. Gdy w Haliczu był Seymik *Electionis* Podkomorzego, Iąn pomięniony cáłego kołá Rycerskiego rozſądkiem położony ieſt

Deputat ná Trybunał Koronny.

Kommiſſarz do Rádomiá. Posłęm ná Seymy był kilká rázy.

Jąn wyrá-żony w Konſtytucyach Roku 1692.

żony ieſt między czteremá kándydátámi ná Urząd obránemi.

Ná Seymách Komplánácyach tráktátách activitas Jąná.

Ná Seymách Elekcyi y koronacyi Krolow Micháłá Korybutá y Iąná III. był Iąn przytomnym, á iáko *pars Reipub:* tęnże Krolow był Elektoręm: w Krákowie zaś Krolom ſwoim na Tronie záſidáiącym blisko ſłużył. Na rożne komplánácye y tráktáty częſtokroć záżywáno Iąna, z ukontentowánięm ſtron rożnych; z kąd śię wydáie dźielność dowćipu y roſtropnośći iego. Punkt do pochwały tegoż należy, iż Iąn żadney máiętnośći zoſtáwioney po Oycu nie utraćił: prawda że go dotknęłá ręká BOSKA, to przez Turkow, to inſzym ſpoſobęm; ále ſąm Iąn z umyſłu mniey uważnego, dźiedzictwu ſwemu nic nie ſzkodźił, y owſzęm ták rozumnie dobrá ſwoie ſpráwował, że o chlebie ſwoim ná publikách ſłużył poważnie, á ieſzcze Anteceſſorow ſwoich y Rodźicow zbior ſtárał śię pomnażać, co rok z własney pracy ſwoiey, bez krzywdy ludzkiey y bez márnych ſpoſobow w letkim nábywaniu ſubſtáncyi; z kąd do dźiedźicznych máiętnośći nábył Lipice iedne y drugie pod Rohatynem, á do dobr ktore w záſtáwie trzymał przyłączył Delatyn z niektoremi wśiámi za Dnieſtręm.

Konſerwácyá y przyczynienie Dobr dźiedźicznych.

Miał tę cnotę z Oycá, że Krolá Páná ſwego nie tylko wielce obſerwował, ále też ſzczerze go kochał, iako wierny poddany y ſzlachćic tęn, ktory Oyczyźnie y Pánu od BOGA podanemu dobrze życzy. Micháłá Krola z Wielkim uſzanowanięm wſpominał częſto, á Krol Iąn III. z Sobieskich w podźiwieniu był u niego záwſze, nie tylko w pochwałach. Swiadkiem były tego pośiedzenia y ſtoły, á dopieroż mieyśća publiczne. O nim tákże powiada *Oſtowiecki w Rodźia: 10.* te ſłowa: Ze Jąn z Trzemeſzná ſąm śiebie y fantazyą ſwoię przechodźi, będąc przyiáznym Krolowi nie dla tego, żeby co wźiął, álbo przyczynił co do tytułu lub ſubſtáncyi; ále żeby wſpániało, Szláchetnemu umyſłowi ſwoiemu dogodźił, we wſzyſtkim poczćiwośći ſzukáiąc, nie prze to że pożyteczna ieſt, ále że przyſtoyna Człowiekowi rozumu záżywáiącemu.

Miłość Jąná przećiw ko Krolow Polſ:

Rad obcowáł z Ludźmi mądremi, tákże biegłymi w práwie y dźiełach rycerskich: á że między inſzemi talentami, ktoremi z natury y dowćipnych nauk był udarowany, przy Rycerskim animuſzu, nie śmiertelna záwſze prym odbieráłá mądrość; przeto y prace ſzkolne wiele eſtymuiąc ſobie, Theologiczney y Filozoficzney literatury bywał Mecenáſęm, za przypiſane Imięniowi iego konkluzyie Wielebnych OO. Dominikánow, Jezuitow Lwowskich y inſzych Zakonnikow. Cnota wſpániáłey powagi bez ámbicyi, według ſtanu ſwego; co poznáć po Tureckim odetchnieniu iego, z wyſtáwionych budynkow nie tylko wygodnych, ale y pozornych w dobrách ſwoich. W Rudnikách pod Sniátynęm, według reguł Architektury, fundował Zamek y wáłámi otoczył go dla obrony poddanych ſwoich y ſąmśiádow, przećiw inkurſiom nieprzyiaćielskim.

Jáko náuki, ták y ludzi uczonych kochał.

Zamek Rudnicki pod Sniatynęm.

Małżęńskie akty odprawił tęnże IAN, z ZOFIĄ FIRLEJOWNĄ Káſztelánką Sánocką; ktorey Oycęm był tákże Ian z Dąbrowice Firley Káſzteląn Sanocki herbu *Lewart*, Mátká Weroná z Wichrowskich herbu *Pomiąn*, albo Zubrza Głowá czarna, máiąca Miecz goły ná prawęm rogu záwieſzony, przez czoło y lewe oko na ukoś położony, w polu błękitnym. Ná koronie ieſt zbroyna Ręká wyćiągniona iákoby do bićia, z Mieczęm gołym. O tych piſze *Okolski tom: 2. fol: 466.* iż w Woiewodztwie Brzeskim Kuiawskim z początku ſwego zwali śię Parundami, gdzie wſpominaiąc ich támże y w Woiewodztwie Krakowskim kilku, powiadá iż Báltazar Wichrowski rozumieiąc Wſchodnich Jezykow kilka, iákoto Turecki, Wołoski, Serbow y Węgierski przeniozł śię do Hetmánow ná Ruś, y w rożnych Poſelſtwach od tychże bywał, ſłużąc wſzelkiemi śiłámi woynie, gdźie potym ná Ruśi pod Trębowlą mięſzkanie ſobie założył. Zoſtáwił ſyna wybornego Rycerza y Rotmiſtrza Woyska Pancernego, ktorego imię było Krzyſztof Miecżnik Halicki, tęn wiele potyczek woyskowych expediował, na Węgrach za Michała panuiącego, w Moskwie z Janęm Zamoyskim, Kanclerzem y Hetmanęm Wielkim koronnym, w Pruśiech z Woiewcdą Ruskim, y Dźiadęm ſwoim Máćierzyńskim, to ieſt Goyskim, właſną fortuną ſwoią aukcyonuiąc żołnierzow y płacąc im, przećiwko Abázy Baſzy, y przeciwko Ozmáná z Lubomirskim, przeciwko rebellij kozáckiey po wiele rázy, oſobliwie pod Kumeykámi y Stárzcem wiktoryzowáł.

Zona Jana Firleiowná

Pomián.

Wichrowſcy

LEWART HERB

EPIGRAMMA.

Jste Leone viet, Pardô celeberrimus ille,
Omnis Firlejus clarus utroq; simul.
Jt velox fateor Pardus, Leo fortis in armis,
Non tamen alterius non eget alter ope.
Sed duo si juncti veniant, stant certa trophæa,
Nam qvæ non prosunt singula, juncta valent.

ABRYS LEWARTA.

Opisanie Herbu Lewartá. *Lewart* z Francuzkiego ięzyká; *Leopardus* z Łacińskiego; to ieſt Lew ſrokáty, álbo *Lampart* z Polskiego; ſtoi w pośrzodku tarczy wſpinaiąc śię na tylnych nogach, á przednie, iákoby do utarczki z nieprzyiaćielęm, wypuśćiwſzy oſtre ſpony czy pázury, nagotowane trzyma; z páſzczęki ięzyk wyćiągniony, niby zmordowanego walczką, albo pożyraiącego, na głowie Korona złota; ſąm zaś koloru białożołtawego, z czarnemi cętkámi

kámi, czy pſtroćinami; ogon między tylnie nogi przez bok áż nad niego przewinięty, w polu błękitnym. Ná koronie takiegoż poł Lámpárta, proſto do gory ſtoiącego: tak go o piſuią, *Paprocki o herbach fol: 385. Okolski tom: 2. fol: 109.*

POCZĄTKI HERBU.

Lewart z kąt śię wziął w Polſzcze y kiedy. Jadąc przez Niemieckie Pańſtwo Kázimierz ſprawiedliwym zwany Krol Polski, gdzie nieco zabawiaiąc śię, nader ludzko przyięty był od nieiákiego Margrafa Pańſtwá Kolońskiego, imieniem *Lamfrid* nazwánego, herbu Lewart; gdzie nie iaki czas, według zwyczaiu Polskiego, w dziedzicznych iego dobrách łowámi zábawiał śię. Ktorą ludzkość Męża obficie choynego, Krolewskim animuſzęm chcąc rekompenſowáć, Wnuczka iego Wilchrida, Borgożego ſyna, powracaiący do Polski z ſobą zprowadził, á wiele honorami y poſſeſſiami udarowanego, do ſzlachetney wolnośći przypuśćił; iáko świadczy iego przywiley Roku 1103. temuż nadany, y wyrażony *u Okolskiego tom. 2. fol: 110. & 111.*

GENEARCHOWIE FIRLEJOW,
Z PRZEDNIEYSZEMI ANTENATAMI.

Vitfridus I Archi-Páter. Pierwſzy Lewartow Firleiow Prozapii *Archi-Pater* u nas w Polſzcze był *Vitfridus* ſtaroſta Sądecki, Oświęćimski y Siewierski, wyżey wſpomniony, według przywileiu namięnionego w Roku 1163. Ktorzy by zaś byli ſynowie iego, dla ſtaroświeckey piſania nieumieiętnośći, wſpominku nie máſz; tylko że z iego ſukceſſorow niektorych namięnia *Długoſz Hiſtoryk Polski,* to ieſt Wilfrida y Borgożego Bráta, Wnuczkow Lanfrida. Tegoż domu Derſzław Proboſzcz S. Floriana na kleparzu przy Krakowie, pobożnośćią y náukami iaśniał, iáko poznać z munimentow y ſprzętow kośćielnych teyże Kollegiaty.

Firley I. Genearchá. *Oſtaſius* albo Oſtazy Stolnik Krakowski, Brat Derſzławá Proboſzcza S. Floriana, naypierwſzy nazwany ieſt *Firleięm*; z kąd Jmienia wyrażonego pierwſzym ieſt Domu Firleiow Genearchą. Tęn wyćiąwſzy laſy y chroſty w Woiewodztwie Lubelskim, założył wieś od ſwoiego imięnia na-

 zwaną

Ostaszow miasteczko

zwaną Ostaszow, ktora do tych czas tymże nazwizkiem zaszczyca się, gdzie teraz miasteczko iest niedaleko Márkuszowa. Ze zaś pod czas żyćia iego, tak na Dworze Krolewskim, iáko też w Rzeczy-po: y w woysku wiele Niemcow było, u ktorych

Derywacya Imięnia tego.

Stolnik swoim ięzykiem *Firleger* zowie się, przeto pospolstwo nie znaiące się ná niemieckiey mowie, przez nierozeznaną Ortografią, zwało tegoż Stolniká *Firley*, zámiast *Firleger*; co wszedłszy w zwyczay ná potomne láta, sukcessorowie iego tymże Jmięnięm pisali się, Márgrábiowie herbu Lewart Firleiowie.

Antenaći tey Familij.

Z tey zaś Fámilii Firleiow, wiele y prawie niezliczonych Mężow było przeświętnych y sławnych, ták Rycerską cnotą, iáko też domową w Oyczyźnie rostropnośćią, w znáczney pobożnośći kocháiących śię, tak dalece; iż żadnego podobno nie było w Polszcze honorow grádusu, na ktorymby z Firleiow Familij Mężowie wielu inszych nie przewyższáli: żadnego práwie niebyło w Senáćie krzesłá, ktoregoby purpurą swoią nie ozdobili: mowi *Okolski tom: 2. fol: 112.* Z tych Woiewodowie, Kásztelánowie, Miast y Prowincyi Starostowie, Márszałkowie Koronni, y Podskarbiowie, Strażnicy Wiel: Koron: Hetmáni, Wodzowie y Pułkownicy Rycerstwá Polskiego: Arcy-Biskupi, Primásowie, Biskupi, iák Gwiazdy pierwszy wielkośći na Niebie, w Polskich iáśnieli horyzontach.

Zacność, Powaga; estymacya tey Prozápij.

Zgołá, iak wielkich zasług, godnośći y estymácyi, Prozápiia Firleiow bywała, niż dokożdego z osobna pisáć przyidzie, tu generalnie na dokument prawdy przywodzę dány w Wárszáwie od Krolá Zygmunta Augustá Przywiley Roku Pań: 1572. w ktorym te słowá wyrázone. *Cùm multæ sint in Regno nostro Jllustres & præstantissimæ Familiæ, tum nostra qvidem opinione paucæ admodum, qvæ vel generis splendore, vel virtutum rerumq; gestarum gloriâ, cum amplissimâ & clarissimâ Firleiorum de Dąbrowica Familiâ comparari, nullæ verò qvæ illi anteponi posse videantur. Hæc enim, si ipsius antiqvitatem spectes? est vetustissima, si propinqvitatum & necessitudinum vincula? omnibus primarijs Familiis conjunctissima, si virtutum insignium genera? ea qidem adeò plura sunt, & varia præstantia & memorabilia, ut ad imitandum sumenda perpetua exempla accommodatissima.*

Privilegiũ Sigismundi Augusti R. P. Anno 1572.

Do tych że pochwały należy liczność dzielnych Mężow tey Fámilii, ktorą wspomináiąc Paweł Potocki kásztelan Kámieniecki, ták pisze o nich. *Redactam amplissimam hanc stirpem Firleiam ad paucissimos, inter calamitatis suæ additamenta, numerat ætas nostra.* to iest, wielką Oyczyzny między inszemi klęskami przyznaie szkodę, że z liczney Firleiow familii, bárdzo iuż mało zostáło śię tegoż Imięnia, dla czego w drugim mieyscu wyraźił: *Trecentis olim ad Cremeram Fabijs deletis, minimum servasse fortunam, ex quo deinde maximi nascerentur, & obfuscari interdum solem, non ut minuatur ejus fulgor, sed ut depulsa caligine nitidior irradiet.*

Páweł Potocki Kásztelán Kámieniecki o Firleiách.

HERBOWNI LEWARTA.

Herbownych tego zaszczytu nie wiele znayduie się w Herbarzu *u Okolskiego tom: 2. á fol: 116. ad fol: 137.*

Broniewscy z Dąbrowice.	Konarscy w Sęndomirskim.
Firleiowie z Dąbrowice,	Krwátscy w Radom: Powie:
Gorscy. Okol: tom: 2. f. 136.	Márkuszewscy z Márkuszowá.
	Metgiewscy w Lubelskim.

Tych wszystkich wyraża Okolski między Familią Firleiow, że są tegoż Domu y Imięnia, dowodząc autentycznemi Działámi; ktorzy iednak od swoich włośći ináczey názywali śię, iák tu záraz wyżey. *Nieśieckiego* zaś Herbarz poźnieyszy *tom: 3. fol: 100.* wyraża *Kczewskich y Trecyuszow.*

FAMILIA
LEWARTOW z DĄBROWICE
FIRLEIOW.

Niżeli przyidzie mi wyliczać Antenatow y Potomkow Domu niegdy Przezacnego od wielu lat Starożytnych Firleiow, pominąć nie mogę Enkomiow u Okolskiego tom: 2. & fol: 109. ad fol: 114. *wyrażonych; z ktorych nie máłą maią aprehensyą y powagę te iego słowá.* Duo in origine observabit clarissimus Lector: Primò, qvod insigne hoc nobilium Lewart ab antiqvis Historicis

Herb Firleiow dlaczego Wálnym nazwány u Długosza.

storicis

storicis Poloniæ, præcipuè á Joanne Długossio nuncupatum, ante tempora Vladislai Łoktici proclama suum *Walny* retinuerit, habuitq; pro symbolo & tessera usq; in hodiernum diem, hoc acclama convocandorum hominum in possessionibus Firlejorum ad repellendam vim atq; noxam, inopinatè supervenientem. Sarmatarum namq; antiquorum mos atq; consvetudo invaluerat, conglobato agmine hostem propulsare &c. Hinc sermo Polonis *wałęm, wałęm*, hoc est unanimi animo & consensu, non verò viritim vel dispersim. Successu verò temporis à Marchionibus *Lewart*, atq; illorum gentilitiis politicum hoc quoq; observatum fuerat, ut *Walnorum* Familia, ab illis quoq; qui jugo subditi fuerant, *Lewart* nuncupata extitit.

Zádnego prawie gradußu nieby ło z Honorow Polskich, przez ktoreby nie szli Firleiowie.

Daley tęnże Autor pisze: E Familia Firlejorum innumeri pænè viri illustres, tum bellica virtute, tum domestica prudentiâ, tum pietate deniq; conspicui prodierunt, ita ut nullus fere in Polonia gradus sit, qui non Firlejorum Familiam exornaret, aut quem veriùs Firlejorum administratio non exornaret. Erant Palatini, Castellani, Thesaurarij, Reipublicæ Custodes, Duces bellorum, & Tribuni, Episcopi deniq; & Primates Regni.

Religiá y obroná Kośćiołá Bożego przez Dom Firleiowski.

Po tym wyrażaiąc krotko zasługi Firleiow Okolski tom: 2. fol: 113. *tymi słowy mowi.* Jam felices vos Leopardorum progeniem lubens asseram, quia firmiter Catholicam Religionem profitemini, cúm tot Ecclesias, fundationes, altaria construxistis, fundastis, imó defensores, Patroni, ipsi quoq; Episcopi, Archiepiscopi, Primatesq; Ecclesiæ in hoc Regno Sacrato electi constitutiq; fuistis &c. Celeres vos bellicis civilibusq; negotijs, prudentiâ, consiliô, fortitudineq; ubiq; perseverâstis, atq; ea quæ Patriæ Reipub. Regni quoq; sana & utilia erant, desudastis.

Exagieracya pochwały Domu Firleiowskiego.

Więcey tenże Dominikan pisze o zacnośći, cnotach, y zasługach Starożytnego niegdy Imięnia Firleiowskiego. Triumphis vestris nostra Resp. secura, Patria libera, Senatus pacatus, Rex quietus steterunt & permanserunt satis numeroso tempore. Vestra prudenti opera, pacis fædera, Casimirus Rex inter Regnum Poloniæ, & Bajazetum Principem Turcarum fecerat.

Vestra vigilantiâ & sudore omnis hostium ardor repressus fuerat. Vos supremos Duces in Exercitu, primos Consiliarios in senatu, invictos milites in hostili congressu spectabat semper & mirabatur Respublica, qui centies pro Regno et Patria pectora obtulistis &c. Jn omni negotio Regni, in bellicis expeditionibus, in causis urgentibus, nihil sine Firleijs fecerunt, statuerunt (*puta Reges Poloni*) sed ut singulares Patres Patriæ, veros Regni consultores, antiquos triumphatores observabant, colebant, amabant &c. Rectè adumbratos hic Firleios video, venerunt, vicerunt, dixerunt, concluserunt.

Fámilia Imienia Firleiowskiego iuż w Polszcze zeszłá

Ze zás iuż tá Familia u nas w Polszcze zeszła na ostatnim Jákubie Firleiu Kásztelanicu Kámińskim, iáko śię niżey pokáże; zaczęm przednieyszych tylko Honoriuszow, godność ich y dziełá heroiczne przypomnieć umyśliłęm ná zaszczyt Strzemeskich, ktorzy teraz żyią chwalebnie y szczęśliwie, niegdy Zofij Firleiowny Kásztelanki Sánockiey zostawionych.

Pierwszy Geneárcha w Polszcze Domu Firleiowskiego

A naywprzod Roku 1163. przybył w Polskie kraie z Páństwa Cesarskiego od Kolna, wyrażonym herbęm támże od Antenatow swoich zaszczycaiący śię *Lewarta* nie iaki *Margraf Witfridus Borgozyasza* Margrabiego brat, *a Lamfrida* wnuk; ktoremu Xiążę Polski Kázimierz správviedliwy nádał był wiele Prerogátyw Szlachetnych y Dobr dziedzicznych z Prefekturami starostwa Sądeckiego, Oświęcimskiego, y Siewierskiego, iáko w wyrażonym Przywileiu pomięnionego Xiążęcia Polskiego czytałęm, w Roku M. C. LXIII. datowanego.

Przez lat 154. nic nie pisáno w Polszcze o Firleiách.

Ostázyusz pierwszy Firley nazwany.

Ktorzy zaś tego Márgrabiego Witfrida byli potomkowie, nie wspomina żadęn z Historykow, oprocz *Długosza* Kronikarza, dwoch Bráći po nim mianuiącego, to iest *Dersława* Proboszczá Kollegiaty S. Floriana ná kleparzu przy Krakowie, pobożnośćią y mądrośćią sławnego; y drugiego *Ostazyusza* Stolniká Krákowskiego, ktory nazwány iest pierwszy *Firleięm*, z rácyi w zwysz wyrażoney między Genearchámi y Antenatámi Przednieyszemi. Tenże *Ostazyusz* maiąc wielkie respekta u Krola Włádysławá Łokietká, nábył przywileiu ná

dobrá swoie, żeby miáły exempcyą od poddaństwa pospolitego, R. 1317. o czym *Okolski tom: 2. fol: 115.* O potomstwie iego powiada tenże Herbarz, iż miał dwoch synow, Iarosłáwia czy Stánisłáwá, ktory bezdźietnie umarł; nie bez pámiątki iednak w Rycerskich dziełach: álbowiem ták o nim powiada *Okolski tom: 2 fol:* 115. Jż iego Kázimierz wielki, gdy Tátárzy zamku Lubelskiego przez dwánaśćie dni dobywali, z woyskiem na odśiecz posłał: bronił odważnie zamku Firley, áż gdy strzałą Tátarskiego wodzá rázono, ustąpił od murow nieprzyiaćiel. *Ottomanus Iure-Consultus in Commentarijs*, w Roku 1337. Drugi syn Ostazyusza *Eustachi* brat Stanisławá, miał potomstwa wiele. Obadwá zaś bráćia rodzoni po Oycu zmárłym Ostazyuszu, wźięli te dobra z áttinencyami Besce, Podolany, Stoiánowice lubo nie całe, Kolamczyce, Brzeszczą, Nową Cerkiew, Klimąntowice, Zakrzew, Zárkopolice, połowę Mleczkowa, Goszczą, Melgiew, Ianowiec z przyległemi włośćiami, Dąbrowicę, Sławin, Motycz, Bochotwicę, Wierzchoniow, Rutkę, Márkuszowice, Serocko, Leszkowice, Serwice, Ciechánice, połowę Tárkowicy, y wiele inszych. Miał zaś oprocz dobr wyrážony Eustáchi Firley Uiazd, Wierzdziec, Gwolą &c. Był zaś przedtym Podstolim Krakowskim, dáley Kásztelanem Lubelskim, a pisał śię z Bescow Hrabiá: *vide Szczygielscium in Tinecia, Privileg: Casimiri Magni Anni 1339. & Privileg: 1354.* Tenże Hrabia Kásztelan Lubelski miał synow dwoch Piotra y Jakobá.

Obroná Zamku Lubelskiego przez Firleia.

Dobrá niegdy Firleiowskie.

Hrábia z Bescow Kásztelan Lubelski.

Piotr Hrabia z Bescowá Firley syn Eustachiego, wźiął Roku 1380. działęm te dobra: Besce, Zakrzew, Bochotnice, Rutki, Markuszowice, Klimąntowice, Stoczek, Płonki, Wierzchowice, Bogusałowice, Drzewiany, Gutanow. Zostawił syna iednego Jana; o ktorym transakcya, o sprzedanie Zámku Bochotnickiego z przyległemi włośćiami, Klemensowi z Kurowa Kasztelanowi Sądeckiemu świadczy Roku 1393. za Krola Władysłáwa Jágiellona. Od tego zaś Jana Firleia początek swoy wźięły trzy Fámilie, to iest Konárskich, Broniewskich y Márkuszewskich; ktorzy będąc z Domu Firleiowskiego, od dobr dźiedzictwem sobie nábytych, tymi názywáli śię Jmionámi; iak pisze *Okolski tom: 2. fol: 116.* Ten że Jan miał

Dobra Piotrá Firleiá.

Konárscy, Broniewscy, Márkuszewscy, Firleiowie.

syná Andrzeia Kásztelaná Zarnowskiego, o ktorym transakcya świádczy, na erekcyą szpitalá Rádomskiego daiąc, dáruiąc, grzywien 60. y pod czas intercyzow ślubnych skrypt Roku 1444. nápisany.

Jakub brat Eustáchiego, wźiął dla śiebie działęm Nową Cerkiew, Podolany, Mełgiew, Ciechanki, Krzesimow, Iąnowiec, Stawin, Dąbrowicę, Motycz, Ianiki, Bunie, Płoszowice, Dobruszow, y Dom w Lublinie z gruntem. Woiował chwalebnie z Krzyżakámi y Kozakámi, Roty á potym Pułki prowádząc, skrzydłá Rycerskie moderuiąc, za Krola Władysłáwá Jágellona; iák wspomina *Ottomanus Jure Consultus in commen: de pignoribus Anno 1337. &c.* zostawił dwuch synow, Adámá y Jákubá, wielce odważnych y dzielnych Rycerzow; z ktorych Adąm wźiął działem Roku 1401. Nową Cerkiew, Zatopole, Golędzin, Motycz, Dąbrowicę, Sławin z swemi przyległośćiami, Dobruszow, Ianiki, Płowiszowice y insze. Zoná iego byłá *Jachna de Krwaty*, z ktorą miał trzech synow, Iana, Piotrá, y Mikołáiá.

Potomstwo Jákubá Adámy Iakob

Jakub brat Adámá wziął z inszymi włośćiámi, Podolany y Mełgiew, od ktorey sukcessorowie iego zwani są Mełgiewskiemi, o częm *in Actis Lublinen:* bo z nich ieden był Podsędkiem Lubelskim, drugi Chorążym, trzeći Kánonikiem tákże Lubelskim.

Mełgiewscy Firleiowie.

Z synow Adámá Firleia bratá Iákubowego, dostały śię działem Piotrowi w Roku 1436. dobra te: Sławin y Wola Dąbrowická, z swoiemi przyległośćiámi; ktory że bezpotomnie umarł, dostáły śię siostrze iego Jádwidze, ktora byłá zá Dziekiem pomięnione włośći. Mikołay tákże syn Adámá z *Iachny de Krwaty* urodzony, brat Janá y Piotra naymłodszy, iednę tylko zostawił corkę, ktorą wziął w małżeństwo z Międzygorza Czyżwski, z dobrámi po Oycu pozostáłemi. Záczęm Jan tylko naystarszy brát Piotra y Mikołaiá został śię był z Firleiow; ktory máiąc Płowiszowice y Dąbrowicę, z inszemi, według diwizyi Roku 1436. synow dwoch zostáwił, Piotrá y Iána. Piotr był Sędzią Ziemskim Lubelskim, mąż pobożnośćią y nieskáżytelnego żyćia zwyczaiami chwalebny; o czym pewny skrypt Prowincyálski W W. OO. Seráficznych S.

Piotr Firley syn Adamá, z swoiemi Sukcessorámi.

Mikołáy brát Piotrá y Iana.

á tychże rodzony z Sukcessorámi

I Fran-

Francíſzka Roku 1442. y tranſakcye w Aktách Lubelskich Ro-
ku 1477. y 1485. Tenże miał żonę Iadwigę Oſmulską z Prá-
Oſmulska. wiednikow, z ktorą zoſtáwił iednego tylko ſyna Mikołáiá,
ſąm záś umárł Roku 1493. Ian młodſzy brát Piotra Sędziego
Ziemskiego Lubelskiego, wziął Krwaty, Gołędzin y dobra
Krwaſcey Firleiowie w Powiecie Rádomskim inſze Máćierzyńskie po Iachnie Krwatskiey, názwał śię
Krwatskim, ktorego ſukceſſorowie dawno iuż zeſzli. Zá-
częm iedęn tylko powtore zoſtał śię Firley, toieſt Mikołay,
ſyn Piotra z Oſmulskiey, Sędziego Ziemskiego Lubel:

Mikołay Firley dopiero wſpomniony, iáko Fenix z śmier-
Mikołay Firley Lubelski, Sędomierski Woiewoda, Káſztelan Krakowski y Chetman W. K. telnego Antenatow odrodzony prochu, iedynak Imięnia Fir-
leiowskiego, naywprzod był Chorążym Krákowskim, po-
tym Lubelskim, dáley Sędomirskim Woiewodą, ná oſtátek zo-
ſtał Káſztelanęm Krákowskim y Wielkim Hetmanem Ko-
ronnym, o ktorym *Okolski tak mowi tom: 2. fol: 117. Vir, tum
ob eruditionem, tum ob vitæ probitatem, atq; ob præclara domi fo-
riſq; facinora patrata, qvibusvis Chriſtianis Regibus optimè notus.*
Szedł zá Krola Káźimierzá Jágellonowicza przez wſzyſtkie
Woyskowe graduſy, áż zá Zygmuntá I. Krolá Polskiego He-
tmáńſtwa W.K. doſtąpił, triumfalnie gubiąc y rozpłáſzaiąc Tatár-
Wiktoryie tegoż z Tatarami y kozakámi skie y kozackie gminy nád Sáuránięm Rzeką, y pod Ko-
perſztynęm gdzie po dwakroć ſtárſzy śię z niemi, uciekáć ták
wielkie tłumy nieprzyiácielskie muśiały; o czym Przywiley
Krola Woyćiechá, dany mu ná Chorąſtwo Krákowskie Ro-
ku 1497. w Rádomiu. Był wielkim Poſłem po dwa kroć do
Bázájateſa Tureckiego Ceſárza, toieſt od Krolá Kázimierzá
Jágellonowiczá, o częm *Cromerus* tymi słowy: *Quod Caſimi-
rus Rex fœdus iecit cum Bajazate Turcarum Imperatore, per
Oratorem ſuum Nicolaum Firleium, gente Leopardium, qui poſtea
Caſtellanus Cracovienſis, et Dux Exercitus Polonici fuit, hac le-
ge, ne quid alter alterius ditionibus & hominibus incommodaret.*
Drugi raz był Poſłęm od Krola Albrychtá, to ieſt Woyćiecha,
do tegoż Ceſárzá Tureckiego Bájazáteſa, iako pomęniony
Był tenże Mikołay Staroſtą Lubelskim. wyżey *Ottoman J. C.* y Przywiley dány mu ná Stároſtwo Lu-
belskie od Krolá Alexandrá w Wilnie Roku 1513. w ktorym
wyraża wielkie záſługi iego dla Oyczyzny, nie beśpieczeń-
ſtwá Oſoby ſwoiey, w dalekich podrożach w Perſyi y Trácyi
do Jmpe-

do Jmperatorá Tureckiego podiętych y zákończonych, we-
dług potrzeby Kroleſtwa Polskiego, ſzczęśliwie, dobrze y
chwalebnie.

Tęnże Monarcha Polski Alexander, chcąc zaſługi Miko-
łáia Firleiá kontentowáć, náznaczył mu z Zup ſolnych 50.
Grzywięn co roczney intraty, takie mu elegia przydáwáiąc
w Przywileiu ſwoim Roku 1502. w Krakowie dánym: *Quia
habentes ſingulariter commendatum &c. qvem virtus ſua et probitas
ac merita in Rempub. nos ſingulari gratia proſeqvi cogunt.* Woie- *Expedycya iego do Litwy.*
wodą Lubelskim zoſtał za Zygmuntá I. Roku 1507. y był
poſłany z Woyskiem przeciwko Glińskiego do W. X. Lite-
wskiego, iak piſze *Decius in Lithvaniam*; ktory po zmárłym
Ianie Hrabim Tarnowskim, wziął Woiewodztwo Sęndomier-
skie, z tákim *encomium* Przywileiu Krolewskigo: *Qvi etiam* *Pochwały Krolewskie Mikołaia Firleia. Kámięniecki Hetm: W. K.*
*in multis bellicis expeditionibus, quas adverſus infideles & Schiſ-
maticos faciebamus, Nobis & Reipub. utiliter ducatum cæteris præ-
bens, Ducis exercituum vices geſsit (vivente adhuc Kamienieccio
Supremo Exercituum Regni Duce) ac fideliter inſervivit, & in
hac expeditione contra Magnum ducem Moſchoviæ, ubi feliciſsimâ
& diu memoranda, Deo adjutore, Victoriâ potiti ſumus, nobiſcum
perſeveravit, &c. Dat. Vilnæ A. D.* 1519.

Tęnże powroćiwſzy z batálij Czeskich, iák piſze *Paprocki*,
naypierſzy nauczał muſtry trybem cudzoźiemskim exercy- *Prace y zasługi dla Krolow y Oyczyzny.*
tuiąc woyska Polskie. Ná ziedzie Krola Zygmuntá, z Má-
ximilianem I. Ceſarzem, y Włádysłáwem Krolem Węgier-
skim, rozum ſwoy, doskonałość, roztropność, y experiencyą,
Pánom Europeijskim osłáwił; z kąd powracaiąc z chwałą y
famą wielką, ogłoſzony był Hetmanem W. K. iáko z Przy-
wileiu poznać danego w Krákowie Roku 1515. Ruſzywſzy
tedy z Obozami przećiwko Krzyżakom, Prowincyą Pruską
na 50. Powiatow rozdieloną, ſzczęśliwie uſpokoił, wyciąwſzy
támeczne woyska y rozproſzywſzy, Woyćiechá Márgrabię *Wiktoria Pruska z inſzemi dzielámi.*
Brándeburskiego, na tęn czas naywyżſzego Miſtrza, do po-
rządku przy prowádził, y przydawſzy mu honor Xiążęcia
Pruskiego przymuśił, áżeby náśladował wiárę Krolá Polskiego
Zygmuntá z kąd wielki triumf y applauzy odebrał, nie tylko
od Oyczyzny náſzey, ále też od Xiążąt y Wodzow poſtron-

 nych

Papieska estymácya.

nych. nawet od sámego Nawyższego Papieżá Leoná X. do ktorego w swoim *Breve* tak mowi: *Tua igitur nobilitas, ut etiam Comites decet, &c. Romæ A. D.* 1512. dla czego też Krol

Koczko z włośćiami dárowane

Zygmunt dárował mu Miásto *Koczko* ze wśiami do niego náleżącemi, ná ktore dla sukcessorow iego dána iest od Rzeczy

Mielecka.

P. konfirmacya Roku 1520. w Toruniu zá Krola Zygmuntá Augustá uczyniona. Zostáwił z Anny Mieleckiey po sobie dwoch synow Piotra y Mikołaia, á cztery corki wydał za przednich w Oyczyznie Senatorow, sąm záś dokończywszy życia swego Roku 1526. pochowány w Káplicy S. Stánisławá u OO. Dominikanow w Lublinie; gdzie *Heroico Carmine E-*

Krzycki Biskup Przemyski.

pitaphium pomięnione dzieła wylicza, y syná iego Mikołáiá támże pochowanego wspomina, elogiarnym wierszem przez krzyckiego Biskupa Przemyskiego nápisanym; ktory pod czas Tátárskiey woyny, mężnie y nátárczywie ućieráiąc śię y szyki łąmiąc pod Sokálem ieszcze w młodym wieku, zábity iest, strzałmi porážony.

Piotr syn Mikołáia Kásztelána Krakowskiego y Hetmaná W. K. z Katarzyną Tęczyńską miał trzech synow, Iana, Mikołaia y Andrzeia. Był naywprzod Stárostą Káźimirskim, potym Rádomskim, daley wźiął Kasztelanią Chełmską Roku 1527. potym Wiślicką, z ktorey został Woiewodą Lubelskim, na ostatek Ruskim. W Senaćie osobliwszą miał powa-

Piotr Woiewodá Lubelski á potym Ruski miał Ianá Mikołáiá y Andrzeia Synow.

gę, w Poselstwach szczęśćie, osobliwie gdy był posłany do Władysławá Krola Węgierskiego, od Zygmunta I. Krola Polskiego, podczas ktorey funkcyi Moskwę zábraną na woynie Orszańskiey za prezent Władysłáwowi przyprowadził. Wystawiwszy dwadzieśćia Kośćiołow w dobrach swoich z dostatniemi Ołtarzámi y choyną fundacyą, umarł Roku 1553. pochowany támże gdzie Ociec y Brat iego w Lublinie z *Epitaphium*

Jan naypierwszy syn Piotra Woiewody Ruskiego, wprzod Kasztelan, potym Woiewoda Bełzski, daley Lubelski y Krákowski Woiewoda, ná ostátek Márszałek Wielki Koronny, Stárosta Krákowski, y Rohátyński, o ktorym *Oratio Alterphiana in vita illius*, będąc w Polszcze wyćwiczony dobrze od Janá Wieliczka, męża uczonego w krákowskiey Akademy,

odpráwiwszy peregrynacyą Europeyską, poiachał z Stanisławęm Tęczynskim Podkomorzym Sędomirskim do Eygptu y Ziemi Swiętey, gdźie zlustrowawszy Jerozalimę y wiele

Tęczyński Krewny Jego.

Azyatyckich y Afrykańskich kráiow powroćił do Polski, y zostawał na Dworze Krola Zygmuntá Augastá, od ktorego był Posłem do Károlá V. Cesárzá, za co wźiął Stárostwo Rochátyńskie Roku 1550. ktorego Przywiley datowány w Krákowie, z rozumu, cnot rożlicznych y zasług wychwala. W-

Dany przywiley w Piotrkowie.

krotce posłány ná Wołoszczyznę do Bogdaná Hospodárá támecznego, wźiął Kásztelánią Bełzką Roku 1554. ná ktory Honor Przywiley Krolewski tę ma pochwałę: iż Oycá iego názywa *Senatorem optimum*, á iego przyznáie bydź godnego w liczbie między Senatorámi. Gdy záś ná Poselską expedycyą znáczny Pułk Rycerskiego Woyska wypráwił, otrzymał Woiewodztwo Bełzkie, po tym Lubelskie, tándem Krá-

Unia W. X. Litew: z Koroną Polską.

kowskie z Generálstwem Stárostwá támecznego: Márszałkowską záś Laskę Koronną, trzymał rázem z Krzesłęm Woiewodztwa Lubelskiego, zá ktorego industryią y wykonánięm złączenie W. X. Lite: z Koroną Polską dokończone, y Xięstwo Oświęćimskie do Prowincyi Mało-Polskiey iest przyłączone. Dla czego Máximilián II. Jmperátor, ták wielką iego

Wdzięczność Cesárska Firleiom.

cnotę y gieniusz wytworny bydź sądźił, iż w liśćie swoim do niego pisánym te słowá wyráźił: *Vobis autem sic omnino persvasum cupimus, hos imprimis curæ habituros, quotiescunq; talis aliqua occasio se offeret, qua vobis vestrisq; Fratribus, ac toti isti Nobilissimæ Firlejorum Familiæ, commodo esse possimus, tales vobis præstemus, ut quis noster sit animus, re ipsa potius, quàm verbis testatum reddamus. Dat. Viennæ. 3. Novemb. A. D. 1573.*

Wdzięczność Krola Szwedzkiego Temusz Firleiowi.

Podobnie do tego Janá z podziękowaniem pisał Jan Krol Szwedzki, oświádczáiąc śię z wszelką wdźięcznośćią, każdego czásu przynie wyexkuzowaney z Zoną swoią uczynności, zá podane dla niego świádczęnia okázyią. *Datt. Stokolmi A. D. 1573. d. 16. Septemb.* Jákie zaś elogia wyraża całemu Domo-

Elogia Krola Zygmunta.

wi temu Zygmunt August Krol Polski, w Przywileiu swoim ná Woiewodztwo y Stárostwo danym w Wárszáwie R. P. 1572. wyżey wspomniáłem między Geneárchámi tey Prozápii,

reſztę piſze *Okolski tom: 2. fol:* 122. 123. 124. Będąc Márſzałkiem pod czás wielkiego zámięſzania po Krolu Auguśćie, z poſponowawſzy podarunki Károla IX. Krolá Fráncuzkiego, y brátá iego Henryka Xiążęćiá Andegáweńſkiego, tákże Mátki ich Krolowey Kátárzyny, żeby nie tylko kryminałem, ále też y ſamą ſuſpicyą nie był notowany, lubo Krolowi Szwedzkiemu był ták dálece przychylnym, iż iáko pierwſzy Senátor bárdzo wiele zebrawſzy na niego wotow, mogłby go był przy Koronie Polſkiey zatrzymáć; żeby iednák domowey woyny przez to nie było, wolał ich odſtąpić, á do więkſzey częśći ná Xiążęćiá Henryká Andegaweńſkiego przyſtąpić, z iedyney miłośći przeciwko Oyczyzny publikował Henryká ná Kroleſtwo, iáko Márſzałek. Dodáie Hiſtoryk: *Uti Mareſchalcus in Electione Regem publicavit, minime utilem atq; conſentaneam Patriæ noſtræ ejus Principis coronationem & dominatum præſagiens; quod poſtea evenit brevi.* Umárł Roku 1574. d. 27. Sierp. pochowány w Kocku: miał trzy Zony, pierwſzą Zofiią Bonarownę z ktorey zoſtawił czterech ſynow, Mikołáiá, Andrzeiá, Janá y Piotra, y tyleż corek, ktorych po Jmięniu Herbarze dawni nie wſpomináią. Drugą Zonę miał Annę Dzikownę, z tą corka iego Anná weſzła w małżeńſtwo z Zbigniewem Oſolińſkim Woiewodą Sędomirſkim, z ktorych Jerzy W. Kanclerz Koronny. Trzećia Zoná iego byłá Mńiſzchowná, z ktorą miał ſyná piątego Henryká: o tych záś niżey.

Pod czás Interregnum po Auguśćie.

Bonárowna Dźikowná Zbigniew Oſolinski Woie: Sędomirski.

Mikołay drugi ſyn Piotra Woiewody Ruſkiego, był zá Krolá Zygmuntá Auguſtá Káſztelánem Wiślickim, za Stefáná Bátorego Káſztelánem Ráwſkim, zá Zygmuntá III. Woiewodą Lubelſkim y Staroſtą Kámionockim; ktore honory od rzeczonych Monárchow nábył zá wiele Poſelſtwá, będąc mądrym, roztropnym y zacnym Oratorem, do rożnych Xiążąt Europeyſkich od Krolow Polſkich w intereſſach Rzeczypoſpolitey. Zoſtawił z Sierchowſkiey cztery corek, Annę Ponetowſką, Zofiią Boguſzową, Kátárzynę Sieniućiną, y Elżbietę Káźimirſką, ſyná żadnego. Umárł Roku Páńſkiego 1588. d. 5. Wrześńia. Był Literat wielki y Kráſomowcá.

Mikołay Firley Woiewoda Lubelski.

Sierchowska. Ponetowska. Bogußowa Sieniucina. Káźmierska.

Andrzey trzeci ſyn Woiewody Ruſkiego, od młodośći ſwoiey Rycerſkie w Woysku traktował dziełá, doprowadzaiąc mężnie y odważnie w rożnych potyczkach pułki y chorągwie Polskie, iako go wſpomina przywiley Krolá Zygmuntá Auguſta ná Stároſtwo Sędomirskie. *Ex hac igitur clara & illuſtri Familia, Generoſus Andreas Firley procreatus, eum ſe præſtat, dum majorum veſtigiis inhærens, aſſiduè de nobis cum aliis officiis, tum vero rei militaris ſervitiis bene meretur, ut ipſum merito & amemus etc. Datt. Anno 1569.* Po zwyćięſtwie Gdańskim, gdźie ſwoią impenſą woyſká Huſarskiego auktoramentu ſprowadził, dana mu ieſt od Krolá Stefana Lubelska Káſztelania. Zoſtawił z Srzeńskiey Woiewody Płockiego, dwie Corki, pierwſzym w Kroleſtwie y Rzeczypoſpolitey Mężom zaślubione, *iak Okolski piſze tom: 2. fol: 125.* y Syná iednego Felixa, ktory w młodośći umarł w Wiedńiu Roku 1576.

Andrzey Firley Káſztelán Lubelski

Srzenſki Woiewodá Płocki.

Mikołay ſtarſzy ſyn Janá Woiewody Krákowskiego, będąc w naukách biegły, y ſtąn Kroleſtwa Polskiego dobrze rozumieiący, poſłany był do Francyi ſprowadzaiąc Krolá Henryká: drugi raz poſłem był do Máxymiliáná Ceſárza Rzymskiego w Páńſtwo Auſtriackie: trzeći raz z Xiążęcięm Kárdynałem Radźiwiłęm do Rudolfá Ceſárza y Xiążąt Páńſtwa Rzymskiego w Pradze y Czechách, reſpektem tranſakcyi Będźińskich. Konwoiował właſną expenſą powracáiącego z Polski Maxymiliana: tranſakcyą, za Krolá Batorego z Gdańſzczanami zákończył, z dziwnym roztropnośći ſwoiey przyznanięm: z Demetrym Solikowiczęm do Liwony poſłány, Xięſtwo támeczne rozrządźiwſzy, podzielił na Prowincye. Przeto, wźiął od Zygmunta Auguſta Staroſtwo Kaźmierskie, Roku 1562. á od Henryka Krola Przybyſłáwice Roku 1574. od Stefana zaś Krola Kaſztelanią Biecką y Referendarſtwo Koronne, z takim Przywileiem. *Ejus etiam ſingularis probitas, ac de nobis & Riepub. bene merendi præſtans ſtudium; itemq; & præclaræ ejus, & animi & corporis dotes, doctrina & uſus rerum non vulgaris, deniq; Legationes ejus honorificæ, quibus pro Reipub. dignitate, ſumma ſua cum laude functus, ita nobis charum & commendatum effecerunt &c. ut habeat de ſuis virtutibus noſtrum apud omnes judicium. Datt. Torunii A. D.* 1576. Temuż nádaiąc Młyny Kor-

Zaſługi Mikołáiá Firleia Woiewody Krákowskiego.

Pochwałá iego od Krola Batorego.

Beneficya od Krolá Zygmunta III.

ny Korczyńskie Krol Zygmunt III. podobne wyraźił w Przywileiu ſwoim pochwały, danym Roku 1588. ktorego w Roku naſtępuiącym uczynił Woiewodą Krakowskim y prowentem Kaſztelanii Krákowskiey udarował, iż był wiele fortuny ſwoiey nadwerezył pod czás Poſelſtwá do Rudolfá Ceſarzá á lubo miał iuż Staroſtwo Korczynskie, Pilzneńskie y Kaźmirskie, przydał mu iednak Chordę y Syrokomlą Roku 1599. Miał affekt y wilką eſtymacyą u poſtronnych Monárchow y Xiążąt rożnych, iáko świadczą Liſty iemu piſane, to ieſt Klemenſá VIII. *in Brevi A. D. 1596.* Maxymiliana II. Ceſárza Roku 1575. Rudalfa II. drugiego Ceſarzá Roku 1587. Erneſta Arcy-Xiążęcia Auſtryi Roku 1587. Matthiaſza Arcy-Xiążęcia, tegoż Roku 1587. Alfonſá Xiążęcia Ferraryi Roku 1575. ktorych fragmentá wyraził *Okolski tom: 2. fol: 226. 227.* Miał tenże Woiewoda Krákowski dwie Zony, pierwſzą Ligężánkę, z ktorey ſyn Mikołay urodzony y corek pięć, Zofia Goſtomska Woiewody Kaliskiego żona, Anna Tuczyńſka Kaſztelaná Poznańskiego, Katarzyna Kopćiowa Kaſztelanowa Brzeska, Elżbietá y Chryſtyná Panny Zakonne. Druga Zoná Agneſzká z Tęczyna Hrabiánka, z ktorey dwie corki także klaſztorne życie dokonczyły; y ſyna iednego miał Janá z tąz Tęczyńską.

Eſtymácye od Monarchow y Xiążąt Europeyskich.

Ligężanka

Goſtomski Woiewoda

Tuczyński

Kopeć.

Jędrzey ſyn drugi Jana Woiewody Krakowskiego, Małogoski, potym Radomski Kaſztelan, Staroſta Kowalski, z pierwſzey Zony Kocińskiey miał ſynow dwoch Jana y Andrzeia, á corek trzy. Annę Tarnowską Woiewodziną Węndeńską, (ktorey ſyn Stároſta Krzepicki, y corká byłá zá Sapiechą Mrſzałkiem Nadwornym W. X. L.) druga Czuryłowa, trzecia Kaſzowska. Drugą żonę miał Mariannę Leſzczyńską, bez potomna umárła, y on po niey w krotce Roku 1563. z ſynow iego Jan ſtarſzy wźiął Katarzynę Orzechowską, z ktorey miał iednego ſyna, y corkę wydaną za Borkowskiego, Kaſztelana Lubaczowskiego: z drugiey zaś żony Sienickiey nie było potomſtwa.

Kocińska.

Tarnowska

Sapichá.

Czuryłowa

Kaſzowska

Leſzczyńska.

Orzechowska Borkowska Sienicka.

Syn drugi Jędrzeia Kaſztelana Radomskiego tegoż imięnia Andrzey, wielki y doświadczony od młodośći Rycerz

Dorochoſtayska.

Przyięmska.

wprzod Káſztelan Bełzki potem Woiewoda Sędomirski dwie miał żony, pierwſzą Dorochoſtayską, drugą Przyiemską, z obiemą iednák bezdzietny umarł, ktoremu takie elogium napiſał Potocki. *Honores promptitudine obſequii non accerſitos, ſed ultro quaſi ſupplices ſerò admiſit, nec famam oſtentanda virtute, aut per artem quæſivit. Eum capularis planè, quæ laborum maximè bellicorum eſt meta, non manu-miſit ſenectus, quo minus ſuæ immoreretur victoriæ. Jllum poſt Zbaravianum obſidium, Saguntinæ prope fames, et omnium elementorum, victor ille exercitus, emorientem planè, humeris ſuis extulit Jmperatorem. Tam arctæ obſidioni, cum rarus ſupervixiſſet miles, primus ex ducibus belli, fato functus eſt Firleius.*

Jan trzeći Syn Janá Woiewody Krákowskiego, w wielu ięzykach cudzoźiemskich biegły, naywprzod od Krolá Zygmunta III. uczyniony był W. Podskarbim Koron: potym Káſztelánem Woynickim zoſtał, przydawſzy mu dla zaſług Stároſtwo Lubelskie, iáko świadczy Przywiley z takim iego przypomnieniem zaſługi y roſtropnośći. *Jnterregno præterito pacata ſalubrioraq; conſilia eſt ſecutus, nobisq; divinitus et liberis Ordinum ſuffragiis ad gubernacula Regni iſtius conſtitutis, legationes Nobilitatis Palatinatûs Cracovienſis nomine, magna cum laude dexteritateq; ſingulari, fide et diligentia ac fortunarum ſuarum diſpendio, divis et in omnibus de Repub. deliberationibus &c. Datt. Varſaviæ A. D.* 1590. W drugim Przywileiu od tegoż Krolá Zygmuntá III. ná Woiewodztwo Sędomirskie, z ktorego lubo śię exkuzował, tákie iednak wyrážone ma ſwoie elogia. *Neque enim domi tantum, in ſuaq; Patria præclara hæc virtus, prudentiæq; ſuæ idem dedit documenta, ſpectârunt hæc et cæteri Chriſtiani Principes, atque imprimis proximè vita defunctus Romanorum Jmperator Rudolphus ejus nominis ſecundus, ad quem à nobis magis de cauſis negotiisq; legatus miſſus, ita ea legatione perfunctus eſt, ut omnia ex animi noſtri ſententia Regniq; dignitate confecerit, ac proinde privatim, publicè, domi, forisq; ſingularem virtutem, magnamq; prudentiam declaravit, &c. Datt. Varſaviæ A. D.* 1613. Tenże po kilká rázy konfederuiące śię Woyská Polskie, z okazyi nie zápłaconych zaſług ſwoich, dla publi-

Firley W. Podskarbi Koronny Kaſztelán Woynicki Staro: Lubelski.

Krola Zygmunta III pochwała

Dáno mu Woiewodztwo Sędomirskie.

Recognicya tegoż Kroła Zygmuntá dla niego

Miłość przećiwko Oyczyzny.

pokoiu y miłośći Oyczyzny, ſwoiemi włáſnemi ſkarbami ukontentował, zaſtáwiwſzy nawet Dźiedzictwa ſwoie ná tęnże intereſs. Umárł Roku 1614. Zoſtáwił z Gertrudy Opálińſkiey corek cztery, y ſynow dwoch, Andrzeia y Henryka. Corkę Zofiią wydał zá Noskowskiego Podkomorzego Lubelſkiego, Kátarzynę zá Láńckorońskiego Káſztelaná Wiślickiego: dwie záś Maryanná y Dorotá, były w klaſztorze Lubelſkim Pánnámi, z tych Xienią Dorotá.

Potomſtwo tegoż Firleiá, Noskowska. Lánckorońska.

Andrzey ſyn Stárſzy tegoż Janá Podskárbiego W. K. Stároſta Káźimierski y Medycki, woiował ſwoiemi właſnymi Rycerzami pod Choćimięm przećiwko Oſmáná Jmperátorá Tureckiego, gdzie wielkie dokumentá odwagi ſwoiey pokazał. Syn iego Stániſław był Podkomorzym, potym Káſztelánem Lubelskim, wźiął Dorotę z Obor Leśniowolską, Káſztelánkę Podláską, Stároſty Bránickiego Corkę, á z Kátárzyny Dánielowiczowny Woiewodzanki Ruskiey, zoſtáwił ſyná iednego Stániſławá. Po śmierći żony, zoſtał Xiędzem Proboſzczęm Ciemiernickim, złożywſzy Káſztelánią Andrzeiowi bratu ſtryiecznemu. Bogu y Kośćiołowi doskonále ſłużąc, inſzey nie prágnął Prelátury, kontentuiąc śię duſz powierzonych, lubo w ſtárośći, wielkim ſtaraniem y na przykład inſzym.

Andrzey Stároſta Káżmierski y Medycki.

Syn iego.

Leśnowska Danielowiczowna.

Henryk drugi ſyn Janá Podskarbiego W. Kor: zoſtał Xiędzem, y był náywprzod Referendarzem Koronnym, potym Opátem Tynieckim, daley zoſtał Biskupem Przemyślskim, z ktorego poſtąpił ná Poznáńskie, iáko *Okolski* nápiſał *tom:* 2. *fol: 128. Cujus virtutes, merita, gravitatem, ita Sereniſsimus Rex commendatas eſſe voluit Eminentiſsimo Cardinali Barbarino. Novimus &c. Virum clariſsimum in Regno noſtro ſtirpis ac prælatum omni virtute laudum conſpicuum, ut foret virtuti præmium, Religioni præſidium, Eccleſiæ ac Regni ornamentum &c.* Do Kápituły záś Poznáńskiey te ſłowá piſząc, za nim pomieniony Monárchá, wyraźił: *Cujus ea generis, eaq; virtutis ac meritorum eſt amplitudo, tanta in domo ſua honorum ſatietas, ut magis ambiatur quàm ambiat. Et magis iam timeri poſsit ne oblatos honores reſpuat, quàm dubitari, an maximis dignus parque ſit &c.* Umárł Roku 1635.

Referendarz K. Opat Tyniecki, Biskup Przemyślski potym Poznański.

Rekomendácya Krola Zygmuta III.

Piotr ſyn czwarty Janá Woiewody Krákowskiego, odwáżny y rezolutny Márſá Polskiego potomek, po odpráwioney peregrynacyi Europeyskiey, heroicznemi kontentuiąc śię dźiełámi, mocno bronił Oyczyzny pod czas Multáńskiey, Wołoskiey, y Jnflántskiey expedycyi, gdzie z woyskiem ſwoim właſnym, y Koronnym ſzczęśliwie tryumfował. Zá zaſługi odebrał naywprzod Káſztelánią Zawichoſtſką, potym Biecką, tandem Woynicką, ná oſtatek Lubelskie Woiewodztwo. Miał żonę Jádwigę Włodkownę Woiewodzankę Bełzką, urodzoną z Sioſtry Wielkiego Jana Zámoyskiego, Kánclerza y Chetmaná W. Koronnego; z ktorą zpłodźił Stániſława, ktory młodo umarł, Piotra, Mikołaia y Jana Proboſzcza Pułtuskiego, Kánonika Płockiego, y corek dwie Zofiią, Eufrozynę: pierwſza poſzła, zá Mikołaia Potockiego, Woiewodę Bráctáwskiego, Chetmáná Polnego Koronnego, potym Kaſztelana Krákowskiego y Hetmaná W. Koronnego; druga poſzłá zá Laſockiego Podczaſzego Lubelskiego. Sąm záś pełen zaſług y dobrych uczynkow umárł Roku 1619.

Woiewoda Lubelski Piotr Firley.

Włodkowna Sioſtra Iana Zámoyskiego.

Potocki Woiewoda Bracławski.

Piotr Syn drugi Piotrá Woiewody Lubelskiego był Káſztelanē Kámienieckim, Stároſtą Trębowolskim, mężnie woiował pod czás bátálii Pruskiey, Moskiewskiey, Tureckiey, Tatarskiey y kozackiey: pod Choćim kilka Chorągwi Rycerſtwa zbroynego ſprowádziwſzy, do upádłego z Abazym Paſzą odważnie ſtawał, tak dálece, że śię dwoch ſynow odſtradáć wolał, niżeli Oyczyznę podać w niebeśpieczeńſtwo, z ktorych Mikołay z Grudzieńskiey urodzony, będąc Rotmiſtrzem śmiertelnie raniony umarł Roku 1640. o czym *Starowolski in Monumentis.*

Firley Káſztelán Kamieniecki Stároſta Trębowolski.

Grudzińska.

Mikołay trzeći ſyn Piotra Woiewody Lubelskiego umarł Roku 1640. máiąc dopiero lat 35. iak piſze *Starowolski in Monumentis*; ktory z Piotrem pochowany w Krośnie. Miał żonę Zofiią Skotńicką, z ktorey zoſtawił dwoch ſynow Mikołaia Kánonika Krakowskiego, Jana Kaſztelana Sanockiego; á tęn z Weroniki Wichrowskiey Miecznikowny Halickiey, zoſtawił corek pięć, Tereſę Cetnerową Starośćiną Barecką, Zofiią Ianá Staniſława Strzemeskiego Staroſty Hadziackiego, Rotmiſtrza

Skotnicka.

Wichrowska.

Zofiia Firleiowná Káſztelánka Sánocka Iana Strzemeskiego Sta-

rosty Hadziáckiego żona

Pancyrney Chorągwi, o ktorym mowiłem wyżey zacząwszy á fol: 22. y do ktorego tu cała Firleiow ściąga się Procedencya *ex lumbis Maternis* do następuiących niżey Sukcessorow iego należąca nierozdźielnie. Pisze *Nieśiecki tom: 2. fol: 162.* iż *2do voto* taż Zofia była za Swirskim Starostą Salnickim, *3tio* zá Rádeckim Chorążym Bełzkim. Trzećia Corka Kasztelána Sánockiego Woiakowska, czwarta Hańska, piąta Urszula, y syn Jędrzey Kasztelan Kamieński &c. iak *Nieśiecki* pisze *loco citato*, iednak w tym punkćie zupełnie o tym niżey tu záraz wyráżę, z kończywszy opisanie Henryka Xiążęćia Prymasá Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, y Mikołaia Woiewodę Sędomirskiego procedencyą.

Swirski. Rádecki.

Arcy Biskup Gnieźnieński Henryk Firley &c.

Henryk piąty y ostatni syn Jana Woiewody Krakowskiego z Barbary Mniszchowny będąc urodzonym Roku 1574. d. 6. Lutego w Krakowie, trzymał go do Chrztu Henryk III. Krol Polski y Fracuzki, nominuiąc go Jmieniem swoim. Po skończoney perfekcyi w Szkołach Krakowskich, peregrynował do Rzymu, gdzie od Klemensa VIII. *Camerarius Secretior factus Comitis Palatini, necnon Prælati Domestici, ac utriusq; signaturæ Referendarii, Protonotariiq; titulum obtinuit.* Z Rzymu powroćił się z Kaietanem Kárdynałem, zá pierwszego Prałata iemu przydány, ktory *à Latere* był Posłem od Naywyższego Biskupa, to iest Papieża wyrażonego; z kąd przywiozł z sobą *Breve* do Jana brata Krola Henryka, z dostateczną sobie rekomendacyą, iako iest wyrażone u *Okolskiego tom: 2. fol: 130. & 131.* Posłany záś będąc do Oyca Swiętego od Krola Zygmunta III. otrzymał Probostwo Miechowskie; gdzie wszelkie legacyi swoiey punkta wykonawszy, co należało bydź potrzebnego dla Rzeczy-Pospolitey, poiachał zaraz do Szwecyi z Krolem za socyusza, od ktorego naywprzod udarowany był Honorem Referendarstwa Koronnego, daley Podkanclerstwem y Biskupstwem Łuckim, á potym otrzymał Biskupstwo Płockie, wszelkie officya, co do niego należało, wybornie sprawuiąc. Na ostatek dla przednich zasług w Kośćiele y Rzeczy-Pospolitey, kreowany iest Xiążęciem Prymasem Krolestwa Polskiego, oraz Gnieźnieńskim Arcy-Biskupem.

Rekomendácya Papieska dla niego.

Legacyá Rzymska od Zygmuntá III. K. Polskiego.

Referendarz Koronny, Podkánclerzy Biskup Łucki y Płocki. Xiążę Primás Arcy-Biskup Gnieźnieński.

pem. Ze zaś był mąż wielce Pobożny, uprośił Ciało S. Wiktoryi Panny y Męczennice u Oyca Swiętego, ktorey wystawiszy Ołtarz w Katedrze Płockiey deponował go. W dobrach zaś dziedzicznych Ciemiernikach, iako Pałac kosztowny, tak y Kośćioł Nayświętszey Pannie MARYI wystawił wspániáły y Xięży dla śpiewania Officium choyną fundował szczodrobliwośćią. W Lublinie u OO. Dominikánow Drzewa Krzyżá Swiętego kaplicę piękną wymurował y ozdobił Antenatow swoich grobowe złożenie, sąm zaś umarł Roku 1622.

Mikołay Woiewodá Sędomirski, Mikołaia Woiewody Krákowskiego Syn starszy, z Elżbiety Ligęząnki urodzony, młodszy albowiem brat iego Jan z Agneszki Tęczyńskii urodzony Roku 1641. umarł bez potomny. Tęnże Mikołay po skończonych w Akademii Krakowskiey Szkołach, iáko y wszyscy prawie Antenaci iego, peregrynował do Niemiec, Anglii, Hiszpanii, Francyi y Włochow, gdzie lat dwanaśćie nieprzerwanych strawił. Na Filozofii Jana Káriolę y Jerzego Krytoniusza miał Professorow: ná Matematyce Antoniego Mágini Wielkiego Astronoma słuchał: ná Jurydyce Palmerego y Bukkaferata nauki traktował. Z tamtąd powroćiwszy zostawał u Dworu Krola Zygmunta III. od ktorego za przychylne zasługi otrzymał Starostwo Kaźmierskie, a potym Lubelskie. Marszałkował ná Trybunale Koronnym, daley wziął Kasztelanią Woynicką, Roku zaś 1620. do stanow Węgierskich y Xiążęćia Siedmiogrodzkiego był Posłęm, gdzie lubo z pracą wielką niebespieczeństwem, trudnośćią y expensą, wszystko iednak wykonał szczęśliwie ták dalece; iż samemu Ferdynandowi Cesarzowi Rzymskiemu iego się industrya, roztropność y dzielność podobała, iako ią wyraża chwalebnie tęże Monarcha w liśćie do niego pisanym z Wiednia d. 3. Sierpnia R. 1620. wyrażaiąc te słowa. *Quemadmodum sine dubio Serenissimi Regis vestri voluntati egregiè correspondetis, ita uberes gratiæ nostræ Cæsareæ fructus præclarè meremini, quas crebris occasionibus incommoda & ornamenta Vestra promanare cupimus &c.* Zaczęm powroćiwszy, otrzymał Woiewodztwo Sędomirskie; ktorego pierwsza Zona była Regina Oleśnicka, Mikołáia Woiewody Lubelskiego Corka, z ktorey miał synow czte-

Woiewodá Sędomirski.

Peregrynácya przez lat 12. Filozofii, Matematyki, y Iuris-prudencyi słuchał.

Kasztelan Woynicki.

Deklaracyá Ferdynandá Cesarza Rzymskiego.

Woiewoda Sędomirski. Oleśnicka.

M rech y

rech y trzy corki; Staniſław w dźiećinſtwie umarł. Henryk
zoſtał w Peruzie ná dewocyi, gdzie przy pobożnośći doskona-
łey, mortyfikácyi krwawych podiętych prac w chodzeniu po
świętych mieyścách, w Roku 18. żyćia ſwoiego umárł y po-
chowany ieſt w Kośćiele S. Filipá Nereuſza wielkiey świąto-
bliwośći y zaſług ſprawiedliwych pełny; iako o nim piſze
Felix Verducciolus funebri declaratione. Zbigniew trzeci ſyn Mi
kołaia Woiewody Sędomirskiego, Staroſta Lubelski, był Po-
ſłęm ná Seym Roku 1637. á w Roku 1643. Deputatem ná
Trybunał Koronny: pierwſza záś żoná iego Anná Konſtan-

Xiężniczká Wiśniowiecka.

cya Xiężniczka Wiśniowiecka, druga Kátárzyná Opalińska
Márſzałkowná W. K. z pierwſzey Mikołay Stároſtá Lubelski,
y Jan ktory w krotce umárł. Czwarty ſyn Mikołaia Woiewo-

Kásztelan Lubelski. Wárſzycka Kásztelánká Krákowska. Sápiechá. Oſolinſki Kánc: W. K.

dy Sędomirskiego Andrzey Kásztelan Lubelski Rotmiſtrz
Krolewskiego Woyská, żona iego Warſzycka Kásztelanká Krá
kowska. Corki z Oleśnickii, pierwſza Elżbietá byłá nay-
wprzod zá Krzyſztofęm Sápiechą Podczaſzym W. X. L. po-
tym zá Jerzym Oſolińskim Woiewodą Sędomirskim, ktory
Kanclerzem W. K. umárł. Druga Kátárzyná Zakonnicá u Pá
nien Lubelskich. Trzecia Anná, o ktorey w Herbarzach nie
maſz zá kogo by poſzłá. Druga żoná Mikołáiá Woiewody Sę
domierskiego Marya Jeremiaſza Woiewody Wołyńskiego cor
ká. O tym záś Mikołáiu Woiew: Sędomirskim, ták piſze *Po-
tocki in Centuria fol: 440. Civilis prudentiæ phœnix, omnigena-
rum elegantia ſcientiarum clariſsimus, nondum plane virilem ade
ptus togam, præclariſsimæ obivit legationem in Tranſylvaniam.*

Doprowadzenie Fámilii Firleiow w Dom Strzemeskich.

Z tąd wrácąm śię do Janá Firleia Kászteláná Sánockiego
y Janá Strzemeskiego, o ktorych námieniłem wyżey *fol: 25.
& fol: 43.* JAN Firley Kásztelán Sánocki miał Zonę imieniem
Weronę z Wichrowskich herbu *Pomian*, to ieſt Zubrza Gło-
wá; ktora Weroná rodziłá śię z Piotrá Wichrowskiego y z

Wichrowski. Humiecki. Potocki.

Humieckii, Alexándra Humieckiego Kaſztełáná Kámie-
nieckiego corki, y z Potockiey śioſtry rodzoney Stániſławá
Potockiego Woiewody Krákowskiego, Hetmáná Wielkiego
Koronnego. Piotr záś Wichrowski rodził śię z Krzyſztofa
Miecznika Hálickiego Wielkiego Zołnierza y kocháiącego
Oyczyznę Męża, dla ktorey ſwoim koſztem trzymał Cho-

rągiew

rągiew Uſarską, będąc z wuiem ſwoim Guiskim Woiewo-
dą Ruskim ná woynie Pruskiey, y pod Kuneykámi. Tęnże wy
murował Kośćioł y ząmek w Skałáćie. Mátká tegoż Piotra by
łá Zofiia Miąćińska herbu *Wieniawá*, o czym piſze *Oſtowiec-
ki w Rozdzia: 10.*

Z tą tedy Weroną Wichrowską Jan Firley Kásztelán Sá-

Hański.

nocki miał corek pięć, y ſyná Jędrzeia. Annę poiął Hański
Piſarz Ziemski Lubelski, z ktorą *procreavit* Máryannę y Mi-

Rojowski.

kołáiá. Máryánná poſzłá zá Jákubá Rojowskiego Chorążego
Párnawskiego, ktory *propagavit* Jana, Michálá y corkę iednę,
á tá *inivit vota* zá Woiakowskiego. Michał *ſterilis*, Jan z Má-
linską zoſtáwił potomſtwo. Orſzulá Firleiowna druga Kászte

Woiakowski.

láná Sánockiego corká, *inivit vota* zá Woiakowskiego, Cho-
rążego Latyczowskiego, z ktorą miał Weronę corkę *1mo* Hán
ską, *2do* Ołtaſzowską *ſterilem*, y Mikołaia ſyná, ktorego dal-
ſza ćiągnie śię procedencya, u *Nieśieckiego tom: 4. fol: 567.* ná-
piſana. Tereſá trzećia Kásztelááná Sánockiego corká poſzłá

Cetner.

zá Mikołáiá Cetnerá Staroſtę Báreckiego, z ktorym bezpotom
na z tego świátá zeſzła. Barbara czwarta corká Kászteláná
Sánockiego w konwenćie S. Norbertá w Krakowie umárłá.

Jędrzey Firley Kásztelán Káminski, Stároſtá Mukárowski,

Lanckorońska.

ſyn Kásztelááná Sánockiego poiął Annę Lanckorońską Ká-
ſztelankę Rádomską, z ktorą ſpłodził corkę Weronę y ſyná

Scipion.

Jákubá. Weroná poſzłá zá Iozefá Scipioná Márſzłka Na-
pwornego W. X. Litewskiego, Stároſtę Lickiego y Muka-
rowskiego, z ktorych corki Anna, Mágdálená y Tereſá, á
ſyn Ignácy *de Campo* Scipion Stároſtá Borciański: *2dô votô*
poiął Xiężniczkę Rádziwiłownę Woiewodzankę Nowogrodzką.

Oſtátni Firley Domu tego.

Jakub Firley ſyn Kásztelááná Kámińskiego oſtátni Firleiow
Sukceſſor, umárł Roku *1730.* máiąc rok żyćia ſwoiego 16. przez
ktorego Imię Firleiow iuż w Koronie Polskiey zgáſło; ktore
blisko przez ſześćſet lat ſłyneło w tych kráiách. O czym ták
konkluduie Káznodzieia ná iego pogrzebie. Widzieliśćie, ſły-
ſzeliśćie, iák wielki był naſz Dom Firleiowski, kędyſz ieſt dzi-
śiay *in Prole maſcula?* idzie pod mármur. Prawda, że iak wieża
deſiit in faſtigio, bo ná Senatorskiey Godnośći zchodzi, áleſz
przećię *deſiit &c.*

M 2 *Zofiia*

Jan Strzemeski Starosta Hádziacki. Kálinowski.

Zofiia Firleiowná piąta corka Ianá Firleia Káſzteláná Sánockiego, iako wſpomniałem wyżey *fol: 25. 43. & fol: 46.* poſzła zá JANA Strzemeskiego Staroſtę Hadziackiego, z ktorą ſpłodził Elżbietę corkę y Jozefa Tadeuſza ſyna. Elżbieta *inivit vota* zá Alexandra Kálinowskiego Podczaſzego Halickiego, z ktorych dálſza idzie procedencya.

Jozef Tádeuſz Strzemeski Staroſta Hadziacki.

Iozef Tadeuſz Strzemeski ſyn Jana Staroſty Hadziackiego, także Staroſta Hadziacki, *imo voto* wziął Franciſzkę Chamcownę y ſpłodził ſyna Krzyſztofa, á corek dwie Iuliannę y Eleonorę. Krzyſztof zoſtał Zakonnikiem Reguły O. S. Dominika Konwentu Lwowskiego, wziąwſzy ſwoię porcyą tak z Oyczyſtey, iako też wſzelkiey ſukceſſyonálney fortuny, kwitował y *abrenuntiavit* w Grodzie Lwowskim *in aſsiſten: Superiorum ſuorum.* Iulianna Zakonna Panna u Wielebnych Mátek Boſáczek Lwowskich, ktora także kwitowała y *abrenuntiavit* z ſukceſſyonalney fortuny ſwoiey. Eleonora Strzemeska poſzła zá Antoniego Drogomira Komornika Granicznego Ziemi Lwowskiey y Powiatu Zydaczowskiego, wziąwſzy także z Oyczyſtey ſubſtancyi y ſukceſſorialney złotych Dwadzieśćia Tyśięcy, pietnaśćie Tyśięcy *in evictionem* zoſtaie u Auguſtá Xiążęćia Czartoryiskiego Woiewody Ruskiego, á pięć Tyśięcy ná właſnych Dobrach dziedzicznych tegoż Antoniego Drogomira; z ktorego poſagu kwitowała w Grodzie Trębowolskim, & *abrenuntiavit*. Drugi raz ponowił ślub Małżeński tenże Iozef Tadeuſz Strzemeski Stároſta Hadziacki, z Karoliną z Zakliczyna Iordanowną wdową po Baworowskim, niegdy Franciſzka z Zakliczyna Iordana Cześnika Wyſzogrodzkiego corką urodzoną z Heleny Wrzeſpolskiey, z ktorą Iordanowną wyrażony Iozef Strzemeski Sraroſta Hadziacki *procreavit* corek pięć; Annę bez dzietną, Maryannę, Maryią, Potamiannę y Iuſtynę także bez dzietną; ſynow záś dwoch, Antoniego y Renalda. Wielkich cnot, pobożnośći, dobroći y łaſkawośći Pani, Karolina Iordanowna, máiąc brata Iozefá Barnabę, ktory bezpotomny umarł, wźięła ſukceſſyą wieś Koćiubińce *cum attinentiis*, ſama záś z doczęſnym pożegnawſzy śię żyćiem, zeſzłá z tego świátá Roku 1750. ktorey iednák ná zaſzczyt y konſolácyą ſwoiego Potomſtwá zacnego kládę

Drogomir Komornik Graniczny Ziemi Lwowskiey y Powiatu Zydaczowskiego.

Jordanowná Baworowska.

Wrzeſpolska.

Potomſtwo Jozefa Strzemeskiego z Iordánowny.

go kładę tu Senatorow z iey Domu pochodzących, dotąd w Oyczyźnie ſławnych, Hyppolit Iordán Rzymianin, był Biskupem Chełmińskim, ieſzcze w roku 1180. *Nakielski in Miecho: fol: 67.* Iordana niektorego wſpominá *Paprocki*, że był Kaſztelanem Krakowskim roku 1349, zá Krola Kazimierzá Wielkiego. Iordanes Biskup Warmiński 1328. y Gwilelm Iordan, według *Frydrychowſkiego in Hyacin:* wyrażony, *u Nieśieckiego tom: 2. fol:* 440. ieſt nie przyznány, iáko y Kaſztelan Krakowski, dopiero wſpomniony. Z tegoż Autora czytamy, że Dobek Iordan, był Kaſztelanem Woynickim 1412. Mikołay z Zakliczyná Kawalerem Ieruzalimskim, ktory był tamże w Ierozolimie z uczczeniem mieyść Swiętych, Ián Kaſztelan Biecki, mąż nád zwyczay odwáżny, Staroſta Spiski, Oświęcimski, Wielkorządzcá Krákowski, umarł 1507. ktory w młodym wieku, przy oczach Krola Alexandra, w całey zbroi ſolną ſzybę Wielicką przeskoczył. *Nakielskiego fol: 573.* Achacy Kaſztelan Biecki, czyli Zarnowski, Staroſtá Sądecki 1540. *Nakielſki fol:* 629. Mikołay Kaſztelan Woynicki, á pierwey Wiślicki 1515. Staroſta Spiſki, Oświęcimſki, Zatorſki, Adminiſtrator Zup Wielickich y Bocheńskich, Wielkorządzca Krakowski, umarł 1521. Wawrzyniec Spytek, Kaſztelan Krakowſki, Staroſta Przemyślſki, Kamionocki, Czechowſki; tęn był pierwey Kaſztelanem Sądackim 1549. razem zoſtał Podſkarbim Wielkim Koronnym 1550. potym wziął Woiewodztwo Sęndomirſkie 1556. z tego poſtąpił ná Krakowſkie 1563. daley ná Krakowſkią Kaſztelanią 1565. *Niakielſki & Paprocki.* Franciſzek Kaſztelan Woynicki Stároſtá Dobczycki, o ktorym *Conſtit:* 1685. Michał Łowczy Koronny, Staroſta Dobczycki, potym Woiewoda Bracławski umarł 1739. Jnſzych Jordanow, Karoliny Jordanowny Antenatow, ktora żyłá powtornym małżeńſtwęm z Jozefem Tadeuſzem Strzemeskim, teráźnieyſzym Staroſtą Hadziáckim, z Urzędámi ſwoiemi *u Nieśieckiego tom: 2. à fol: 440. y Okolſkiego tom: 3. à fol: 225.* czytáć możeſz.

Biskup Chełmiński. Kaſztelan Krakowski. Kaſztelan Woynicki. Kawaler Jerozalem. Kaſztelan Biecki. Kaſztelan Krakowski. Woiewoda Bracławſki.

SPENDOWSCY, herbu Lubicz, iak ich wyráźá *Diploma* niżey wyráżone, ále według ábryſu herbownego, raczyi należeliby do herbu Poboká, bo máią ná tarczy Podkowę z Krzyżem ná wierzchu iey, á bez Krzyżá w śrzodku; ná hełmie

zbroyną Rękę z mieczem do cięcia podniesioną. Tych Indygenat iest za Krola Iana III. ktorego Instrument w te słowa:

Seferowicz Spendowski Szlachcic dawny

JOANNES Rex Tertius &c. &c. Significamus praesentibus, Diplomate Nostro, ad infra scripta mediante &c. &c. Talem in Nobili Deodato Seferowicz conspeximus & suspicamur virtutem; cui licet in Patria sua, claro à sangvine Majorum suorum progenito, nihil deesset; quod ad rectè & praeclarè vivendum desiderari videretur, Gentilitium Nobilitatis decus, amplae opes, dives patrimonium, & his omnibus praestantior multus honor; his tamen non contentus bonis, unicum ad propagationem Avitae gloriae bonum ratus, si ex optimis quibusvis Rerum-publicarum institutis, ac moribus virtutis suae, metiendo magnitudinem, melior & gloriosior evaderet; fama, libertatum Reipublicae, Regnique Nostri accensus, sponte sua Patrijs abscessit oris, testaturus omne solum Viro forti esse Patriam, & eam veriùs rectiusquè, quae altioribus Virtutum feracior seminibus, arentes etiam facit faecundare glebas; Patrij satiatus splendore Caeli, irretorto cum Aquila Sarmatica Solis adspectare jubar annisus oculô; sub ipso sui in Poloniam vestibulo, quae non edidit Virtutum specimina: non diu delitescere potuit nata in praestantissimo Viro ad summa quaevis fortitudo, sed vernante adhuc aetatis suae flore, vitam, viresq; suas, conservationi, propugnationiq; Reipublicae Majestatisq; Nostrae litavit, quod illibatè & indefessè, per 28. Annos in finibus Regni semper Turcicis, Tartaricisq; sese opponendo incursibus, adimplevit. Tot illi inter repercussas barbarorum Polonae Gentis hostium vires, & aversas imminentes clades, benè meritorum excrevere Laureae, assurrexere tituli, enatae perennaturi Nominis adoreae, quot fortalitia in confiniis Regni Nostri existentia, hostilibus semper obvia meatibus, securè ejus vallata praesidio, & propugnata robore, interclusoq; hostibus in Patriam aditu impedita extitere, quae omnia semel innatus erga Rempublicam Nostram amor, in eo privatorum non ductâ ratione dispendiorum, nec salutis mille objectae periculis, & Heroica sua magnanimitate, & conspicua dexteritate impendentia quaequae hostium molimina, Nostro fidelissimè deferendo lateri effecit. Honorarium spon-

Zasługi Spendowskiego.

ponderat virtuti ejus contentamentum, procul dubio expleturus, ni fata invidissent, Serenissimus Divae memoriae Antecessor Noster MICHAEL Primus, ob intaminatam ejus fidelitatem, in quam denuntiandis omnibus hostium stragem Reipublicae minitantium machinationibus bellè comprobavit: Inter quae innumera ejus decoramenta, loquitur perenni gratae recordationis monumentô, non intermorituram sui Nominis famam Fortalitium Jazłovecense, quod invalescente innumera Turcicae potentiae tyrannide, & numeroso suo strenuè defendit milite, & propriô adversus hostiles turmas objectô pectore, vesanum eorum, velut objecta Gorgonis parma, furorem deterruit, retuditq;, violentiore demum expugnatum impetû, resarcitis militarium suarum copiarum viribus, absq; mora, formoso artis bellicae stratagemate, deletis ad internecionem, profligatisq; nefarijs Obsessoribus, Fortalitium Generoso Stanislao Koniecpolski, Supremo Castrorum Regni Metatori restituit intaminatum. Hac igitur glorisissimâ vivendi ratione, dum Heroicam satageret propagere famam, vitam creberrimis, pro Nobis, Republica, & Patriae hujus conservatione objecit periculis, pro legendo Milite numerosissimos exposuit sumptus, nullum viarum passum, in quibus aut hostiles fortiter non retuderit copias, aut liberum in Patriam irrependi non intercluserit iter, reperimus, & quoties ad arcendas hostiles obivit excursiones, toties ex arena pulcherimam bellicae laudis, & virtutis retulit adoream, quin hucusq; insignem, ac Reipublicae probare fidelem, eximiaq; infractae fortitudinis edere non definit argumenta. Quocircà cùm & ipsa virtus inclyti digna sit loquax praemij, & Nos eximia hujus magnanimi Herois adaequata beneficentiae Nostrae, pensantes lance merita, faciendum esse Nobis duximus, quatenùs in uberiorem Gratiae Nostrae testificationem, Nobilem Theodatum Seferowicz Spendowski, in numerum Regni Poloniae Nobilium cooptaremus & adscriberemus, prout defactò, accedente Nostrò, atq; omnium Ordinum in Comitijs praesentibus Coronationis Nostrae felicis, consensu cooptamus, & adscribimus itai ut tam ipsemet, quàm ipsius legitima proles, rectè, & legitimè de lumbis ejus procedens, ac succedanea posteritas, quà Viri-

Pochwały Spendowskiego.

Indygenatu wyrażenie

 lis,

lîs, quà Muliebris sexûs, nunc, ác perpetuis temporibus, nobiles Regni Poloniæ, dicere, scribereq; & ab omnibus reputari ac nominari, omnibus item ac singulis libertatibus, ac prærogativis gaudere valeant, debeantq; quibus Nobiles in hoc Regno nati gaudent. Porro, ne quid ad summas ipsius condecorandas desit ornamenti virtutes, quandoquidem Generosus Stanislaus Koniecpolski, Supremus Castrorum Regni Metator, Capitaneus Dolinen: videns summo Patriæ, & Reipublicæ nostræ commodo, ac defensioni, magnanimum hunc natum esse Heroem, necnon hæreditarijs suis bonis & Fortalitijs non semel liberatricem ab hostili depopulatione, & incursione

Do herbu Koniecpolskich przyięcie

protendisse dexteram, præfatum Nobilem Theodatum Seferowicz Spendowski, ad ulterius de Nobis, ac Patriâ benemerendum æviterno promotionis suæ provocans monimento, illum ad communionem stemmatis antiquissimæ domôs suæ Lubicz dictum admisit; non dispari Nos ratione illum, ejusq; legitimos utriusq; sexûs successores, ac succedaneam posteritatem, circà usum ejusdem prædicti stemmatis Lubicz in perpetuum conservamus, hocq; ipsum stemma, uti depictum, delineatumq; est hic: (: Hoc loco depictum stemma in originali Diplomate Lubicz dictum:) ipsis assignamus, & pro Armis Gentilitijs nobilitatis damus, & conferimus. Quod omnibus, & singulis, Regni Nostri Senatoribus, Provinciarumq; nostrarum Dignitarijs, Officialibus, ac universæ Nobilitati notum facimus, edicimusq; ut exemplo nostro præmemoratum nobilem Theodatum Seferowicz Spendowski, favore suô ac consortio Nobilitatis dignum excipiant, & pro vero Regni Poloniæ, cum omni legitima ejus Posteritate reputent, juxta præsens Diploma Nostrum & Constitutionem publicam in Comitijs Generalibus Varsavien: eo nomine sancitam. In quorum fidem huic Diplomati manu Nostra subscriptô sigillum Majestatis nostræ applicari jussimus. Cracoviæ Die 15. mensis Februarii, Anno Domini 1676. sub tempus Comitiorum felicis Coronationis nostræ. Præsentibus &c. &c. IOANNES Rex L. S. Hieronimus Pinotti, S. R. M. Secretarius.

mpp.

NABRAM

NABRAM ALBO WREBY HERB.

EPIGRAMMA.

Semper ab antiquo Campis his aurea messis
Surrexit Patriæ, famaquè nata Viris.
Martius est Campus, Palmis, Laurisque decorus,
Omnis Bellonæ florida serta ferens.
Est sua Gens Orbi candore notabilis ipso,
Stemmatis ut summo Lilia terna docent.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

SA polu przez tarczą, z gory ná doł prosto rozciągnione, ktorych sześć rachuie *Okolski tom: 2. fol: 241.* y *Niesiecki tom: 3. fol: 330.* tu śiodme przez nie ciągnie się poprzeczne, od gory prawego boku tarczy, ná doł ku lewemu, na ukoś przechodzące: są koloru czarnego y białego, ná przemiany, zaczynaiąc od prawego pola czarnego, według Autorow wyrażonych, ktorzy ná hełmie kłádą trzy piora Strusie, tu zámiast nich są trzy Lilie białe. Widziałem tegoż herbu ábrys,

brys,

brys, z Xiąg Saſkich, y Pruſkich Autorow, w teyże Procedencyi niżey wyrażonych, ták koperſzrychowány, iák go tu widziſz, y kolorami dyſtyngwowány; ále w nim pierwſze pole z práwego boku ieſt żołte, drugie czerwone, trzecie białe; tákieſz drugie trzy pola od żołtego znowu zaczynaią ſię, á pole poprzeczne ieſt błękitne. Wſpomina tęn herb *Cromerus lib: 1. fol: 498. de Gente Polona*, Waldorffem go zowiąc, ieſt też *u Paprockiego w Gmaździe fol: 191. y o Herbách fol: 547.* oprocz *Okolſkiego y Nieśieckiego.*

ORYGINAŁ HERBU.

Baieczna relacya

O początkách tego Kleynotu, piſze *Paprocki y Nieśiecki locô citatô.* Iż w Pruśiech niektory Rycerz z Domu Korczakow, nie maiąc żadnego potomſtwa, tylko iednę corkę piękney urody, nie chciał ią zá mąż wydáć proſzącemu o nię, ále brat iego rodzony, á ſtryi Panny, w niebytności Oycá, pozwolił im ślubu, y w ſtánie máłżeńſkim lokował ich. Powrociwſzy Ociec do Domu, rozgniewany, że brat wydał corkę iego zá mąż, y dopuścił ſię tego zá życia Oycowſkiego, náiachawſzy go zábił, w tym mátka corki z żalu y fraſunku wielkiego umárła, á Ociec z pozoſtałemi ſynowcami pogodził ſię, ále herb Korczaká zá karę bratoboyſtwa utraciwſzy, ná znak żáłoby wziął czarne y białe pola. Iednák tę relacyą *Paprockiego*, baieczną przyznáie bydź *Okolſki*, nie bez rácyi. Ten bowiem herb Nábrama, nie ma nic w ſobie z herbu Korczáká; gdyby záś ná ukaránie bratoboyſtwá odmięniony był, cokolwiek z herbu Korczaká dlá pámiątki zoſtałoby ſię, iáko w herbách Pomianu, Poboka, y inſzych. Do tego, że Korczak z Węgier do Ruśi wnieśiony, *Waldorff* záś, czy Nábrám, ieſt w Pruſách nábyty, y nie má żádnego podobieńſtwá w názwiſku ſwem, ieden do drugiego. Záczęm ieſt to herb inſzego nábyciá, pierwſze początki ſwoie máiący w Pruſách, iák piſze *Okolſki tom: 2. fol: 241.* Autor *Gloriæ mundi* powiádá, że w Arágonij Hiſzpánſkiego Páńſtwá, dáwni Xiążętá, czy Krolowie, y przednieyśi Pánowie, tym herbem záſzczycáli ſię; iákoż nád opinią *Okolſkiego*, dáwniey ieſzcze ten herb znaydował ſię w Saxonij, nim li go w Pruśiech używano, iák zrozumieſz z początku tey procedencyi.

Dokumenta dawnieyſzych początkow

HERBOWNI według *Okolſkiego y Nieśieckiego.*

Borodolſcy, *Okolſki* piſze ich Brodelſkiemi, w Ziemi Przemyslkiey.
Choteccy w Lubelſkim Woie:
Hundorffowie z Prus w rożnych Woiewodztwach.
Iedlińſcy w Sieradzkim Woie:
Porebſcy w Zatorſkim y Oświęcimſkim.
Pielſowie, *Okolſki* zowie tych Pielſzami, á niepiſze kędy.
Rogowſcy w Krakowskim Woiewodztwie.
Roſperſcy w Pruſách.
Sieroſzewſcy w Poznańskim Woiewodztwie.
Woliccy tamże.
Wulwanowſcy w Ruśi.

PROCEDENCYA
W Pruſſách y Woiewodztwie Ruſkim
HONDORFFOW,
Herbu NABRAM, álbo WRĘBY, po Niemiecku WALDORFF, názwanego.

Pierwiaſtki Domu tego

PRocedencyą imienia tego, z dawnieyſzych lat obſzernie opiewaią Hiſtorycy y Kronikarze Elektorátu Saſkiego; w ktorym & *in Imperio* pierwſze gniazdo Przodkowie imienia tego założyli; gdy záś ná początku czternaſtego wieku, w Roku 1341, zá panowaniá ná Kroleſtwie Polſkim Kazimierza Wielkiego, Ludwik Kòénig, *Dominus in Weitzau*, Kawáler Saſki (: według Pruſkiego Autora, *Krzyſztofa Hartchnocha, w Xiędze Niemieckiey, Nowe y ſtare Pruſy, álbo hiſtorya Xięſtwa Pruſkiego nazwaney, fol:* 301, Hiſtoriograf zaś Litewſki, *Maciey Strykowski fol: 430. w Kronice ſwoiey*, Rudolfem go, czyli Luderem, y Xiążęciem Saſkim na ow czas Miſtrza Krzyżakow nazywá:) po zmarłym Teodoryku Oldemburgu, Miſtrzu Krzyżackim, utrzymuiąc ſię przy doſtoieńſtwie tymże, wiele Familij za ſobą z Saſkiego Xięſtwa, & *ex Imperio* pociągnął, przybył z nimże do Pruſs ná Pogany, dlá nábycia woienney ſłáwy, Marcin Hondorff, pierwſzy w Xięſtwie Pruſkim imienia tego przodek. Ják záś te Imię w Xięſtwie Pruſkim licznie rozkrzewione, w iakich tytułách y honorách, iák skolligacone z pierwſzemi tamże familiami, iák pięknie dyſtyngwowanym imieniem y woienną zaſzczycone ſławą? świádczą to Authorowie

Hondorffow Genearcha

rowie; wspomniony Hartchnoch *fol:* 451. *Hartung in fragmentis Genealogicis pag.* 203. y innych, *Paulus Fyrszler titulo Insignia Familiarum, parte 3tia fol:* 166. & 183. Henneberger *in Genealogia Prussica tab:* 28. y inni Authorowie, zwłaszcza Pruscy.

Marcin tedy przeniosłszy się w Prusy, z żony familij Saskiey Gospothowny, zostawił dwoch synow; Marcina y Anzelma. *Gospothowna.* Anzelm pierwszy syn Marcina, *Liber Baro* ná dobrach *Landveden*, Kawaler woyska Albrychta, Margrabiego Brandeburskiego, *Dybowna* ktoremu Anna Dybowna trzech powiłá synow, Gaspra, Marcina, y Fryderyka; z tych Gaspar nayprzod u Eryka, Duńskiego Monarchy, naywyższą nád Woyskiem miał powierzoną komędę; iezdził potym z Wratysławem szostym, Xiążeciem Pomorskim, w Roku 1392. do Rzymu, do Urbana Papieża, przez ktorego, pod czas sławney pod tamten czas Krucyaty, tenże Urban Krolowi Jerozolimskiemu, złotą z błogosławieństwem przesłał rożą; Kátarzyná zaś Rypowna, *Rypowna Leyden Aulak* cztery mu powiła corki, z ktorych Barbara *1mô votô* Leydenowi, *2dô* Gasprowi Aulakowi, Gubernatorowi Krolewieckiemu; Anná Gasprowi Gaudekierowi, Generałowi Majorowi Woysk *Gaudekier Schanwitz* Brandeburskich; Katárzyná Ernestyna Janowi Schanwitzowi, Pułkownikowi Kawaleryi Pruskiey (: żył za Filippa pierwszego, Xiążęcia wyższey Pomeránij *Annô* 1540. :) Dorota *Taubenheyn* Janowi Taubenheymowi, Generałowi Majorowi y Staroście Damnawskiemu, w Prusiech poślubione, y syn Walenty. Fryderyk Otto drugi syn Anzelma, miał sobie powierzoną funkcyą do traktowania o ugodę, między Bogusławem X. y Ottonem, Xiążętami Pomorskiemi, o Powiaty Bitumski y Lemburski, *Annô* 1470. z Brygitty Feldenowny, iednę zostawił corkę *Feldenowna. Prek* Barbarę Beatę, Janowi Preka Dyrektora *Cameræ Compbergiensis* małżonkę, y syná Gaspra Ottoná, dziedzica ná dobrách *Mileynen*, Ablegata od Protestantow do Auszpurga, *ad conficiendos Augustanæ Confessionis articulos.* Ten sześciu po sobie zostawił synow: z tych Jerzy dziedzic ná *Wilhauzen*, z Barbarą Zynkienowną; *Zynkienowna. Neninkowna, Wildenowna Glingszporowna Klingszporowna* Wilhelm Pułkownik Woysk Pruskich, z Emilią Neninkowną z Szwabij; Woyciech Pułkownik Altyleryi, z Urszulą Wildenowną; Fryderyk Rotmistrz Woyska Pruskiego Kirysierow, z Rebeką Klingszporowną, Generáła Majora corką, żyli bez-

li bezpotomnie. Ján piąty, syn Gaspra Ottona z Urszuli Brodnickiey, *Brodn* Sędzianki Ziemskiey Piltyńskiey, zostawił dwie corki: Dorotę Eustachiego Knobelzdorffa, Koniuszego Xięstwa Pruskiego; Kararzynę Janá Brantá, Herbu Pochodnia, *Brant* Generałá Majorá, małżonki; syn záś Jerzy w woiennych expedycyách sławny Kawaler. Wolf, szosty syn Gaspra Ottona, dziedzic maiętności Baiolen zwaney, z Kátarzyny Knobelzdorffowny, *Knobelzdorff* corki Erneśtá Pułkowniká y Kommędantá fortecy Pilawskiey; z ktorey mężni y w Woysku zasłużeni Kawalerowie; Gaspar Pułkownik Kawaleryi, Frouchnold Major; Krzysztof Pułkownik Jnfanteryi; Fryderyk Jan, Generáł Májor Piechoty w Woysku Pruskim Roku 1683. w sławney pod Wiedniem batalii poginęli; w teyże komitywie z niemi y śiostra Kátarzyná, Ottoná Branda Generała Leytnantá, od piechoty Woysk Pruskich, żoná, pod tenże sąm czas z Mężem zabita.

Marcin, syn Marciná pierwszego z Gospothowny, Generał Májor Káwaleryi Pruskiey, ktorego z Weroniki Albenowny *Albenowna* syn Ján Guntherus, Pułkownik Káwalery; z Jerzem Xiążęciem Pomorskim w Roku 1530. ieździł ná Seym do Auszpurga, dlá otrzymania *feudi*; złączył się dożywotnie z Klarą Konigxekowną, tá mu iednego powiłá syná Anzelma, Dziedzicá ná Szwansfeldzie y Belinách, Pułkowniká Káwaleryi Pruskiey; żoná iego Elżbietá Egloszteynowna, *Egloszteyn* Kanclerza Xięstwa Pruskiego corka, z ktorey czterech synow, Guntherus, Franciszek, Anzelm, y Jerzy, y corek dwie; z tych Małgorzata nayprzod Gaspra Kinwanga, *Kinwang Bohsen Engloffsztejn.* powtore Adriana Bohsená, Anná Marciná Englofffzteyná, małżonki. Márcin trzeci syn Anzelma z Dybowny, *Liber Baro*, y naywyższy Marszáłek Jerzego pierwszego Elektorá Brandeburskiego, miał sobie powierzoną kommędę nád Woyskiem, pod czas Rebellij Gdańszczanow w Roku 1525, z Jadwigi Dylowny, *Dylowna* Sędziego Ziemskiego w Xięstwie Pruskim corki, zostawił corkę Kátarzynę Teodorę, ktorą zaślubił Fryderykowi Grebenowi, *Greben* Pułkownikowi Infanteryi Brandeburskiey, mężnemu w roku 1699. pod czas dobywania fortecy Gibralfaru, Kawalerowi; y syná Ianá. Franciszek pierwszy syn Anzelmá z Engielszteynowny, *Engielszteyn* Łowczy naywyższy Pruski, Urszulá *de Perlein* czterech mu zostawiłá synow: Ie-

rzy zszedł bezpotomnie, Gaspar z Powiatu Eylawskiego, Mi-
chał dziedzic ná *Oletzksen* z Powiatu Oletzchięskiego, podpi-
sali punkta komissyi, między Zygmontem III. Krolem y Rzeptą
Polską, á Xiążęciem Iánem Sygismundem, Elektorem Bran-
deburskim, *circa feudum Ducale Prussicum*; o czym *in 3tiô Vo-
lumine Legum*, w roku 1612. *fol:* 113. Dwa razy małżeńskie Mi-
Frebnero-wna chał ponawiał szluby, z Kátarzyną Frebnerowną, y Katarzy-
Hallenowna ną Hallenowną; z ktorych corki Iuliannę Ferdynandowi *de
Freytach* Sztolpenskiemu w Pomeranij Staroście, Urszulę Ká-
Bohren zimierzowi Bohrenowi, Bárbárę Ludwikowi Froszkenowi,
Froszken Pułkownikowi, w Prusiech Stároście Welawskiemu, w małżeń-
ski zászlubił związek; y synow dwoch: Sobestyan Major w
Woysku Cesarskim, Krzysztof Pułkownik w Woysku Pruskim;
Fenkowna á toli z Weroniką Graffowną Fenkowną żył bezpotomnie. Ián
Krosztено-wna czwarty, syn Franciszka, dziedzic ná Merklaku, Stárostá We-
lawski, poiął w małżęską ligę Weronikę Krosztenownę, z kto-
rey corka Dorota Cecylia, Walętego *de Heym*, Gubernátorá
fortecy Kistrynu małzonka, y synow trzech; z tych Ián *Intimus
Consiliarius* w Stárogardzie w Pomeranii, Fabián Starostá gro-
Dewicowna dowy *in Pieritz*, żona iego Dewicowna. Gaspar trzeci syn Iá-
ná, General Májor Woysk Brándeburskich, zginął pod Ráme-
lią w batalij przeciwko Francuzom, w komędzie Feldmarszál-
ká Woysk Angielskich, Hercoga Malborugá, w roku 1706. dniá
13. Majá.

Egglosztey-nowna Ján drugi syn Anzelmá z Egglosztcynowny, *Consiliarius Du-
catus Prussiæ*, Dziedzic Dobr Kippiten w Tapiawskim Powie-
Wertero-wna cie; ktorego z barbary Werterowny, corka Dorota, Ludwika
Folfanga Szlibená małżonka, y syn Anzelm Major w Woysku
Krolá Szwedzkiego. Jerzy Sędzia Pruski, syn trzeci Anzel-
Horn. má, dziedzic ná Szkanglaku w roku 1593. żoná iego Mariá,
Graffá Horná, Generała Leytnantá corka, dwie mu powiłá
Kenigx corki, z ktorych Mariá Wilhelmowi Kenigxekowi, Giertrudá
Wilhelmowi Hondorffowi, w małżeństwo poślubione; y syná
iednego Krzysztofa, Sędziego Ziemskiego Powiatu Sterbur-
skiego, ten z Katarzyną Sakienowną żył bezpotomnie. Wá-
Rypenowna lenty Gustáw, Sędzia Ziemski w Prusách, Gaspra z Rypeno-
Zynkieno-wna wny syn, żył dożywotnie z Katárzyną Zynkienowną, *Præ-
sidis in*

sidis in Curlandia corką, z tey syn Fryderyk, Miastá Preis hol-
land Starostá, umarł w roku 1593.

Ján Zygmunt Marciná, z Jadwigi Dylowny syn, dziedzic *Dylowna*
ná Bajolách *Præsidens in Prussia*, dwá razy małżenskie ponowiał
szluby, z Elżbitą Wolfframsdorffowną, powtore z Magdaleną *Wolfframsdorff.*
Elsenowną, z tych cztery zostawił corki; Gertruda Ierzemu *Elsenowna*
Grebenowi, Majorowi Woysk Pruskich; Mechtyldá Gaspro- *Greben.*
wi Kinwangowi, Pułkownikowi Kawáleryi Woysk Szwedz-
kich; Emerencianná Wolfangowi Arenszwaldowi; Anná O- *Arensz-wald.*
tyliá Ierzemu Elsenowi, Rotmistrzowi Kawaleryi Ierzego Wil- *Elsen*
helmá Kurfistrza Brandeburskiego (: Zginął ten w roku 1633.
pod czas oblężonia Bambergá :) dożywotnie sprzyśiężone, y
synow trzech. Dymitra Pułkownika Kawaleryi Woyska Duń-
skiego, z Graffowną Szlitenbachowną, w roku 1598. zszedł *Szlitenbach*
bezpotomnie; Wilhelma (: był ten *Præses in Ducatu Prussiæ* :)
żył dożywotnie z Małgorzatą Leszkwanowną, Generałá Ma- *Leszkwan*
jora Woysk Szwedzkich corką. powtorzył małżęństwo z Gier-
trudą Hondorffowną, z ktorey corki; Esterá Fryderyká Kich-
mistrzá *de Szternberg*, z Familii Mistrzow Krzyżackich; An-
ná Fryderyká Preká, naywyższego Koniuszega Pruskiego; *Prek*
Barbára Zygmuntá Berwalda, powtore Melchiora Kannache- *Berwald*
rá, Sekretarzá *Status Regis Prussiæ*, dożywotnim szlubem obo- *Kannacher*
wiązaná; y syn Ian iedynak, dziedzic ná Bajolách, z Kátarzy-
ną Wetzhausowną, Generałá Majorá w Pruskim Woysku cor- *Wetzhau-sowna*
ką *sterilis*. Ierzy trzeci syn Iana Zygmuntá dziedzic ná Do-
brach Pastt y Prystannien zwanych, sprzyśiągł sobie dożywo-
tnie Kátarzynę Gaudekierownę, z niey dwie corki, Elżbietę *Gaudekier*
Dymitrowi Pakmorowi, Annę Leszkwanowi Pułkownikowi *Pakmor* *Leszkwan*
Szwedzkiemu w małżeństwo wydał; y synow trzech, Ian Al-
brecht, dziedzic ná Prystanniách, tenże z Powiatu Bartensztey-
skiego *Delegatus ab Ordinibus Prussiæ*, zá Zygmunta III. *podpi-
sał Literas reversales, vide Vol: III. Legum fol:* 151. *sub Annô*
1612. żoná iego Pakmorowna. Ierzy z Dorotą Kannáhero- *Pakmoro-wna.*
wną, w roku 1600. Fryderyk ostátni syn z Katárzyną Tettao-
wną, zeszli bezpotomnie. Ierzy álbo Guntherus, dziedzic ná
Wielkiey Goy y Suszlaku, syn czwarty Anzelmá z Egielsztey-
nowny, temu Anná Zarnowská z Pomeranii, iednego urodzi- *Zarnowska*

łá ſyná Fabiana, dziedzicá ná wielkich Goiách y Belinách,
Ebertynowna ktoremu Barbárá Ebertynowná małżonká, trzy powiłá corki, Sybillę Michałá Egglofſzteyna, Komędantá w Tylzij; Bar-
Egglofſzteyn bárę Fryderyká Rozenberga, Konſyliarzá Sądow Zadwornych
Rozemberg *Beling* Pruskich; Amalię Ierzego Belinga, Koniuſzego Wielkiego Pruskiego, małżonki; Fryderyká y Fabiana ſynow: Fryderyk. dziedzic ná Serwillách, Májor Woyſk Duńskich, z żony Katárzyny Teltaowny ſyn ieden Ierzy Hubertus, Pułkownik Woyska Rzeczy-poſpolitey Holenderskiey, w roku 1712. Admirał Flotty Weneckiey. Fabian ſyn drugi, Major Woyſk Pruskich, dziedzic ná Wielkiey Goij, Belinách y Pryſtanniách, dwá kroć
Lehenldorf ponáwiał małżęńſtwo, z Weroniką Lehenſdorfowną, powtore
Kannaherowna z Barbarą Kannaherowną, ná Paſzlakach y Schwansfeldzie dziedziczką; czterech z nich zoſtawił ſynow, Woyciecha, Iáná, Melchiora y Fabianá. Woyciech dziedzic ná Belinách, pamiętny w ſynu ſwoim Ierzym Wilhelmie, Pułkowniku Woyſk Ceſarskich, ktorego Umieiętność *in bellicis* tę znalazła u Leopolda Ceſ rza Rzymskiego eſtymacyą, że go godnością Baroná *S. R. J.* przyozdobił; rownie go poważał y Xiąże Eugeniuſz *Generaliſſimus* tychże Woyſk, że go przy wſzyſtkich expedycyách woiennych, chciał mieć od śiebie nieodſtempnym Pułkownikiem, Generałem Adjutantem go ſwoim uczyniwſzy, oraz Gubernerem Fortecy Kortryk w Niderlandách, po oderbanym záś ſławnym zwycięſtwie nád Francuzami pod Turynem, ieździł w Poſelſtwie od tegoż Xiążeciá Feldmarſzałká do Rzeczypoſpolitey Holęnderskiey, w roku 1706. wypełnił należycie włożoną ná śiebie funkcyą, o czym doczytá śię każdy w Mowie iego do Stanow Holenderskich mianey, w Hiſtoryi życiá Xiążęcia Eugeniuſza, Niemieckim wydaney ięzykiem *fol: 123.* Żył
Seroskierchen. w dożywotniey przyiáźni z Baronowną Seroskierchen, Familij Holęnderskiey, w roku 1714. umarł w Berggoſpſoom dnia 9. Maja 1719. Ian ſyn drugi Fabiana z Kannaherowny, dziedzic
Kienix 2 ná Wangottach. Żoná iego Roſyná Kienixekowná, druga Anna
Medonowna Maryá z Kurlandij Medonowná; z tych pierwſzá corká Elżbietá Iulianná, N. Kniaziewiczá dziedzica ná Lauxttoffie; Dorota
Derſzaw Małgorzata Mikołajá Derſzawa, Piſarza Ziemskiego Piltyńskiego, dziedzica ná Kaulitzu w Kurlandii, małżonki; y ſynow

trzech: Ierzy, Albrecht, Ludwik, y Fabian; Ierzy Krzyſztof, dziedzic ná Wangottách, Abelinách, y Szpigloffen, Major Infanteryi w Woysku Saskim, ktorego z Katarzyny Hondorffowny, dziedziczki dobr Dulcen, ſyn ieden Melchior, dziedzic po Oycu ná Wangottach, Junkierskien, Szarwſz, y Szpiglofken, Konſyliarz Sądow Nadwornych Krolewskich, z Lauſſe- *Lauſſenowna*
nowną, Pułkoynika Altyleryi Koronney Polskiey corką, pod ten czas żyiący. Albrecht Ludwik ſyn drugi Iana z Kenixekowny, dziedzic ná Weytzdorffie, Pułkownik w Woysku Duńskim, z Barbarą Katarzyną Grebenowną, zoſtawił ſynow kilku, z kto- *Grebenowna*
rych Wolff Ferdynand, dziedzic ná Weytzdorffie, Bolawie, y Sztanmie, w Pruśiech żyie pod te czaſy. Fabian Henryk ſyn trzeci, Pułkownik Woyſk Ceſarskich bezpotomny, niedawno zmarły. Melchior ſyn trzeci Fabiana z Kannaherowny, dziedzic ná *Kannaherowna*
dobrach Dulceny y Abelinach; żona iego Katarzyná Małgorzata Kannaherowná, dziedziczka ná Szwanſweldzie, z niey dwie corek: Katarzyna Sybilla, Ierzemu Krzyſztofowi Hondorffowi, wyżey wſpomnionemu, Anna Ianowi Gąśiorow- *Gąśiorowska*
skiemu, w małżeńſtwo wydane; y ſyn Jerzy Wilhelm, dziedzic dobr Dulcen, dwie miał żony, Annę Aldegundę Gaude- *Gaudekioronowna*
kierownę, drugą Barbarę Katarzynę Grebenownę, z niey ſyn Kryſtyan Ludwik żyiący. Fabian czwarty ſyn Fabiana z Kannaherowny, ná mnieyſzych Goiach Dziedzic, Pułkownik Kawaleryi Woysk Pruskich, urodzony 1623. żył dożywotnie z Rożyną Sechſndorffowną, powtore z Katarzyną Elżbietą Au- *Sechſndorff*
rowną z Tyrenbergu, tego podobno Wnuk Ierzy Krzyſztof, *Aurowna*
Major w Woysku Pruskim, Adamſcheydy, y mnieyſzey Goij dziedzic, podtenczas żyiący.

Gaſpar, ſyn drugi Walętego z Zynkienowny, Konſyliarz *Zynkienowna*
Sądow Zadwornych Elektora Pruskiego, z Katarzyny Gatten- *Gattenhoff.*
hofenowny ſpłodził corkę Barbarę, Ierzego Kleyſta Sędzie- *Kleyſt*
go Ziemskiego w Pomeranii, w roku 1599. zrodzoną, y Aldegundę Gaſpra Wilchelma Elſznica, Staroſty Raſtemburskiego *Elſznic*
małżonki; y ſynow trzech: Krzyſztof, fortecy Węgierskiey Temezwarku Komędant; Krzyſztof Zygmunt ſyn drugi, ktorego Anna Moſchwitczowna, powtore Małgorzata Walenro- *Moſchwitczowna*
downa, z Familii Konrada Walenroda, Miſtrza Krzyżackiego, *Walenrodowna*

małżąnki; y Ierzy Oberſzteleytnant Kawaleryi Pruskiey, kto-
remu Elżbieta Mulbenowna, iednego urodziła ſyna Woycie-
Mulbeno-wna cha, Pułkownika Altyleryi w Pruśiech; żył dożywotnie z Ka-
Wildenhey-nowna tarzyną Wildenheynowną, z ktorey dwoch miał ſynow, Krzy-
ſztof w Woysku Ceſarskim Oberſzteleytnant, z Braxeynowny
małżonki zoſtawił ſyna, w rożnych Niemieckich Woynach do-
świadczonego żołnierzá, y corkę, ktorą wydał zá Bromzera,
Bromzer. znaczne Dobra Sztenelię leżące nad Pregłem rzeką, nie dale-
ko Tylzy, w poſagu wyznaczywſzy; tenże pod Barem będąc
Generałem Leitnantem, komęnderuiąc kilką tyśięcy Woyska
Brandeburskiego, za Iana trzeciego Krola Polskiego, znaczne
męſtwa ſwego dał dowody. Ierzy zaś Brat iego przenioſzy
śię z Prus, ośiadł w Warmij na dziedzicznych dobrach Patryki
Hoppeno-wna zwanych, ktoremu Apollonia Hoppenowna z Grafowny Szteyn
Szteynbok. bokowny zrodzona, wydała na świat godney pamięci ſyna,
Iana Krzyſztofa, Cześnika Nowogrodzkiego, Generała Majo-
rá w Woysku Rzeczy-poſpolitey Polskiey. Sławne batalie, Ba-
towska, Zurawińska, Kałuska, Widęńska, y pod Bukowiną,
odwagi iego rycerskiey świadkami byli, o czym ſzerzey *Nie-
śiecki*, y w Konſtytucyach Koronnych ieſt iego nie śmiertel-
na zapiſana pamięć, *Legum Volumine 6tô, ſub Anno* 1710. *fol:*
197, tymi ſłowami: *Więc y Urodzonego Krzyſztofa Iana Hon-
dorffa, Cześnika Nowogrodzkiego, Generała Majora naſzego,
nie w iedney probie męſtwa y wierności doświadczonego, za ſzkody y
ruiny ſwoie, od nieprzyiaciela poczynione, przyznanie rekompenſy na
Dobrach naſzych Wodnikach, Woiewodztwa Ruſkiego, Ziemi Lwow-
ſkiey, a Dzierzawy iego, słuſznie pretenduiącego, do ſkutku przy-
prowadzić przed śię bierzemy.* Zył dożywotnie z Franciſzką
Kurczo-wna Kurczowną, Podſtolanką Bracławską, z ktorey corek cztery,
Anna y Ioanna Zákonnice Bernárdynki w Lwowie; Maryánná
Zurowski Tomáſzowi Zurowskiemu, Stolnikowi Zydáczewskiemu; Te-
Męzyński ofilá Károlowi Mężyńskiemu, Stolnikowi Trębowolskiemu,
Rościſzew-ski powtore Franciſzkowi Rościſzewskiemu, Piſarzowi Ziem-
skiemu Płockiemu, poslubione; y ſynow czterech: Adam Pro-
boſzcz Gołogurski, ſtan ſobie Duchowny obrał; Michał Pod-
Szepelska. czáſzy Nowogrodzki, 1mô *votô* z Szepelską wdową, po Ka-
Kamiński Ianiſzew-ska mińskim Sędzim Krzemienieckim, 2do z Iániſzewską, z ktorey
ſyn

ſyn Ierzy w Zákonie Dominiká Swiętego, y Ian na świecie.
Krzyſztof Towarzyſz Huſarski, Potockiego Kaſztelaná Kra-
kowskiego, Hetmana W. K. Jerzy Pułkownik Infanteryi w
Woyſku Koronnym Rzeczypoſp: Polskiey, Stolnik Jnflandzki,
młodość ſwoię w Woysku Pruskim polerował, á w Polskim
Szarzę Pułkownika, w nadgrodę zaſług odebrał. Poſłany był
od Iozefa Potockiego, Hetmana W. Koronnego, Kaſztelana
Krakowskiego, *in Annô* 1739. do Anny Jwanowny Jmpera-
torowy Moskiewskiey, w ważnych intereſach, ktorą funk-
cyą z honorem odprawił. Miał oraz Komendę Fortecy Stani-
ſławowskiey pod czas inkurſyi, pod ktorą *in Annô* 1738. pod-
ſtąpiwſzy w kilku tyśięcy ludzi, Kantymir Xiążę Wołoſkie,
y o poddanie oney tentuiąc, *infectis rebus* odſtąpić muſiał: a
potym też funkcyą we Lwowie przez lat kilka *dexterrimè* utrzy-
mywał. Po pierwſzey żonie, Męchtyldzie Meżyńskiey *ſterili-* Mężyńska
ter zmarłey, żyie w małżeńskiey lidze z Anną Gumowską, Cze- Gumowska
śnikowną Zakroczymską, z ktorey ſyn Antoni y Jozef, młody
dowcip w Szkołach poleruią; corká Elżbieta, Staniſławowi
Jeło Malińskiemu, Cześnikowi Wołyńskiemu, w małżeńſtwo Maliński
wydana. Franciſzka záś Kátarzyná, Maryanna, Dorotá, ieſzcze
in tenera ætate. Ferdynand Hondorff, Dziedzic ná Henryko-
wie, Ianowie y Rudawie w Pruśiech, temi czaſy żyie, N. Hon-
dorffowna, *cuiusvis Nominis*, zá Brzezą, w Woiewodztwie Po- Brzeza
znańskim, żyie pod te czáſy.

NA-

NAGODY HERB, TO IEST PRUS 3tio. z GWIAZDĄ.

EPIGRAMMA.

Præfulget tenebris, bellaci sydere Prussus,
Noctibus æternis qui tulit ante diem.
Non sibi Mars soleam fregit certamine longo,
Obsequijs nunquam claudicat ista Domus.
Non curat Falcem, sperans plus ense metendi,
Palmas & Laurus, Crux cui certa salus.

ABRYS HEBOWNY.

Opisanie Nagody. NA tarczy ieſt połtora Krzyżá złotego, pod nim Podkowá cała, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczoná, w środku niey Gwiazda w polu niebieſkim, á Krzyże wyrażone, w krwawym. Na hełmie nic nie zażywaią. Tym ſię iednak rożni od Pruſá trzeciego, u *Okolſkiego tom: 2. fol: 550.* iż pod tamtym połowę tylko podkowy z iednego boku, á z drugiego koſá znayduie ſię. *Rożność Nagodow, to ieſt Prus tertio.* Rożni ſię y od Pruſá trzeciego, u *Nieśieckiego tom: 3. fol: 935.* wyrażonego, pod tym tytułem, *Prus*

Prus herb 3tiô, fol: 751. Rożni ſię y od Pruſá, á raczey Nagody tego, ktorym ſię ſámiſz Czarneccy pieczętuią; álbowiem iedni zażywáią go bez Gwiazdy w ſzrodku Podkowy cáłey, inśi záś z Gwiazdą; ktorá odmiáná z niżey wyrażonych okazyi ſtáła ſię. Piſáli o tymże herbie, *Páproc: in Nido fol: 63. De Stemmat: fol: 419. & in lib: Stromat: Bielſki fol: 82. Okolſki tom: 2. fol: 550. &c:* przecięż żaden niewyraził tákiego herbownego Pruſá Nágody, iáki ſię tu ſpecyfikuie.

POCZĄTEK NAGODY z GWIAZDĄ.

To pewna, iż Prus *3tiô*, idzie od Pruſá *2dô*; tęn záś pochodzi ze wſzyſtkiemi Pruſámi herbownemi, od *Pruſa 1mô.* w herbarzach dawnieyſzych ták nánotowanych; Prus zaś, álbo Nagody z Gwiazdą Czarneckich, z tąd ma początki ſwoie: *Procedencya herbownych Pruſow* Iż Mateuſz Czarnecki, ſyn Macieia, Rotmiſtrza ſławnego, z Katarzyny Zgorſkiey urodzony, a wnuk Piotra Czarneckiego, Kaſztelana Zawichoyſtkiego, w ſzwadronie Oycá Macieiá ſwego ſłużąc woynę, w Kommendzie Potockiego, ſyna Hetmańskiego zoſtawaiąc, zapędzili ſię nad *Zołte Wody*, przeciwko Tatarom y Kozakom, z Chmielnickim ná Ruś y do Polſki ruſzaiącym ſię w Roku 1648. według *Kochow: Climac: 1. fol: 22.* *Okazya odmienności herbu Czarneckich* gdzie tám Maciey Czarnecki, iz wiele dokazywał, y wiele otrzymał wiktoryi w nocy nád nieprzyiacielem, wziął zá to do herbu Gwiazdę, y lokował ią w środku Podkowy, ſwoiego z dawna nabytego Pruſá herbownego; á lubo ten Maciey Rotmiſtrz woyſkowy, heroicznie támże poległ ná oſtátku, Máteuſz iednak Czarnecki, ſyn pomienionego, zaczął nayprzod pieczętowáć ſię, z tą odmianą rodowitego z dawna zaſzczytu ſwoiego. Ze záś ten herb nażywa ſię *Prus 3tiô*, to ieſt *Nogody*, piſze o tym *Okolſki tom: 2. fol: 550.* á że ſię *Pruſem 3tio* pieczętuią Czarneccy, wyráża *P. Nieśiecki tom: 3. fol: 751.* pod *Pruſem 3tio*, między Herbownymi także *tom: 1. fol: 348.*

HERBOWNI Prus *3tio*, to ieſt Nagody, według zebrania *Okolſkiego tom: 2. á fol: 553. ad fol: 561.*

Bełdyccy w Podlaskim Woie: Dłuzniewſcy, w Płockim y Dawidowſcy w Ruſkim Woie: Bełskim.

Dłu- R Do-

Dobrzynieccy.
Jábłonowſcy Xiążęta z Jabłonowa w Płockim, w Powiecie Mławſkim.
Iaruntowſcy w Ziemi Łomzyńſkiey.
Karniſcy w Płockim Woie:
Korewiccy w Podlaſkim Wo:
Kowalewſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Minſcy w Warſzaw: y Mińskiey Ziemi.
Mlączy w Czerſkiey Ziemi.
Mroczkowſcy.
Mrozowiccy w Krakow: y Bełſk:
Napiorkowſcy, z Bełskiego Woiewodztwa.
Opaccy w Mazowieckim Wo:
Oſowinſcy w Ziemi Liwskiey
Pruſzkoſcy z Rozańskiey Zie:
Roſochaccy w Wiſkiey Ziemi y ná Podo:
Rudzińſcy, w Mazowieckim Woiewodztwie.
Wietwińſcy w Mazowiec: y Wołyńſkim.
Zukowſcy, z Wiel: Zukáwa w Płockim.

Z poźnieyſzego zebraniá Nieśieckiego *tom*: 3. *fol*: 751. & 752. te Szlachetnych Imioná wynayduią ſię.

Bogdańſki	Łoſowſki	Radomski	Wichowſki
Byſzyński	Młocki	Rzeczkowſki	Zieleńſki
Czarnecki	Nogawſki	Skowroński	Zuchorſki
Glaznocki	Piſánka	Słucki	

PROCEDENCYA
z Czarney y Tamy
CZARNECKICH
Herbu *Pruſs* 3*tio*, to ieſt Nágody z Gwiazdą.

Dwie linie Czarneckich.

DWie ſą linie w Ruſkim, ná Wołyniu y w Podolſkim Woiewodztwie, Czárneckich znayduiących ſię, z tą tylko differencyą; iż pierwśi nie maią przydaney do herbu Gwiazdy, drugim záś w środku Podkowy Gwiazda w błękitnym polu przydaná ieſt. Naydawnieyśi z Czarneckich, bez Gwiazdy herbu *Prus* 3*tio*, Piotr, Stefan y Ierzy, Rotmiſtrze y Pułkownicy w Genealogij wyrażeni; bo dla rewolucyi częſtych y ogniow Marſowych, nie można w Aktach zinweſtygowáć Przodkow dawnieyſzych, częścią iż od Szwedow ſą popalone, częścią iż do Roſſyi

Roſſyiſkiego Imperium ſą zábráne, częścią iż włości Czarneckich wſzyſtkie ſą zruynowane przez Tatarow y Chmielnickiego, do tego iż rázęm dziewiąciu Pułkownikow y Rotmiſtrzow, z Hetmanem Kalinowskim (: ktorzy wielkie kommendy mieważąc ná wielu mieyścách, przed tym zwyciężali nieprzyiacielſkie woyſka :) zginęło pod Batochowęm, á ich ſkarbce nie wiedzieć gdzie ſię podziáły zá Chmielnickiego inkurſyi, y buntow Ukraińſkich, co raz więcey wzmagaiących ſię. Pomienionego Piotra, Stefaná y Ierzego żony, nie można wiedzieć ktore były, iáko też y tych Czárneckich, ktorzy nád Dniepręm zgineli, pod Batohowęm; dopiero od pozoſtałego Stephana Czarneckiego, ktory po zabitym tamże Oycu ſwoim y Stryiách zoſtawał w opiece Xiążęcia Boguſza Korotki, wiadoma ieſt dalſza Procedencya. Albowięm tenże Xiążę Boguſz Korotko, dawſzy mu w małżeńſtwo wnuczkę ſwoię, z Xiężniczki Zbaráſkiey, oſtatniey z Domu Kraśnośielſkich urodzoną, z krewnił ſię z Xiążęciem Korotkiem, Zbaráſkiemi, y Korybutami Wiśniowieckiemi, z ktorych Michał Korybut Xiążę Wiśniowiecki, był Krolęm Polſkim, á od Xiążęcia Olgierda idąc Xiążęta Zbaraskie, nie tylko Krola Jagiełłá, ále też całą Prozapiią iego, kilku Krolow Polskich, Węgierskich y Czeſkich, prowadzi zá ſobą, z wielką Majeſtatow poſtronnych kolligacyą. Xiążąt Korotkow wſpomina dwoch, Czarneckich Familiia, Juchna y Boguſza, ktorzy cokolwiek ná mil kilkadziesiąt w dłuż y w ſzerz Zadnieprza zawoiowali, wſzyſtko w ten czas w ręce nieprzyiacielſkie wpadło, gdy támże dziewiąciu Czarneckich zginęło, z kąd owá dumá Polska: *Ocknij ſię Lechu &c: Koreckich nie ma, Czarneckich mało, y Chodkiewiczow iuż nąm nie ſtało.*

Piotr, Stefan y Jerzy Czarneccy

Xiążę Korotko

Kraśielſki

Xiażęta Zbarascy y Wiśniowieccy

Znowu dopiero, iákoby żyć poczęła Rycerska Familia, od Stefaná Czarneckiego z Kraśnośielſkiey, ktorego corka iedna zá Władyſławęm ná Bochurynie Chreptowiczęm, Stołnikiem Kijowſkim, w dom zacny doſtała ſię. Albowięm Chreptowiczowie, herbu Odrowąż, w Wiel: Xięſtwie Litewſkim, od Wyſzgierta, czy Wyſzygierda pochodzący, z dawna wielkich záſług y godności byli, iáko o nich *Nieśiecki* piſze z rożnych Atorow. Druga Stefana Czarneckiego corka, z Kraſnośielskiey urodzona, wydaná była zá Alexándrá z Obodna Obodyń-

Kraśnośielska

Chreptowicz Odrowąż

Obodyński

dyńskiego, á iak inśi piszą Obodzińskiego, ktory to Alexander z Obodna herbu Topor, mąż pomienioney Czarneckiey, wydał do druku Xiążkę roku 1641. pod tytułem *Pandora Starożytna, Monarchow Polskich* &c. Zyli Obodzyńscy w Poznańskim Woiewodztwie y Bracławskim, záſługami wiele záſzczycemi, o ktorych *Bielski fol:* 668. y inni Autorowie. Trzecia corka Stefana Czarneckiego, z Kraśnośielskiey urodzona, wydana była zá Juszkowskiego, z tymi zaś Mężami swoiemi Stefaná Czarneckiego corki, żyły w Woiewodztwie Wołyńskim y Bracławskim, dálszą rozmnażaiące propagacyą.

Baybusz. Jerzy Czarnecki, syn pierwszy Stefana Czarneckiego, z łączony z Baybuszową, Pisarzową Ziemską Krzemieniecką, nie zostawił po sobie żadnego potomstwa. Marcin Czarnecki, syn drugi Stefaná Czarneckiego, z Kraśnośielskiey urodzony, był Podkomorzym Bracławskim, ktory służąc pod kommendą Xiążęcia Dymitra Wiśniowieckiego, Woiewody Bełzkiego, y Hetmaná náprzod Polnego Koronnego, potym Kasztelana Krakowskiego, y Hetmána Wielkiego Koronnego, zmarłego roku 1682. o czym *Załuski tom:* 1. *fol:* 2. & 705; w wielu okazyach wiktoryzował. Mowi bowiem *Kochowski*, iż w Zbarazkim, obleżeniu z Jeremim Michałem Xiążęciem Wiśniowieckim, z Konstantym y Dymitrem, początki Marsowe zakładali: potym pod Krzemięncem, ná kárkach Tatarskich Xiążę pokazał, iák silna była iego Rycerstwa, szablą uzbroiona ręka; także pod Zwancem y Soczawą, na głowach Kozackich dobrze zaostrzonego dość przytępili miecza, gdy młodszy Chmielniczyńko zginął. Po wyściu Ianá Kazimierza za granicę, lubo wszedł był w ligę Karola Krola Szwedzkiego, á toli złączywszy się z Czarneckim, iáko wyráznie pisze *Tulden lib.* 6. gdy Karol z Ruśi powracał, nie małą go ná báwili klęską. Na Moskwie zaś pod Cudnowęm y Słobodyczami, szczęśliwie woiował roku 1660. z tymże Xiążęciem, zá Janczarychą y koło Chmielnika ze swemi pułkami. Iak był ciężki nieprzyiacielowi tenże Xiążę Dymitr, pisze *Zieleniewicz.* Bili Węgrow pod Sachnąnęm, zwyciężali Turkow pod Chocimięm y Zorawnem, wszędy mężnie y odważnie pokazuiąc się, iák pisze *Kochowski y Potocki Centur: Viror: fol:* 3. &c: Tęn tedy Marcin Czarnecki Podkomo-

Dymitr Xiążę Wiśniowiecki

Wiktorye Xiążęcia Dymitra Wiśniowieckiego.

komorzy Bracławski, zácny Woiownik, wziął w dożywotnią małżeństwá swoiego ligę Anastazyą Zaleską, Stolnikownę Bracławską. Tego Czarneckiego bracia, á synowie Stefana z Kraśnośielskiey urodzoni, byli: Jan Czarnecki Karmelita, Biskup Wołoski, y Woyciech Jezuitá, pierwszy zá fundacyi *Collegium* Ostrowskiego *Pater.* *Zaleska*

Synow Marcina Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, z wyrażoney Anastazyi Zaleskiey, Stolnikowny Bracławskiey, spominá Genealogia tymi Imionami: Kazimierz Czarnecki Pułkownik, Seweryn Czarcki z Hulewiczowną Stolnikowną Wołyńską złączony, Antoni Czarnecki Pułkownik, Starosta Sieniecki y Sędzia Ziemski Bracławski, z Głogowską Starościną Grabowiecką, z Domu swoiego Wyszotrawczonką, w dożywotniey przyiázni żyiący, bez potomstwa zeszli z tego Swiata, Marcin iednak Czarnecki, Stolnik Bracławski y Pułkownik Woysk Koronnych, mąż Rycerski, w raz z Jánem Sobieskim Woynie służąc, á potym iego Majestatowi Pułkownikiem chodząc, z bracią swoiemi wyrażonemi, po rożnych mieyscách woiowali, iáko to pod Chocimęm przeciwko Turkom, także indziey, gdzie ich oprocz Tatarow uciekaiących, więcey iák dwadzieścia tyśięcy trupęm padło, w Ukrainie przeciw potencyi Bisurmańskiey, przeciwko Kozackiey rebellij, y Tatarskich inkursyi zágęszczonych, od ktorych Krolestwo piersiami swoiemi zástáwiáli. Na dwa kroć stotyśięcy Turkow y Tatarow, pod Zorawnęm y ná Ukrainie, nie iedną ucieraiąc się z niemi potyczką uderzali: pod Wiednięm, Parkanami y Strygonięm, przeciwko nie przeliczonym Woyskom Azyatyckim y Węgierskim, chwalebnie náder opierali się, o ktorey batalii krotko *Pruszcz Fortal: Monar: fol* 313. 315. 316. &c:

Hulewiczowna

Głogowska Wyszotrawczonka

Rycerstwa Czarneckich za Krola Jana Sobieskiego

Synow Marciná Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, Pułkowniká y Regimentarzá pod kommendą Hetmanską, y zá Krola Iana Sobieskiego, urodzonych z Maryanny Hulewiczowny, znayduie się trzech: Michał, Stolnik Wołyński, mąż zasłużony w Woiewodztwie Podolskim, Wołyńskim y w Ukrainie, ná publicznych obradách po Seymikách y Kongressach, do tego maiętny, starobliwy, przezorny, rostropny, *Hulewiczowna*

S má

Kniehinińska má w małżeńſtwie ſwoim Joannę Kniehininską, Chorążankę
Kiiowską, z ktorych Ián był Káſztelanęm Halickim, *Łaſki*
Statut: fol: 83. Jákub był Kanonikiem Łuckim y Deputatem ná
Trybunał Koronny roku 1712. Wſpomina tákże Metryka
Kniehinińſcy Wołyńska, Olechná y Jwana Kniehinniſkich, Ziemianow Wo-
łyńskich ieſzcze w roku 1528. Drugi ſyn Marciná Czarneckie-
go, Podkomorzego Bracławskiego, Fránciſzek Cześnik Wo-
łyński, Pułkownik Woyſk Koronnych, Staroſta Rudzieński
y Depułtycki, Mąż rozſądnego, wſpaniáłego, choynego, dobro-
czynnego, pobożnego, y kożdemu miłego umyſłu. Zona iego
Jełowicka pierwſza była Jełowicka *de Domo*, ále *1mô votô* była zá Wy-
Wykowski kowskim, drugą miał z Leduchowskich Zágurską, z tą ſię roz-
wiodł. Trzeci ſyn Marcina Czarneckiego, Podkomorzego
Bracławskiego, Ian Staroſta Salnicki, krory w młodym wieku,
ále przez doskonałą induſtryą ſwoię, maiący Chorągiew, po
kilka razy ſztucznie Kozakow Ukraińskich zwoiował, zá co
wziął od Krolá Auguſta pomięnione Staroſtwo. Tegoż Pod-
Ledohow: Korzeniow komorzego Bracłáwskiego dwie corki zoſtałyſię, Anná Le-
dochowska, y Izábellá Korzeniowska, Łowczyná Brácławska.
Czarneckich Linia druga Druga Linia Czarneckich *herbu Nagody*, to ieſt *Pruſs* 3tio
z przydaniem gwiazdy w środek podkowy, iákom wyżey pi-
ſał ná początku tey Familij, lubo ieſt teyże Procedencyi od
dáwności ſwoiey, y tegoż iednego Domu, iáko y Czarnec-
kich Pruſſow bez gwiazdy; w poźnieyſzych iednakże czaſách,
bierze ſwoię derywacyą od Piotra Czarneckiego, Káſztelaná
Zamoyski Zawichowskiego. Tęn żyiąc z młodości zá Hetmanow Wiel-
Zołkiewski kiey Buławy, Ianá Zámoyskiego Kanclerza Koronnego, y zá
Staniſława Zołkiewskiego, Kanclerza tákże Koronnego; kto-
ry zginął pod Cekorą roku 1620. o czym piſze *Piaſecki, Biel-
ſki, Paprocki y Patricius*; á zá Hetmanow Polnych, tegoż Staniſłá-
wá Zołkiewskiego, Kaſztelaná ná tęn czas Lwowskiego, y
Koniecpol s Stániſłáwá Koniecpolſkiego, Woiewody ná tęn czas Bełzkie-
go, o ktorych *Łubieńſki de motu civili, Paſtorius, Patricius, & Pia-
ſeccius &c:* te dzieła odprawowáł z niemi będąc Rotmiſtrzem,
ktore y inśi Czarneccy praktykowali, iáko ſą piſane w dawniey-
ſzych Autorách, y tu u mnie w Części I. herbarza tego, o
Janie Zámoyskim, Kanclerzu y Hetmanie W. Koronnym.
Syno-

Synowie tegoż Piotra Czarneckiego, Kaſztelaná Zawichow-
ſkiego z Maryanny Grzegorzewſkiey *herbu Jaśieńczyk* urodzo- *Grzegorzewska*
nych dwoch tylko było, Iędrzey y Maciey, obádwá Regimen-
tarze; trochę poznieyſzego czaſu po Janie Zamoyskim, to ieſt *Synowie Piotra Czarneckiego*
zá Zołkiewskiego, Kanclerza Koronnego, y Staniſłáwá Ko-
niecpolskiego, Káſztelaná Krakowskiego, Hetmanow wiel-
kich Koronnych, przed rokiem 1646. iák piſze *Piaſecki & Pa-
ſtorius* &c: Tych záś Hetmanow dziełá wiadome ſą, częścią z
wyrażonych Hiſtorykow y woięn ich, o dziełach Rycerſkich
tego Domu; częścią z Familii pomienionych Hetmanow, iá-
ko też y Polnych ná tęn czas żyiących, *u Paprockiego, Okolſkiego,*
y *Nieśieckiego* ná ſwoich mieyścach. Krotko mowiąc, Jędrzey
Czarnecki ná Woynie Tureckiey zábity, z Zołkiewskim pod
Cekorą poległ; á Maciey Czarnecki wzięty w niewolą Turec-
ką, z Staniſławęm Koniecpolskim, Hetmanęm Polnym, y Sa-
muelem Koreckim Xiążęciem, ktorych z tam tąd wykupił y
wybáwił Xiążę Krzyſztof Zbaraski, o czym w *Konſtyt:* 1624.
Piaſecki fol: 167. *Kuczewicz in Legato Zbarazen: & Bierkowſki
in Contio: funebr: Ducis Zbara:*
Maciey Czarnecki, Rotmiſtrz Woyskowy pomieniony, wy-
ſzedłſzy z niewoli Tureckiey, poiął w małżeńſtwo Katarzynę
Zgorską, *herbu Kotwicz*, z ktorey ſynowie Mateuſz y Jan, ludzie *Zgorska*
mężne do woyny. Jan w średnim wieku umarł, á tęnże Má-
teuſz Czarnecki Rotmiſtrz, w ſzwadronie Oyca ſwego Macieiá *Autor przydatku*
woynę ſłużąc pod kommęndą Stefáná Potockiego Staroſty Ni- *Gwiazdy do herbu Nagody*
żyńskiego, ſyná Hetmańſkiego, ktory ſąm zachorowawſzy w
Brodách ná tęn czas łeżec muśiał, przybywſzy nád Zołte Wo-
dy, wiele tam z razu dokażywał, (: iákom iuż námięnił:) y że tám
wiele otrzymał wiktoryi tenże Maciey Czarnecki, pod czas
ſprzyiaiącey ſobie nocy pogodney, przy świecących gwiaz-
dach, biiąc y zabieraiąc nieprzyiaciela, wziął za to do herbu
ſwoiego *Nagody* Gwiazdę, y od tąd zażywáć począł Gwiazdy
w Podkowie, nád ktorą z dawna było połtorá Krzyżá, co ſię
ſtało w roku 1648. bo o tey batalij w tym roku piſze *Kochow-
ſki Climac:* 1. *fol:* 31. *& ſequentib:* Tęn Maciey tamże nád Zoł-
temi Wodami zginął heroiczną śmiercią, á ſyn iego Mateuſz *Nad Zołtemi Wodami*
S2 powro-

Węgierska Białostocka Grotowski

powrocił do Oyczyzny, gdzie w rożnych potym bywaiąc okażyach zá Krola Władysławá IV. y Janá Kazimierza, był ożeniony z Maryanną Węgierską; z Białostockiey urodzoną, ktora *primô votô* byłá zá Grotowskim, miał syna iednego Jáná, ktory zá Janá Kázimierza Krola Polskiego będąc, Rotmistrzem Pancernem w Woysku W. X. Litewskiego, y miewaiąc Kommendy, płytkim szabli żelázęm dosyć ná nieśmiertelne sobie zarobił Laury, nietylko z Tatarami y Kozakami pod Zbarażęm, ktorych znaydowało się tam 300000. á nászych ledwo było 9000, gdzie tez Krol Ian Kázimierz przybywszy w tyśiąc dwieście Usáryi, Pancernych 14000. y piechoty w 7000. rebellizantow ná milę w serz y w zdłuż trupem usłali. Potym záś ná Ukrainie, y pod Beresteczkiem, z Hanem Tatárskim we 100000. á z Chmielniekiego Kozactwęm ná 200000. Polskiego záś Woyska wszystkiego tylko 76000. było, przecięż Rycerze Polscy Oboz ich cały rozprószyli, ná 30000. nieprzyiaciela położywszy: po tey záś batalij zaráz pod Białą Cerkwią mocno z uciekaiących tryumfowali. Mieli nie małe utarczki rázem z Moskwą, Kozakami y ze Szwedami, pod Smoleńskiem, Lwowęm, y inszemi Fortecami, ktore obszerniey opisuie *Kochowski, za Krola Jana Kazimierza Climac: 1. lib: 3. 4. & sequentib:*

Utarczki z Moskwą Kozakami y ze Szwedami

Syn Mateusza Czarneckiego Burczakowná

Ián Czarnecki, syn Mateusza Rotmistrza Woysk Pancernych, z Maryanny Węgierskiey urodzony, miał za sobą Burczakownę z Ziemi Hełmskiey, á z nią synow kilku, z ktorych Stefan Czarnecki nośił Chorągiew w domu Sapieżyńskim, za Pawła Iáná Sapiechy, Woiewody Wileńskiego, Hetmaná W. Litewskiego, y Kazimierza syná iego, tákże Woiewody Wileńskiego y Hetmaná W. Lite: ktorym to Wodzom swoim, heroicznym assystowáł sercem pod Brześciem, przeciwko Horusowi Moskiewskiemu Wodzowi, gdzie ośminaście tyśięcy woyska zmocnionego ztarli ná głowę. Szwedow z Lublina wypędzili, Wárszawę z niemi oblegli, poty wytrzymaiąc ná sobie impety Szwedzkie, poki Woysko Krola Polskiego obozu swoiego nie zmocniło; pod Prostkami nieprzyiaciela, o znaczną przyprawili zgubę, z obozu Szwedow wyzuwszy. Pobiegłszy do Tykoczyna, gdzie wybor Artyleryi Szwedzkiey zamknął się był, y ze wszystkich stron rázęm szturm potężny

tężny przypuściwszy, ná głowę nieprzyiaciel w fosę swoię poległ. Tęnże Paweł Sápieha ná Prusakow obrociwszy Regimentarzow swoich, z ktorymi był Stefan Czarnecki z Chorągwią powierzoną sobie, wielką część támecznego Kraiu wpustynią obrocili. Gdy ták szczęśliwie tryumfowali, nową Siedmiogrodzka Ziemia wszczęłá z Polską woynę, gdzie wpadłszy Sápieha z swoiemi Chorągwiami, tak ich dobrze przytłumił, iák się nigdy nie spodziewali; na ostatek po odieździe z Obozu z swoią Kompanią, nápadłszy w drodze ná liczną Chorągiew Kopiinikow, z Brześciá do Siedmiogrodzkiego dążących, doszczętu ią znieśli. Mało co spocząwszy, Jerzego Dołhorukiego, od weścia do głębszey Litwy zástanowili: pośiłkom z Moskwy przychodzącym, pod Miednikami drogę przegrodzili: Mińsko z rąk Nieprzyiacielskich wydárli, y Koronie od przyległego Szwedá przywłaszczone, z ręcznym swoim Woyskiem odebrali roku 1659. Jędrzeiá Chowańskiego we dwudziestu y czterych tyśięcy zbili ná głowę pod Polanką: Zamku Láchowiec, od nieprzyiacielskiey ręki dzielnością swoią dochował tęnże Sapieha: Janow, Mielnik, y inne ná Podleśiu Zamki oswobodził. Tak Oyczyznę oswobodziwszy ruszył się zá Dniepr z Chorągwiami swemi, gdzie poszlakowawszy z Woyskiem Jerzego Dołhorukiego przy *Baiga* rzece, z całą iázdą iego trupem ná placu położył. Był iuż potym Stefan Czarnecki Rotmistrzęm, roku iednak niemasz w Genealogij, ktorego postąpił z Chorąstwa swoiego, lecz przez tyle Woien będąc z inszemi zásłużony, znáć iż zá Kazimierza Sápiehy Hetmana W. L. Woiewody Wileńskiego, iuż Rotmistrzował, zá ktorego buławy te były potyczki y zwycięztwa: to iest podczas wyprawy Moskiewskiey, Chocimskiey, Ukraińskiey. Hetmanił Woysku ordynowanemu na Węgry, Wołoszą y Budziáki; był pod Kamieńcem Podolskim, gdzie przeciwko Turkom y Tatarom Krolowi Ianowi III. assystował z doświadczonym woyskiem.

Sapieha

Wiktoria za Dnieprem nád Dołhorukiem

Kazimierz Sapieha

Chmielowska

Stefan pomieniony Czarnecki, złączony dożywotnie z Heleną Chmielowską, herbu Iastrzebiec, spłodził dwoch synow, Władysławá y Iána; Władysław ośiadł w domu, Ian Woynę służył & *ad statum* applikował się. Dosłużył się w Woysku

Litewſkim *gradatim* Porucznikoſtwa, w Domu Xiążąt Radziwiłow, *& ob insignia* w Woyſku *merita & capacitatem*, zoſtał Sędzią generalnym Woyſkowym, funkcyi przy tym publicznych nie opuſzczał, nieśmiertelney pamięci Auguſta II. Krola Polſkiego; od ktorego w negocyácyách wyprawiony do Cudzych Kraiow, *cum Palatino Rheni & Moguntiæ*, intereſſa konkludował, á potym kilkanaście razy z Woiewodztw rożnych Poſłuiąc na Seymy, dla chwalebnych zaſług y ſentymentow, od Nayiaśnieyſzego Auguſta III. Krolá Polskiego wezwany do Senatu; ktoremu lubo przywiley na Kaſztelánią Wiſką Krol Jegomość konferował, złożywſzy iednak przywiley w dyſpozycyi Pańſkiey, upraſzał Krola Jegomości, áby mu ieſzcze pozwolił ná Seym náſtępuiący roku 1750. bydź Poſłęm, iákoż zá pozwoleniem Krolewſkim był Poſłęm ná Seym Korrekturowy, áż dopiero po niedoſzłym Seymie odebrał Przywiley, y przyśiągłſzy zaraz ná *Senatûs Conſilium* wotował. Tęn miał za ſobą *1mô votô* Zuzannę z Odrowążow Siemaſzkownę, ktorey Antenaci od wiekow ná Wołyniu znayduiący ſię, bywali Woiewodámi y Káſztelanami Wołyńskiemi. Z tych Odrowążow Siemaſzkowna iedná, poſzła do Litwy za Ogińskiego, z ktorey ſię urodziła Ogińſka tá, co byłá zá Maſſalskim Kaſztelanem Wileńſkim, Hetmanem Polnym Litewſkim, á zoſtawiwſzy ſynow umarła, Mąż iey y ſynowie po teczaſy żyią. Tegoż Janá Czarneckiego Kaſztelaná Wiſkiego, Staroſty Karalickiego, z Zuzanny Siemaſzkowny ieſt dwoch ſynow, Iozef Czarnecki Oberſzteleytnant Woyſk Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, y Karol ieſzcze w ſzkołach. Powtore małżenſkie wota ponowił z Felicyanną, Antoniego Czoſnowſkiego, herbu Kolumna, Kaſztelana Wyſzogrodzkiego, Staroſty Ułanowskiego corką, z ktorą ſyn Ignacy *minorennis*.

Siemaſzkowna

Ogiński

NA-

NAŁĘCZ HERB.

EPIGRAMMA.

Faſcia pulchra Domûs, quos non ornavit Honores?
Facia quæ ſolis faſcibus apta fuit.
Mater Honorum ſit Virgo celeberrima Veſtri,
Uber iam quoties facta colenda parit.
Quos liberos Patriæ lactando faſciat uſque,
Non proprio, aſt mundi vix ſatis orbe capit.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt biała bindá, czy chuſtká, w koło zwiniętá y záwiązaná, w polu czerwonym; ná chełmie Mąż zbroyny w czerwoney ſukni, między Ieleniemi rogami, trzymaiący ſię obudwu rękami, z zawiązaną głową drugą bindą, czy chuſtką, z końcami od niey rozpuſzczonemi, według *Długoſza o Kleynotach*. Poznieyśi Autorowie rozumieią bydź Pannę z záwiązáną

żáną głową, nie więm czy ná Chrzcie czyſtość y niewinność znaczącą ieſzcze zá Mieczyſłáwá, czy heroiczną Cnotę zá Bolesłáwá Chrábrego y Krzywouſta figuruiącą, ktorzy Rycorzom rannym ſwoiemi rękami wiązáli głowy, y herby Náłęczá im nádawali, o czym *Heſtorycy y Nieśiecki tom: 1. fol: 351.* ále o tym niemaſz nic u *Paprockiego o herbach fol: 150. y Okolſkiego tom: 2. fol:* 248. Też Oſobę, iedni ná hełmie ſtawiaią w zbroi y ſukni czerwoney, czy kiryśi, iáka u *Długoſza*; drudzy w koſzuli, iáko w *Zebraniu herbow* z *Herburta, Bielſkiego y inſzych*; drudzy w kabacie, iáko *Paprocki y Okolſki*; ná koniec w ſukni opaſaną, iáko u *Nieśieckiego*, wſzędy z zawiązaną głową, iá tu ią wyrażąm, iák teraz ieſt w używaniu.

ORYGINAŁ HERBU.

Piſząc Paprocki o herbach, powiadá, że Mieczyſław pierwſzy Chrześciánin z Monarchow Polſkich, chcąc áby poddani iego, tegoż Boga co y on czcili, iednych poſtrachem, drugich dobroczynnością do wiary Swiętey przywodził, iákoż gdy Dzierzykray Xiążę ná Człopie, przyiął Chrzeſt Swięty, Mieczyſław tym ucieſzony, Chrzeſną chuſtkę z głowy iego zdziąwſzy, zá herb mu ią nádał. Co też potwierdza *Sarnicki in deſcriptione Poloniæ* mowiąc: *Primi inter Heroës Czarnkowii Chriſto nomina ſua dederunt, cujus rei inſigne, vittam Baptiſmalem hactenus gerunt:* bo ci od Dzierzykraia Xiążęcia pochodzą. O tym ſzerzey *Nieśiecki tom: 1. fol:* 350. *y daley.* Potym, Bolesław Chrabry, pierwſzy Krol Polski, ſyn Mieczyſłáwá pierwſzego Chrześcianiná, gdy w Czechach woynę prowadził, poznieyſzy Przodek Náłeczow, z Oſtrowa piſzących ſię, ten z ſwoim Pułkiem naypierwſzy poſzedł ná mury w Pradze, tam zoſtał ranny, Krol ſwemi rękami związał mu głowę y rzek: *Zá twoię odwagę, będzieſz miał herb nazwany Nałęcz*, y nádał mu w Wieluńskiey Ziemi y Sieradzkim Oſtrowy, to ieſt dzikie pola, tam ſię z ſwoim Pułkiem lokował, budował y rozrodził, było to roku 1009. Potym tenże Krol woiował z Pruſami, gdzie tenże Rycerz poſzedł w pław przez rzekę Oſſę, y wziął tył nieprzyiacielowi, y wielką ná ow czas otrzymali wiktoryą, po ktorey przydał mu tenże Krol do hełmu Jele-

nie

nie rogi, między ktore kazał dodać Rycerza zbroynego, trzymaiącego ſię obiema rękami za te Jelenie rogi, tego záś Rycerzá w zbroi y czerwoney ſukni maluią, y przez wiele lat ſukceſſorowie iego niezwali ſię tylko *de Oſtrow Mſ. z Długoſza o Kleynotach.* Zowie ſię ten herb Náłęcz, to ieſt Náłonie, iákiego zá Pogáńſtwá záżywano, gdy Chrciny ſprawowáli, ſynom iuż dorosłym, wiążąc ich w poł bindą nagich, włoſy im ſtrzygąc, y bożkom ſwoim ofiaruiąc, ná znak wiecznego poddáńſtwá, o czym *Joannes Godofredus Archontologiæ lib: 1. de Polonia à fol:* 403. Potym zá Mieczyſłáwá pierwſzego Katolika, táką chuſtką przy Chrzcie poddáńſtwá wiązano głowy, zowiąc ią zwyczaię̨m dáwnym Nałonię̨m czy Náłęczą, iák piſze *Nieśiecki tom: 1. fol:* 350.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU NAŁĘCZ.

Wincenty herbu Náłęcz, umarł Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim 1230. Także Dobrogoſt Nowodworſki, będąc tymże Arcybiſkupem 1402. y Wawrzyniec Gebicki Prymas 1624. *Damalewicz in Archiep: Gneſnen:*

Nowodworski *Gębicki*

Piotr Gębicki, umarł Biſkupem Krakowſkim 1657. y Ján Małachowſki, Xiążęta Siewierſkie 1699. *Starowolſki & alij.*

Małachowski

Wawrzyniec Gębicki, będąc Biſkupem Kuiawſkim, poſtąpił ná Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie 1615. *Damalewicz.* Ján Gębicki, umarł tymże Biſkupem Kuiawskim 1675. *Idem.*

Gębiccy

Ján Gerbis tegoż herbu, Biskup Poznański umarł 1298. Był także Mikołay nie iáki z tego Domu, nominatem tego Biſkupſtwá, po Mikołaiu Łodzi z Kurniká zmarłym 1382. Dobrogoſt Nowodworſki; z tegoż Biſkupſtwa, poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1394. Mirosław z Brudzewa umarł w tey Jnfule 1427. á Jędrzey Czarnkowski 1562. także Adam Nowodworski 1634. y Woyciech Tholibowski 1665. *Długoſſus & Treterus.*

Brudzewski *Czarnkowski i Tholibowski*

Jan herbu Nałęcz Biskup Połocki, umarł 1318. *Łubieńſki & Długoſſus.*

Ján Zbąski, Biskup Warmiński tegoż herbu, umarł 1696. *Treterus.*

Zbąski

Gębicki Leżeński

Iędrzey Gębicki, Biskup Łucki, umarł 1654 á Tomasz Leżeńsko 1675. *Porządek Elekcyi* 1648. *y Kochowski.*

Nowodworski Gębicki Zbąski

Adam Nowodworski z Przemyślskiego Biskupstwa, postąpił ná Poznańskie 1632. *Duriewski.* Z tegoż Piotr Gębicki, Kanclerz W. K. postąpił na Krakowskie 1642. *Piasecki & Starowolski.* Ián Sanisław Zbąski, z tego ho[...]u, postąpił ná Warmińskie 1687. *Treterus.*

Parczewski Gosławski Lubodzieyski Gębicki Małachowski

Piotr Parczewski, herbu Nałęcz, umarł Biskupem Łuckim 1659. Wincenty Gosławski, będąc Biskupem Chełmińskim umarł 1480. *Cromer & Bielski.* Ian Lubodzieyski, będąc tymże Biskupem Chełmińskim, umarł 1662. *Hist: Polo: Prut:* á Wawrzyniec Gębicki, postąpił ná Kuiawskie 1610. *Damalewicz & Łubiński,* tákże Ián Gębicki, ná Płockie 1655. *Starowolski.* y Ián Małachowski, Podkanclerzy Koronny, ná Krakowskie 1682. *Constit:* 1676. *fol:* 9. *&c:*

Leżeński Nowodworski

Tomasz Leżeński, z Chełmskiego Biskupstwa, postąpił ná Łuckie 1669. *Kochowski & alij.* Adam Nowodworski z Kamienieckiego, postąpił ná Przemyślskie 1627. *Treterus.*

Parczewski

Piotr Parczewski; z Biskupstwa Smoleńskiego, postąpił ná Zmudzkie 1650. Porządek Elekcyi 1648. Tomasz, herbu Nałęcz, będąc Biskupem Wrocławskim umarł 1292. *Długosz & alij.*

Gosławski Sosnowski

Wincenty Gosławski, Kiełbásą ná zwány, Biskup Pomezański, umarł 1489. *Possellius, Bucholcer & alij.* Ionasz Sosnowski, herbu Nałęcz, był Episkopem Chełmskim 1543.

Mikołay ná Rościninie, białych Kosach y Sokolnikách, był Kasztelanem Krakowskim 1283. Mikołay, tegoż herbu, był

Woiewoda Krakowski Ostrorog

Woiewodą Krakowskim, ktory umarł 1260. *List u Nakielskiego fol:* 164. *&c:* Tomisław Ostrorog umarł tęmże Woiewodą 1317. *Paprocki & Possellius.*

Dzierzykray Szamotulski Grzymisławski Czarnkowski Ostrorogowie

Dzierzykray z Człopy, był Woiewodą Poznańskim 1020. *według Manuskryptu.* potym Dobrogost z Szamotuł, ktory zginął pod Uściem 1226. *Cromer, Bielski & alij,* y Dzierzykray Bogumił, zmarły 1242. *Cromer & Damalewicz,* tákże Mikołay z Grzymisławiá 1260. *Duryewski &c:* po nim Jánko z Czarnkowá, umarł tymże Woiewodą Poznańskim 1270. *Cromerus.* Daley Tomisław z Szamotuł Ostrorog 1300. *Bielski.*

po nim Kielc z Brudzewá 1306. *Cromer & Damale:* á po śmierci iego, Wincenty z Szamotuł zábity 1333. *Długossus & Bielski.* y Jedrzey z Szamotuł, ktory umarł 1400. *Duryewski.* Daley Sędziwuy Ostrorog, będąc tym Woiewodą, umarł 1439. *Długosz, Laski, Nakiel: &c:* tákże Stanisław Ostrorog zmarły 1477. *Starowolski, Długosz & alij.* Ján Swidwa Szamotulski, umarł 1496. *Łaski.* y Ján Czarnkowski 1499. *Cromerus & Bielski.* tákże Jędrzey Szamotulski zmarły 1510. *Wapowski & Miechowita.* Hieronim Gostomski, herbu Náłęcz, umarł támże Woiewodą Poznańskim 1609. *Constit:* 1607. á Jan Ostrorog 1622. *Constit:* 1613. *&c:* Stanisław záś Małáchowski 1699.

Számotulski Czarnkowski Gostomski Małachowski

Piotr z Krampy, herbu Náłęcz, zábity od Tatárow 1287. Woiewodá Sendomirski. *Długosz in Vita S. Conegundis.*

Czarnkowski Szamotulski Ostrorog Swidwa Czarnkowski Małachowski

Mikołay Czarnkowski, umarł Woiewodą Kaliskim 1192. *List Mieczysławá Xiażęcia Wielkopol:* á Sedziwuy z Czarnkowa 1245. *List Bolesława Xią:* y Mikołay z Czarnkowá, 1283. *List Przemysława Xią:* także Mikołáy z Szamotuł 1343. *List Kazimie: Wiel:* z tegoż Woiewodztwá ná Poznańskie postąpił Stanisław Ostrorog 1475. *Láski et Cromer.* Ján Swidwá z Szamotuł, postąpił tákże ná Poznáńskie 1495. *List Kazimierza y Albrychta Kro:* y Ján Sędziwuy Czarnkowski z tego, ná toż Poznańskie Woiewodztwo postąpił 1497. iáko też y Iędrzey Szamotulski 1499. *List Albrychta:* á Iędrzey Czarnkowski umarł Kaliskim 1611. *Laudum Wielkopol:* y Ián Gostomski 1624. *Nadgrobek tego.* Stanisław záś Máłachowski postąpił ná Bzreskie 1698. *Załuski.*

Z Leżenic Malski Czarnkowski Gębicki

Sedziwuy z Leżęnic, tegoż herbu Nałęcz, był Woiewodą Sieradzkim 1457. *Długossus et Cromerus,* y dawniey Ian z Leżenic Łęczyckim umarł 1400. *Okolski.* także Woyciech Malski 1453. zmarły. *Laski in Statuto,* y Adam Czarnkowski, ktory umarł 1627. *Constit:* 1628. także Stanisław Gębicki. *Constit:* 1640.

Ostrorog Gostomski

Woyciech Ostrorog, był Woiewodą Brzeskim Kuiáwskim 1360. *Długosz.* y Ián Gostomski, ktory postąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1620. *Nadgrobek:* á pierwey był Woiewodą Inowrocławskim. *Kobierzycki.*

Łowicki

Ián Łowicki, Woiewodą był Inowrocławskim. *Acta Castren: Bidgo:*

Z Leżenic. Głowacz. Goſtomski.

Bidgo: Iakub z Leżenic był Woiewodą Mazowieckim 1390. *Paproc: et Okolſki.* y Ián Głowacz z Leżenic zabity 1436. *Paprocki*, á Tomaſz Goſtomski 1607. *Conſtit:* 1616. *etc:* y Iędrzey Gorski zmarły 1628. *Okolſki.*

Klonowski.

Andrzey y Staniſław Goſtomſcy, byli Rawskiemi Woiewodámi. *Bielſki* 1573. *et* Conſtit: 1590. Iozef Klonowski, był Woiewodą Brześciańskim 1653. *Conſtit: fol:* 16.

Szamotulski. Oſtrorog. z Szamotuł. Oſtrorog. Czarnkowski. Oſtrorog. Czarnkowski.

Tomaſz z Szamotuł, był Woiewodą Poznańskim 1243. *Cromerus et Bielſki.* y Ian Oſtrorog 1391. *Paprocki.* po nim Dobrogoſt z Szamotuł. *Idem.* y drugi Dobrogoſt z Szamotuł 1439. tákże Piotr z Szamotuł 1454, y daley. *Bielſki*; po tym Ián Oſtrorog zmarły 1499. *Laſki in ſtatuto;* tymże Kaſztelanem umarł Piotr Czarnkowski 1573. *Orichovius.* á Ián Oſtrorog poſtąpił ná Woiewodztwo Poznańskie 1611. *Conſtit:* 1607. *etc:* Franciſzek Czarnkowski był tymże Kaſztelanem 1650. *Lukaſz de Gabiis.*

z Zbąſzyna. Czarnkowski. z Szamotuł. Oſtrorog. z Szamotuł. Oſtrorog. Szamotulski. Czarnkowski. Ráczyński.

Wincenty z Zbąſzyná był Kaſztelanem Kaliskim 1232. *Baſzko.* tákze Fulko z Czarnkowa, 1291. *Okolſki.* y Piotr z Szamotuł, ktory poſtąpił na Kaſztelanią Poznańską 1447. *Bielſki.* tákże Staniſław Oſtrorog ná Woiewodztwo Kaliskie 1451. y Ierzy z Szamotuł, tákże na Kaliskie 1497. *Liſty Krolewſkie.* potym inſzy Staniſław Oſtrorog był Kaſztelanem tymże. *Paprocki.* W dalſzym czáśie Swidwá Szamotulski 1525. y Wacław Oſtrog 1527. *Paprocki, Starowol: etc:* Piotr Czarnkowski poſtąpił ná Káſztelanią Poznańską. *Liſt Auguſta I.* Michał Raczyński nie dawno był tymże Káſztelanem Káliskim 1728.

z Szamotuł. Oſtrorog. Czarnkowſcy. Szamotulski. Gębicki.

Ján z Szamotuł był Gnieźnieńskim Káſztelanem. *Paprocki.* y Staniſław z Oſtroroga, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Káliskie 1454. *Olſzowſki et Herburt.* tákże Ián Czarnkowski 1460. *Liſt Kazimierza.* y Mikołay Czarnkowski 1464. *Bielſki et Okolſki.* tákże Sędziwuy Czarkowski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1495. *Liſty Krolewſkie.* Wincenty Szamotulski tymże był Kaſztelanem Gnieźnieńskim 1520. po tym Krzyſztof Gebicki 1657. *Starowolſki.* y Michał Raczyński, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Kaliską 1720.

Małachowski.

Franciſzek Małáchowski, umarł Káſztelanem Sieradzkim 1690. *Załuſki etc:* á Staniſłáw Małachowski, poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1692. *Conſtit:* 1690.

Mi-

Mikołay herbu tego Nałęcza, był Kaſztelanem Łęczyckim 1381. *Bielſki.* tákże Woyciech Málſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1438. *Długoſz etc:* po tym Woycieh Gorſki 1485. *Liſty Krolewſkie.* y Paweł Gębicki 1682. *Acta Caſtr: Poſna.*

Malski. Gorski. Gębicki.

Dobrogoſt z Kolna tegoż herbu, był Kaſztelanem Kamienieckim 1434. *Herburt.* tákże Dobieſław Oſtrorog około roku 1445. *Liſty Krolewſkie.* y Dobrogoſt Oſtrorog 1501. *Idem.* potym Jędrzey Goſławſki 1573. *Metryka Koron:*

Oſtrorog. Goſławski.

Mikołay Oſtrorog umarł Bełzſkim Kaſztelanem 1607. *Conſtit: fol:* 852. Anzelm Goſtomski, z Płockiey Kaſztelanij poſtąpił ná Woiewedztwo Rawskie 1572. *Okolſki.* Stefan Gębicki umarł tymże Kaſztelanem 1695. á Jozef Klonowski, będąc Káſztelanem Witebskim 1648. poſtąpił ná Woiewodztwo Brześciáńskie. *Porządek Elekcyi.* Ján Goſtomski umarł Kaſztelanem Rawskim 1591. *Będzińſka tranſakcya.* Ián Odzrywolski, będąc Káſztelanem Czerniechowskim, zginął pod Batowęm 1652. *Potocki.*

Oſtrorog. Goſtomski. Klonowski. Goſtomski. Odrzywolski.

Wawrzyniec Gębicki, Biskup Kuiawski, będąc Kanclerzem Wiel: Koron: oddáł pieczęć 1613. *Damalewicz.* tákże Piotr Gębicki, Biskup Przemyski 1641. *Nakielſki.* Wincenty z Czarnkowa, był Podkanclerzym Przemyſława Xiążęcia Wielkopolskiego. *Funda: PP. Domini: Poſnań:* tákże Ian z Czarnkowa 1368. *Paprocki.* y Wawrzyniec Gębicki Biskup Chełmiński do roku 1609. *Damalewicz.* tákże Piotr Gębicki, Biskup Przemyślski do roku 1638. obadwa do Wielkiey poſtąpili *Okolſki et Starowol:* Ián Małachowski, Biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1680. *Metryka Koronna.*

Gębicki. Czarnkowski. Gębicki. Małachowski.

Sedziwuy Czarnkowski, Referendarz Koronny, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Lublinie 1569, drugi raz ná Elekcyi Krola Henrká 1573. Hieronim Goſtomski, Kaſztelan Nakielski 1590. Mikołay z Oſtroga, Podſtoli Koronny 1633. *Braun etc:*

Czarnkowski. Goſtomski. Oſtrowski.

Wincenty z Szamotuł, Woiewoda Poznański, uſtąpił Generalſtwa Wielkopolſkiego 1331. *Długoſz et Bielſki.* Sedziwuy z Oſtroroga, Woiewoda Poznańſki, umarł tymże Generałem 1432. *Długoſz,* y Dobrogoſt z Szamotuł, Podkomorzy

W Kali-

Malski Kaliſki 1432. *Acta Terreſtia Caliſs*: tákże Woyciech Malski;
Oſtrorog Woiewodá Łęczycki 1446. *Acta Poſnanien*: y Staniſław O-
ſtrorog, Kaſztelan Międzyrzecki 1450. *Bielſki*, tákże Ján Oſtro-
rog, Kaſztelan Poznański 1496. *Conſtit*: 1565. y Woyciech
Czarnkowski Czarnkowski, Kaſztelan Sanocki 1580. *Acta Poſnan*: tákże
Adam Woiewoda Łęczycki zmarły 1627. *Lubieńſki etc*:

Oprocz wyrázonych Dygnitarzow, tego herbu Náłęcz, znay-
Raczyński duią ſię ci: Michał Raczyński, Woiewodá Poznański, ktory
umarł 1738., á przed tym był Kaliskim Woiewodą do roku
Skaławski 1737. y dawniey Kaliskim Káſztelanem. Franciſzek Skaławski,
Moſzyński będąc Gnieznieńskim Kaſztelanem, umarł 1738. Franciſzek
Moſzyński, Kaſztelán Kuiawſki. Dobrogoſt Goſtomski, Kán-
Małachowski ſztelan Czerski, umarł *circiter* 1590. Ián Máłachowski, Ka-
Moſzyński clerz Wielki Koronny żyie. Ián Kanty Moſzyński, Podskar-
bi Koronny umarł 1737.

HERBOWNI NAŁĘCZOWIE.

Według Okolskiego *tom*: 2. *à folio* 245. *ad folium* 264.

Błędowſcy nie piſze kędy.
Błońſcy z Drochickiey Ziemi
Chełmiccy támże,
Chmielowie w Mazowſcu y Bełzkim
Chwalibogowſcy w Sieradz:
Cichoccy w Podgorzu
Czarnkowſcy z Szłopi Xiążęciey
Dąbrowſcy w Lubel: y z Liwskiey Ziemi.
Drohicińſcy w Rruskim
Dylągowſcy w Sanockiey Zie:
Dzierzykray Xiążę ná Szłopi
Gębiccy w rożnych Woiewodztwach
Gigańſcy w Lubelskim
Gizyccy, *Okolſki* piſze ich Gizickiemi, w Sieradzkim
Gorſcy nie piſze kędy
Goſławicy z Bebelna,
Goſtomſcy w Rawskim Woie:
Grodzieccy ná Wyſzynie w Wiel: Polſzc:
Horyſzewſcy z Lackiego Horyſzowa w Lubelskim
Iełowieccy, *Nieśiecki* piſze ich Iałowickiemi, w Ziemi Chełmskiey
Jarczewſcy nie piſze kędy
Iędrzeiowſcy w Sęndomir: y Chełm: Ziemi
Kąśinowſcy w Wiel: Polſzcze
Kiełbaſowie z Bebelná
Kłokoccy w Dobrzyńskiey Zie:
Kobierzyccy w Wiel: Polſzcze
Koczanowie w Wiel: Xięſt: Litewskim
Korzeniowſcy w Lubelskim
Kurowſcy w Kaliskim

Go- Łękiń

Łękińſcy ná Pałukách piſali ſię
Leśieccy w Lubelskim Woie:
Leżeńſcy w Mazowſzu
Lippiowie w Powiecie Wiślic:
Łowieccy w Wielkiey Polſzcze
Małáchowſcy w Rożnych Wo:
Málſcy w Wielkiey Polſzcze
Modlſcy, w Sieradzkim, *Nieśiecki* piſze ich Molskiemi
Mroccy nie piſze kędy
Nałęczowie, *Okolſki* zowie ich Nałąckiemi, w Dobrzyń: Zie:
Ninieńſcy, czy Nineńſcy według *Okolſkiego*, w Wielkiey Polſzcze
Nowodworſcy w Mazowiec:
Obierzeńſcy w Wiel: Polſzcze
Oborſcy w Sieradzkim Woie:
Odrzywolſcy z Odrzywołá
Orchowſcy, nie piſze kędy
Oſtrorogowie z Wiel: Polski
Oſtrowſcy, w Ziemi Chełmsk:
Parczewſcy w Sieradzkim
Pirawſcy nie piſze kędy
Pokocki w Podláskim Woie:
Popielſcy y Popowſcy nie piſze kędy
Przetaccy w Kaliskim Woie:
Raczyńſcy, w Wiel: Polſzcze
Radziccy, nie piſze kędy
Rogalſcy, *Okolſki* piſze ich Rogaskiemi, Łęczyckim Woie:
Roſtworowſcy w Wiel: Polſz:
Rudniccy w Ziemi Przemysk:
Rudnowſcy w Nakielskim Powiecie
Ruśianowie w Ziemi Chełmskiey
Sadokierſcy w Sieradzkim y Kaliskim
Sadowſcy, w Gnieźnieńskim Powiecie
Szamotulski z Szamotuł w Wiel: Polſzcze
Sochowie nie piſze kędy
Soſnowſcy w Ziemi Chełmsk:
Suſcy w Sieradzkim Woie:
Swaryſzewſcy w Sendomirskim
Tańſcy w Ciechanowskiey Ziemi
Tulibowſcy w Kuiaw: y Dobryń: Ziemi
Tupalſcy w Wielkiey Polſzcze
Tyniccy z Brzeskiego w Kuiawskim
Udrzyccy, w Bełzskim Woie:
Wąſowſcy z Wąſoſza w Wielkiey Polſzcze
Wienieccy w Gnieźnieńskim Powiecie
Wierzbińſcy, *Okolſki* piſze ich Wierzbickiemi, w Wielkiey Polſzcze
Wielkowſcy w Sieradzkim Woiewodztwie
Wolſcy, pod Urzędowęm, y w Bełskiey Ziemi
Woynowſcy ná Rogożnie w Wielkiey Polſzcze
Woyſławſcy w Sieradzkim Woiewodztwie,
Zabiccy w Łęczyckim Woie:
Zarczyńſcy w Wiel: Polſzcze
Złotopolſcy w Zakrocim: Powiecie

W2 Nie-

Nieśiecki więcey zebrał tego herbu Domow, ktore wyraża *tom*: 3. *fol*: 334. *y* 335. tym porządkiem.

Beklewski	Ieleńſki	Mickiewicz	Sietnicki
Bielakowski	Ieżowski	Morowski	Sierzchowski
Brudzewſki	Iodkowski	Moſzczyński	Skałowski
Bukotemski	Kaczkowſki	Moſzyński	Skomorowski
Ciechanowicz	Kaliſzkowſki	Mroczkowski	Sleski
Cwikliński	Kaniewſki	Myſławski	Sobocki
Darowſki	Komorowſki	Niemierza	Starczewski
Dłuſki	Koźmian	Nieśicłowski	Strumiło
Domaſławski	Kraſzkowſki	Nowośiełecki	Szamotulski
Drużbicki	Kunowski	Odachowski	Tłukomski
Dybowski	Łączyńſki	Parul	Tymiński
Gilbaſzewski	Łążyńſki	Pygłowski	Wardewski
Golian	Łęcki	Pniewski	Wątkowski
Gorzeński	Łoniecki	Podolski	Werſzowski
Grąbczewski	Lubidzieyski	Pruśimski	Wierzchaczewski
Herſtopſki	Łuſzczewski	Przebora	
Jábłonowſki	Lwowski	Rokitnicki	Zbąski
Jánowſki	Marcinkowski	Rychłowski	Zołądkowski
Idzikowſki		Sempelborski	Zydowski

P R O C E D E N C Y A
Z Oſtrowa
R Y C H Ł O W S K I C H,

W Poznańskim y Sieradzkim Woiewodztwie, herbu Nałęcz.

TA familia, ma początki ſwoie ieſzcze zá pierwſzego Krola, Boleſławá Chrobrego w Roku 1009. iákom wzwyż wyraził o początkach herbu tego, od Antenáta tego Domu, ktorzy ſię *de Oſtrow* piſali, y herbem Nálęcza pieczętowáli, tákoż Mikołay z Oſtrowa herbu Nálęcz, będąc Podſtolim Koronnym, Marſzałkowáł ná Koronacyi Krola Włádyſławá IV. w Krákowie roku 1633. y nie piſáł ſię ieſzcze Oſtrowſkim, tylko z Oſtrowa. *David Braun. Commentatione de Jurium regnandi in Regno Poloniæ ratione.* Ieſt o tychże wzmian-

wzmianka u *Okolſkiego tom*: 2. *fol*: 260. z tą inſkrypcyą. *Ad deſiderata Regni negotia apti & prompti &c*: y u *Nieśieckiego tom*: 3. *fol*: 529. ktorzy ſię iuż z tamtąd przenieśli byli w Ziemię Chełmską. Ze záś przeſzło ſześć wiekow od początku Domu y *Dawność*
herbu tego, od dobr ponabywanych, wiele imionami Szlachetnymi *tego Domu*
dyſtyngwowaná ieſt tá familia, lubo iednego ſzczepu y rodzaiu byłá w Przodkach ſwoich (iákom iuż o nie iedney dowodził procedencyi) nie komu inſzemu przyznáć tu muſzę ták wiele Zacnych Senatorow, w ſtarożytnośći herbu tego, nie ſpecyfikowanych zadnemi názwiskámi od dobr ſwoich, iák teráz zowią ſię, áni też żádnym dokumentem rozłączonych od herbu iednego Nałęcza, zoſtawuiąc náleżących dlá ſwoich partykularnych Przodkow, y od nich pochodzących, wiele imionámi wzwyż wyrażonymi dyſtyngwowanych; tylko Domiwi z Oſtrowá, á potym od wśi Rychłowic piſzącym ſię, (bo Przodek ich był wſzyſtkich Nálęczow, drugim po Dzierżykraiu Xiążęciu ná Człopie, zá Mieczyſławá Genearchą, uczynionym przez Krola Boleſławá Chrabrego) nie pryznaiąc im innych Antenatow, ktorzy pochodzili od pomienionego Dzierzykraia. Z tych piſze *Długoſz*, że Wincenty herbu tegoż *Dygnitarze*
Nálęcza, umarł Gnieźnieńſkim Arcybiſkupem 1230. Tákże Ján Gerbis Biſkup Poznáński zmarły roku 1298. do tey Infuły z Kanonika zgodnie od Kapituły obrany 1286. potwierdzony od Jakuka Swinki Arcybyskupa Gnieźnieńskiego, Kon- *Swinka*
ſekrowany w Lędzkim Klaſztorze. *Długoſz in Epiſ: Poſna*: tákże Mikołay Biskup Poznański, z Kantorá Gnieźnieńskiego y Scholaſtyka Poznańskiego, od Kapituły wokowány 1382. pobożny, y ná ubogich ſzczodrobliwy, lubo potwierdzony był *Suchywilk*
od Janá Suchywilka, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego; iednak Ludwik Krol Polski y Węgierski rozgniewány, że bez konſenſu iego tá elekcyi ſtała ſię, ná inſtancyą Władyſławá Xiążęcia Opolskiego, ſynowca iego na to Biskupſtwo promowował, zwanego Kropidło. *Długoſz in Vitis Epiſ: Poſna*: Tomaſz her- *Kropidło*
bu tegoż bez nazwiska, był Biskupem Wrocławskim, zmarły 1292. *Długoſz in Epiſ: Vratisla*: Mikołay Nałęcz ná Rościninie y inſzych dobrách, był Káſztelanem Krakowskim 1264. iednak nie wiem czy nie ten Mikołay był pierwey Woiewodą

Krakowskim, o ktorym pisze, że umarł 1260. według *Listu Nakielskiego fol:* 164. Szymon Nałęcz był Kásztelánem Kaliskim 1264. y Mikołay inszy, tegoż herbu, Kasztelanem Łęczyckim 1381. *Długosz & Damalewicz.* Więcey Dygnitarzow do tego Domu náleżących mogłoby się tu liczyć, że iednak rożnemi názwiskami od dobr pochodzącemi są distingwowáni, iáko y sámi Rychłowscy, piszący się z Ostrowá, á zowiący się od Rychłowic Rychłowskiemi, przestác ná tych muszę nie maiąc dokumentow, ktorzy dawnością z Ostrowa rozrożnili się przez dobra nábyte, z inszemi názwiskami. Do tego, iż o początkach poźnieyszych y całey procedencyi dalszey, samych nawet Rychłowskich nie możná wiedzieć, bo Kozactwo z Kałmukami idąc ná batalią Kaliską, ich papiery iedne spalili, drugie ná ładunki pozabierali, iáko też y Tatarzy, gdy była woyná z niemi na Rusi y Podolu Grody y Akta popalili, co też y w Woiewodztwach Wielko Polskich nie raz działo się, gdy Xiąże Czeski Przedzisław Ulryka syn, Poznań zrabował y spalił, o czym *Cromerus lib:* 7. Kalisz spalili do szczętu Litwa z Xiążęciem ich *Witenesem*, roku 1306. Sieradz Tatrzy do szczętu zdezolowali 1290. po tym Czechowie spalili 1292. *Cromerus lib:* 10. Krzyżácy w roku 1331. nie tylko Sieradz, ále y wiele miast z Ząmkami spalili; á po tym roku 1447. przypadkowym ognięm cáły Sieradz zgorzał. Wielebym miał ná to dokumentow podobnych przywodzić, ále kto chce ich czytać, są wspomnione od *Cellarego descrip: Reg: Polo: à fol:* 202. *ad fol:* 233. Wprawdzieć co mogł, zebrał *Niesiecki*, y wyraził o tym Domu *tom:* 3. *fol:* 921. pisząc: Sebastyán Rychłowski, Skarbnik Sieradzki, wspominá go *Konstytucya* 1589. *fol:* 524. Adam w roku 1605. fundował w Bydgoszczy, przy Kościele farnym Káplicę S. Jána Ewangelisty, y sowicie nádał, widzieć tám herb iego Náłęcz zawiązany: mąż pobożny, co tydzień do Sákramentow świętych uczęszczał, paskiem żelaznym y dyscypliną trapił ciało, w tych y innych dobrych uczynkach, śmierć go zászła w roku 1617. z Zoną swoią Jádwigą Regulską, dwie części we wśi Gogolinka názwaney, Collegio naszemu Bydgoskiemu zápisáwszy, y Kámienicę swoię w Bydgoszczy; zadnego álbowięm potomstwa nie zostawił. N.

Dawnieysza procedencya

Aktá spalone rożnemi czasami

Regulska

Starosta Sławkowski, u Szyszkowskiego Biskupa Krakowskiego, ktorego krewną miał zá sobą. Sobestyan Iędrzey 1674. Stanisław naprzod Sędzia Grodzki Piotrkowski, y Deputat ná Trybunáł Koronny 1712. po tym Chorąży Sieradzki y Vice-Marszałek tegoż Trybunału Koronnego. Rychłowski Kazimierz, naypierwey zdami się tákże Chorąży Sieradzki, á temi czasy Kasztelan Rospierski, w rożnych funkcyách tey Oyczyznie zasłużony, ktorą y właśnemi pierśiámi w rożnych okazyách godny kawaler zástawiał, y zbawienną radą wspierał; z pierwszey żony zostawuie corkę iednę y synow dwoch, Antoniego y Karola, ktory tymi dniámi w Zakonie nászym Teologii w Rzymie słuchá, z drugiey żony Barbary Koźmińskii herbu Poray, Kásztelanki Rogozińskiey, śiostry rodzoney Macieia Woiewody Kaliskiego, y Jgnacego Starosty Wschowskiego, zostawuie potomstwo, z ktorych Maciey tákże w Zakonie nászym żyie. Z tego Domu Xiądz Rychłowski *Soc: JESU* umárł 1735. Przecież tęn Dom iest urażony, że pomieniony Autor, *actus & merita* Dziada y Pradziadá żyiących teraz przemienił, ktorzy się *de Ostrow* piszą Rychłowskiemi, á nápisał tych Rychłowskich, ktorzy się *de Mastawice* piszą, y herb Masłowskich przyięli, máiąc zá sobą Masłowską, á to się stáło z porożnieniá z bratem, y ledwo temu iest łat 90. bo iuż zá życia Kazimierza Rychłowskiego, przeszłego Kasztelaná Rospierskiego, teráźnieyszego Sieradzkiego, będąc u Oycá iego Rychłowscy potomkowie tego, ktory przyiął ná śiebie herb Sámsoná Másłowskich, to iest Sobestyán Rychłowski z synem swoim z Krzepczowá, proszący żeby im nie był przeciwny w powroceniu się do Oyczystego herbu, y pisaniu się z Ostrowá, ná co im dobrowolnie pozwolił; że im zás dotego nieprzyszło *ex ratione fatorum*, Sukcessorowie ich, do tego czásu záżywaią herbu Samsoná Másłowskich, ále prawdziwi byli Náłęczowie, iák y Rychłowscy z Ostrowa piszący się, ktorzy bywali Starostami Bełskiemi, Piotrkowskiemi *&c:* świadczą obraży we Dworach Náłęczow Rychłowskich, że teraźnieyszego Kazimierza, Kasztelaná Sieradzkiego Pradziad, Andrzeiy Rychłowski, naypierwey był Podsędkiem Ziemskim Wieluńskim, á potym Sędzią, żył łat 77. umarł roku 1639. ále kto go rodził, kogo

Szyszkowski

Koźmiński

Masłowscy

miáł záſobą? tego *antiquitas* nie piſáła, tylko że ták ſię zwał, iáko ſię wieś iego zwáłá. Ten *procreavit* dwoch ſynow, Stefaná, ktory miał Chorągiew Huſſarską, y był Podczaſzym Sieradzkim, w Wielkich reſpektach u Królá Władyſłáwá IV. y u Jána Kázimierza, z ktorym bywáł ná wielu woynach. Drugi był Reformatem; o ktorym *Stephanus à S. Adalberto Piar: Scholar: w Kazaniu ſwoim w Warſzawie Drukowanym* ták wyraża: W. Franciſzek Rychłowski, zacny krwią ſwoią & *origine* w Woiewodztwach Wielko-Polskich, nie znaczny światu zákonną pokorą y utaieniem; *Anteſignanus Theologow* y pierwſzy Lektor w Mało-Polskiey Prowincyi, Kaznodzieiow poprzednik, Reformowaney obſerwancyi *adamuſſim* uformowaná *Idea*; trzy rázy Prowinciałem będąc, utrudzony od wizyt piechotą, nie mogąc zaść do Konwentu Lwowskiego, pod Miaſteczkiem Magierowem, przy Bożey Męce, w dzięń S. Benedykta, rozkazawſzy powtorzyć Antyfone Socyuſzowi ſwoiemu: *Euge ſerve bone & fidelis, intra ingaudium Domini tui*, umarł roku 1673. Po śmierci pokazał ſię Zakonnikowi w Biskupim Apparacie, mowiąc że mu BOG dáł w Niebie tę prerogatywę, iż wizytuiąc Klaſztory, obſerwował z pilnością *Sacraria* y wſzelki porządek Ołtarzow. Ciało iego dotąd leży nieskażytelne we Lwowie u Braci ſwoich, ſą w druku iego Kazaniá dwoiakie na Niedziele cáłego roku y Swiąteczne wydáne zá życia iego w Krákowie roku 1672. *in folio.* Tego *Nieśiecki tom: 3. fol: 920.* przypiſał Rychłowskim herbu Jaſtrzebiec, czym ieſt urażony Dom Nałęczow Rychłowskich, przyznaiąc go ſobie.

Rychłowski Reformat in opinione beatifica

Stefan Podczaſzy Sierádzki *procreavit* Andrzeiá, tákże Podczaſzego Sieradzkiego, Oycá teraźnieyſzego Káſztelaná Sieradzkiego, z Przerębską Woiewody Sieradzkiego corką, ktora pochodziłá od Mohiła, (inśi go Mogielem piſzą) Woiewody ná ow czas Wołoskiego; druga iey śioſtra była zá Potockim. Od tey Przerębskiey zachodzą wielkie Kolligacye z Potockiemi y Bidzieńskiemi, oſobliwie z Stefanem Woiewodą Sendomirskim. Ten Andrzey Podczaſzy Sieradzki, miał zá ſobą Doruchowską *1mô votô*, z ktorą *procreavit* Staniſławá, ten był Sędzią Grodzkim Piotrkowskim y Chorążym Sieradzkim, ná wſzyſtkich w Woiewodztwie funkcyách bywał, Deputatem

Przeremb-ſka

Potocki
Bidzieńſcy
Doruchow-ſka

ná Trybunał Koronny był śiedm rażу, Poſłem ſześć rázy; miał zá ſobą Więckowską, z ktorą *procreavit* dwoch ſynow, Franciſzka, tęn ieſt Miecznikiem Piotrkowſkim, był Poſłem do Grodna y Deputatem ná Trybunał, miał zá ſobą Podkomorzanke Rawſką, co ią Boſka zrodziła, ále nie więm iák ſię zwała, teraz má corkę Piſárza Kiiowſkiego, ktora zá Podkomorzym Sieradzkim była Rychłowſkim, godziło ſię im było pobrać, drugi Sędzią Andrzey, ma za ſobą Stolnikownę Rawſką Swidzieńską. Ján zaś z Tarnowſkii, herbu Jelita, matka iey byłá *de Wyſzyna*, Dryami ſię pieczętowała, tá miałá kilká corek, iedná zá Szembekiem, od ktorey Prymas Szembek niebośzczyk ſzedł, Franciſzek Szembek Kaſztelan Wieluński, Antoni Podkomorzy Krákowski. Druga zá Rychłowskim *de Masłowice*, trzecia zá Kobielſkim, Oycem niebośzczyká Biſkupa Łuckiego, czwartá Maryanná naymłodſza, byłá matką terazznieyſzego Kazimierza Rychłowskiego, Kaſztelaná Sieradzkiego, z ktorey tenże ſyn ieden tylko zoſtał, po ſkończonych ſzkołach bawił ſię przy Dworze Krolewſkim, był *Major Domo* u Szembeka Káncłerza Koronnego, po tym z Nayiaśnieyſzym Krolem Auguſtem II. ná wſzyſtkich woynach y batáliách, y pod Rygą; daley záciągnął ſię z Xiążęciem Lubomirskim Marſzałkiem Nadwornym, Regimentarzem pod Huſárſką Chorągwią, tam miał Goſpodarſtwo, poki żył. Potym wziął Skarbnikoſtwo Kaliskie, ná ktorym był tylko przez niedziel ſześć, z ktorego zoſtał Podczaſzym Sieradzkim, y był nim tylko przez Niedziel ſześć tákże, bo wziął był zá raz Chorąſtwo Pierwſze Sieradzkie, ná ktorym bawił lat dziewięć, áż mu Kaſztelanij Roſpierſkiey Przywiley przyſłany był z Krakowa, pod czas Koronacyi Nayiaśnieyſzego Auguſta III. Krolá z ktorey poſtąpił ná Sieradzką Káſztelanią roku 1752. Był tenże ná wſzyſtkich funkcyách w Woiewodztwie, miał *1mô votô* z Rawiczow Agneſzkę Rogolińſką, Skárbniká Sieradzkiego corkę, ſpłodzoną z Miśiewſkiey; *ſecundô votô* Koźmińſką, Káſztelankę Rogoźińſką, ſpłodzoną z Gáiewſkiey, rodzoną śioſtrę niebośzczyka Woiewody Sieradzkiego; *tertiô votô* má Walewſką, pierwey żonę Kaſztelaná Spicimirſkiego tákże Wálewskiego. Z Rogolińską *procreavit* dwoch ſynow, Antoniego, ktory má

Więckow-ſka

Boska

Swidzień-ſka
Tarnowska
Szembeko-wie

Kobielski

Xiążę Lu-bomirski

Rogoliński
Miśiewska
Kozmińska
Gaiewska
Walewska

Tomicka. Tomicką za sobą; Károla, ten *in Societate JESU* zostaie, y
iest Lektorem w Krákowie u S. Piotrá; Jadwigę w Zákonie
Trzebnickim ná Sląsku Cysterskim; Krystynę, tá zá Felixem
Walewski. Walewskim, Chorążym Piotrkowskim Sieradzkim, Poruczni-
kiem Znaku Hussarskiego, Tomaszá s. p. Ordynatá Zámoy-
skiego, Woiewody Lubelskiego, po Oycu záś żony swoiey Ry-
chłowskij otrzymał Kasztálanią Rospirską roku 1752. Z Ko-
Grabska. źmińskiey *procreavit* Franciszka, ten *duxit in sociam vitæ* Grab-
Radomicka. ską Podstolankę Malborską, ktorą urodziła Radomicka, Wo-
iewodzanka Poznańska; spłodził tákże z Koźmińskiey Mácie-
iá y Stánisławá, Maciey żyie, skończył Teologią w Lublinie,
Stanisław umarł w Kaliszu. Z teraźnieyszey żony, Walew-
skiey, tenże Kasztelan Sieradzki má iednę corkę Anniel ę,
czternasty rok kończącą. Wracam się tu ieszcze do Andrzeia
Rychłowskiego, Podczaszego Sieradzkiego, Oycá teraźniey-
Przerębski. szego Kázimierza Kasztelana Sieradzkiego, z Przerębskiey u-
rodzonego, ktorey Ociec Zygmunt Przerębski, był naypier-
wey Miecznikiem, potym Podczaszym, y Woiewodą Sieradzkim.
Potocka. Zoná iego Anná Potocka, Stanisława *Revera* Potockiego,
Woiewody Krakowskiego, y Hetmaná Wielkiego Koronnego,
corka z Mogielowny czy Mochilowny (bo y ták ich piszą) *pri-*
Ostrorog. *mô votô* była zá Ostrorogiem, Starostą Rochatyńskim, ktorych
zacność poznáć tu wyżey, z komputu Dygnitarzow tego her-
Przerembski. bu; *secundô votô* zá Zygmuntem ná Przerębie Przerębskim, z
nim miałá procz Marká syná; trzy corki, z ktorych iedná, Ma-
ryanná była zá Stanisławem Rychłowskim, Podczaszym Sie-
radzkim, Oycem Jędrzeia Rychłowskiego, tákże Podczaszego
Sieradzkiego; ktory miał dwoch synow, Stanisławá Rychłow-
skiego, Chorążego Sieradzkiego y Sędziego Piotrkowskiego,
drugiego Kazimierza, naywprzod Skarbnika Kaliskiego, po-
tym Podczaszego y Chorążego Sieradzkiego, dwoiakiego Ka-
sztelaná, Rospierskiego y Sieradzkiego.

PRO-

PROCEDENCYA
Ná Krosztach w Powiecie Wiłkomirskim TUPALSKICH
TOPLICKICH,
HERBU NAŁĘCZ.

TEgo imięnia Przodkowie dawni, mieli zamek z miastem
y inszemi Dobrami *Topleńsk* názwany, ktore leżą od Kra-
sná Krasińskich o mil sześć, y na tym Topleńska pisáli
się: Po záwoiowániu przez woyska Moskiewskie Ukrainy y
Prowincyi innych, udali się Sukcessorowie do Polski, zowiąc
się ná Topleńsku Toplickiemi. Dwoch braci rodzonych zo-
stało się w Polskich Kraiach, trzeci przeniosł się do Inflant Pol-
skich, tenże czy syn iego Jan Toplicki, w Powiecie Bracław-
skim dał summę ná máiętność názwaną Smotwy, gdzie poiął w *Masowska*
dożywotnią przyiaźń Helenę Masowską Jozefowiczownę, z kto-
rey po sobie zostawił syna, imięniem Kazimierza *in vivis*. Kazi-
mierz Toplicki, też dobrá po Oycu dzierżący, po doyściu lat
báwiący się służbą w Woysku Wielkiego Xięstwa Litewskiego, *Kimbarowna.*
wszedł w ligę małżeńską z Petronellą Kimbarowną, Skarbną W.
X. Litewskiego. Z potomstwa tego małżeństwa, został w życiu
syn Hieronim Andrzey Toplicki. Potym tenże Kazimierz, O-
ciec Hieronimá, kontynuiąc służbę woyskową, został Porucznì-
kiem Hussarskim. Nástąpiła w dalszym czasie rewolucya ciężka
z Moskwą, czasu ktorego zostawiony był ná Kommendzie Zam-
ku Brzeskiego, y gdy przez znaczną potencyą Moskiewską, po
dobyciu Zamku Brzeskiego w niewolą dlá Oyczyzny był wzię-
ty (lat temu blisko sta) żoná iego z domu Kimbarowna, słysząc
przez wieści, że go Moskwa zábili, w drugie małżeństwo dostała *Oziebłowski.*
się Jánowi Oziębłowskiemu. W tey niewoli Kazimierz Topli-
cki, z ktorey wykupiony przez krewnych swoich dziesiącią ty-
sięcy złotych, z Polski przysłanemi, powrocił się *ad propria*,
gdzie zastawszy żonę swoię w inszym małżeństwie, udał się do
władzy Konsystorskiey Wileńskiey, z ktorego sądu decyzyi,
iáko świadczy Dekret Konsystorski w roku 1664. dnia 30.
Maia ferowany, pozyskał żonę swoię *ad prima vota*, w dalszym
záś życiu zeszli bez potomstwa. Po śmierci tedy Oyca swego,

 pozo-

pozostały syn doskonáłego wieku Hieronim Toplicki, poiął
Rywusowna żoną Annę Rywusownę, z ktorey *propagavit* syná Feliciana
Toplickiego, więcey z linii męskiey nie zostawiwszy Sukcesso-
row, życia swoiego dokończył roku 1686. w Grudniu. Zá-
czem pozostały syn we trzech leciech Felician Jozef Toplic-
Kimbar ki, dostał się w opiekę pierwey Kimbarowi, Skarbnemu Li-
Szostakowski tewskiemu, po krotkiey tegoż opiece, dostał się Szostakow-
skiemu, Staroście Lucińskiemu, ciotecznemu bratu Oycá swe-
go Hieronima; ná koniec po zábiciu wyrážonego Szostakow-
Mazowski skiego, w Lucynie, przypadła opieká Piotrowi Mazowskiemu
Jozefowicz Jozefowiczowi, Mostowniczemu Powiatu Bracławskiego; iá-
ko bratu ciotecznemu Oycá swego, ktory to Jozefowicz *forte*
dobr Oyczystych, macierzystych y spadkowych, ná potym
w doskonalszym wieku bywszy w słożbie Woyskowey W. X.
Litewskiego, w czáśie poślednieyszym, to iest w roku 1703.
Borzyszanka wziął w dożywotnią przyiaźń Eleonorę Boreyszankę, Mieczni-
Podlecka kownę Powiatu Upitskiego, urodzoną z Halszki Podleckii,
Wężykowna Oycá Iana Podleckiego, á Matki Katarzyny Wężykowny, her-
bu Wąż Koronowany, Ianowey Podleckiey. Z tego łożá zo-
stawiło te małżeństwo potomstwo, naystarszą corkę Annę, kto-
ra podczás życia rodzicow wydaná zá mąż, Kazimierzowi
Kossakowski Kossakowskiemu, Podczaszemu Ziemi Wiskiey, ktorych *in vivis*
został syn Mateusz Kossakowski. Po tey corce Annie, zosta-
wili synow, Dominika stárszego, Antoniego, Kazimierza, Mi-
chała, y Ignacego Toplickich, po nich naymłodszą corkę He-
lenę; z ktorych Antoni Dominikanem, Kázimier Iezuitą, Mi-
chał Francisżkanem pozostawali, y w tych Zakonách życia
swoiego dokończyli, Ignacy ieszcze żyie; tákże w Zákonie S.
Franciszká *Ordinis minorum*, naymłodsza corka Helena, zo-
stałá Mniszką Bernardinką. Z wyrażonych tedy synow, po
śmierci rodzicow, pozostał się tylko syn ieden *in sæculo*

Dominik Toplicki, po Oycu swym, zá przywileiem Nayiá-
śnieyszego AUGUSTA III. nąm szczęśliwie pánuiącego, ná
ktorego Elekcyą był Posłem z Powiatu Wiłkomirskiego, tákże
Krayczy Inflantski, zostawał pierwey pod znakiem Petyhor-
Xiążę Radziwiłł skim Xiążęcia Mikołaiá Faustyna Rádziwiłłá, Woiewody No-
wogrodzkiego; w roku 1741. dnia 31. Augusta, obrany Kan-
dyda-

dydatem ná Chorąstwo tegoż Powiatu, tenże w roku 1744.
dnia 3, *Frebruarij*, z tegoż Powiatu ná Trybunał głowny W.
X. Litewskiego stanął Deputatem, zá Laski Wielkiey Xiążę-
cia Ierzego Radziwiłłá, Starosty Luboszańskiego, potym Wo-
iewody Nowogrodzkiego, iáko *testantur* Powiatowe kreden-
sá, *in absentia* ktorego, ná kadencyi Wileńskiey, miał sobie zda-
ną Laskę Trybunalską przez niedziel dwie. W tymże roku
stante functione, poiął w dożywotnią przyiaźń, dnia 15. Listo- *Dąbrowska*
pada, Maryannę Dąbrowską, corkę Marcyána y Ewy z Komo- *Komorowski*
rowskich herbu, Korczak Junoszow Dąbrowskich, Marszał-
kow Powiatu Wiłkomirskiego, ktorych iest potomstwo; tey
záś Maryanny z Dąbrowskich Toplickiey, Krayczynyi Jn-
flantskiey, był stryiem rodzonym Michał Junoszá Dąbrow-
ski, Káwaler Maltański. Dziadow miała Komorowskich,
iednego Podkomorzego Woiewodztwá Wileńskiego, drugie-
go Woiewodę Brzeskiego, trzeciego Kuchmistrza W. X. Li-
tewskiego, Starostę Wołkowskiego, czwartego Pisarza Ziem-
skiego Możyrskiego, czy w wyższym potym honorze. O-
procz wyrażonych, są im Domy skolligowane te; Giedroiczo- *Domy Skligowane*
wie, Dłuscy, Sieliccy, Szádurscy, Karniccy, Kopciowie, O-
bryccy, Tynkawzowie, Petrusewiczowie, Kossakowscy, Po-
dleccy, Raieccy, Drudzcy, Wężykowie, Newelscy, Kulwiń-
scy; po Podleckich, Sieśiccy, Niniewscy, Boreyszowie, Bo-
huszowie, Dowmantowie, Rudniccy, z Indráná Kościałkow-
scy, Morykoniowie, Korsakowie, Suchodolscy &c.

Z NIE-

NIECZUIA HERB.

EPIGRAMMA.

Virescit lauru, decisis frondibus Arbor,
Nec stolidus truncus semper ubique manet.
Certe justus Honos illi superaddit alas,
Illius ut gestis optima fama volet.
Est Cruce signatus, sacro de stemmate Christi,
Ut vos sic fratres non neget esse suos.

ABRYS HERBOWNY.

JEst pień, czy sztuka drzewa, w czerwonym polu, maiący w prawym boku trzy odcięte gałęzie, á w lewym dwie, na wierzchu Krzyż od miecza; ná hełmie tákiż pieniek z Krzyżem, między dwiema Orlemi skrydłami, pisze o tym *Bielski, Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolski &c: na swoich mieyscach.*

ORY-

ORYGINAŁ HERBU.

Lubo się o początkach tego herbu niezgadzaią Autorowie, iedni pisząc że w Częchach nabyty, drudzy w Polszcze, iá z nich żádnemu nie przyczę, bo tęn herb, czy podobny, mogł tám bydź pierwey nabyty zá Iaromirá Xiążęcia, iak piszą; iednak trzymąm się w tey opinij zacnego Historyka Polskiego *Długosza y Bielskiego*, ktorzy to nápisáli, iák *Okolski* wyraził *tom*: 2. *fol*: 269. Zá Bolesławá Krzywousta, gdy Czechowie nie śmieli otwartem boiem z Polakami się potykać, zásádzek czekali ná okazyą dobrey y szczęśliwoy wygraney; o ktorych woysko násze nie wiedząc, tym bespieczniey snem zmorzeni koczowali, tám Mąż z familij herbu Ostrzew, zá sprawą BOSKĄ, przez sęn wielkim głosem ták wołać począł, *Nieprzyiaciel! Nieprzyiaciel!* że cáłe woysko obudziwszy y potrwożywszy, do broni się porwała, czym y Czechowie postrzeżeni ná zasadzce, przez nich byli porażeni: że zaś nie tylko przez głos swoy tęn Rycerz pobudził woysko do wygraney, ále też pierwey potkał się mocno z Wodzem ich y zwyciężył go; dla tego Krol Bolesław Krzywousty, przydał mu do iego herbu *Ostrzew* zwanego, Krzyż od mieczá otłuczonego. Iest záś tá Ostrzew nie taka iákiey po fortecách y bramách záżywaią, ále iákiemi się zákładały woyska w lásach koczuiące, to iest sztukami drzewá obciętego, zgęstszych y grubszych gałęzi. Orle Skrzydła ná hełmie, te są dawnieysze przy herbie *Ostrzew* w Slęsku nábyte, z kąd do Polski przyniosł ich Rycerz z dziesiącią synami zá Xiążęcia Władysławа Hermaná, y znacznemi od niego dobrami był opatrzony, iák wyrażá *Paprocki w Gniazdzie cnoty à fol*: 707. y *Okolski tom*: 2. *fol*: 270. Zowie się *Nieczuia*, że pomięniony Rycerz nieczuł, gdy ná woysko wołał, ktory potym od nazwiska tego założył wieś *Nieczuyki* zwane, y z nich zwali się *poźnieyśi Nieczuiowie*, iák wyrażeni Autorowie twierdzę.

DYGNITARZE PRZEDNIEJSI y WIADOMSI TEGO HERBU.

Krzysztof Grzymułtowski, herbu nieczuia, będąc Woiewodą Po- *Grzymułtowski*

Z2

dą Poznańskim umarł 1667. *Załuski tom: 1. fol: 805. & 1012.* Wszehor tegoż herbu, umarł Woiewodą Sendomirskim 1120. *Cromerus lib: 5. Nakielski in Miechowia fol: 103.*

Starzechowski Ján Starzechowski, umarł Woiewo: Podols: 1567. *Paproc:* Woyciech Starzechowski, umarł Bełzkim Woiewodą 1549. *Starowolski, Orzechowski, Paprocki fol 256. Okolski tom 2. fol: 271.*

Krzysztof Grzymułtowski, był pierwey Kasztelanem Poznańskim, niż postąpił ná toż Woiewodztwo 1678. *Kochowski.*

Grzymułtowski Stanisław Grzymułtowski, był Kasztelanem Sieradzkim. *Acta Castren: Ostrzeszoviensia.*

Kuropatnicki Hieronim Kuropatnicki, herbu Nieczuia, umarł Kiiowskim Kasztelanem, 1696. *Nieśiecki tom: 1. fol: 222.*

Jemielski Jan Jemielski, tegoż herbu, był Kasztelanem Jnowrocławskim, po Jędrzeiu Ruszkowskim herbu Pobog, zmarłym 1648.

Domaszewski Stanisław Domaszewski, tegoż Nieczuia, był Kasztelanem Lubelskim, około roku 1664. *Kochowski & Acta Castren: Lublin:*

Łoknicki Marcyan Łoknicki, tegoż herbu, był Podlaskim Kasztelanem w roku 1630. *Metryka Koronna, & Starowolski in Monumentis.*

Grzymułtowski Krzysztof Grzymułtowski, Podkomorzy Kaliski, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Warszawie 1654. *Braun.*

Kuropatnicki *Urbański* Jędrzey Kuropatnicki, Kasztelan Biecki, był Vice-Marszałkiem Trybunáłu Koronnego 1682. á Woyciech Urbański, Kasztelan Wieluński tegoż herbu, był Marszałkiem ná tymże Trybunale Koronnym 1692.

HERBOWNI NIECZUIOWIE,

Według *Okolskiego tom: 2. à. fol: 271. ad fol: 274.* wyrażeni.

Bystrzeiowscy w Sędomirskim Woiewodz:
Domaszewscy, ieden Dom z Krasuckiemi, ále od Domaszową ták się zowią.
Dymitrowie w Wiślickim Po:
Dzierscy według *Okolskiego,* *Nieśieckiego* zás nápisał ich Dzierzkami, w Lubelskim Woiewodztwie.
Gładyszowie, w Prusiech y Sędomirskim.
Kochowscy, w Sędomirskim Woiewodztwie.
Konieńscy nie pisze kędy.
Krasuccy w Lubelsk: Krakow: Łukowskim.
Krześińscy w Wiel: Polszcze
Kuropatniccy w Ruskim Wo:

Łokniccy ná Podlásiu.
Łukawscy w Sędomirskim
Nieczuiowie tamże w Sędo:
Ostrowscy y Pruscy tamże.
Sádlewscy z Brzeskiego w Kuiawach.
Slankowie w Bełzkim Woie:
Sniesżkowscy w Pilznińskim Powiecie.
Starzechowscy w rożnych Wo:
Wapowscy nie pisze kędy.
Wichrowscy w Ziemi Chełms:
Wierzbiccy w Powie: Chełm:
Wilczopolscy w Lubelskim Woiewodztwie.
Wilkoccy w Krakowskim Wo:
Witosławscy w Kaliskim Wo:
Zgierscy w Zákrocimskim.

Oprocz wyrażonych, dodaię *Nieśiecki tom: 3. fol: 352.* tych Herbownych.

Cebulka, Dębiński, Frącki, Gálicz, Gębicki, Grębarski, Grębószewski, Grzymułtowski, Iemielski, Konieński, Krzynicki, Łaskawski, Łatowski, Miniewski, Mroczek, Szumleński, Trzebski, Urbański, Włódek, Zbigniewski, Ziemiecki.

PROCEDENCYA

Ná Slásach SLASKICH,

W Woiewodztwie Płockim y Ziemi Ciechanowskiey, teraz w Krakowskim zostaiących,

HERBU NIECZUIA.

Przodkowie tego Domu Z Dawnych Antenatow Domu tego, wspominá *Okolski tom: 2. fol: 271.* pierwszego Genearchę Derszławá Nieczuię, ktory postawił wieś w Sędomirskim Woiewodztwie, nazwaną *Nieczuyki,* ten był Cześnikiem Bolesławá Krzywoustego 1114. ktoremu do herbu przydał Krzyż od miecza otłuczonego, że ták mężnie ná sámego Wodzá Czeskiego nátárł, iż go z konia zwalił, przez co strworzone woysko Czeskie, łatwo od nászych porażone było. Wscibor Nieczuia, był Woiewodą Sędomirskim, y Wodzem Woyska Koronnego 1145. Troian Nieczuia y Stanisław Nieczuia, byli Hrabiami, iako y Zdy-

y Zdyſław, w nie krorych Przywileiách wſpomnieni roku 1200. y 1260, u *Paprockiego de ſtemmatibus.* Za tegoż Bolesława Krzywouſtego, *Bielſki fol:* 111. *y Paprocki*, Wſzebora Nieczuię, piſzą bydź Woiewodą Krákowskim. Liczy także Paprocki między Hetmanow Wſzeborá Woiewodę Krakowskiego, pod czas oſtatniey batalij Kaliskiey, zá tegoż Krolá Krzywouſtego, ále nie tego, o ktorym *Starowolſki in Bellat: y inni* twierdzą, że z tey potyczki naypierwey uciekł, y Krolewskie zdrowie w niebeśpieczęńſtwie zoſtawił, bowięm na ten czas dwoch Wſzeborow było w Senacie, ieden Woiewoda Krakowski herbu Laſwchowa, álbo Strzęmię, drugi Woiewodá Sęndomirſki herbu Nieczuia, o ktorym *Nakielſki w Miechowij fol: 69. & 82.* piſze, że zá Władyſława Xiążęcia Hetmaniąc Woyſku, kilká znacznych zwycięſtw z Ruśi otrzymał. *Długoſz* tey familij pochwałę przyznaie, że ieſt *Genus Providum*; powiada záś *Bielſki fol: 283.* że w bátálij Witolda z Edygą Tamerlaneſowym Hetmanem, Nieczuiowie mężnie śię potykali. Ják śię záś poczęli piſzać od rożnych dobr Panami rozmnożywſzy śię, tak *& nomen & vires amiſerunt*, podobieńſtwem iedney rzeki wielkiey, w rożne ſtrumienie podzieloney, że śię tym imięnięm nienazywaią, ktorym dukt ich idzie. Tak dom Nieczuiow názwał śię od Kraſus Kraſuſkiemi, á od nich z Domaſzewic w Woiewodztwie Lubelskim, pochodzący zowią śię Domaſzewſkiemi; Kochowſcy Nieczuiowie, piſzą śię z Kochowá w Woiewodztwie Sęndowirskim; támże z Łukawy Nieczuiowie piſzą śię Łukawſkiemi; zgoła iakiey kto wśi dáwnością nábył, iey śię Panem piſáł, á gdy iey pozbył, imię mu przecię zoſtało ná pamiątkę, y ták wielu inſzych, y owſzem wſzyſcy od włości ſwoich názywaią śię teraz inaczey, iako też y Slaſcy, dobr Slaſy nábywſzy w Woiewodztwie Płockim, Ziemi Ciechanowskiey, o ktorych *X. Muſzyńſki Akademij Krako: Collega Major*, w Kazániu ſwoim, pod czas wſtępowania do Zakonu, Panny Katarzyny Kunegundy Slaskiey, u WW. Panien Zakonnych S. Franciſzka w Krakowie, pod záłożeniem S. Jędrzeiá mianym roku 1731. to napiſáł. *Ex directa linea* Oycá twego, że dawnieyſze

Woiewoda Sędomirſki y Hetman

Kraſuſcy

Domaſzewſcy

Kochowſcy

Łukawſcy

wieki pominę, y Mężow ná ten czas, oſobliwie w Woiewodztwie Płockim y Ziemi Ciechanowskiey kwitnących, ktorych nie ták grobowe kamięnie, iáko ciężar podiętych w Oyczyźnie funkcyi, przywalił; lubo pamięci y piora godnych czynow ich, żadna czaſow odmiękność náſtępuiącym wiekom wydrzeć nie może, *quos operum memores factis celebrabant.* Tę dawſzy im eſtymacyą wyraźá, że teyże y brata iey Janá, Woyskiego Krakowskiego, żyiącego po te czaſy, Pradziad rodzony *in Slaſy* Slaski, był Cześnikiem Ciechanowskim; á Dziad ich rodzony *in Slaſy* Woyciech Slaski, był Stolnikiem tákże Ciechanowskim, Boguſław *in Slaſy* Slaski, Ociec tey Panny y bratá iey Janá Slaskiego, Woyskiego Krakowskiego, Mąż rycerski od młodośći ſwoiey; tychże Mátka Barbara herbu Strzemieńczyka ze Slaskich Slaska, Bábká rodzona z Dębińskich, Xięni nie raz tamże u S. Jędrzeia w Krakowie; Andrzey Slaski brat rodzony Boguſławá, tákże Mąż rycerski; Woyciechá záś Dziadá bracia rodzeni, Michał Slaski Kanonik Kiiowski, y Kazimierz z ktorego Staniſław y Franciſzek ſynowie Slaſcy. Dziadá Stryiecznego, teyże Panny y Janá Woyskiego Krakowskiego, rodzeni bracia, Adam *in Slaſy* Slaski, Podczaſzy Mielnicki, z ktorego Michał, Andrzey, Staniſław y Franciſzek, ná ow czas Podczaſzy Mielnicki, Stefan, Jácek y dálsi tegoż imięnia, iako Tomáſz *in Slaſy* Slaski, rodzony brat Adama, á ſtryieczny Dziadá ich Woyciechá. Dziad mateczny rodzony teyże Panny y Janá iey brata, Ján Slaski, Dziekan Wielicki, Tenże wyżey nie raz wſpomniony Ján Slaski, Woyski Krakowski, ma ſynow dwoch, Boguſława y Adámá. Sioſtry iego rodzone, Salomea, Rożalia y Anna Slaskie. Dalſzą wywodząc procedencyą *ex lumbis fœmellis* familij Slaskich, wſpominá z Dębiąn Dębińskich, Xiążęcia Wincentego herbu Rawicz, *Sacræ Romanæ Ecclesiæ* Kardynałá y Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Prymaſa Korony Polskiey, y W. X. Litewskiego, ktorego wyraża *Paprocki o herbách fol:* 178. á po tym generalnie Dygnitarzow wſpominá, ktorych ia tu ſpecyfikuię, iáko Iakubá Dębińskiego, Káſztelaná Krákowskiego, zmarłego 1490. *Laſki w Statucie fol: 85. Przyłuſki fol: 376. Długoſz tom: 2.* tákże Walentego Dębińskiego

Dębińska Xieni u S. Jędrzeia

Dębińſcy Kardynały Arcybiskup

Dygnitarze Przednieysi Dębinskich skiego, Kásztelaná Krakowskiego zmarłego 1586. *Paprocki o herbach fol:* 688. & *Durjewski fol:* 71. Goworek tegoż domu był Woiewodą Sęndomirskim, ktory umarł 1202. o tym wiele Historykow, iáko *Długosz, Miechowita, Kromer, Bielski, &c.* y Tomisław Woiewodá Sęndomirskim zmarły roku 1325. *Nakielski in Miechov. fol:* 254. tákże Jakub Dębiński, ktory postąpił ná Kasztelanią Krakowską 1478. *Laski fol:* 86. & *Miechovita fol:* 324. Jakub y Warsi po roku 1241. y w roku 1330. tákże Francisżek roku 1427. Dębińscy, byli Kásztelanami Woynickiemi, o ktorych *Nakielski fol:* 180. *Listy Krolewskie &c:* Jakub zás Dębiński, będąc Kanclerzem Wielkim Koronnym, postąpił na Woiewodztwo Sęndomirskie, 1472. *Długosz tom:* 2. & *Okolski.* tákże Walenty Dębiński od Wielkiey Laski Koronney, pomknął się na Kasztelanią Krákowską 1576. *Constit:* 1576. *fol:* 248. tenże był pierwey Podkanclerzym y Kasztelanem Sądeckim. *Starowolski in Monumen: fol:* 23. w poznieyszym czasie, Maciey Dębiński, był Woiewodą Jnflantskim 1610. Stanisław Dębiński, Stárostá Chęciński, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1582. Albracht Dębiński, Chorąży Zatorski, fundator Domku Loretańskiego u OO. Kapucynow w Krakowie. Stefan Dębiński, Kanonik Krakowski, *Custos Coronarum Regni*, y troistey Korony Wawellu ozdobá, przy wrodzonych sobie talentách y nábytych cnot polerze, pochwał Domu tego osobliwszy inkrement, *mowi tenże Muszyński.* Tá zás Kolligacya Dębińskich wyrażonych, pochodzi od Arnolfa Dębińskiego, Pradziada matecznego Janá Slaskiego, Woyskiego Krakowskiego, siostry iego Zákonney, siostr inszych w zwyż wspomnionych, ktorych Dziad rodzony *de Dębiany* Piotr Dębiński, Kasztelan Biecki. Do tychże náleżą, Franciszek Dębiński, Starosta Cichocki, zá ktorym Oborska; Arnolf Dębiński, Podczászy Krakowski, zá ktorym Bobrownicka; y Stanisław Dębiński, Kásztelanicowie Brzescy; Franciszek Dębiński Cześnik Zatorski, y Jan Dębiński Chorąży Zatorski, Szambelan Krola Augusta II. Z tych że Dębinskich y inszych matek linii náleżący do Slaskich

Dębińskich Kolligacya z Slaskiemi

Oborska

Bobrownicka

Kolligacya

skich są Wielopolscy, Lubomirscy, Uieyscy, Pacowie, Szembekowie, Rufeccy, Krzyżánowscy, Lipińscy, Oborscy, Bobrowniccy, z dalszey procedencyi náleżą Korycieńscy, Zeleccy, Tągoborscy, Ligężowie y daley, iáko Piegłowscy, Majowie, Sierakowscy, Kraszeńscy, Stynniccy, Chwalibogowie. Z Oyczystey zás linii Czarneccy, Remerowie, Strembofzowie, Kińczowscy, Trzecińscy, Peczkowscy, Brzozowscy, y inni.

NOWINA HERB.

EPIGRAMMA.

Mucro stans anceps, ansæ defixus aheni,
Auribus ostendit, quàm vereantur eum.
Quodve genu flexum devotos Vos docet orbi,
Pulchrius auratô stat pede fultus honor.
Monstrat stemma suum, quod poplite sponte resectô,
Omnis pro Patria non fugit omne malum.

ABRYS HERBOWNY.

Jest miecz ná tarczy otłuczony, to iest przytępiony ná nieprzyiácielách, rękoieścią z krzyżem w gorę obrocony, koń- *Opisánie herbu*

końcem ná doł, ktorym dotyká śię zakrętu kotlego ucha, w błękitnym polu. Nad koroną nogá zbroyná z ostrogą, daná Nowinie od Krolá Czeskiego klęczy, stopą w lewą tarczy obroconá. *Paprocki w Gniaźd: Cno: fol: 303. y o Kleynotach fol: 237. Okolski tom: 2. fol: 281. Bielski fol: 111.*

ORYGINAŁ HERBU.

Jnszy herb Złotogoleńczyka Iest to zaszczyt inszy od Złotogoleńczyká, ktorym śię pieczętowałá Bogná, matká S. Stanisławá Biskupa Krakowskiego, iáko z Kátalogu poznáć tey Kátedry roku 1072. lubo przez nogę herbowną má wielkie podobieństwo: ták álbowiem opisuie go *Bielski fol: 82. & fol: 111.* iáko y *Okolski tom: 2. fol: 281.* Nádany ieſt zá Krolá Bolesławá Krzywoustego, w roku 1121. z tey zasługi; iż pod czas woyny Ruskiey pod Haliczem, *Halicka bátalia* Krolowi temu konia, ná ktorym śiedział, zraniono ták bárdzo, że upáść by muśiał z nim w bátalij, gdy by Rotmitrz niiáki Nowina, swoiego nie podał mu konia, ná ktorego wsádzony salwował śię, y on pieszo uchodząc obronną ręką. A że *Miecz y Kotle ucho.* ten Rotmistrz był niegdy z Kotlarskiey familij, przeto Krol Bolesław Krzywousty, nie tylko zá herb mu nádał miecz otłuczony, ktorym śię bronił pieszo uchodząc z zamieszánia woiennego, y kotle ucho, ná pámiątkę kondycyi iego, ále też dobrami udarował go. Zowie śię tedy Nowiná, od imienia *Zkąd zowie się Nowiná.* Rycerza tego, ktory potym woiuiąc w Sląsku, wzięty był z Hetmanem swoim, y razem z nim w kaykany przykuty w więzieniu śiedział. Widząc tedy Nowina, że Wodz iego potrzebnieyszy był dla salwowania swoiego woyská y Oyczyzny, mi*Akcya heroiczna.* łością przeciwko niemu zdięty, własną sobie urznął po kolano nogę, y za pás Wodza włożywszy ią, sam we krwi zbroczony został, przez trzy dni táiąc to, áby Hetman bespiecznie uszedł. O czym Krol Czeskiego y Sląskiego Páństwá, dowie*Noga złota.* dziawszy śię, kazał go wykurowáć, y złotolitą, z przydatkiem do poł udá, dáwszy mu nogę, zá ták heroiczną akcyą, wolnym go do Polski odesłał; z kąd zbroyná ná koronie do herbu iego przydana ieſt noga. *Sarnicius lib: 6. sub Boleslao Krzywousto, Paprocki w Gniaździe fol: 304. y o Herbach fol: 237. Okolski tom: 2. fol: 282. Bielski fol: 111.*

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE.

Ján Przerębski, był Arcybiskupem Gnieźnieńskim, ktory umarł 1562. *Damalewicz in Archiep: Gnesnen:* *Przerębski*

Filip Padniewski, Biskup Krakowski, umarł 1572. *Starowolski.* *Padniewski*

Wincenty Przerębski, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł 1513. *Damalewicz.* *Przerębscy*

Bernard Zakonu S. Dominika, herbu tegoż, był Nominatem Biskupstwa Płockiego. *Długosz y Damalewicz.*

Wincenty Przerębski, z tegoż Biskupstwa postąpił ná Kuiawskie 1503. *Iem.* *Przerębski*

Filip Padniewski, będąc Biskupem Przemyślskim, postąpił ná Krakowskie 1560. *Nakielski fol: 640.* *Padniewski*

Ján Przerębski, będąc Biskupem Chełmskim, postąpił ná Gnieźnieńskie 1559. *Nakielin Miech: fol: 666.* *Przerębski*

Lew Załęski, herbu Nowina, Metropolita Ruski y Władyka Włodzimirski, umarł 1703. *Załęski*

Sylwester Hulewicz, był Władyką Przemyślskim 1610. *Hulewicz.*

Maxymilian Przerębski, herbu Nowina, będąc Woiewodą Sieradzkim, umarł 1641. *Okolski tom: 2. fol: 285.* Károl Zygmunt Przerębski, będąc temże Woiewodą, umarł 1669. *Kochowski Climact: 3. lib: 4. fol: 175.* *Przerębscy*

Piotr Czárnkowski, będąc Kasztelanem Káliskim, postąpił ná Poznańską 1551. *Privil: Civit: Sandomir:* *Czárnkowski*

Krzysztof Mielżyński, był tymże Kasztelanem Káliskim 1638. *Acta Castren: Calisien:* *Mielżyńscy*

Łukasz Mielżyński, będąc Kasztelanem Gnieźnieńskim, umarł 1627. tákże Mikołay Mielżyński, był tymże Senatorem roku 1627. *Herbrunt & Duriewski.*

Ján Przerębski, będąc Kasztelanem Sieradzkim; umarł 1480. *Okolski tom: 2. fol: 284.* Ján Przerębski, był tymże Kasztelanem 1519. *Olszowski & Karnkowski de Primatu.* Także Jákub Przerębski. *Okolski tom: 2. fol: 284.* y Stanisław Przerębski 1548. Sieradzcy Kasztelanowie. *Idem fol: 285.* Ján Krzysztoporski, był tymże Kasztelanem 1581. *Paprocki o herbach fol: 240.* y Jan Przerębski 1607. *Starowolski in Monumen:* Tákże Máxymili- *Przerębski.* *Krzysztoporski* *Przerębscy*

milian Przerębski, ktory postąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1643. *Constit:* 1620. *&c.* Samuel Przerębski, będąc Kasztelanem Łęczyckim umarł 1639. *Starowolski in Monumen:*

Czerny Piotr Jędrzey Czerny, umarł Kasztelanem Lubelskim, *Starowolski in Monumen. fol:* 778.

Ryszkowski Paweł Ryszkowski, tegoż herbu, będąc Mścisławskiey Kasztelanij Nominatem, umarł 1702.

Hulewicz Wacław Hulewicz, umarł Kasztelanem Bracławskim. *Duryewski.*

Przerębscy Wacław Przerębski, był Podkanclerzym Koronnym, *Paprocki o herbach fol:* 238. y Ján Przerębski, Biskup Chełmski

Padniewski 1557. *Paprocki fol:* 474. Także Filip Padniewski, Biskup Przemyślski, *Nakielski in Miech: fol:* 691.

Mielżyński Mikołay Mielżyński, Kasztelan Kamieński, Marszałkował

Przerębski, Mielżyński Izbie Poselskiey 1607. Także Maxymilian Przerębski, Starostá Piotrkowski 1613. Mikołay Mielżyński, Kásztelan Biechowski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1626. Także

Przerębscy Samuel Przerębski, Kásztelan Łęczycki, był tymże Marszałkiem 1639. *Idem.* Mikołay Przerębski, Kásztelan Sądecki 1672.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolskiego tom:* 2. *à fol:* 284. *ad fol:* 297.

Borkowscy w Łukowskim.
Borutowie nie pisze kędy.
Brzoskowie w Nurskiey Ziemi
Chrząnowscy w Lubelskim.
Czerni w Krakowskim
Frykaczowie w Krakowskim
Gilzowscy w Lubelskim.
Goczowscy w Poznańskim
Gomorowie w Litwie
Hulewiczowie ná Wołyniu
Konarzewscy w Łęczyckim
Konopkowie w Łomżyńskim Powiecie
Kowalewscy w Krakowskim y Sędomirskim
Kozniccy w Gnieźnieńskim
Krasuccy w Łukomskim Powiecie y Lubelskim Woie:
Krowiccy w Opoczyńskim
Krzystoporscy, Krakowskim y Sieradzkim
Kwiatkowscy z Krakowskiego w Kaliskim
Łaganowscy w Krakowskim
Łękawscy w Krakowskim
Maszewscy w Krakowskim
Mielżyńscy, czy Mielżyńscy, w Wielkiey Polszcze
Minoccy w Krakowskim

Mło-

Młoszewscy w Krakowskim
Narębscy w Krakowskim
Nowinowie, pierwsi tego herbu
Niewiescy w Sierádzkim
Ochoccy nie pisze kędy
Orlikowie z Iuźisk w Ruśi
Padniewscy w Wiel: Polszcze
Paśińscy nie pisze kędy
Pielchowscy w Sieradzkim
Pielatowie, czy Piłatowie, nie pisze kęky
Pitowscy w Sieradzkim
Popowscy w Wiel: Polszcze
Prządzewscy w Sieradzkim
Przanowscy w Łęczyckim
Przerębscy w rożnych Woie:
Przyśieccy w Wielkiey Polszcze y Litwie
Rożnowscy pod Gnieznem
Sawiccy w Podlaskim
Sładkowscy w Sieradzkim
Skoccy w Wielkiey Polszcze
Sroczyńscy w Podolskim
Szlachcińscy, nie pisze kędy
Szwarcowie w Krakowskim
Wieyscy w Krakowskim
Wydzierzewscy w Poznańskim Woiewodztwie
Zarcyccy w Sędomirskim
Zeromscy w Mazowiec:
Złotniccy, pochodzą od Padniewskich

Według *Niesieckiego* Herbowni znayduiący się *tom:* 3. *fol:* 380.

Boynar	Kandzierzawski	Pachołowiecki	Szeligowski
Gliński	Kośla	Podleski	Witkowski
Goczałkowski	Lisowski	Ryszkowski	Woiutyński
Gośniewski	Łuczycki	Sępiński	Wolski
Iankowski		Sokolnicki	

PROCEDENCYA

Z Rudołtowic, ná Witkowicach, Zawadce y Marlkowey Porębie, w Woiewodztwie Krakowskim, Xięstwie Zatorskim,

WITKOWSKICH,

HERBU NOWINA.

Pisze o tey familij *Niesiecki tom:* 4. *fol:* 555. mowiąc. Witkowski herbu Nowina w Krakowskim Woiewodztwie. Iarosz y Seweryn Witkowscy, bracia rodzeni. Z tych Seweryn, Chorążym był Xięstwa Zatorskiego, pisał się z Rudułtowicz, bywał Posłem ná Seymy y Deputatem ná Trybunały miał za sobą Rusocką, (Baranowski záś powiada, że Brandysowną, Rusocka

 wnę,

wnę, herbu Radwan, y z niey potomſtwo) zoſtawił z niey co-
Dębiński rek dwie, z ktorych ſtarſza z Stefanem Dębińskim, druga
Oſtrogorski náprzod z Zygmuntem Dembińskim, po nim z Janem Oſtro-
gorſkim dożywotnie zmowione; ſynow záś trzech: 1. Páweł
miał ſyná iednego, ktory w obozie pod Toruniem umarł, y
corkę Zofią, tá *1mô votô* byłá zá Dębińſkim, Podkomorzycem
Kuczkowski Sęndomirskim, *2dô votô* zá Jędrzeiem Kuczkowskim, 2. Stá-
niſław, umarł bezpotomny, 3. Seweryn z Seymu 1667. Kom-
miſſarzem do Rewizyi naznáczony. *Conſtit. fol:* 31. ten z An-
Boleſtraſzycka ny Boleſtraſzyckii, zpłodził corkę Zofią, Jánowi Karolowi
Jeziernicki Jeziernickiemu zaślubioną, ále bezdzietną, y ſynow trzech,
Uieska Stániſławá, ktorego żoná Uieyska, z tey był ſyn Samuel Xiądz,
Gawrońska y corka Maryanná Gawrońská. Alexándra, tęn młodzia-
Bielska nem umarł; y Pawła, tęn poiął Bogumiłę z Biały Bielską,
Miecznikownę Lubelſką, z ktorą zoſtawił corkę iednę, Ge-
Gedyminowa dyminową, Stolnikową Smoleńską, y ſynow trzech, Marcya-
na, ktory poległ w batálii pod Kaliſzem ze Szwedami, Stáni-
ſławá, y Jána w Zakonie *Soc: JESU*, ten z Rektorſtwá Po-
znańskiego, do Francyi do Schambora zaiachawſzy, támże ży-
cie zkończył w roku 1732, ieſt w druku iego Xiąſzká, luboć
bez imienia iego wydaná. *Obſerwacye Swięte, to ieſt nabożeń-
ſtwo, ná niektore dni y świętá przednieyſze przez rok, w Pozna-
niu in 4to.* Iároſz brat Seweryná, Chorążego Zatorſkiego, miał
Wieruska zá ſobą Elżbietę Wieruską z Lubomirskii urodzoną, śioſtrę
Lubomirska Pułkowniká, ktora mu powiła corkę Annę, Adryaná Bełchac-
Bełchacki kiego małżonkę, y ſynow dziesiąciu. Z tych Stefaná zabito,
Krzyſztof w woyſku zginął. Gabryel miał zá ſobą Barbárę
Buczacka Buczacką, z ktorey z rodził trzy corki, Máryannę, tá poſzłá zá
Secygniewski Franciſzka Secygniewkiego, Beatę, tá Pánną umarłá, Annę tá
wydáná zá Krzyſztofa Drozdowſkiego. Hieronim miał za ſo-
Drozdowski *Ogonowska* bą Ogonowską, z nią *ſterilis*. Ián Boratyńſką wdowę po Se-
Boratyńska cygniowſkim, z tey było dwoch ſynow, Alexander y Stáni-
ſław, tyleż corek, z tych iedná żyłá z Zygmuntem Budziac-
Budziacki *Trzemeski* kim, drugá z Felicyanem Trzemeſkim: inni ſynowie Iaroſza
w rożnych okazyách pogineli, woyſkową ſłużąc. Tegoż Se-
weryná Chorężego Iároſza, był brat ſtryieczny, ktory zoſta-
wił

wił ſynow czterech, Samuela, Władyſława, Ludwika y Alexan-
dra. Samuel mąż rycerski miał zá ſobą Ruſecką, z ktorey zo- *Ruſecka*
ſtało ſię pięć ſynow, y corek trzy, iedna z nich Kłobukow- *Kłobukowska*
ſka, ſynowie záś młodziánami pomarli. Tegoż Oycá Samue-
lowego, był brat ſtryieczny Ián, dziedzic dobr Halkowa pod
Bielſkiem, zrodził ſynow dwoch, Iana y Iędrzeia, od Iana zo- *Stárowieyska*
ſtało ſynow trzech, Iakub ktory miał zá ſobą Starowieyſką,
Ian ktory z Byſtrowską bez potomny, Stefan, ktory poiął Ru- *Byſtrowska* *Ruſecka*
ſecką, corki tegoż Iána dwie Zakonnicami w Raciborzu, trze- *Stárowieyska*
cia Magdalená zá Franciſzkiem Starowieyſkim. Iędrzey ſyn
Iana, nayprzod miał za ſobą Palczewſką, z nią *ſterilis*, *2dô votô* *Pálczowska*
Waśniewſką, z tey corek trzy, Bobrowſka, Radomyſka, trze- *Waśniewska*
cia Zakonnicą, y ſyn Władyſław; *3tiô votô* Kuniecką, z tey ſyn *Radomyska*
Antoni Paulitą zoſtał. Są y w Xięſtwie Litewskim, Ián w Wo- *Kuniecka*
iewodztwie Mińſkim, Władyſław w Xięſtwie Zmudzkim 1674. *Łuszkowska*
Franciſzek w Brześciańſkim, z Matki Paſzkowſkii herbu Zá-
dora, urodzony.

Iednák, że z niedoskonałey relacyi tâ ieſt fámilia wy-
rażoná, zaczem autentyczną kładę tu Genealogią z Ruto- *Genealogia*
łowic ná Witkowicách, y inſzych dobrach Witkowskich, her- *Witkowskich*
bu Nowiná. Stániſław z Rudołtowic Witkowski ná Wit- *Autentyczná*
kowicach, Záwadzce y Markowey Porębie, części ſwoich dzie-
dzic, miał zá ſobą *1mo voto* Annę Morſztynową Wdowę, nie- *Morſztynowna*
gdy Ierzego Morſztyna, herbu Leliwa, pozoſtałą małżonkę,
ktorogo ſynowie Ian y Ierzy Morſztynowie. Zadoſyć ſię im
ſtaniem od tegoż Stániſława Witkowskiego, kwitowali Oy-
czyma ſwego, ná Zamku Oświęcimskim 1571. Roku, z wſzel-
kiey pretenſyi; *2do voto* miał tęnże Staniſław Kátarzynę z Gie-
rałtowic, corkę Iakuba Gierałtowskiego, herbu Iáſtrzębiec, *Gierałtowska*
ktorey Roku 1581. zapiſał w Grodzie Oświęcimskim oprawę.
Tęn czyli był *ſterilis*, czyli w białey płci iego ſukceſſorowie
zeſzli, czyli też w inne ktore Woiewodztwo wynioſł ſię, (: iá-
koż tegoż Domu Witkowſcy byli w Sęndomirskim, Płockim
y innych Woiewodztwach, tudzieſz w Litwie :) *non conſtat*:
Ián brat rodzony, wyżey położonego Staniſławá ná Witkowi-
cách Dziedzicá, miał zá ſobą Maryannę z Boiſzow Biberſztey- *Boiſzowna*
ná, herbu Rogalá corkę, ktorey 1599. Roku, w Grodzie O-

święcimſkim, ná Witkowicách zapiſáł oprawę, potym roku
1602. ſprzedawſzy ſwoię częśc w Witkowicach, Sewerynowi
Witkowskiemu, też oprawę teyże Maryannie małżonce ſwoiey,
zá iey odſtąpięnięm, zapiſał na inney fortunie, od ktorych po-
tomſtwo czy było? czy nie było? ták, iák y po Stániſławie bra-
cie ſtarſzym, *ignotum*.

Kaſper brat rodzony Stániſławá y Janá wyżey położonych,
tákże ná Witkowicách dziedzic, lecz potym y Haucnowa, miał
zá ſobą Katarzynę, bez wyrażonego przezwiska, z ktorą ſpło-
dził corkę Annę, y ſynow, Jana, Zygmuntá, Balcera. Anna
Jarochowska corka była za Jarochowſkim, ktora braci ſwych, Janá, Zy-
gmunta, Balcera, o poſak z Witkowic, Roku 1598. do Grodu
Oświecimſkiego pozywała, y iak uſpokoiona? *ignotum*. Ján
ſyn pierwſzy Kaſpra Witkowſkiego, miał żá ſobą Agneſzkę
Łukowiczowna Łukowiczownę, z ktorą ſpłodził Agneſzkę, Annę, Reginę cor-
ki, y Jáná, Andrzeia ſynow. Agneſzka wydaná zá Stániſławá
Suſki Suſkiego, Anná zá Piotra Przypkowskiego, Regina zá Janá
Przypkowski Nideckiego, Ián ſyn miał zá ſobą Zuzannę Kiśielowską, z kto-
Nidecki rą ſpłodził Iakuba, co miał zá ſobą Biberſzteynownę Staro-
Kisielowska wieyską, ále z nią był *ſterilis*; Stefaná, co miał zá ſobą Ruſoc-
Starowieyski ką, z ktorey corek dwie Mniſzkami w Raciborzu, trzecia Ma-
gdalena zá Alexandrem Biberſzteynem Starowieyskim. An-
Łukowiczo drzey záś ſyn Iáná z Agneſzki Łukowiczowny, ktorego dobra
Iaſzczurowa były dziedziczne, miał zá ſobą *1mo voto* Kryſty-
Palczewſka nę Palczewską, lecz z nią był bezpotomny: *2do voto* Waśniew-
Waśniewska ską, z krorą miał Władyſławá ſyná bezdziętnego, bo młodzia-
nem ſtarym, mieſzkaiąc u XX. Kamedułow pod Krakowem
ná Bielanách, ſummę pewną im dawſzy, umarł; corkę iednę
Bobrowski zá Bobrowskim, drugą zá Radomyskim, trzecią Mniſzką Ber-
Radomyski nardynką w Krakowie; *3tio voto* Kunicką, z ktorą miał An-
Kunicka toniego ſyná, w Zákonie u Paulinow, Sewerynem mianowa-
Jezierski nego; corkę záś zá Iezierskim. Zygmunt ſyn drugi Kaſpra
Witkowskiego, czyli był żonaty? *ignotum*, bo ſię wyprzedał z
Witkowic, y Sewerynowi Witkowskiemu 1597. roku w Gro-
dzie Oświęcimskim dár uczynił, Krzyſztofowi tákże Wit-
kowskiemu, w Markowey Porębie, iákowąś część zbył, y znać
że

że ſię w inſze Woiewodztwo, czy do Litwy wynioſł. Balcer
ſyn trzeci Kaſpra Witkowskiego, miał za ſobą Konſtáncyą
Iarochowską, z ktorą ſpłodził Katarzynę corkę, y Marcina ſy-
ná. Katarzyná corká wydaná zá Iana Biedrzyckiego, Marcin Jarochowſka
ſyn miał za ſobą *1mô votô* Zofiią Iordanownę, z ktorey był Biedrzycki
Ián ſyn w Zakonie *Societatis JESU*, á tęn z Rektorſtwa Po- Jordanowna
znańskiego, do Dworu Krola Stániſława zaiachawſzy w Fran-
cyi do Chambora, tám życie skończył. Drugim małżeńſtwęm
miał zá ſobą Helenę Randerfownę, z ktorą ſpłodził Iozefa ſy- Randerfowna
ná w Zákonie *Societatis JESU*, w Oſtrogu zmarłego; Tereſſę
corkę, ktorá była zá Stániſławęm Ieziorkowskim; Ludwikę Ieziorkowski
corkę drugą, wydaną zá Piotra Zelenckiego *ſterilem*; Tomaſza
drugiego ſyna, Łowczego Czerniechowskiego, ktory *1mô votô* Zelęncki
miał za ſobą Annę Drużbacką, Cześnikownę Nowogrodzką, Drużbacka
y z nią ſpłodził Tereſſę corkę, będącą zá Teodorem Szydłow- Szydłowski
skim, Podſtolim Płockim, Sędzią Grodzkim Warſzawskim; Fran-
ciſzka ſyná, w Zakonie *Soc: JESU*; Katárzynę drugą corkę,
wydaną za Iozefa Załuſzczyńskiego, Kapitana Woysk Koron- Załuſzczyński
nych; Antoniego drugiego ſyná młodzianá; Maryannę trzecią
corkę pannę. *2dô votô* ma zá ſobą Elzbietę, Alexandra Tuccie-
go Oberſzteleytnanta Woysk Koronnych corkę, z Heleny
Złotnickiey Cześnikowy Bełzkiey ſpłodzoną, z ktorey cor- Złotnicka
ka Antoniná *minorennis*. Tey Elżbiety Witkowskiey brat
cioteczny rodrony, Adam Złotnicki, Kuſtoſz Kamieniecki,
był Deputatem na Trybunał Koronny 1755. Andrzey Tuc-
ci, Kanonik Kamieniecki, Proboſzcz Koniński, niegdy Pro-
feſſor w Akademii Krakowskiey, *in emerita ſenectute* zacny Pra-
łat zoſtaiący, iuż 80. rok zaczynaiąc, brat rodzony Alexan-
dra wſpomnionego Oberſzteleytnanta. Tych dziad Wawrzy
niec Tucci, Szlachcic Florentski, z Orſzetami bracią wyrażo-
nych Tuccich ciotecznemi, przybywſzy do Polski za Krola
Iana Kazimierza, y oſtrzymawſzy Indyienát, znaczne dobra w
Podláśiu skupili; támże dziad Andrzeia Kanonika, y Alexan-
drá Oberſzteleytnantá Tuccich, wziął *in ſotiam vitæ* Graiow-
ską, ktory do herbu ſwoiego Sześć Gor, przyłączył Klucz Gra- Grajowska
iowskich, y nim ſię z potomſtwem pieczętował. Tegoż Andrzeia

Boryſzonka *Stankiewiczowna*

Kanonika, y brata iego Alexandra, ſynowiec Filip Iozef, Tucci, ná Zmudzi bliſko Kurlandyi, *1mo voto* miał Boryſzonkę, *2do voto* Stankiewiczownę, z ktorey Karol Pleban Zagorſki, y drugi ſyn *in ſtatu ſæculari.*

Zawadzki

Jadwiga śioſtra rodzoná Staniſława Jáná y Kaſpra, wyżey położonych Witkowskich, była zá Piotrem Zawadzkim, na Zawadach, w Woiewodztwie Rawſkim, w Powiecie Sochaczewſkim, częśći ſwych dziedzicem. Tá roku 1572, w Grodzie Oświęcimſkim, wyrok z dobr Oyczyſtych y macierzyſtych uczyniłá, zadoſyć ſię iey ſtaniem od Staniſławá, Jáná y Kaſpra Witkowſkich, braci ſwych rodzonych.

Ruſocka *Dębicki* *Kuczkowſki* *Karwicki* *Czyżowski* *Malczewſki* *Dąbski* *Boleſtraſzycka* *Uieyska*

Seweryn z Rudołtowic Witkowski, ná Witkowicách y Markowey Porębie dwiedzic, Chorąży Zatorſki, miał zá ſobą Ewę z Brzeziá, Bernartá Ruſockiego corkę, z ktorą ſpłodził Staniſławá, Páwła, Seweryna ſynow, y corek dwie, ktorych imion nie więm. Staniſław, Seweryna Witkowſkiego ſyn nayſtarſzy, był bezdziętny. Paweł drugi ſyn, kogo miał za ſobą? *non conſtat*, ktorego był ſyn Jerzy, tęn w Obozie pod Zorawnem umarł *ſterilis*. Zofia corka Páwła Witkowſkiego *1mo voto* byłá zá Dębickim, Podkomorzym Sendomirſkim, ktorego pod czás inkurſyi pierwſzey Szwedzkiey, roku 1645. zabito. Z nim miała ſyná Pawłá, lecz tęn bezpototomny: *2do voto* była zá Kuczkowſkim, z krorym miała Jozefa ſyna, tęn młodzianęm ſzfankował z konia y umarł; y corek trzy, o ktorych imionach nie więm. Pierwſzá byłá zá Kuczkowſkim dalekim Krewnym, druga za Karwickim, Cześnikiem y Piſarzęm pierwey, á potym Sędzią Grodzkim Sendomirſkim, ná koniec Kaſztelanęm Zawichowſkim, od ktorych potomſtwo ieſt Staroſta Lignicki, inne mi nie wiadome. Trzeciá corká byłá *1mo voto* zá Czyżowſkim, *2do voto* zá Malczewſkim, *3tio voto* zá Dąbſkim, Kaſztelanem Woynickim, *à quibus proles*. Seweryn ſyn trzeci Seweryna Witkowſkiego, będąc Poſłem ná Seym 1667. przez Konſtytucyą *fol:* 31, był náznaczony Kommiſſarzęm do Rewizyi, miał za ſobą Boleſtraſzycką, z ktorą ſpłodził Staniſławá, Páwłá, Alexandra ſynow, y corkę Zofią. Staniſław miał zá ſobą Uieyſką, z ktorey ſyn Staniſław Xiędzem świeckim

żyie

Giedymin *Jeziernicki* *Dęmbiński* *Oſtrogorski*

żyie w tym czáśie pod Tarnowęm maiąc Plebanią, z ktorych Anna corka zá Giedyminęm, Stolnikiem Smoleńskim, y Pułkownikiem w Woysku Koronnym, od ktorych ieſt potomſtwo. Marcyan ſyn w batalii ze Szwedami pod Kaliſzęm poległ, Staniſław młodzianem ſłużył w Woysku, á potym w Zakonie *Societatis JESU* był y umarł. Alexander ſyn trzeci Seweryna od Ordy z Tatarami zabrany w niewolą młodzianem, tám ociemniał, y umarł. Zofia corka Sewerynà zá Janem Károlem Jeziernickim *ſterilis*. Corka iedna Sewerynà *in capite* położonego z Ruſeckiey urodzona, nie wiem iakiego imienia, była zá Stefanem Dęmbińskim, od ktorey było ſynow dwoch, lecz bezpotomnie zeſzli; corká drugá *1mô votô* była zá Zygmuntem Dęmbińskim bezdzietná, *2do voto* zá Janem Oſtrogorskim, ále o iey potomſtwie nie wiem ieżeli iákie było.

Wieruska *Komorowſki* *Niemyski* *Buczacka* *Paſzkowska* *Grzymała* *Secygniowski* *Janowska*

Hieronim, álbo Jaroz, rodzony brat Sewerynà wyżey położonego, Chorąży tákże Zatorski, ná Witkowicách y Zawadzce dziedzic Zawadzki, miał zá ſobą Elzbietę z Wieruzowa Wieruską, z ktorey ſpłodził Stefaná, Krzyſztofa, Gabryela, Andrzeia, Hieronima, Iána, Piotra, Mikoia, Tomaſza ſynow, y corkę Annę. Stefan nayſtarſzy ſyn, w Zatorze ná Seymiku w Kościele, podczas zwady między Komorowskim y Niemyskim, zábity. Gabryel ſyn drugi Hieronima miał zá ſobą Barbarę Buczacką, z ktorą ſpłodził Staniſławá ſyná, Mowczannę albo Maryannę, Annę, Beatę, corki. Staniſław ſyn, ktorego dobra Barwałt były, miáł zá ſobą Maryannę z Brzezin Paſzkowską, z ktorą miał Staniſławá ſyna, á tęn młodzianęm umarł, Franciſzka drugiego ſyna, ktory Xiędzęm świeckim w Brzeziu będąc Proboſzczem, umarł; Konſtancyą corkę, wydaną zá Konſtantego Grzymałę, od ktorych ieſt potomſtwo; Elżbietę, ktora panną umarłá. Mowczanná to ieſt Máryanná, corka Gábryela byłá zá Franciſzkiem Secygniowskim, z ktorym miała Alexandrá Podczaſzego Sanockiego, á tęn z Anną Iánowską miał Hieronima ſyna, Mágdalenę, Konſtancyą, Franciſzkę y Tereſſę corki, od ktorych dalſze potomſtwo; Sebaſtyana drugiego ſyná, ále tęn iák ſię obrocił, y iák umárł? wiadomości nie maſz; Ioannę corkę, tá Mniſzką Domini-

minikanką w Przemyślu umarła. Anna corká Gabryela Witkowskiego, byłá zá Krzyſztofem Drozdowskim, z ktorych Barbara corka, zá Káłuskim czy Kaliskim, ſyn záś *de nomine ignotus*, w Woysku ſłużąc, iak ſię obrocił? nie wiem. Beata corká tákże Gabryela, panną umárłá. Hieronim trzeci ſyn Hieronima Chorążego Zátorskiego, miał za ſobą Ogonowską, ále z nią bezdzietny. Ián czwarty ſyn, miał zá ſobą Boratyńską, *1mo voto* Secygniowską, z ktorey ſpłodził Staniſławá y Alexandra ſynow, ktorzy czyli młodziánami, czyli żonátymi w Woysku poginęli? wiadomości nie mąm; corek zaś dwie, pomarli; ále nie wiem iák ktorey ná imię było, z tych iedna byłá zá Zygmuntem Budzyńskim, druga zá Felicyanem Trzemeskim, od ktorych potomſtwo. Inśi ſynowie Hieronima Witkowskiego, Chorążego Zatorskiego, iáko Krzyſztof, Andrzey, Piotr, Mikołay, Tomaſz, w Woysku ſłużąc, w rożnych okázyach pogineli. Anná corka Hieronima, *ſeu* Iaroſza, bratá rodzonego Seweryná, tákże Chorążego Zatorskiego z Wieruskiey urodzoná, wydaná byłá zá Adamá Bełchackiego, od ktorey czyli było potomſtwo, *ignotum*.

Krzyſztof z Rudołtowicz Witkowski, w Porębię Markowey części, á Gornego Ośieka całego dziedzic, miał zá ſobą Annę, ále iák ſie zwałá, nie wiem; z ktorey ſpłodził Alexandrá, Władyſłáwá, Ludwiká, Sámuela ſynow. Alexander miał zá ſobą Iádwigę, kogo z Domu? nie wiem, z ktorą ieżeli było potomſtwo, y w ktorym Woiewodztwie życia dokończył? *ignotum*. Władyſłáw y Ludwik młodziánami pomrzyć mieli. Samuel miał zá ſobą Ruſocką, z ktorey był ſyn Mikołay, y corká Anná. Mikołay ſyn Sámuela Podſtoli Kijowski, Brzuchan dobr dziedz..., miał zá ſobą Miruſzewską, z ktorą ſpłodził Iána, Woyciecha, Staniſłáwá, Michała, Mikołaia, Alexandra ſynow, y corek trzy. Ián miał za ſobą *1mo voto* Iarocką wdowę, y z nią *ſterilis*; *2do voto* Oraczewską, Woyskiego Krakowskiego corkę, z ktorey ſyn Antoni, Máryanna corká zá Iozefem Dęmbińskim, druga corká Urſzula zá Drobnickim. Woyciech nieżonaty *ſterilis*, Stániſław Miecznik Parnawski z Lewikowską, Woyskiego Stężyckiego corką, miał ſyná Staniſławá, y corek trzy, Domicel-

Drozdowska. Káłuski czy Kaliſki. Ogonowska. Boratyńska. Secygniowska. Budzyńska. Trzemeski. Bełchacki. Ruſocka. Miruſzewska. Iarocka. Oraczewska. Dęmbińska. Drobnicki. Lewikowska.

micellę, Katarzynę, y Iuliannę. Michał Podſtoli Kijowski *1mo voto* z Korolską má Iakuba, Gabryela ſynow, y corkę Franciſzkę zá Swierczkowskim; *2do voto* Annę z Kmitow Trepczankę, Komornikownę Lelowską, z ktorą Maryanná y Iulianná corki *minorennes*. Mikołáy z Komorowską *ſterilis*, Alexander *ſterilis*, corki záś, iedna zá Kłobukowskim, drugá za Iaworeckim, z ktorey ſynow dwoch, w Zakonie *Scholarum Piarum*; trzeciá panną umarła. Anna záś corka Sámuela z Ruſockiey urodzona zá kim byłá, *ignotum*. Woyciech z Rudołtowic Witkowski na Witkowicach *ſortis ſuæ* dziedzic, ieżeli ſię żenił *ignotum*, tylko że w Roku 1529. część ſwoię w Witkowicach Marcinowi Pruſzkowskiemu, zaſtáwił, ieſt zapis w Grodzie Oświecimskim, á ſám gdzie ſię obrocił, wiádomości nie máſz.

Między wyrażonemi wzwyſz Witkowskiemi, były rożne tranſákcye w Oświęcimskim Grodzie, iáko między Staniſławem, Jánem, Kaſprem, z Rudołtowic Witkowſkiemi ná Witkowicach y innych dobrach dziedzicámi, były przez długi czas proceſſa o dział, y po kilka razy, oſobliwie w latach 1567. 1574. zgody; 1575. przez Staniſławá Witkowſkiego, działu podánie; 1576. znowu zgoda, á potym 1577. zgoda oſtatnia z akceptacyą działu, y kwity ponaſtępowały, tudzieſz inne tranſákcye czynione w tymże Grodzie Oświęcimſkim. Miedzy záś Iánem, Zygmuntem y Balcerem Witkowſkiemi, ſynámi Kaſprá 1597. we śrzodę po Swięcie S. Jákuba Apoſtoła dział, onego roboracya, kwity, y inne tranſákcye rożnemi czaſy w tymże Grodzie Oświęcimskim. Konſtancyi z Jarochow Járochowſkiey, małżonki Balcera Witkowskiego oprawa, także tey przenieśienie 1646. ná Haucnow, potym poźniey kwity Biedrzyckiey corki &c. w Grodzie Oświęcimskim.

BZOWSCY Janothowie, herbu Nowina, w Woiewodztwie Krákowskim, w Powiecie Lelowskim, znayduiący ſię we wśi Bzowie, ktorych familia dawnością byłá w Woiewodztwie Sandomirskim. Bywali Janothowie Podkomorzami, Sędziami Ziemskiem, przed czaſami Krola Auguſta I. z ktorych ieden ośiadł we wśi Bzowie, y od tey názwali ſię *procedentes*, Janothowie Bzowſcy, iáko w Aktach Ziemskich y Grodzkich Krakowskich

Korolska. Swierczkowski. Trepczanka. Komorowska. Kłobukowski. Iaworecki. Pruſzkowski. Witkowſ. tranſákcye w Grodzie Oświęcimskim. Jarochowska. Biedrzycka. Bzowſcy Janotowie.

rożne tranſacye świadczą, z ktorey familij żyiący temi czaſy znayduię ſię, Jozef Ianotha Bzowski, urodzony z Marcelli Gawrońskiey, herbu Swinka, maiący zá ſobą Teofilę Iordanownę, Sędziankę Sanocką, herbu Trąby, urodzoną z Konſtancyi Łętowskiey, corki Chorążego Krákowskiego, á śioſtry Podſtolego Krakowskiego, Sędziego Woyskowego. Ten záś Iozef Ianotha, idzie od Oycá Alexandra z wyrażoną Gawrońską, á tá w tych czaſach ieſt żoną Michałá Stadnickiego, Woyskiego Sądeckiego. Dziadá miał tenże Iozew Bzowski Wincentego, z Sádowską herbu Nałęcz; Pradziada Woyciecha z Dębińską herbu Rawicz. Znayduie ſię w Aktach ſtárych Grodzkich Krakowskich, około roku 1576. dział Bzowa, Pawła Ianothy z Ziołkowską. Było kilka procedencyi tych Ianotow, ále *in fæmellis* skończyły ſię, iákoto od Waleryaná, y Iana, ktorzy byli bracia rodzeni Woyciecha pradziada Iozefowego. Była familiá Pankow Bzowskich, także w Woiewodztwie Krakowskim, ktora ná Zygmuncie Bzowskim, około roku 1690. skończyła ſię, á tęn miał zá ſobą Potocką, Woiewodzankę Czerniechowską, po tey ſukceſſyą wziął, *alias* zapiſy, od Bzowskiego, Stániſław Koſſakowski, Kaſztelan Kamieński, y trzyma Olhoyno pod Wieliczką, niegdy dziedzictwo Panka Bzowskiego.

Gawrońska. Iordanowna. Łętowska. Stadnicki. Sadowska. Dębińska. Ziołkowska. Pankowie. Potocka.

OGON-

OGONCZYK, czyli UGONCZYK, álbo POGONCZYK HERB.

EPIGRAMMA.

Quàm ſibi perpetuos deſponſet Veſter honores
Pogonczyk, omnes Annulus iſte docet.
Vulneribus Patriam defendit paſta Sagitta,
Non ſemel auxilio Marte fuere Manus.
Sanguine deſudans ſurſum jaculatur Arundo,
Oſtendens quod humi non repit iſta Domus.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu.

Jeſt połowá pierścienia złotego z dyamentem, w polu czerwonym, y połowa ſtrzały białey z żeleźcem, w gorę obroconey; na hełmie ręce panieńskie wyciągnione, drugą połowę pierścienia tegoż trzymaiące, o czym *Paprocki, Bielſki, y Okolſki.*

 ORY-

ORYGINAŁ HERBU.

Początki herbu

Gdy Poganie Kumańſcy, Czechy y Morawę náiachali w roku 1252. wiele bogactw y ludzi zábieraiąc, ieden z nich porwał ná konia Pannę, iedynazkę Szlachetnego Domu Odrowążow, z ktorą uciekaiącego nágoniwſzy Rycerz odważny Piotr z Radzikowa, á tá ręce do niego wyciągaiąc z płaczem prośiła, áby ią uwolnił, Piotr nie wiele myślący Poganiná zábił nátarłſzy ná niego, á Pannę wſadziwſzy ná konia tegoż, ſzczęśliwie uprowadził y na beśpiecznym oſadził mieyścu. Na záwdzieczenie tey łaſki Odrowążowna pierścień z palcá zdiąwſzy, na poły złomała, ſobie iednę połowę zoſtawuiąc, á drugą obrońcy ſwoiemu, ná znak wieczney przyiazni daiąc, y poprzyśięgaiąc, że iego miałá bydź żoną. Piotr z Radzikowa ná inſze z tym odiachawſzy batalie, długo nie powrocił, tym czaſem możny y urodziwy Kawaler, konkurował o nię; á lubo ſię przyiaźnią pierwſzego deklarowaną exkuzowałá, poki mocne perſwazye Rodzicow nie naſtąpiły, po tym iuż ſię zgadzać z wolą ich poczęłá. Gdy tedy dzięń weſela naznaczony przyſzedł, y wſzelka do tego aktu gotowość byłá; nadieżdża Piotr z Rádzikowá, połowę pierścieniá danego ſobie od Panny prezentuie, y deklarowanego ſłowá upominá ſię: ta poznawſzy obrońce ſwoiego, z tą rezolucyą Oycu y Matce dała ſię ſłyſzeć, że wolę umierać, niżeli ráz danego ſłowá nie dotrzymác: godzięn ieſt ten, żebym mu cáłym życiem przyiaźń świadczyłá, ktory mi życie przywrocił. Widząc Rodzice Piotra z Radzikowa zacność, y ſłuſzność Panieńſkiey ſtateczności, corkę mu w małżeńſtwo oddali, á na pamiątkę tey okazyi, herb tym krztałtem złożyli, z rodowitą ſtrzałą Odrowąza ſwego, iak wyżey ieſt opiſany. Zowie ſię Pogończyk, że pogonił Piotr za Poganinęm; ináczey Ugonczyk, że go ugonił y ſobie z nim żonę; zowie ſię tákże Ogończyk y Powáłá, od ſynow tegoż Piotra; z ktorych iednego názywano Ogonem, drugiego Powałą. O tym *Balbinus hiſt. Bohem. cap: 14. Bielſki fol: 210. Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolſki tom: 2. fol: 318. &c.*

Rożność na zwisko w

DYGNI-

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HERBU TEGO.

Kościelecki
Laskary
Kościelecki
Kuczborski
Działyński
Kościelecki
Działyński

Łukaſz Kościelecki, herbu Ogończyk, będąc Biſkupem Poznańſkim, umarł 1597. *Długoſſus & Treterus.* Floryan Laſkary, będąc Biſkupem Płockim, umarł 1334. *Długoſz & Łubińſki.* Łukaſz Kościelecki, będąc Biſkupem Przemyſłkim, poſtąpił ná Poznańskie, 1577. *Treterus &c.* Jan Kuczborſki, herbu tegoż, będąc Biſkupem Chełmińſkim, umarł 1624. *Monumen: Torunij.* tákże Kaſper Działyńſki, Biſkupem Chełmińſkim umarł 1646. *Poſſellius.* Mikołay Kościelecki, Biſkup Chełmſki umarł 1518. *Decius & Nakielſki.* Michał Erazm Działyński, był Biſkupem Kamienieckim, w roku 1648. *Treterus.*

Woyszyk
Kutński
Koscieleccy
Działyński
Koscielescy
Spicimirski
Kuciński
Kościelecki
Sierakowski
Koscieleccy

Kreſław Woyſzyk Ogończyk, będąc Krakowskim Kaſztelánem, umarł 1390. *Paprocki & Okolſki.* Mikołay z Kutna, umarł Woiewodą Poznańſkim 1495. *Liſt Krolewſki.* Staniſław Kościelecki, tymże Woiewodą Poznańskim umárł 1530. *Paprocki.* y Jędrzey Kościelecki 1564. *Liſt Krolewſki.* Mikołay Kościelecki, umarł Woiewodą Káliſkim 1259. *Długoſz, Kromer, Bielſki &c.* Stániſław Kościelecki, poſtąpił ná Poznańſkie 1524. *Metryka Koron:* á Mikołay Kościelecki, umarł tymże Woiewodą Kaliskim 1535. *Bielſki.* y Mikołay Działyńſki 1629. *Paprocki.* po nim Zygmunt Działyńſki, Kaſztelan Kaliski 1685. *Duryewſki.* Jan Kościelecki był Woiewodą Sieradzkim, y umarł 1524. *Metrica Regni.* tákże Staniſław Kościelecki 1561. *Paprocki.* y Ian Kościelecki 1566. *Metryka Koron:* Paweł Spicimirza herbu tegoż, był Woiewodą Łęczyckim, o ktorym *Bielſki, Paprocki, Okolſki.* Mikałay z Kutna, z tegoż poſtąpił ná Poznańskie 1489. *Statut Łaſkiego.* Ián Kościelecki, umarł tymże Woiewodą Łęczyckim 1545. *Paprocki,* y drugi Jan Kościelecki 1553. *Okolſki,* tákże Jan Sierakowski 1589. *Bielſki, Paprocki &c:* Ianuſz z Kościalca był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim 1247. *Paprocki & Okolſki.* tákże Woyciech z Kościelca 1342. *Nakielſki.* y Mikołay z Kościelca 1648. *& ſequen: Łaſki, Herburt, Ianuſzewſki.* drugi Mikołay z Kościelcá 1508. *Rożne dokumenta.* y trzeci Mikołay z Kościelcá, ktory

 umarł

umarł 1524. *Metryka Koronna.* tákże Ianuſz z Kościelcá Kościelecki 1550. *Nakielſki &c:* po nich Michał Działyński umarł
Działyńſcy 1615. *Acta Caſter: Caliſien:* y Zygmunt Działyński, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1678. byli Woiewodámi Brze-
Kościelecсy y Działyńſcy skiemi Kuiawskiemi. Ianuſz z Kościelca, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim 1413. *Długoſ: & Bielſki.* Mikołay z Kościelcá, tákże 1557. *Iidem & Cromerus.* Ián z Kościelca 1466. *Bielſki.* Mikołay inſzy z Kościelca 1480. *Długoſz.* Mikołay Działyński 1485. *Metryka Koron:* Ián Kościelecki 1497. *Ibidem.* Mikołay z Kościelcá, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie *Okolſki.* y Ián Kościelecki, ktory ná toż poſtąpił Woiewodztwo 1550. *Paprocki.* y Michał Działyński, ktory tákże poſtąpił ná Brzeskie Kuiawskie *Duryewſki*, byli Woiewodami Inowrocławskiemi. Iędrzey z Kutna, był Woiewodą
Kucińſcy Działyńſcy Rawskim 1501. *Karnkowſki.* y Staniſław z Kutna 1530. *Liſty Krolewſkie.* Ián Działyński był Woiewodą Chełmińskim, y nim umarł 1585. *Paprocki*, y Mikołay Działyński 1602. *Okolſki*, tákże Staniſław Działyński 1618. *Poſellius.* Kaſper Działyński, ktory wziął Biskupſtwo Chełmińskie 1639. *Okolſki.* Ian Działyński umarł Woiewodą Chełmińskim 1648. *Nadgrobek.* y Michał Działyński, ktory umarł 1687. *Treterus.* tákże Tomaſz Działyński, zmarły 1714. Staniſław Działyński, będąc Woiewodą Malborskim, poſtąpił ná Chełmińskie 1615. *Poſellius.* á drugi Staniſław Działyński, umarł Malborskim 1677. *Treterus &c:* Mikołay Działyński umarł Pomorskim Woiewodą 1544. *Okolſki.* y Ián Działyński, ktory poſtąpił na Chełmińskie, *Paprocki*, tákże Paweł Działyński, umarł Pomorskim 1643.
Sierakowski *Poſellius.* y Ian Ignacy Działyński 1724. *Załuſki.* Ián Sierakowski z Kaliskiego, poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1569. *Starowolſki.*

Jędrzey Kościelecki, Kaſztelan Woynicki, umarł 1515. *Sta-*
Trzebuchowski *rowolſki.* Mikołay Trzebuchowſki, umarł Kaſztelanem Gnie-
Kościelecсy źnieńskim 1563. *Duryewſki.* Ján Kościelecki Kaſztelan Łęczycki, poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1539. *Bielſki.* Z teyże Kaſztelanij, Jan Kościelecki inſzy, także poſtąpił ná Łę-
Wieśiołowski czyckie Woiewodztwo 1552. *Orichovius.* Mikołay Wieśiołowski,

ſki, Kaſztelan Zmudzki, umarł 1634. *Starowolſki.* Woyciech z Kościelca, był Kaſztelane Brzeskim Kuiawſkim 1413. *Liſty Krolewſki.* Z teyże Kaſztelanij, Jan Kościelecki poſtąpił ná Woiewodztwo Jnowrocławſkie, *Metryka Koronna*, y Mikołay Kościelecki, ná toż Woiewodztwo, *Ibidem.* Rafał Działyń- Działyński
ſki był Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim 1565. *Okolſki.*
tymże Kaſztelanem umarł Januſz Sierakowski 1620. *Idem.* Sierakowski
Mikołay Kościelecki, był Kaſztelanem Jnowrocławſkim 1516. *Metryka Koronna*; y Krzyſztof Kościelecki, zmarły 1589. *Starowolſki*; także Marcin Sierakowſki 1621. *Okolſki*; y Woyciech
Kadzidłowſki, herbu Ogończyk 1674. *Metryka Koronna.* Mi- Kadzidłowski
kołay Działyńſki, będąc Kaſztelanem Chełmińſkim, poſtą- Działyński
pił ná Woiewodztwo Pomorſkie 1539. *Poſellius.* y Jan Działyńſki, poſzedł ná toż Woiewodztwo 1551. *Idem & Okolſki.* Staniſław Działyński, umarł Kaſztelanem Chełmińſkim 1643. *Poſellius.* y Jan Działyńſki 1679. po nim Michał Działyńſki 1681. *Dunin w Kazaniu.* Jan Działyńſki, z Elbląſkiey Kaſztelanij poſtąpił ná Chełmińſką 1546. *Poſellius.* Saniſław Działyńſki, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorſkie 1610. *Idem.* Iąn
Wieśiołowski umarł Kaſztelanem Elbląskim 1639. Staniſław Wieśiołowski
Działyński wziął Kaſztelanią Chełmińską. *Idem.* także Ian Dzia-
łyński. *Conſtitutio.* Ierzy z Boryſzowa Wieśiołowski umarł Ka- Wieśiołowski
ſztelanem Gdáńskim 1500. *Poſellius.* Staniſław záś Działyński, Działyński
z Kaſztelanij Gdańskiey, poſtąpił ná Elbląską 1639. *Idem.* á Michał Działyński, ná Chełmińską. 1679.

Piotr Wieśiołowski, będąc Marſzałkiem Wielkim Litew- Wieśiołowski
skim umarł tymże. *Starowolſki.* y Krzyſztof Wieśiołowski 1638. *Okolſki.* Iędrzey Kościelecki, Kaſztelan Woynicki, Kościelecki
umarł Podskarbim W. Koron: 1515. *Bielſki & alii.* Piotr Wie- Wieśiołowſcy
śiołowski, będąc Marſzałkiem Nadwornym Litewskim, wziął Laskę Wielką. *Poſellius.* y Krzyſztof Wieśiołowski tákże 1635. *Starowolſki.* tenże czy inſzy Krzyſztof Wieśiołowski, będąc Stolnikiem Wileńskim, Marſzałkował Izbie Poſelskiey 1609. y Krzyſztof tenże czy inſzy, Stolnik Litewski, w Warſzawie
1618. tákże Tomaſz Działyński, Staroſta Bratyański w War- Działyński
ſzawie 1690. *Braun.* Mikołay z Kutná, Woiewoda Poznański Kuciński

 był

Kościelecki był Generałem Wielkopolskim 1485. także Ian Kościelecki, Woiewoda Sieradzki, zmarły 1566. *Orichovius.*

Sierakowski Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, ieszcze znayduią się ci: Wacław Sierakowski, teraźnieyszy Biskup Przemyślski, z Kamienieckiego postąpił 1740. był pierwey Biskupem Inflantskim do roku 1739. *Kłoczko* Maciey Kłoczko, był Woiewodą Połockim, od roku 1542. opuszczony wyżey między Woiewodami. *Działyński* Iakub Działyński był Kasztelanem Kuiawskim, *Radoiewski* Chryzostom Radoiewski Inowrocławskim, w teraznieyszym wieku. Marcin Sierakowski Kasztelan Inowrocławski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1607. *Działyński* także Stanisław Działyński 1692. y Tomasz Działyński, Woiewoda Chełmiński 1712. *Stachowski* Krzysztof Stachowski Woyski Ośmiański, był Marszałkiem Trybunału Litewskiego 1610.

HERBOWNI POGONCZYKOWIE.

Według *Okolskiego tom: 2. à fol: 321. ad fol: 335.* wyrażeni.

Bálenscy Bułatami zwani w Kuiawach.
Biechowscy w Krakowskim Woiewodztwie.
Błochowie w Dobrzyń: Ziemi
Borowieccy, czy Botowieccy, iák *Okolski* pisze, inś. zowią ich Butowieckiemi, powiada, w Sęndomirskim y Powiecie Radomskim.
Czarnotulscy w Kuiawach.
Czerscy w Dobrzyńskiey Zie:
Dąbrowscy z Dąbrowki.
Dobieccy w Sieradzkim Wo:
Domaiowscy z Domaiowic.
Drwalewscy w Kuiawach.
Drzewieccy w Łęczyc: Woie:
Działyńscy y Kościeleccy, iednego działu, od dobr zowią się.
Godziszewscy w Dobrzyńskiey Ziemi
Gorniccy w Krakowskim Wo:
Gorzyńscy, *Okolski* pisze ich Goryńskiemi, w Mazowieckim
Gorzechowscy w Dobrzyń: Ziemi
Grodziccy w Poznańskim Wo:
Iankowicy w Łęczyckim Wo:
Kadzidłowscy tamże w Łęczyckim
Kościelscy od Kościelcá, iedna familia z Kościeleckiemi
Kotlińscy w Kaliskim Woie:
Kucińscy w Kuiáwách, *Okolski* zowie ich Kucieńskiemi y Kuczyńskiemi.
Kuczborscy w Dobrzyńskiey Ziemi
Łętowscy w Lubelskim Woie:
Łętkowscy w Łęczyckim Wo:
Mirosławscy w Mazowieckim
Mniewscy w Łęczyc: od Mniewá
Morawcowie z Owczar.
Murzynowscy w Dobrzyńskiey Zie: z Działyńskiemi iedney dzielnice.
Myślakowscy támże w Dobrzyńskim.
Niedzwieccy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Paczeńscy, *Nieśiecki* pisze ich Paczyńskiemi, w Gostyńskiey Ziemi
Parulowie w Mazoszu y Podolu.
Powałowie z Tuczowa, dawni
Radzikowscy, pierwśi tego herbu,
Roszkowscy z Roszkowa w Kuiawach, iednego działu z Trzebuchowskiemi
Rożnowscy w Poznańskim Woiewodztwie.
Ruczyńscy w Chełmińskim Woiewodztwie
Sangawowie w W. X. Litews:
Sieczkowscy w Sęndomirskim y Wiślickim Powiecie.
Sierakowscy z Bogusławic, w Kuiawskim, y Łęczyckim Woiewodztwie.
Siewierscy w Kuiawskim Wo:
Skarbińscy w Ruskim Woie:
Skrzypieńscy w Kaliskim Wo:
Starośielscy w Podlaskim
Trzebuchowscy w Kuiawskiey Ziemi
Wieśiołowscy w Łęczyckim
Woyszykowie w Sęndomirs:
Wędzierzewscy w Poznańskim Woiewodztwie
Wysoccy w Kaliskim Woie:
Zakrzewscy Zbożowie w Kuiawskim.
Zárpalscy w Poznańskim Wo:
Zaparscy tamże w Poznańskim
Zelscy iednego Domu y dzielnice z Działyńskiemi, w Dobrzyńskiey Ziemi.
Zołowscy w Płockim Woie:
Zwolscy w Czerskim Powiecie

Herbowni według dołożenia *Nieśieckiego tom: 3. fol: 424.*

Augustynowski
Białobłocki
Bogorski
Borowski
Broniewski
Cyn.
Dobruchowski
Dzięciołowski
Goleński
Grotkowski
Hayko
Iakimowicz
Kiiowski
Kłodzki
Kocháński
Kończa
Kościelecki
Leśiowski
Magnuszewski
Mąkowski
Malanowski
Miakowski
Mikołaiewski
Mniszek
Ogonowski
Padzewski

Gg Pa-

Paprocki	Rośnowski	Stański	Wlewski
Pogorski	Rożyński	Szwykowski	Wobiński
Proſzyński	Skarbek	Tewiński	Wolski
Pruſzkowski	Skorzewski	Troianowski	Zaorski
Radoiewski	Stachowski	Twardowski	Zboiński

PROCEDENCYA
Z Szwykowa ná Podolu pod Białą Cerkwią,
SZWYKOWSKICH,
HERBU OGONCZYK álbo POGONCZYK.

Gradus 1. & 2. — Biedrzychowna — Swierska Herburtow — Gradus 3. — Frąckiewiczowna Radzimińska — Podlecki Stogniew — Gradus 4.

SZwykow, dobrá dziedziczne ſą ná Podolu, nie dáleko Białey Cerkwi, z ktorych pochodzi familia Szwykowskich. Tych wyrażąm procedencyą z dokumentow autentycznych w Domu tym znayduiących ſię, zaczynaiąc od Iáná (bądz inſzego imięnia) Szwykowskiego z Biedrzychowną, ktory miał ſyná Leonardá Szwykowskiego, Podczaſzego Halickiego, ten poiął Swierską z Herburtowny urodzoną, z ktorą ſpłodził ſynow trzech, Iáná, Kaſpra y Staniſława, corki zaś dwie, Annę y Barbarę. Iáná y Staniſławá procedencya nie ieſt wiadomá, iż ci obadwa bracia zoſtali ſię ná Podolu, Kaſper zaś Szwykowski przenioſł ſię do Litwy roku 1543. y poiął Helenę Frąnckiewiczownę Radzimińską Kalwinkę, z ktorą miał ſynow trzech, Jána, Dawida y Kaſpra; corek cztery, Elżbietę, Annę, Katarzynę y Kryſtynę. Anna śioſtra Kaſpra poſzła zá Podleckiego; Barbara poſzła zá Stogniewa, Oboźnego Koronnego, z ktorym miałá corkę.

Baczyńska Baczański

Jan Szwykowski, ſyn Kaſpra Szwykowskiego, z Fronckiewiczowny Radzimińskiey ſpłodzony, ożęnił ſię z Baczyńską, dziedzizką dobr Oſtaſzyna Baczyńskiego, w Woiewodztwie Nowogrodzkim leżącego, w Dom Szwykowskich wprowadzonych. Tęn miał z nią ſynow dwoch, Samuelá y Tobiaſza; y corek dwie, Krzyſtynę y Helenę. Dawid drugi ſyn Káſpra z Fronckiewiczowny urodzony, miał ſyna iednego Władysława, y corek dwie, o ktorych niżey. Kaſper trzeci ſyn Kaſpra Szwykowskiego, z Fronckiewiczowny ſpłodzony, Podkomo-

komo-

Roská — Kniaziowna — Sołomerecka — Stogniew — Kącki — Humiecki — Grádus 5.

komorzy Witepski, ożęnił ſię z Roską, z nią ſpłodził corkę Zofią, y ſynow dwoch Krzyſztofa y Jana; *2dô votô* ożenił ſię z Kniaziowną, Heleną Sołomerecką, y miał z nią corkę Katarzynę. Elżbieta, Anná, Katarzyna, Kryſtyná, śioſtry rodzone tych trzech bráci, Jána, Dawidá y Kaſpra, zá kogo poſzły, *ignotum*. Barbary záś dzieci z Stogniewem zrodzone, inſze ſą nie wiadome, oprocz iedney corki, ktora poſzła zá Kąckiego, z ktorym ſpłodziła Kąckiego, Kaſztelaná Krakowskiego, o tych procedencya w Kąckich genealogij; y corkę Kącką, ktorá poſzła zá Humieckiego, y zrodziła Stefaná Humieckiego, Woiewodę Podolskiego, ktorego dalſza procedencya w herbarzu *Nieśieckiego*.

Podbereska — Zawiſzanka — Dorochoſtayski — Tarnowski — Gruſzenska

Dzieci Janá Szwykowskiego z Báczyńską zrodzone, Samuel Szwykowski, chorąży Nowogrodzki, poiął Iadwigę Podbereską Samſonownę, Marſzałkownę Bracławską, z Zawiſzanki zrodzoną, ktorey druga śioſtra rodzona Podbereska, była zá Dorochoyſtayskim, Cześnikiem W. X. Litewskiego, z Xiężniczki Radziwiłowny urodzonym, á po śmierci męża ſwego, poſzłá zá Hrabiego Tarnowskiego, Podkomorzego Xięztwa Zmudzkiego; y te nie maiąc bratá żádnego, wnioſły wſzyſtkę fortunę Podbereskiego, w domy mężow ſwoich, iákoto Iadwiga w Dom Szwykowskich, wnioſła Citwę y Prudki, w Woiewodztwie Mińskim leżące; Dorochoſtayska wnioſła Kozangrodek; Gruſzewska Dziewiałtow. Ten Samuel Szwykowski z Podbereską, miał ſynow trzech, Ierzego, Iańá y Alexandra, y corek pięc, Dorotę, Annę, Maryannę, Alexandrę, Katarzynę.

Bychowcowna — Stabroski — Strubicz — Dorpowski

Tobiaſz Szwykowski ożęnił ſię z Bychowcowną, Chorążonką Trocką, miał z nią corkę Kryſtynę, ktora poſzła zá Adama Stabrowskiego; drugą corkę Annę, ktora wydaná zá Strubicza; trzecią Elżbietę, ktora poſzła zá Dorpowskiego, w Prusiech máiącego fortunę ſwoię, ktorych procedencya dalſza. Tenże Tobiaſz Szwykowski, miał ſyná Iańá, Piſarza Grodzkiego Wiłkomierskiego, po ktorym *ſteriliter* zeſzłym, Poduśiácie w Powiecie Wiłkomirskim leżące, Lennym prawem doſtały ſię były Samuełowi Szwykowskiemu, *ad præſens*

Kanonikowi Katedralnemn Krakowskiemu, Scholastykowi
Wiślickiemu, Plebanowi Szczepanowskiemu, ktore przedał
Platerowi, Woiewodzie Inflantskiemu. Siostry zaś rodzone
Samuela y Tobiasza Szwykowskich, to iest Krystyna y He-
lena, zá kogo poszły, *protunc* niemasz dokumentow.

Dzieci Dawida Szwykowskiego, syn Władysław, gdzie się
Tyszkiewicz obrocił, *ignotum*; pierwsza corka poszła zá Tyszkiewicza, Mar-
szałka, Nadwornego W. X. Litewskiego, ktorych dalsza pro-
cedencya u *Nieśieckiego* w Domu Tyszkiewiczow. Druga cor-
Mleczko ka poszła zá Mleczkę, Starostę Zmudzkiego, y spłodził z nią
Raiecki corki dwie, iedna poszła zá Raieckiego, Marszałka Wiłkomir-
Ciechanowski skiego; druga poszła zá Ciechanowskiego, Woiewodę Mści-
sławskiego, á po śmierci męża swego, *secundô votô* poszła zá
Halecki Haleckiego, Starostę Nowośieleckiego.

Dzieci Kaspra Szwykowskiego, Podkomorzego Witepskie-
Roska go, z Roskiey spłodzone. Zofia poszła zá Iana Stabrowskiego,
Stabrowski Kasztelana Parnawskiego, ktorey procedencya w Stabrow-
skich genealogij, Syn Krzysztof ożenił się z Iudytą Podbe-
Podbekresa reską Pisarzowną Ziemską Orszańską, y miał z nią syna Ka-
spra, ktory iák się obrocił *ignotum*. Ian Szwykowski, drugi
syn ożenił się z Theodorą Kozłowną, Woyską Wileńską, z
Kozłowna *Kuniewicz* ktorą miał corkę Barbarę, (ta poszła zá Krzysztofa Kuniewi-
cza, Sędziego Ziemskiego Lidzkiego, iey procedencya w ge-
nealogij Kuniewiczow) synow trzech, Dawida, Władysła-
wá, y Ierzego; corkę drugą Zofią, ktora poszła za Iakuba
Kudelski Kudelskiego, Skarbniká Trockiego, ktorych dalsza iest pro-
cedencya w familij Kudelskich. Dawid záś y Władysław Szwy-
kowscy, z Theodory Kozłowny, Woyskiey Wileńskiey spło-
dzeni, w Woiewodztwie Smoleńskim zostaią, pod panowa-
nięm Carskim, iaká ich procedencya, *ignotum est*. Ierzy oże-
Ianuchnowiczowna nił się z Ianuchnowiczowną, y miał z nią synow dwoch, Mar-
cina y Tomasza, o ktorych dalszey wiadomości nie masz. Po-
wtornego małżeństwa, Katarzyná corká Kasprá Szwykow-
Kniaziowna Sołomerecka, Szemiot, Hołowczyński skiego, Podkomorzego Witepskiego, z Kniaźiowny Heleny
Sołomereckiey urodzona, poszła zá Szemiotha, *2dô votô* zá
Hołowczyńskiego, Chorążego Witepskiego, ktorey proceden-
cya w genealogij mężow swoich.

Dzieci

Dzieci Samuela Szwykowskiego, Chorążego Nowogrodz- *Gradus 6.*
kiego, z Podbereskiey, Marszałkowny Bracławskiey, z Záwi-
szanki urodzoney spłodzone Ierzy Szwykowski, ożenił się z
Poniatowską, y miał z nią iednę corkę, ktora poszła za Ianiszew- *Poniatowska*
skiego, Pisárza Grodzkiego Mińskiego, tych procedencya w *Ianiszewski*
genealogij Iániszewskich. Ian Szwykowski, Podstoli Witep-
ski ożenił się z Teressą Ceycyka Ginwiłowną Piotrowską, Kuch *Ginwiłowna Piotrowska*
mistrzanką W. X. Litewskiego, ktorey Katarzyná Ginwiłowná
Piotrowska Kuchmistrzanka W. X. Litewskego, rodzoná śio-
stra starsza, poszła zá Wierzbowskiego, Woiewodę Sieradz- *Wierzbowski*
kiego, y miáłá z nim syná Starostę Łęczyckiego, tákże corkę
Annę, ktora poszła zá Chomentowskiego, Woiewodę Mázo- *Chomentowski*
wieckiego; drugą corkę Ludowikę, ktorá byłá *imô votô* zá
Hieronimęm Lanckorońskim, Podkomorzym Podolskim, *2dô* *Lanckorońska*
votô byłá zá Załuskim, Kasztelanem Ráwskim, z tym miała sy- *Załuski*
ná Iana Prospera Załuskiego, Kuchmistrza W. X. Litewskie-
go; á tęn ożenił się z Szołdrską, Woiewodzanką Inowrocław- *Szołdrska*
ską, Generałownę Wielkopolską, ktorych procedencye dalsze
u familij mężow swoich znaduią się. Tasz wzwyż wyrażona
Katarzyná Ginwiłowna Piotrowská, Kuchmistrzanká W. X. *Ginwiłowna*
Litewskiego, po śmierci mężá swego, Woiewody Sieradzkie-
go, *2do voto* poszła zá Skarszewskiego, Kásztelaná Woynic- *Skarszewski*
kiego, ktorey procedencya w Karszewskich genealogij. Te
záś obiedwie śiostry, Teresá Szwykowská, y Katárzyná Wierz-
bowská, *de Domo* Ginwiłowny Piotrowskie, Kuchmistrzan- *Ginwiłowna*
ki W. X. Litew: porodziły się z Małgorzaty Wulfowny, á tey- *Wulfowna*
że Wulfowny śiostra rodzoná, była zá Bokomem, y urodziłá *Bokom*
Bokoma Stolnika W. X. Lit: á tęn Stolnik Bokom, ożeniw-
szy się z Branicką, spłodził corkę, ktora poszłá zá Hieroni- *Branicka*
má Xiążęciá Lubomierskiego, Kásztelana Krakowskiego, *Lubomirski*
Hetmaná W. Koronnego, y miáła z nim synow trzech y corek
dwie. Syn pierwszy Jerzy Xiąże Lubomirski, Chorąży Ko-
ronny, drugi Xiążę Lubomirski, Starosta Bolimowski, ktory
się ożenił z Branicką, Woiewodzanką Podlaską, śiostrą ro- *Branicki*
dzoną teraźnieyszego Jáná Branickiego, Woiewody Krakow-
skiego, Hetmaná W. Koronnego. Corká pierwszá Anna Lu-

Hh bomir-

Wielopolski bomirſka, poſzła zá Wielopolſkiego, Woiewodę Krakowſkie-
go, z ktorym miałá ſyná, Hieronima Wielopolſkiego, teraźniey-
Rybiński ſzego Cześniká Koronnego, corká druga poſzłá zá Rybińſkie-
Wulf go, Woiewodę Chełmińſkiego; Wulf záś, brat rodzony Ginwił-
Denhoffowna towey Piotrowſkiey, Kuchmiſtrzowey W. X. Litew: y Boko-
mowey, ożenił ſię z Denhoffowną, z ktorey ſpłodził ſyná y
corek dwie; ſyn iego Wulf, był Biſkupem Chełminſkim,
Kos corka iedna Maryanná Wulfowna poſzła zá Koſá, Woiewodę
Chełmińſkiego y miałá z nim dwoch ſynow y dwie corki, z
ktorych ſtarſza Koſowná, Woiewodzanká Chełmińská, po-
Czapski ſzła zá Czapskiego Kaſztelaná Chełmińskiego, y miałá z nim ſy-
ná Janá Czapskiego, Podskarbiego W. Koron: drugá młod-
Wulfowná ſzá Koſowná, Woiewodzanka Chełmińska, z Wolfowny uro-
Kczewski dzoná, poſzła zá Kczewskiego, Woiewodę Malborskiego, y
miała z nim ſynow y corki, iedná corká Kczewska Woiewo-
Dębiński dzanká Malborská, poſzła zá Dębińskiego teraźnieyſzego Cho-
rążego Zatorskiego, y ma z nim ſynow y corki. Corká druga
Berk Wolfowna, poſzła zá Berká, Kaſztelaná Jnflandzkiego. Jan
wzwyż wyráżony Szwykowski, Podſtoli Witepski z Małżon-
Ginwiłowna Piotrowſka ką ſwoią Tereſſą Ginwiłowną Piotrowską, Kuchmiſtrzanką
W. X. Litew: z Małgorzaty Wolfowny urodzoną, miał ſy-
now dwoch, Stefana y Samuela; corek ſześć, Annę, Zofią,
Helenę, Krzyſtynę, Reginę y Iadwigę. Alexander Szwykow-
ski, ſyn Samuelá Szwykowskiego, Chorążego Nowogrodzkie-
Giblowną Kierła go, ożenił ſię z Giblowną y miał z nią corkę Anną, ktora po-
ſzła zá Kierłę, Marſzałkowicza Starodubowskiego; drugą Iá-
Polski dwigę, ktera poſzła zá Polskiego, Staroſtę Oſzmiańskiego: 2do
Zienowicz *voto* poſzła zá Zienowicza, ktory był Staroſtą Oſzmianskim,
Weſzel tęn umarł młodzianęm; corkę Tereſſę, ktorá poſzła zá Weſzlá,
Staroſtę Oſtrowskiego, ktorey procedencyá w Genealogij
Weſzlow; drugą corkę Brygidę, ktora po śmierci śioſtry ſwo-
iey poſzła zá ſzfagrá ſwego Weſzla, Stároſtę Oſtrowskiego,
trzecią corkę Wiktoryą, ktorá u W. P. Bernardynek w Wil-
Wołowicz nie; czwartą Otulią, ktorá poſzłá zá Wołowicza; Referendarza
Kłoſewicz W. X. Litew: *2do voto* poſzła zá Kłoſewiczá, ktorey proce-
dencya w Genealogij Wołowiczow y Kłoſewiczow.

Dzieci Iana Szwykowskiego, Podſtolego Witepskiego, z Gin- *Gradus 7.*
wiłowny Piotrowskiey zrodzone, Stefan ſyn Szwykowski, Staro
ſta Łozdzieyski y Oniski, ożenił ſię *1mo voto* z Maryanną Rynwi
downą, Marſzałkowną Lidzką; *2do voto* ożenił ſię z Felicyánną *Ry widowna*
Przeradowską, Podſtolanką Nowogrodzką, z tą miał corkę Ka- *Przeradowska*
tárzynę, ſyna Leonardá, ktory ieſt Staroſtą Oniskim, Iozefa, kto
ry *3tio voto* ożenił ſię z Łayſzewską, Kaſztelanką Sochaczewską, *Łayſzewska*
y miał z nią ſyná Michała, corek cztery; Urſzulę, Iadwigę, Ludo-
wikę, y Maryannę. Samuel Szwykowski Chorąży Nowogrodz-
ki, ożenił ſię z Maryanną *de domo* Łącką Radzimińską wdową, Cze *Radzimińska*
śnikową Wołyńską, z ktorą miał Tereſſę corkę, ktorá umar-
ła Panną pod czás powietrza w Wilnie; po śmierci zás żony
ſwoiey zoſtał Xiędzęm, y ieſt *ad præſent* Kanonikiem Kate-
dralnym Krakowskim. Anná zoſtałá Mniſzką u Panien Kole-
tek w Wilnie. Zofia poſzła zá Piotra Gomolińskiego, Podſto- *Gomolińſki*
lego Wieluńskiego, z ktorą miał ſynow dwoch, Iáná, Iozefá;
y corkę Annę. Helena zoſtała Mniſzką w Wilnie u S. Michałá,
Kryſtyná poſzła zá Michałá Ginterá Pułkowniká I. K. Mci, miał *Ginter*
z nią ſynow dwoch, Samuelá y Staniſławá; corkę iednę, kto-
rych Procedencyá w Genealogij Ginterow. Reginá poſzła zá
Pulmaná y umarłá bezdzietnie. Iadwiga poſzła zá Iana Otten- *Pulman*
hauza, Podkomorzego Derpskiego, y z nią miał ſynow ſześciu, *Ottenhauz*
y corek ſześć; imion ich nie wiem y procedencyi, tylko o ie-
dnym Kazimierzu Ottenhauzie, ktory zoſtał z ſekty Kalwiń-
skiey Katolikiem, y ieſt *ad præſens* Shambelanem I. K. Mci.

Dzieci Stefaná Szwykowſkiego, Łodzieyſkiego y Oniſkie- *Gradus 8.*
go Staroſty, z Przeradowſkiey ſpłodzona Katarzyná corká, *Przeradowska*
zoſtałá w Słonimie Mniſzką, y wzięła Imię w Klaſztorze Iu-
ſtyny, ieſt teraz Xienią u Benedyktynek w tymże Klaſztorze;
Syn Leonard Staroſta Oniſki, ożenił ſię z Konſtancyą Iureiczo- *Iureiczowna*
wną, corką Piſarzá Dekretowego Koronnego z Byſtrzanowskiey *Byſtranowska*
ſpłodzoną, z ktorą má ſynow ſześciu: Ignacego, Franciſzka,
Rafałá, Stefaná, Bernarda y Michała; corek cztery, Maryan-
nę, Franciſzkę, Antoninę, Katarzynę. Iozef zoſtał Domini-
kanem; & *2do voto* Stefan Szwykowſki z Łayſzczewſką miał *Łayſzczewska*
ſyná Michała, ktory ſię ożenił z Jadwigą *de Domo* Dębſką, *Dąbska*

Miecznikowną Czerwſką, w Woiewodztwie Krakowſkim, po
ktorey wziął dobra Gruſzow w tymże Woiewodztwie leżą-
ce, y miał z nią ſynow dwoch, Iana y Samuela; corek trzy, Ka-
tarzynę, Iuſtynę, Tereſę. Tenże Stefan Szwykowſki z Łay-
Narzymski ſzczewſką, miał corek cztery: Urſzulę, ktora ieſt zá Narzym-
ſkim Cześnikiem Sanockim; Jadwigę, ktora ieſt Mniſzką w
Lublinie u Karmelitek Boſych w Konwencie pod tytułem
Niepokalanego Poczęcia Nayświętſzey Maryi Panny; Ludo-
Hanno. wikę, ktora poſzła zá Jerzego Hanná, Pułkownika Woyſk J. K.
Mci y Rzeczypoſpolitey, miała z nim ſyná Samuela, y Maryan-
Pułaski nę, ktora ieſt zá Jgnacym Pułaſkim, Miecznikiem Mielnic-
kim, Stryiecznym Bratem Staroſty Waręckiego, y má z nim
ſyná Walentego, corek trzy, Katárzynę, Franciſzkę y Monikę.
Kłoczkowie. KŁOCZKOWIE herbu Ogończyk w W. X. Litewſkim.
Dom tych inſzy ieſt od Domu Kłockich, początki zábrał od
Jrzyká Sangawá, ktory Roku 1413. herb Ogończyk ná śiebie
y potomkow ſwoich pod Horodłem przyiął. Tego dway po-
zoſtali potomkowie Waſyl y Michno, rozne ſobie poprzy-
Hayko właſzczali názwiſka. Waſyl bowięm názwał ſię Hayko, kto-
rego dotąd w W. X. Litewſkim kwitną Sukceſſorowie; Mi-
Kęszłorto-wna chno záś Kłodzko. Syn Michná, z Kęſzłortowny był Jwan,
Kieyzgał-łowna. ktory poiąwſzy Kieyzgałłownę, zoſtawił z niey dwoch ſy-
now Woyciecha y Bohdaná. Woyciech naprzod Staroſtá Ko-
wieńſki y Bielſki, potym Marſzałek W. Xięſt: Litewſkiego
Ochmiſtrz Heleny Krolowy, Poſłem był expedyowany do
Moſkwy od Alexandra Krola Roku 1502. gdzie pokoy ſze-
Xiężniczka Czetwer-tynska ścioletni uſtabilitował. Miał zá ſobą Zofią Xięznieczkę Cze-
twertyńską, z ktorey ſpłodził ſyná Macieiá. Bohdan záś ſyn
Sakowiczo-wna drugi Jwona, wkroczywſzy w dożywotnią przyiaźń z Sako-
wiczowną, miał z niey Kaſpra Staroſtę Wolkinickiego, kto-
Massalska ry z Doroty Mußalskiey Sędzianki Grodzieńskiey corkę wy-
dał zá Stefana Kukiewicza. Maciey Woyciechowicz Jánowicz
Kłoczko (: tak go poſpolicie Ruskim akcentem názywáno :)
Staroſta Wołkowiski, dáley Marſzałek W. W. X. Litew: potym
Woiewodá Połocki, dwa razy iezdził Poſłem do Moskwy od
Zygmunta I. ráz Roku 1528. drugi raz R. 1536. z kąd po-

wrociwſzy, fundował w dobrach ſwoich Międzyrzeczu Ple-
bánią, umarł będąc Staroſtą Zmudzkim Roku 1543. leży w
Wilnie u Franciſzkanow. Dwa razy Maciey śluby małżeńskie
ponáwiał, ráz z Jadwigą Zienkiewiczowną, drugi raz z Kata- *Zienkiewi-czowna*
rzyną Montwidowną Hlebowiczowną Woiewodzianką Smo- *Montwido-wna*
leńską, pozoſtałą wdową po Kniaziu Sołomereckim, z kto- *Kniaż Sołomerecki*
rych pierwſza, powiła mu ſyná Staniſława, druga corkę Annę
wydaną zá Alexandra ná Dubnie Knieziá Dołskiego. Staniſław *Kniaż Dołski*
będąc obſzernych dobr Dziedzicem, oddany był do Akade-
mii Krakowskiey, lecz że bardzo był ſwywolny, y na wſzyſt-
ko złą rozpaſany, często go Preceptorowie gromili, dla czego
ſteskniwſzy ſię w tym rygorze, przybrawſzy ſobie kompa-
ná, uciekł z Akademii. Dowiedziawſzy ſię o tym ſtrapiony
ociec, bo ná ten czas ieſzcze żył, a nie mogąc go nigdzie po-
ścignąc, bo żaden o niem gdzie ſię podział niemogł wie-
dziec, częścio zalterowany tym onego poſtępkiem, częścio
obrzydziwſzy ſobie nie skromne onego obyczaie, przy zgo-
nie życiá ſwego, oſtatnią wolą ſwoią, całey fortuny uczynił
Dziedziczką Annę Dołską corkę ſwoię, á Staniſławá ſyná z
pomnionych racyi precz oddalił. Staniſław tedy oddalony
od wſzyſtkiego, włocząc ſię po Ukrainie, kędy był zabrnął,
począł chodzic do Szkoł w Kiiowie, lecz y tam niedługo za-
bawiwſzy, bo mu nauki nie ſmakowały, udał ſię ná Moskwę,
gdzie niemaiąc żadnego do wyżywienia śiebie ſamego ſpoſo-
bu, muśiał ſłużbę przyiąc w Woysku Moskiewskim, ná ktorey
ſtrawiwſzy blisko lat 40. gdy nieco począł ſtatkowac, doſłużył
ſię ſzarzy Majorowskiey. Gdy po tym Stefan Bathory z zwycię
skim Woyskem názad z Moskwy do Polski powracał, on też
przyłączywſzy ſię do tego Woyska, wrocił ſię do Oyczyſtych
Krajow, ále że dobrze wiedział śiebie bydz oddalonym od
wſzyſtkiego teſtamentową wolą oycá ſwego, przeto nieie-
chawſzy w Woiewodztwą Połockie, ani Wołkowiski Powiat,
kędy ſię dziedziczne znaydowały dobra, ośiadł w Woiewodz-
twie Witepskim, gdzie poiąwſzy Elżbietę Woropaiiownę, ro-
dzoną śioſtrę Andrzeia Woropaiia Piſarzá Ziemskiego Orſzań- *Woropiia*
skiego, ſpłodził z nią ſyná Iwana, ktory po śmierci Oyca ſwe-

go Roku 1590. zmarłego, lat dorozſzy, zaczął ſprawę z Knia-
ziami Dołſkiemi, bracią ſwą cioteczną, o ſukceſſyą dobr *ju-*
re naturali ná śiebie, po ſwym dziadu Staroście Zmudzkim
ſpadáiących, mianowicie Pichubowa, Międzyrzecza y Łysko-
wá w Powiecie Wołkowiskim ſytuowanych, lecz nic nie wsko-
rał, bo Kniaziowie Dołſcy *vigore* Teſtamentu owego, przy
wſzyſtkich utrzymali ſię dobrach, iako świadczą dokumenta,
ſpecifice Dekret Trybunału Głownego W. X. Litew: pod da-
tą *menſis Iulij* 27. *die*, ná kadencyi Wileńskiey, zá laski Jana
Zawiſzy Woiewody Witebskiego ferowany. Jednakże Dołſcy
widząc znaczną bratá ſwego Jwaná krzywdę, to miłością bra-
terską, to przyiacielską perſwazyą poruſzeni, dali onemu *in*
paratis w nádgrodę ſtraconych Dobr 5000. kop groſzy Litew-
skich, ktore Jwan złączywſzy z ſwoią ſumką, lokował ná do-
brach Oſwiey nazwanych, w Woiewodztwie Połockim leżących;
Korſakowna tamże poiął Kryſtynę Korſakownę Chorążankę Połocką, z kto-
rey zoſtawiwſzy pięciu ſynow y corek trzy, umarł będąc po te-
ściu ſwoim Korſáku, Chorążym Połockim, Roku 1690. wie-
ku ſwego lat maiąc 109. y ten pierwſzy uczynił w Imieniu
ſwoim waryacyą, kiedy nie Kłodzko ále Kłoczko piſać ſię
począł. Rafał pierwſzy ſyn Jwaná, zaślubiwſzy ſobie w Xię-
Kuroſzowna ſtwie Smoleńskim Kuroſzownę, tamże ná dobrach iey ośiadł,
gdzie y dotych czas ſukceſſorowie znayduią ſię. Franciſzek
drugi ſyn Iwaná, obrał ſobie ſtan Duchowny, będąc Xiędzem
Swieckim. Alexander trzeci ſyn Jwaná, ſłużąc po Huſarsku
w Woysku Koronnym, pod znakiem Alexandra Krolewicza,
zginął w batálii pod Widniem. Mikołay czwarty ſyn Iwaná
Oſipowska z Tereſſy Oſipowskiey Cześnikowny Witebskiey, zoſtawił
trzech ſynow: Ludwika, Macieia, y Konſtantego, y corek trzy
Hlasko zá Hlaską Maryą, Ludowikę zá Maćkiewiczem Podſtolicem
Mackiewicz *Birulańska* Połockim będące. Ierzy piąty ſyn Iwaná, z Katarzyny Birulań-
skii Krayczanki Orſzańskiey, ſpłodził dwoch ſynow, Krzyſzto-
Rypiński fá y Kazmierzá, ktorzy *ſteriliter* poſchodzili. Corki zaś Iwa-
Oſtrouch ná, Anná poſzła zá Andrzeiá Rypińskiego Budowniczego Po-
Bychowiec łockiego, Elżbieta zá Iana Oſtroucha, Zofia zá Antoniego By-
chowca Podſtolego Wołkowyskiego. Ludwik pierwſzy ſyn
Miko-

Mikołaiá, á wnuk Iwáná Strukczaſzy Połocki z Barbarą Ka- *Kaznowska*
znowską żył *ſteriliter*. Maciey drugi ſyn Mikołaiá z Kryſtyny *á*
Kamieńskiey herbu Slepowron, zoſtawił cztery corki, z kto- *Kamieńska*
rych pierwſzá Benedyktá, obrałá ſobie życie Zakonne u Bo-
ſaczek w Wilnie, druga Anná z Michałem Giedroicem, Barba- *Giedroic*
rá z Leonardem Mereckim Chorążym Pancernym, żyły w Mał- *Merecki*
żeńſtwie, Thekla záś młodo umarłá. Trzeci ſyn Mikołaiá Kon-
ſtanty Budowniczy Połocki z Anny Daſzkiewiczowny Mo- *Daſzkiewiczowna*
ſtowniczanki Nowogrodzkiey, ſpłodził Bartłomiciá, ktory z
Tomaſzowiczowną żyiąc w małżeńſtwie, zoſtowił z niey czte- *Tomaſzowiczowna*
rech ſynow, á śiedm corek, lecz te wſzyſtkie dzieci zaraz pou-
mirały, ieden tilko zoſtał *in vivis* Ierzy Ignacy Stolnik Smo-
leński, ktory tymi czáſy żyie w małżańſtwie z Máryanną Babiń- *Babińska*
ską Morłłowną, Skarbnikowną Orſzańską, y má z niey po- *Morłłowna*
tomſtwo.

MARKUSOWIE w Woiewodztwie Wołyńskim, herbu Ogoń- *Markuſowie*
czyk. Andrzey y Ludwik ſpłodzeni byli z Theodorá czy Fche-
dora, *cujuſvis nominis* Markuſa, y Euſtazyi Lubienieckii, Iároſza *Lubieniecki*
Lubienieckiego corki, Ludwik wzięty z matką w niewolą Tu-
recką, Andrzey záś poiąwſzy Maryannę Konopacką, Grzegorzá
Konopackiego corkę, ſpłodził Tomaſzá, Samuela y Chryzoſto- *Konopacki*
ma Markuſow. Samuel y Chryzoſtom poginęli ná woynie pod
Widniem, á Tomaſz Markus poiąwſzy Kryſtynę Gorecką, ſpło- *Gorecka*
dził Pawła y Kazimierza. Kazimierz umarł podczas powie-
trza *ſteriliter*, á Páweł poiąwſzy Teofilę Iaworską, Ianá Iawor- *Iáworski*
skiego corkę, ſpłodził Gabryela, Karola, Ianá, Stefaná, y To-
maſza. Gabryel poiął Michałoską, z ktorą ſpłodził Felixa Xię- *Michałoska*
dza w Zakonie Franciſzkańskim. Karol y Jan *ſteriles* zeſzli z
tego świata, Stefan poiął Brzeską, Tomaſz w Kawalerskim *Brzeska*
ſtanie zoſtaie, gdy to piſzę. Tychże matkę Teofilę z Iawo-
rowskich Markuſową, urodziła Anaſtazya z Połoſarzow Ba- *Baſtyńſcy*
ſtyńskich, Ianá Iaworskiego małżonka, z ktorych tákże idzie
Gabryel Iáworski y Ian ſynowie, ci byli Rotmiſtrzami, y drugá
corka Teodora, ktora poſzłá zá Pawła Zulińskiego. Taż Ana- *Zuliński*
ſtazyá Połoſarzowná Baſtyńská, ſpłodzoná byłá z Iuſtyny Ho-
rodyskij y Stefaná Połoſarzá Baſtyńskiego.

Gornicccy GORNICCY w Woiewodztwie Krákowskim, herbu Ogończyk, ſą wyrażeni u *Nieśieckiego tom: 2. fol: 265.* gdzie wſpomina ich tákże w W. X. Litewskim, y niektorych tego imięnia w dawnieyſzym wieku żyiących, iáko Łukaſza Gornickiego, Staroſtę Tykocińskiego y Waśilkowskiego, Dworzaniná Zygmuntá Auguſta Krolá, ktory wiele Xiąg zacnych do druku podał, tamże ſpecyfikowanych. Synowie iego z Broniewskiey herbu Tarnawá, Chorążanki Przemyślskiey Ian, y Łukaſz, Dziekan y Proboſzcz Warmiński, potym Administrator Biskupſtwá tegoż 1651. Ián brat iego z Anną Ligęzianką bezpotomny, *2dô votô* z Przerębską miał Iędrzeia y Iáná. Paweł Gornicki, brat Łukaſza Staroſty Tykocińskiego, pierwey Dworzanin Iáná Zamoyskiego Hetmaná, potym Sekretarz Krolá Stefaná, daley Proboſzcz Warmiński, umarł 1632. *Starowol: in Monumen:* Zyie w teraźnieyſzym wieku Antoni Gornicki, Kanonik Smoleński, ktorego Dziad Maciey Gornicki z Krakowskiego wzięty podczas Chmielnickiego, Szwedzkiey y Moskiewskiey rewolucyi w Polſzcze, ośiadł ná Zmudzi, y tam ſwoy ſzczep Gornickich rozkrzewił.

Broniewſka

Ligęzianka Przerembska

OSTO-

OSTOIA HERB.

EPIGRAMMA.

Jn binas Lunam Gladius quod diviſit iſte,
Major in ambabus gloria fulget ei.
Hoſtili Lunæ oppanas ſi hæc cornua Lunæ,
Vincere vel ſolas non valet una duas.
Adde Crucem, fugient Stygiæ impia Luna phalangis,
Vinci non poterit, vincere ſola poteſt.

SABRYS HERBOWNY.

Są dwá Xiężyce złotego koloru, cirkumferencyą wzaiemnie ku ſobie obrocone, ktore dzieli miecz goły, krzyżem do gory ſtoiący bez rękoieci, w czerwonym polu; ná hełmie trzy piora Struśie, o czym *Biels: fol: 253. Paproc: fol: 283. Okols: tom: 2. fol: 356. &c:* Nieśiecki piſze *tom: 3. fol: 505.* że Miecz pomiędzy Xiężycámi, ieſt z rękoicścią, y że ná hełmie pięć pior Struśich, nie trzy.

POCZĄTEK OSTOI.

Originał herbowny.

Pospolicie z rożnemi Historykami mowiąc, pierwszy począ-
tek w Koronie Polskiey ten herbowny zaszczyt wziął od
Bolesława śmiałego Kro: Pol:, będąc nádany w Roku 1069.
mężnemu y odważnemu Rycerzowi *Ostoia* názwanemu. Gdy
álbowięm tenże Pułkownik poszedł z podiazdęm, nátrafił ná
straż nieprzyiacielską w nocy pod czas przyświecaiącego ia-
sno Xiężycá, uderzywszy z wielką rezolucyą, lubo w małey
liczności Woyska, wyciął szczęśliwie adwersarzow, y resztę
co do iednego w niewolą zabrał. A gdy iedęn z nich będący
w więzách iego, chciał mu bydź przychylnym y posłusznym
záwsze, prośił zwyciężcę *Ostoia*, żeby go z ciásnych więzow
uwolnił, poprzyśięgaiąc mu ná Xiężyc iásno świecący, iż go
beśpiecznie naprowadzi ná stoiącego dáley nieprzyiacielá;
uczynił *Ostoia*, że go rozwiązáć kazał, broń y konia oddáć.
Ruszywszy tedy ku drugiey straży, posełá do nich wypuszczo-
nego więźnia z námowy perswaduiąc im, żeby śię niebali y
beśpieczni byli, sąm śiebie z Woyskiem w bliskości utaiwszy.
Uwierzyli dobrze znáiomemu sobie, y z tą od nich iákoby
do Obozu odiáchawszy relacyą, bokiem zemknął śię do cze-
kaiącego śiebie *Ostoi*, ktorego náprowádziwszy szczęśliwie ná
straż drugą, ktorą łatwo znieśli. Znowu uczyniwszwy mię-
dzy sobą radę, przybiegł do Obozu tęnże poprzyśiężony ie-
go towarzysz, czyniąc nádzieię woysku nieprzyiacielskiemu
o dalszym zwycięstwie, y upewniaiąc ich o wszelkim beśpie-
czeństwie; gdzie za daniem znáć iego, *Ostoiá* z ludzmi nátarł-
szy, cáły Oboz nieprzyiacielski pogromił, częścią wyciąwszy,
częścią połapawszy, á resztę rozproszywszy adwersarzow,
ktorych daley przez cáły niemal tydzień po knieiach y la-
sach szukaiąc y wynayduiąc, bił áż do ostatniego. Z tym te-
dy triumfęm y relacyą do Krola Bolesława śmiałego powro-
ciwszy, odebrał zá dzielność swoię Herb wyrażony; to iest,
Xiężyc ieden, ná pamiątkę faworyzuiącego sobie pod czas iá-
sney nocy Mieśiącá, drugi ná pámiątkę przyśięgi, ná świecą-
cy Xiężyc, uwolnionego Herszta nieprzyiacielskiego; kto-
ry *Ostoi*; wiernie dotrzymał y do tego Miecz otłuczony, bez
ręko-

rękoieści, ktorym po kilka kroc zwyciężał nieprzyiacielá;
o czym *Okolski tom: 2. fol. 356. & 357. Paprockiego insze iest zda-
nie in horto Regali*, ktory powiada, iż od potomstwa Jafetowe-
go, po zmięszaniu ięzykow, przy wierzy Babilońskiey, do Kro
acyi przeniozłszy się, záżywali takowego Planety zá symbo-
lum Domu swoiego, iż tęnże Iafet, zá bożka czcił Xiężyc &c.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU OSTOIA.

Szyszkowski. Radzimiński. Szyszkowscy.

Marcin Szyszkowski herbu tego, będąc Biskupem Krakow-
skim, umarł 1630. *Starowolski.* Scibor z Radzimina, umarł
Biskupem Płockim 1390. *Długossus.* z tegoż Biskupstwa,
Marcin Szyszkowski postąpił ná Krakowskie 1617. *Lubień-
ski.* Mikołay Szszykowski będąc Biskupem Warmińskim,
umarł 1643. *Treterus.* pomieniony Marcin Szyszkowski, z
Łuckiego Biskupstwa, postąpił ná Płockie 1607. *Lubieński.*
Rokosyusz bez názwiska, herbu Ostoia, był drugim Bisku-
pem Kamienieckim 1398. *Frydrychowicz.*

Mościc. Słuszkowie.

Mościc z wielkiego Kozminá, herbu tegoż, był Woiewodą
Poznańskim 1250. *Listy Krolewskie.* Jozef Bogusław Słuszká,
umarł Kasztelanem Wileńskim 1761. *Załuski.* Alexander Słusz-
ka, był Woiewodą Trockim 1651. *Okolski in Rus:* Dominik
Słuszka, będąc Woiewodą Połockim umarł 1700. *Załuski &c.*
Alexánder Słuszka, będąc Woiewodą Nowogrodzkim, postą-
pił ná Trockie 1635. *Okolski*; tenże był pierwey Woiewodą
Mińskim do roku 1635. Krzysztof Słuszka, był Inflantskim
Woiewodą, do roku 1620. *Okolski & Constit:*

Mościko Szyszkowski Słuszkowie.

Jędrzey Ostoia, był Kasztelanem Poznańskim 1343. *List
Krolewski*, y Moszko z Staszowa, herbu tegoż 1420. *Listy Kra-
lewskie.* Piotr Szyszkowski, będąc Kasztelanem Woynickim,
umarł 1643. *Okolski*; Alexander Słuszka, z Kasztelanij Zmudz-
kiey postąpił ná Woiewodztwo Mińskie 1633. *Starowolski.*
tenże sąm Alexander Słuszka, był pierwey Kasztelanem Min-
skim do roku 1626. *Idem & Okolski in Russia.*

Bogusław Słuszka, był Podskarbim Wielkim W. X. Litew-
skiego 1652. *Duryewski.* Jozef Bogusław Słuszka, będąc Ná-

 dwor-

dwornym Marszałkiem W. X. Litewskiego, postąpił ná Wileńską Kasztelanią 1684. *Załuski.* tenże czy inszy Bogusław Słuszka, Kasztelan Wileński, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1701 *Histo: Sapieha.* Piotr z Poniędzá, herbu Ostoia, Podkomorzy Poznański, był Generałem Wielkopolskim 1460. - *List Krolewski.*

z Poniędza

Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, Alexander Unichowski, Kasztelan Zmudzki, umarł blisko roku 1725. Marcin Chełmski, Podkomorzy Krakowski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1640. y Piotr Szyszkowski, Kasztelan Woynicki 1642. Michał Rylski, tegoż herbu Ostoia, Kasztelan Gostyński, był Vice-Marszałkiem 1684. Alexander Słuszka, Kasztelan Zmudzki, Marszałkiem Trybunału Litewskiego 1631. Samuel Uniechowski, Woyski Mozyrski, także w Nowogrodku 1672. Dominik Słuszka, Starosta Rzeczycki 1681. Bogusław Unichowski, Pisarz Ziemski Nowogrodzki 1687. Dominik Słuszká, Woiewoda Połocki 1690. tenże drugi raz roku 1695. Bogusław Unichowski, Woiewoda Trocki 1696. byli Marszałkami Trybunału Litewskiego.

Unichowski Chełmski Szyszkowski Rylski Słuszka Unichowscy y Słuszkowie

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według Okolskiego *tom*: 2. *à fol*: 359. *ad fol*: 378. te Imiona herbownego Ostoi znayduią się.

Baliccy w Zie: Przemyślskiey
Baranowscy w Wiel: Polszcze
Blinowscy Ostoiowie.
Chełmscy w Krakow:
Chorkowscy w Sieradzkim.
Chrząstowscy w Rawskim.
Chyzińscy w Ziemi Ciecha:
Czechowiczowie w Zmudz:
Czernikowscy w Lubelskim.
Dmościccy w Sendomirskim.
Dobromirscy w Podolskim.
Domaradccy w Sędomirskim.
Dubaniewscy w Zie: Przemysł:
Gaiewscy z Błoszczyszowa w Poznańskim.
Gawłowscy w Krakowskim y Mazowieckim.
Glewscy w Krakowskim.
Głogińscy w Kaliskim.
Jaklińscy w Krakowskim.
Jerzykowscy w W. Polszcze.
Jłowieccy w Wiel: Polszcze.
Karapczewscy w Podolskim y Ziemi Bełskiey.
Kargowscy w Sieradzkim.
Kalińscy w Krakowskim.

Kawęczyńscy w Prusiech y w Litwie.
Konczyccy w Ziemi Dobrzy:
Kozniewscy w Ziemi Ciech:
Krępscy w Sędomirskim.
Krezowie z Bolnic.
Książniccy z Sędomirskiego w Podgurzu.
Łęscy w Sędom: y Ziemi Cheł:
Lubochowscy w Krakow:
Maleczkowscy w Krákow:
Marchoccy z Marchoczyc.
Modrzeiowscy w Sędomirsk:
Nagorscy w Sędomirskim.
Olewińscy, o ktorych *Długosz, Bielski fol*: 37. & *Okolski tom* 2, *fol*: 377.
Pykosławscy w Krakowskim.
Piławscy w Podolskim.
Podwysoccy Ostoiwie.
Politańscy w W. Polszcze.
Radogowscy w Łomzenskiey Ziemi y Woiew: Mazowiec:
Roguscy w Mazowieckim.
Rokoszowie w Krakowskim.
Rylscy z Rylská w Rawskim, Krakowskim, Kijowskim.
Sciborowie z Jabłonney Hrabiowie.
Smoszewscy w Kaliskim.
Słuszkowie w Litwie.
Soleccy w Podgurzu.
Stacherowie w Sędomirskim
Starzescy w Ruskim
Stobieccy w Sędomirskim.
Strzałkowscy tamże w Sędo:
Suchorabscy w Sędomirskim.
Szyszkowscy w Kaliskim.
Telińscy w Krákowskim.
Ulescy w Lubelskim.
Wadowscy z Wadowa w Krakowskim y Lubelskim.
Woynowscy w Krak: y Litw:
Záborowscy w Sieradzkim.
Zágorscy w Sędomirskim.
Złoczyszewscy w W. Polszcze

Oprocz wyrażonych z Okolskiego imion, do herbowego Ostoi należących, więcey przydáie *Niesiecki tom* 3. *fol*: 306. ktore są te.

Biestrzecki.	Chyżewski.	Komorowski.	Miklaszewski.
Blociszewski.	Daniełowicz.	Kotkowski.	Modliszewski.
Bogusławski.	Darowski.	Krzywiec.	Masalski.
Boratyński.	Fink.	Kurosz.	Mrożek.
Broniowski.	Gniady.	Leski.	Ochocki.
Bzowski.	Janiszewski.	Lniski.	Okołowicz.
Chodorowski.	Ioteyko.	Lubochowski	Orda
Chrostowski.	Kaczanowski.	Miedzwiecki.	Ośieczkowski
Chudlinski.	Karaczewski.	Mietelski.	Ostaszewski.

Chy- Ko- Mi- Owsia

Owśiany.	Samborski.	Starzycki.	Zabierzowski.
Pałecki	Samorok	Suchcicki.	Zabokrzycki.
Pokroszyński.	Siedliński.	Turkuł.	Zaierski.
Poniecki.	Sędzimir.	Turznicki.	Zawadzki.
Potocki.	Sieracki.	Unichowski.	
Rożniatowski.	Słoński.	Wolski.	
Sam-	Sta-	Za-	

Mowi iednák pomięniony Nieśiecki, iż nie wszyscy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywáią, á náprzod *Pokroszyńscy*, ná mieczu, iák w herbie Ostoia, ułożonym, dwa Xiężyce kładą, ieden pod drugim, obadwa rogami obiema ná doł spuszczone, iákoby ná mieczu wiśiały, á ná hełmie tylko trzy piora strusie.

Orda miecza między Xiężycami niekładzie, ále dwie gwiazdy, z ktorych iedna ná gorze, druga ná dole. Do Ostoi także podobny herb *Lniskich*, tylko że miecza między Xiężycami nie masz, ále tylko gwiazda iedna nad niemi, ná hełmie tákież dwa Xiężyce z gwiazdą; takimże herbem szczycą się *Finkowie* w Inflantach.

Zawadzcy w Prusiech, iednego Xiężyca po lewey stronie tarczy nie kładą, ále tylko przy mieczu dwie gwiazdy, iedna pod drugą.

PROCEDENCYA STEBLECKICH,

W Woiewodztwie Bracławskim, Podolskim, y Ziemi Wieluńskiey, HERBU OSTOIA.

O Początkach tego imienia Historicy nie informuią, ále z dokumentow rzecz oczywista, że byli w Woiewodztwie Bracławskim, z kąd *ob hostilitates* wynieśli się w Woiewodztwo Podolskie: iest też te imie Ostoiow Stebleckich w Ziemi Wielunskiey. Theodor Steblecki, Sędzia Ziemski Bracławski, według Przywileiu Królá Zygmunta Augusta, roku 1550. z osobliwszą łaską nádanego sobie, nie tylko w Ziemstwie pomienionym, ále też w Rzeczypospolitey, przy rożnych intereſſach publicznych, ták się sprawował, iáko ná sprawiedliwego w rygorze Sędziego, rezolutnego w potyczce Rycerza, kochaiącego Oyczyznę syna, rostropnego, doskonałego, w radzie Ziemianina, należało.

Theodor Steblicki

Laurenty Steblecki, syn Theodora, Sędziego Ziemskigo Bracławskiego, Rotmistrz Woysk Jego Krolewskiey Mości, Zygmunta III. ktory służąc w Woysku zá Krola Stefana Batorego, w rożnych bywał expedycyach; pierwszá byłá po Koronacyi w roku 1576. pod Lantskoroną, przeciwko Cesarskiemu Woysku Maxymiliana, ktorych zwyciężono, Zamek im odebrawszy. Potym uczyniwszy Krol Stefan wyprawę z Wilna roku 1579. przeciwko Moskie, ktorzy oderwawszy od Litwy y Kijowa, Smolensk y Siewierskie Xięstwo, ieszcze zá panowania Zygmunta Augusta, miasto Połock obiegli y odebrali, przez lat 17. iuż w poddástwie trzymaiąc go swoim do roku 1580. Pod Wielkołukámi mieście Rossyskim, gdzie pod czas attaku, lubo Moskwá żwawo broniła się y mocno zástępowałá tego mieysca, mężnie iednak Polacy stawaiąc, ogniem y mieczem dobyli się, y Zámek wzieli: támże Zamek Wielisy nad Duną rzeką, Uświeiatski z Woyskiem y Wodzami swoiemi dobywali, podczas ktorey expedycyi fortecę Newelską y Zabołocką, pod Polską władzą podbił Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman Wielki Koronny. Byli pod Ostrowęm y Pskową, zá trzecią expedycyą Krola Stefana roku 1582. gdzie zawoiowane miasta y fortece wyrażone, Moskwie odebrane, nie bez wylania krwi obfitey &c. oczym *Cellarius ex alijs*. Na ostatek, po elekcyi Krola Zygmunta III. pod Wodzęm Stánisławęm Zołkiewskim, Wiewodą Ruskim, odważnie y nátarczywie rezolwowany przeciwko Tátárom, nad Zołtemi wodámi zginął roku 1587. Miał żonę Agneszkę Piaseczyńską, Wawrzyńca Piaseczyńskiego corkę. Paweł Steblecki, Woysk Pancernych, Alexandra Kalinowskiego, Generała Podolskiego, Starosty Bracławskiego Towarzysz, syn Laurentego Stebleckiego, Rotmistrza J. K. Mci z Agniezki Piaseczyńskiey urodzony, ktory pod

Laurenty Steblecki

Zamoyski

Zołkiewski

Piaseczyński.

Kalinowski

pod Guzowem, przy doſtoieńſtwie Krolewskim ſtawâli, y Tatárow z znaczną kląską porazili. Po śmierci Kalinowskiego,
Xiążę Zbaraſki. Krzyſztof Xiążę Zbarawski, Koniuſzy Koronny, Stároſtá Krzemieniecki y Solecki, wziął tę Chorągiew, pod ktorą ſłużył Paweł Steblecki y z nią był pod Chocimęm, przy ſławney Tureckiey expedycyi, á po tym w Roku 1622. według umowy paktow Chocimskich, żeby Polská ná poparcie zawartych traktatow Poſła Wielkiego do Porty wyſłała, gdy zdolnego do tey funkcyi Stany Koronne upatruią, zdał ſię wſzyſtkim Xiążę Krzyſztof, Koniuſzy Koronny. Przeto uproſzony, do Muſtafy Cara Tureckiego poiachał, y z nim rzeczony Paweł Steblecki, iáko Rezydent, ktory umárł tamże w Konſtantynopolu 1622.

Jakub Steblecki, brat Teodorá Stebleckiego, Sędziego Ziemskiego Bracławskiego, ná Skurzynie w Woiewodztwie Bracławskim, á Powiecie Winnickim Dzierżáwca; ktorego
Mączyńska ſyn z Heleny Mączyńskiey zpłodzony Gabryel, teyże wśi Skurzyńce, według Przywileiu Stefana Krola Polskiego, roku 1578. *Tenutarius*, pod tymże Krolem zá Hetmana czy Wodza, Jana Zborowskiego, Rotmiſtrz Woyskowy, w rożnych okazyach był odważnym y ſzczęśliwym Rycerzem, iáko pod Gdáńskiem, gdzie 4427. nie przyiacioł zbili, oprocz tych co w pogoni y żywcem poimano, iák mowi *Pruſzcz fertalit: Monar: Polo: fol:* 218. Z tymże Wodzem Janem Zborowskim, nie tylko pod Poſwolem y pod Newelem zwycięzko ſię potykał, ále też y pod Tczewem, z rebelizuiącemi ná ten czas, przez lat kilka Gdáńſzczanami, gdzie maiąc tylko kompanii ná dwá tyśiące, więcey niż ośm tyśięcy zbili Niemieckiego Woyska. Wiele miał okazyi do nie ſpodziwaney
Zborowski śmierci Gabryel Steblecki, kiedy iego Wodza Janá Zborowskiego, kula pod konia z armaty padłſzy, w koło obrociła, kiedy ośmiu Raytaryi ze wſząd go otoczywſzy, álbo zábić, álbo żywcęm poimáć chcieli, gdy by go męſtwo y rezolucya, z przytomnymi ſobie nie ſalwowáłá. Nie mnieyſzego niebeśpieczeńſtwá dobrze ſię napátrzył w Marśie Polskim zoſtaiący, gdy Turcy ná Ruśi, Tatárzy w Podolu, Kozacy u Perekopskich

skich Tatárow niſzczących Podole, wiekſzą połowę znieśli. Za tegoż Krola Stefana Batorego w Roku 1576. w Liwonii przeciwko Roſſyskiemu Woysku tamże graſſuiącemu, y wſzelkie dobra, ták Kościelne, iáko też Zięmskie, wniwecz puſtoſzącemu, w Roku 1577. przybywſzy, nie poſpolicie tryumfowali. Był tákże w okazyach inſzych, podczas expedycyi Wołoskiey przeciwko Bogdana y Selima Imperatora Tureckiego Roku 1578. Zona tegoż Gábryela Stebleckiego, Rotmiſtrza Woysk Koronnych, Anna Záleska, z ktorey urodzony Staniſław Steblecki, Władyſława IV. Krola Polskiego Odźwierny, potym Kázanowskiego, Hetmana Polnego Koronnego, *Cohortis Haſtatæ* Towarzyſz; a iáko zá Krola wyrażonego wiele woien było, ktorym ſąm ſwoią oſobą prezydował, ták y Staniſław Steblecki ſłużąc temuſz Monarſze, bywał z nim w rożnych okazyach. Zonę miał Katarzynę Łokuczewską, á z niey ſynow, Michała, ktory żył z Swirską bez potomnię; Andrzeia, ktory pod Krolem Ianem III. á Wodzęm Staniſławem Iábłonowskim, Kaſztelanęm Krakowskim, Hetmanem Wielkim Koronnym ſłużył y woiował, ná koniec zginął pod Wiedniem Roku 1683.

Daniel ſyn Andrzeia Stebleckiego, Staniſławá Iabłonowskiego, Kaſztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego, Pancerney Chorągwi Towarzyſz, bywał tákże w rożnych okazyach. Miał żonę Kulczycką, z ktorą Ián ſyn tego, był bezpotomny. Sioſtra Jana, á corka Daniela Anaſtazya, Staniſław Steblecki, brat Daniela z Poluchowſką, ſterilis. Drugi Stefan ſyn Daniela, Woyſki Winnicki, żona tegoż Stefana Rogalſka, herbu Rogala, z Kaweckiey zrodzona, z ktorą ma dwie corek, Angelę y Wincencyą Zakonne Panny, Reguły S. Dominika, Konwentu Lwowſkiego; ſynow trzech, o ten czas zoſtaiących w ſzkołach u OO. Piarow w Złoczowie, to ieſt Michała, Staniſławá y Laurentego, pieknie applikuiących ſię do nauk, iáko maią rekommendacyą w przypiſanym ſobie applauzie, od Wincentego Ferrariuſza *á Matre Dei*, Retoryki Profeſſora. Oprocz wyrażonych, ſą ieſzcze w Domu dwie corki pannami, Zofia y Domini-

Zaleſká
Kázanowſka.
Łokuczewſka.
Swirska
Jabłonowſka
Kulczycka
Poluchowſka
Rogalska.
Kawecka

Mm

minika. Są tranfakcye rożne Jmienia tego w Ziemstwach y Grodach, Krzemienieckim, Lwowskim, Kamienieckim, Latyczewskim, Halickim, Trębowelskim, Buskim.

Stafzewscy STASZEWSCY herbu Ostoia. Tych wspomina *Niesiecki tom: 4. fol:* 200. mowiąc. Stafzewski Mościc z Stafzowa Kasztelan Poznański w roku 1413. *u Lask: w stat: fol:* 127. temi czáfy Stafzewfcy kwitną ná Wołyniu. Já tu dodaię, że to imię w rożnych Woiewodztwach kwitnęło y do tych czas kwitnie, iako w Woiewodztwie Krakowskim y Poznańskim, w Ziemi Ciechanowskiey y Dobrzyńskiey, tudzież ná Wołyniu, y po inszych Korony Polskiey znayduie się Prowincyach y Ziemiach, iáko y w Wielkim Xięstwie Litewskim, po roznych Woiewodztwach y Powiatach, dawniey znaydowało się, á teraz od lat 150. w Powiecie Upitskim, swoie Ziemskie ma posseffye, y w nim dziedziczne ośiadłości. Ze iednak zupełney y doskonałey o inszych tego imięnia nie mam wiadomości, oprocz iednego Stafzewskiego, Podkomorzego Rożańskiego (lubo powiadai, że bywali w rożnych Ziemskich y Grodzkich Urzędach) wspominąm tu tylko następuiących. Mikołay Stafzewski, patriota Powiatu Wołkowyskiego, był fortuny znaczney, ktory miał w dożywotniey przyiazni szlachetnie urodzoną Raiecką, *Raiecka.* imięnia w Xięstwie Litewskim znacznego, z ktorey *procreavit* Jana Stáfzewskiego, *Concivem* Powiatu Upitskiego, ten wszedłszy w kontrakty małżeńskie z Noniewiczowną, *Noniewiczowna* z Powiatu Lidzkiego, z nią *procreavit* Michała Stafzewskiego, Stolnika Smoleńskiego, tudzież Bogusława Straznika Grodzieńskiego, Jakuba Xiędza *Societatis Jesu* Prokancellaryusza, y Jana Stafzewskiego, ktorzy wszyscy z czásem poumierali, został się tylko *in vivis* Michał Stáfzewski, Stolnik Smoleński, mąż znakomity y dystyngwowany między wielu Szlachtą, potrzebny y dobrze zasłużony Woiewodztwu swemu, miał zá sobą *1mô votô* Umiatowską, *Umiatowska.* Sędziankę Grodzką Upitską. z Puzynianki *Puzynown* urodzoną, z nią *procreavit* Andrzeia Jana *binominis* Stafzewskiego, Podstolego Powiatu Upitskiego, y Antoniego brata iego młodszego, Cześnika Upitskiego, ten wszedł-

wszedłszy w dożywotnią przyiaźń z Kniafzewiczowną, *Kniafzewiczowna.* kilka corek spłodził; z ktorych iedna tylko *in vivis* zostáła, sáma także przeniosł się ná wieczność, y brácia iego *in minorennitate* poumierali, został się ieden tylko, Krzysztof Stafzewski Xiądz świecki, Kanonik Piltyński, ále iuż z Druwowny *Druwowna* *secundô votô* urodzony. Andrzey Ian Stáfzewski, Podstoli Powiatu Upitskiego, brat rodzony starszy wyrażonego Antoniego Cześniká Upitskiego, z Umiatowskiey *procreatus*, bywał w funkcyach Poselskich y Deputackich; iako to Posłem Ziemskim z Powiatu Starodubowskiego 1738. ná Seym Warszawski; ná Trybunał záś W. X. Litewskiego Deputatem z Powiátu Upitskiego, raz *circa fata* Nayiaśnieyszego Krola Jego Mości Augusta II. drugi raz w roku 1736, trzeci raz 1741. Sądził zaś, Kommisarzęm będąc od Woyska Litewskiego ná Trybunał skarbowy. Miał związkiem dożywotnim poślubioną sobie Bogumiłę Zabiełownę, *Zabiełowna. Drobyszowa.* Marszałkownę Powiatu Kowieńskiego, *primô votô* Drobyszową, Podstarościnę Sądową Powiatu Upitskiego, á powtornym małżeństwęm żonę swoię, ktora mu urodziwszy corek trzy, Barbarę, Benedyktę, y Franciszkę, także syná iednego Iozefa, umarła.

 PNIEY-

PNIEYNIA HERB.

EPIGRAMMA.

Mala duo proſtant in pulchro Stammate veſtro.
Eſt Malum fructus, malus & Urſus adeſt.
His Chiron dexter Pniejenia ſufficit unus,
Optima ſint ambo ut ſymbola veſtra Domûs.
Tranſixi pharetrâ Malum, cadit Urſus iniqvus,
Hinc duo mala Domûs, optima facta ſibi.

ABRYS HERBOWNY.

Delineacya herbu Pnieynia Karwowskich.

PIſzą o tym Herbie ſtarożytnym, *Bielſki fol:* 137. *Paprocki de ſtemmat: fol:* 346. *Okolſki tom.* 2. *fol:* 494. *Kleynoty fol:* 12. *y Nieśiecki tom* 3. *fol:* 614. Iż ieſt Iabłko przedniemi łapami Niedzwiedzia chwycone, przez ktorego ſzrodek ſtrzałá kuſzaſta przechodzi, grotem do gory obrocona. Pole herbu czerwone, iabłko białe, nogi czarne: nad hełmem ukoronowanym ieſt ſkrzydło ſępie rozpoſtarte, piormi

piormi w prawą, á barkiem w lewą obrocone, przez ktorego ſrzodek druga takaż ſtrzała przechodzi, grotem w lewy bok obrocona.

POCZĄTEK HERBU.

Powzięćie tego herbu.

PIſzą wyrażeni Autorowie, że herb Pnieynia nádany ieſt od Xiążąt Mazowieckich, Rycerzowi *Pnieynia* zwanemu, ktory niegdy pieczętował ſię ſkrzydłem Sępa rozpoſtartym, y przez niego ſtrzałą przechodzącą, iáko ieſt ná hełmie, a tęn wziął ſwoie początki z Niemiec. Gdy albowiem Niedzwiedz ſtraſzney wielkośći ludziom ſzkodę robił, wyſzedł od Xiążęcia Mazowieckiego edykt, iż ktoby tego Niedzwiedzia zabił, będzie miał znaczną nadgrodę. Zaczym *Pnieynia* Rycerz, ſzlady wziąwſzy iego, zdybał go w ogrodzie iabłko przedniemi łapami do paſzczeki kładącego, w ktorym punkcie z kuſzy ſtrzeliwſzy do niego ſtrzałą, ták go ugodził, że przez połowę iabłka, w gardło go ranił: á zatym z przeſtrachu y bolu w znak ſię Niedzwiedź położył, á *Pnieynia* przyskoczywſzy w tym razie, obiedwie nogi przednie odciął mu trzymaiące iabłko, ieſzcze nie pożarte; co wſzyſtko rázęm zábrawſzy Rycerz, prezentował Xiążęciu, ktory zá odwagę uczynił mu deklarowaną rekompenſę, á dla pamiątki tey dzielnośći y oſobliwſzego tráfunku, obligował go, áby w Herbie pomienioną wyraził expreſſyą; dla czego *Pnieynia* ſkrzydło Sępa rozpoſtarte z ſtrzałą, przenioſł ná hełm. *Marginus Murinius Chro: Pruſs:*

Pnieyny Rycerza dzielność.

HERBOWNI TEY FAMILII.

O Herbownych Domách tey familij, piſze *Okolſki tom* 2. *fol:* 496. tymi ſłowy: *Jn Ravenſi Palatinatu plurimi his armis utuntur, ex quibus aliquos nominabo, alios diligens lector, quos Author non potuit, adnotabit.* Karwowſcy, *quia fato prudentia major, ideo caute, optime, ſincere, humaniter, vitam illi ducentes, nec in caſtris nefaſtam cladem, nec domi inimicam fortunam detulerunt. Kotarſcy*, Nieśiecki piſze *Kotarbſcy*; *Olſzyńſcy, Kotkowſcy, Roſtkowſcy, Starczewſcy.* albo *Starczowſcy*, iáko wyrażony, *Nieśiecki tom* 3. *fol:* 615.

PROCEDENCYA
Z KONOTOPY y OD WYSZY, HERBU PNIEYNIA KARWOWSKICH,
w Woiewodztwie Mazowieckim, Powiatu Kolneńskiego Dziedzicow y Poſſeſorow.

Starożytność Domu Karwowskich Herb Dołęgitow.

Herb Dąbrowa

Herb Schalec zwany.

STarożytność tey Familij w Polſzcze, wyrażaią nąm skrzydła Sępiowe ſtrzałą przeſzyte, ktore ſię wynayduią ná hełmach, częścią *Dołęgi* herbownego, w Roku ieſzcze 1162. z Arnoldem Biſkupęm Poznańskim, y krewnemi iego ſłynącego, iák piſze *Paprocki, y Okolſki tom: 1. fol:* 150. częścią ná hełmie *Dąbrowy* herbownego, około Roku 1246. zá Konradá Xiążęcia Mazowieckiego; o czym tákże *Paprocki, y Okolſki tom* 1. *fol:* 128. częścią ná hełmie herbu *Schalec* zwanego, o ktorym tenże Autor *Okolſki tom*: 3. *fol: 98.* Ze iednak nie można dawnieyſzey zawziąć procedencyi náſtępuiącego Karwowskich Domu, taka ſię tu niżey wyraża Genealogia, z Xiąg Ziemskich, Grodzkich, y autentycznych Tranſakcyi rożnych wypiſana. Wprzod iednak kładę tu wſpomnienie krotkie *Nieśieckiego tom*: 2. *fol*: 491. tymi ſłowy.

Aunotacya o Karmowskich.

KARWOWSCY, herbu Pnieyia, w Rawskim Woiewodztwie. Auguſtyn Karwowski Podſędek Wiski, Poborca támże od R. 1590. aż do Roku 1609. *Conſtit: fol. 896.* Jan w Płockim 1648. Adam, Jan, Woyciech, Jozef, w Ziemi Wiskiey 1632. Jozef, Staniſław 1674. Piotr, Przeor Konwentu Jędrzeiowskiego 1689. Kazimierz Podczaſzy Wiski, Podſtarości y Sędzia Grodzki Brański, Deputat ná Trybunał Koronny 1714. z Podlaskiego, y Poseł ná Seym kilka razy. Ktoryś z tego Domu (: powiada tęnże *Nieſiecki*:) miał zá ſobą Elżbietę Baworowską, drugi Chrząſtowską Tereſſę. Do tąd ſłowa pomienionego Autora, tu zaś ſzerza procedencya záczyna ſię.

Karwowſkech Procedencya wyrażn ey obiaśn.ona.

Maciey z Konotopy Karwowski, Powiatu Kolneńskiego, miáł ſynow dwoch, Pawła bezdziętnego, y Mikołaia. Mikołay miał ſynow pięciu, Dominika, Jakuba, Urbana Xiędza, Floryana y Macieia bezpotomnych. Dominik ſyn Mikołaia, miał

Potomſtwo Mikołaia Karuowskiego.

miał ſynow trzech, Łukaſza, Bartłomieia y Michałá. Z tych Łukaſz ſpłodził Marcina, Marcin Grzegorza bezpotomnego. Bartłomiey ſpłodził Mikołaia, Mikołay Zacheuſza, Zacheuſz Woyciecha, Woyciech záś ſpłodził ſynow pięciu, to ieſt Pawła, Szczeſnego, Iakuba, Iędrzeia y Zygmunta, á ci wſzyſcy pomarli bezdzietni.

Potomſtwo Mikołaia Karwowskiego.

Podobne Jmiona tychże Karuowskich

Ciſzewská.

Michał ſyn Dominika w zwyż wyrażonego, potomek trzeci, ſpłodził Mateuſza, Mateuſz Staniſława, Staniſław Woyciechá bez potomnego. Iakub ſyn Mikołaia, á wnuk Macieia z Konotopy Kárwowskiego, ſpłodził Woyciecha, ktory miał ſynow trzech, Wenceſławá, Iakubá y Woyciechá. Wenceſław był bezdzietny, Iakub ſpłodził Woyciecha, ktore go ſynow trzech, Wenceſław, Iakub y Woyciech. Wenceſław miał ſyna Iana bez potomnego. Iakub ſpłodził Mateuſza Woyciecha *binominis*, tákże bezdziętnego, y drugiego ſyna Staniſława. Staniſław ſpłodził Woyciecha, ktory żył z Alexandrą Ciſzewską herbu *Zadora*, iák piſze *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 321. Woyciech pomieniony, dobr Krośiewa, Woytow, Radziejowo &c. Dziedzic, z Alexandrą Ciſzewską mieli ſynow pięciu, y corkę iednę, to ieſt Staniſława Łowczego Ziemi Bielskiey, ożenionego z Niewiarowską, herbu *Półkozic*, ktorey Dom z Niewiarowá, w Woiewodztwie Krákowskim y Podláskim, początki ſwoie ufondował od Iana I. Ligęzy, Woiewody Łęczyckiego; bo ten Niewiarow wyſtawiwſzy, názwał ſię Ligęzą Niewiarowskim, około roku 1389. Piſze o nim *Bzovius in Propag: cap*: 23. Tegoż wieku żył Dobieſław Ligęza

Kaſztelan Krakowski

Woiewodowie Łęczycy.

Kaſztelan Krákowski, umarł roku 1379. ktorego wſpomniał *Januſzowſki in Statut: fol*: 74. Ian II. Woiewoda Łęczycki żył w roku 1395. Staniſław tákże Woiewoda Łęczycki umarł roku 1399. piſali o nich w Herbarzach, *Paprocki fol*: 188. & *Okolſki tom*: 2. *fol*: 478. y inśi Autorowie. Ian III. tákże Woiewoda Łęczycki, umarł roku 1413. o ktorym *Paprocki w herbarzu fol*: 55. tákże piſał ſię z Niewiarowa Niewiarowskim. O inſzych rożni piſali, iáko o Kaſztelanie Biedzkim Ianie, *Laſki w Statucie*; o Leſzku Ligęzie, wielkim Mężu woiennym, *Starowoſki in Bellatore*, y innych

nych, o ktorych *Cromerus*, *Okolſki*, *Nieśiecki* piſze, gdzie cieka-
wego lektora odſełąm. Zgoła o wſzyſtkich *Okolſki* powiada:
Profecto hi Ligęzii erant maximi amatores & defenſores Patriæ,
pacis belliq; tempore, nec ſumptui nec vitæ parcendo, nec poſtero-
rum inopiam conſiderando. Przepomnieć iednak nie mogę z-
kolligowanych rodowicie Ligęzow Niewiárowskich z Kar-
wowskiemi, zácnych y pobożnych Mężow, iáko to Krzy-
Kotowska. ſztofa z Anną Kotowską, Woiewodzanką Inowrocławską, z
ktorey Przecław Niewiarowski Ligęza, OO. Dominikanom
Krákowskim zápiſał wiecznemi czáſy dobra te: Iadłownik,
Koſtrza, Ryie y Markuſzową z przyległościami, ſąm záś u-
marł Roku 1599. á brat iego Ian, wieś Kąśiną tymże legował
1596. Woyciech Niewiarowski miał zá ſobą Ocieskiego,
Ocieskiego Kanclerza W. Koronnego ſynowicę, Barbarę Mſtowską, o
Mſtowska ktorych obſzerniey w pomienioney familij u *Nieśieckiego tom:*
3. *fol:* 366. & 367.

Stanisław Karwowski. Wzwyż tedy pomieniony Staniſław Karwowski, Woycie-
cha Karwowskiego y Alexandry Ciſzewskiey ſyn, Łowczy
Niewarowska Ziemi Bielskiey, z Zoną ſwoią Niewiarowską Ligęzanką,
Gąſſowski ſpłodził Tereſſę Staniſława Gąſſowskiego, Skarbnika Podla-
Wilczewski skiego żonę, z ktorych Anna, Antoniego Wilczewskiego, Pod-
czaſzego Ziemi Bielskiey żona. Bonifacy ſyn drugi Woy-
ciecha Karwowskiego z Ciſzewskiey, wſtąpił do Zákonu Ka-
znodzieyskiego, gdzie przy świątobliwości ſwoiey będąc
zácnym Teologiem, umarł *Viterbiæ in Jtalia.* Trzeci ſyn Woy-
ciecha Karwowskiego z Alexandry Ciſzewskiey Michał Cze-
Orzeſzkowna śnik Ziemi Bielskiey, zoſtawił potomſtwo z Ioanną Orzeſz-
kowną, Antoniego, ktory z Anną Niewiarowską bezdzietny.
Czwárty ſyn Woyciecha Karwowskiego z wyrażoney Ci-
ſzewskiey Ian, tákże bezdzietny zſzedł z tego świáta. Piąty
ſyn z pomienionego małżenſtwa, Kazimierz Karwowski,
Stolnik Ziemi Bielskiey, Podſtarości y Sędzia Grodzki Bran-
ski, ktory będąc Poſſem dwadzieścia y śiedm razy na walne
Seymy Koronne, wiele prac z niemałą fortuny expenſą dla
dobra Kroleſtwa Polskiego podiąwſzy, wcale od roznych
wielu zaſſużonych, dyſtyngwowánym názwáć ſię może. Jáko
Civis

Civis & Conſul Polonus; tak w prawie przezorny Sędzia, w
publicznych radach Poſeł niezáwodnie doświadczony wiel-
kiego kredytu u Maieſtatow z Woiewodztw Polſkich, á nie
mnieyſzey przyiazni u Rycerſtwa Koronnego, Marſzałko-
wał ná Seymie walnym w Warſzawie 1740. umarł pełny
záſſug Roku 1746. dnia 12. Maja, pochowąn w Doliſtowie.
Zona tegoż Kazimierza Karwowskiego, Regina Sopocko- Sopockowna
wna, herbu *Sorokomla*, álias Abdank odmienny, z tą dyffe-
rencyą, iż ná ſrzedniey ligaturze Litery W. nie Krzyż, ále
ſtrzała ieſt położona, ná hełmie iego ſą trzy piora ſtruśie,
o ktorych *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 167. & 168.

Tego Kazimierza Karwowskiego Stolnika Bielskiego, Pod
ſtarościego Grodzkiego Branſkiego, z pomienioną Reginą
Sopockowną potomſtwo, Páweł Chorąży Ziemi Bielſkiey,
Poſeł kilka razy na Seymy y mowca wielki, ten z Konegun-
dą Pawła y Katarzyny *de Raienſkie* Kruſzewſką Podczaſzan- Kruſzewska
ką Ziemi Bielſkiey *procreavit* tákze ſynow y corki, to ieſt
Jozefa Woyſkiego Ziemi Bielſkiey, Kazimierza, Rozalią,
Antoniego, Jana, Michała, Annę, Staniſława, Maryannę y
Franciſzka. Ci z Matki ſwoiey Raiedzkiey, herbu Łabędz, Raiedzey
z dawna kwitneli w Powiecie Radomſkim, ná Raycu do-
brach dziedzicznych, z ktorych Jan Raiedzki po długiey
ſłużbie Rycerſkiey w Litewſkim Woysku za Zygmunta I.
Krola Polſkiego, ośiadł w Woiewodztwie Trockim. Takaż
wiedzieć należy, dla zaſzczytu Domu tego: iż Duninowie
niegdy od Raiec, milá pod Radomiem, Woiewodztwa Sę-
domirſkiego, nazwali ſię Raieckiemi iáko y inśi Dunino-
wie od rożnych Dobr, ſwoich wzieli przezwiſka rożne, o-
tychże Ráiedzkich piſze *Okolſki tom:* 2. *fol:* 11. *y Nieśiec-*
ki tom: 3. *fol:* 841. gdzie wiele zacnych Dygnitarzow domu
tego znaydzieſz Rycerżow. Andrzer Karwowski, Stolnik Jędrzey Karwowski
Ziemi Wiſkiey, nayprzod był pod Grandmuſzkieterami u
Nayiaśnieyſzego Krola Auguſta wtorego, potym Artyle-
ryi Koronney Kapitanem, Poſłował kilka razy. Dwarazy
ſtanowił śluby małżeńſkie *1mô votô* z Anną Wierzbiczowną Wierzbicz
corką Wierzbicza, Pułkownika Woyſk Auktoramentu Cu-
zoziemſkiego J. K. M. y Rzeczypoſpolitey, mnieyſzey Bu-

ławy

ławy Koronney, zoſtawił potomſtwo, Annę, Kazimierza, Michała, Adámá, z ukontentowanięm y zaſzczytem Woiewodztwa ſwego. Pan BOG go w fortunie pobłogosławił doſtatecznie, *ſic bona bonis dantur, ſic gloria felix creſcit in prognatis, cum magna auge honorum,* kto ſzczerze Rzeczypoſpolitey ſłuży, ſwoim ſię kontentuie, ná cudze nie patzy. Między ſwemi dyſtyngwowany, podporą ieſt Domu Karwowſkich, iáko zacny Rycerz w Cudzoziemſkim Woyſku, Oyczyznie rekognicyą y męſtwęm dobrze záſłużony. Tenże *2dô votô* wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Anną, Felicyana y Ewy *de Staniſzewſkie* Swiderſkich, Stolnikowną Ziemi Wiſkiey, Sędziego Grodzkiego Wiſkiego corką, herbu Slepowron, z ktorą *procreavit* Jana, Jgnacego, Jozefa y Antoniego. Benedykt Karwowſki, ſyn czwarty Kazimierza Podſtarościego Grodzkiego Branſkiego, bezpotomny. Tegoż Kazimierza corka Regina Karwowſka, weſzła w kontrakty małżeńſkie z Godlewſkim, Piſarzem Ziemſkim Brańſkim. Paweł Karwowſki, Skárbnik Ziemi Bielſkiey, brat rodzony Kazimierza Stolnika Ziemi Bielſkiey, Podſtarościego Grodzkiego Branſkiego, ſyn piąty Woyciechá Karwowſkiego y Alexandry Ciſzewſkiey, Mąż zácny y doſkonały, wſzedłſzy w dożywotnią przyiazń z Maryanną Cichocką, má konſolacyą z potomſtwa ſwego, Woyciecha bezdziętnego, Staniſława Skarbnika y Regenta Ziemſkiego Bielſkiego, piękney rekognicyi kawalera, y w prawie biegłego; Kazimierza w Zakonie S. Franciſzka *Conventualium*, y corek dwie, Annę, Adama Smolińſkiego, herbu Nieczuia, y Agneſzkę Rybińſkiego, małżonki.

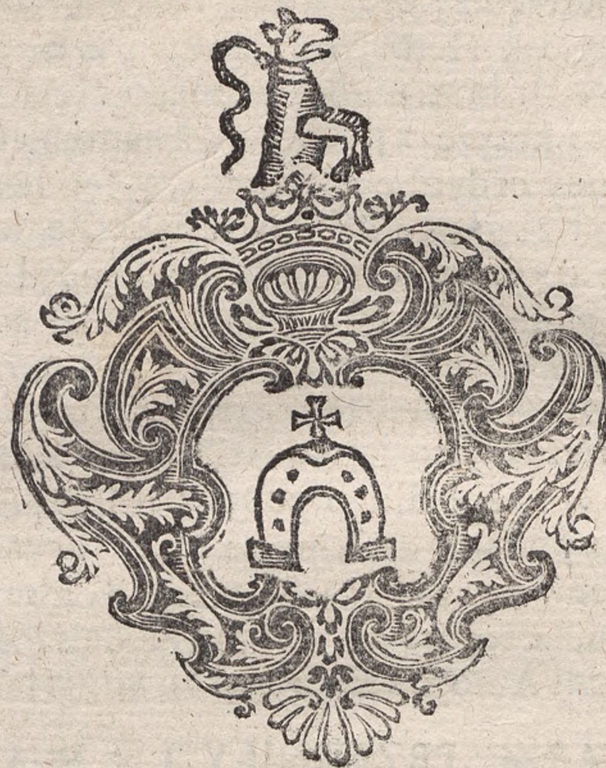
Staniſzewſki. Swiderſki — Godlewski — Cichocka — Smoliński

Anna, Sioſtrá rodzona pomienionego Kazimierza Karwowskiego, Stolnika Bielskiego y Podſtarościego Grodz: Branskiego, weſzła *in fœdus connubiale* z Jakubem Rydzewskim. Woyciech Karwowski, brat Wenceſława y Jakuba, to ieſt ſyn Woyciecha, wnuk Jakuba, prawnuk Mikołaia, ſpłodził Jadwigę, ktora poſzła zá Jana Konopackiego, y urodziła Woyciecha Konopackiego. Drugą corę miał Elżbietę, Staniſława Kuleſzy żonę bezpotomną.

Rydzewski — Konopacki — Kuleſza

PO-

POBOG HERB.

EPIGRAMMA.

Non ſat erat Soleæ magnum tenuiſſe decorem,
Quæ notat excelſos Marte Togâqve viros.
Addita Crux illi, ne quæ illam gloria vincat,
Gloria nam nulla eſt æviparanda Cruci.
Allatransque Canis pretio ſuperadditur iſto,
Ut faciat tutam ſemper ab hoſte Domum.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu.

JEſt podkowa, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczona, w polu błękitnym, ná barku iey krzyż złoty, á na hełmie harta połowa ſtoiącego z obrożą y ſmyczą, w prawą tarczy, pyſkiem obroconego. Piſał o nim *Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolſki, Nieśiecki &c.*

POCZĄTEK HERBU.

Jako inſze podkowy herbowne pochodzą od pierwſzego kleynotu Iaſtrzębca, ták y ten herb Poboga wyrażonego; ná co

Oo2 wielu

co wielu zgadza się Autorow, z tą iednak odmianą, że w ſrzod-
ku podkowy nie ma krzyża, tylko ná wierzchu iey, á ná heł-
mie zamiaſt Iaſtrzębia, prezentuie harta. Odmiana ſtała ſię
z tey przyczyny, iak Herbarze informuią, iż niegdy przy po-
dziale dobr ſwoich, brat zábił rodzonego brata, zá co mu na-
ukaranie odięto krzyże z podkowy, á ná tomiaſt dla pamięci
przydano do niey ordynkę czy ſzablę, y tęn herb zwany był
Zagłobą, to ieſt żą głowę zabitego bratá. Ze iednak brato-
boycá udał ſię do Rzymu ná pokutę y tam żył długo pobo-
żnie, Papież uwolniwſzy go z grzochu, odiął mu zpodkowy
Ordynkę, á przywrocił Krzyż iedęn ná wierchu, y piſał zá
nim do Boleſława Chrabrego, Krola Polskiedo, áby mu
tęn herb potwierdził, co łatwo Krol uczynił, názwawſzy go
Pobożanem, że tam żył długo pobożnie, á herb *Pobogiem*, że
ſobie po Bogu poſtąpił do nabycia iego. Tenże pomienio-
ny Rycerz ożenił ſię z Damą Szlachetną, ktora ſię pieczę-
towała hartęm, więc go ná hełmie poſtawił. Piſali o tym
w zwyż wyrażeni Autorowie, *Cromerus*, *Bielſki* ták namieniaią.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI.

Stefan herbu Pobog będąc Arcy-Biskupem Gnieźnień-
Arc: biskup skim, umarł 1059. *Damalewicz de Archiep: Gneſnenſibus*. Wo-
Wolimir limir, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł 1271. *Idem de Ep.*
Koniecpolski *Cuia*. Remigian Koniecpolski, będąc Biskupem Chełmskim
Czyſzowſcy umarł 1640. *Skrobiſzowſki*. Zygmunt Czyzowski, herbu te-
go, będąc Biskupem Kamienieckim umarł 1664. *Kochow-
ſki Climac 2.*

Adam Pobożánin, herbu tegoż, będąc Kaſztelanem
Káſztelan Krakowskim, umarł 1260 *Lipſki & Nakielſki*. Staniſław
Krakowski *Koniecpol:* Koniecpolski, będąc tymże Kaſztelánem Krakowskim, u-
marł 1646. *Potocki*, *Paſtorius & Okolſki*. Staniſław drugi Ko-
niecpolski, umar w tymże Dignitarſtwie 1682. *Nadgrobek
tego*. Stefan Pobożanin herbu tego, będąc Woiewodą Kra-
kowskim, umarł 1145. *Długoſz*, *Paprocki*, *Sarnicki*. Floryan
Pobożenin, będąy Woiewodą Sędomirskim, umarł 1242.
Koniecpolski *Długoſz & Paprocki*. Staniſław Koniecpolski, był pierwey
Woiewodą Sędomirskim, z ktorego poſtąpił ná Kaſztelanią
Kra-

Krakowską 1633. *Potocki*. Alexander zaś Koniecpolski, u-
marł Woiewodą Sęndomirſkim 1659. *Kochowſki & Duriew-
ſki*. Koniecpolski, był Woiewodą Sieradzkim 1309. *Paproc-
ki & Okolſki*, tákże z Koniecpola, ktory umarł 1430. *Paproc-
ki*, *Długoſz &c.* Alexander Koniecpolski tymże Woiewodą
umarł 1609. *Conſtit*: 1608. Jan Koniecpolski, umarł tymże
Senatorem 1661. tákże inſzy Ian Koniecpolski, Woiewoda
Sieradzki, umarł 1720. Iakub z Koniecpola, będąc Woiewo
dą Łęczyckim, umarł 1380. *Paprocki & Okolſki*. Staniſław
Koniecpolski, będąc Woiewodą Podolskim, poſtąpił ná Ka
ſztelanią Krakowską 1682. Krzyſztof Koniecpolski, będąc
Woiewodą Bełzkim, umarł 1659. Ian Kierznowski, her- *Kierznow-ski*
bu Pobog był Woiewodą Nowogrodzkim. *Conſtitutio*. Stani-
ſław Láwski, herbu tego, będąc Woiewodą Mazowieckim, *Lawski*
umarł 1576. *Paprocki*. tákże Adam Koſobudzki 1629. *Sta- Koſobudzki*
rowolſki. Krzyſztof Komorowski, herbu Pobog, był támże *Komorow-ski*
Woiewodą, ále nie wiem kiedy umarł. *Załuſki & Conſtit*: 1703.
Ian Koniecpolski, z Woięwodztwa Bracławskiego, poſtąpił *Koniecpolski*
ná Sieradzkie 1711.

Przedborz z Koniecpola, Kaſztelan Sęndomirski, umarł
1454. *Cromerus y Liſty Krolewſkie*. Iakub Pobożanin, był
Káſztelanem Sieradzkim 1263. *Paprocki & Okolſki*. Stani- *Koniecpol-ſcy.*
ſław Koniecpolski, był tymże Kaſztelanem Sieradzkim,
około roku 1558. *Stryiewicz*. Alexander Koniecpolski, z
Kaſztelanii Sieradzkiey, poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1606.
Liſt Zygmunta Krola: tákże Ian Koniecpolski 1647. *Acta
Terreſtria Sirad*: Iędrzey Ruſzkowski, herbu Pobog, był Ka- *Ruſzkow-ski*
ſztelanem Inowrocławskim 1698. *Porządek Elekcyi*. Iędrzey
Gorski, herbu Pobog, był Kaſztelanem Kamienieckim 1619. *Gorski*
Duryewſki. Staniſław Koniecpolski, umarł Kaſztelanem Bra- *Koniecpol-ski*
cławskim. *Załuſki tom*: 1. *fol*: 692,

Jan z Koniecpola, był Kanelerzem Wielkim Koronnym
1455. *Długoſz*, *Okolſki &c*: tákże Ian drugi z Koniecpolá,
Kanclerz Wielki Koronny, iák piſze *Paprocki* w roku 1499.
Staniſław Koniecpolski, będąc Hetmanem Wielkim Kor:
oraz Kaſztelanem Krakowskim, umarł 1646. *Piaſecki*:
tęnże Staniſław, będąc Woiewodą Bełzkim, był pierwey

Hetmanem Polnym Koronnym do roku 1624. Przedborz z Koniecpola, był Generałem Wielkopolskim 1309. *Paprocki & Okolski.* Kazimierz Dłużewski, herbu Pobog, Chorąży Chełmski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1714.

HERBOWNI POBOŻANOWIE.

Według *Okolskiego tom:* 2. *à fol:* 427 wyrażeni.

Bieliccy w Kuiawach y ná Białey Rusi.
Bromierscy w Płockim Wo:
Burżeńscy, czy Burżyńscy według *Niesieckiego*, nie pisze kędy.
Byliccy w Krakowskim Wo:
Cętkowscy, czy Czętkowscy, według *Okolskiego*, w Dobr:
Czyżowscy w Mazowieckim Woiewodztwie.
Dmochowscy támże w Maz:
Duszewscy pod Ciaśnikami.
Filipowscy z Siekluk pisali się
Garlińscy w Ciechanow: Zie:
Jamentowiczowie, nie pisze kędy.
Januszewscy w Trockim Wo:
Kielanowscy, czy Kilanowscy, nie pisze kędy.
Kierznowscy, czy Kierzniewscy iák *Okolski* pisze, w Podlaskim.
Konarzewscy w Ciechanowskim Powiecie.
Koniecpolscy w rożnych Wo:
Kosobudzcy w Ziemi Płock:
Kutlewscy w Trockim Woie:
Łanieccy w Mazowieckim.
Ławscy w Łomżyńskim.
Łękowscy w Krak: Woiewd:
Malinowscy w Podlaskim Woiewodztwie.
Miedzwiedzcy pod Warszawą.
Muchowieccy w Bełzkim y Mazowieckim Woiewod: w
Polanowscy z Polanowic. w Kuiawskim.
Popowscy pod Warszawą.
Roksz yccy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Ruczyccy w Ziemi Wyszogrodzkiey.
Ryminscy w Podlaskim Wo:
Stanisewscy w Czerskiey y Przemyślskiey Ziemi
Strzeszewscy w Płockim Wo:
Suchodolscy w Lubelskim Woiewodztwie.
Sutkowscy w Mazow: Woie:
Szczuccy w Lubelsk: y Sęnd:
Trzcińscy w Kaliskim y Pozn:
Wilkowscy, nie pisze kędy.
Wierzchowscy, czy Wirschowscy, iako *Okolski* pisze, w Sieradzkim.
Zapolscy w Sieradzkim Woie:
Żądałdowie w W. X. Litew:
Żeromscy w Inowrocławskim.
Więskim.

Więcey Rycerstwa herbu tego, według *Niesieckiego*, *tom:* 3. *fol:* 618.

Barberius.	Gumowski.	Nierofzyński.	Szuksza.
Benisławski.	Kalo.	Olszewski.	Szydłowski.
Brzuchanski.	Kobylski.	Pągowski.	Tereykowski
Dłużewski.	Krasnodębski	Pakoszewski.	Tołoczko.
Elert	Kruszyński.	Petelczyc.	Wiekowicz.
Faliszewski.	Kucicki	Radomski.	Wodoradzki.
Filipowicz.	Montowt.	Ruszkowski.	Wolski.
Gintowski.	Nesterowicz.	Stanisławski.	Zarzecki.
Gorski	Nieczay	Sutocki.	
Grabowski.	Nieprski.	Szantyr.	

Pisze iednak pomieniony Autor, iż nie wszyscy iednym kształtem tego herbu używaią, wyrażaiąc támże odmiany w nim rożne, gdzie ciekawego Lektora odsełąm.

PROCEDENCYA
HRABIOW SZANKOWSKICH
SAWANIEWSKICH,
W Wielkim Xięstwie Litewskim, herbu POBOG.

JEst tradycya o tym Domu drukowana w Wilnie, z taką expressyą. Roku 1241. zá panowania Leszka Białego w Polszcze, á w Mazowszu Konrada brata iego, Xiążęcia Mazowieckiego, synow Kazimierza wtorego, Xiążęcia Polskiego, iako piszą *Miechovius*, *Kromer*, *Długosz*, y inni, gdy w targneli Tátárowie do Polski, Włodzimir, Woiewoda Krakowski rozpędził onych, że się muśieli kryć po lasach, wtedy z familii *Szyrynow* Kniaziow Tátárskich, ieden imieniem *Sawan*, máiący za herb czyli znák swoy Ordynkę gołą, á dostawszy się do tegoż Xiążęciá Mazowieckiego Konrada, y przyiąwszy Chrzest S. wiernie mu w dziełach Rycerskich usługował, zá co ożeniwszy onego z pokrewną żony swoiey, przezwiskiem *Jewsko*, herbu Iastrzębiec, po

Początek Domu tego

Genearcha tey Familii

złączonych Imionach, nazwawſzy Sawaniewskim, dał onemu w poſagu dobra *Szankow* nazwane, mianuiąc onego ná tych dobrach Hrabią Szankowskim. Za rozrodzenięm ſię iego Potomſtwá, przy rozdziałach tegoż Szankowa, brat brata zabił, záco gdy bratoboyca uciekł, Potomſtwu iego odięto krzyż z herbu, á włożono w Podkowę Ordynkę, názwawſzy herb *Zagłobą*, á bratoboyca pokutuiąc y będąc w Rzymie roku 1316. uprośił Oyca S. Iana XXII. Pápieża, zá ſobą do Krola Władyſłáwa Łokietka inſtancyą, zá ktorą iednák iáko Zołnierza oſądzono, áby w naypierwſzey z nieprzyiacielem potyczce, przed Woyskiem uczynił odwagę, po ktorey, ácz dla niego ſzczęśliwey, lubo mu krzyż Kawálerski, to ieſt *Ośmiorog* do herbu przywrocono, wſzakże ná pámiątkę brátoboyſtwá, między podkową poł Ordynki zoſtawiono, názwawſzy tęn herb *Pobog*, ktorym Potomſtwo iego w Polſzcze y Litwie, dotąd pieczętuie ſię.

Reflex;a. Jeſt to podobna hiſtorya do wzwyż wyrażoney, o początkach herbu tego, ále że dawniey tym herbem *Poboga* pięczętowáli ſię rożni w Polſzcze Senatorowie, iáko poznáć z lat Dygnitarzow wzwyż wyrażonych, y zácnemi Autorámi potwierdzonych, záczęm tá okoliczność odmienionego Iaſtrzębca w Zagłobę, muśiałaby bydź podobnie powtorzona, przez drugie bratoboyſtwo y pokutę Rzymską, czaſu iuż poznieyſzego. Bądź ták, álbo inaczey, dosyć że Hrabiowie Szánkowſcy Sáwaniewſcy, w W. X. Litewskim, odmiennym ſię herbem Poboga pieczętuią, iák ieſt wzwyż ábryſowány, máiąc tákże Podkowę ná tarczy z krzyżem ná wierzchu iey, lecz w ſrzodku iey poł Ordynki gołey z rękoieścią, y harta takiegoż ná hełmie, ále w lewą tarczy trąbą obroconego. Podkowá z krzyżem y Ordynką, ieſt w ſrzodku krzyża Kawálerskiego, álbo *Ośmioroga*, na krztałt krzyża Orderowego. Iednák raczeyby tá Ordynka do *Poboga* zwyczaynego náleżałá, że pierwſzy ich Genearcha *Sawan*, Kniaź Tátárski, miał zá herb, czyli znák Ordynkę, nie żeby brát bratá ktory z tego Domu zábił, z racyi przerzeczoney, lubo tego *w Ośmiorogu*, używaią, zá dzieła Kawálerskie.

Z tey familij Hrabiow Szankowskich, w dużo poznieyſzym czaśie, po łat kilka ſet, żył Szczeſny Hrabia Szankowski Sáwániewski, Pułkownik Woysk Koronnych Pułku Konnego, ożęniony z Dokurnowną. Tegoz Hrabi Szankowskiego, brat rodzony Staniſław, był Biskupem Płockim. Syn Szeſnego z Dokurnowny ieden, Stefan Hrabia Szankowski Sawaniewski, Stánowniczy Woysk Koronnych, ożęniony z Surozanką Frąckiewiczowną, herbu Dołęga, z ktorey ſynow dwoch, y corek dwie. Mateuſz ſyn ſtarſzy, Hrabia Szankowski Sawaniewski, od ktorego dalſza procedencya, niżey wyrażona. Krzyſztow Sawaniewski ſyn młodſzy, Rotmiſtrz w Rycerskich dziełach dobrze znaiący ſię, zábity w batálii zá Krola Iana Kázimierza; ktorego Potomſtwo w Orſzańſkim Powiecie dość obſzerne dotąd znayduie ſię. Corka ſtarſza Stefaná z Fronckiewiczowny, imięniem Helena zá Chomskim, z ktorey familii urodził ſię Konſtanty Szaniawski, potym Xiążę Biskup Krákowski, tych Chomskich w Powiecie Oſzmiáńskim obſzerna familia. Corka druga Konſtancya, zá Czyżem Sędzią Ziemskim Woiewodztwa Wileńskiego, ktorych też Imię z dawna ſławne.

Dokurnowna — *Surożanka Fronckiewiczowna.* — *Chomski* — *Szaniawski*

Mateuſz pomieniony, Hrabia Szankowski Sawániewski, ſyn Stefana z Frąckiewiczowny, zá Iána Kázimierza Krola Polskiego, czáſu cięſzkiey woyny Pułkownik Woysk W. X. Litewskiego, z Wodzem Iudyckim Kawalerem Maltańskim, ná Moskwą y Kozaki zá Oyczyznę, Mąż w wielu bátáliach doświadczony. Zona iego Pałuska herbu *Poray*, to ieſt Roże, z ktorey ſynow dwoch, Ian y Michał. Michał Sawániewski, Podſtarości Sądowy Powiatu Rzeczyckiego, ktorego familia w Powiecie Orſzanskim. Ian Hrabia Szańkowski Sawaniewski, Towárzyſz Uſarski z Hetmanem Pacem przeciwko Szwedom ná Zmudzi wiele w bitwie dokázuiący, miał w ſobie śiedm poſtrzałow, á trzynaście razy rąn záciętych. Była za nim Piegłowska, z ktorą ſynow dwoch, Dominik y Michał, corki tákże dwie, Eleonora zá Albrychtem Kołątaiem, Podczáſzym Wołkowyskim. Elżbieta młodſza Mniſzką Bernardynką w Litwie. Michał Sawaniewski, Oboźny Powiatu Stárodubowskiego, Deputat w roku 1732. o-

Judycki — *Pałuska* — *Piegłowska.* — *Kołątay*

Chojecka brany z tegoż Powiatu. Za nim Choiecka znaczney familii w Powiecie Oszmiańskim. Dominik Hrabia Szankowski Sawániewski, Miecznik y Rotmistrz Ziemi Woiewodztwa Wileńskiego, w rożnych Subselliach Sędzia y Poseł ná Seym Elekcyi Krola Augusta III. Deputat *ad Pacta Conventa*, y Rezydent *ad Latus* Krola Stanisława, iest w tym czásie pisania moiego, Woyskim W. X. Litewskiego; żona iego *Chrebtowiczowna* Chrebtowiczowna, herbu *Odrowąs*, urodzona z Pacowny, *Pacowna* Oboźnianki W. X. Litewskiego, herbu Gozdawá.

Fryczyński FRYCZYNSCY, *herbu Pobog*. Stanisław Pobog Fryczyński w Woiewodztwie Krakowskim, ten roku 1449. znaczną substancyą przedał wiecznością Zbigniewowi Oleśnickiemu, Kardynałowi y Biskupowi Krakowskiemu; ktora iest inkorporowána *in Principatum Severiæ*. Woyciech Pobog Fry- *Oleśnicka* czyński, syn Stanisława, urodzony z Jadwigi Oleśnickiey, zá Kazimierza Jagiellonczyka, był trzy razy Posłem ná Seym Piotrkowski, z Woiewodztwa Krakowskiego. Alexander Po- *Zborowska* bog Fryczyński, urodzony z Tereslly Zborowskiey, ná Kommissyą Rzymską Delegat podczas woyny Krzyżackiey, zá panowánia Kazimierza Jagiellonczyka, roku 1480. Albrycht Pobog Fryczyński w kompucie 300. Polakow assystentow, y 13. Posłow Polskich, do Henryka Walezyusza, Xiążęcia Andegaweńskiego, záprászaiąc go na tron Polski, roku 1573. Kazimierz Pobog Fryczyński, podpisał Elekcyą Krola Michała Korybutá. Leopold Pobog Fryczyński, Chorąży Husarski znaku Jabłonowskiego, Kasztelana Krakowskiego, po Wideńskiey woynie, *Victore Joanne III.* przy Poselstwie Kazimierza Denhoffa, wniosł do Rzymu, y rzucił pod nogi *Sanctissimi* Chorągiew Machometáńską. To imię iest ieszcze w Woiewodztwie Lubelskim y Podlaskim, lubo mnieyszey fortuny, iednakże y ci zostaią ná usłudze Rzeczy- *Godlewska* pospolitey, z ktorych Jakub Pobog Fryczyński, maiący zá sobą Tereslę Godlewską, herbu Gozdawa, tego zás syn od młodości zostawał u Xiążąt, Jánusza y Michała Wiśniowieckich, a potym służył z niemi zá Towarzysz, iego potomek Jakub Fryczyński, Kapitan J. K. M. zacny Kawaler w Woysku Cudzoziemskim żyie tego czasu, gdy to piszę.

Malinowscy MALINOWSCY, *herbu Pobog*, piszą się z Malinowá, zostawali w rożnych Woiewodztwach, iako to w Krakowskim, Ruskim y Podolskim znayduiący się. Z tych *ignotus nomine* *Zygulanka* Malinowski z Zygulanką, spłodził Remigiana Malinowskiego, á ten z Anną Znamirowską, miał Jozefa Malinowskiego, *Znamirowska* *Tomaszowska* ożenionego z Teresslą Tomaszowską, z ktorych syn Tomasz Malinowski.

POKORA HERB.

EPIGRAMMA.

Ferrea stat Soleæ, velut aurea Stemmate porta,
Ad templum Clavem se retinendo suam.
Clausus erat portæ pro quodam crimine gressus,
Nunc patet in signis iam reseratus honor.
Clavis supremos, quos non recludet aditus,
Solvere quæ suevit Gordia membra poli.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu JEst podkowa, tylnemi ocelami ná doł obrocona, ná poprzek ma klucz Kościelny, z iakim maluią S. Piotra, w nim krzyż wydaie się, to wszystko w polu niebieskim.

Ná hełmie ieſt pięć pior ſtruśich nad Koroną złotą; o czym *Bielſki*, *Paprocki*, *Okolſki*, y *Nieśiecki tom*. 3. *fol*. 633.

ORYGINAŁ HERBU.

Początek herbu. Ten rodowity *Pokora*, idzie od *Poboga* ſtarożytnego, á tęn od *Zagłoby*, Zagłoba od *Jaſtrzębca*, od ktorego inſze wſzyſtkie Podkowy herbowne ſwoy początek maią, o czym *Okolſki tom*. 2. *fol*: 423. opiſuiąc go *fol*: 451. tymi ſłowy *Antiqua ſunt arma in Regno, & quia apparet clavis quaſi a foribus Ecleſiæ, crediderim quod ob pœnitentiam humilem, pro quodam delicto, a Summo Pontifice addita fuerit, vel ab Epiſcopo in Regno. Qvapropter* Pokora *hoc eſt humiliatio, vocata fuerunt*. Jeſt nábyty zá czaſow Władyſława Hermana, Monarchy Polſkiego, iák piſze *Paprocki in Strom*: gdy Przodek tego herbu, zá iákiś exceſs pokutuiąc, do Rzymu záſzedł, y od Papieża herb otrzymał w tę figurę odmięniony. Tenże powiada, że ná Ruśi ieſt wiele Domow, ktore do herbu tego náleżą.

Pokora. Do tego HERBU náleżą wiadomi z *Okolſkiego tom*: 2. *fol*: 452. Dobieſław Pokora, u *Paprockego in Opere* 2do. wſpomniony, mąż Rycerski; ktory od Poganow w Lublinie Klaſztora obronił: o tegoż Przodkach powiada, iż wiele przywileiow rożnych widział, ále żadnego nie wyraził.

Lichtańſcy Lichtáńſcy ná Ruśi wyborni Rycerze, aż do zgrzybiáłey ſtarośći Obozow pilnuiący, w Powiecie Trębowolskim nie ktorych Hiſtorycy wſpominaią, przeciwko nieprzyiacielskim wtargnieniom, odważnych Rycerżow.

Chmieliński *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 633. wſpomina Chmielińskiego w Woiewodztwie Kaliskim, z ktorych Jgnacy kwitnął w Roku 1697.

PRO-

PROCEDENCYA
GOLIMONTOWICZOW z Polakow POLAKOWSKICH
CICHNICKICH,

HERBU POKORA.

TEn Dom ſtárożytny w Polſzcze, miał *ab origine* fortuny y poſseſſyie ſwoie w Koronie, po Unij W. Litewskiego z Polską, woynę ſłużący Maciey Polanowski Golimont Cichnicki, pierwſzy ośiadł w Brzeskim Woiewodztwie, koło Roku Tyśiącznego pięćſetnego dziewięćdzieśiątego trzeciego, ktorego ieſt Teſtament autentyczny roku 1628. Po nim ſukceſſyą wzieli, Urban, Łukaſz, Staniſław y Maciey Cichniccy. Urbąn miał za ſobą Helenę Oſtromecką, roku 1635. Łukaſz Helenę Zywiecką w roku 1637. Staniſław y Maciey bezżenni; Tranſakcya ich z Waśilewiczem Przyſzychockim, y ſamą Reginą Łoknicką małżonką, Ziemianinami Woiewodztwa Brzeſkiego, o część pewną w Małyſzach y Laſkowie, w roku 1653. Ci podczas Moſkwy pierwſzey, ogniem y mieczęm graſſuiącey, w Woiewodztwie y cáłym Xięſtwie Litewſkim, wraz z wſzelką ſubſtáncyą y ruchomościami pogineli. Po tey nieſzczęśliwey rewolucyi, godney pámięci Xiądz Piotr Albrycht Cichnicki, Pleban Jałowſki y Proboſzcz Kobryńſki, y Bartłomiy Kazimierz Cichniccy zoſtáli. Oſtromecká. Zywiecká. Waśilewicz. Przyſzychocki.

Ten Bartłomiy Kazimierz, z Polakow Polakowſkich Golimont Cichnicki, *primô votô* miał zá ſobą Katarzynę Podbayſką niepłodną, iak świadczy tranſakcya roku 1659. potomey Katarzynę Jzbicką w roku 1662. z ktorą *procreavit* ſynow dwoch, y corek dwie, Jędrzeia y piotra, Katarzynę y Annę. Katarzyna wydána za Stefana Bobra, z nią iednę corkę ſpłodził. Druga Anna wydána zá Koncewicza, iednego z nim miała ſyna Jana. Piotr wynioſł ſię ná Wołyń, Jędrzey w roku 1692. *primô votô* miał zá ſobą Wkryńſką, herbu Grzymáłá, Tomaſza Wkryńſkiego Teofilę corkę młodſzą, urodzoną z Bońkowſkiey, matka iey z Mogielnickiey w Ziemi Chełmſkiey, śioſtra ſtarſza ná świecie Bogumiła, á potym w Zakonie Petronella Bernardynka w Brzeſkim Podbayska. Jzbicka. Bobr. Piotrowicz. Koncewicz. Wkryńska. Bońkowska. Mogielnicka.

ſkim

Klasztorze, przy wielkiey pobożności y w Zakonie estymacyi, kilka razy Matką obrana, w wieku będąc sędziwą, życie swoie zakonczyła. Drugą Maryanę Buchowiecką nie płodną.

Buchowiecka Z tą tedy pierwszą żoną Teofilą Wkryńską, corkę iednę y trzech synow *procreavit*, Helenę, Michała, Ludwika, y Jozefa. *Gorżkowski* Helena wydana za Francifzka Gorzkowskiego, w roku 1705, Karola syna y Alexandrę corkę zostawiła. Ludwik y Jozef iesżcze bezżenni, godni y estymowani Kawalerowie. *Lwowicz* Michał w roku 1726. poiąwszy Iana Lwowicza, Cześnika Wilkomirskiego y Sekretarza Iego Krolewskiey Mości, *Kierdeśiowna Nartowłowna* urodzonego z Kierdeśiowny, Kasztelanki Zmudzkiey, corkę Emerencynnę, zrodzoną z Nartowłowny, *procreavit* z nią synow trzech, Michała, Iacka, y Iakuba. Michał habit S. Francifzka przyiął. Iacek y Iakub *in Palæstra Academiæ Vilnensis & Juris, ad præsens* pisania moiego zostaią. Ta iest procedencya, z Polakowskich herbu Pokora Golimontow Cichnickich, z autentycznych wypisana papierow, to iest z kontraktow, testamentow, cessyi, y innych między sobą transakcyi, w Ziemstwie y Grodzie Brzeskim mianych y expedyowanych w dawnieyszym czasie po Rusku, w poznieyszym *usitato Polonico idiomate* zebrana. Więcey byłoby co o tym Domu starożytnym pisać, gdyby insze dokumenta, ták przez Moskwę ogniem y mieczem támże grassuiącą, iáko też przez przypadkowe pożary, nie poginęły, tu tylko nie ktore Domy skolligowane námienięiąm, *Domy skolligowane* iáko Izbickich, Małeckich, Buchowieckich, Lisowskich, Postupalskich, Skołdyckich, náleżących do Cichnickich, á do sukcessorow żyiących z Matki Lwowiczowny w Xięstwie Zmudzkim, y po innych Woiewodztwach, iáko też Powiatách, są skolligaceni Ciechanowiczowie, Odachowscy, Kierdeiowie, Sołłohubowie, Narbutowie, Buchowieccy, y ták wiele zacnych y przednich Domow innych.

* * * * * * *
* * * * * *
* * * * *

PO-

POMIAN HERB.

EPIGRAMMA.

Argutos sensus Capiti quid stemmata quærant?
Cùm satis impressum laudis acumen habet.
Defendunt Patriam gladij cum Legibus isti,
Hostes adversus, porrigit arma manus.
Si Jovis ex cerebro natæ sunt omnibus artes,
Est Vestrum insignis bibliotheca Caput.

ABRYS HERBOWNY.

Jest Głowa Zubrza, koloru czarnego, w niebieskim polu, iák pisze *Okolski*; czyli w żołtym, według opisania *Niesieckiego*; ná ktorey, iedni przez czoło od prawego rogu, do lewego nozdrza miecz kładą, drudzy tymże krztałtem w głowie na wylot utopiony wyrażaią, ktorego rękoieść z krzyżem ná wierzchu, y koniec na spodzie tylko widać: ná hełmie ręka zbroyna z dobytym mieczem drugim, *Paprocki o herbach fol: 425. Okolski tom: 2. fol: 454. Niesiecki tom: 3, fol: 644. &c.* *Opisanie herbu*

POCZĄ-

POCZĄTKI POMIANA.

Pochodzi od Wieniawy. POchodzi tęn herb od zaſzczytu Wieniawy, iák piſze *Długoſz y Bielſki fol:* 195. z inſzemi zgodnie. Gdy bowięm Łaſtek Hebda z Grabia, herbu Wieniawa, zabił we wśi Lubani brata ſwoiego rodzonego Jarandę, Dziekana Gnieźnieńskiego o to, że go często ſtrofował o życie nieprzyſtoyne, ſądem obwiniony, zá Krola Władyſława II. *Bratoboyſtwo.* iák wſzyścy z *Długoſzem* piſzą, czyli inſzego, iák *Nieſiecki* dowodzi; oprocz inſzey kary, odięty ieſt od pyſka pierścień albo kołko, herbowney głowie iego Wieniawie, á na to miaſt miecz ieſt przydany, y drugi ná hełmie z ręką zbroyną, ná znak bratoboyſtwa. Tęn záś herb nazwany ieſt *Pomian*, iákoby *Pomnii nań*, to ieſt pamiętay ná odmianę herbu, według *Okolſkiego tom:* 2. *fol:* 455. Inſze opiſanie o tymże herbie z rożnych Autorow wyraża *Nieſiecki tom:* 3. *fol:* 645.

HONORYUSZOWIE WIADOMSI y PRZEDNIEYSI HERBU POMIAN.

Włoſtyborz, będąc Arcy-Biſkupem Gnieźnieńſkim, tegoż herbu Pomian, zſzedł z teyże Arcy Katedry 1281. Także *Łubieńscy* Maciey Łubieński, ktory umarł 1652. *Damalevitius in Archiep: Gneſnen:*

Kazimierz Łubieński, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1720. *Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 29. Maciey Łubieńſki, będąc Biskupem Kujawſkim, poſtąpił ná Gnieźnieńskie Arcy Biſkupſtwo 1642. *Damalevitius de Epiſc: Kuiav:*

Tęnże Maciey Łubieńſki, będąc Biſkupem Poznańſkim, poſtąpił ná Kujawſkie 1631. *Długoſſus & Treterus de Epi: Poſnan:*

Staniſław Łubieńſki, będąc Biſkupem Płockim, umarł 1640. *Łubieńſki in Act: Epiſc: Płocen:*

Staniſław Łubieńſki, Podkanclerzy Koron: będąc Biskupem Łuckim, poſtąpił ná Płockie 1627. *Nakiel: in Miech: fol:* 909. *&c.*

Maciey Łubieńſki, będąc Biskupem Chełmskim, poſtąpił ná Poznańſkie 1626. *Damale: in Archiep: Gneſ: fol:* 400. y Kazimierz Łubieński, będąc tymże Biskupem, poſtąpił ná Krakowſkie 1711. *Piechovius.*

Alexander Sokołowski, herbu Pomian, będąc Biskupem Kijowskim, umarł 1664. *Damalevit: in Archie: Gneſ: fol:* 400. *Sokołowski*

Maciey Łubieński, będąc Biskupem Kamienieckim, poſtąpił ná Chełmskie 1620. *Damal: in Epiſ: Vladisl: &c.* *Łubieński*

Hebda, herbu Pomian, był Woiewodą Sieradzkim 1360. *Lit: Caſimiri Reg:* Mikołay Pomian, Woiewoda także Sieradzki, zabity 1400. *Okolſki tom:* 2. Jarand z Brudzewa, tegoż herbu, Woiewoda Sieradzki żył 1442. *Lit: Vladiſ: Reg:* Mikołay także z Brudzewa, był temże Woiewodą 1476. *Paprocki fol:* 202. *& Długoſz tom:* 2. *Hebdał*

Jarand z Brudzewa, był Woiewodą Łęczyckim 1519. *Paprocki & Okolſki.* Tymże Senatorem Mikołaia Jaranda z Brudzewa, wſpomina Nakielski *in Miechow: fol:* 629. Z Liſtu *Auguſta I.* 1548. y Mikołaia Sokołowskiego, ktory umarł 1568. *z Brudzewa Jarandowscy* *Sokołowski*

Jarand z Grabie, herbu Pomián, był Woiewodą Jnowrocławskim 1438. *Miechow: lib:* 4. *&c.* *Grabiński*

Jerzy Sakowicz, herbu Pomian, był Woiewodą Smoleńſkim 1440. *Strykowſki fol:* 540. *&c.* y Adam Maciey Sakowicz 1659. *Sakowiczowiez*

Jan Sokołowski, herbu Pomian, był Woiewodą Płockim 1531. *Metryka Koron:* *Sokołowscy*

Felix Greſta z Sokołowa, tegoż herbu, umarł 1546. będąc Woiewodą Malborskim. *Nakielſki in Miechov: fol.* 629.

Jan Sokołowski, będąc Woiewodą Pomorskim, umarł 1546. *Poſellius in Hiſt: Pol: Pruth:* Tymże był Senatorem Staniſław Kobierzycki *Conſtit.* 1661. *fol:* 25. *&c.* *Kobierzycki*

Boguſław Łubieński. Kaſztelan Sendomirski, umarł 1739

Jan Jarand z Brudzewa, będąc Kaſztelanem Kijowskim, poſtąpił na Woiewodztwo Łęczyckie 1511. *Laſcius in Statut:* 1504. *fol:* 112. *z Brudzewa Jarandowscy.*

Hebda, herbu Pomian, będąc Kaſztelanem Sieradzkim, poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1357. *Olſzowſki de Primatu & Załuſki.* Tákże Ian Woyciech Łubieński, będąc tymże Kaſztelanem, umarł 1952. *Damalewicz.* y Hieronim Grabiński, herbu Pomian, był tymże Kaſztelanem 1661. *Conſtit: fol:* 25. *&c.* *Hebda* *Łubieński* *Grabiński*

Woyciech z Gledzianowa, herbu Pomian, był Kasztelanem Łęczyckim 1512. *Litt: Sigismundi I.* y Mikołay Iarand z Brudzewa, ktory postąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1545. *Nakielski fol*: 626. Także Wacław Kiełczewski, ktory umarł 1625. *Constit: Anno eodem fol*: 9. Antoni Grabski, był temże Kasztelánem.

z Brudzewa Jarandowsc; Kiełczewski Grabski

Hebda Hebda, herbu Pomian, będąc Kasztelanem Brzeskim Kujawskim, postąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1246. *Litt: Casimiri Reg*: tymże Senátorem, był Mikołay z Wawrzymowa, herbu Pomian 1438. *Láski in statut: fol*: 140. y Jarosz Sokołowski, o ktorym *Orichovi: in Paneg*: Tákże Michał Sokołowski 1589. *Litt: Sigismundi III.* y Iarosław Sokołowski 1620. *Acta Castren: Bidgoss*:

z Warszymowa *Sokołowscy*

z Brudzewa Iarandowscy. Mikołay Iarand z Brudzewa, będąc Kásztelanen Inowrocławskim, postąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1545. *Metrika Koron*:

Makowiecki Rafał Makowiecki, herbu Pomian, będąc Kasztelanem Kamienieckim, umarł 1689. *Duryewski*.

Sokołowscy Ian Sokołowski, będąc Kasztelanem Chełmińskim, postąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1544. *Histor: Possellij*.

Ian Sokołowski tegoż herbu, bądąc Kasztelanem Elbląskim postąpił ná Kasztelanią Chełmińską 1539. *Possel: in Histor*:

Bagniewski Bartłomii Bagniewski, herbu Pomian, był tymże Kasztelanem R. 1743. *Kobierzycki* Stanisław Kobierzycki, będąc Kasztelanem Gdańskim, postąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1656. *Treterus in Varm: Episc: fol*: 155.

Łubieński Stanisław Łubieński, Biskup Płocki, będąc Pod-Kanclerzem Koronnym, resygnawał pieczęć 1627. *Nakiel: in Miech: fol*: 909. &c.

Zakrzewski Stefan Zakrzewski, herbu Pomian, był Marszałkiem Trybunáłu Koron: 1581. *Nieśiecki tom*: 4. *fol*: 780. Tákże *Bagniewski* Bartłomiey Bagniewski, Chorąży Michałowski. 1721.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolskiego tom*: 2. *à fol*: 458. *ad fol*: 469.

Bogatkowie, czy Bohatkowie, w Polszcze, potym w W. X. Litewskim

Bronißzewscy z Bronißzowa, w Woiewodztwie Brzeskim Kujawskim.

Brza-

Brzaczewscy, czy Brzączewscy, w Kaliskim.
Chebdowie *de Grabie*.
Ciosnowscy, czy Ciásnowscy, w Kuiawskim.
Dziembowscy w Kaliskim.
Glińscy w Płockim.
Grabińscy, czy Grbieńscy w Sieradzkim.
Grabscy z Grabia.
Jarundowscy, czy Jaruntowscy, z Brudzewa.
Kiełczewscy w Kaliskim.
Kłobscy w Kuiawach.
Kobierzyccy, nie pisze kędy.
Kołudzccy w Kuiawskim.
Kruszyńscy w Kuiawach.
Ławscy w Mazowszu.
Łubieńscy *de Łubnia*, w rożnych Woiewodztwach.
Makowieccy w Prusach.
Malawscy w Płockim.
Niewieszowie, od ktorych Chebdowie, dawna familia.
Ośieccy w Kuiawskim.
Ostromeccy w Chełmskim.
Płomkowscy, nie pisze kędy.
Puklateccy, nie pisze kędy.
Sakowiczowie w Litwie.
Sokołowscy w Kuiawskim y Łęczyckim.
Suscy nie pisze kędy.
Wichrowscy w Brzeskim Kuiawskim.
Wilkostowscy w Kuiawskim.
Wolscy w Kaliskim y Sieradz:
Zdanowscy w Sieradzkim.
Zerosławscy, tamże.

Według *Nieśieckiego tom*: 3. *fol*. 646. oprocz wyrażonych, ci są zkonnotowani.

Bieśiekierski.
Boczkowski.
Brudzewski.
Brzozowski.
Brzuchowski.
Chaliński.
Cieński.
Gorski.
Hummel.
Jzdebski.
Kaczkowski.
Kaczyński.
Kłopotowski.
Kotowski.
Leszyński.
Linowski.
Milewski.
Nietuchows:
Niezychows:
Nowowieyski
Odrowski.
Pezárski.
Piętkowicz.
Pomian.
Przecławski.
Suligostowski
Wędziagolski
Wysocki.
Zakrzewski.
Zdrzenicki.

PROCEDENCYA,

W Woiewodztwie Kujawſkim, Witebſkim, Powiecie Bydgowſkim, Orſzańſkim, Ziemi Brzeskiey Kujawſkiey, y inſych,

ZAKRZEWSKICH

HERBU POMIAN.

O Tey Familij napiſał *Nieśiecki tom: 4. fol:* 780. gdzie wſpomina Stefana Zakrzewskiego, herbu Pomian, iż był Marſzałkiem Trybunalskim Koronnym, roku 1581. á potym *fol:* 649. tak wyraża: Zakrzewski *herbu Pomian*, w Kujawskim Woiewodztwie. Michał Zakrzewski, Sędzia Ziemski Brzeski Kujawski 1700. Brat iego miał zá ſobą Niemierzankę, herbu Nałęcz, ſynowicę Niemiery Archidyakona Pomorskiego, z ktorey ſynowie Norbert. Woyciech y Michał. Są y w Woiewodztwie Witebskim tegoż herbu Zakrzewſcy, iáko świadczy *Koiał: in Mſ.* to ieſt Mikołay w Orſzańskim Powiecie, zoſtawił ſynow: Iana, Salamona, y Iędrzeia. Brat Mikołaia Iędrzey 1674. Nie wiem czy nie do tych náleży Filip Zakrzewski, Poborca w Brzeskim Kujawskim z Seymu 1564. *Conſtit: fol:* 15. Ierzy Sędzia Grodzki Inowłodzki. N, była zá Prokopem Ponętowskim. Poty o nich *Nieśiecki loco citato.*

Nimierzanka

Ponętowski

Záczęm, wieleby potrzeba kwerandowáć po Woiewodztwach Wielko Polskich, Kujawskim, Inowrocławskim, Powiecie Bydgowskim, y inſzych, gdzie dziedzictwa y poſſeſſye mieli, y do tych czas maią, herbu Pomian Zakrzewſcy; ktoby chciał *ab Origine* ich Procedencyą zkonnotowáć. Ia tu tylko od Pradziada teraz żyiących, herbu Pomian Zakrzewskich, kładę Genealogią z Kolligatami do nichże blisko náleżącemi. Było dwoch Braci rodzonych Zakrzewskich, herbu Pomian, ieden Ian, drugi Michał, z Trzebuchowskii urodzonych. Dom Trzebuchowskich herbu Pogończyk, w Woiewodztwie y Ziemi Kujawskiey, z dawna był ſławny y záſłużony, iák piſze *Okolſki tom: 2. fol:* 332. Mikołay Trzebuchowski, był Kaſztelanem Gnieźnieńskim, oraz Podkomorzym Koronnym, Burgrabią Krakowskim y Starostą

Trzebuchowska

ſtą Lelowskim, w wielkich reſpektach u Krola Zygmunta Auguſta, tákdalece, że ná iego weſele Krol ziachał z Litwy do Brześcia, y dał mu Staroſtwo Bełzkie, iák piſze *Bielſki fol:* 608. *y Poſſelius fol:* 1607. á tęn umarł roku 1563. Wſpomniony Ian Trzebuchowski, według *Okolſkiego*, tákże Podkomorzy Koronny, był Kaſztelanem Rogozińskim, y miał zá ſobą Katarzynę corkę Krzyſztofa Koſtki, Woiewody Pomorskiego, Iakub Trzebuchowski, był Káſztelanem Kowalskim, ktorego corka Wiktorya, była wprzod zá Szczawińſkim Ludwikiem, Woiewodą Jnowrocławskim, ſyn Alexander, był Staroſtą Brzyskim Kujawskim, Poſłem na Seym 1666. y Deputatem ná Trybunał Koronny po dwa rázy 1668. y 1680. ſyn drugi Ian, był Kaſztelanem Kowalskim. *Conſtit:* 1662. ktorego corka wydana za Błeſzyńſkiego, Kaſztelana Międzyrzyckiego 1699 Katarzyna Trzebuchowska, była za Przyiemskim, Kaſztelanem Łęczyckim, *Starovol: in Monum: fol:* 309,

Kostka

Szczawinski

Błeszyński

Przyiemski

Pomieniony Ian Zakrzewski, z Trzebuchowskiey urodzony *ſteriliter* umarł; Michał brat iego rodzony, ożenił ſię z Jaronowską herbu Topor, Podkomorzanką Inowrocławską; był Kaſztelanem Kruświckim, y nim umarł. Jaronowſcy w Brzyskim Kujawſkim Woiewodztwie, piſzą ſię, z Joronowa Wielkiego, z ktorych Woyciech był Sędzią Grodzkim Przedeckim 1590. *Conſtit: fol:* 603. Wincenty Sędzią Grodzkim Inowrocławskim 1632. Sebaſtyan Podſędkiem Ziemi Brzyſkiey Kujawſkiey y Poſłem ná Konwokacyą 1674. Z tychże kilku Iaronowskich podpiſali Elekcyą Krola Iana III. Franciſzek podpiſał konfederacyą Sendomirską 1704. Iędrzey był Kaſztelanem Kowalskim. Było wiele Urzędnikow y Officyáliſtow w teyże familij, ktorych tu nie wſpominam.

Iaronowska

Jaronowska ... ze

Pomienionego Michała Zakrzewskiego, Kaſztelána Kruświckiego, z Iaronowską Podkomorzanką Inowrocławską, było ſynow czterech, y corek dwie, Ian, Staniſław, Franciſzek y Maciey. Ian ſtarſzy ſyn Zakrzewski, ſłużył Woynię zá Nayiaśnieyſzego Krola Auguſta II. y wiele uczynił dowodow woiennych, był Cześnikiem Brzeſkim Kujawſkim, miał zá ſobą Bogatkownę, Staroſciankę Kiślacką herbu Pomian, z ktorych Piotr był Staroſtą Bielskim y Lidzkim, Ian był Dworzani-

Bogatkowna z ſwoią ...

Wiadomſza rzaninem Krola Zygmunta III. Rotmiſtrzem Huſarskiey Cho-
rągwi do Inflant, Walenty Podſtarościm Czerskim, y inſzych
wielu zácnych Rycerzow y Urzędnikow, z ktorych Ian, Mi-
kołay y Abraham, podpiſali z Czerską Ziemią Elekcyą Jana
Kazimierza, á Ięndrzey Jana III. Krolow. Rożne ſą domy zkol-
Kolligacya ligacone z pomienioną Bogutkowną y Bogutkami, iáko to
Rozwadowſcy, Braniccy, Iabłonowſcy, Urbańſcy, Iwaniccy,
Turzańſcy, y inne Imiona. Ten tedy Ian Zakrzewski z Bo-
gutkowną, ſpłodził trzech ſynow y corkę iednę, Michała,
Każimierza, Sędziego *ad præſens* Radzieiowskiego, męża ták w
prawach Oyczyſtych doskonełego, iáko też y wſtánie Rze-
czypoſpolitey, intereſſow Publicznych dobrze wiadomego;
Bielicki y Kaietana: Corka záś poſzła zá Bielickiego.

Staniſław wyżey wyrażonego Kaſztelaná ſyn, był Káno-
nikiem Regularnym. Fránciſzek umarł bezżenny. Maciey
záś Zákrzewski Kaſztelanic Kruświcki, miał zá ſobą Go-
Gorecka recką Piſarzownę Goſtyńską, z Graffowny *de Balcz* Eyde-
brekowny Familij Francuskiey urodzoną, z ktorey ſpłodził
ſynow dwoch y corkę iednę: Iozefa Łowczego Bydgoskie-
go, Antoniego Skarbnika Kruświckiego, y Maryannę, ktora
poſzła zá Węglińskiego, Podſtołego Buskiego, Pułkownika
Znaku Pancernego, Wacława Rzewuskiego, Woiewody Po-
dolskiego, Hetmana terazznieyſzego Polnego, ſynowca Nie-
Węglinski boſzczyka Węglińskiego, Podkomorzego Ziemi Chełmskiey.
Bukaty BUKATY *herbu Pomian*, z tą iednák odmianą, że zamiaſt
Miecza, ſtrzały przez ucho przewiedzioney ten Dom záży-
wa. Znáydował ſię kiedyś w Xięſtwie Inflantskim, ktory ná
dobrach Łubień názwánych dziedziczył, lecz gdy większą
częścią Inflant Szwedzi od Polski, od nich záś Moskwa
przez woynę oderwali, á zátym y dobra onych támże poło-
żone pozábierali; w tąn czás niektorzy ciężkim nieprzyiacioł
przyciśnieni iárzmęm, wynieśli ſię do Litwy. Z tych pierwſzy
Palewska w Litewskich kraiach ośiadł Stefan, maiący zá ſobą Paiew-
ſką herbu Ielita, ktora mu powiła ſyna Marcina, Chorążego
w Woyſku Polſkim, authoramentu Cudzoziemskiego. Tęn
Jankiewi- poiąwſzy Ienkiewiczownę, zoſtawił z niey dwoch ſynow, Sa-
czowna muela y Władyſławá. Samuel pierwſzy ſyn Marcina z Kry-
ſtyny

ſtyny Stankiewiczowny herbu Mogiła, zoſtawił trzech ſynow,
Benedykta, Theofila y Michała. Z tego Domu Iana Stankiewi- *Stánkiewicz*
cza, Horodniczego Mściſławskiego Kawalerſka rezolucya, y
niezwyciężone perſwazyami męſtwo, podczas Kommendy
iego w oblężoney fortecy przez nieprzyiaciela, dla wieczney
pamięci Oyczyznie, zápiſano ná Seymie walnym *w Konſtytucyi*
1661 *fol*: 19. Władyſław Bukaty, drugi ſyn Marcina, z Paſze- *Paſzewiczo-*
wiczowny ſpłodził Antoniego, ktory temi czaſy żyie *in cœ-* *wna*
libatu. Benedykt pierwſzy ſyn Samuela, wſzedłſzy w małżeń-
skie kontrakty z Zofią Wolberkowną, Sędzianką Ziemi Smo- *Wolberko-*
leńskiey, zoſtawuie z niey potomſtwo *in minorennitate* ieſzcze *wna*
będące w roku 1752. Theofil drugi ſyn Sámuelá z Gieydrocio- *Gieydrocio-*
wną ma tákże potomſtwo. Michał Horodniczy Parnawski z Bar *wna*
barą Deſzertowną, Kapitanowną Woyſkiego Krolewskiey *Deſzerto-*
Mości, żyie dotąd *improlis*. Oprocz tych wyrażonych Bukatych, *wna*
znayduią ſię ieſzcze po innych Woiewodztwach y Powia-
tach, z Antenatow ſwoich dáwno záſłużonych w Woysku y
Rzeczypoſpolitey, rewolucyą Szwedzką z Inflant rugowa-
nych, wielu godnych Mężow, iákoto w Woiewodztwie No
wogrodzkim, z ktorych ieden *coætaneus* Marcinowi Buka-
temu Dziedzic ná Sajetnie, wydáwſzy corkę zá Woynę, u- *Woyna*
czynił Dziedziczką po śmierci fortuny ſwoiey. Ieſzcze te-
go imięnia znayduią ſię w Woiewodztwie Mińskim y Powie-
cie Ośmiańskim, ktorzy dotych czas zoſtaią támże. Ieſt ták-
że w Papieskim Alumnacie Wileńskim Antoni Bukaty, w
Theologij doſkonáły y zácny Xiądz, dálſzych promocyi do
honorow godny.

Tt2 PORAY

PORAY HERB.

EPIGRAMMA.

Ambigeres, repente Rosis aurora ruborem
An daret, & flores tingeret orta dies?
Ros unus, color unus, & unum mane duorum,
Sideris & floris, forsan & unus honor?
Virtutis candor cum Murice tinxit easdem,
Sic est purpureis, candida mista Rosis.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

JEſt Roża biała w krwawym polu, o pięciu liſtkach rozwinięta, ná Hełmie druga roża tákoważ. Niektorzy ten herb wyrażaią Rożą czerwoną w białym polu, inśi o pięciu liſtkach, inśi o ſześciu, ták ná tarczy, iako y ná hełmie, iedni iednę, drudzy dwie, inni trzy Roże, na tarczy kładąc koloru czerwonego, lub białego, nietylko w Polſzcze, w Wielkim Xięſtwie Litewskim, ále też y w Cudzoziemskich narodach

dach. *Balbinus Epito: Rer: Bohemi: lib:* 3. *cap:* 15. Lecz przecie inſze nazwiſka maią niektore z nich herby, lubo od iednych przodkow Domu ſwoiego w cudzych Narodach początki maią. Ten záś herb Poray, ieſt opiſany *od Paprockiego w Gniazdzie fol:* 58. *y* 1171. *o herbach fol:* 355. *y* 672. *u Miechowity lib:* 2. *cap:* 8. *Bielſkie: fol:* 52. *Okolſkie: tom:* 2. *fol:* 634.

ORYGINAŁ ROZY HERBOWNEY.

DWoiakie początki pomieniony Herb má tu w naſzych połnocnych kraiach, ieden w Polſzcze, drugi w W. X. Litewskim, lubo w Imperyum z iednego domu pochodzi: Co do Polſki náleży wſzyſcy ſię ná to zgadzaią, że Poray brat rodzony S. Woyciecha, Biskupa y Męczennika, przybywſzy z Czechow w te kraie, zá czaſow Mieczyſławá Monarchy Polskiego, od prowádzaiąc dla niego Dąbrowkę z Panami Czeſkiemi, w małżeńſtwo pomienionego Mieczyſława zaręczoną, zoſtał ſię w Polſzcze, y pierwſzym był Szczepem u nas Roży herbowney, iáko wyrażeni wzwyſz Hiſtorycy opowiadaią.

Drugi początek w Litwie herbu tego Roża, pochodzi od Urſyna y Hektora, dokąd z Imperium Rzymskiego przybyli z Palemonem, Cezarynem y Dorſpungiem Wodzami, w Roku 900. z ktorych Urſinus pieczętował ſię Niedzwiedziem Rożą trzymaiącym w łapach, á Hektor Roſinus rożą takową, o czym *Bielſki lib* 2. *Stryikowſki lib:* 3. *fol:* 72. *Koiał: par:* 1. *Hiſto. Litt: Miechowita, Cromerus &c.*

HONORYUSZOWIE CUDZOZIEMSCY.

Dedukcya herbu w cudzych Narodach, z Godnościami

W cudzych Kraiach, rożne Xiążęta y przedni Panowie od ſtarozytności byli, y do tych czas znayduią ſię támże, pieczętuiący ſię tym herbem Roży, iák piſze *Bzovius in Notis Vitæ S. Adalberti, ſcriptæ á S. Sylveſtro II. Pontifice*, mowiąc: ſzczep Rozynow ieſt Rzymſki, początek ſwoy maiący w czáſach bliskich założenia Rzymu. Zacność y powagę Szlachetną ná Auguſta Ceſarza pokrewienſtwie funduie, y nią Europę prawie napełnia. Z niey ſą Jaśnie Oświeceni po między Alpeyſkiemi gorami Wodzowie, Brauhmańſcy,

Cesarskie pokrewieńſtwo

y Xiążęta — *Margrafowie.*

Grawineńſcy, Wenozeńſcy, S. Giedymina, Amalfitańſcy, Aſkulańſcy, y Sylicyńſcy. Xiążęta Tarentyńſcy, Salernitańſcy, Plumbińſcy y Skandrygliańſcy. Margrafowie Wielcy, Trypuldowſcy, Palli złotey, Stymiliańſcy, Lâmentáńſcy, Kompagnáńſcy, Rokantykwy, Gory Saſowitńiey. Hrabiowie Pilityańſcy, Soány, Noli, Tálakozynu, Albanu, Angwillary,

Woiewodwie

Gory okrągłey, Monapelii, Licy, Sarny, Emilii, y więcey inſzych, niż czterdzieści Prowincyi Woiewodow. Zá Alpami

Margrafowie y Gráffowie.

źáś w Páńſtwie Francuskim Margrafowie Trynelli, y inſzych Wodzow czterech. W Arrágońskim Kroleſtwie, Urſynowie, Walentynowie; w Kroleſtwie Jlliryckim, Graffowie, Blangáryuſzowie; w Niemczech Przedni Pánowie Kliweńſcy, Hrabiowie Aſkáńſcy y Baleſtadyńſcy, Graffowie Bernburgſcy,

Inśi Xiążęta y Wodzowie, Elektorowie.

y Lowenburgſcy; Margráfowie Salikwalleńſcy, Xiążęta Anhaltyńſcy, Wowodowie Anglieyſcy, y Weſtpſalu; Margrafowie Brandeburgſcy y Saſcy oraz Elektorowie; w Páńſtwie Tyrolskim, to ieſt *in Comitatu*, Przedni Panowie Afelſcy; w Kroleſtwie Czeskim, Hrabiowie Reſembergu y Rożycy, w bliſkości Polſkiey. Zgoła 42. Biskupſtw, 6. Arcy-Biſkupſtw, ieſzcze dawnością záśiadáli Urſynowie ſámi.

Starostowie Rzymscy Senatorowie Marszałkowie.

Z teyże Urſynow Proſapij, było Rzymskich Staroſtow czterech, Burmiſtrzow Rzymskich dáleko więcey. Senatorow 42. (: á iako *Joan: Ferrarien: Orat: Funeb: piſze* 62. :) Kroleſtwa oboyga Sycylij kilku w Septemwiracie Senatorow; Imperium Rzymskiego Marſzałkow, Horążych, Gubernatorow Miaſt y Prowincyi wiele, Hetmanow, Wodzow, Imperatorow Woiennych, ſto zá wiarę y Kościoł woiuiących Kawálerow, ktorych *Equites* zowią, *Torquates*, *Draconicos*, *Creſcentinos*, *Navis*, *Armellinos*, złotego Runa, S. Michała, S. Ducha, wielu Templaryuſzow, y Krzyżáckich naywyżſzych Miſtrzow, dwoch Prałatow, Opatow, Biſkupow práwie nie-

Biskupi

zliczonych.

Patryarchowie Kardynali Páp. eżowie

Pátryarchow, Ierozalimskiego y Antyoheńskiego. Kardynałow więcey iák dwudzieſtu, *á według Ferrariuſza* 34. Pápieżow bez wątpienia czterech. Jnśi śiedmiu liczą, z ktorych S. Stefan pierwſzy Męczennik, y Celeſtyn III. Páweł I. y Mikołay III. do ktorych przyłącza *Baroniuſz*, y inśi S.

Swięci rożnego Imienia

Urſyna, Apoſtołow Ucznia, Bitureńskiego Biſkupa, y Francuſkiego Apoſtoła: inśi przydaią SS. Jana y Pawła Męczennikow, S. Woluzyana Turoneńſkiego Biſkupa, Urſyna Kapłana, Berárda Aprutyńſkiego Biſkupa, Benedykta Oyca zachodnich Monarchow, y Sioſtrę iego Scholaſtykę, Błogoſławionego Iána Raynera Kluniackiego; w Rzymie Cenobiárchow, Mattheuſza y Latyna Zákonu Kaznodzieyskiego Kardynałow: *Bzovius loco citato.*

Rożycowie z przydatkiem do herbu

Byli inśi Rozynowie, z wielkiemi godnościami w cudzych kraiach, iednak rożności przy herbach mieli, iáko to Ian Urſyn Kanclerz Kroleſtwa Fráncuskiego, ktorego wſpomniono w *Mowach Jędrzeia Załuſkiego fol:* 52. S. Málachiaſz tych

Papieżowie

wſpomina Rożynow Papieżámi, Mikołaia III. z Familij Urſynow, Honoryuſza IV. z Familij Sábellinow roku 1284. Klemenſa VI. roku 1342. o czym *Romana hiſtoria Pontificum.* Grzegorza XI. o ktorym *Petra Sancta de Teſſer: cap:* 60. *fol:* 494. W Anglij dwie Krolewskie Familie tákąż Różą

Krolewskie Familie

pieczętowáły ſię, o czym *Hornanenſis Orb. Pol: fol:* 103. *y Nieśiecki tom:* 3. *fol.* 655. twierdzić iednák nie można, żeby ci wſzyſcy Rożynowie iednego rodzaiu byli y Familij, lubo *Epithomæ Rerum Bohem: lib:* 2. mowi że wſzyſcy Różą pieczętuiący ſię z dáwności, iákiegoż kolwiek koloru y odmiany, iedney byli od przodká ſwego procedencyi, to ieſt od Rrzymskich Urſynow, według *Dreſſera*, *Brochtuſiuſza*, *Crollis*, y inſzych, ktorzy powiadaią, że z Słowiańſkiego národu dáwnością przybyli do Rzymu, názywáiąc ſię w Czechach *A Beringier*, álbo *Behren*, Rozembergami.

Rożembergo: w Czechach y Cesarskim Pańſtwie

Piſze o tychże Rożembergach *P. Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 656. Była to niegdy w Czechach wielkiemi dziełami y honorami wſławiona familia tych Rozembergow, bo Záwiſza Roſemberg, miał zá ſobą Elżbietę corkę Roliſława Krola Bulgarſkiego, á po tey śmierci, poiął Zydkę śioſtrę Ładyſława Krola Czeſkiego, około roku 1280. Piotr Smiały názwány, ktory umarł 1346. wźiął zá żonę Elżbietę Xiężniczkę Cieſzyńſką, wdowę po Wacławie Krolu Czeſkim. Jan ożenił ſię z Anną Henryka Xiążęcia Głogowſkiego corką, koło roku 1460. to *Hubnert w Geneal.* kędy ten Autor piſze *tab:* 639. że

ieſzcze w Karyntyii ten Dom po te czaſy kwitnie, z ktorych Mikołay w roku 1258. był Biſkupem Pragſkim, Paſterz wielkiey dobroci y ſzczodrobliwości. Wokon Altowadeńſki Klaſztor Zákonowi Cyſterſyeńſkiemn fundował, *Balbinus Epito: Rer: Bohem: lib: 3. cap: 15.*

Otych Rożembergach Cudzoziemſkich

Piotr de Rozemberg, ktory ofiarowany ſobie od Papieża Kardynálski Kapeluſz, pokornym ſercem przyiąć niechciał, w roku 1384. *Hiſtor: Pontifi: Romano: fol: 988.* Iodocus Roſemberg, Bonon Czech, w roku 1456. Biſkup Wrocławski ná Szląsku: *Nicol: Henelius Sileſiolog: fol: 63. Bzovius in Annal: tom: 17.* Ieden z nich urodzony z corki Henryka Xiążęcia Szląskiego, z Piaſtow linii idącego, kwitnął w roku 1488. *Cureus fol: 338. Wilchelm Urſinus à Roſemberg, Domûs Roſembergicæ Gubernator Eques velleris aurei, intimus Cæſareus Conſiliarius, & Supremus Regni Bohemiæ Gubernator*, albo *Prorex*, Fundátor *Collegii Societatis JESU* w Krumlowie w Czechach, poſłował od Ceſarza Maxymiliana, do Polski ná Seym elekcyi w Roku 1573. *Biel: f l: 675.* y w roku 1576. gdzie mu też wtedy utrzymuiącemu do Korony Polſkiey Maxymiliana, powiedział ieden z Pánow Polskich: wolelibyśmy ciebie widźieć ná tronie Polſkim, niżeli Ceſarza. *Bielſki fol: 726.* y znowu w roku 1589. náypierwſzy między Kommiſſarzami, do traktatow o pokoy międzу Domem Auſtryackim y Koroną Polską umarł w roku 1592. *Bucholcer, Argentus de rebus Societ: fol: 258.* Dawniey záś przedtym poſłował od Krola Czeskiego do Kazimierza III. Krola Polskiego Wilhelm Roſemberg, z Iodokiem Biskupem Wrocławskim, w ſprawie Konráda Xiążęcia Oleśnickiego, y Małgorzaty żony iego.

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE Korony Polskiey y W. X. Litw: Herbu Poray, to ieſt Roża.

Arcy Biskupi Gnieźnieńſcy

S. Woyciech Arcy-Biskup Gnieznieński IV. Herbu Poráy, zábity roku 997. Radoſt, to ieſt Gaudencyuſz Arcy-Biskup Gnieźnieński V. Herbu Poray umarł 1006. Hippolit Urſynus Herbu Poray Arcy-Biskup Gnieźnieński VI. umarł 1027. B. Bogumił Herbu tegoż, Arcy-Biskup Gnieźnieński XIV. umarł

umarł ná puſzczy 1182. Jan VI. Gruſzczyński herbu tegoż, Arcy-Biskup Gnieźnieński XXXIX. umarł 1473. Jędrzey Borzyſzewski, herbu Poray, Arcy-Biskup Gnieźnieński XLIII. umarł 1510. *Damalevitius in Archi-Episc: Gneſnenſibus.*

Gruſzczyński

Borzyſzewski

Jędrzey Borzyſzewski, herbu Poray, Arcy-Biskup Lwowski, y oraz Biskup Przemyski, poſtąpił ná Gnieźnieńskie Arcy-Biſkupſtwo 1503. Bernard Wilczek tegoż zaſzczytu, będąc Arcy-Biskupem Lwowskim, umarł 1540. *Skrobiſzevius in Actis Archi-Episc: Leopolien: &c.*

Wilczek

Lambert Pierwſzy, herbu Poray, Biskup Krakowski III. z Włoch ſprowadzony, umarł 1014. Radoſt álbo Gaudencyuſz, herbu tegoż, Biskup Krakowski, umarł 1142. Wincenty Kadłubek herbu Poray, Biſkup Krák: wſtąpił do Kamedułow *1218*, Bodzeta Jankowski herbu tegoż. Biskup Krakowski umarł 1366. Zawiſza z Kurozwęk, herbu Poray, Biskup Krakowski umarł 1380. Ian Gruſzczyński tegoż záſzczytu, poſtąpił ná Gnieźnieńskie 1464. *Starowolſki in Vitis Episcop: Cracov: Cantſcius &c.*

Kádłubek
Jánkowski
Záwiſzá
Gruſzczyńſcy

Jan Gruſzczyński herbu Poray, pierwey był Biskupem Kujawskim, niżeli poſtąpił ná Krakowskie 1463. Kreſław z Kurozwęk, herbu tegoż, umarł Biskupem Kujawskim 1503. Maciey Pſtrokoński záſzczytu tegoż, umarł tákże Biskupem pomienionym 1609. *Damalewicz de Episocpis Cujavienſibus.*

Pſtrokoński

Jordan herbu Roża, pierwſzy Biskup Poznańſki roku 966. umarł 1001, á ten był Rzymianin. Boguſał herbu pomienionego, był tymże Biskupem, ktory umarł 1150. Boguſał inſzy, tegoż herbu Poray, ktory umarł 1253. tákże był Biskupem Poznańskim. Nayoſtatniey był tymże Infułatem herbu Poray, Benedykt Izbiński 1553. *Długoſſus & Treterus de Episcopis Poſnanienſibus.*

Jzbiński

Werner herbu Poray, będąc Biskupem Płockim zábity 1172. *Długoſsus & Lubieńſki de Episcopis Płocenſibus.*

Maciey Pſtrokoński Podkanclerzy Koronny, będąc Biskupem Przemyskim, poſtąpił na Kujawskie 1608. *Damalevitius in Episcopis Vladisl: Nakiel: fol: 823. Piaſecki fol: 222*

Pſtrokońſcy

Staniſław Pſtrokoński herbu Poray, Biskup Hełmiński umarł 1567. *Szczygielſki in Tinecia fol: 129. & Piechov: in Chełmenſibus Episcopis.*

Ww Bene-

Izbiński Benedykt Izbiński, tegoż zaſzczytu, Biſkup Kamieniecki poſtąpił ná Poznańskie 1547. *Treterus in Epiſc: Poſnan: & Okolſki tom: 2. fol: 639.* Zyroſław herbu Poray, będąc Biskupem Wrocławskim umarł 1120. Zyroſław II. tegoż herbu Biſkup tákże Wrocławski, umarł 1181. Iodok Rozemberg, *Rozemberg* tegoż herbu Roża, będąc w teyże Katedrze Biskupem, umarł 1467. *Długoſsus in Cathal: Epiſc: Vratislav: Bucholdus & Cureus.*

S. Jozafat S. Jozafat tegoż herbu Roża, Arcy-Biskup Połocki, *Ritûs Græci*, zábity od Schizmatykow roku 1623.

Dobieſław z Kurozwęk, herbu Poray, Kaſztelan Krakowski umarł 1387. *Długoſsus anno* 1380. & 1382. *Cromerus lib: 15. & Starovol: in Craco:*

Mikołay z Michałowa, herbu wyrażonego, będąc tymże Senatorem, umarł 1438. *Nakiel: fol:* 447. *Laſki in Statut: fol:* 52. *&c.*

Woyciech tegoż zaſzczytu, był Woiewodą Krakowskim, ktory umarł 1230. *Nakielſki in Miechov: fol:* 153. Dobieſław z Kurozwęk, herbu Poray, z Woiewodztwa tegoż, poſtąpił ná Kaſztelanią Krákowską 1379. *Paprocki de Stemmat: fol:* 73. & 84. *Nakielſki in Miechov: fol:* 313. *&c.* Otto z Chodcza, tegoż zaſzczytu, będąc Woiewodą Krakowskim, *Halicki* umarł 1534. *Wapowſki & Metrica Regni.*

Mikołay z Michałowa, herbu Poray, będąc Woiewodą Sendomirskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1431. *Długoſsus ſub anno* 1430. *Nakielſki in Miechov: fol:* 383. *Herburt fol:* 296. *&c.* Dobieſław z Kurozwęk tegoż herbu, będąc pomienionym Senatorem Sendomirskim, umarł roku 1495. *Literæ Adalberti Regis Poloniæ.* Otto z Chodcza, herbu Poray, *Halicki* będąc Woiewodą Sendomirſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Krakowſkie 1533. *Metrica Regni.*

Kopeć Jan Karol Kopeć, herbu Roża, będąc Kaſztelanem Trockim umarł 1680. *Hiſtoria Sapieh: par* 2. *fol:* 49.

Spitgniew z Dąbrowy, tegoż herbu Poray, był Woiewodą Łęczyckim roku 1248. *Paprocki de Stemmatibus fol:* 363. *& Okol:*

Máciey Pſtrokoński, tegoż Herbu Poray, był Woiewodą Brzeskim Kujáwskim, ktory umarł roku 1707. *P. Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 143.

Stániſław z Chodcza, pomienionego herbu Poráy, będąc Woiewodą Ruſkim, umarł 1468. *Literæ Kaſimiri III. Reg: Pol:* Otto z Chodcza, tegoż záſzczytu, będąc pomienionym Woiewodą Ruſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sęndomirſkie 1526. *Olſzowſki de Prim:* 1518. & 1519. *Háliecy*

Otto z Chodcza, herbu Poray, będąc Woiewodą Podolſkim, poſtąpił ná Ruſkie 1515. *Olſzowſki de Primatu, Strykowſki fol:* 734. *&c.*

Dobieſław z Kurozwęk, herbu Poray, będąc Woiewodą Lubelſkim, poſtąpił ná Sendomirſkie 1495. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 638. Mikołay tákże z Kurozwęk, był pomienionym Senátorem Lubelſkim, ktory umarł roku 1505. *Paprocki de Stemmat: fol:* 55. *& Herburt fol:* 58.

Piotr Kaſper Goryński, zaſzczytu tegoż, był Woiewodą Mazowieckim, ktorego wſpomina *Statut tameczny roku* 1536 *fol:* 7. *Goryński*

Marcin Giedroic, herbu wyrázonego Poray, będąc Woiewodą Mſciſławſkim, umarł 1640. *Koiałowicz.* *Giedroic*

Samuel Záliń ſki, tegoż záſzczytu Roża, będąc Woiewodą Malborſkim, umarł 1629. *Poſellius in Hiſt: Polo: Pruth:* *Zaliński*

Samuel tenże Záliński, będąc wprzod Woiewodą Pomoskim, poſtąpił ná pomienione Woiewodztwo Malborskie, roku 1626. *Poſellius & Conſtit: anni* 1616.

Franciſzek Wilczek, herbu Poray będąc Kaſztelanem Smoleńſkim, umarł 1670. *Confir: Jur: Gen: Michàëlis Regis.* Hieronim Kandzierzawski, był tymże Senatorem Smoleńskim, 1678. *Wilczek* *Kandzierzawſki*

Kreſław z Kurozwęk, herbu tegoż imienia Poray, żyiący około roku 1457. iáko *Liſt Krolewſki u Olſzowſkiego y Łaſkiego w Statucie* ſwiadczy. Dobieſław z Kurozwęk, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Lubelskie 1488. y Mikołay z Kurozwęk, tegoż herbu, ktory poſtąpił tákże ná Woiewodztwo Lubelſkie 1501, byli Kaſztelanami Lubelſkiemi. *Paprocki de Stemmat: fol:* 360. *& Okolſki tom:* 2. *fol:* 658.

Kopeć Bazyli Kopeć, tegoż Herbu Roża, będąc Kaſztelanem Nowogrodzkim, umarł roku 1637. *Hiſtor: Sapieh: par:* 2. *fol:* 19.

Kopciowie. Łukaſz Kopeć, herbu Roża, był Kaſztelanem Brześciańskim roku 1616. *Okolſki tom: 2. fol: 127.* Alexander Kopeć, pomienionego herbu, był tymże Kaſztelanem roku 1648. *Pozrądek Elekcyi &c.*

Záliński. Samuel Zaliński, herbu pomienionego Poray, będąc Kaſztelanem Elblaskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1612. *Poſsellius.*

Męcyński. Zaliński. Jan Męcinski herbu Poray, był Kaſztelanem Bracławskim. *P. Niesiecki tom: 1. fol: 245.* Maciey Zálinski, herbu Roża, był Kaſztelanem Gdańskim, około roku 1587. *Duryewſki fol: 45. Paprocki & Poſellius.* Stániſław z Chodcza herbu Poray, będąc Marſzałkiem Wielkim Koronnym, umarł roku 1529. *Wapowſki, et Auroræ Solis Sarmatici &c.*

Gruszczyński. Jan Gruſzczyński herbu Poray, Arcy-Biskup Gnieźnieński, był Kanclerzem, Wielkim Koronnym, ktorą pieczęć rezygnowáł roku 1467. *Cromerus.* Kreſław z Kurozwęk tegoż zaſzczytu, Biskup Kujawski, będąc tákże Kanclerzem Wielkim Koronnym, umarł 1503. *Łaſki in Statuto fol: 111.*

Pſtrokoński. Máciey Pſtrokoński, Biskup Przemyślki, był tymże Miniſtrem, ktory oddáł pieczęć 1609. *Damelevitius in Epiſc: Premisl:*

Stániſław z Kurozwęk, Kánonik Krákowski, był Podkanclerzym Koronnym, ktory umarł roku 1479. *Paprocki de Stemmat: fol: 360. et Okolſki tom: 2. fol: 638.* Máciey Pſtrokoński, Biskup Przemyślſki, będąc tymże Miniſtrem, poſtąpił ná Kanclerſtwo Wielkie Kor: 1605. *Nakielſki in Miechov: fol: 818.*

Burzeński. Piotr z Kurozwęk, Kaſztelan Sendomirski, był Podskarbim W. Koronnym. *Przyłuſki fol: 808.* Hieronim Burzeński herbu Poray, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Sieradzroku 1578. był tymże Miniſtrem. *Bielſki fol: 655. Paprocki fol: 524. &c.*

Piotr z Kurozwęk, herbu tegoż, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym roku 1475. *Cromerus, Długoſus, et Okolſki tom: 3. in Gnomone.*

Krzeſław z Kurozwęk, był Generałem Wielko-polskim, oraz y Kaſztelanem Wiślickim, ktory umarł 1442. *Starowolſki in Bellat: Bielſki fol: 364. et Cromerus lib: 21.*

Oprocz

Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, poznieyſi y dawnieyſi wſpomináią ſię, iáko Franciſzek Kobielſki, Biskup Łucki, ktory przedtym był Biskupem Kamienieckim. Máciey Koźminski Woiewoda Kaliski. Piotr Goryński Woiewoda Mazowiecki, Máciey Kozminski, Kaſztelan Poznański, y tęnże Maciey Koźmiński Kaſztelan Kaliski, ktory poſtąpił ná Poznańską 1732. Mikołay Poray Kaſzte: Gnieźnień: około roku 1160. o ktorym *Damalevitius*, Hieronim Bużeński, Marſzałek Trybunáłu Koronnego, y Woyciech Męciński Marſzałek tegoż Trybunału, Podkomorzy Wieluński. Woyciech Męciński, Staroſta Oſtrzeſzowski, Marſzałek tegoż Trybunału w roku 1731. Kobielski Koźmiński Goryński Koźmiński Bużeński Męciński

HERBOWNI ROZYCOWIE,

Według *Okolſkiego tom: 2. á fol: 636. ad folium 644.* z dawnieyſzych Hiſtorykow, y tegoż Jndagacyi zebrani.

Biernaccy w Kaliskim Woiewodztwie.

Bużeńſcy z Poraia pochodzący, od Bużenina Miaſteczka názwani.

Chlebowſcy, z Wybranowſkich.

Choteccy pochodzą od Koźmińskich.

Chrząnowſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.

Dąbrowſcy w Woiewodztwie Sieradzkim.

Dobroſułowſcy w Kujawſkim w Polſzcze Wielkiey y Ruśi

Dobrzelewſcy w Pow: Piotrkowskim.

Garniſzowie, czy Garniſcy w Sieradzkim Woiewodztwie y Podolskim.

Garnkowſcy, á iák Okolſki piſze Garkowſcy, w Wielkiey Polſzcze.

Gidzielſcy, nie piſze kędy.

Gorſcy w Powiecie Pilznen:

Grochowiccy w Wiel: Polſz:

Gruszczyńſcy, álbo iák Okolſki Gruſzczeńſcy, z Janowic, Gurniewic y Gruſzyc.

Jaktorowſcy, z Krzepickich pochodzą.

Jaroſzkowſcy z Witkowskich w Łęczyckim Woiewodztwie, Powiecie Brzeżińskim

Jemiołowſcy, álbo Iamiołowſcy według Okolskiego, pod Gnieznem.

Jzbińſcy z Ruśieckich, w Wielkiey Polſzcze.

Kodrębſcy, álbo Kodebſcy iak Okolski piſze.

Kozmińſcy nie piſze kędy.

 Krep-

Krepſcy w Sieradzkim Woie:
Krolikowſcy w Sędomirskim Woiewodztwie.
Krzepiccy, nie piſze gdzie.
Kuczewſcy, álbo Kuczowſcy w Sieradzkim Woiewodz:
Kurozwęccy z Kurozwęk.
Łatkowſcy w Sieradz: Woie:
Męcińſcy, czy Męczyńſcy według *Okolſkiego*, w Lubelſ: Woiewodztwie.
Michałowſcy, z Michałowa.
Mikorſcy nie piſze gdzie.
Niechmirowſcy, álbo Niekmirowſcy, w Sieradz: Wo:
Páłuſcy w Powiecie Hęcinſ:
Poraiowie, od ktorych ta Familiá.
Przedborowſcy, czy Przeborowſcy, nie piſze gdzie.
Pſtrokońſcy z Bużeńskich czy Buzyńskich, de Bużenin.
Radzińſcy w Kra: Woiewod:
Rożyńſcy czy Rożyccy w Łęczyckim Woiewodztwie.
Samprochowie w Sendomir: Woiewodztwie
Skotniccy w Krakowskim y Mázowieckim.
Sobiekurſcy w Sieradz: Woi:
Sobieſierſcy w Wielkiey Pol.
Strzałkowſcy w Kaliskim Woiewodztwie.
Suchęccy nie piſze gdzie.
Swinarſcy, czy Swiniarſcy iák *Okolſki* piſze.
Trzebińſcy, czy Trzebicńſcy w Mazowieckim.
Wilczkowie w Ruskim Woiewodztwie.
Wilczyńſcy w Kujawach.
Wybranowſcy w Kaliskim Woiewodztwie.
Zakſzeńſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Zelińſcy, czy Zalęnſcy, w Pruſach.
Zamoyſcy, herbu Roża, nie piſze gdzie.
Złobniccy nie piſze kędy.

Dodáie *P. Niesiecki tom: 3. fol: 676.* te Imiona herbownych Rożycow.

Alentowicz.	Dębnicki	Grzybowski.	Kęſowski.
Biligin.	Garmuchow:	Iakubowski.	Kobielski.
Boyſzewski.	Gazuba.	Iankowski.	Konarzewski.
Bukowski.	Giedroic.	Iaśienski.	Kuncewicz.
Buczeński.	Gniewiecki.	Ielec.	Kurżewski.
Chmielicki.	Golemowski.	Ieżowski.	Łágiewnicki.
z Chodcza.	Gorecki.	Iuracha.	Lipnicki.
Chominski.	Gorynski,	Kalski.	Lubańſki.
Czeſſawski,	Gruſzczyńſ:	Kaſzlinski.	Łyſkowſki.

Mál-

Małdrzyk.	Plemicki.	Rumel.	Wieſzczyczorowski.
Melchendein:	Podleſki.	Rudnicki.	Wilkowſki.
Mickiewicz.	Prątnicki.	Ruſiecki.	Witkowſki.
Mniſzek.	Prążowſki.	Swieżyńſki.	Wodźińſki.
Niećiecki.	Przedborow:	Szádlińſki.	Zbrożek.
Niemſta.	Przyłupſki.	Trebnic.	Zdzárowſki.
Nowicki.	Ráczkowſki.	Tyniecki.	Złobnicki.
Piſieńſki.	Roſen.	Wielewieyſki	
Pláſkowicki.	Roſemberg.	Węgierſki.	

PROCEDENCYA.

STAROZYTNEY FAMILII ROZYNOW

De Kościn &c.

KOSZCZYCOW,

HERBU PORAY.

Wiádoma ieſt Hiſtorykom Polſkim v Cudzoziemſkim rzetelność, zkąd pierwſze początki tych Szláchetnych Domow, z herbownemi záſzczytámi ſwoiemi wſzczeły ſię, iednak dla lepſzego uwiádomienia wſpominąm tu ſłowa *Alexandri Gvagnini in Sarmatia Europæa*, u Kromera *Deſcrip: Reg: Polo: & M. D. Litt: Cap: 5. fol: 262.* ktory ták piſze. *Mathias Miechovienſis & Długoſsus, Polonicæ hiſtoriæ indagatores, ac annales Ruthenorum teſtantur; Italos, Duce Palæmone, ob tyrannidem Neronis in Lithvaniam veniſſe. Ajuntq; hunc Palæmonem cum certa comitiva, ex Nobilibus propinquitate junctis collecta, quorum præcipuos, Urſinos, Columnas, Julianos, Cæſarinos, Golfaldos recenſent, Lithvaniæ Nobilibus familijs & ſtemmatibus principia dediſſe; vulgum verò Litvanorum, utpote colonos & aggreſtes ex Gottis natos aſſerunt; in hancq; ſententiam plurimi Polonicæ & Germanicæ ac Ruſſorum hiſtoriæ ſcriptores aſtipulantur; quorum juditio & auctoritati nos quoq; acquieſcentes, cum ejsdem ſentire volumus.* Toż ſamo potwierdza z większą dyſtynkcyą hiſtoria *Litvanorum Alberti Winick Koiałowicz, Martinus Zeilerus in Polonia Germanica, & Cellarius Deſcrip: Reg:*

Polon:

Polon: Mą; D. Litt: fol: 252. & 253. *Poſt tempus illud, & quidem*
900. *Chriſti annum, ut veriſimiliter videtur, quingenti magni no-*
minis Jtali cum Ducibus ſuis Palæmone, vel P. Libone, ex Colu-
mnarum Proſapia *oriundo, Juliano Dorſpungo, Proſpero Cæ-*
ſarino Columna, Urſino & Hectore Roſis, per mare Balticum
&c. in Samogitia & Lithvania ſedes ſuas fixerunt.

Z tąd początki maią nietylko Fámilie herbownych Kolumni-
tow od Pálemona Xiążęćia, Centaurow od Juliána Dorſpun-
ga &c. Ale też Urſynow od Urſyna Rożycow, y Rożycow
herbu Poray od Hektora Xiążęćia Rzymſkiego, od ktorego
wiele Fámilii idzie w W.X.Litewskim, znayduiących ſię, z tą ie-
dnák dyſtynkcyą, iż Urſynowie pieczętuią ſię niedźwiedziem
ſtoiącym, Rożą w łápach trzymáiącym; á Hektorowſkie
Fámilie ſamą tylko Rożą záſzczycáią ſię.

Zeby záś doſkonáley wiedzieć, iák ſię ten Herb názywáć
ma w Koronie Polſkiey, y iák ſię ma názywáć w W, X. Littm:
tę czynię illuminácyą: iż lubo od iednego Antenata pochodźi
ten záſzczyt w cudzych Národách, iákom wyżey dowodźił;
iednák tu u nas w połnocnych kraiách maią dwoch Geneár-
chow ſwoich, iednego *Poraia* w Koronie, drugiego Hektora
w W. X. Littm: więc tenże Herb w Koronie, zowie ſię *Poray*
álbo Roża, w Xięſtwie záś Litewſkim *Hektor* álbo Rożá: tey
dyſtynkcyi nie czynią inśi Hiſtorycy. To iednák pewna, że
iako *Poray* przybył prawie iednego wieku do Polſki, ták
y *Hektor* z Pálemonem do Litwy, około tegoż ſamego wieku
900. iákom wyżey dowiodł, á o *Poraiu* kłádę ſłowa *Okolſkiego*
tom: 2. fol: 634. z dáwnieyſzych hiſtorykow napiſane. *Roſinus*
Romanus, qui cum Czecho, à quo Bohemia *nativam retinet denomi-*
nationem, in partes has, ubi nunc Regnum Bohemiæ floret, appule-
rat. Jlli à Roſa Roſembergij dicti. Ex his Poray, *germanus frater*
S. Adalberti, Pragnenſis *ante Epiſcopi, poſt Archiepiſcopi Gne-*
ſnenſis, in Regnum *ante adventum fratris ſui venerat, & Boleslao*
Principi reddebat obſequia. Ideo enim Bohemi poſt diſceſſum ad Ur-
bem Sanctam Epiſcopi Adalberti, Poraijum Fratrem eius non oc-
ciderant, occidendo illius Fratres quinq; in Poſſeſſione hæreditaria
Lubicz, Soborium ſcilicet, Spicimirum, Sobroslaum, Zemiſſum, &
Caslavum, quia iam abſens erat & Principi Boleslao regiam offere-
bat

bat ſervitutem, unde Poray *à nomine viri arma dicta ſunt.* Ponunt
in Regno armorum antiquitatem Anno 996.

To wyexplikowawſzy, dla zrozumienia wiedźieć náleży, *Początki*
iż Fámiliá ſtárożytna *Koſczyczow*, ieſt z dáwnośći powági Xią- *Xiążęcį Ko*
żęcey, to ieſt od Nicefora *Koſczycza de Kośćin*, pochodzące *ſczyczow.*
go od Xiążąt Sabaudyi, ktory w poźnieyſzych látach, bo Ro-
ku 1479. dla pokrewieńſtwa z Xiążęćiem Giedyminem,
przybył do Litwy y tam był policzony między inſzemi Xiążę-
támi, od Hektora Rozyna pochodzącemi. Potym Witoldowi
Xiążęciu Litewſkiemu będąc ztowárzyſzony w drogę, od
Zygmunta Ceſarza, w potrzebie uſpokoienia z Krzyżákami,
dla wykonánia pożądáney legácyi dla Polſki uczynioney,
od Krola Káźimierza Roku 1495. kontentowány był Woie-
wodztem Łęczyckim, w ktorym dwie wśi Rożyce większe
y mnieyſze oblokował, zkąd znowu iego Potomkow, *floret*
adoratis terra benigna Roſis. Z tychże niektorzy pod Zam-
kiem *Liwą*, przećiwko Moſkwie heroicznie ſtáwaiąc z orę-
żem ſwoim, herb Doliwa odebráli, w záſzczyćie ſwoim:
inśi cztery Roże ze dwiema mieczámi, niektorzy dwie Roży,
niektorzy iedną rożnemi kolorámi odmienną ſzczyćili ſię.

O tym podobnie mowi P. *Nieśiecki parte* 3 *fol:* 655. ie-
dnak z tą dyſtynkcyą P*aprocki* powiáda, że Sławnik Sławnika
mnieyſżego Oćiec, á Dźiád S. Woyćiecha Biſkupa y Męczen-
nika, nádania Roż w herbie był początkiem; ſtárożytna al-
bowiem powieść, y zgodnym piſarzow Czeſkich piorem
utwierdzona, że wſzyſcy Pánowie Czeſcy, ktorzykolwiek
w herbie Rożámi ſię záſzczycáli, od iednego Przodka ſwego
pochodzą. Jeden álbowiem Oćiec, pięćiu Synow, ták w her-
bie rożámi podźielił, że ſię pierworodnemu doſtáła złota,
biała y niebieſka drugiemu y trzećiemu Synowi; czerwona
młodſzemu, czárna piątemu. Rozumiem záś, mowi *Au-*
thor Baldinus Epitome Rerum Bohem: lib: 2. że wſzyſcy Ro-
życowie, ták ći co czerwoney, iáko ći co biáłey, złotey,
błękitney, álbo ktoregożkolwiek inſzego koloru Roży w
herbie záżywaią, czy to iedney, czy więcey, z iednego źrzo-
dła wypłynęły.

Stánisław K*oſczycz*, tákże Woiewoda Łęczycki, części *Woiewoda*
Łęczycki.

ſwoie

Moſzczyńſka. ſwoie w Rożycach poprzedáwał, z Moſzczyńſkiey zoſtáwił ſynow, Andrzeia, ktory w Pruſach przećiwko Guſtawowi; Jákuba, ktory pod Choćimem przećiwko Turkom, woioiowáli; Jana ktory był Proboſzczem Koſtáńſkim.

Z linii tegoż Domu dáwnośćią Rożyńſkich wyrážaią piſma Ruſkie, iáko ieſt w Przywileiu annotowano, Grodach W. X. Litt: Wołyńskich y Kiiowskich, ktorzy Fámilią ſwoię prowádzą od Giedymina Xiążęćia Litewskiego, dla powinowáctwa Nicefora Koſczycza, Woiewody Łęczyckiego, z Xiążęćiem Giedyminem, *Okolſki tom: 2. fol:* 641. Ale Stániſłáwa pomienionego, Podwoiewodzym Łęczyckim zowie. Roman Koſczycz Rożyński, heroiczney odwagi dziełámi wſłáwiony wieku ſwoiego Rycerz, ktoremu *Symon Starowolſki inter* 100. *Bellatores Sarmatiæ*, tákie Epitaphium w Kolonii wydrukowane daie. *Clauſus hôc ſaxô quieſcit de Koſczycz Dux Roſinius, qui bellis Tartaricis in Podolia exercitatus, in Moſchovia à Demetrio Principe omnibus copiis præfectus, magnam apud omnes famam, magnis præliis victor promeruit.* Ten roku 1608. pod Bełchowem otrzymawſzy znáczne zwyćięſtwo z Swiſzcza Moskiewskiego Tyrána, pod Serpuchową w málignie umarł Roku 1610. *Die* 8. *April:* wieku ſwoiego 35 roku.

Z tegoż Domu y procedencyi, Wenceſław Koſczycz, animuſzem y gieniuſzem w Obozách, ná Seymach Koronnych y *Tarnowski.* Prowincyalnych ſłáwny, Chorąży Brzeſki. Temu Tarnowſki dźiedzic ná Boguſłáwicach, corkę dał záżonę w dożywotnią przyiaźń y w poſagu Boguſłáwice, z ktorych dalſza piſze ſię familia, iáko to Jan Koſczycz *de Bogusławice*, ſyn Wenceſłáwa, ktory bywáiąc Posłem ná Seymach Koronnych Piotrkowſkich, zá czaſow Krola Zygmunta Auguſta, Roku 1549. był Marſzałkiem Seymowym od Stánow Polſkich obrány: przez tegoż Krola, dla wielkich y chwalebnych u Rzeczy-Poſpolitey záſług, rożnemi honorámi był ozdobiony, to ieſt nayprzod Referendarſtwem Koronnym, potym Káſztelanią Sędomirską, dáley Purpurą Kaliskiey Káſztelanii, ná oſtatek powágą *Dignitarze.* Woiewodztwa Łęczyckiego, y Stároſtwa Predeckiego. Stániſław ſyn Jana Woiewody Łęczyckiego, Káſztelan Konarski, ſyn iego pierwszy, Januſz Kaſztelan Brzeski Kuiawski; Remigian

migian ſyn Januſza, Kaſztelan Konarski; Samuel ſyn tegoż Januſza Sekretarz W. Koron: Marćin ſyn drugi Stániſłáwa, Káſztelan Inowrocławski; Łukaſz trzeći ſyn Stániſława, Woiewoda Łęczycki, ktory umarł w Boguſłáwicách.

Gábryel Koſczycz ſłużąc woynę, przeniosł śię do Litwy *Famiie w X. Litew;* będąc Generałem Regimentow pieſzych, ktory w Powiećie Grodźińśkim oblokował ſię, ſyn iego pierwſzy Woyćiech Podskarbi W. X. Litt: drugi Marćin, Sekretarz W. Koron: trzeći Alexander, Stolnik Grodźiński. Sámuel Koſczycz był Poſłem ná Seym Electionis Jana Káźimierza z Brzeskiego Woiewodztwa, y inśi tegoż imienia z Woiewodztwa Nowogrodzkiego, Stániſław Koſczycz z Brzeskiego, y Teodor Koſczycz, *Albertus Koiałowicz hiſtor: M. D. Litt:* Pomienionych Koſczyczow dźiedźiczne poſſeſſye, ná Dobrach zwánych Neskowſzczyzna, nad rzeką mianowaną Zwiſła, ktore dobra ſprzedane ſą Xiążęćiu Kirykowi Małalſkiemu od tychże Koſczyczow, ktorzy też mieli poſſeſſye w Powiećie Grodźińskim, Xięſtwie Zmudzkim, y Powiećie Upitskim.

Teodor Koſczycz, miał ſyna Alexandra, o ktorym *Acta Caſtrenſia Łomzenſia anno* 1616. *feria ſexta poſt Feſtum Circumciſionis Chriſti Domini*, od Ewy Sławskiey prawem zaſtawnym *Sławska.* zeznáne, á potym w akta Tykoćińskie oblátowane 1617. Tenże Alexander miał ſyna Piotra Koſczycza, á ten Piotr z Teodorą Uſzákowską *procreavit* Stániſłáwa Koſczycza, Woyskie- *Uſzakowſka.* go Słonimskiego, ktory Stániſław fundował altaryą w Kośćiele Farnym Wołpińskim, w Powiećie Wołkowyskim zoſtáiącym. Tenże Stániſław Koſczycz Woyski Słonimski, z Judytą Tarnowską, miał ſynow trzech, Piotra, Michała, y Węn- *Tarnowska* ceſłáwa; corek záś dwie; Annę, ktora poślubiona Antoniemu Szlubowskiemu, Stárośćie Werbelskiemu; y Bárbarę, ktora w *Szlubowski.* dożywotnią przyiáźń weſzła z Alexandrem Bykowskim Chorążym Słonimskim. *Bykowski.* Piotr Koſczycz Podſtoli Witebski, z Kátarzyną Krzeczotowską, Chorążanką Witebską, mieli ſyna *Krzeczotowska.* Stániſłáwa Koſczycza.

Michał Koſczycz Piſarz Ziemski Woiewodztwa Wileńskiego, fundował WW. OO. Jezuitow w Wilnie ná Sznipiſzkach, zá rzeką názwaną *Wilia*, z gruntu; ktorą fundácyą do-

Fundacye rożne

brami y gotowemi pieniądzmi udárował. Tenże uczynił fundacyą Missyi Krolewieckiey *Soc: JESU*, znáczną summą prowiduiąc ią, Missyą záś tychże WW. OO. Jezuitow, ná pograniczne mieyśca Ruskie y Woiewodztwa Połockiego, w Kollegium Połockim fundował, wielom Kollegiom inszym *Patrum Soc: JESU*, wiele dobrodźieystwa uczynił, iáko *P. Poszakowski Soc: JESU*, w swoim Kálendarzu wyraźił, y z testámentu ostátniey woli tegoż Michała Kosczycza, iest wiadomo. Tenże Michał Kosczycz, Pisarz Ziemski Woiewodztwa Wileńskiego, część swoię ná dobrach názwanych *Mikicin* w Powiećie Bráńskim, brátu swoiemu stryiecznemu Krzysztofowi Kosczyczowi, Podczászemu Brácławskiemu zapisał, iáko z testámentu iego poznáć roku 1709. ktory bezżenny umarł. Tákże Wencesław Kosczycz, brat Piotra Podstolego Witebskiego, y Micháła Pisarza Ziemskiego Woiewodztwa Wileńskiego, bezżenny umarł.

Krzeczotowska. Chrapowicka. Hrebnicki. Duninowna. Borátyńska. X. Trubecka.

Stánisław záś Kosczycz, Skárbnik Woiewodztwa Witebskiego, y Stárosta Zarzycki, syn Piotra Kosczycza Podstolego Witebskiego, urodzony z Katarżyny Krzeczotowskiey, Chorążanki Witebskiey, ktora zrodzona iest z Barbáry *de Domo Chrapowickiey*, z teyże Barbary Chrápowickiey, po śmierći Krzeczotowskiego stan odmieniwszy, drugim małżeństwem była zá Hrebnickim, z ktorych zrodzony iest Oćiec Floryána Hrebnickiego, teraźnieyszego Metropolity Ruskiego, Arcybiskupa Połockiego. Ktory Stánisław Kosczycz wszedł w małżeńskie kotrákty z Zofią *de Skrzynno* Duninowną, Stárośćiánką Szmeltyńską, corką Felixa *de Skrzynno* Dunina y Alexandry Xiężniczki *de Bozydar* Boratyńskiey, á iak powszechnie mowią, Kniáźiowny Boratyńskiey, śiostrą Antoniego ná Skrzynnie Hrabiego Dunina, Regenta W. X. Lit: Stárosty Retowskiego y Záhorańskiego, Pułkownika Chorągwi Nayiaśnieyszego Krolewicza Polskiego Xawiera, Horodniczego Witebskiego, ktory wziął zá małżokę z Moskwy Reginę Xiężniczkę Trubecką, corkę Iana Xiążęćia Trubeckiego, Marszałka Wielkiego Imperium Rossyiskiego; z ktorą Zofią ná Skrzynnie Duninowną, Stánisław Kosczycz Skárbnik Witebski, Starosta Zárzycki, spłodźił synow czterech, Micháła Kosczycza

Grothuz. Wyrzykowski. Darewski. Hereyko.

sczyca Stárostę Zárzyckiego, Iozefa Starostę Záhorańskiego, Ignácego Dworzanina I. K. Mći Augusta III. Antoniego Starośćica Zárzyckiego; do tego cztyry corki, Barbarę, ktora dostáła się w małżeństwo Ottonowi Grothuzowi, Staroście Linowskiemu y Pokretońskiemu; Annę *primô votô* zá Andrzeiem Wyrzykowskim, Podczászym Xięstwa Inflántskiego, *2dô votô* zá Woyćiechem Wyszyńskim, Skárbnikiem Drohickim; Rozalią ktora poszła zá Frańćiszka Darewskiego Weryhę Stárostę Pokorszáńskiego; Teressę, ktora poślubiła dożywotnią przyiáźń Antoniemu z Łubna Hereykowi, Stolnikowi Połockiemu. Piszą ich niektorzy Koszczycámi, iako *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 671. y ia tu w tytule *erroneè*, ále podpisuią się Kosczyczámi.

PROCEDENCYA, Z CHODCZA ROZYCOW HALICKICH, HERBU PORAY.

Z Chodcza Hálickich nie ktorzy zowią Chodeckiemi, herb Junosza przypisuiąc im; nie Poray, swiadcząc się *Bielskim fol:* 521. *Paprockim fol:* 248. *y Okolskim tom:* 1. *fol:* 361. Dáią niektorzy rácyą, że Choteccy nie Chodeccy są herbu Poray, ták ich wyráża *Niesiecki tom:* 1. *fol:* 292. Prawda że *Bielski* pisze o Stánisłáwie Hálickim *fol:* 529. & 545, ále go Chodeckim nie názywa. *Paprocki loco citato* wspomináiąc Kołow, czy Kołonow herbu Junosza, mieni Stánisłáwa de Chodecz Hetmana Rycerskich ludźi, w Roku 1457. ále ná Kuiáwach, nie w Hálickiey Ziemi, ná Pokućiu. *Okolski* powiáda *Stanislaus de Chodecz Exercituum Dux in Podolia clarissimus anno* 1451. kłádąc go między Junoszámi. Ale iáko Stanisław z Chodcza ná Pokućiu zwany Hálickim, nie był nigdy Chetmanem, lubo niegdy swoią dywizyą zbił Tátarow pod Wiśniowcem; ták y nie żył w wyrážonych latách, bo dopiero umarł Roku 1529. iák list wyráża Zygmunta I. dany Kmićie ná Láskę Wielką po śmierci iego, to iest w roku 78. potym czáśie, kiedy tamten Stánisław *de Chodecz* Junosza był Chetmánem, o czym *Nie-*

ſiecki tom: 1. fol: 2do verbo z Chodcza. Záczem, iż tenże Autor,
ma wiele po ſobie świádectwa Hálickich z Chodcza, pieczę-
tuiących ſię Poráiem, (iákoż y teráźnieyſzego wieku Hálic-
cy z Chodcza tym że kleynotem záſzczycaią ſię) nie zgrze-
ſzę, że *cum pluralitate* konkluduię, wyráżaiący dokumenta
iego *tom* 1. *fol:* 111. Otto z Chodcza, herbu Poray przywo-
dząc *Wapowſkiego*, liſt Zygmunta I. Miáſtu Krákowſkiemu, y
Metrykę Koronną. *Item fol:* 121. tegoż wſpomina herbu Po-
ray z dokumentem Metryki Koronney 1533. Potym *fol:* 151.
Stániſław z Chodcza, herbu Poray. Liſt Káźimierza III. Mia-
ſtu Lubelſkiemu y Krákowſkiemu, *& in MS. Petricovienſi-
bus.* Daley *fol:* 152. Otto z Chodcza, herbu Poray, liſt Zy-
gmunta I. u Olſzowſkiego *de Primatu* 1518. y 1519. Miáſtu
Krákowſkiemu. Tákże *fol:* 157. Otto z Hodcza herbu Po-
ray, *Wapowſki Fragment: Stryjkowſki fol:* 737. Znowu piſze
tenże *fol.* 225. we dwu mieyſcach: Otto z Chodcza,
herbu Poray, liſt Zygmunta I. Miáſtu Krákowſkiemu: á
wprzod Stániſław z Chodcza, herbu Poray. Liſt Albrychta
Krola 1496. *u Laſkiego w Statućie fol:* 110. *y* 1501. Alexan-
dra Krolá Miáſtu Krákowſkiemu 1505. *u Laſkiego fol:* 120 &c.
Z tąd tedy pewna (iáko ſię pokáże) iż z Chodcza Háliccy

Halickich iedna krew z Rożycami.

herbu Poray, to ieſt Roży w zwyſz opiſaney, od dáwnych
wiekow, nie tylko ſą iednego z wymięnionemi záſzczytu, ále
też iedneyże krwi, zaſług y godnośći z Antenatámi ſwoiemi.
Jáko záś inſze Fámilie do tego herbu náleżące, nie tylko w
Polſzcze, ále y w cudzych Národach, przez honory, poſſeſſye,
dyſtyngwuią ſię w nazwiskach ſwoich, ták y Dom pomieniony
z Chodcza Hálickich, á to tym ſpoſobem; iż kupiwſzy dobra

Imię z Hodcza Halickich.

Chodecz ná Pokućiu, iuż nie Poraiami, áni Rożycami, iak ich
dawnieyśi Przodkowie, ále Panámi Chodczámi, herbu Poray
piſał ſię, iáko *X. Durycwſki* pod herbem Roża wyraźnie ich
opiſuie. Ze zaś Stániſław z Chodcza był Kaſztelanem y
Staroſtą Halickim, iáko ſię podpiſał ná przywileiu Krola

Kaſztelan y Stároſta Hálicki.

Kaźimierza, danym Miáſtu Lwowſkiemu, w roku 1460.
przeto Pánem z Chodcza Halickim był názwany, iáko do-
wiodę niżey. Tęnże ſam miał ſynow trzech: Stániſława,

Káſztelan Lwowski.

ktory był naprzod Kaſztelanem Lwowſkim, á po śmierći
Piotra

Marſzałek W. Koronny.

Piotra Myſzkowskiego, Woiewody Łęczyckiego, y Marſzałka
w roku 1507. wźiął Laskę Wielką Koronną, z ktorą wraz
trzymał Stároſtwo Lwowskie, iak ieſt wyraźnie ná Liśćie
Zygmunta I. dánym Krupkom w roku 1515. z tąż Laską w
pomienionym roku, Krolowi kredenſował ná Kongreśie
Wiedeńskim. Piſał o nim *Author Signatorum*, lecz śmierći
iego rok źle wyráźił, iáko ſię pokázuie z *Bielſkiego fol:* 529.
ktory o nim wſpomina, á zaś daley *fol:* 543. opiſuiąc Kon-
greſs Wiedeński, piſze go Stániſławem z Chodcza, á *Decius*

Kombinácya wątpliwości

fol: 102. w tymże Kongreśie, zowie go Stániſławem Háli-
ckim, obadwa Marſzałkiem Wielkim Koronnym tytułuiąc
go; w czym ſię obadwa nie pomylili: bo tegoż Stániſława
z Chodcza, iuż Halickim zwáno dla tego, iże Oćiec iego był
Pánem Hálickim, iákom wyżey dowieść deklárował, y tu
dowodzę *ex* P. *Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 251. ktory wyliczáiąc Mar-
ſzałkow Wielkich Koronnych, ták piſze: Stániſław z Chod-

Error poſtrzeżony.

cza, herbu Poray &c. y daley mowi: Dwoch tu po ſobie
Stániſławow kłádźie Autor Xiążki, *Auroræ Solis Sarmatici*,
iednego Stániſława z Chodcza, drudiego Stániſława Háli-
ckiego, ále iedenże to był Stániſław z Chodcza, ktorego iá-
ko y braćią iego, Ottona Woiewodę Krakowskiego, y Páwła

Zasługi Stanisława Halickiego.

Káſztelana Rádomskiego, że z Oyca Káſztelana Hálickiego
byli urodzeni, *vulgus*, ba y niektorzy Hiſtorycy, Hálickiemi
zwáli: iákoż y Chodecz, z ktorego ſię oni piſzą, pod Hali-
czem ieſt. Umarł tęn wielki Mąż pełen záſług w Oyczyźnie,
roku 1529. iák wyraźnie świadczy liſt Krola Zygmunta I.
w Piotrkowie, ktorym tegoż roku po śmierći Stánisława z
Chodcza Halickiego, Marſzałka Wielkiego Koronnego, kon-
ferował Laſkę Wielką, Piotrowi Kmićie. Mąż to był nie
tylko w Senaćie, ále y w Oboźie zásłużony, kiedy pod Wi-
śniowcem z innemi, ná głowę Tátarow poráźił dwadzieśćia
y pięć tyśięcy w roku 1512. zá Xiążęćia Michała Wiśniowie-

Otto Halicki Kaſztelan Lwowski.

ckiego, z Xiążęćiem Oſtrogſkim, Hetmanem Litewſkim, bę-
dąc ná pomocy, o ktorey wiktoryi, *Kochaw: in Paneg: Bielſki
fol:* 521. *Starowol: in Bellat: Sarm:* 187. &c. Otto z Chodcza
Halicki, brat Stanisława, po ktorem wźiąwſzy Kaſztelanią
Lwowſką, nie długo ná niey zabawił, bo w prędce poſtąpił

ná

ná Woiewodztwo Podolſkie, z tego ná Ruſkie, z Ruſkiego ná Sendomirſkie, z Sendomirſkiego ná Krakowſkie, ná ktorym umarł, lecz ktorego roku, wiedźieć nie można, lubo piſali o nim ći Autorowie, ktorych wſpomniałem między Honoryuſzami wyżey, pod tymże herbem wyrażaiąc go.

Paweł Kaſztelan Połaniecki y Radomski

Paweł Kaſztelan Połaniecki, á potym Radomſki, ſyn trzeći Stanisława z Chodcza Kaſztelana Halickiego, brat wyrázonych, ieſt piſany ná Liśćie Krola Alexandra roku 1505. danym Miaſtu Lwowſkiemu: z tych trzech braći iednego, było ſynow dwoch, ále nie można wiedźieć ktorego, iż Dobra ich y tranſakaye poſzły *in deſolationem* przez naſtąpione *hoſtilitates*, przez co y ſukceſſorowie podupadłſzy, zdrobnieli w honorach y fortunie, z ktorych ieden był Jozef, drugi Dobrogoſt z Chodcza Haliccy, urodzeni z Bączalſkiey, herbu Gozdowa, ktorzy w Podgorzu y Płockim dźiedźictwa mieli, á pochodźili z Dalechowic gniazda ſwoiego, wſzędy náuką y dźielnośćią znákomići.

Iozef y Dobrogoſt Haliccy.

Bączalſcy.

Ci záś obádwa Jozef y Dobrogoſt, że ieſzcze nie małey fortuny byli, że y honory álbo Urzędy, lubo nie wiadome w teraznieyſzych czaſach, dawnośćiami mieli, z tąd poznać; iż ſię z Domami znacznemi przez poſtanowienie łączyli, iako Iozef Halicki ożeniony w Woiewodztwie Ruſkim z Grabińſką herbu Pomian, z ktorego Domu był ieden Kaſztelanem Roſpirſkim 1458. Ian y Alexander Grabińſcy, byli Opatami Oliwſkiemi, *Starowol: in Monumen:* Hieronim był Kaſztelanem Sieradzkim, ktorego wſpomina konſtytucya *fol:* 25. pod czas kommiſarſtwa iego do granic Sląskich, ten záś miał w małżeńſtwie Dorotę Gębicką Woiedzankę Łęczycką. Władysław był Chorążym Brzeskim Litewskim, ktory miał pierwey Wołowiczownę, potym Bykowską Kaſztelankę Podlaską, iak wyraża Bełzeckich Genealogia, ktora potym była zá Iozefem Fredrem. Tenże Iozef Halicki z pomienioną Grabińską, miał kilku ſynow y corek dwie, iedna zoſtała Mniſzką Reguły S. Dominika w Przemyślu, druga poſzła zá Samuela Bala, herbu Gozdawa, Chorążego Przemyślskiego, Domu ſtárożytnego y zacnego. Synowie Iozefa Halickiego, gdźie ſię lokowali, pewnośći nie maſz, to iednak wiadomo, iż Haliccy w Podgorzu znayduią ſię.

Grabińſcy.

Gębiccy.

Wołowicz. Bykowſcy.

Fredrowie.

Bal.

Dobro-

Dobrogoſt Oćiec Prádźiada Jana Hálickiego, ktorego tu familią piſzę, ożeniwſzy ſię ná Podolu z Humiecka, herbu Junoſza, powrućił ná Pokućie y ośiadł, gdźie nie mało ſpendowawſzy ſubſtancyi ná oſwobodzenie dźiedźictwa Chodecz, támże ſię zoſtał. Dom żony iego Humieckiey zdáwna był godny y zaſłużony w Polſzcze: bo Woyćiech Humiecki w Woiewodztwie Podolſkim był Káſztelánem Halickim 1613. á potym Kaſztelanem Kamienieckim; corka Jędrzeia Kaſztelana Kamienieckiego z Zámiechowſkim, miała corek dwie, z ktorych iedna była zá Szembekiem Kaſztelanem Kamienieckim, á po iego śmierći poſzła zá Łuzeckiego Woiewodę Podolſkiego. Stefan Humiecki był Podſtolim Koronnym, Pułkownikiem Artyleryi Koronney, ná koniec Woiewodą Podolſkim, Senátor wybornego rozſądku, iako świádczą iego funkcye podięte dla Rzeczy-poſpolitey. Z tey tedy pomienioney Humieckiey, żony Dobrogoſta Halickiego, miał ſynow piąćiu, Jana, Kaźimierza, Antoniego, Felicyána y Karola. Starſzy Jan ſługował w Woyſku, o ktorym nie maſz wiadomośći, czy zginął podczas woyny, czyli też w ktorey Prowincyi ośiadł. Kaźimierz w Woiewodztwie Ruſkim bez potomnie umarł. Antoni y Felicyan tamże koło Hálicza ná Pokućiu zoſtáwali, potym iák ich potomſtwo zeſzło, álbo dokąd obroćiło śię, wiadomośći nie maſz.

Humiecká

Zámiechowſki.

Szembek.

Łużecki

Karol ſyn naymłodſzy Dobrogoſta, Pradźiad Jana Halickiego, oddaliwſzy śię od braći ſwoich Antoniego y Felicyána, ożenił śię z Kośćielecką herbu Ogończyk, z ktorą miał potomſtwo niżey wyrażone. Dom Kośćieleckich herbu Ogończyk, dáwno w Polſzcze wſławiony: mowi o ich pobożnośći, Hoſius Kárdynał y Biſkup Polſki; w roku 1577. *Cum Kośćieleccyi ab Eccleſia Nomen ducant, nulla unquam in re ſeparari ab ea volunt, nec puto, poſt hominem memoriam fuiſſe familiam ullam in mea Patria, quæ ſe magis Eccleſiaſticam eſſe declaraverit, & unius S. Catholicæ, Apoſtolicæ Romanæ Eccleſiæ traditiones omnes, pari ſtudio defenderit:* y że żádnego nie było nigdy heretyka z Domu tego, niżey wyraża. *Ożechowſki in Orat: funebr: Sigiſmundi I.* chwali ich miłość ku Oyczyżnie, że wielkie ſummy maiący ná Malborgu y inſzych dobrach Krolewskich, *modo obliga-*

Kośćielecka

Pochwały Kośćieleckich.

Aaa

bligatorio u nich zostaiące, dárowali Oyczyźnie zá Krola Kázimierza. Chwalą ich tákże inśi Autorowie z męstwa, y wiele cnot znakomitych, *ia* tu samych tylko przednieyszych Senatorow y Ministrow spominam, oprocz inszych Urzendnikow, o ktorych w teyże Familii kożdy czytáć może. Zyli tedy w *Senatorowi y Biskupi* Senaćie Kośćieleccy, Janusz Woiewoda Brzeski Kuiawski roku 1247. Mikołay Woiewoda Gnieźniński około roku 1258. Paweł Woiewoda Łęczycki rok 1326. o ktorych *Długosz, Kromer lib:* 9. *Bielski fol: 223. Paprocki y Nakielski in Miechow: fol: 250.* Woyćiech z Kośćielca Woiewoda Brzeski Kuiawski, Janusz Woiewoda Inowrocławski 1420. Woyćiech Kasztelan Brzeski Kuiawski 1413. Mikołay Woiewoda Inowrocławski 1457. Mikołay inszy Woiewoda Brzeski Kuiawski 1456. *Długosz fol: 333. lib: 13.* Jan Woiewoda Inowrocławski 1497. Mikołay Biskup Chełmski 1498. Mikołay Woiewoda Brzeski Kuiawski 1501. Iędrzyi Podskárbi W. Kor: 1515. brat iego Mikołay Woiewoda Brzeski Kuiawski 1524. Stanisław wprzod Inowrocławski, potym Kaliski, ná ostatek Poznáński Woiewoda, umarł 1530. Jan Woiewoda Łęczycki 1545. Jan Woiewoda Inowrocławski 1546. y drugi Brzeski Kuiawski 1550. Jan Woiewoda Sierádzki 1524. Mikołay Woiewoda Kaliski, Andrzey Woiewoda Poznáński, Stánisław Woiewoda Sierádzki, y Jan tegoż Krzesła, Generał Wielkopolski 1563. Mąż wielkiey powagi, o ktorym *Hosius Episto: tom: 2. fol: 416.* Był tęnże pier- *Opalińska.* wey Łęczyckim Woiewodą; corki iego, Katarzyna Opalińska *Rokosowska* Marszałkowa W. Kor: Regina Rokosowska Podskarbina W. K. Ian Kasztelan Miedzyrzycki 1609. Krzysztof Kasztelan Inowrocławski; Łukász Biskup Poznáński; Stánisław Kasztelan Bydgowski. Więcey o tym Domu wyraża *Niesiecki tom: 2. fol. 935. & sequentibus*, tu tylko dla zászczytu Halickich ze krwi mácierzyńskiey, kłádą śię pomienioni, maiąc synow *Hálicki* Károl Halicki z Kośćieleckiey dwoch, Sylwestra y Andrzeia, z ktorych pierwszy gdźie ośiadł, nie wiem.

Andrzey z Chodcza Halicki, syn drugi Károla Dźiád Iana *Kmitowie* Halickiego, miał zá sobą Kmićiankę, z zácnego y stárożytnego Domu herbu Srzeniáwa z Krzyżem. Pisze bowięm *Cromerus lib:* 3. że w roku 1374. Ian Kmita Starosta Sieradzki,

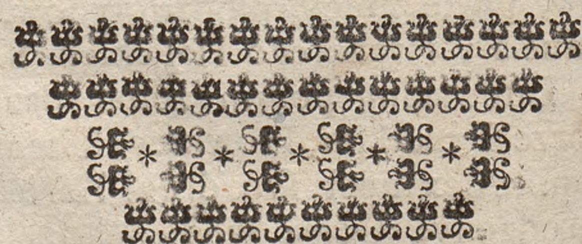
zgromádźiwszy swoy Powiat, náieżdżáiącemu Wielkąpolskę Władysławowi Mnichowi zástąpił, y zbił woyska iego ták dalece, że sąm Władysław śiadszy ná łodkę, ledwo się salwował przez Wisłę do Zamku Złotoryiskiego. Piotr Kmitá był Kasztelanem Lubelskim 1400. *Długosz lib:* 10. á potym postąpił ná Woiewodztwo Sendomirskie. Anná Kmicianká, byłá zá Lanckorońskim Kasztelanem Woynickim 1379. Miko- *Lanckorońska.* łay Kasztelán Przemyski 1436. potym Kasztelan Lwowski 1451. Dobiesław Kmitá Kasztelan Woynicki 1460. daley Kasztelan Lubelski y potym Woiewoda, ná koniec Woiewoda Sendomirski 1478. Piotr syn Dobiesławа, Marszałek Wielki Koronny 1496. Spiski, Sądecki Stárosta, y wraz z Marszałkostwem, Woiewoda Krakowski 1503. Drugi Stánisław Kasztelan Wiślicki 1493. Kasztelan, potym Przemyski, daley Woiewoda Ruski, złączony z Kátarzyną Tarnowską, śiostrą *Tárnowska* rodzoną Jana Kasztelana Krákowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego. Piotr Kmita, náprzod Kasztelan Lubelski, potym Woynicki, wkrodce Sędomirski, ná ostatek Woiewodá Krakowski, Marszałek Wielki Koronny, Stárosta Krakowski, Spiski, Przemyski, Kolski, miał Hrabiankę z Gorki, Wo- *Gorska.* iewodzankę Poznańską, ktorey Oyca wielkie dziełá y rozliczne zásługi opisuie *Bielski fol:* 521. & 552. Byli poźnieyśi, y są dotychczas w pomnieyszych honorach Kmitowie, w Woiewodztwie Krákowskim y indziey, mnie tu dosyć przednieyszych wspomnieć, z ktorego Domu y herbu Kmiciánką pomieniony Andrzey z Chodcza Halicki mieszkáiąc ná Wołyniu, trzymał dobrá *modô obligatoriô* názwane Dermań od Xiążąt Sanguszkow, gdzie z niey spłodził synow, Kazimierza, Alexandra, Samuela y Hrehorego Halickich. Káźimierz słu- *Hálicey.* żył w Woysku Litewskim, potym został Bazylianem Xiędzem w Klasztorze Byteńskim, Prowincyi Litewskiey: o Hrehorym niewiem. Alexander syn drugi Károlá Halickiego, z Kmiciánki urodzony, Ociec Jáná, Marszałkuiąc w Xięstwie Li: u Sápiehow, potym u Xiążąt Sanguszkow, Gubernátorskie dyspozycye trzymaiąc w Dobrach Bielskich, y Iarosław- *Wisłocka* skich, ożenił się z Wisłocką herbu Sas, z ktorą ośiadł ná Wołyniu, trzymaiąc Dobra nie daleko od Dubna, *modò obligatorio,*

náзywaiące się Miatyn, spłodził synow trzech, Iána, Tomasza y Iákuba, z tych ieden został u Sapiehy, Woiewody Podlaskie go w Hrabstwie Wysockim y Siemiatyckim ná Funkcyi Komissarskiey lat 9. odstawszy, umarł w Dobrach swoich, w Woiewodztwie Podlaskim w Willanowie. Iákub został Xiędzem Reguły S. Dominika w Wilnie, Samuel brat rodzony Alexandra, sługiwał w Woysku Litewskim, ożenił się w Powiecie Słonimskim, z Domu Michałowską, Konowiczową Wdową ná Uzłowcách, z ktorą miał synow czterech, Kazimierza, ktory był Proboszczem Międzyrzeckim, w Powiecie Słonimskim; Alexandra, ktory czásu rewolucyi od Szwedow zginął, pod Komendą Pana Hrehorego Oginskiego, Starosty Zmudzkiego; Konstantego, ktory ożeniwszy się z Pácyńianką, ośiadł ná Oyczyznie w Powiecie tymże ná Uzłowcach, ma synow sześciu, Idziego, Felicyána, Károlá, Antoniego, Symona, y Ludwika. Ian z Chodcza Hálicki syn Alexandra, zostawał ná usługach u Pánow Litewskich, ożenił się z Katarzyną Iarocką, herbu Ráwicz, Skarbnikowną Możyrską, z ktorego Domu w Woiewodztwie Sendomirskim początki swoie máiącego, Stanisław Iárocki był Kasztelanem Záwichostkim, y Marszałkiem Nadwornym Koronnym, *Łaski w Statucie* 1507. y 1515. Wilchelm Iarocki był Dworzaninem Krolá Zygmunta I. Są ciż Iaroccy w rożnych Woiewodztwách Urzędnikámi, iáko w Krákowskim, Ruskim, w Sendomirskim &c. Ian Hálicki z pomienioną Kátarzyną Iarocką, maią syná Sylwestra, y Ludwika, y corek trzy, Wiktoryą, Teressę y Katarzynę.

Michałow Konowiczowina

Pacynianka

Iarocka

PRAW-

PRAWDZIC HERB.

E P I G R A M M A

Dat Fortuna dapes, promptus struit hic Leo mensas,
Admovet & sellas murice tectus Honor.
Hæc jubet in plausum lituis resonare triumphos,
Bibit Mars Patriæ dulce salutis opus.
Postea conceptus formant. Leo detinet orbem
Alterutrum Patræ, Rex Leo noster erit.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Jest Lew zołto rudawego włosa, wybiegaiący z muru cegielnego, w łapach przednich trzymaiący prawdę stołową, ogon ma do gory zákręcony, sam záś w polu niebieskim obrocony paszczeką w lewą stronę, iák *Okolski tom:* 2. *fol:* 496. y *Niesiecki tom:* 3. *fol:* 724. wyrażaią, ále Gi unowie y niektore Domy, w prawą stronę tárczy noszą obroconego. Na hełmie takisz Lew drugi z prawdą, z korony wychodzący.

Wyrażenie herbu

POCZĄTKI HERBU.

Androclus Genearcha.

WEdług zgodney relacyi Historykow dawnych, bywał zwyczay w Rzymie zá poganow, że oddanych ná śmierć do więzięnia ludzi, wyprowadzano ná *Amphitheatrum*, gdzie dla uciechy swoiey wypuszczano przeciw nim bestye dla pożarcia. Trafiło się, iż nie iáki *Androclus* w Dácyi urodzony, służył u Prokonsula rządzącego Afryką, ná ktorego że był zły tyrańsko, nie mogąc wycierpieć uszedł od Pána swoiego ná puszczą y zchował się w skałę, gdzie miał łożysko swoie Lew okrutny, zástawszy tę iamę bez bytności iego, iż był wyszedł ná polowanie, ná ktorym tarń mu utkwił w nogę. Powrociwszy Lew okaliczony do łożyska swego, nie wszedł do niego, ále cieżko ryczał żáłosnym głosem. *Androclus* wpoł umárły, zrozumiawszy że iest w iámie iego, wyszedł chcący się ucieczką salwowáć, ále Lew upadszy mu do nog, począł łaskawie stopy mu lizać podaiąc nogę okaliczoną. Ten wyiąwszy cierń ostry z łapy, krew wycisnąwszy y chustką obwinąwszy, wnet uzdrowił go. Lew záwdzięczaiąc łáskę Androklowi, żywił go przez trzy lata połowami swemi, wiedney iamie mieszkaiąc z nim; iednák stęskniwszy sobie żyć z bestyami, wyszedł z puszczy, á błąkaiącego się w Afryce złapał Pán iego Prokonsul, od ktorego uszedł, y oddał go do Rzymu ná wieczne więzienie; potym w krotce wyiachawszy ná łowy Prokosul, złapał tegoż samego Lwa kázusem, y darował go Cesarzowi. Siedzą obadwa kilka lat w więzięniu, nie wiedząc o sobie, aż gdy Cesarz sprawuiąc igrzysko wezwał Senatorow y przednich Pánow, kazał wyprowadzić Androkla ná Amphitheatrum, y Lwa zgłodniałego wypuścić do niego. Trafiło się iż tenże sąm Lew do niego był wypuszczony ná pożarcie, ktory rozpędziwszy się do Androkla záiuszony, poznał dobrodzieia swego, á łaszcząc się około niego z radością, upadł mu do nog, y począł lizáć stopy iego. Cesarz dziwuiąc się temu z gościami przytomnemi, mniemał, że Lew oczarowány, więc ná probę kazał wypuścić ku nim Tygrysa okrutnego, ále Lew zásiedłszy mu impet, wpoł go rozerwał. Przyzwany *Androclus* do Cesarza pytaiącego się, coby miał zá sekret ze Lwęm na niego ták łaska-

łaskawym, powiedział wszystko tymi słowy. *Cum Provintiam Africam Dominus meus Proconsul rexisset, in se quotidianis flagris me ad fugam coëgit in sylvam & specum, quo deinde Leo iste accessit cruento pede gemitus edens. Ego tremui totus, sed Leo viso me mitis accessit, sublatum pedem porrexit, quasi opem postularet. Ego stipem ingentem vestigio ejus hærentem avulsi, conceptamq; saniem expressi, ille pede inter meas manus reposito recubuit paulisper & convaluit, atq; ex eo die ego & Leo eodem specu, eodemq; cibo viximus triennium. Nam ferarum, quas venabatur, opimiora membra ad me in specum deferebat. Sed cum tæderet me vitæ illius ferinæ, inde etiam fugi, & deprehensus á militibus Domino meo Romæ redditus sum, qui ob fugam me ad bestias damnavit. Intelligo autem hunc Leonem interim captum, nunc benefitii gratiam mihi referre.* To wyraża *Joannes Zachn Mundi mirabilis Æconomiæ tom: 2. fol: 317. ex Æmiliano lib: 7. de Animal. cap: 48. Aulo Gellio Noct. Attic. lib. 5. cap: 14. Schotto Phys: cur: lib: 8. cap. 44, § 8 & aliis.*

Powziąwszy Cesarz tę relacyą, uczynił tryumf Androklowi z powinszowaniem od całego Miasta Rzymskiego, y zaraz go nobilitował, dáiąc mu za herb Lwa z swoiemi sukcessorami, á udarowawszy dobrami ożeniony roskrzewił familią w Rzymskim Państwie, z ktorey byli, czy są do tych czas w Niemczech *de Dinhein* familie, ztąd ieden przyiachawszy z nad Renu do Polski, zá Bolesława Krzywousta, imięniem *Jędrzey Dinheyn* Hrabia, zaślubił sobie Jana Prawdy Sędziego Ziemskiego Gostyńskiego, Hrabi ná Szczawinie y Trąbkach dziedziczkę iedynaczkę, y ztąd nazwał się Prawdzicem około roku 1123. *Acta Terrestria Gostinensia*, pomniąc że ták wielka fortuna ná niego spadła, przydał do herbu swoiego Lwa, prawdę stołową, ktorą się żoná iego pieczętowała, co szerzey wyraża *Nieśiecki tom: 3. fol: 725.* Odmiana herbu Androkla, w sukcessorach iego pierwsza była, że murem y Lwem pieczętowali się, iż ieden Rycerz tego herbu przyiachawszy do Hetury poiął dziedziczkę z Domu *Melminora*; ktory pieczętował się murem czerwonym, y do niego przydał Lwa swoiego.

PREDNIEYSI y WIADOMSI DYGNITAZRE HERBU TEGO.

Jan Latalſki, herbu Prawdzic, będąc Arcy-Biſkupem
Láatálski Gnieźnieńskim, umarł 1540. *Damalewicz.* Tenże Latalski był
pierwey Biskupem Krákowskim do roku 1537. *Starowolſki*
Piotr herbu tegoż, będąz Biskupem Poznańskim umarł 1254.
Długoſſus. Ján Latalski, z tego Biskupſtwa poſtąpił ná Kra
kowskie 1535. *Treterus.*

Jan herbu Prawdzic, będąc Biskupem Płockim, umarł
Gulczewski 1310. Także Mikołay z Gulczewa 1369. y Stániſław z Gul-
czewá 1371, po nim Dobieſław Sowká z Gulczewa 1379. po-
marli będąc Biskupami Płockiemi: *Długoſſus & Łubienſki.*
Franciſzek herbu Prawdzic Polák, będąc Biskupem Wrocła-
wskim ná Sląsku umarł 1198. *Długoſſus.*

Tuczapski Makary Tuczapski herbu tego, był pierwſzym Władyką
Lwowskim 1548.

Latalski Januſz Latalki, będąc Woiewodą Poznańskim, umárł 1557.
Paprocki, Nakielſki &c. Marcin herbu tegoż, był Woiewodą
Brzeskim Kujawskim 1259. *Okolſki, Paprocki &c.* Tákże Ję-
z Lábiſzyna drzey z Lábiſzyna 1383. *Duriewſki*, y ponim drugi Marcin
z Labiſzyna był temże Woiewodą, około roku 1421. *Liſty*
Szczawiń-ſcy *Krolewſkie.* Iakub Szczawiński, herbu Prawdzic, umárł Brze-
skim Kuiawskim Woiewodą 1637. *Starowolſki.* y Ian Szy-
mon Szczawiński zmarły 1652. *Porządek Elekcyi.* tákże To-
z Labiſzyná maſz Szczawiński 1653. *Danin w Kaza:* Maciey z Labiſzyna,
był Woiewodą Inowrocłáwskim 1422. *Liſty Krolewſkie.* Iá-
nuſz Látalski, z tego Woiewodztwa poſtąpił ná Poznańskie
1539. *Liſt Krolewſki.* Paweł Szczawinski, umárł tymże Wo-
iewodą Inowrocławskim 1679. *Conſtit:* 1678. *&c.* y Iakub
Albrácht Sczcáwinski żyiący w roku 1683. *Zawadzki.*

z Radzanowa Páweł z Radzanowa herbu Prawdzic, był Woiewodą Bełz-
kim 1436. *Okolſki & alij.* Ian z Kmączáła y z Nieborowa tákże
Hunowski 1452. *Statut Mazowiecki.* Paweł Hunowski, umarł tymże
Niſzczycki Woiewodą Bełzkim 1477. *Bielſki.* potym był Iędrzey Ni-
ſzczycki, *Paprocki & Okolſki*, y Mikołay Niſzczycki 1540. *O-
kolſki y Liſty Krolewſkie.* Piotr Niſzczycki umarł tymże Wo-
iewodą 1597. *Zaluſki*, Stániſław Włodek tákże 1615. *Con-
ſtit:*

ſtit 1698. *&c.* Krzyſztof Niſzczycki 1620. *Metryka Koron:* *Niſzczycki*
Alexander Łáſzcz umarł tymże Woiewodą Bełzkim 1720, *Łaszcz*
Nieśiecki.

Páweł Niſzczycki był Woiewodą Płockim 1380. *Paprocki
& Okolſki.* Ninogiew z Kryſka, herbu Prawdzic tákże 1430. *z Kryska*
Idem uterq; Jędrzey Niſzczycki w roku 1460. po nim ſyn *Niszczycki*
iego Jędrzey tákże, poſtąpił ná Bełzkie około roku 1480, *Pa
procki et Okolſki* Migniew z Kryska 1501. *Paprocki.* Jędrzey *z Kryska*
Niſzczycki 1524. *Łukaſz Paprocki.* Alexander Jłowski 1555. *Niszczycki* *Jłowski*
Starowol: &c, Woyciech Kryski 1615. *Acta terres: Płocen: &c.* *Kryski*
byli Płockiemi Woiewodámi.

Felix Brzeski, herbu Prawdzic, był Woiewodą Mázowiec *Brzeski*
kim 1525, *Okolſki.* Staniſław Kryski także, *Bielſki.* Hieronim *Kryski*
Párys umarł tymże Woiewodą 1606, *Okolſki* Stániſław Sar- *Parys* *Sarbiewski*
biewski około roku 1661. *Conſtit: &c.* byli Woiewodámi Má-
zowieckiemi.

Paweł Szczawiński, herbu Prawdzic, był Woiewodą Pod- *Szczawiń-ski*
laskim 1632. *Okolſki et alij.* Dobieſław z Szczawina, był Wo-
iewodą Rawskim 1335. *Paprocki.* Jan z Gulczewa tákże 1544.
Liſty Krolewſkie. y Jędrzey z Gulczewa, ktory umarł 1572. *Gulczew-skiey*
Paprocki. Januſz Latalski, herbu tego, był Kaſztelanem Po-
znańskim 1512. *Załuski & Okolſki.* Januſz Latalski, z Łęczyc *Latalski*
kiey Kaſztelanij poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie
1535. *Paprocki et Okolſki.* Paweł Szczawiński był Kaſztelanem *Szczawiń-ski*
Łęczyckim 1589. *Nuptiæ Zamoſca:* Mikołay Szczawiński u-
marł tymże Senatorem 1620. *Starowolſki.* Iakub Albrycht
Szczawinski, poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie
1679. *Acta Caſtren: Lancici.*

Jan Szymon Szczawinski, z Kaſztelanij Brzeskiey Kuiaw-
skiey, poſtąpił na Woiewodztwo Kujawskie 1643. *Okol: &c.*

Jan z Labiſzyna, herbu Prawdzic, był Kaſztelanem Ino- *z Labiszyná*
wrocławskim 1459. *Długoſz* Szymon Szubski tego herbu, *Szubski*
umarł 1572. *Paprocki et Bielſki* Páweł Szczawinski był tymże *Szczawiń-ski*
Kaſztelanem 1590. *Przetocki:* y drugi Paweł Szczáwiński,
ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1669. *Con-
ſtit:* Iakub Albrycht Szczawiński poſtąpił ná Kaſztelanią Łę-
czycką 1671. *Nieśiecki.*

Włodek Stanisław Włodek herbu Prawdzic, z Kasztelanij Lwow-
skiey postąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1593. *Idem.* Felix
Parys Parys herbu Práwdzic, był Kasztelanem Lubelskim, y nim
z Nieborowa Niszczycki umarł *1695. Confœderat: Ord: &c.* Wacław z Nieborowa, był
tymże Kasztelanem 1498. *Listy Krolewskie.* Piotr Niszczyński
z tegoż Krzesła, postąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1597.
Łaszcz *Constitutio.* Alexander Łaszcz postąpił tákże na toż Woie-
wodztwo 1706. *Niesiecki.*
z Gulczewa Iędrzey z Gulczewa był Kasztelanem Płockim 1408. *Pa-*
Szczawiński Kryski *procki.* Sasin z Szczawina tákże 1452. *Okolski.* Woyciech Kry-
ski tákże 1635. *Niesiecki.* Paweł Niszczycki tákże 1708. *Za-*
Łaszcz *łuski.* Alexander Łaszcz był Kasztelanem Czerskim zá Kro-
la Stefana w roku 1578, *Paprocki et Okolski.* Adam Parys
Parys także *Okolski.* Zygmunt Parys około roku 1637. *Porządek E-*
Kruszyński *lekcyi.* Waleryan Kruszyński, herbu Prawdzic, umarł Kászte-
lánem Gdańskim 1724. *Załuski.*
Kryski Felix Kryski, będąc Kanclerzem W. K. umarł 1617. *O-*
kolski et alij, krory pierwey był Podkanclerzym do roku 1613.
Okolski &c. Felix Kryski Referendarz Koronny, był Mar-
szałkiem Izby Poselskiey 1603. *Braun.* Iákub Szczawiński
Szczawiński Sarbiewski 1616. y potym 1620. w Warszawie. Stánisław Sarbiewski, Sta-
rosta Grabowiecki w Warszawie, 1647. byli Marszałkami Iz-
by Poselskiey, *Comment: de Jur: regnan.* Oprocz wyrázo-
Łaszcz nych, znayduią się ieszcze ci Dygnitarze. Iozef Łaszcz był
Szczawiński Koadiutorem Biskupstwa Kijowskiego. Albrycht Szczawiński,
Sołohub był Woiewodą Łęczyckim 1683. Sołohub był Kasztelanem
Zmudzkim. Ian Sołohub był Podskarbim W. Litewskim.
Cybulski Ian Cybulski, Woyski Wyszogrodzki był Marszałkiem Try-
bunału Koronnego 1580. tákże Szymon Szczawiński, Woie-
wodá Brzeski Kujawski 1645. *Niesiecki.*

HERBOWNI PRAWDZICOWIE,

Zebrani z Okolskiego *tom: 2. á fol: 500. ad fol: 519.*

Beścy z Beska w Chełmskiey Ziemi.
Bietkowscy czy Biedkowscy w Mazowszu y Zie: Wyszo:
Bielscy w Krakow: Powiecie Zatorskim.
Bogaccy w Mazowieckim.
Brochowscy, czy Brachowscy z Szczawińskich idą.

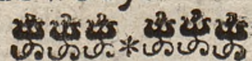
Brudzyńscy z Zlátalskiemi ie-dnego działu.
Brzescy w Płock: ieden dom z Nieborowskiemi y Kobylnickiemi.
Cybulscy w Mazowszu y Ziemi Wyszogrodzkiey.
Czeczotkowie w Raws: Woie:
Dąbscy w Płockim Woiewod:
Dzwonowscy w Poznańskim
Gałęscy w Kaliskim.
Giedzińscy z Giednia w Powiecie Ciechanowskim.
Gołębiowscy nie pisze kędy
Gołyńscy w Mazowszu y ná Zawkrze.
Gorazdowscy w W. Polszcze
Gostomscy w Ciechanowskim y W. X. Litewskim.
Gradowscy z dawney familij.
Gulczewscy z Gulczewa.
Hunowscy w Bełzkim
Iłowscy w Ziemi Łomżyńsk:
Kruszyńscy, czy Kruszeńscy w Chełmskim, z Boleminá.
Kryscy w Płockim Woiewod:
Kucharscy w Ciechanowskiey Ziemi, y w Ruskim.
Kukálscy w Liwskiey Ziemi.
Kukłińscy w Płockim.
Labiszyńscy z Labiszyná Hrabiowie.
Łaszczowie w Woiewodztwie Bełzkim.
Latalscy z Lábiszyna Hrabiowie.
Łaściszewscy z Labiszyna.
Łaszczewscy w Płockim.
Łazniewscy w Bełzkim.
Łáyszczewscy w Sochaczewskiey Ziemi.
Makośieiowie z dawną familią *fol: 516.*
Miśiewscy w Sochaczowsk: Zi:
Nieborowscy támże.
Nieborscy w Ziemi Wyszogr:
Niszczyńscy czy Niszczyccy z Gulczewa.
Nośielscy w Zakrocimskiey Z.
Pakosławscy w Ostrzeszowsk: Powiecie.
Pałuccy pod Praźniszęm.
Párysowie y Paryszewscy z ryszewa.
Piwo w Płockim Woiewodzt:
Poczerniccy w Ciechan: Zie:
Policcy w W. Polszcze, inśi w Litwie w Wileńskim.
Pośienicki w Nurskiey Ziemi.
Radzanowscy w Płockim.
Rokitniccy w Dobryńskiey Z.
Rynaczewscy iednego działu z Laskiemi Hrabiami, z Labiszyna.
Sękowscy w Płockim y Poznańskim Woiewodztwie.
Sierakowscy z Sierakowa, w Woiewodztwie Mazowieckim, Powiecie Ciechanow:
Sierpscy z Gulczewa.
Smarzewscy z Ciechanowsk: w Dobryńskiey Ziemi.
Smitkowscy nie pisze kędy.

Sokołowscy nie pisze kędy
Sołohubowie w W. Xięst: Li-
Strożewscy w Wyszog: Ziemi.
Strzałkowscy nie pisze kędy
Szczawińscy z Szczawina sta-
rego, nowego, wielkiego,
borowego, w Woiewodzt:
Rawskim, Powiecie Gostyń-
skim y Łęczyckim.
Szymakowscy w Ciechan: Zie-
kach.
Wierzbowscy w Podlasiu z Ku-
chmistrzowa.
Witosławscy ná Siedlcu pod
Zninem.
Włodkowie w Ruśi.
Wołczkowie z Mazowsza w
Ziemi Chełmskiey.
Zabiccy w Mazowszu.
Zaiączkowscy w Krakowskim.
Trąbscy z Szczawina ná Trąb-
Zeleńscy w Rawskim.

Z poźnieyszey indagacyi Nieśieckiego *tom.* 3. *fol.* 726. te są herbownych Prawdzicow Imiona wyrażone.

Arciszewski.	Gockowski.	Lutomski.	Partein.
Bereza.	Gorzuchow:	Mańkowski.	Płocki.
Będkowski.	Goski.	Micowski.	Pruski.
Biegański.	Grata.	Młocki.	Rudzki.
Bratoszewski.	Grek.	Molski.	Sarbiewski.
Bułakowski.	Kinicki.	Nieledewski.	Siciński.
Chrybski.	Kobylnicki.	Niemiński.	Smitkowski.
Ciemniewski.	Końśiadzki.	Obalkowski.	Szubski.
Dębołęcki.	Kurski.	Obrociwor.	Tarżecki.
Domiechow:	Leszkowski.	Oryszowski.	Tomisławski.
Działowski.	Łukomski.	Pakosz.	Tuczampski.
Go-.	Lu-.	Par-.	Zubczewski.

Byli też y są Sobotkowscy. Andrzey Sobotkowski, podpisany Chorążym z Powiatem Oszmiańskim pod czas konfederacyi w Olkinickim postanowieniu drukowanym 1700. An. y w Brasławskim Powiecie byli, y tám mieli possessye Dziedziczne, herbu Prawdzic Sobotkowscy, jako się znayduią *in Actis* tegoż Powiátu dowody.

*****.

PRO-

PROCEDENCYA
PRAWDZICOW *De KOSOW*
GRUIOW,
HERBU PRAWDZIC.

Pierwszy Genearcha *Androclus*, w Rzymskim Páństwie rozkrzewił Fámilią teráźnieyszych Prawdzicow Polskich, iák wyżey napisałem, ktorego opiewa to *Poëma* moie.

Androclus naypierwszy Genearcha Domu tego.

PRofero, quod multis jam congrua tempora fastis
Narrant, & memores edocuere libri.
Androclus gaudens anima meliore Creantis
Seruit, & ecce suo munere sentit onus.
Sive manus jussis, seu gratis prabet amica
Curis, pro pretio flagra reportat Heri.
Jam multis rebus, quas tractat, sufficit ipse;
Jam sua non merito res celebrata venit.
Sed nec sic humilis, nec jam sic promptus iniquæ
Complacet obsequiis anxius ille domûs.
Cæditur & pugnis, & crebro fuste cruentus,
Proq; tot auxilis verbera dura refert.
Sustinet, ast horret rabidos natura furores,
Postquam dissimilem jam videt esse sibi.
Carnifices inter virgas sibi membra nocentes
Saucia miratur, justus in ungue labor.
Jam sibi non compos, variô confunditur æstu,
Ire dolor svadet lustra, redire timor.
Plorat sydereæ consultans lumina noctis,
Et pedibus tremulis arripit inde fugam.
Aufugit in sylvas, intratq; cubile Leonis,
Sed dum vitat Herum, non fugit ille feram!
Gaudet depositô cæco pallore recessu,
Ast madidas tergens rore tepente genas,
Non procul á latebra fremitum, sat Pane silente,
Audit; tum profugum se putat ipse peti.
Audit, & ecce Leo veteris redit incola rupis,
Horrisono gemitu sydera, saxa, replens.

Ddd. Irruit

Irruit ex campo ſpumans venabula rictu,
Ignarus prædam ſponte veniſſe domum.
Conſidet ad latebram, tum feſſus fauce cruentâ.
Rugit, & ad gemitus obvia ſylva gemit.
Plorat difficilis plorare Leo; quatit antrô
Androclo gelidus membra rigente pavor.
Intremit ut folium jactans violetior Eurus,
Vox pavidam mentem, terret & ipſe Leo.
Tandem collecto Superorum numine ſenſu,
Exit in auram ſe præda voranda ferens.
Aſpicit & triplici miratur ſiſtere plantâ,
Tum triſtem lachrymis audet adire feram.
Æſtuat imprimis, ſed poſtquam cernat eundem,
Protinus in læſo ſubſtitit ira pede.
Mox jam ſingultus audit, rorantiaq; ora,
Nutibus advertens, ut ſine voce rogant.
Ungve Leo caudaq; loquens, varijsq; figuris,
Ad plantas ſeſe ſternit amicus ei.
Lambit eas, lambitq; manus, & porrigit acri
Transfoſſum in campis vepre rigiente pedem.
Spectat & Androclus lente trahit ulcere ſpinam,
Fæcibus expurgat, faſciat, atq; ligat.
Hoc morbo medicamen erat; quis enim audeat eſſe,
Langventis medicus? quem medicina timet.
Quis numeret poſthac plauſus, grateſq; Leonis?
Qui mulcet cicuris ungvibus, ore libat.
Ut ſocium pedibus, ſtrictis amplexibus hærens,
Verus amicitiæ, nam Leo fortis amor.
Dum quoq; perſentit crudum levitare dolorem,
Mox volat aucupiô ſolvat ut iſta ſuô.
Regreditur prædam referens in fauce venatu,
Diſſecat & mediam partitur inter eum,
Sic per tres annos chirurgo gratus amico
Servit, & hic comedit ſolis ad aſſa jubar.
Tædeat aſt illum, brutis animantibus, atq;
Vivere cum ſaxis, arboribusq; diu.

Egreſ-

Egreſſus ſylvis, variè per Regna vagatur,
Et ſervum miſerum captat acerbus Herus.
Tigridibus ferior, cum ſævis bellua pardis,
Quod Leo non fecit, fecit iniquus homo.
Horrida monſtrorum quem tellus Africa pavit,
Quem genuit ſaxum, poſt aluere feræ.
Urſorum mala progenies, Furijsq; timenda,
Verberat innocuum, compedibusque ligat.
Mittit & ardentem crudeli ſangvine Romam,
Ut poſſit fonte hoc depoſuiſſe ſitim.
Retibus interea capitur Leo gratus amico,
Et captus Regi traditur inde ſuo.
Inſidet hic caveam, ſed duro carcere plorat
Androclus, ſuperos, auxiliumq; petens.
Neſcit uterq; ſuum, Pilades & triſtis Oreſtes,
Nec pariter caſu clauſtra veniſſe ſimul.
Mos erat antiquis Romanis perdere vitam
Inſtanti placitâ morte carentes rei.
Ergo theatrali pro luſu ducitur inſons,
Mittitur & caveâ jam macer ille Leo.
Expectant avidè rigidam ſpectacula mortem,
Et cupidus quivis colla tetendit homo.
Proruit, aſt medio ſiſtens blandèq; ſalutans,
Accedit comitem lætus in ante ſuum.
Applaudit caudâ memori, veſtigia lambit,
Alloquitur geſtis, oſcula chara ferens.
Sic etiam miſerô fatô recreatur Achates,
Solvitur & ſtricto compede verus amor.
Obſtupuit populus, cum ſit mirabile viſu,
Perfidus aſt Princeps aſſerit eſſe magum.
Recludunt Pardum, qui exhorrens acribus uncis,
Dilaniet tanti fervidus oſſa viri.
Sævit in Androclum pedibus, tum morſibus; atqui
Stans Leo, mox rabidum diſſecat ungve gravi.
Vincit, & Androclo reſonant ſpectacula plauſus,
Curia gratatur, Murice veſtit Honos.

 Tradit

Tradit opes Princeps, charis complectitur ulnis,
Roma dat & sociam, sorte favente sibi.
Nobilis hinc Fasces tractans, acresq; secures,
Arma Leonis fert, ut quibus author erat.
Crescit ut ex tenui virgâ terebintus & ornus,
Sidera sub cæli culmina summa ferens:
Sic Genearcha suus, de spina crevit ut arbor,
Quam plantæ sivit fortius iste Leo.

Jákom námienił wyżey, że potomstwo tego Androkla Lwem samym pieczętowało się w Páństwie Rzymskim, co wyráźił *Okolski tam: 2. fol: 496.* mowiąc. *Arma Leonis originem habent in Jtalia, sicut apparet in Familia Illustri Malaspinarum, qvi simi-lime Leone ex muro prosiliente utuntur, sed quia illi utuntur murô albô, Pravdzicij verò utuntur muro rubeo, ut Historici tra-dunt, ideò illa Arma Mala spinarum superius vocavimus Pielgrzym, quia à Peregrino Portugalensi habet suam originem hæc familia* Kardynali *Malaspinarum, ex qva multi fuerunt Heròés, Cardinales, Epis-* Zwycięzcy *copi, Duces, Præfecti Civitatum in Italia; ista vero vocantur Prav-* Wodzowie *dzic: eadem tamen arma sua Leonis & Muri constanter affirmat dicta Familia, qvod & Bielscius innuit cum armis Leonis & Muri Pravdziciorum, de quorum Leone Aulus Giellius lib: 5. cap: 14. ex Appione Polyhistore refert, quod etiam P. Anton. Baling-helm Soc: I E S U in libro Morum à brutis petita institutio refert.* Po tym opisawszy historyą Androkla, (ktorego Androdem mianuie, bo rożnie go historycy zowią, iáko *Giellius* Androkié, *Æmilianus* Androklem, *Okolski* Androdem) wyprowadza iego procedencyą przez rożne kraie, áż tu do Polski, mowiąc. *Cum autem quidam clarus militiâ ex posteris illius, ex Familia Mæni-norum in Hetruria, quæ murum rubeum pro stemmate defert, ac-cepisset conjugium, arma nobilitatis suæ conjunxit cum armis Mæ-ninorum, & hinc crevit Leo ex muro exiliens.* Demum posteri-tas huijus in Germaniam ad Rhegnum venit, ubiq; domicilia fixit, & his armis in Palatinatu Rhenensi, utuntur nunc Comi-tes de Dinhein, ex quibus Andreas Dinhein, aucupandæ gloriæ militaris gratiâ, Boleslao Krivousto Rege bellicosissimô regnan-te Anno 1123. in Regnum venit, quibus plurima trophæa du-

xit

xit, nomenq; suum celebre fecit, ipsi unicam filiam suam Io-annes Prawda, Judex Terræ Gostinensis, Comes de Szczavin & Trąbki, de qua agunt Acta Gostinensia, in conjugiem pe-tenti non denegat: majorum ille suorum memor conjuntionis sclicet armorum, etiam arma consortis suæ, circulum videli-cet hunc patinarum seu sublicium, armis suis conjunixt, atq; Leoni gestandum dedit, à quo posteri descendentes, ut con-stat ex literis fundationis Ecclesiæ Trąbscensis & alijs, quæ ex-tant, honorati sunt titulo Comitum, in quibus scribuntur Co-mites de Trąbki, Comites de Labiszyn, Comites de Gulczow, & Comites de Sczawin, qui omnes sunt armorum Prawdzic, quod constat in appensione sigillorum ad illas literas Anno 1313. in quibus omnes illi nominantur inter se fratres. W ia-kich záś godnościach Senatorskich te Domy były, wyráźiłe wzwyż między Dygnitarzami, po tym iednak imionami od dobr nábytych rozroźnili śię, tak iż teraz nie można wiedzieć doskonále, ktory pochodźi od ktorego Prawdzica, przez lat 443, częśćią dla Aktow zágubionych *per hostilitates*, częśćią przez ognie trafunkowe spalonych dokumentow, iáko pod czas rebellij Kozackiey y náiazdow Moskiewskich w Woie-wodztwie Kijowskim y Bracławskim zá Krola Iana Káźmie-rza wszystko zginęło Szlachćie Polskiey támże zá Dnieprem Kasper Gruia lokowanym, gdzie y Kasper Gruia máiąc dziedziczne dobra swoie Fulczyn y insze, tám od Kozakow zábity, z ktorego śmierćią wszystkie dokumenta dawnieysze z rożnemi Przy-wileiami Krolewskiemi záginęły, o ktorey rewolucyi dosyć iest wiadomośći u nászych Historykow. Ten Kásper Gruia miał zá sobą Bieśiadowską herbu Połtora Krzyża, z ktorą Bieśiadowska *procreavit* Samuela Gruię, tęn służył woynę z Xiążęciem Ie-remiaszem Korybutem Wiśniowieckim, u ktorego będąc Puł-kownikiem y miewáiąc nie raz kommędy nad Woyskiem, ná-uczył się od młodośći swoiey łatwo y doskonale gromić nie-przyiaćiela, nie raz z Chmielnickiego rebellij nad Tatarámi y Kozákámi tryumfował zá kommęndą tegoż Wodza swoiego. Tenże Samuel Gruia, ieszcze zá Krola Władysława służąc woynę bywał Rotmistrzem pierwey, gdy Xiążę Ieremiasz Wi- Wiśniowiecki

 śniowiecki

śniowiecki powrociwszy z Cudzych krajow, zebrał woyska
trzydzieśći tyśięcy, y niemi Krola Władysława obozy aukcy-
onowáł, z ktoremi dobrze uzbroionemi, y swemi dwudźie-
stą tyśięcy przydanemi wyprawił do Moskwy, pod kommędą
Kolęnda Mielecki Iana Kolęndy, y Stefana Mieleckiego. Z inszemi Pułkownika-
mi y Rotmistrzámi był Samuel Gruia, áżeby mieczęm y ognie
támeczne kráie wyczyśćili przody, niżeli Krol Władysław
ruszył śię z woyskiem. Nierozpośćieraiąc śię z historyámi
woiennemi Krola Władysława IV. ktore czytáć kożdy mo-
Łubieński że u *Łubieńskiego Scholastyka Krak: teraznieyszego Sekretarza Wiel*
kiego Koronnego, bywał Samuel Gruia z Woyskami, po tey ex
pedycyi Moskiewskiey szczęśliwie wygraney, u Ferdynandá
II. Cesarza, po upadku Wásżteyna y przeciw Kalwinow y po-
ruszonych Francuzow, w Syryi y Bawaryi, z kąd nád kom-
Sieradzki Wieruszowski Noskowski Gromadzki mendami Iana Kolędy, Stánisława Sieradzkiego, Stánisława
Wieruszowskiego, Páwła Noskowskiego, Iána Gromadzkiego,
Sámuela Gruia z inszemi, chorągwie aż do Páryża poprowa-
dzili, gdzie Woyska Francuskie, z ferworem Marsowym ná-
pádłszy, z oręża wszelkiego y armat ogołoćili, y ćiągnących
zá niemi Kálwinow y Lutrow poskromili. Po zwyćięstwie
y odebraniu Smoleńskiego, Siewierskiego, Czerniechowskie-
go Xięstwa, przez Krola Władysława, roku 1635. przeciwko
Abazego Baszy grassuiącego w Podolu, były kommędy zlecone
Wiśniowiec Zámoyski Koniecpolski Lubomirski Xiążętom Wiśniowieckim, Zámoyskięmu, Koniecpolskiemu,
Lubomirskiemu, pod ktoremi znáydował śię z Pułkię swoim
Samuel Gruia, gdzie wiele nie przyiaciela z Turkámi, Tatarami
y Kozákami, nád rzeką Muszką poráźili, z kąd uchodźić mu-
śieli na Wołoszczyznę y Multanią z rozłożonemi Obozami przy
brzegu Dnieprowym, pod wśią Studźiennicą. Iednym sło-
węm mowiąc: w rożnych był okázych woiennych Samuel
Gruia, ktore śię z i Krola Władysława IV. y Ieremiasza Wi-
śniowieckiego Korybuta praktykowały, o czym wiele by po-
trzeba pisáć, co wyraża *Temberski Palm: Corybuth: y Historycy*
Rożne utarczki zá Samuela Gruia. *dawnieyśi*, iáko z woyskami Potockich y Wiśniowieckich
pod Moszczynami y Kuneykami, Tatárow y Kozakow mno-
gość zgromili, trzydzieśći tyśięcy Tatárow, ná Ochmatow-
skie

skie pola, przez Siną wodę przepráwuiących śię zbili, y roz-
proszyli z Jeremiaszem Wiśniowieckim roku 1638. Pierwey
ieszcze przeciwko Tatárskim koszom y Kozackim rokoszom
pod Kamieniec wybiegaiącym, y zamek Skálski áttakuiącym
z Baszą Tureckim Murtazym, z kąd ustąmpić muśieli. Ná po-
lach tákże Káwidźińskich, pod czas Traktátow Pruskich
1635. uspokoili mięczem y ogniem Záporowskich Kozakow
pod Starżą, Hołotwem, Zołninem, Sachnomostęm, gdzie ich
znieśiono roku 1636. Ná połach Piławskich, Konstantynow-
skich y Oszyńskich, náćieraiący ná Kozakow záporowskich.
Po obraniu Krola Iana Káźimierza 1649. przeciwko Bogda-
na Chmielnickiego, z Ieremiaszęm Wiśniowieckim, już Woie-
wodą Ruskim, pod Zołninem, Konstantynowęm, Zbarážem
y Rosołowcámi, gromiąc Tátarow z Kozákami y Chmielnickie- *Dziwna historya.*
go partye gminami tám będącemi, gdzie złapáwszy trzech
Pryncypałow Kozactwa Záporowskiego, łby im poućinać ka-
záno, á gdy pierwszemu kát ućiął głowę, skakać ná placu po-
częła, drugiemu y trzećiemu toż uczyniwszy, wszystkie śię ze
szły, y zębámi gryść śię poczęły z podźiwieniem tegoż Samu-
ela, y inszych woysk tamże przytomnych y z niemi będących.
Co gdy donieśiono Chmielnickiemu, rzekł temi słowy: *Bohatyr*
weliki Nebeski zápalił świt, budet boryty śim lit, á po dwoyśtym
śimlit, budet śwityty Łacki świt. Iakoż áże po dwudziestym
roku rebellij iego, Kozacy z Tátárami y inszemi, uspokoieni.
Był Samuel Gruia Rotmistrz Woysk Litewskich, z pomienio- *Woyna pod Beresteczkiem*
nym Xiążęćięm pod Zborowem, Beresteczkiem, gdy Instan
Gerey, Tatarow y Kozakow Cyrkiewskich, Náháyskich, Pe-
tichorskich, Semeńskich, Perekopskich Wielkim był Chanę
y protektorem przećiwko Oyczyzny, y ludźi wyprowadził na
pola Beresteckie Sześć kroć sto tyśięcy, roku 1651. z ktorey
batalij, dla Polski szczęśliwey, Instan Gerey Chan Tátarski y
Kozácki łedwo ućiekł, po ktorego umknięćiu Thoajbey y
Marady Sołtánowie, z sześćią Agámi, to iest Wodzami zgineli;
á Mażuw, to iest Szłachetnych Panow Tatárskich, bez liczby
pobito. Będąc potym Samuel Gruia w Woysku Pułkowni-
kiem, y często generalną Kommędę nad partyami miewaiąc
Eee 2 Xiążęćia

Dokument dźielnośći Samuela Gruia.

Xiążęćia Ieremiasza Wiśniowieckiego, zá Krola Władysława IV. y Iana Káźimierza, mocno gromił Ordę, Turkow, Tatárow, Kozakow, czego dokumentem ieſt mieyśce nád rzeką Zbruczą, pod wśią Szczaſnowſką, nie dáleko miáſteczka Orchawiec, gdzie podſtąpiwſzy pod Oboz Turecki w nocy przez rzekę Zbrucz, ktora ieſt bárdzo błotniſta, rzucił faśiny, gdzie z partyą ſwoią przeprawiwſzy śię, wiele Turkow tyśięcy ná placu położył, ktora wieś Szczaſnowſka z przyległośćiámi dana potym była od Xiążęćia Jeremiasza, temuż Samuelowi Gruiowi, Pułkownikowi y Generałowi Rotmiſtrzowi; ktory na tym mieyścu, gdzie rzućił był faśiny wyſypał groblą, y do tych czas názywa śię Gruiowſka grobla. Tenże Samuel Gruia, gdy iuż Zadnieprze odpadło od Polſki, przenioſł śię do Wo-

Libiszowsk

iewodztwa Wołyńſkiego, gdzie poiął *in ſociam vitæ* Konſtancyą z Libiſzowa Libiſzowską, herbu Wieniawa, z ktorey familij Prándota Libiſzowski, Podskarbi Pruski, wieś Libiſzow záłożył 1460. y od niey śię z ſukceſſorami nazwał Libiſzowskim, ktory przedtym był Wieniawitą Leſzczyńskim. Bielski iego dzieła Rycerskie, przeciwko Krzyżakom ſławi *fol:* 410. *y Kromer lib: 24.* Krzyſtow Libiſzowski był Podwoiewodzym Łęczyckim, Poborcą z Seymu 1635. Iędrzey y Kaźimierz Libiſzowſcy dziedzice Libiſzowa w Opoczyńskim

Ryszkowski

1692. Ian Libiſzowski, Mąż Rycerski, o ktorym *Conſtit:* 1662. *fol:* 32. Zofia Libiſzowska była zá Pawłem Ryſzkowskim, Kaſztelanem Mściſławskim. Tenże Samuel Gruia, Pułkownik y Rotmiſtrz Woysk Xiążęcia Ieremiaſza Wiśniowieckiego, wziął po żonie ſwoiey połowe Libiſzowa, w Woiewodztwie Sęndomirskim, Powiecie Opoczyńskim, po tym w tymże Woiewodztwie, á Ziemi Stężyckiey kupił wieś Sarny *jure hæreditario*, ktora do tych czas ieſt w poſſeſſyi Samuela *de Koſow* Gruia, Stolnika Bracławskiego y braci iego, wnukow wyżey pomienionego Samuela Gruia, Pułkownika

Mikołay Gruia

y Regimentarza, ktory z Libiſzowską *procreavit* ſyna iednego Mikołaia, Oyca Samuela Grui Stolnika Bracławskiego, y braci iego niżey wyráżonych.

Sieniawski

Tęn Mikołay Gruia *in obſeqviis bellicis* záwſze zoſtawał, ſłużąc po Huſarsku z Adamęm Sieniawskim Kaſztelanem Krákowskim

kowſkim Hetmánem Wielkim Koronnym, o ktorym ták piſze *Nieśiecki tom: 4. fol:* 92. Tráfił ná zákłocone w tey

Sieniawski

Oyczyznie czaſy, kiedy nie tylko Szwedzkie zámachy, ále y domowe rozruchy, ledwie iey o zgubę nie przyprawiły. Przećież y Szwedow pod Káliſzem y ná innych mieyścach, ták śiły przytarł, że Oyczyzna z oſtatniey prawie toni zdała śię bydź od niego ſalwowana. Záczem y Mikołay Gruia bywał ná tychże potyczkach. Wziął *in ſociam vitæ* Annę *de Stulimow* Falęcką, ktorey Oćiec był *Terrigena* Woie-

Falęcka

wodztwa Lubelſkiego, herbu *Leſzczyc*, to ieſt Brog. O ktorych piſze *Okolſki tom: 1. fol: 88.* Falęcki *in Maſovienſi Palatinatu; Martinus Aulicus Auguſti Regis, Reviſor Capitaneatuum, Œconomus Maſoviæ, Succamerarius Sieradienſis; qui licet non literatura, ſed quotidiana experientia & diligentia, magna facile exercebat, & cum laude eximia.* Nieśiecki záś powiada *tom: 2. fol:* 141. iż z tych był Boruta z Falant Chorąży Warſzawſki 1452. przywodząc *Statut Maſo: fol:* 94. Staniſław Chorązy Zakrocimſki 1496. *Stat: Mſoviæ fol:* 110. Marćin Falęcki Podkomorzy Sieradzki, á potym Kaſztelan Roſpierſki, z ktorym tytułē podpiſał tranſakcyą Będzińſką Roku 1589, wielkiey experyencyi y roſtropnośći człowiek, ktorey początki zebrał na Dworze Zygmunta Auguſta Krola, á potym ná rożnych funkcyach, iáko to Kommiſſarzem będąc deputowany do luſtracyi dobr Krolewſkich w małey Polſzcze z Seymu. *Conſtit:* 1564. *fol:* 39. Paweł Staroſta Zakroczymſki 1613. *Conſtit: fol:* 12. Woyciech piſał śię z Czerſką Ziemią na Elekcyą Jana Káźimierza Krola, átoli iednak niektorzy z nich z Mazowſza w Przemyślſkiey Ziemi ośiedli. Jozef Burgrábia Wyſzogrodzki 1674. N. miał zá ſobą

Zaleska Krobanowski

Barbarę Zaleſką wdowę po Krobanowskim, z tey ſyn Jan Regent Gnieźnieńſki. Franćiſzek Podſtoli Zytomirſki Sędzia Kapturowy Lwowſki 1733. O *więcey nie wiem.*

Tenże Mikołay Gruia, z pomienioną Anną *de Stulimow* Falęcką, *procreavit* trzech ſynow, to ieſt nayſtarſzego Samu-

Samuel
Stanisław
Hieronim

ela Stolnika Bracławſkiego, potym Staniſława y Hieronima, maiących poſseſsyą w Woiewodztwie Sędomirskim, á Ziemi Stężyckiey, wieś Sarny dziedziczną; ktorzy do Grodu Stężyckiego należą. Także w Woiewodztwie Lubelskim, á Powiećie Urzędowskim *ſortes in villa* Wierſzchowiska. W Wo-

iewodźtwie Wołyńſkim, w Powiećie Krzemienieckim, od
Xiążąt Wiśniowieckich, *in obligatione* wieś Jankowice, y
Swinnę. Od tychże Xiążąt w Woiewodztwie Kijowſkim, á
Powiećie Zytomirſkim, *in obligatione* wieś Skwirkę, Szale-
iowkę y Tokarowkę.

Samuel Gruia Stolnik Bracławski

Samuel Prawdzic *de Koſow* Gruia, Stolnik Bracławſki,
ſtarſzy Brat wyrażonych, pięknie y chwalebnie rządzący
ſię, żyie czaſu piſania moiego w miłośći y poſzanowaniu o-
ſobliwſzym u Panow zacnych y Braterſkiey Szlachty, wſzę-
dy maiący ſwoię eſtymacyą, y powagę. Wziął *in ſociam vi-*

Leduchowska

tæ Joannę *de Leduchow* Leduchowſką, Herbu Szaława.
Jmiona nie ktore Leduchowſkich herbu Szaława w Woie-
wodztwie Wołyńſkim, wyraża *Nieśiecki tom: 3. fol: 65.* ty-
mi ſłowy. Deniſka Leduchowſkiego wſpomina *Metryka*
Wołyńſka 1528. Samuel Sędzia Ziemſki Krzemieniecki. Jan,
Jerzy y Samuel, podpiſali elekcyą Władyſława IV. Stefan
naprzod Bracławſki, á potym Wołyńſki Kaſztelan 1676.
Francíſzek naprzod Podkomorzy Krzemieniecki, Poſeł z
Woiewodztwa Wołyńſkiego na Konwokacyą 1696, potym

Siemiaszkowna Potocki Popiel

Kaſztelan Wołyńſki, miał zá ſobą Siemiaſzkownę, z ktorey
ſyn Staroſta Włodzimirſki, corka Rożalia, czy Salomea, na-
przod Jana Potockiego Podſtolego Kijowſkiego, potym
Popiela Staroſty Tuczampſkiego Małżonka. Staniſław brat
iego, także Podkomorzy Krzemieniecki, Marſzałek Try-
bunału Koronnego w Roku 1701, á potym zkonfederowa-
ney Rzeczy-Poſpolitey Marſzałek; tak obadwa te urzędy pia-
ſtował, że y w Sądach nieskorumpowany ſamey tylko ſpra-
wiedliwośći upatrywał, we wſzyſtkich ſwoich akcyach iedy-
nie na to godził, żeby Oyczyznę nie nadwerężoną przy ſwo-
ich prawach y ſwobodach utrzymał, w czym tak pracował,
że mu y ſama przeciwna ſtroná to z chęćią przyznawała, że
był bez porownania wielki człowiek, y bez intereſſu kocha-
iący ſyn Oyczyzny. W Roku 1717. Marſzałkował w Jzbie
Poſelſkiey y uſtawę Koronną utwierdził to, co związane
przy wolnośći umowiły ſerca. Fortuny ſwoiey y zdro-
wia nie żałował, co mu wdzięcznia nadgradzaiąc Pańska
łaska, Woiewodztwo Wołyńſkie konferowała, na ktorym
umarł 1725, nieśmiertelney pamięći godzien, pochowany
w Podkamieniu, kędy Kośćioł Jego ſzczodrobliwośćią po-
wſtał. W Hociniu dobrach ſwoich OO. Trynitarzow fun-
dował

dował, ſzczegulniey do Nayświętſzey Matki nabożny, na
ktorey Swięto Niepokalanego Poczęćia, do Łucka zápro-
śiwſzy w komitywe z ſobą Rycerſtwo Wołyńſkie zieżdżał,
mąż pobożnośći wſzelkiey, rozſądku wybornego, ludzkośći
nieporownaney, miał za ſobą Maryannę Wielhoską Kaſzte-
lankę Wołyńſką, wſzakże z nią żadnego Potomka nie zoſta-
wił. &c.

Wielhorska

Staniſław Gruia Podczaſzy Stężycki, *Poſſeſſor bonorum*
Wierzchowiska, y Hieronim Gruia Woyski Stężycki brat ie-
go, *Hæres bonorum* Sarny, obadwa w Kawalerſkim ſtanie Ro-
ku 1756. od wſzyſtkich eſtymowani. Ze zás ták krotko wſpo-
minąm tu procedencyą ſtárożytnego od wiekow Domu
Gruiowſkiego, ta ieſt tego racya, iż przywileie y dokumęn-
ta dawnieyſze zaginęli, iák świadczy manifeſt zánieśiony do
Aktow Zamku Czerſkiego, *feria 5ta. poſt Dominicam Remiſ:*
Quadrage: proxima A. D. 1659. tu wyrażony. Ad Officium
& Acta præſentia Capitanealia Cernenſia perſonaliter veni-
niens Generoſus Samuel Gruia, olim Generoſi Nicolai, quon-
dam Conſtantini Gruia filij, atq; Mariannæ Bieſiadowska
Conjugum legitimorum, de Palatinatu Braclanenſi filius,
inhærendo Conſtitutionibus Regni, in Comitijs Regni Ge-
neralibus Varſavienſibus Anno proximè elapſo Celebratis,
de manifeſtationibus ratione amiſſorum munimentorum fa-
ciendis, ſancitis. Quam primum eidem Conſtitutio eadem
innotuit, coram edem Officio ſolenniter manifeſtatus eſt
de amiſſis ſui manifeſtantis, pronecеſſariis, præſertim Pri-
vilegio indigenatûs, Generoſo olim Stephano Gruia Proa-
vo ſui manifeſtantis, à Sacra Regia Maieſtate benigniter colla-
to, & ad Acta Caſtren: Capitanealia Vinnicenſia authentica
Regni porrecto, aliſq; inſcriptionibus, contractibus, diſpo-
ſitionibus ſummarum Pecuniarium Bonorumq;, in eodem
Palatinatu Braclavienſi exiſtentium, quibusvis Actis au-
thenticis Regni, in perſonam Proavi, Avi, Parentiſq; ſu-
orum, factorum & recognitorum, per rebellionem Koſa-
corum ac hoſtile Tartarorum ſublatis. Quæ præmiſſa o-
mnia, licet per extractum cum Originalibus iiſdem in-
ſcriptionibus Fratri ſui manifeſtantis natu ſeniori ad ma-
nus poſt fata Parentum parata erant, verùm quoniam ex
permiſſione Divina in expugnatione Fortalitij ac Oppidi

Stanisław y Hieronim Gruiowie

Manifest o zatracenie Dokument:

Tuleczyn, cum eodem fratre Generoso Gaspare Gruia, una cum Uxore ac pueris, totaq; substantia crudeliter per rebelles Cosacos interemptis perierunt, quæ nullo modo assequi posunt, nemoq; de manifestantibus in hisce omnibus, uti juvenili ætate ad servitia bellica Regni, ad hoc usq; tempus non desinendo, siquidem & alij fratres duo se manifestante natu quamvis juniores, unus sub Biała Cerkiew, alter verò sub Varsavia in conflictu cum hostibus Regni, quibus omnia nota erant, occubuerunt, in formare, in adeundisq; possessionibus in supra scripto Palatinatu Braclaviensi per Proavos, Parentesq; sui manifestantis pacifice possessis, adeundis ac jure defenden: & absq; eisdem inscriptionibus patrocinari nemo potest, proinde consulendo indemnitati detrimentoq; omni, honoris sui ac bonorum securè naturalis successionis concernen: in quantum ex cujusq; instantia in omni Judicio & Officio Regni fuerit, de præinsertis inscriptionibus, privilegiis, decretis, omnibus in genere, & singulis in specie, sibi manifestanti deservien: in Actis supra scriptis Castren: Vinnicen: existentibus, quibus se legitimè ab omnibus Juris impetitionibus quarumvis Personarum tutare possit, amissis & cum Castro supra specificato; iterum atq; iterum cum quærela manifestatur, munimentis offerendo se eandem manifestationem quamprimum ad Acta Vinnicensia in ordinem redibunt, aditusq; ad eadem patebit porrecturum. Correxit Boski.

(L S)

PRO-

PROCEDĘNCYA
Na Gruduwsku, w Ziemi Ciechanowskiey pod Prasnyszem, w Woiewodztwie Mazowieckim, Posessyonatow y Dziedzicow

GRUDOWSKICH
HERBU PRAWDZIC.

Wielki pokazał się error *typi* w Herbarzach: albowiem *Okolski in Orbe Polono tom. 2. fol.* 516. napisał *Gradowscy, antiqua familia, & præmiis honorata &c.* W tego ślady po tym drugi *Niesiecki tom. 3. fol.* 726. pod Prawdzicem między Herbownemi, pisze także *Gradowski*, iako też w *tomie 2. fol* 302. wspomina *Gradowskich herbu Prawdzic.* Ktorymi Autorami uwiedziony wyraziłęm *tom. 2. fol.* 203. między Herbownemi, te słowa: *Gradowscy z dawney familii*; zaczęm tęn error kassuię przyznaiąc, iż na Gruduwsku, w Ziemi Ciechanowskiey pod Prasnyszęm, w Woiewodztwie Mazowieckim, Posessyonaci y Dziedzice Grudowscy, ktorych *erroneé* Okolski y Niesiecki Gradowskiemi wyraża, w pomięnionych mieyścach, pisali się od wiekow Grudowskiemi (: nie Gradowskiemi :) iako y do tego czasu piszą się według dokumentow, niżyi wspomnionych: bo też w tym Woiewodztwie żadnego niemasz Gradowskiego, ani *á quô derivarentur.* Ktorych zas *Okolski y Niesiecki* wspomina, ci byli antecessorami teraźnieyszych Grudowskich, y ná Gruduwsku pisali się, iako Stanisław w Ziemi Ciechanowskiey 1648. *Anno*, Towarzysz pod Husarską chorągwią Marcina Potockiego, ktory wydał do druku relacyą prawdziwą Dysputacyi Nowogrodzkiey mianey 1630. *dnia 9. Stycznia in 4to w Wilnie.*

Errory postrzeżone.

Z tych Antenatow, oprocz wielu sławnych y dobrze zasłużonych Mężow, był Tomasz na Gruduwsku Grudowski, Dziedzic y Posessor; ktory miał za sobą Szydłowską z Woiewodztwa Płockiego; z tych był Jgnacy Xiądz Kanonik w Pułtuwsku; Anna Xieni Panięn Benedyktynek w Łomzie; Floriyan Czesnik Ziemi Nurskiey, Dziedzic ná Ciborzu w Ziemi Michałowskiey, *ex 1mo voto* z Zaruzkii, był Adam Bonifacy *binominis*; z ktorego *cum* Kisielnicka iest Jozef Towarzysz Znaku Pancernego I. W. Imci Pana

Antecessorowie · *Szydłowska* · *Zaruzka.* · *Kisielnicka*

Michała Skorzewskiego Starosty Pyzdrskiego; drugi Alexander Towarzysz *itidem*; y dwie corki Maryanna, y Scholastyka Panny, y Julian naymłodszy na Zaruziu y Kuleszcze Dziedzic w Woiewodztwie Mazowieckim, Ziemi Łomżyńskiey; także Stanisław Xiądz w Seminarium Pułtuwskim nie dawno zmarły. Z drugiego zaś małżeństwa z Kossowną synowicą Woiewody Malborskiego, był Jan, z Kalkszteynowną *sterilis*, na Gruduwsku, y Dylewie w Ziemi Dobrzyńskiey maiętności leżącey, w Powiecie Rypińskim Dziedzic, Podczaszy Dobrzyński; Franciszka *Uirgo innupta*; Maryanna Kosnickiego Cześnika Kiiowskiego małżonka, z ktorey sześciu synow y dwie corki. Klara Cissowskiego, Skarbnika Dobrzyńskiego małżonka, z ktorey Jozef Starosta Starorypiński; Katarzyna Koziobrodzkiego Podsędka Ziemskiego Dobrzyńskiego małżonka; Petronella Pląskowskiego małżonka; Roża Stolińskiego Stolnika Michałowskiego małżonka, Anna Panna. Woyciech Cześnik Ciechanowski żyiący gdy to piszę, na Dylewie w Ziemi Dobrzyńskiey, á Powiecie Rypińskim leżącym, na Wierzbowie y Kobyłach w Woiewodztwie Chełmińskim Dziedzic, y na Gorczeniczce, w Ziemi Michałowskiey w Woiewodztwie także Chełmińskim; ktory z Lewald Powalską spłodził naystarszego Adama, nie dawno zmarłego; Jędrzeia Kapitana w Regimencie Gwardyi konney Koronney J.K.M. y Rzptey, Ewę zá Murzynowskim Chorążym Michałowskim; Scholastykę Zakonnicę O. S. Benedykta Reguły w Toruniu; Antoniego, także naymłodszego Ludwika Miecznika Ziemi Łomżyńskiey w Woiewodztwie Mazowieckim.

Kossowna. Kosnicki. Cissowska. Koziobrodzki. Pląskowski. Stoliński. Powalski. Murzynowski.

Maią te kolligacye, iáko się z Panegirikow pokazuie, to iest: Czapskich, Kossow, Bielińskich, Prebendowskich, Podoskich, Denhoffow, Wulffow, Kczewskich, Kraiewskich, Piwnickich, Działowskich, Lewald Powalskich, Sierakowskich, Sułkowskich, Kisielnickich, Sulkowskich, Sumińskich, Białobłockich, Krasińskich, Cissowskich, Koziobrodzkich, Pląskowskich, Kossobudzkich, Jeżewskich, Kośnickich, Gniazdowskich, Bagniewskich, Godlewskich, Janiszewskich, Murzynowskich, Płacheckich, Dorposkich, Borowskich, Radzimińskich, Stolinskich, Zaruzkich, Bromirskich, Rokitnickich, Kanigowskich, Chamskich, Rutkowskich, Lewald Gorskich, Lewald Jezierskich, Orłowskich, Dziżyńskich, Szydło-

Kolligacye.

-wskich, Modzelewskich, Danowskich &c. &c. bardzo wiele znacznych Domow.

A lubo tak starożytna Familia y wielce zasłużona Oyczyznie, nie potrzebuie zadnych dowodow zaszczytu y prerogatywy swoiey; ná skonwinkowanie iednak pomięnionych Autorow, iż na Gruduwsku Dziedzicami są, y od wiekow byli, ná ktorych Dobrach Grudowskiemi, nie Gradowskiemi, pisali się; nie ktore dokumenta Ziemskie y Grodzkie alleguię tu, iako: *Anno* 1685. *die* 15. *Julii Łomzæ*, po zakonczoney Jntercyzie przedślubney y wypłaconym zapisie, kwity Wielmożnego Jmci Pana Floriana, niegy W. Jmci Pana Tomasza na Gruduwsku, z W. Jmć Pánią z Borowskich małżonką spłodzonego syna, in rem Magnificorum Zaruzkich, uczynione y zeznane, po zakończonym małżeństwie z Zaruzką, małżonką swoią. *Anno* 1677. w Łomży, Zaruscy, Grudowscy, Tarnowscy, *approbant & inscribunt & quietant sese ad invicem de summis. Anno* 1710. *in Nowogrod Civitate Palat. & Ducat. Mazowiæ S. R. M. grassante protunc peste in Civit. Łomzensi, Districtûs proprii, fer. 4 post. Festum Divi Ægidii, Magnifi: Florianus, olim Thomæ Filius, Bonorum Gruduwska hæres, Magcæ Annæ Kossowna consorti suæ charisimæ, summam in Bonis suis inscribit. Anno* 1718. w Kowalowie Grodzie Chełmińskim roborowany małżeński kontrakt, inskrypcya, kwity z posagu wziętego W. Imci Pana Woyciecha Grudowskiego, Cześnika Ciechanowskiego, Jmci Pannie z Lewald Powalskich &c. *Anno* 1726. *die vero* 8. *Julii* w Łomży, działy, kontrakty, roboracye, między W. W. Jmcią Panami, Woyciechem Grudowskim z iedney, á W. Jmcią Panem Bonifacym Grudowskim, bracią rodzonemi, także z synami W. Jmci Pana Floryana Grudowskiego z drugiey strony w tęn sposob; iż Wielmożny Jmc Pan Woyciech Grudowski, będąc naturalny sukcessor miedzy inszemi bracią y siostrami Dobr Zarudzia, tudzież maiąc tak Donacyą od żyiących Rodzicow na pomienione Dobra Zarudzie stare, w Ziemi Łomżyńskiey, Powiecie Ostrołęckim, w Woiewodztwie zaś Mazowieckim, leżące, iako cessyie *in personam sui* od siostr swoich rodzonych, toiest &c. &c. ktore donacye y cessyie *instantaneè* oddaie, Imc Pan Bonifacy Grudowski *per præsent:*

Dokumenta niektore.

 tegoż

tegoż kwituie &c. Dalii wyraża oblokwencya tey Tranſakcyi
tak: W. Jmc Pan Woyciech Grudowski aſſekuruie ſię uſpo-
koić za medyacyą Przyiacielską, według punktow *mutuo*
aſſensu między ſobą ſpiſanych rękami właſnemi, y Oyco-
wskich przyciśnieniu trzech Pieczęci podpiſanych &c. &c.
Z kąd w tych Aktach poznác *luculenter*, iż Gruduwska w
Dowod prawdy. zwyż namięnionym Ziemſtwie, Powiecie y Woiewodztwie,
Dziedzicami y Poſeſſorami Grudowscy byli, y ſą do tych-
czas: Grudowskiemi piſano ich y wyrażono rzetelnie, nie
Gradowskiemi: także Pieczęci Oycowskie, herbu Praw-
dzica, wolno tamże widzieć, ktoremi po dziś dzień za-
ſzczycaią ſię z całą familią ſwoią. Oprocz tego, więcey w
tym Domu Starożytnym *ab ævo* znayduie ſię tranſakcyi
popieraiących, że na Gruduwsku piſali ſię Grudowskiemi,
nie Gradowskiemi, iako y teraźnieyſze Autentyki ſwiadczą,
Anno 1726. *die* 2. *Auguſti*, kontrakt w Zaruziu, Roborowany
Łomzæ, między W. W. Jmciami Panami, Florianem, niegdy
Tomaſza z Borowskiey na Gruduwsku Dziedzica ſynem, Cze-
ſnikiem Jnflandzkim, Dobr Zaruzia ſtarego, Kuleszki z przy-
ległosciami Dziedzicem, Anną z Koſsow małżonką, od
tegoż Imci P. Czeſnika Panią dożywotnią y Reforma-
cyalną, Ianem Podczaſzym Bracławskim, y Woyciechem
Bracią, y Synami Grudowskiemi z iedney, à W. Imcą P.
Adamem Bonifacym z niegdy W. Imcą Panią Ewą z
Zaruzka ſpłodzonym ſynem Grudowskim, z drugiey ſtro-
ny, ſtanął pewny kontrakt *ratione Diſpoſitionis Filiorum,* &
Bonorum, ac etiam Clenodiorum obligatorum in vim Dotalitii,
Magcæ Mariannæ de Grudowſkie Kośnicka inscriptt: & deſigat:
&c. &c. Anno 1723. kontrakty kupne Dobr Dziedzi-
cznych w Woiewodztwie Chełmińskim, *in rem* Dziſieyſzego
Dziedica W. Imci P. Woyciecha Grudowskiego Cześnika
od W. Imci P. Radowickiego, Chorążego Chełmińskiego ſłu-
żące. O Tomaſzu Dziedzicu całego Gruduwsku, aż do tych
czas pełna Ziemia Ciechanowska wiadomości, bo to był
Pan Znaczny y w apprehenſyi, w Grodach y Ziemſtwach
Xięgi y Kancellarye wiedzą o nim, y Dobra kupował,
Działy ſwoie między Bracią czynił ſwemi, w Ciechanowie,
we Mławie, Praſnyſzu, dowie ſię kto ciekawy wiado-
mości otym że Tomaſzu, na Grudowsku Grudowskim.
PRO-

PROCEDENCYA

Z Rokitnice w Dobrzyńſkiey Ziemi y Wielkim Xięſt: Litewſkim

ROKITNICKICH,

HERBU PRAWDZIC.

ROkitniccy *herbu Prawdzic*. O tych piſał *Paproc: in Anno* Rokitniccy
1584 *fol:* 491. Herbu tego dom Rokitnickich, na Dobrzyń-
kiey Ziemi ſtarodawny y znaczny. Byli wieku mego dway
bracia bliźniacy, Mężowie ſławni y Rotmiſtrze fortunni, Je-
rzy y Waleryan, zoſtawili potomſtwo ieden w Litwie, drugi
na Dobrzyńskiey Ziemi. Márcina męża ſławnego, z Szwara- Szwaracka
cką z Domu Rogala, zoſtało potomſtwo, mowi *Paprocki.*

Nieśiecki tom: 3. *Anno* 1740. *edito, fol:* 873. powiada. Roki-
tnicki *herbu Nałęcz* w Dobrzyńskiey Ziemi. Ian z Rokitnice
Rokitnicki, Stároſta Rypieński, y Jakub Chorąży y Staroſta
Dobrżeński, Rotmiſtrz Krolewski; 1674. Poſłował ná Seym
1662. *Conſtit:fol:* 2. Tenże czy inſzy Chorąży Dobrzyński 1699.
Káźimierz Kánonik Płocki, Deputat ná Trybunał Koronny
1728.

Jákom záś powiedział, iż Rokitniccy ſą herbu Prawdzic,
cytuię dokument *Paprockiego* w zwyż wyrážony, y *Okolſkiego*
tom: 2. *fol:* 551. ktory pod Prawdźicem nápiſał *conformiter. Roki*
tnicii in Dobrzynenſi Terra, fratres unico partu editos eximios mili
est, referunt Hiſtorici Rothmagiſtros probatos & felices, Georgium &
Valerianum, horum unus M. D. Litv: alter in Dobrzynensi Terra
reliquit poſteros non diſſimilis fortitudinis. Ex quibus Martinus Sgaracka
poſt militares actus cum Sgaracka armorum Rogala reliquit prolem.
Virtuti ſtudent, nam opera & nominis ſplendor invidiam pariunt,
virtus autem immota manet. Nicolaus ex Terra Chelminen: Elect:
Vladislai IV, ſubſcripſit cum Ludovico & Franciſco. Záczęm
herb Náłęcz temu Domowi przypiſany, ieſt ze złey informa-
cyi, czy omyłki.

Já ták upewnią m, iż Rokitnickich herbu Prawdzic, w Do-
brzyńskiey Ziemi według *Paprockiego y Okolſkiego*, było dwoch
bráći rodzonych Rotmiſtrzow ſławnych, Jerzy y Waleryan,

Szczawińska Kalinkiewicz. z nich ieden w Wielkim Xięſtwie Litewskim oſiadł, Marcin mąz wąleczny, miał za ſobą Maryannę Szczawińską wdowę po Kalinkiewiczu, nie Szwaracką ani Sgaracką, iák pomienieni piſzą. Ian z Rokitnice Rokitnicki, Stároſta Rypiński, był ſyn Iakuba Rokitnickiego, Chorążego y Staroſty Dobrzyńskiego, obadwa mieſzkali w Ziemi Dobrzyńskiey, y mieli tam ſwoie poſſeſſye znaczne, byli Połłami ná Seym. Wſpomniony Ian Dąbska. Rokitnicki, ſyn Jakuba, poiął zá żonę Bogumiłę Dąbską, z ktorą *procreavit* Máryannę Rokitnicką. Tá Maryanna poſzła Podoscy zá Mikołaia Podoskiego, Woiewodę dziśieyſzego Płockiego, (gdy to piſzę) z ktorym miáła ſynow, ieſzcze wſzyſcy żyią, Jozefa Kuchmiſtrza Litewskiego, Tymoteuſza Podkomorzego Dobrzyńskiego, Gabryela Kanonika Gnieźnieńskiego, Franciszka Stároſtę Rypińskiego, Michała Stároſtę Bobrownickiego, Ignacego Staroſtę Złotoryiskiego, Podoskich. Ten Jákub Ociec, Ian ſyn, y Máryanna Iana corka Rokitniccy, pieczętowali śię, byli y ſą od wiekow do tych czas herbu *Prawdzic*, á nie *Nałęcz*. Rokitniccy tákże w Ziemi Dobrzyńskiey żyiący, ſą herbu *Prawdzic*, w ſwoich poſſeſſyach dziedziczą, maiąc wieś Rokitnicę w Dobrzyńskiey Ziemi. Tomaſz Rokitnicki Stolnik Dobrzyński, y Kaźimierz Rokitnicki Archidyakon Połtowski, Officyał Płocki, wśi Rokitnicy Dziedzice, bracia rodzeni, w R. 1752. byli rázem Deputatami ná Trybunał Koronny, obadwa w prawie doświadczeni y u Przednich Pánow apprendowani. Andrzey Rokitnicki Cześnik Rożański, *quot annorum, tot meritorum clarus.* Walenty y Mikołay Rokitniccy, pierwſzy ma Kangowska. Walichnowska. żonę Káńgowską, drugi Walichnowską. Ian y Máciey Rokitniccy Kanonicy Płoccy. Jeſt ich więcey żyiących w Ziemi Dobrzyńskiey.

PRZE-

PRZEGONIA HERB

EPIGRAMMA.

Obvia noctivagos deterrent monſtra triumphos,
Hinc Gladius vobis, Cynthia bina datur.
Hoſtibus aſſvetum ſed non vitare Draconem,
Omnis in Arma ruens hoſtis aduſq; patet.
Jte procul noctes, & triſtia cedite fata,
Lumina vos rident, arma, Dracoq; fugat.

ABRYS HERBOWNY.

NA tarczy w czerwonym polu ieſt miecz z rękoieścią y Krzyżem do gory, ná doł końcem obrocony, pomiędzy dwiema Xiężycami złotemi, połową cyrkułu do śiebie obroconemi, á rogami, ieden w prawą, drugi w lewą tarczy, iako przed nowięm y po nowiu. Ná hełmie korona złota, z ktorey wychodzi poł Smoka z krzydłami y dwiema przedniemi nogami, w lewą tarczy obroconego otworzoną paſzczą, z ktorey płomień wybucha, á w nim tákiż herb, iako Herbowne wyobrażenie.

 ná tar-

ná tarczy wyrażony, iako go ſpecyfikuie Parocki *w Gniazdzie fol 304, y o herbach fol: 289. Okolſki tom: 2do, fol: 529. Kleynoty fol: 85.* Pochodzi od herbu Oſtoia tym ſię rożniący, iż ma rękoieść u mieczá, ktorego Oſtoia nie ma, y ná koronie Smoka, á Oſtoia trzy ſtruśie piora, dla czego iák mowi *Paprocki o herbach fol: 289. y Nieśiecki tom: 3. fol: 760.* Wielu ſię tego herbu Oſtoia pieczętuią zamiaſt Przegonie, iż wielkie podobieńſtwo ná tarczy maią y ieduey ſą dáwności, zá życia Krola Boleſława Smiałego przyznane, y ándane iednemu Domowi Oſtoyczykow.

ORYGINAŁ HERBU.

Początek herbu Oſtoia

POnieważ Oſtoia y Przegonia Herby ſą iednego podobieńſtwa, iednego wieku, zá iednego Krola, y iednemu Domowi pozwolone y nádáne; záczym początki obudwoch razem tu opiſuię dla zupełnieyſzey informacyi, referuiąc ſię z pierwſzym do Oſtoi poprzedzaiącego, lubo *Paprocki w Ogrodzie* pierwiaſtki iego opiſuie, iakoby potomſtwo

Xiężyc pierwszy

Jafeta, ſyna naymłodſzego Noema, po zmieſzaniu ięzykow pod wieżą Babilońską, weſzło w Krocyą, y tam Xiężyca za Bożka adoruiąc, na znak rodzaiu ſwoiego, wzięło go z ſobą. Krol Baltazar tegoż Narodu, zá Boskim inſtynktem ruſzywſzy ſię z tamtąd do Saby, czy Sabaudyi Kroleſtwa, wraz z Gaſparem y Melechiorem Krolami przyſzedł do Betleem, dla obaczeniá y adoracyi PANA JEZUSA, zkąd powrociwſzy, ná znák prowadzącey Gwiazdy, nád Xiężycem ſwoim położył gwiazdę, potym zwyciężywſzy nieprzyiacioł ſwoiego Narodu, *Oſtoią* czy *Oſtawicielem*, to ieſt ochroną ſwoią przywitany był; że záś Narod zwyciężony adorował Xiężyca, ná znak pánowania oboygu Národom, Miecz położył

Xiężyc drugi z mieczem

pomiędzi Xiężycami zá ozdobę ſwoię. Z Kroacyi Lech y Czech do Polski poſzedłſzy, z niemi y potomſtwo Krola Baltazara tu przyciągnęło, z ktorych jedne zoſtało ſię w Czechach, á drugie w Polſzcze, z herbami ſwoiemi. *Okolſki tom: 2. fol: 357.*

Opinia inſza

Jednák że wſzyſcy Hiſtorycy inśi zgadzaią ſię o tym herbie Oſtoia, iákom nápiſał wyżey, záczym do tychże początkow iego zá Krola Boleſława Smiałego nádanych referuie ſię lubo y Paprockiego wſpomnianą hiſtoryą nie odwracąm, bo

to bydź

to bydź mogło ze dwoch racyi, 1mò. ktorą piſze *Okolski* tymi słowami: *Sed mihi verior apparet origo prima, & concordat*

Trutyna tey opinii

cum re & Hiſtoricis, niſi forte diſtinctione ſalvetur, quod Oſtoie in Bohemia origo eſt iſta, Oſtoie autem in Polonia, eſt origo illa, poſtquam renovationem in Regno obtinuit. 2dò. Iż Krol Boleſław zwyciężywſzy Czechy, to ieſt Bohemią (: według świadectwa Hiſtorykow :) y z tamtąd wielki plon ludzi z karbami wyprowadziwſzy, przednieyſzym y záſłużeńſzym ſobie, pozwolił używać herbu właſnego z wolnością Polską, iáko Oſtoiom y inſzym, á nie záſłużonych, lubo familiantow, miał ſobie zá niewolnikow, bráńcow y záwoiowanych.

Nie dáremnie tedy Oſtoia y Przegonia iednych záſzczycał ſwoich Anteceſſorow zá tegoż Krola Boleſława Smiałego, y rownym go bydź w dawności przyznaie *Paprocki o herbach lo: citt:* mowiąc te słowa: *O kleynocie Przegonia, ktory z tymże*

Początek herbu Przegonia

Oſtoią rowną dawność ma, á to tym ſpoſobem. Był to właſny Oſtoyczyk, y tegoż herbu używał. Potym czaſu iednego z Woyſka był wysłany na ſtraż, zaiechał daleko, trafił na lud nie mały, ktory do Polſki ſzedł na zdobycz z Morawy, ieśli też dla ięzyka, owa naſzy na ten czas gotowali ſię też do ich Ziemie, ſzedł nayprzod ten Rycerz z Rotą ſwoią, obaczywſzy że zdołać mogł ludowi onemu, obawiaiąc ſię, áby mu nazad nieuchodzili, obrocił iednego o pośiłek proſząc, á ſąm ſię począł potykáć z Morawczykami, zatrzymował ich na ſobie, byli mu silni, przeganiali go częſtokroć, niż mu pomoc nadciągneła, wſzakoż nie długo był ratowan od ſwoich, nieprzyiaciela poraził. A iż mu ſię to zdało nie zacześć, że nosił miecz bezgłowie, prośił áby mu dano zupełny między dwiema Mieſiącami, y temuż przydano Smoka, ktoremu płomień z paſzczęki wychodzi, dla tego że poraził nieprzyiaciela zagniewany, wſzakoſż omyłką w tym wieku Potomſtwo roznie tych herbow zażywa. Piſzą inśi Hiſtorycy, że dla tego ten herb

Dla czego Przegonią nazwany.

nazwany Przegonią, iż pomienionego Oſtoyczyka, podczas tey potyczki, lubo z mieyśca ná mieyśce przeganiano, przecież on placu ſwoiego nie uſtąpił.

PRZEDNIEYSI ANTENACI TEGO HERBU.

Ponieważ iednego czaſu w Polſzcze nabyte ſą te herby,

Iii o kto-

o ktorych dopiero nápisałęm tu, y z iednego Ostoiow Domu pochozą, záczym co kolwiek wyraźiłem o Ostoyczykach wyżey, toż sámo *per Analogiam* rożnych Jmion náleży do herbownych Domu Przegonia, z ktorego przednieyszych Honoryuszow notuią tych rożni Autorowie.

Mirosław — Mirosław herbu Przegonia, był Kasztelanem Sendomirskim 1270, o ktorym pisze Paprocki *o herbach fol: 290. y Okolski tom: 2. fol: 531.*

Dulski — Jan Dulski herbu tegoż, będąc Kasztelanem Chełmińskim umarł 1589, á jako Paprocki pisze *o herbach fol: 290.* żył w Roku 1583. Był y Podskarbim Wielkim Koronnym, Starostą Brańskim, Suraskim, Suieckim y Rogozieńskim.

Niewieściński — Stanisław Niewieściński tegoż herbu, będąc Kasztelanem Elbląskim, umarł 1695. *Duryewski.* Tenże Stanisław Niewieściński, będąc iesżcze Miecznikiem Ziem Pruskich, był *Vice*-Marszałkiem Trybunału Koronnego w Roku 1690. *Niesiecki tom: 4. fol: 782.*

Oprocz wyrażonych wspomina swego wieku *Paprocki o herbach fol: 290.* Piotra Przegonię Hrabiego, w Roku 1270. y powiada, że z Domu Dulskich w Xięstwie Pruskim wiele Mężow znacznych bywało Kasztelanami.

HERBOWNI PRZEGONIOWIE,

Według *Okolś: tom: 2. fol: 531. & 532.* te Domy wyrażaiącego.

- Bratkowscy, czy Bartkowscy, w Woiewodztwie Sendom: Powiecie Stryiskim.
- Dulscy w Prusach Krolewsk:
- Diwonkowscy w Ziemi Nurskiey.
- Głodowscy w Ziemi Zakroc:
- Gołuscy w Woiewodzt: Lubelskim.
- Kowalkowscy w Dobrzyński: Ziemi.
- Kryscy, czy Kryńscy, iák *Okolski* pisze, w Zakrocimskiey Ziemi.
- Lisowscy w Prus. ch w Woiewodztwie Chełmińskim.
- Niewieścińscy w Pomorskim Woiewodztwie.
- Wietrzyńscy Epimacho: Dom starożytny, nie pisze kędy.
- Zakobielscy w Mazowszu, Ziemi Zakrocim:
- Zołcyccy w Woiewodztwie Sendomirskim.
- Zuiartowscy, czy Zuiarkowscy, iák *Okolski* pisze *tom: 2. fol: 532.* w Bełskim Woiewodztwie.

Hry-

Hryniewiccy u Nieśieckiego *tom: 2. fol: 380. & tom: 3. fol: 760.* ktorych tu piszę starożytną procedencyą.

PROCEDENCYA

Z Hryniewicz Wielkich y Małych w Woiewodztwie Podlaskim, Powiecie Brańskim, Ziemi Bielskiey

HRYNIEWICKICH,

Z Ostojow herbu Przegonia, w Wielkim Xięstwie Litewskim, ná Wołyniu y Ukrainie Zostaiących.

Starożytność Domu tego. — STarożytność Domu tego z Ostoyczykami, káżdy poznáć może z *Paprockiego* w zwyż cytowanego w swoiey Xiędze *Ogrod Krolewski* názwaney, *u Okolskiego tom: 2. fol 357.* iakom tu wyraźił, o początkach herbu tego, że pochodzi od Krola Saby Baltazara, iednego ze trzech Monarchow, ktorzy w Betleem adorowali Národzonego JEZUSA Pana. A lubo zda się niektorym Autorom rzecz nie podobna wiedzieć o tym było *Paprockiemu*; iednák przeyźrzawszy się dobrze w Xiędze iego *o herbach* wydaney, przyznać mu każdy powinien, wielką w tych rzeczach experyencya, y wiadomość zászczytow starożytnych, nie tylko w Polszcze, ále y w inszych Nacyach bardzo odległych, y bardzo dáwnych, záczą wszy od wyścia z Arki Noego, y záczęcia Miast budowania w Roku 1656 po stworzeniu Swiátá, cytuiąc *Katalog Waleryusza Anzelma, Ryd, z Bereza y Moyżesza, Historykow starodawnych, o herbach fol: 3. w Xiędzę swoiey.* Dawność w Krolestwie. — Jeżeli w Polskim Krolestwie, dawność Domu tego uważąmy, dosyć iest starożytna, z przyściem Lecha pierwszego, według Historykow pomienionych, albo też y od Bolesława Smiałego Krola konfirmacyi, ktory był koronowan w Gnieźnie Roku 1059. a uszedł z Polski 1082. Nie brodząc iednák głęboko zá tą Procedencyą, to tylko wyrażąm, co naśi Historycy o niey nápisáli, Relacya Historykow — iako *Okolski tom: 2do. fol: 359.* mowiąc: *Ostoia miles strenuus, cui primo à Boleslao Audaci, in Regno talia arma collata fuerunt. Aut qui ex Croatia & Bohemia hic cum Locho venerat,*

 si origo

ſi origo loco ſecundo poſita, aliquid præfert veritatis, Scyborius, quem aliqui Oſtoium eſſe dixerunt: plurimos enim Scyborios referunt Privilegia antiquorum Monaſteriorum in Regno, quorum aliqui Comites erant de Jabłeczna, alij Comites de Goniecz circa Annum 1099. Quod non adverſatur Oſtoiis, qui à Boleslao Audaci inſigne hoc obtinuerunt, nam ille annis ſuperioribus regnavit. Dawnieyſzy przed Okolſkim Paprocki, o herbach fol: 290. o Przegoni te ſłowa wyraźił. Na wielu Przywileiach Klaſztornych Przodki herbu tego ludzmi możnymi pomieniaią Roku 1270. Tempore Boleslai Cracovienſis & Sendomirienſis Principis, iako ná Sendomirskiego Klaſztoru Miroslaus Prægonius, Caſtellanus Sendomirienſis, ibidem Petrus Comes Prægonius, tegoż wieku. Potym Okolſki tom: 2do fol: 531. zaczynaiąc linią Przegoniow, ták nápiſał. Prægonius ſeu Przegonia Nobilis Oſtoius, cui Arma hæc conceſſa primitus fuerunt, erat Comes titulo, & Exercituum Tribunus. Miroslaus Prægonius tempore Boleslai Cracovienſis & Sendomirienſis Principis, Caſtellanus Sendomirienſis, & Petrus Comes Prægonius, ſubſcripſerunt Privilegium Monaſterij Sendomirienſis Anno 1270. Z kąd poznáć, iż iáko Dom Oſtojow, ták y Przegoniow, z dawna był Hrabiow tytułem záſzcycony, ktorym honorem przednieyſi Familianci, Lecha Pierwſzego Socyuſzowie z Kroácyi do Polski, á raczey Wandalij dawney, naypierwey záſzczycali ſię ták, iako Komeſowie Palemona z Włoskiego Páńſtwá przybywſzy do Litwy, Julius Dorſpungus, Proſper Cæſarinus, Urſinus, Hector, Roſinus &c. w Polskich y Litewskich Hiſtorykach wyrażeni: álbo inśi Comites Lecha Pierwſzego, jako Kozlorogowie, Saryuſzowie, Zamoyſcy, Tárłowie, Oſſolińſcy y inni, potym od Dziedzictw ponázywani. W dalſzym wieku nie ktore Domy z familiami ſwoiemi zdrobniawſzy, już tego tytułu Hrabſtwá nie záżywáli, przy ſwoiey ſzczupłości fortuny, ále co kto miał w dziedzictwie, od tego ſię Pánem názywał, dla czego też, w dawnych czaſach, wśi imionámi zwali w tranſakcyach Ziemskich.

Przegonia Kaſztelani Sędomirski
Hrabiowie
Deduk ja

Hryniewickich herbu Przegonia, dziedzictwo dawnością było y ieſt do tych czas, wielkie y małe Hryniewicze, w Woiewodztwie Podlaskim, Powiecie Brańskim, Ziemi Bielskiey,

Hryniewicz.

ná ktorych tam pozoſtali piſzą ſię, á inśi z tąd pochodzący, w rożnych ośiedli mieyſcách, iáko w Wielkim Xięſtwie Litewskim, ná Wołyniu y Ukrainie, o czym dokumenta znayduią ſię także. Pierwſzy w tey tranſakcyi. Actum in Curia Regia Branſcenſi in terminis Querelarum & Cauſarum Officij Capitanen: Caſtrenſis Branſcenſis, feriâ 2dâ poſt Feſt: Divæ Agnetis Virginis proxima, Anno Domini Milleſimô Sexcenteſimô Vigeſimô Primô, per Generoſos, Albertum Brzozowſki Vice Capitaneum, Albertum Kuleſza, Notarium Caſtrenſem Branſcenſem, celebratis & expeditis. Nos Officiales Caſtrenſes Branſcenſes, a DEO nobis commiſſa ſalute, & Officiorum Noſtrorum authoritate, notum teſtatumq; facimus Univerſis & ſingulis horum notitiam habituris, inprimis vero, quibus id ſcire expedit; Quod ad legitimam inſtantiam Nobilis Stanislai, olim Chriſtophori Hryniewicki, in Judicio ex Officio Noſtro Capitanenſi Caſtrenſi Branſcenſi, perſonaliter comparuerunt Nobiles, Philemon, olim Nicolai Hryniewicki, Stefanus, olim Marci Hryniewicki, Patrui germani; Georgius olim Karp Wołochowicz, Procopius Exmani Hryniewicki, fratres amittales de Hryniewicze Hæredes, ex Armis Kościeſza ſive Przegonii Viri ſenes, fide digni, ac teſtabiles, legitimos natales ejuſdem Stanislai Hryniewicki, ſub juramento atteſtati ſunt, prout juris eſt, ſibi videlicet probè conſtare & rem veram eſſe, quod ejus Parens olim Nobilis Chriſtophorus Hryniewicki, cum Matre ejus Nobili Anna Hryniewicka, in Villa Hryniewice ipſorum, hereditaria & jure Nobilitatis gaudentes, juxta ordinem Sacroſanctæ Eccleſiæ, more Ruthenico, matrimoniali vinculo copulati ſunt. Eodemq; durante matrimonio, prædictum Stanislaum Hryniewicki, ex legitimo matrimonio procreaverunt, proq; legitimo filio ſuo eum habuerunt, agnoveruntq;, cauſam ſcientiæ ſuæ allegantes in jure, eademq; munia cum Parentibus ſuis dudum converſantes, bonam ipſorum habitationem. Ita DEUS eos juvet & Sacroſanctum eius Verbum. In cuius rei fidem Sigillum Cancellariæ Noſtræ præſentibus hiſce apponi curavimus, manibuſq; ſuis ſubſcripſimus &c. Benedictus Olſzewſki, Notarius Caſtrenſis Branſcenſis, in abſentia Generoſi Vice Capitanei. Ex Actis Caſtrenſibus Capitanen: Branſcenſibus reſcriptum. Correxit

Brzozowſka Kulesza
Stanisław Krysztof Hryniewicz
Olszewski.

Zochowſki. Ktory też dokument ieſt do Xiąg Grodzkich Piń-
ſkich podany Roku *1736.* dnia 10. Marca.
Drugi dokument Hryniewickich, Dziedzicow ná Wiel-
kich y Máłych Hryniewiczach, ieſt táki: My niżey ná pod-
piſach wyrażeni, y ná kadencyą Sądow náſzych Grodzkich
Brańskich zgromadzeni, znamy tym skryptem náſzym, zwa-
żywſzy náprzod teſtimonium Urodzonemu Stániſłáwowi,
przeſzłego Krzyſztofa Hryniewickiego, *in Anno Milleſimô,*
ſexcenteſimô, vigeſimô primô od Szlachetnie Urodzonych Jchm:
Panow Hryniewickich Wielkich Hryniewicz, wiary godnych
dane, á widząc ieſzcze dowody ſłuſzne y dokumenta ná-
leżyte, nie záwiedzione, od tegoż na tenczas pokazane, ktore
Dziedzic- teraz Sukceſſor pomienionego Jmci Pána Stániſłáwá Hry-
two na Hry- niewickiego przed námi prezentował, y tego dowiodł z Szla-
niewiczach chtą ſześciu, Jchmc Pánámi Hryniewickiemi, iż ieſt Dziedzi-
cem y Poſſeſſorem Dobr ná Hryniewiczach Małych y Wielkich
leżących, y ciż Jchmć Pánowie Hryniewiccy, *ſub juramento* zá
brátá y kolligátá Jmci Páná Michała *dictum Rakoczy* Hrynie-
wickiego przyięli, Sukceſſora pomienionego Staniſłáwa Hry
niewickiego, y część onego dobrowolnie do tych czas ná
Hryniewiczach będącą pokazali, y oddali wyrażonemu Jmci
Panu Michałowi Hryniewickiemu. Záczym y my Urzędnicy,
Ziemie Bielskiey y Grodzcy Brańſcy, zwáżywſzy Genealogią
głęboką, godney familij w zwyż wyrażonego Jmci Pána Micha-
ła Hryniewickiego, y widząc onego ták ćiężką honoru krzy-
wdę, á ſłuſzność prawdy *ob oculos* maiąc, *in fulcimentum* ſła-
wy y honoru od Antenatow iego nábytych, to náſze daiemy
teſtimonium, rąk właſnych podpiſami, y pieczęciami ztwier-
dzaiąc. *Datum* w Brańsku *die 12ma Februarij, Annô Domini*
Lewicki Ku- 1727. Jozef Lewicki Chorąży Ziemi Bielskiey, Marcin Ku-
czyński Orſe- czyński Stolnik Ziemi Bielskiey, Piotr Orſety Łowczy Ziemi
ty. Bielskiey. S. M. Kraſſowski Skarbnik Ziemi Bielskiey, An-
Tokarski toni z Tokar Tokarzewski, Stefan Lewicki, Felician Lewic-
Lewicki ki Obozny Brański, Jakuk z Sarnak Sarnacki Skarbnik Zem-
Sarnacki brzycki, Każimierz Karwowski Podczaſzy Ziemi Wiskiey,
Karwow- Podſtarości y Sędzia Grodzki Brański, Jozef Kuczewski Woy
ski Kucze- ſki
wski

ſki Ziemi Bielskiey, Piſarz Grodzki Brański, Michał Każimierz
Szymborski *Vices-Gerens* Grodzki Brański, Plenipotent ná Prze- Szymborski
świętny Trybunał Radomski od całey Ziemie Bielskiey, wia-
domy urodzenia, familij Ichmość Pánow Hryniewickich, y
zważywſzy dowody prawne familij Imci Pána Michała Hry-
niewickiego, *ad præſens ſtantis y teſtantes* Kolligatow godnych,
podpiſuiemy ſię. Ia dobrze wiedząc urodzenie y familią Ich
mość Panow Hryniewickich, y iáko Obywatel teyże Ziemi
podpiſuię ſię Ian Moniuſzko. Iáko znáiący przezwisko Imci Moniuszko
Pána Michała Hryniewickiego Rakoczego, y iako náſzey Zie-
mie Obywatela y Sąśiada, do tego teſtimonium wezwany,
podpiſuie ſię, Każimierz Antoni Paſzkowski, Podſtoli Oświę- Paszkowski
cimski. Na affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego
w zwyż wyrażonych Ichmo: Pánow Dignitarzow Ziemi Ná-
ſzey, ſtoſuiąc ſię podpiſom, podpiſuię ſię, Adam Ignacy Le- Lewicki
wicki. Ná affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego,
ſtoſuiąc ſię do podpiſow Ichmo: Pánow Dignitarzow Ziemi
Náſzey Bielskiey, podpiſuię ſię, Maciey Staniſław Perkowski, Perkowski
Vices-Gerent Grodzki Brzeski. Zważáiąc podpiſy WW. Ichm:
Panow Dignitarzow Ziemi Bielskiey, tudzieſz wiedząc dobrze
o godney familij Ichmo: Pánow Hryniewickich, na affektacyą
Imci Pána Michała Hryniewickiego, iako Obywatela Ziemi
Náſzey, podpiſuie ſię ręką właſną, Woyciech Dzierzech. Po- Dzierzech
dobnie wiadomy będąc urodzenia y familij Ichmoś: Pánow
Hryniewickich, iáko Obywatel Ziemi Bielskiey, ná affekta-
cyą Imci Pána Michała Hryniewickiego, Obywatela Ziemi
Naſzey, ręką właſną podpiſuię ſię, Michał Piotrowski *Vices-Ge-* Piotrowski
rent Grodzki Brański &c. &c. &c. Dalſze podpiſy. Z kąd by
ten Proceſs wſzczął ſię, y zá kogo skończony, *cum integritate*
honoris Ichmoś: Panow Hryniewickich, niżey wyrażę, á teraz
kładę tu procedencyą tychże, z Genealogij y dokumentow
zebraną, lubo nie wſzyſtkich, dla odległości mieyśca w roż-
nych Woiewodztwach y Powiatach znayduiących ſię.
Jako częſtokroć trafia ſię, iż Szlachtá zoſtaiąca przez wie-
le wiekow ná uſługach Rzeczypoſpolitey drobnieie, częścią
dla upadku podczas ták wielu rewolucyi w Polſzcze, częścią

Dziedzicowie ná Hryniewiczach

Przydomki Hryniewickich.

Falczewski

Fiedorowiczowie Hryniewiccy

przez utratę poſſeſſyi ſwoich y rozrodzenie ſię, ták y Przegoniow Hryniewickich Anteceſſorowie, maiąc w poſſeſſyi wielkie y Małe Hryniewicze, do tego przyſzli; iż w Roku 1723, było ich dziesięciu Dziedzicow, iako świadczy ograniczenie y teſtimonium dáne Sukceſſorom Krzyſztofa y Staniſława, Rakoczym Hryniewickim *die 16ta Junij* od trzynaſtu Hryniewickich, to ieſt Jakuba, Mateuſza, Jana, Każimierza, Antoniego, Jędrzeia, Franciſzka, Stefana, Dawida, Gabryela, Tomaſza, Jozefa, Teodora, podpiſane, ktorzy lubo iednym názwiskiem od Hryniewicz, zwali ſię Hryniewickiemi, rożne iednák przydomki mieli, iako Hołodczukowie, Lewkowiczowie, Okuliczowie, Wołchowiczowie, Mieleſzkowie, Rakoczowie, y inśi. Tych Anteceſſor Fedorowicz Hryniewicki, był Mierniczym Wielkiego Xięſtwa Litewskiego y Powiatu Pińskiego, za pomiaru Falczewskiego, Staroſty Pińskiego przed Unią, do wymiaru cáłego Xięſtwa Litewskiego náznaczonego: tenże miał dobra w Powiecie Pińskim, Parſzewicze nazwane, o czym Przywileie Roku 1566. y 1572. *fol: 47mo*, zá Krola Zygmunta Auguſta, w Metryce Litewskiey, w Warſzawie znayduią ſię. Potomſtwo Każimierza Fedorowicza Hryniewickiego, znayduie ſię w Litwie, ná Zmudzi, w Woiewodztwie Trockim, y Powiecie Kowieńskim, ktorzy piſzą ſię Fiedorowiczámi Hryniewickiemi. Niektorzy po niegdyś Staniſławie Hryniewickim, przydomku Rakoczych, w Woiewodztwie Nowogrodzkim rozrodzili ſię. Trzech Hryniewickich podpiſali Elekcyą Krola Władyſława IV. 1632. *Volumen Legum*; między ktoremi był z Woiewodztwa Podlaskiego, Filemon Hryniewicki, ſtryi Stániſława Hryniewickiego Pradziada, teraźnieyſzego Samuela Moſtowniczego Pińskiego, y Michała Cześnika Witebskiego Hryniewickich; tenże Filemon albo Filon, godził ſię z Stryiem Pradziada dopiero wſpomnionych Samuela y Michała Hryniewickich, iak świadczy teſtimonium Staniſława Hryniewickiego 1621. wſpominá go tákże *Nieśiecki tom: 2do fol:* 380. ze trzema inſzemi tegoż Roku, gdy była Elekcya 1632. mowiąc: Hryniewicki herbu Przegoniá w Podlaskim Woiewedztwie, Filemon, Benedykt,

Rakoczowie Hryniewicc Krzysztof

Lew y Ian Hryniewiccy 1632. Iako zaś z dawna, ták y teraz Rákoczowie Hryniewiccy, naywiękſze ná Wielkich y Małych Hryniewiczach dziedzictwa mieli, y maią do tych czas, ktorych procedencya w latach dawnieyſzych, nie ieſt mi wiadoma, iako od Krzyſztofá Rakoczego Hryniewickiego, Dziedzica części ſwoich, na Wielkich y Małych Hryniewiczach, w Ziemi Bielskiey, w Powiecie Brańskim, ktorego z ſukceſſorami wſpomina tranſakcya wyżey ſpecyfikowana w Roku 1621, w Grodzie Brańskim od ſzlachetnie urodzonych Hryniewickich poprzyśiężona, á *per oblatam* podana *ad Acta Caſtrenſia Branſcenſia feriâ 4ta in craſtinum S. Caſimiri Confeſſoris, nempe die* 12 *Februarii, Anni* 1727. Ten maiąc w Małżeńſtwie Annę Hryniewicką inſzego przydomku, ſpłodził z nią ſynow trzech, y corkę Annę. Ieden ſyn Oſtapko, ná części Predeceſſorow ſwoich w Hryniewiczach ośiadł, ktorego linij, dla mnoſtwa ſukceſſorow, tu nie kładę, ále tylko dokument ná to przywodzę wyráżony w Dekrećie Grodzkim Brańskim Roku 1605. Drugi ſyn Mikołay ożenił ſię w Litwie, w Dobrach Słuckich, Duſzewo názwanych, ktory umarł *ſterilis*. Trzeci Staniſław, ſłużąc u Xiążęcia Słuckiego Radziwiłła zá Łowczego, otrzymał od tegoż Xiążęcia kondycyą w dobrach pomienionych Duſzewo, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, o ktorych Hryniewickich świádczą Dekreta Słuckie y Wileńskie, 1621. Roku, między Łuczkowskim, iako, też teſtimonium záprzyśiężone na Urzędzie Brańskim, od Kolligatow iego w wyrażonym czaśie, wzwyż położone, y Proceſs tegoż Roku 1621. dnia 21. Mieśiąca Sierpnia, wygrany z Ianem Łuczkowskim, w Słuckim Grodzie, w ktorym Łuczkowskiemu zá niego, nákazano śiedzieć wieżą Niedziel dwanaście, y pięćſet Złotych winy zapłacić. Synow tego Staniſława w Woiewodztwie Nowogrodzkim Hryniewickiego, zoſtało czterech. Samuel bezdzietny, Andrzey, Ian, y Teodor. Ian pomieniony wiodł práwo, z Mamińskim, iż ſyn Xiążęcia Ierzego Radźiwiłła, Xiąże Ianuſz, dobra Duſzewo, iakoby wiecznym Dziedzictwem nádane, w zaſługach Oycu iego Staniſławowi Hryniewickiemu, bez ſpecifikacyi pierw-

Oſtapko

Mikołay

Staniſław

Łuczkowski

Samuel Andrzey, Jan Teodor.

ſzego nádania, pomienionemu Hryniewickiemu, wiecznością przedał Mamińskiemu, potym Mámiński, Szabłowskiemu, náoſtátek Szabłowski przedał Hordynie, z ktorego ſukceſſorami, náſtąpił niżey wyrażony Dekret Trybunalski. Teodor, po ſpaleniu dokumentow ſwoich przez Moſkwę, że na tenczas Trybunáłu, áni Grodu, Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, dla ciężkiey Woyny Moskiewskiey nie było, czynił manifeſt w Maydeburgij Nieświeskiey Roku 1656, Dnia 20. Miesiąca Lutego, z wyrażeniem Daty Przywilejow y Dekretow; umárł bez potomnie.

Mámińsk. Szabłowski Hordyna

Jan Hryniewicki niżey wyrażony, ſyn Staniſława Hryniewickiego, ſpłodził ſynow śiedmiu, Adama zoſtaiącego w Dobrach Kokoryczach, záſtawnych dożywotnie, ktorego ſynowie Stefan y Gabryel, máią Dobra w Kokoryczach záſtawne, dziedziczne niegdyś Roſſodowskich. Piotr, Páweł Skarbnik Ziemi Bielskiey Roku 1674. iák go wſpomina *Nieśiecki tom: 2do fol:* 380. y Marcin, ſynowie Jana *ſteriles* poumierali, Franciſzek Skarbnik Ziemi Bielskiey, ożenił ſię ná Wołyniu, był Poſłem Deputatem z Seymu za Krola Jána Sobieskiego, do ułożenia *Coæquacyi Jurium* Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, ná ktorey podpiſany, y Deputatem *ad Pacta Conventa* Auguſtą II. Roku 1697. iak piſze tenże *Nieśiecki loco cit:* ieſt z niego potomſtwo ná Wołyniu, ále Jmion tychże y Urzędow niewiem. Mikołay ſzoſty ſyn Iana Hryniewickiego, ożenił ſię ná Zmudzi, bezpotomnie umarł, Markowi Bratu ſwoiemu naymłodſzemu, część nie małą ſubſtancyi y ſummy gotowey zápiſawſzy, w Mieście Szaulach pochowany Roku 1712. iak świadczy teſtament w Rośienach aktykowany. Márka potomſtwo w Wielkim Xięſtwie Litewskim, y w Powiecie Kowieńskm zoſtało ſię. Tychże Anteceſſorow wſpominaią tranſakcye niektore wzwyż wyrażone, inſze w Trybunále Nowogrodzkim, Mińskim, y Wileńskim, pod Rokiem 1605, 1621. 1650. 1660, 1666. Z tychże Hryniewickich czterech, y drugich w Podlaśiu pozoſtáłych, wielu ſię inſzych porodziło, támże y w Koronie, iako też w Litwie, ná Zmudzi, Wołyniu, Podolu, Ukrainie, ośiadłości ſwoie máiących, á nie

Adam Piotr Páweł Marcin Franciszek Stefan Gabryel

Mikołay

á nie ktorzy Xiędzámi pozoſtali, iáko Michał Proboſzcz Katedralnny Kamieniecki, Kanonik Łucki, Deputat ná Trybunał Koronny kilka rázy, wſpomniony *u Nieśieckiego loco citato*, Tomaſz Proboſzcz Nowomieyski, y inſzy Hryniewicki, Kanonik Lwowski, Deputat ná Trybunał Koronny, ktorego imienia nie wiem.

Michał

Tomasz

Andrzey ſyn Staniſława Hryniewickiego w dobrach Duſzewie, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, ſpłodził ſynow piąciu. Grzegorza, ktory ożenił ſię ná Ukrainie, gdzie ſię iego ſukceſſorowie do tąd znayduią y zoſtaią. Mikołaia, ktorego ſynowie, Michał, Ian, Łukaſz y Tomaſz. Bazylego, o ktorego Sukceſſorach niżey. Iana, ktorego ſyn Alexander, Piotr *ſterilis* y Teodor. Samuela, ktorego Andrzey *ſterilis* y Ian z potomſtwem. Teodora ſynowie, Michał Cześnik Witebski, Ian, Kaźimierz y Tomaſz, o ktorych niżey. Syn pomienionego Bazylego, Samuel Hryniewicki, Moſtowniczy Powiatu Pińskiego, Mąż doskonały *in utroq; ſtatu, Civili & Forenſi*, z niemałą dla ſiebie eſtymacyą od przednich Pánow: má poſſeſſyą ſwoię w Hryniewiczach Wielkich y Małych, á ſąm rezyduie w Powiecie Pińskim, teraz gdy to piſzę. Ten zpłodzony przez pomienionego Bazyłego Hryniewickiego, z Maryanną Zobocką, ktorey Matka urodzona z Wacława Kniáziá Mińskiego Lichodiowskiego, ktory w Woiewodztwie Nowogrodzkim, *meritis & honoribus* niegdyś *clarebat*. Po ześciu Rodzicá iego náſtąpiło *Jnterregnum*, á zátym z promocyi przyiacioł ſwoich wykonał iurament, ná Patronizacyą w Nowogrodku, tám po odprawionych kilku Kadencyach, iachał ná Elekcyą z Woiewodztwem Nowogrodzkim, maiąc przy ſobie dwoch braci ſtryiecznych, Łukaſza, y Michała Hryniewickich, w dywizyi zkonfederowáney, Xiążęcia Mikołaia Radziwiłła, Woiewody Nowogrodzkiego, gdzie idąc w ciągnieniu, wziął drugich btaci ſwoich z Hryniewicz, Michała terazniejſzego Burgrabiego, Iana Bycika, Franciſzka y Grzegorza Hryniewickich, á zátym ſtanąwſzy pod Warſzawą na Prádze, wſzyſcy brácia iego, *ob metum* partyi Krola Staniſława Leſzczyńskiego, *ad vota* onych *acceſſerunt* y podpiſali ſię, ten iednak bez

Grzegorz Mikołay

Michał, Jan, Łukasz, Tomasz, Bazyli, Jan, Alexander, Piotr, Teodor, Samuel, Andrzey &c.

Samuel Mostowniczy Piński

Zobocka

Łukasz y Michał

Michał, Jan, Franciszek y Grzegorz

respektu na pogrożki, trzymał ſię partyi Radziwiłowskiey y
wota ſwoie weſpoł z drugiemi żkonfederowanemi kompar-
tyiami, po ſtałey Leſzczyńskiego, *ſub multis proteſtationibus*
Elekcyi, złożył ná tenczas przyſzłewu, á teraz ſzczęśliwie pá-
nuiącemu AUGUSTOWI III. y ná ſuffragiach podpiſał ſię,
iáko ieſt wyrażony w Xiędze, *Elekcya y Seym Pacificat: fol:*
11mo, á drudzy bracia iego *ex typo eiecti*, bo tylko *pars Sere-*
niſſimi Auguſti ieſt przyięta. Po zakonczoney ſzczęśliwie Elek-
cyi y Koronacyi, záciągnął ſię wprzody pod znák Petyhor-
Nieśiłows: ski Nieśiłowskiego, Staroſty Cyryńskiego, potym Kaſztela-
na Smoleńskiego, dáley pod Tyſzkiewiczá, Staroſty Zmudz-
kiego, pod Koreliczami, w Woiewodziwie Nowogrodzkim,
á *ſub eius regimine* zoſtaiąc, poiął żonę w Powiecie Pińskim,
Szumowicz Eſterę Szumowiczownę, Skarbnikownę Owrucką, ktora pier-
Stępkowski wſzym małżeńſtwem była zá Iánem Stępkowskim, Skarbni-
Giedroic. kiem Ziemi Liwskiey, tey záś Ociec rodził ſię z Gedroycz-
wny, Podkomorzanki Pińskiey. Taż żona iego, teraźniey-
ſza Hryniewicka, má bráta Stryiecznego, Antoniego Szumo-
wicza, Podkomorzyca Wendeńskiego, Staroſtę Kaźimierzow-
skiego, ktory ma dobrá ſwoie, w Powiecie Grodzieńskim,
Siemionowka názwane, y Kaźimierzow Staroſtwo, w Powie-
cie Rzeczyckim. Taż żona iego *ex primo thoro procreavit* cor-
kę Maryannę, ktora teraz w Małżeńſtwie żyie z Páwłem Pła-
Płaſkowski skowskim, Łowczym y Piſarzem Grodzkim Powiatu Pińskie-
go. Z tąż żoną ſwoią, Samuel Hryniewicki *prolificavit* Ada-
Adam Hry- ma Hryniewickiego, ſzkoły teraz traktuiącego, y corek dwie,
niewicki Brygittę, y Klementynę. Podczas tegoż Małżeńſtwa przyśiągł,
powtornie ná Pátronizacyą w Trybunale Głownym Wielkie-
kiego Xięſtwa Litewskiego, w Roku 1736, w ktorym zoſta-
iący ſtallum, wiele do śiebie przednieyſzych pociągnął Do-
mow, iáko to Xiążąt Wiśniowieckich, Radziwiłłow, Ogiń-
skich, Sapiehow, Sołłohubow, Brzoſtowskich, y drugich Dy-
gnitarzow Xięſtwa Litewskiego, intereſſa *in tuitionem* zábrał,
iák świadczą Kapitulácye podpiſáne, do tychczas u niego
znayduiące ſię. Oprocz tego, z promocyi zeſzłego Jana Sá-
piehy, Kanclerza Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, był wo-
kowa-

kowány ná káżdą kádencyą do Sądow Aſſeſſorskich przez lat
10. ná oſtatku, w Roku 1748. ſtawał w Warſzawie ná Sądach
Seymowych, z kollegą ſwoim Koſſeckim, Skarbnikiem Liw-
skim, w ſprawie Leona Korzeniewskiego, Łowczyca y Poſła Koſsecki
ná tenczas Bracławskiego, z Godebskim teraznieyſzym Stol- Korzeniew
nikiem Pińskim, o dobrá Stolinek, áliás Wiwniſzcze. Po zá- ski Godebski
kończoney tey ſprawie Seymowey, *in Novembri* przyſzedł ná
Sądy Aſſeſſorskie Litewskie w Warſzawie ná Nowym Mie-
ście, do Páłacu Sapieżyńskiego, gdzie o dziewiątey godzinie
z rana oko mu prawe ná wierzch, bez żadnego bolu wypar-
ło, zkąd zá permiſſyą Kanclerſką od Sądow uwolniwſzy
ſię, czterem Doktorom ſię oddał, w ktorych kuracyi przez
Niedźiel śiedmnaśćię zoſtaiąc, bez oczu do domu odiachał w
Powiat Piński, gdzie y teraz *in tenebris ſedet*. Tenże maiący
wzrok zdrowy, z promocyi Páńskich otrzymał był przywiley
ná Podſtolſtwo Srarodubowskie Roku 1746. ále go dobro-
wolnie rezygnował Antoniemu Uſſakowskiemu, á ſąm kon- Uſſakowski
tentował ſię konferowanym Przywileiem ná Moſtowniczoſtwo
Pińskie, y według zwyczaiu Litewskiego, z affektow ſerc Bra-
terskich *ſtallum Officij ſui* Roku 1747. ná Seymiku záśiadał.
Ma poſſeſſyą ſwoię, iákom powiedział, w Hryniewiczach
dziedziczną, w Brańskim, w Krachlewiczach Powiecie Piń-
skim, w Parafij Łochiſzyńskiey, y Dzierzawę Wulkę, w Powie-
cie Słonimskim. A że obiecałem wyraźić Dekret oſtatni Hry- Dekret finalny
niewickich, przez czas nie mały Proceſſu ciągnącego ſię, o
Dobra Duſzewo, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, od Xiążę-
cia Słuckiego nádane Staniſławowi Hryniewickiemu; prze-
to czynie tu relacyą, iż dopioro Roku 1745. dnia 12. Lute-
go Mieśiąca, ſtanął o to, y uwłoczenie *paritatis* finalny De-
kret ná Trybunale Głownym Wielkiego Xięſtwa Litewskie-
go w Nowogrodku, między Sámuelem, Łukaſzem y Teo-
dorem z Hryniewicz Hryniewickiemi, wzwyż wyrażonemi,
y z drugiemi *ex eadem linea* pochodzącemi z iedney ſtrony, á
między Alexandrem z Hordynow Troskiem, Rotmiſtrzem Hordyn
Woiewodztwa Nowogrodzkiego, z drugiey ſtrony. Jż doku- Troſk
mentá Hryniewickich approbowano, *circa activitatem hono-*

ris & prærogativæ Nobilitaris, lecz nie uznáne pretenſyie do części po Staniſławie w Duſzewie domagáiącym ſię, owſzem ich *in perpetuum* odſądzono, *ex quo* dokumentow żádnych nie mieli, y probacyi náleżących, oprocz ſzczegulnego Mánifeſtu, o zginienie przez ogień pápierow, nie pokazáli. Sukceſſorow záś Hordyny, iż żadney obiekcyi, áni ſłownie, áni piſmem, przeciwko Hryniewickim nie czynili, *à pænis* Trybunáł uwolnił.

Teodor Hryniewicki

Rucienowi.

Teodor ſyn Jána, Wnuk Andrzeia, práwnuk Staniſława Hryniewickich, niżey wyrażonych. Ten ożenił ſię z Tereſſą z Domu Rucienowiczowną, Łowczanką Nowogrodzką, z ktorą *procreavit* Michała ná Wielkich Hryniewiczach Hryniewickiego, z przydomku Rakoczego, Cześnika Witepskiego, maiącego tamże fortunę dziedziczną ná wielkich Hryniewiczach, Męża wielkiey grzeczności, piękney rekognicyi, obyczaiow y układności, roſtropnego w potocznych dyſpozycyách, y wiele przyiacielskich affektow maiącego. Ten mniey traktuiąc Szkoł záczętych w Pińsku, adreſſorował ſię w Dom Záhorowskich, Pocieiowey Strażnikowyi Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, gzie będąc ieſzcze w młodych latach, miewał znaczne u tego Domu kredyta, iáko dowodnie onemu świadczą Kancellarye przy expedycyi Brzeskiey, Nieſzawskiey y Furdońskiey Komory, ſpławiánych przez niego ſtatkow do portu Gdańskiego, przyznaiąc onemu náturalney ćiekawości dowcip wieku młodego, z kąd wziąwſzy początki ſwoie około Roku 1738. y doſtawſzy ſię w Powiat Latyczowski, y mieſzkaiąc tam czás nie máły, był używan do rożnych znácznych dyſpozycyi w Domu Xiążąt Lubomirskich, Staroſtow Kazimierskich, gdzie też nabył dziedzictwem wieś Hryſzki zwáną, á w Powiecie Krzemienieckim ieſt Poſſeſſorem záſtawnym. Tenże w Powiecie Latyczowskim poiąwſzy żonę Szlachetnie urodzoną Konſtancyą, niegdy Jana y Anny z Łośińskich Suchcickich Małżonkow corkę, á wnuczkę Glińskiego, Staroſty Niżyńskiego, y rodzoną ſynowice Xiędzá Suchćickiego Biskupa Płockiego, ſpłodził potomſtwo, dwoch ſynow, Iána, Tomaſza, y corkę Wiktoryą, gdzie maiąc

Łośinscy Suchcicce

iąc w tymże Powiecie Poſſeſſyą, y do tych czas w nierownie większym u tegoż Domu Xiążąt Lubomirskich kredycie zoſtaiąc, pod tytułem Urzędu, w wielu tranſakcyách wyráżonym w Kancellaryi Grodzkiey Krzemienieckiey, Warſzawskiey, y Latyczowskiey, Cześnikowſtwa Witepskiego zoſtaiąc, pod znákiem Pancerney Chorągwi, Nayiaśnieyſzego Krolewicza Jmci Xawera, doſyć od braći y ludzi inſzych, miłości maiący,

Tenże Teodor Hryniewicki, z pomienioną Tereſſą Rucienowiczową, Łowczanką Nowogrodzką, miał corek dwie, Maryannę y Tereſſę, *ſecundô votô* poiął w dożywotnią przyiaźń Zuniańkę, z ktorą ſpodził ſynow trzech, Iána, Kaźimierza, y Tomaſza. Z Hryniewickich Woiewodztwa Podlaskiego, znayduią ſię ci, w Roku teraźnieyſzym 1754. *in vivis* zoſtaiący, Kaietan Hryniewicki, ieſt Regentem Ziemskim Kamienieckim. Miecznikiem Podolskim, pełen od ludzi dyſtyngwowanych miłości y eſtymácyi, iák mąm relacyą od wielu Oſob caſzczycaiących ſię iego poradą, ieſt Poſſeſſorem w kilku Powiatach y Woiewodztwach, iáko w Lubelskim, Podolskim, doſyć nie małey fortuny, ná Bednarzowie, Moniatyczach y inſzych Dobrach. Stefan Hryniewicki, ma ſyna Michała Burgrabiego Ziemi Człuchowskiey, ten Michał má ſynow dwoch, ieden Felicyan, ktory był Plenipotentem do Spraw Ogińskiego Piſarza Polnego, Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, y Regentem poprzyśięgłym ná Rokach Troieckich, Ziemskim Pińskim, maiący poſſeſſyą ſwoię w Hryniewiczach, przy Samuelu Hryniewickim, Moſtowniczym Pińskim, drugi Páweł *Vices-Regent* Brański, ma Poſſeſſyą przy Oycu y Dziadu ſwoim ná Hryniewiczach Wielkich w Podlaśiu. W tychże Hryniewiczach mieſzka Jan Haiewnik Hryniewicki, zoſtaiąc teraz Ekonomem, u Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego, w Dobrach Użykach. Jan Romaniuk Hryniewicki, Sobeſtyan Hryniewicki, y Dawid Zukowie Hryniewiccy, mieſzkaią w Hryniewiczach małych z inſzemi, ktorych wyliczyć trudno: bo oprocz wyrażonych, inśi Hryniewiccy, náleżący do tegoż herbu y linij z Wielkich Hryniewicz, ponabywáli dobr po rożnych

Rucienowicz

Zuniańka

Kaietan Hryniewicki

Stefan Michał, Felicyan.

Paweł Vice Regent

Jan Haiewnik

Jan Romaniuk

rożnych Woiewodztwach y Powiatach, iáko to oprocz Podlaskiego, w Woiewodztwie Lubelskim, Wołyńskim, Podolskim, w Powiecie Pińskim, Latyczowskim, y inszych wzwy wyrażonych. Ják się zaś informuię, z dawnego *sub juramento Testimonium* w Grodzie Brańskim Roku 1621. *feriâ 2 post Festum Divæ Agnetis Virginis*, od sześciu Hryniewickich; nie wszyscy się Hryniewiccy ogolnie iędnym pieczętuią herbem: bo w pomienionym Testymonium iest ták nápisano: *In primis verò quibus id scire expedit, quod ad legitimam instantiam Nobilis Stanislai olim Chrystophori Hryniewicki, in Judicio ex Officio Nostro Capitanensi Castrensi Branscensi, personaliter comparuerunt Nobiles Philemon, olim Nicolai Hryniewicki, Severinus olim Georgij Hryniewicki, Stefanus olim Marci Hryniewicki, Patrui Germani; Georgius olim Karp Wołohowicz, Procopius Exmani Hryniewicki, fratres amitales de Hryniewicze Hæredes, ex Armis Kościejza sive Przegonia, Viri senes, fide digni, ac testabiles &c.* Z kąd patet oczywiście, iż iedni pieczętowali się Kościeszą, á drudzy Przegonią, ktore herby rożnią się od siebie, bo Kościeszy herb, powinna bydź strzała biała, w poł prawie rozdarta haczystym żeleźcem prosto do gory obrocona, nád ktorey rozdarciem Krzyz, pole tarczy czerwone, ná hełmie trzy piora Strusie, iako go opisuią *Bielski fol: 117. Paprocki w Gniazdzie fol: 306. y o herbach fol: 301. Okolski tom: 1. fol: 468. Kleynoty fol: 60. Niesiecki tom: 2do fol: 643.* Zaden z nich przecie pod tymże herbem Kościesza, nie wspomina Jmienia Hryniewickich. Herb záś Przegonia iest taki, iak go tu z początku kładę y opisuię, pod ktorym u *Nieśieckiego loco supra citato tom: 2do fol: 380. & tom: 3. fol: 760.* Hryniewiccy są wyrażeni.

Rożność Herbu Hryniewickich

Kościesza

PRUS

PRUS PRIMO HERB.

EPIGRAMMA.

Corpore stat toto Crux cum mediaque secunda,
Quam rigidè munit de super ense Manus.
Hæc sunt antiquæ Prussorum stemmata gentis,
Jmmensum sanctæ Crux pietatis opus.
Certat pro Patria, pro Divis certat utrumque,
Quæ pars non fugiat longiùs arma Domûs?

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie Herbowne

JEst połtora Krzyżá białego w czerwonym polu, ieden od gory cały, drugiego z dołu, połowa w práwey tarczy, ná hełmie zbroyna ręka po ramię z korony wyciągniona, z mieczem zámaśistym, to iest wzniesionym do cięcia. Ták go wyraża *Paprocki w Gniáździe fol: 61. y o herbach fol: 415. Okolski tom: 2. fol: 537. Bielski fol: 81. &c.*

Nnn ORYGI-

ORYGINAŁ HERBU PRUSS 1mo.

Początki w Polszcze

TEn herb wnieśiony iest z Pruss do Polski, z trzema Xiążętama Pruskięmi, iák pisze *Długossus*: Tres Principes Prutenorum antiquorum genus, in Poloniam (facinore commisso) fugientes, propagarunt Familiam. Historycy obiaśniaią tęn uczynek, mowiąc *Okolski tom: 2. fol*: 537. Declarant hoc facinus, si non potuis est defensio libertatis suæ, Historiæ, oppressionem Magistri Crucierorum eorumq; Commendorum non ferentes, bonis venditis & pretiosis rebus, una cum liberis & conjugibus in Poloniam missis, conjuncta manu tres Principes, Magistrum cum Commendoris oppresserunt, & forte occiderunt. Comparatisq; pluribus Bonis in Regno &c. Pisze o tymże *Bielski fol.* 82. *y Paprocki z Długosza fol*: 415. ále się w latach nie zgadzaią, y Jmion tych trzech Braci Xiażąt Prussow nie wyrażaią. Iest zás dokument *w Aktach Srzeńskich* oblatowany z Przywileiem swoim y Herbem połtorá Krzyża, Tuzymá nazwanym, *álias Pruss* 1*mo*, gdzie też imiona są ich wyrażone, to iest *Vindyka, Obyzorzo y Buytyłło.*

Początki w Jeruzalem

A lubo Krzyżacy, to iest *Ordo Theutonicus*, dwoch Krzyżow używali ieszcze w Ierozalem będący, z pierwszym Mistrzem swoim Henrykiem *à Waelpot*, w Roku 1190. od Celestyna III. Papieża iednego, á drugiego od Pátryarchy támecznego, im nádanych zá Baldwina Krola Ieruzálimskiego, co też poznáć z kopersztychow *Długosza* ná Chorągwiach Krzyżackich wyrażonych, przy figurach Bolesława Smiałego, Bolesława III. y Zwycięzcow inszych; iednák w tym Herbie połtora Krzyża z tąd bydź konkluduię, iák *Okolski l. c.* pisze: Originem verò in Prussia prædictorum Armorum non aliam æstimo, nisi ab insignijs Crucigerorum, qui duas Cruces pro insigni deferebant: hi namq; milites in Prussiam venerunt, recipientibus fidem Principibus, & ex armis suis gentilitia conferebant, vel unam Crucem, vel unam & mediam, vel duas Cruces, sicut quodq; Magnis Ducibus Litvaniæ contulerunt. Z iakiey zás racyi do Pruss przybyli y kiedy, to iest w Roku 1210. z Hermanem *à Salza* Mistrzem swoim, ná pomoc Konradowi Xiążęciu Mazowieckiemu, za Fryderyka II. Cesarza, Mieczysła-

wa Starego Monarchy Polskiego, pisze *Murinius w Kronice Pruskiey fol*: 43. & *Cellarius Hornanensis Descrip: Reg*: Polo: Mq; *Duca: Litt: fol*: 442. *sequ*: z dawnieyszych Historykow wielu. Ręka zbroyna z mieczęm na hełmie, iest znákiem Rycerstwa Krzyżackiego, ták wiele razy Narody rożne zwyciężaiącego. Tym herbem Familie náznáczone, pochodzą od Xiążęcia Prussa *Windyki* wzwyż wspomnionego, Wolno insze opinie czytáć u *Nieśieckiego tom*: 3. *fol*: 740. ále nie zgadzaiące się.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU.

KŁadę tu Prussow wszystkich generalnie, z dokładem pierwszego, drugiego y trzeciego herbu, albowiem od pierwszego insze pochodzą, y iednego są Domu w początkach swoich. *Olszowski*

Jędrzey Olszowski, herbu tego, będąc Prymasem Arcy-Biskupem Gnieźnieńskim, umarł 1677. *Damalewicz.*

S. Stanisław Szczepanowski, będąc Biskupem Krakowskim, zabity od Krola Bolesławá Smiałego 1079. *Historici multi.* Bodzianta Jankowski, tegoż herbu, umarł Biskupē tymże 1366. *Starowolski.* *S. Stanisła: Jankowski*

Tomasz Strzępiński, będąc tymże Biskupem Krakowskim, umarł 1460. *Starowolski.* *Strzępiński*

Gunter Biskup Płocki, umarł 1232. tákże Scibor herbu Prus umarł 1471. *Długossus & Lubieński.*

Jędrzey Olszowski, był pierwey Biskupem Chełmin: niżli postąpił ná Gnieźnieńskie Arcy-Biskupstwo 1676. *Załuski &c.* *Olszewski*

Franciszek Dołmat Jsaykowski, herbu Pruss, umarł Biskupem Smoleńskim 1650. *Constit.* 1653. & 1667. *Jsaykowski*

Stanisław Jabłonowski, herbu Pruss *3tio* będąc Kasztelanem Krakowskim, umarł 1702. *Załuski.* *Jabłonows:*

Stanisław Miński, tákże Pruss *3tio*, będąc Woiewodą Łęczyckim, został Kanclerzem 1627. *Constitutiones.* *Miński*

Jan Jabłonowski Prus *3tio*, z Woiewodztwa Wołyńskiego postąpił ná Woiewodztwo Ruskie 1697. *Załuski.* *Iabłonowski*

Olszowski Hioronim Olszowski będąc Woiewodą Rawskim, umarł 1678. *Idem.*

Grzybowski Franciszek Grzybowski, herbu *Prus 2do*, był Kasztelanem Wrocławskim, *Załuski tom:* 3. *fol:* 122. Dobrogost Grzybowski był Kasztelanem Lubelskim. *Constit* 1634.

Wiecwiński Jan Wiecwiński herbu Prus *3tio*. będąc Kasztelanem Płockim postąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1524. *Bielski fol:* 553.

Miński Iakub Miński herbu Prus *3tio*, był Kasztelanem Czerskim

Rudziński 1472. *Statut Mazowiecki.* Tákże Stanisław Rudziński herbu Prus *3tiò* umarł tymże Kasztelanem 1676. *Consi: Jur: Gen:*

Grzybows: Stanisław Grzybowski herbu Prus *2do*, był tákże Kasztelanem

Rudzinski Czerskim *Constit* 1703. y Kazimierz Franciszek Rudziński, Prus *3tiò*, z ktorego postąpił ná Woiewodztwo Mazowieckie.

Tomasz z Strzępina, herbu Prus, będąc Podkanclerzym Koronnym, oddał pieczęć 1455. *Starowolski in Epis: Crac:*

Minski Stanisław Miński herbu Prus *3tiò* umarł tymże Podkancle-

Olszowski rzym 1607. *Okolski.* Iędrzey Olszowski, Biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1676. *Metryka Koronna.*

Jabłonowski Stanisław Iábłonowski, herbu Prus *3tiò*, Kasztelan Krakowski, Hetman Wielki Koronny, umárł 1702. *Załuski* pierwey był Woiewodą Ruskim, y Hetmanem Polnym Koronnym, zkąd postąpił do Wielkiey Buławy 1682. *Zawacki.* Ian Iabłonowski, tegoż herbu, Miecznik Koronny, był Marszał-

Olszawsk kiem Izby Poselskiey 1637. y drugi raz w Warszawie 1640. *Braun Commen: Jur: Reg:* Marcin Olszowski Łowczy Sieradzki, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1676.

Poznieyszym czásem Ian Iabłonowski, herbu Prus *3tiò*, umarł Woiewodą Ruskim 1731. potym Xiążę Stanisław Iabłonowski, Woiewoda Rawski, umarł 1754. Xiążę Iozef Alexander Iabłonowski, herbu Prus *3tiò*, Woiewoda Nowo-

Jabłonows grodzki, y Xiążę Ian Iabłonowski herbu tegoż, Kawaler Złotego Runa, *Grandis Hispaniæ*, Woiewoda Bracławski, żyią 1756.

Rudziński Franciszek Rudziński, ná tęnczas Starostá Kruświcki, Marszałkował Izbie Poselskiey w Warszawie 1738. Kazimierz Rudziński Kasztelan Czerski, potym Woiewoda Mazowiecki, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1736. y potym drugi raz, czy więcey.

HERBOWNI PRUSS PRIMO.

Według *Okolskiego tom:* 2. *à fol:* 539. *ad fol:* 545. wyrażeni.

Biestrzykowscy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Bogusławscy, nie pisze kędy.
Borowscy, nie pisze kędy.
Bystrzamowie, Nieśiecki zowie ich Bystrami.
Chomentowscy, w Płockim y Dobryńskim Ziemi
Chwałkowscy w Krak: Woie:
Cygańscy w Łęczyckim Wo:
Długoiewscy nie pisze kędy.
Druszkowscy nie pisze kędy
Dymitrowscy w Krakowskim
Garliccy w Krakowskim Wo:
Głowáccy w Mazowieckim
Gniewiewscy w Ciechanows: Ziemi.
Goworawscy w Ziemi Ciech:
Grzymisławscy, *Okolski* pisał ich Grzymysławskiemi, w Poznańskim Woiewodztw:
Jeżowscy, tenże zowie ich Jezewskiemi w Ziemi Warsz:
Iulewscy nie pisze kędy.
Kliccy, nie pisze kędy.
Kliczkowscy, *Okolski* zowie ich Klickowskiemi, w Maz:
Koryccy, tamże w Mazowiec:
Kotowscy w Rawskim Woie:
Łosośińscy w Krakow: Woie:
Michalczewscy nie pisze kędy
Obrzyccy w Mazowieckim.
Orłowie w Krakowskim Wo:
Płońscy w Przemyskiey Zie:
Podlescy nie pisze kędy.
Raczkowscy w Sieradz: Wo:
Rokotowscy w Rawskiskim.
Slubiccy tamże w Rawskim.
Spineccy *de Bendkow*, Spinekami zowie ich *Nieśiecki*.
Stradomscy w Kra: y Sierad:
Studzieńscy nie pisze kędy.
Szamowscy w Łęczyck: Wo:
Szczepanowscy w Krakows: y Sędomirskim.
Swaroccy w Rawskim Woie:
Tobaszowscy nie pisze kędy.
Wiśniewscy w Łukomsk: Zie: y Lubelskim Woiewodztwie.
Wolscy w Krakowskim y Łęczyckim Woiewodztwie.
Zaiączkowscy, *Okolski* zowie ich Zaiąckowskiemi, á nie pisze kędy.

Procz wyrażonych, te Imiona Szlachetne dodaie *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 750.

Andrzeiewski.	Frycowski.	Kaczkowski.	Łatkiewicz.
Chładkowiecki.	Gawłowicki.	Krzywokulski.	Mroczek.
Dobrodzieyski.	Isaykowski.	Krzyżakowski.	Nielepiec.
Drozdowski.	Iucnnowski.	Łącki.	Niemczynow:

Niewiadomſ:	Przechowski	Rywocki.	Woliński.
Ormieński.	Przedziecki.	Rzeſzek.	Załęski.
Otocki:	Rożanka.	Slepczyc.	
Petryczyn.	Rudowski.	Trembecki.	
Piſzczański.	Ruwski.	Więckowski.	

PROCEDENCYA
Z Szumańczowa
SZUMANCZOWSKICH,
HERBU PRUSS PRIMO.

NAypierwſzych w Polſzcze Genearchow tey familij, y Autorow tego herbu, wſpomina *Okolſki tom: 2. fol:* 539. trzech Xiążąt Pruskich, ktorzy z Pruſs dawnością przybyli do Polski, iednak áni on, áni żaden z dawnieyſzych Hiſtorykow, nie piſze iák ſię zwali, y kiedy to było: iednak w Aktach Srzenskich ſą wyrażeni, iako namieniłęm. Z poźnieyſzych antenatow, ci znayzuią ſię: a naywprzod Swięty *Szczepanowski* Stanisław ná Szczepanowie Szczepanowski, herbu Pruſs Imo Biskup Krakowski y Męczennik, urodzony z Sulisława y Bogny, dziedzicow tegoż Szczepanowa, trzy mile od Bochni, ktorego od BOGA ſobie uprośili, będąc przez trzydzieści lak niepłodnemi, matká do pobliskiego gaiu idąca, łatwo urodziła, y w krynicy obmywſzy, do domu przynioſłá, BOG w dzieciństwie do cnot Swiętych y náuki pobudził, Szkołá Akademicka w Gnieźnie, á potym w Paryżu wyedukowała; Lambert Biskup Krakowski, od przedśięwzięcia Zakonnego życia, do Kanonij Krakowskiey námowił, y rządy duchowne w ſtarości mu oddał; Duch Swięty do gorliwych kazań w Katedrze y całey Dyecezyi zapalił; zgodna Kapituła tameczna, po śmierci iego Biskupem obrała, dłudo boiącego *w Roku 36. życia Iego* ſię tey funkcyi y wypraſzaiącego, Papież Alexander II. utwierdził, własna wola iego do większych poſtow y oſtrey włośiennice dozgonnie przymuśiła; pilność Paſterska do corocznych wizyt Plebańskich pociągneła, miłośierdzie do zregeſtrowania wdow ubogich w Dyecezyi, y dobrze im czynienia przy-

przywiodło, poduſzczenie ſzatańskie przez Jána Brzeźnickiego, záproſzonego ná konſekracyą Kościoła ſwoiego, z domu go wygnało, służących skaliczyło, modlitwa ná łące koczuiącego przez noc, Jana z przeproſzeniem ſprowadziła y dobroczynność do konſekrowania Kościoła tegoż przyprowadziła, BOG wsławił cudami mieyſce modlącego ſię, że Swiętą łąką ieſt názwane; lubierzność Bolesława Krola, zá wziętą *Bolesława Śmiały* gwałtem od męża Katarzynę Burzenską, do prywatnego y publicznego ſtrofowania iego pobudziła, kara Boska nie dołęſtwa y ſzalęſtwa w dzieciach z niey pokazała, zemſta Krolewska, ſynowcow Piotrowina, do odebrania kupioney wśi do Kościoła poduſzczyła, świadkowie żyiący świadczyć o tym bali ſię, Stanisław trupa trzech letniego wskrześił, przyprowadził ná ſądy do Solca, ſuchą nogą przez Wisłę, y wygrał. Strworzony cudem Bolesław nie co ſię poskromił, ále odebrawſzy Kijow, więcey ſię przez śiedm lat nierządow dopuſzczał y Woyska iego, á żony pozoſtałe z sługami ſwemi, o tym dowiedziawſzy ſię mężowie ich y posłyſzawſzy to, odſtąpili Krola, zá ktoremi z konfuzyą iż poiachać muśiał, ciężko ich karał; żonąm záś pierśi urzynaiąc, ſzczęnięta do nich przyprawuiąc, á dzieci zábiiaiąc. Upominál go o to S. Stanisław, raz y drugi, ále że tego słuchać nie chciał, wyklął Krola publicznie, o co rozgniewany, Mſzą ná Skałce maiącego, kazał ludziom z Kościoła wywlec, ále od ſtrachu padáiąc ná zięmię, ſąm wpadł y przy podnieśieniu Kielicha, miecz w głowie Swiętey utopił, á wywleczonego w drobne ſztuki roz śiekáć kazał. Przez trzy dni czterech Orłow wielkich ciała pilnowáli, y światłość Niebieska ſwieciła w nocy, aż ſię Kanonicy ośmielili zebrać Ciáło iego ſztukami, zebrawſzy cudownie w iedno zrosło ſię, palca tylko u ręki nieſtawáło, ktory w rybie bliskiey ſadzawki światłością BOG wyiawił. Obſzerniey życie tego S. Biskupa y cuda iego każdy czytać może u *Nieśieckiego tom: 3. á fol: 741.*

Poznieyśi tego Domu y herbu byli, Gunter Biskup Płocki, ktory wſtąpił ná tę godność 1227. widząc w Dyecezyi niebeśpieczeńſtwa od Pruſsow náieżdzaiących, ludzi zabijaiących,

cych, á Xiążęcia Mazowieckiego Konrada o to niedbaiącego, zebrawſzy ludźi co mogł tenże Biskup, potyczkami powściągnął Pruſſakow rozboie, y Zamek Dzierzgowski ludzmi ſwemi oſadził, z ktorego naybardziey Pruſſowie wypadáli, á w dalſzych niebeśpieczeńſtwach był powodem Konradowi, áby Krzyżakow z Paleſtyny wygnanych záciągnął dla obrony; co gdy ſię ſtało, wieś im dárował w Chełmińskiey Ziemi z wyſpą przy niey będącą, iadąc do Rzymu w intereśie Kościelnym umarł w Wiedniu 1232. *Długoſſus in Vit: Epiſc: Płocen:*

Fálantá, herbu tegoż, był Poznańskim Biskupem, ktorego Xiąże Wielkopolskie Bolesław, ná tę godność promowował, y Arcy-Biskup Gnieźnieński poświęcił w roku 1280. umarł 1290. według *Paprockiego*: Zlinij S. Stanisława Biskupa, był Zbrosław Kanonikiem Krakowskim y Wrocławskim, ktory wieś Szczepanowice zápiſał Klaſztorowi Miechowskiemu 1278. *Nakielſki fol*: 202. tegoż trzech Braci liczy Hrabiow, Wincentego, Pełkę y Januſza, według liſtu Zbrosłáwa, dane go temuż Klaſzorowi. Tomaſz Biskup Płocki, według *Długoſza* ośm lat ná tym Biskupſtwie śiedział, umarł roku 1270. według *Łubieńskiego*. Jakub Staroſta Dobrzyński, od Krzyżakow zábity. *Długoſz & Cromer*. O inſzych tego domu Hiſtorycy piſzą, ale iuż od dobr ſpecifikowanych dáwnością ſwoią, iáko o Tomaſzu z Strzępina, Biskupie Krakowskim, Podkanclerzym Koronnym 1454. *Starowolſki in Vit: Epiſ: Crac:* y o inſzych inśi, ktorych tu nie wymienią, doſyć mi wyrażić, że familia z Szumańczowa Szumańczowskich herbu Pruſs 1*mô* ſtarożytnemi łatámi, w Woiewodztwie Krakowskim sławna, obſzerna y zásłużona, má ſwoie dokumenta dawne w Aktach Ziemskich y Grodzkich, w Krakowskich, Sędomirskich, Nowomieyskich, Sądeckich, y Bieckich, iedney niegdy dzielnice z Szczepanowskiemi, z ktorych Antenat ná bywſzy Szumańczowá, zwał ſię Szumańczowskim, wegług dawnego zwyczaiu w Polſzcze, z kąd inni ſukceſſorowie záczęli ſię piſać *de Szumańczowo* Szumańczowskiemi, iáko ieſt ná to dokument autentyczny, ktorych kolligacye z rożnemi Fámiliami, do tych czas w Krakowskim znayduią ſię, nie ktorzy potym

Szczepanowskiej

tym tegoż Jmięnia w rożnych lokowáli ſię Woiewodztwách, w Wielkiey Polſzcze, Sędomirskim y Ruskim, y tam z rożnemi Domámi skolligáceni, iáko o tym *Nieśiecki* w ſwoiey edycyi wyraża, że Szumańczowski miał zá ſobą Zulińską, tenże drugą poioł żonę Sindzińską, Sęndziankę Grodzką Piotrkowską. Ja záś, lubo dáwnieyſzych dokumentow, z Aktow wyżey wyrażonych nie ſpecyfikuię (:bo ta ſtarożytna Familia wſzyſtkim dobrze wiadoma:) kładę iednák tu poznieyſzą Procedencyą, z munimentow autentycznych Domowych zebraną.

Zulińska
Sindzinská

Stanisław *de Szumańczowo*, herbu Pruſs *Primo* Szumańczowski, dziedzic ná Dobrośieczu w Woiewodztwie Krákowskim, miał ſyna Jana, ktory śię ożenił około roku 1600. z Zofiją z Zákliczyna Jordanowną, herbu Trąby, z ktorą *procreavit* ſynow piąciu, Staniſława, Marcina, Achacego, Władyſławа, Staniſława drugiego *ſterilem*, y corkę iednę Elżbietę, Piotra Radwańskiego żonę. Staniſłew wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie z Konſtancyą Kraiewską *propagavit* Sobeſtyana y Krzyſztofa *ſteriles*. Marcin dziedzic ná Gorzeiowey y Grudnyi w Woiewodztwie Sęndomirskim, uczynił wota małżeńskie z Anną z Godlawa Godlowską, ktorych ſynowie Szumańczowſcy, Franciſzek Podczaſzy Latyczowski, dobr Milatyna w Ruskim Woiewodztwie dziedzic, tęn z Elzbietą Skrzetuską, Jana z Jelitowa y Marycanny z Łukowicy Sęndzimirowny Skrzetuskich corką, poprzyśięgłſzy dożywotnią małżęńſtwa ligę, ſpłodził ſynow dwoch, y corek śiedm, z tych ſtarſzy ſyn Jozef Szumańczowski Kapitan w Gwardyi Jego Krolewskiey Mości, ktory z Katarzyny Swidzińskiey miał ſyna iednego Andrzeia, y corek cztery, Marcyannę, Maryánnę, Annę y Wiktoryą *minorennes*. Drugi ſyn Franciſzka Podczaſzego Latyczowskiego, Jgnacy Szumańczowski, Podſtoli Podolski. Corki tegoż Franciſzka, pierwſza Katarzyna dwa razy wchodziła w wota małżeńskie, *primô* z Władysławem Tomickim Miecznikiem Poznáńskim, z ktorych ieſt potomſtwo; *secundò*, z Janem Grodzickim Pułkownikiem Woysk J. K. M. Druga corka Franciſzka Szumańczowskiego z pomienioney Skrzetuskiey urodzona Elzbieta, dwa razy śluby małżeńskie

Jordanown:
Rádwański
Kraiewska.
Godlowska
Skrzetuska.
Sędzimiro:
Swidzińska.
Tomicki.
Grodzicki.

 miała,

miała, *primô votô* z Franciſzkiem Falęckim, Podſtolim Zy-
Falęcki tomirskim, od ktorych pochodzą Marcellin y Jozef Fálęc-
Olszyński cy; *ſecundô votô* z Antonim Olſzyńskim Podczaſzym Bełskim
ſterilis. Trzecią corka Frankiſzka Szumańczowskiego, Cześni-
ką Latyczowskiego z Marcyanny Skrzetuskiey Anna, Woycie-
Jakacki cha Jakackiego, Podczaſzeg, oMińskiego żona powiła Franciſz-
kę pannę. Czwarta corka tegoż Franciſzka Szumańczow-
skiego Tereſſa, oddana w dożywotnią przyiáźń Jozefowi By-
linie, Podczaſzemu Czerskiemu, z ktorych ieſt potomſtwo.
Bylina, Piąta corka Franciſzka tegoż, Febronia panną, á dwie Zakon-
nicami, Barbara y Maryanna.

Drugi ſyn Iozef Szumańczowski, Marcina *in Gorzeiowa*
& *Grudna* dziedzica, z Anny Godlowskiey urodzony Iozef,
Godlowska tęn z Maryanną Romerowną, miał ſyna iednego Staniſława
bezdzietnego, y oprocz wyrażonych ſynow Marcina Szumań-
czowskiego, było kilka corek, Tereſſa Staniſława Swiato-
Zawacki pełki Záwackiego żona, Zofia Ierzego Łychowskiego, Anna
Łychowski Adama Służewskiego, Elzbieta Iana Uniatyckiego, Helena A-
Służewski dama Zawackiego, małżonki wſzyſtkie z potomſtwem ſwoim.
Uniatycki

Wracam ſię do Iana Szumańczowskiego, y dalſzego po-
tomſtwa tego z Zofij Iordanowny, ktorzy oprocz Staniſława
y Marcina ſynow, *procrearunt* Achacego y Władyſława Szu-
mańczowskich. Władyſław wſzedłſzy w kontrakty małżeń-
Czermińska skie z Czermińską, mieli ſynow, Franciſzka, Michała, Lau-
rentego, *ſteriles*. Achacy Szumańczowski, tęn z Agnieſzką
Gorska Gorską miał ſynow pięć, Stefana, Iana, Andrzeia, Staniſława,
Iakuba, y corkę Annę, daną w dożywotnią przyiáźń Ianowi
Zbigniews Zbigniewskiemu. Stefan Szumańczowski ſyn Achacego, wſzedł
Sztuwartowna kontrakty małżeńskie z Elzbietą Sztuwartowną, ktorych *proles*
fæmella. Ian y Andrzey *ſteriles*, Stanisław dobr Iwanowka
dziedzic w Woiewodztwie Ruskim, wſzedłſzy w kontrakty
Hoczanow dożywotnie z Anną Hoczanowną, *procreârunt* Mikołaia Szu-
mańczowskiego Łowczego Halickiego, Iozefa Miecznika
Barcikows Nurskiego, ten z Barcikowską má ſyna Mikołaia. Iakub Szu-
mańczowski, ſyn Achacego, ożeniony z Służewską *procrea-*
Wilkoszowska *vit* Stefana bezdzietnego, y Rozalią corkę Franciſzka Wil-
koſzowskiego żonę, maiącą potomſtwo.

URBA-

URBANOWSCY herbu Pruſs 1*mo*. w Wielkiey Polſzcze, Urbanowscy
w Woiewodztwach, Poznáńskim, Káliskim, y ná Ruśi, Dom
dawny, o ktorym *Nieśiecki tom*: 4. *fol*: 439. zowiąc ich Ur-
banowskiemi, ále herbu im nie dodaie, mowiąc: Jan Urba-
nowski z Poznańskim Woiewodztwem podpiſał Elekcyą Ia-
na III. Stefan Piſarz Grodzki Wſchowski, Sekretarſz Konfede-
racyi Warſzawskiey 1704. Walentyn w tymże roku z Kaliskie-
go podpiſał Konfederacyą Sęndomirską. Ian ſłużył zá Towa-
ryſz 1673. Piotr Sędzia Ziemski Piotrkowski 1603. Ian y Iakub
w Poznańskim, Stefan y Woyciech w Kaliskim 1697. Záczęm,
co ſię przez niewiadomość ſtało, ia tu wyrażąm. Ian z Wo-
iewodztwa Poznańskiego podpiſał Elekcyą Krola Iana III.
Stefan Piſarz Grodzki Wſchowski, Sekretarz Konfederacyi
Warſzawskiey 1704. & *ab arcanis* u Krola Staniſława. Wa-
lenty w tymże roku z Kaliskiego podpiſał Konfederacyą
Sęndomirską. Tęn wynioſł ſię ná Ruś w Ziemię Przemyską,
gdzie ſpłodził czterech ſynow, Antoniego ſławnego u OO.
Bernardynow Kaznodzieię, Iozefa Woyskiego Owruckiego, Nenchowna
Towárzyſza znáku Pancernego, ktory poiął Nenchownę Sługocki
Podkomorzankę Inflantską, śioſtrzęnicę rodzoną Sługockie-
go, Strażnika Polnego Koronnego, z ktorą ſpłodził corkę
Monikę Domicyllę, y ſyna Nepomucena. Franciſzek Łow-
czy Nurski ſyn Walentego trzeci, poioł Raciborowską Stol- Raciborow:
nikownę Owrucką. Michał Chorąży pod Dragonią Regi-
mentu Krolowy Iadwigi. Corki trzy Wálentego poſzły Agnie-
ſzka, Sinkiewiczá Skarbnika Mozyrskiego. Marcyanna zá Łęm- Linkiewicz
pickiego Sędziego Zákroczymskiego. Kátarzyná zá Gidziń- Łęmpicki
skiego Regenta Ziemskiego Przemyskiego. Ian ſłużył zá To- Gidziński
warzyſz 1673. Piotr Sędźia Grodzki Piotrkowski 1603. Ian
y Iakub w Poznáńskim, Woyciech w Kaliskim 1697. Marcin
kredytowany w Domu Sapieżyńskim, umarł w Litwie.

* * * * * *
* * * * *
* * * *

PRUSS SECUNDO HERB.

EPIGRAMMA.

Mortis sunt falces veterum instrumenta Virorum,
Mors secat in viridi florida facta Patrum.
Crux sua degenerat mortes populiq; foriq;
Omnia florescunt semper utraque Cruce.
Sangvineis quocunq; Crucis madet obvia tellus
Imbribus, hæc Lauris semper ubiq; viret.

ABRYS HERBOWNY.

SĄ dwie Kosy ostrzem do siebie obrocone, głowami sznurkiem złotym związane, końcami ná siebie złożone, między ktoremi połtora Krzyża herbu Prussow w Polu czerwonym, Krzyże y Kosy koloru białego, ná hełmie zbroyna ręka z mieczem zámaśistym do cięcia. *Okolski tom: 2. fol: 545. & alij apud Niesieccium tom: 3. fol: 750.* Jest odmienność połowy Krzyża *w Okolskim y Niesieckim*, że go kładą nalewey tarczy

tarczy nie ták, iák w pierwszym Pruśie, lubo obadwa powiádáią: *Połtora Krzyża tákiego, iáki iest w herbie Pruss 1mo.*

ORYGINAŁ HERBU TEGO.

ZOwie się ten herb *Pruss 2do*, iż pochodzi od Prussa *1mo.* z tákiey przyczyny: Iż *Dobrogozzo* syn Xiążęcia *Obyzorzona* Prussa, iednego z trzech Bráci wspomnionych wyżey, będąc Wodzęm Woyskowym u Krolá Káźimierza I. y Gubernatorem trzech Prowincyi, oraz Strażnikiem Xięstwa Mazowieckiego, po trzy kroć zniosłszy Woyska Xiążęciá Mazowieckiego Masławá, álbo *Mazosza*, Pretendenta czy Kandydata Korony Polskiey, dwiema Kosámi tákiemiż szczycącego się, po śmierci iego od Prussow tyrańsko zgubionego, zostáła się Corka tegoż iedynaczka, z dobrami wielkiemi, ná Dworze Krolowey Dobrogniewy w opiece będąca, iáko ze krwi Krolewskiey pochodząca; prosił tęnże Dobrogozzo Krola Káźimierza, áby mu w Małżeństwo pozwolona była, co łatwo dla zasług iego uczyniwszy, z zezwoleniem Panny Másławianki, ná pámiątkę Domu złączonego, kosy iey ná tarczy z herbownym Prusem swoim złączył. *Cromerus & Okolski tom: 2. fol. 545. sequ.* y inśi u *Niesieckiego l. c.* Reszty doczytasz się w XX. Jabłonowskich Procedencyi. Zowie się ten herb Wilcze kosy dla tego, iż pierwszy Genearcha Domu Xiążęcia Masława wynalazcą był fortelnego podcinania nog Wilkom kosámi, szkodzącym w támtym kráiu Mazowieckim, á to tym sposobęm, iák y teraz czynią w zimie tamże, y ná Podlasiu: O tychże kosach wspomina *Okolski tom: 1. fol: 475.* według zdania swoiego.

HERBOWNI PRUSS SECUNDO.

Okolski tom: 2. fol: 548. sequ: tych wspomina. Baworowscy w Ruskim. Chomętowscy nie pisze kędy. Głuchowscy w Chełmińskim Woiewodztwie. Grzybowscy w Mazowieckim y Warszawskiey Ziemi. Jezierscy w Ziemi Czerskiey. Miśiewscy w Kuiawách. Myśleccy w Mazowszu y Prussach. Nakwascy w Płockim Woiewodztwie y Ziemi Wyszogrodzkiey. Preczkowscy w Ziemi Dobrzyńskiey. Radomińscy támże. Rudowscy pod Nowogrodem w W. X. Litewskim. Wołowscy w Ziemi Wyszogrodzkiey. Zgliniccy w Płockim Woiewo- *Herbowni wed. na Okolskiego*

iewodztwie y Dobryńskiey Ziemi, zwali się potym Radomickiemi. *Niesieki tom: 3. fol: 751*, oprocz wspomnionych, tych wyraża: *Daniecki, Dębowski, Faszczewski, Kobyliński, Małachowski, Mitarnowski, Niewierski, Nowomieyski, Olszewski, Pruski, Zaborowski.*

PROCEDENCYA

z Nakwaśina

NAKWASKICH

W Płockim Woiewodztwie, Ziemi Wyszogrodzkiey, HERBU PRUSS SECUNDO.

OProcz *Paprockiego*, pisał o tey Familij zacney y starożytney *Okolski tom: 2. fol:* 548. mowiąc. Nakwascy *in Plocansi Palatinatu & in Visogrodensi Terra, viri ut splendore generis, ita actuum generosorum dignitate conspicui. Stanislaus Succamerarius Visogrodensis, in negotiis Reipublicæ dextre agendis, disertus & practicus, quem Constitutio Regni meminit. Felix, vir dignitate literarum ornatas, ad spiritualem vitam animum contulit, Parochus in Sierpsko & Kirnowo Mathias in Visogrodiensi Terra dignissimus vir, in anno* 1595. *Exactor contributionum Regni institutus. Andreas Nakwaski Tribunus Vissogrodensis Electionem Vladislai IV. Regis, ex eadem Terra subscripsit.* Podobnie o tym Domu pisze *Niesiecki tom: 3. fol: 333.* Iá záś z pomięnionych Autorow tylo wyrażąm: Budek z Nakwaśina w Ziemi Wyszogrodzkiey leżącego Cześnik Wyszogrodzki, podpisał Dekret przeciw Heretykom 1525. *u Łubieński in vitis Ep: Płoce:* Stanisław Podkomorzy Wyszogrodzki. *Constit:* 1577. *fol:* 321. Szczesny Pleban w Sierpcu, Mąż uczony. Felix Woyski Wyszogrodzki posłował ná rożne Seymy. *Constit* 1611. *fol:* 36. Ian Łowczy Wyszogrodzki, tenże Pisarzęm Ziemi Wyszogrodzkiey, ktorego syn Iozef Stolnik Wyszogrodzki 1704. Tenże Starostą Ciechanowskim, potym Podkomorzym Wyszogrodzkim, ná ostatek Kasztelanem Rawskim. Posłował ná wielu Seymach, Kommissarzęm ná Kommissyach Radomskich, y Deputatem bywał ná Trybunał Koronny,

ronny, y ná innych Rzeczy-pospolitey Kommissyach, iáko to; Toruńskiey y Kurlad: á wprzod bywał w służbie woienney. Trzy rázy szluby małżeńskie ponawiał, *1mo* z Płochocką iednę miał corkę, ktora wydana zá Sołtyka, Kasztelanica Lubelskiego; *2do* z Ielcowną, pozostałą wdową po Orzechowskim; *3tiô* z Eleonorą Potocką, Starościanką Trębowolską, herbu Piława, Corką Michała z Maryanny Kątskiey Kasztelanki Krakowskiey, tá mu powiła syna, á wprędce dziecięcięm umarł. Felix Nakwaski z Maryanną Łośiowną, Władysławá Woiewody Malborskiego śiostrą miał Woyciechá, ktory był Lwowskim Pisarzem Ziemskim, ná ostatek Woyskim Wyszogrodzkim, *1mô votô* z Nakwaską Kasztelana, Rawskiego śiostrą, miał Iana Oberszteyletnanta w Woysku Koronnym, *2dô votô* z Młocką Francișzka, ktory ná Kommissyi Radomskiey był Kommissarzęm, ná kilkunastu Seymach Posłem, wprzod Pisarzem Ziemskim, á potym Podkomorzym Wyszogrodzkim, zacnego y doskonałego w Prawie Koronnym Męża, dystyngwowanych kwalitatyw; Felixa, ktory był wprzod Łowczym Zakroczymskim, á potym Chorążym Wyszogrodzkim. Hieronim, od ktorego z Brucką Stanisław Kameduła. Tomasz Cześnik Zakroczymski. Ian z Bromirską, wprzod Stolnik, potym Chorąży Wyszogrodzki, od ktorego z Sobolewską, Podkomorzego Warszawskiego corką, Wincenty y Klemens Pisarz Ziemski y Grodzki Wyszogrodzki.

PRZYIACIEL LINIEWSKICH.

EPIGRAMMA.

Sunt duo Corda ſimul, tam ſtricto fœdere juncta, ut
Hæc Gladius fortis non reſecare queat.
Cordibus enſiferos Vos ſignat ſtemma Gradivos,
Et gladius Themidis juſtitiæ dat opus.
O! utinam cunctis pariter ſint arma Polonis,
Et foris & fierent optima quæque domi.

OPISANIE HERBU.

SĄ dwa Serca w polu czerwonym, między ktoremi Miecz obośieczny końcem ná doł obrocony, do gory rękoieśćią z krzyżem zwyczaynym, ná hełmie Korona bez pior, iák go Dom Liniewſkich z dawna záżywa, nádany około Roku 1433. od Swidrygiełła Xiążęcia W. X. L. brata rodzonego Jagełły Władyſława Krola Polſkiego, nie iakiemu Rycerzowi Woynie Walatyckiemu, podczás náiazdow Litewſkich y Woien pod Lidą, Brześciem Litewſkim, Bracławiem Podolſkim, y inſzych, o ktorych *Cromerus & Hornanenſis Deſcrip: Reg: Polo. Mq; D. Litt: fol:* 288. 294. & 394. zá iakie dźieła, *non conſtat*, doſyć że go X. *Dunin* w Kazaniu ſwoim ták wſpomina *u Nie:*

u Nieśieckiego tom 3. *fol:* 111. y ia czytałem o nim w dawnym *Manuſkrypćie*. Łączę ten herb rodowity *purè* Liniewſkich, do Imienia herbu *Przyiaćiela*, z tych przyczyn: 1*mò*. że ſerca ſymbolizuią zobopolną przyiaźń, miecz między niemi nierozerwanego przyiaciela: *S. Petrus Chryſol: in Biblioth: par:* 5. y wielu inſzych. 2*do*. że do herbu Przyiaciela należą dwa ſerca z mieczęm, iakiego zaſzczytu Domy ná Wołyniu używały, o czym P. *Rudka u Nieſieckiego tom:* 3. *fol:* 768. ktory tákże dwa ſerca Dawbárow Muśninickich, Boguſławow y Skirmuntow Strawińſkich, pod imieniem herbownego Przyiaciela kładzie.

PROCEDENCYA

Ná Liniewie w Powiećie Łuckim

WOYNOW LINIEWSKICH,

HERBU PRZYIACIEL.

PIſał o tym Domie *Nieśiecki tom*: 3. *fol:* 111. *ſeqv:* ále herb nie tym kſztałtem ieſt tam wyrażony, iák go dawnośćią używaią, to ieſt dwa ſerca wſpák ſą obrocone, ná doł aortą, końcem do gory, nie ták iáko naturalnie w ludziách leżą, mowiąc: Tego herbu Dom Liniewſkich zdawna ná Wołyniu y ná Ruśi zażywa. Z tych Michała Liniewſkiego wſpomina *Metryka Wołyńſka* 1528. Michał Poborca w Wołyńſkim z Seymu 1581. *Conſtit: fol:* 395. Jan 1595. *Conſtit: fol:* 676. Fieodor, *Conſtit:* 1618. Iendrzey Poſeł ná Seym 1626. z tamtąd deputowany ná Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol:* 5. *y* 1628, z kąd Kommiſſarzęm ſtanął do zapłaty Woyſku, *Conſtit: fol:* 2. w Roku 1638. iuż będąc Podſędkiem Łuckim, *Conſtit: fol.* 19. á potym Sędzia Ziemſki Łucki, ſyn iego Stefan 1649. N. Liniewſka Sędzianka Łucka, była zá Czaplicem, Joanna zá Marcinem Orchowſkim, N. Liniewſki Kuſtoſz y Kánonik Łucki koło Roku 1600. Staniſław Łowczy Kiiowſki, Klaſztor OO. Bernardynom w Łucku wyſtawił 1643. Michał y Stefan Sędzia Grodzki Włodźimirſki, Kommiſſarz do granic z Seymu 1638. *Conſtit: fol:* 19. Jan Rotmiſtrz Woiewodztwa Wołyńſkiego 1648.

Liniewſcy

Czaplic

Orchowſki

1648. tenże czy inszy Jan Pułkownik, dawſzy śię w znáki nie-
przyiaćiołom tey Oyczyzny, zginął pod Krupą, N. Liniewſki
Regimentarz podczas woyny Szwedzkiey poległ w ſławney y
zwycięzkiey pod Cudnowęm batalii; corka iego Maryanna ná
Liniewię, Szpanowie, Kiſielinie dziedźiczka, pierwſzym zwią-
Gołuchow-ſki zkiem żyła z Abrahamem Gołuchowſkim, Podkomorzym Li-
tewſkim, z ktorym wraz Kośćioł w dobrach ſwoich Kiśielin-
Grotaus ſkich wymurowała, drugim z Euſtachim Grotauzem Kaſzte-
lanem Zmudzkim, umarła 1710, w Kośćiele Kraſnoſtawſkim
Soc: JESU pochowana, ktoremu mieyſcu wiele znacznych
dobrodźieyſtw uczyniła. Stryi iey Marcin Łowczy Bracławſki,
Strzemeska *Conſtit*: 1653: *fol*: 13. á potym Bełzki, z Anny Strzemeſkiey
Podſędkowny Halickiey ſpłodził trzech ſynow; z tych náprzod
Sędzia Bełzki y Podwoiewodzy Krakowski, potym Kaſztelan
Lubaczowski 1703. *Conſtit: fol*: 13. umarł Kaſztelanem Wo-
Branicka łyńskim, Branicka corkę mu powiła, ktora żyła z Jerzym Po-
Potocki tockim, Staroſtą Grabowieckim. Staniſław ná Drochiczynach
Łowczy Kiiowski, Staroſta Zwinogrodzki, miał zá ſobą Ewę
Stępkowska Stępkowską, Káſztelankę Bracławską, Staroſćiankę Włodźi-
Kunicka mirską, z tey potomſtwo, Antonina Kunicka, Adam y Anto-
ni, z tych Antoni Łowczy Kiiowski, Sędzia Kapturowy Chełm-
ski w roku 1733. N. Staroſta Zwinogrodzki, złączył śię był
Szaniawsk dożywotnie z Ewą Szaniawską, Kaſztelanką Lubelską, ále śię
to Małżeńſtwo rozeſzło. Dotąd pomięniony *Nieśiecki*.

Ale że w tey relacyi znayduią śię nie ktore errory, záczęm
táką czynię informacyą. To prawda, że Woynowie z przy-
domku Liniewſcy, z dawna ſą dźiedźicami ná Liniewie w Wo-
iewodztwie Wołyńskim, Powiecie Łuckim, iáko dokumenta
świádczą: Pierwſzy z liſtu upominalnego Roku 1541. dnia 7.
List Krola Zygmunta I. Mieśiąca kwietnia, Indykty. XIV. zá Krola Zygmunta I. A to,
iż śię Waſyl Zadorowicz Liniewski, iák Obywatel Woiewodz-
twa Wołyńskiego, przed ſądęm Krolewskim o dobra ſwoie
dziedziczne ſądźił, gdźie Krol ná żałobę Waſyla Fedorowicza
Liniewskiego Dworzánina ſwego, upomina Jacka Michno-
Karabano: wicza Karabanowicza o odięcie dobr. Drugi Roku 1568. dnia
25. Stycznia; iż Tychna Olechnowicza Liniewskiego ſynowie,
Januſz y Jakim Liniewſcy, taką między ſobą mieli tranſakcyą.
Ianuſz

Ianuſz bratu ſwemu Iakimowi Liniewskiemu daruie część ſwo- *Donacya*
ię w Liniewie, daiąc mu moc zupełną dochodzenia tegoż
ſwego Imięnia zobopolnego, z rąk Oyca ich wyſzłego. Elibe-
ruie brát rodzony Ianuſza u Staniſława Graiewskiego, Stolnika *Graiewski*
Ziemi Podlaskiey, ná Seymie przed Krolem Stefanem (ále w
Roku pomięnionym muśi bydź omyłka, bo Krol Stefan umarł
roku 1586. á przed nim Henryk Walezy uſtąpił z Kroleſtwa
1574.) *inita mutua inter ſe concordia*, ktorą Krol Stefan áp-
probował w Metryce Káncellaryi Koronney w Warſzawie.
Liniewſcy wyrażeni przydomek ſwoy maią *Woyna*, iák świád-
czy dokument w Zamku Łuckim 1584. dnia 4. Grudnia, to ieſt
zámiana dobr za dobra między bracią rodzonemi: Woyna Li-
niewski *uti tutor naturalis*, część ſwoię y ſynowca ſwego Pawła
Iwanowicza z Roſtockiey ſpłodzonego Liniewskiego, w do- *Roſtocka*
brach Oyczyſtych Liniewie puſzcza Michałowi Waſylewiczo-
wi bratu rodzonemu ſwemu, á bierze w zámianę tych dobr, *for-
tes* Michała we wśi Popince W. X. Litewskiego. Pradźiad ży-
iącego, teraz gdy to piſzę, Ignacego Liniewskiego, Łowczyca
Kiiowskiego, Marcin Liniewski Łowczy Bracławski, á potym
Bełzki, z Anną Strzemecką, Podſędkowną Halicką *procreavit* *Strzemecka*
Michała Liniewskiego, Kaſztelana Wołyńskiego, ktorych corka
Maryanna była zá Ierzym Potockim herbu Piława, Staroſtą Gra- *Potocki*
bowieckim, z tey Anna urodzona, wydana była zá Xiążęćia Sta- *Xiążę Iabłonowski*
niſława Iabłonowskiego, Woiewodę Rawskiego, z ktorey corka
Máryánna Xiążęćia Iozefa Lubomirskiego, Podſtolego W. X. *Xiążę Lubomirski*
Litewskiego była żoną. Staniſław Liniewski, Łowczy Kiiow-
ski, ſyn Michała Kaſztelana Wołyńskiego, ożeniony z Ewą *Stępkowska*
Stępkowską, Kaſztelanką Bracławską. Adam Liniewski ſyn
drugi, Staroſta Zwinogrodzki. Antoni ſyn trzeci Łowczy Ki-
iowski, y corká druga Antonina, Kunickiego Miecznika *Kunicki*
Chełmskiego żona. Pomięniony Antoni Liniewski, Łowczyc
Kiiowski, żyie w tym roku 1756. z Anną Romanowską, Podko- *Romanowska*
morzanką Chełmską, z ktorey urodzony Ignacy.

Maią wielkie y zácne kolligacye z Czaplicow, Orchowskich, *Kolligacye*
Gołuchowskich, Strzemeckich, Branickich, Potockich, Stęp-
kowskich, Kunickich, Roſtockich, Xiążąt Iabłonowskich y
Lubomirskich, Romanowskich, y inſzych. Maią y zaſługi z
pochwa-

pochwałami w Rzeczy-pospolitey, ktore tu przyłączam z Panegiryku *Sidera Terræ Chełmensis, Scholarum Piarum*, Ziemstwu Chełmskiemu przypisanego 1733 Roku. *Ad armatas provocat laudes Linievius Ensis, &c Revelarunt illa Poloniæ ad cautelam imminentium, ad tutelam circumstantium malorum*, Joannes Liniewski *Castellanus Lubaczoviensis; Michaël Castellanu Vołhyniæ, uterq; sui ævi Consi, futuri consilium, præteriti viva historia. Quoties accendebantur in Senatu ac Comitiis, belli incendia, eloquentiæ torrente extingvebant, quaties animorum hiabant scissuræ, Gallicano uniebant torque, obortas sententiarum amaritudines, favô Demosthenis condiebant, motus difformes Poli Sarmatici componebant ut Intelligentiæ. Duos nominaveris Coluros, vel Alcidis Columnas, in quibus moles consiliorum nitebatur, bellica Radomiensis Curia fundabatur, duos Augusti II. Gladios, qui nodos difficultatum Regni solvebant, accerrimi Legum Defensores, fulgendo in Trabeis, fulgurando & fulminando in bellis, undiq; Patritio non dispares Ensi. Quem dicere Alterum Poloniæ Szczerbiec, styli virtus, non excessus. Clenodium enim est in Thesauro, munimentum in armamentario. Firmat propositum*, Andreas Liniewski *Martis fortitudo, in bellico Tribunali, justitiæ*
Constitutio Regni 1626 *vindex, an Justitia, Sigismundi III. omnis virtus.* Michael & Martinus *ille in Judiciis incorruptus Angelus, hic Sangvinis, fortunæ, dotum animi liberalissimus, Gradivi Camenecensis Provisor, periculorum Prævisor, testante* Kochovio *Consiliorum belli Præses:* Item 1552 *Impositus moderatur Linievius Optio, tractandis Commilitonum ingeniis, vel promovendis desideriis, non ineptus. Venator Vołhyniæ* Annalium lib 6. *Commissarius ad recipienda fortalitia Ukrainæ, ipsemet Illum Regni, tutissimumq; Capitolium. Parens Ill: ac M. D.* Stanislaus Liniewski *Capitaneus Zwinogrodensis Avitorum Cordium animæ, Gladii splendor. Per pacta Hymænei cum* Stępkowska *Castellanide Bracławiensi purpureum* Cordium *auxit Sangvinem, totumq; Palatinatum Vołhyniæ fecit consangvineum, administratis gloriosè functionibus, suæ Gentis factus* Miecislaus, *veritatis tuendæ* Stanislaus. *Unde* Linievianæ *Domûs ornamenta Senatorii murices, Sellæ, Curules, imagines,* Consi, *Solones, virtutes. Accedunt his, & accedunt splendorem* Kisielorum, Dziedus[z]ycciorum, Zachorowsciorum, *Comitum in Tarnow*, Romanowsciorum *Principum Russiæ Successorum*, Slugocciorum *Illustrissima nomina. Multiplicant*

Confederatio Sandomiriensis 170. Dziedusz:

Potocciorum, Jabłonowsciorum *Cruces. Ad Summum* Sobiescianus *Clypeus, Corona* Linieviani *Gladij, Cordium tutela. Tot ergo Phæborum est dies, Ill: ac M. D.* Antonius Liniewski *Venator Kijoviensis, tot* Purpurarum *color, gemmarum precium, virtutum possessio, claregestorum Executor, adeoq; Prytanei Capturalis, Decus singulare.*

PUŁKOZIC HERB.

EPIGPAMMA.

Culmina celsa petit, supra sua stemmata Capra,
Et gravibus fatis præbet Asellus opem.
Pro Patria grandes quos non tulit ille labores?
Excelsos pavit pectore Capra Viros.
Est Asinus non hic stolidus, sed doctus Apollo,
Laudibus æternis promereturq; lyram.

ABRYS HERBOWNY.

JEst w krawym polu Osla głowa szara, ná koronie puł Kozy widáć w lewą tarczy rogami obroconey, pyskiem y

 prze-

przedniemi rogami w práwą, iakoby do gory ſkaczącey. *Paprocki w Gniaździe y o Herbach, Bielſki fol:* 77. *Okolſki tom* 2. *fol:* 473.

ORYGINAŁ PUŁKOZICA.

Roku 1022. według *Okolſkiego loco cita*: były wielkie náiazdy Pogánow w Słowiańskim Páńſtwie, gdzie Polak urodzony *Stáwiſz*, zamknął ſię z ludzmi z gromadzonemi w Zamku *Eczech* nazwanym, tam broniąc ſię przez kilka czaſow mocno y odważnie, odpor dawał potężny nieprzyiaciołom tak dalece, iż nie mogąc go dobyć, umyślili Poganie głodem do poddania ſię ludzi przymuśić, iákoż nakoniec żyć iuż ciężko im było. Przeto Rycerz pomięniony *Stawiſz*, tego ná nich fortelu zażył: kazał oſła y kozę oſtatnią zábić, á krwią ich skory wołowe zbroczywſzy, w oczach nieprzyiacioł kazał porozwieſzáć, á gdy oſtatni attak przypuścili, zámiaſt kamieni kościami, y ſztukami męſa świerzego z tych bydląt zábitych, kazał na nich rzucáć. Co poſtrzegłſzy Pogánie, że áni orężem, áni głodęm, nie mogli ich doſtać, (bo też był Zamek mocno obronny) ze wſtydem odſtąpili. Xiążę tego Zamku pochwaliwſzy dzielność Rycerza y táką inwencyą, oprocz skarbu, tęn mu herb nadał ná wieczną pamiątkę Rycerſtwa y fortelu iego. A lubo wſzycy tám zámknięci chcieli go mieć wiecznym Gubernátorē Zámku wyrażonego, przecięż on do Polski powrociwſzy, ſpłodził Syna Boguſza żyiącego w Roku 1044. y z niego inne Patomſtwo godne, iák mowi *Paprocki w Gniaździe cnoty, y Okolſki tom 2. fol:* 477. z *Bielſkiego*.

DYGNITARZE ZNACZNIEYSI Y WIADOMSI HERBU TEGO.

Rzeſzowsk. Jan Rzeſzowski herbu Pułkozic, będąc pierwſzym Arcy-Biskupem Lwowskim, umarł 1436. *Skrobiſzovius in Actis Archiep: Leopolien:* Felix Ligcza będąc tymże Arcy-Biskupem, umarł 1560. *Idem.* *Ligęza*

Przemankowski Páweł Przemankowski herbu Pułkozic, Siskup Krakowski, umarł 1293.

Rzeſzowski Jan Rzeſzowski tákże Biskup Krakowski, umarł 1488. *Starowolſki in Vitis Epiſcop: Cracov:*

Miko-

Mikołay Wolski, gerbu tego, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł około Roku 1580. *Damalewicz in Catha: Epiſcop: Cuiav:* *Wolski*

Woyciech, Tabor tegoż herbu, będąc Biskupem Wileńskim umarł 1507. *Cromerus, Okolſki, Koiałowicz par:* 2. *& alij.* *Tabor.*

Piotr Stawiſz, herbu Pułkozic, Biskup Płocki, umarł 1238. *Długoſz & Łubień:* *Stawiſz,*

Mikołay Wolski herbu tegoż, Biskup Chełmski, umarł 1565. *Nakielſki in Miechow: & alij.* *Wolski*

Boguſz, herbu Pułkozic, Kaſztelan Krakowski umarł 1241. *Nakielſki in Miechow.* Dobieſław Ligęza, tymże Senatorem umarł 1379. *Januſzowſki w Statu.* *Bogusz.* *Ligęza.*

Jan z Czyżowa także 1457. *Łaſki w Statu: y Paprocki.* *Czyżowski*

Jakub herbu Pułkozic, Woiewoda Sendomirſki umarł 1222. *Nakielſki fol:* 135. Jan z Czyżowa z tego krzesła poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1438. *Łaſki y Herburt w Statu:* *Czyżowski*

Boguſz, herbu tego był Woiewodą Łęczyckim 1242. *Szczygieſki in Tineci:* Jan Ligęza, tákże 1369. *Paproc: & Okolſki* 1379. y drugi Ligęza, ktorego *Nakielſki pod rokiem* 1395. wſpomina; tákże Staniſław Ligęza, ktory umárł roku 1399. *Paprocki & Pruſzcz in Crac:* Jan Ligęza umarł tymże Senatorem 1418. *Łaſki, Paprocki, Okolſki, &c.* *Ligęzowie*

Jerzy Naśiłkowski herbu Pułkozic, będąc Woiewodą Witebskim umarł 1544. *Stryikowſki, Paprocki, & Okolſki tom:* 2. *Naśiłkow:*

Plichta herbu tegoż, był Woiewodą Mazowieckim. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 484. Także Konſtantyn Plichta 1630. *Okolſki ibidem.* *Plichtowie*

Mſczuiá herbu Pułkozic, był Kaſztelanem Sędomirskim 1222. *Cromerus & alii.* Michał Bogumiłowic był tymże Senatorem 1474. *Łaſki w Statu:* y Michał z Czyżowa. *Długoſz* 1429. tákże Ian z Czyżowa, ktory poſtąpił na Woiewodztwo Sendomirskie 1435. *Bielſki.* Mikołay Wolski, umarł tymże Kaſztelanem 1555. *Nakielſki & Paprocki.* Staniſław zaś Wolski, Kaſztelan Sendomirski, umarł 1566. *Starowolſki in Monumen:* Hermoſław Ligęza w tym krześle, w ział Podskarbſtwo Wiel: Koron: 1624. *Signatores.* *Bogumiłowie* *Czyżowscy* *Wolſcy* *Ligęza*

Mikołay Wolski będąc Kaſztelanem Woynickim, poſtąpił ná Sendomirską 1635. *Liſt Zygmunta.* Urban Pułkozic *Wolski*

był

był Kaſztelanem Łęczyckim 1248. *Paprócki & Okolſki.* Ian
Ligęza Ligęza tákże, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie
1401. *Długoſz* 1383. Ian z Łakoſzyna, herbu Pułkozic 1413.
Bogumiło: *Bielſki & Herburt.* Michał Bogumiłowic, herbu Pułkozic,
poſtąpił z Lubelskiey Káſztelanij na Sendomirską 1410. *Liſt*
Jagiełła.

Mikołay Wolski był Kaſztelanem Witebskim 1619. *Liſt*
Wolſcy *tegoż:* drugi Mikołay Wolski, Kaſztelanem Rawskim 1520.
Liſt Zygmunta. Staniſław Wolski, z tegoż krzeſła poſtąpił ná
Plichta Kaſztelanią Sendomirską 1575. *Liſt Auguſta* I. Walenty Pli-
chta, umarł tymże Kaſztelanem Rawskim 1639. *Treterus*
in Epiſcop: Varmien:

Wolski Mikołay Wolski, będąc Marſzałkiem Wiel: Koron: umárł
Hincza 1630. *Kobierzycki, Piaſecki, & Treterus ibidem.* Hincza z Prze-
mankowa herbu Pułkozic, był Podskarbim Wiel: Koron:
Ligęza 1399. *Liſt Krola Jagiełła.* Hermoſław Ligęza był tákże Pod-
skarbim Wiel: K. ktory umarł 1632. *Starowolſki in monumen:*
Wolſcy Staniſław Wolski, Kaſztelan Rawski, będąc Marſzałkiem
Nádwornym Koron: umarł 1566. *Liſt Auguſta I.* Mikołay
záś Wolski z Nadwornago poſtąpił ná Márſzalkoſtwo Wiel:
Koron: 1615. *Liſt Zygmunta III.*

Oprocz wſpomnionych Dygnitarzow, byli tegoż herbu
Ligęza Marſzałkowie Trybunału Koronnego, Hermoſław Ligęza,
Plichta Kaſztelán Zawichowski 1620. Walenty Plichta, Kaſztelan
Stamirowski Rawski 1638. Antoni Stamirowski, Staroſta *Moſtowſki* 1702.

HERBOWNI według *Okolſkiego tom:* 2. *fol:* 477. *cum ſeqv:*

Błażowſcy, *w Okolſkim* Błażewſcy, w Ziemi Rawskiey.

Błędowſcy, w Ziemi Krakowskiey.

Boguſzowie w Krakowsk: inśi w Podolskim Woiewodztwie.

Dąbkowſcy, w Rawskim Woiewodztwie.

Dankowſcy, w Ziemi Raw:

Dłuſcy, pod Radomiem.

Grodowſcy, w Powiecie Koweńskim.

Kukwowie, przydomku Wołczek, w W. X. Litewsk:

Laskowſcy, w Lubelskim Woiewodztwie.

Leśniewiczowie, nie piſze kędy.

Ligęzowie, ná Czyżowie Rzeſzowie Przecławiu, Sędziſzowie, Głogowie y inſzych.

Mikołaiewſcy, w Ziemi Sochaczewskiey.

Minorowie, w Krakow-

Młodeccy, w Sędomirskim Woiewodztwie y Radomskim Powiecie.

Nasiłowſcy, *w Okolſkim* Nasiłowſcy, w Witebskim Woiewodztwie.

Niewiarowſcy, w Krakowskim Woiewodztwie.

Nowowieyſcy, w Płockim Woiewodz.

Obłąkowie, w Ziemi Rawskiey y Sochaczow.

Pachońſcy, w Ziemi Raws:

Pikarſcy, ná Pikarach w Ziemi Czer:

Potrykowſcy, w Rawſk: y Sochaczow:

Rzeſzowſcy, ná Rzeſzowie Pułkozicowie.

Sepiechowſc: nie piſze kędy.

Stamirowſcy, z Tamirowic w Rawſk:

Strzałkowſcy, w Ciechan:

Swidzińſcy, *w Okolſkim* Swidzińſcy, w Ziemi Sochaczews:

Wielowieyſcy, w Krakow: Woiewodz:

Wilſcy, w Ráwſkim Woiewodz:

Włodkowie, w Ziemi Raw:

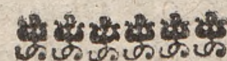
Woieńſcy, w Ziemi Przemyſkiey.

Wołczkowie, w Brzyściu Litewſk:

Wrocimowſcy, ná Wrocimowicach.

Oprocz wſpomnionych, zebrał więcey *Nieſiecki tom:* 3 *fol.* 639. wyrażonych ktorych tu dodaię.

Wolski.	Pieſtrzecki.	Garliński.	Bietkowſki.
Zakrzewski.	Plichta.	Goſtyiowski.	Borzęcki
Zawiſza.	Przeradowski.	Juſtymont.	Brzoſtowſki.
	Skotnicki.	Krzywkowski.	Chmielowski.
	Swiderski.	Kurdwanows:	Czyżowski.
	Tabor.	Pawłowski.	Dobroſzewski.

PROCEDENCYA

Dziedzicow ná Niewiarowie w Woiewodztwie Krakowskim

LIGĘZOW

NIEWIAROWSKICH,

HERBU PUŁKOZIC.

Ligęzowie Niewiarowſcy

POnieważ Ligęzow y Niewiarowskich Familia ieſt iedna od lat przeſzło 666. iak piſze *Okolſki tom: 2. fol.* 480 w Herbarzu wydanym Roku 1644. wktorym rachuie dawność tego Domu od lat 555; zaczym co kolwiek znaleść ſię może w enealogii Ligęzow, to wſzyſtko należy do Niewiarowskich, bo Januſz Ligęza Niewiarowski, Woiewoda Łęczycki, roku 1087. wieś Niewiarowa funduiąc w Woiewodztwie Krakowskim, od niey był rzeczony Ligęzą Niewiarowskim. *Jdem loco citato.* A iż wieleby piſać o zaſługach y Honorach całego Domu, kto chce czytać może u pomienionego *Okolſkiego y Nieſieckiego tom:* 3. *fol.* 105. & 366. Ja tu tylko zacnieyſze Honory tychże przywodzę, y dálſzą Genealogią wyprowadzam, nie dobrze napiſaną dawniey. Dziwuię ſie iednak w ſpomnionym Autorom, że pierwſzy dawności tego Domu wyraża początki, mowiąc: *Super vixit annum circiter* 1087. *Januſius Niewiartwſki Lancicienſis Palatinus, qui pago Niewiarow fundum primum erigens, ab eo cognomen ſibi uſurpavit, relicta ſtirpis propriæ Ligęzorum appellatione.* Drugi zaś o nim powiada *tom:* 3. *fol.* 365. *ſequ.* Ze Niewiarowo zakładał około roku 1389. to ieſt w lát 302. po pierwſzym założeniu, na co obadwa żadnego dokumentu nieprzywodzą. Ze iednak *Okolſki tom.* 2. *fol.* 480. *expreſſe* powiadá o Ligęzach Niewiarowſkich: *Proſapiam, ſuam nobiliſſimam in prole & merito fæcundiſſimam, a quingenti quinquagenta quinque annis antiquum protrahunt*, ktory rok zgadza ſię z rokiem wydania herbarza iego 1641. iednym, tylko poźniey, y wychodzi ná ten Rok ſundowania Niewiarowa 1807.

1087. od ktorego Ligęzowie poczęli ſię zwać Niewiarowſkiemi; dochodzę że *Okolſki* miał iakiś dokument, z ktorego te lata wyrachował, ále o nich bliſko przez trzy wieki żaden nie piſał, áż do życia Dobiesława Ligęzy Kaſztelana Krakowſkiego w roku 1379. w danym *Przywileiu Klaſztorowi Szczyżyckiemu.* Jak Ligęza Woiewoda Łęczycki żył w roku 1369. *Paprocki o herbach fol.* 188. z *Okolſkim* kładzie mu rok 1379. Jan Ligęza był tymże Woiewodą Łęczyckim, ktorego ſą Liſty Krola Jagiellona 1386. i 1389. *u Nakielſkiey w Miechow: fol.* 329. &c 333. &. Był także Woiewodą Łęczyckim Stanisław Ligęza, ktory umarł 1399. czego ſą dokumentem *Liſti Jagiellońſkie* 1396. y 1399. w ſpomnine u *Paprockiego fol.* 188. Jak 777. Ligęzá był pierwey Kaſztelanem Łęczyckim potym zaś tey Prowincyi Woiewodą 1401. *Pruſzcz in Cracovi:* ktory umarł 1418. *Liſti Jagiellońſkie u Páprockiego o herbach fol.* 55. *y u Łaſkiego w Statucie fol.* 127. *Okolſki powiada tom:* 2. *fol.* 478. Ze ieſzcze żył w roku 1418. ten Woiewoda Łęczycki Jan Ligęza piſał ſię z Niewiarowa. Stanisław Ligęza z Bobrku był Horążym Krakowſkim 1399. *Paprocki & Łaſki in ſtatuto fol.* 141 Jan z Bobrku Ligęza, był Kaſztelanem Bieckim 1451. *Łaſki fol.* 82. *ſeqv.* gzie iego dzieła heroiczne w ſpomnione ſą, y u *Starowolſkiego in Bellatore fol.* 102 pod imieniem *Leſzka.* Stanisława Ligęzę Biſkupa Płockiego w roku 1307. w ſpomina *Okolſki*, ále temu przeciwni inſi. Mikołay Ligęzá był Kaſztelanem Sądeckim, maiący w Małżeńſtwie Grochowſką Kaſztelankę Ciechanowſką 1540. *Grochowſka.* Piotr Ligęza był Kaſztelanem Czechowſkim. *Okol: loco citato.* Felix Kaſztelan Zarnowiecki urodzony z Tarnowſkiey herbu Leliwa, Jana Kaſztelana Krakowſkiego, Hetmana Wielkiego Koronnego corki: *Tarnowſka.* *Starowolſki in Monumen: fol.* 440. Corka Felixa Ligęzy Káſztelana tego imieniem Anna, była zá Korytkiem Kaſztelanem Przemyślſkim. *Korytko* Mikołay Ligęza, był Kaſztelanem Wiślickim, Staroſtą Biedzkim y Zydaczowſkim, iak go w ſpominaią *Konſtitucye*, pierwey go námienia *Paprocki* Chorążym Nadwornym. Corka iego z Elżbiety Jordanowny Kaſztelanki Krakows: Anna Sobotkowa Kaſztelanowa Sandomirſka y Zofia *Sobotkowa* Słu-

Słupecka Bonarowa Słupecka Kaſztelanowa Radomſka, Starościna Zaurekoyska,
Okolſki powiada że ten Mikołay Kaſztelan Wiślicki, z Bo-
narową wdową, á corką Jordana Kaſztelana Krakowskiego,
zoſtawił Mikołaia Spytka y Iana z dwiema corkami. Miko-
Kormańſt. łay Dworzanin Krola Stefana miał Kormanską Kaſztelankę
Kraſińſką Czechowską, drugim małżeńſtwem miał Zofią Kraſińską Wo
iewodzınkęPłocką. Tenże IanSpytek z Kaſztela: Czechowskiey
poſtąpił náZarnowiec: z tey ná Sędomirs: trzymaiąc Staroſtwa
Bieckie, Zydaczowskie y Ropczyńskie. Z pomienioney Kraſiń-
kiey Woiewodzanki Płockiey, ktorey Ociec potym był Wo-
iewodą Mazowieckim, było dwie corek, z ktorych iedná wy-
Xiążęta dana zá Xiążęcia ná Oſtrogu y Zaſławiu Władyſława Koniu
Zaſławſki ſzego Koronnego potym Woiewodę Krakowskiego, Staroſtę
Lubomirski Łuckiego, druga zá Ierzego Lubomirskiego Staroſtę Sądec-
kiego potym Marſzałka Wielkiego Koronnego. Hetmana
Polnego, Zygmunt Ligęza brat przed tymże był Podcza-
ſzym Koronnym, Staroſtą Lwowskim, Krzepickim y Tyſzo-
wieckim, z Hrabianki Tarnowskiey urodzony Syn trzeci
Felixa Kaſztelana Zarnowieckiego, ktory umarł 1553 *Liſt Zyg-*
Czuryło Odnowska *munta Augaſta & Starowol. in Monumen: fol:* 440. Sioſtry
Koniecpolska ich rodzone, Regina Czuryłowa, Anna Odnowska Woiewo-
dzina Krakowska, Elżbieta Koniecpolska Kaſztelanowa Sie-
Koſzowska radzka, Starościna Wieluńska, *Okolſki tom.* 1. *fol.* 219. Acha
cy Kaſztelan Czechiński, miał z Koſzowskiey Kazimierza Sy-
na wielce zacnego y poważnego, był Poſłem ná Seym y De
putatem ná Trycunał 1677, y 1618. Staniſław ná Ru-
Firleiowa dzie y Przecławiu, Kaſztelan Zarnowski, Staroſta Lubaczow
Koniecpolski: ski, miał corki, Elżbietę Firleicką Kaſztelanową Biedzką,
matkę Mikołaia Woiewody Sęndomirskiego, drugą za Stefa-
nem Koniecpolskim ſławnym Rotmiſtrzem, *Starowol: in*
monumen: fol: 440. Felix Ligęza był Arcybiskupem Lwow-
skim do roku 1560. *Neyſius* piſze o nim y inſi wzwyż cy-
towani. Staniſław ná Parſczynie y Boleſławiu, był Podcza-
ſzym Krolowy Izabelli. Hermoſław Ligęza, Podskar: Wiel
ki Koronny Staroſta Olſzyński, Sámborski y Drochobycki, był
pierwey Kaſztelanem Zawichoyskim Conſtit: 1621. potym
Marſzałkiem Trybunálskim 1620. daley Kaſztelanem Sen-
domir-

domirſkim, na oſtatek Podskarbim W. Koron: umarł: 1632.
corka iego Maryna z Anny Jakubowskiey, hebu Topor, wy- *Iakubowska*
dana *1mô votô* za Jana Tarła Kaſztelana Wiślickiego, *2dô* po- *Tarło*
ſzła zá Samuela Xiążęciá Koreckiego, z Domu oſtatniego. Sta- *X. Koreckieo*
niſław Staroſta Opoczyński poſłował na Seym 1601. Nie- *Leśniowski*
ktora tákze Ligęziánka, była zá Mikołaiem Leśniowskim, Ka- *Tarnowski*
ſztelanem Czechowskim 1634. y druga za Janem Tarnow-
skim Woiewodą Lubelskim. Zgoła, od Teodora dziedzica
ná Boleſławiu y Swiebodzie Ligęzy, ktory iedęn z tego
Domu odſzczepił ſię od wiary Katolickiey, żadęn iuż potym
z Ligęzow nie był w Senácie, lubo ſyn iego Staniſław Staro-
ſta Opoczyński umieráiąc, błędow ſię wyrzekł, y dziesięciny
zátrzymane Kościołom pooddáwać kazáł.

Ligęzow Niewiarowskich piſząc genealogią *Okolski tom:* 2. *fol:* 480. *ſeqv:* ták powiada: Niewiarowſcy w Woiewodztwie
Krakowskim, (: ktorych chwała nie poślednia, lecz pier-
wſza, że z Aryanami y Heretykami mięſzkáiący, áni iedęn z nich
od Katolickiey prawdziwey wiary nie zbłądzył) prozapią
ſwoię ſzlachetną w potomſtwie y liczną, odpięćſet pięndzieſiąt
pięć lat dawną prowadzą. Zył około roku 1087. Januſz Li-
gęza Niewiarowski Łęczycki Woiewoda, ktory funduiąc ná
gruncie ſwoim Niewiarow, od niego począł ſią názywać Nie-
wiarowskim, zaniechawſzy imięnia ſzczepu ſwoiego Ligę-
zow. Ten wieś pomięnioną, blisko Kościoła Farnego Nie-
gowickiego założył, w ktorym aby po śmierci był zchowány,
ordynował: Promnicki też folwarczek Konwentowi Krakow:
OO. Dominikanow wiecznie zoſtawił ná Mſze maiące bydź
odprawowane. Tego potomkowie Szlachetnością, cnotą y za-
ſługami dla Rzeczypoſpolitey kwitnęli przez lat 356. naſtę-
puiących, ták w Litwie, dokąd ſię przenieśli, iako też w Pol-
ſzcze, czego ieſt dowod z Mikołaia Niewiarowskiego w roku
1443. żyiącego dziedzicá na Niewiarowie, y inſzych wielu
wśiach okolicznie, ktory do nowego wybudowania Kościoła
Niegowickiego, ſzczodrobliwey ręki dołożył. Po nim było
dwoch braci ſukceſſorami z linij Mikołaia pochodzących,
ſwoiego czaſu w Podgorzu ſławnych, Chryſtofor y Adam.
Krzyſztof zoſtawił ſyna ſwoiego imienia, ktory będąc Bur-

grabim Zamku Krakowskiego, u Krola Augusta I. był w re-
Krotowska spekcie, wziął w małżeństwo Annę Krotowską, corkę Woie-
wody Jnowrocławskiego, z ktorą miał synow trzech, Krzy-
sztofa, Jana y Przecława. Jan, będąc w fortunę y dobra obfi-
ty, miał synow godnych, cnotliwych, od młodych lat Marsem
się woiennym zabawiaiących, Alexandra, ktorego heroiczny
umysł wyraża nadgrobek w Krakowie u SSS. Troycy OO.
Dominikanow w Kaplicy tey Familij, wyrażony. Samuela, kto-
ry przez dziesięć lat woynie służył, dziedzica na Krakosze-
wicach w Woiewodztwie Krakowskim. Iędrzeia, męża wszel-
kich cnot pełnego, w Oyczyznie swoiey chwalebnego, pod
czas wyprawy Pruskiey walecznego Rycerza, dziedzica na
Dąbrowicy tegoż Woiewodztwa. Seweryna, ktory także miał
swoie zasługi, y z błogosławieństwa większey fortuny nabył
nad braci swoich, okolicznie Niewiarowa dziedzictwa, wło-
ści posiadaiąc. Andrzey zostawił Baltazara, ktory podczas
Czaplińska wyprawy Moskiewskiey tamże poiachał, złączany z Zofią
Czaplińską, drugiego Alexandra, ktory wstąpił do OO. Do-
minikanow w Krakowie, był tamże S. Teologii Lektorem,
trzeciego Stefana. Seweryn miał syna Jana sukcessora dzie-
dzictwa swoiego, męża w boiu wyśmienitego w Woysku cu-
dzoziemskim, y podczas wyprawy Pruskiey nad Chorągwią
Xiążę Lubomirski X. Stanisława Lubomirskiego, Woiewody Krakowskiego,
Wielopolska wiele lat służącego, á potym złączonego z Anną Wielopol-
Stanisławska ską, dziedziczką Dominikowiec, z ktorych trzy corki, Anna
Stanisława Stanisławskiego, Podwoiewodzego Krakowskiego
żona, Konstancya y Zofia Zakonnice. Jana bracia, Krzysztof
starszy, y Przecław młodszy, bezpotomni byli, dla czego
Przecław dobra swoie darował Konwentowi Krakowskiemu
OO. Dominikanow, to iest wsi Jadłownik, Kostrzą, Rycie,
Markuszową z folwarkami, ná Kraśinie zaś Wielkiey pietna-
ście tysięcy złotych ná prowizyą wieczną legował roku 1596
ktorą wieś potym brat iego rodzony Jan, darował wiecznie
Konwentowi, za co obligacye czytać może, kto chce, *u Okol-
skiego tom: 2. fol: 48.* tamże o nim znaydziesz, co napisał
Bzovius in propag: S. Hyacinthi cap: 13. Adam pierwszego
Krzysztofa brat rodzony, dziedzic ná Niewiarowie, Cichawie
Niego-

Niegowicach, Swidowie y inszych, spłodził z Maryanny *de Ko-
śmierzow* Starościanki Koleńskiey, Woyciecha y Adama. Woy-
ciecha synow było czterech, Jan dziedzic ná Xiążnicach,
ktory zostawił Przecława bawiącego się na Dworze Xiążęcia
Dominika Zasławskiego, Woyciech był dziedzicem na Mar-
szuwce, Stanisław dziedzic Cichawie, ktory przez dwanaście
lat w rożnych bywał woiennych expedycyach, Rotmistrzem Szczepanowska
Husarskim zostaiąc. Miał *imô votô* Annę Szczepanowską, z kto-
rey urodzony Joachim Officyał Pilecki, y Anna Zakonnica Staszowska
Konwentu Zwierzynieckiego przy Krakowie, *2dô votô* oże-
niony z Barbarą Staszowską, corką Podstarościego Krakow:
z ktorych Jan w Konwencie Krakow: OO. Dominikanow S.
Teologij Professor, y Franciszek. Corek mieli trzy, Teressę
Zakonnicę u S. Jędrzeia w Krakowie, y Barbarę panną doz-
gonnie żyiącą w dewocyi z Oycem do roku śmierci iego
1629. Czwarty syn Woyciecha, Kasper Kanonik Krakowski,
Jerzego Xiążęcia Zbaraskiego przyiaciel y konfident po-
ufały. Adam brat Woyciecha, dziedzic na Niewiarowie, Nie-
gowcu, Wiatowicach, Zborzycach, Zrzeczycach, Starowoli,
Sułkowie y inszych, z Jadwigi Otwinowskiey cztery spłodził Otwinowska Iordan
corki, Annę Iana Iordana, Marynę Piotra Gołuchowskiego, y Gołuchowska
Magdalenę Iana Gołuchowskiego małżonki, z ktorey *procrea-
vit* Abrahama Gołuchowskiego, Starostę Stężyckiego, y Ka-
trynę Hieronimowi Łyskowskiemu zaślubioną. Łyskowska

Walentyn Niewiarowski, dobr Niewiarowa dziedzic,
Pułkownik Woysk Koronnych, miał synow dwoch, Felixa
Pułkownika Woysk Koronnych, y Stanisława bezpotomne- Iezierska
go. Felix z Jezierską spłodził Pawła Leśniczego Mereckiego, Kraśińska
ktory z Zuzanną Kraśińską, Woiewodzanką Płocką, *procrea-* Fronckiewiczowna
vit Krzysztofa, z Zofią Fronckiewiczowną żyiącego, a z tych
potomstwo, Ian, Grzegorz y Paweł. Drugi syn Felixa Grze-
gorz Referendarz Wielkiego Xięstwa Litewskiego, trzeci
Stanisław Kanonik Płocki, czwarty Stefan Pułkownik Woysk
Koronnych, ktory z Fryznianką spłodził Stefana Stolnika Mokrzecka Brostawski
Liwskiego, á tęn z Maryanną Mokrzecką żyiąc w związku mał- Ianczelska
żeńskim, po Brzostowskim pozostałą wdową, *procreavit* z nią
Antoniego Niewiarowskiego, Horążego Czerniechowskiego

Uuu2 Ste-

Ianczewski go, ożenionego z Ianczelską, ktorych potomſtwo, Staniſław
Stefan, Franciſzek y Anna, Potockiego, wſzyſcy z honorami,
ale ich przeczytać nie można. Zofia Antoniego Chorążego
Czerniechowskiego śioſtra, dwa razy śluby małżeńskie odpra-
Karwowsk wowała, *1mo* z Karwowskim, *2do* z Burzyńskim, z obiema ieſt
potomſtwo. Drugi ſyn Stefana Niewiarowskiego, Pułkowni-
ka Woyſk Koronych, Staniſław Staroſta Budowski, z Teo-
Maſſalska dorą Maſſalską poſtanowiony, ſpłodził Franciſzka Pułkowni-
ka Woysk Koronnych, bezpotomnego, Konſtancyą corcę,
Łaniewska Łaniewskiego Staroſty Przęrzelowskiego żonę, z ktorym ieſt
potomſtwo, y Maryannę. Anna corka Felixa Niewiarowskie-
go Pułkownika Woyſk Koronnych z Koſzabskim *ſterilis.* Fe-
Koszabski licyan ſyn czwarty tegoż, wſtąpił był do Zakonu y przyiął imię
Drągowska Swiętoſława, z ktorego wyſtąpiwſzy, ożenił ſię z Reginą Drą-
gowską, z ktorych ſynow trzech zoſtało ſię, Ian Felicyan
Skwarkowna ożeniony z Skwarkowną, wdową po Dulskim, bezpotomny,
Dulsko Alexandra y Ludowika Niewiarowskie. Ian Zácharyaſz Pod-
czaſzy Kaliski, piąty ſyn Felixa Pułkownika Woyſk Koron-
nych z Jezierskiey, tęn wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie
Oborska z Oborską, ſpłodził Franciſzka, y Walentego, ſynow dwuch,
Annę, Zofią corki. Alexander ſzoſty ſyn tegoż Pułkownika,
Pizenicka z Piwnicką ożęniony.

PROCEDENCYA
Z Ziemlic w Woiewodztwie Krakowskim y Podolskim,
BOGUSZOW
HERBU PUŁKOZIC.

Boguszowie PIſał o tym Domu dawnieyſzemi czaſami *Bielski; Paproc-
ki, Januſzovius y Okolski tom: 2. fol: 482.* powiadaiąc: Bo-
guſzowie, iedni w Krakowskim, drudzy Podolskim Wo-
iewodztwie. Boguſza Sądziego Pomorskiego, Staroſtą Gdań-
skim Władyſław Łokietek uczynił roku 1306, ktory mo-
cno y z wielkim honorem Zamku Gdańskiego obronił. *Bielski
fol: 209. & 210.* Pochodzą od Staniſława Boguſza. Drugiego
Boguſza Marſzałka Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, Posła do
Pápie-

Papieża od Zygmunta Krola z Erazmęm Ciołkiem, Bisku- *Ciołek*
pem Płockim, y Rafałem Leſzczyńskim, Kaſztelanem Łę-
czyckim, wſpomina *Bielski ſub anno Dom:* 1518. Iana Boguſza,
Paprocki in 2do opere Kaſztelana Czechowskiego wyraza, kto-
ry z Macieiowskij Kaſztelanki Sędomirskiey zoſtawił po- *Macieiowska*
tomſtwo. Iana Boguſza Kaſztelana Zawichoijskiego wſpomi-
na *Januſzowski fol: 317.* czaſu też nie dawno przeſzłego
(mowi *Okolski*) był Boguſz Kanonikiem Krakowskim z
Przęmyskiey Ziemi. Inśi Boguſzowie ſą na Podolu, iako to
Ian mąż woienną experyencyą wielce godny, tęn wyprzy-
śiągłſzy ſię heretyckich błędow Kalwiná, wielkim był przy-
kładem inſzym do Wiary Katolickiey, ktorą wyznawał y *Kalinowska*
czcił pokornym poſzanowaniem. Z Kalinowskij miał po-
tomſtwo. Obſzerniey tę Familią napiſał *Nieśiecki tom: 1. fol:*
127. tylko że przepomniał dołożyć procedencyi od Iana z
Ziemlic w Woiewodztwie Podolskim z Maryanny Kalinow-
skij, Łowczanki Podolskiey, wyrażaiąc tylko pochodzą-
cych od ſyna iego Marcina Podkomorzego Podolskiego, lu-
bo tenże Jan miał ſynow trzech, Marcina, Alexandra y To-
maſza. Zaczęm kładę tu z pomięnionego Autora Boguſzow
procędencyą, y tych dodaię ktorzy ſą opuſzczeni.

Już to ośmy wiek záczął ſię, iák poczęli Hiſtorycy wſpo-
minác o ſławnym y zaſłużonym imięniu Boguſzow z Ziem-
blic piſzących ſię (iák powiada *Nieśiecki*) z Ziemlic záś, iák
teraz ná liſtach czytam. Jeſzcze w roku 1044. żył Boguſz
woiennemi dziełami wſławiony, ktorego dwoch ſynow wſpo-
mina *Bielski fol: 77.* to ieſt Stawiſza y Boguſza z Ziemlic bra-
ci rodzonych, że ich Lambert Biskup Krakowski, razęm z
Swiętym Staniſławem Szczepanowskim, potym Biskupem
Krakowskim y Męczęnnikiem, uczynił Kanonikami Kra-
kowskiemi w roku 1061. Wyraża *Nakielſki w Miechowij fol:*
164. Liſt Konrada Xiążęcia Mazowieckiego Klaſztorowi
Miechowskiemu dany w roku 1242. na ktorym podpiſany *Borusz Kasztelan Krákowski*
ieſt Bogoſz Káſztelan Krakowski, Piotr Boguſz podpiſał Liſt
Władysława Xiążęcia Polskiego, Arcy-Biskupom Gnieźnien-
skim dány w roku 1234. *u Záłuskiego w Olſzowskim.* Wſpomina
Damalewicz o Biskupach Kuiawskich fol: 194. iż Boguſz ſyn
Www Mie-

Mieczysława z Ludymiłłą żoną swoią, Wolimirowi Biskupowi Kuiawskiemu y Katedrzeiego darował wiecznym prawęm dobrá zwane Powśino, Lubanie, Migrod, Sitno, Rudawę, Pomorzany y Młyn, około roku 1260. W następuiącym wieku, kwitnął Bogusz Sędzia Pomorski, od Władysława Łokietka Starostą Gdańskim uczyniony roku 1306. ktory w małey liczbie Polakow, z wielkim honorem Zamek Gdański obronił, złamawszy potęgę Margrabiow Pomorskich, luboć potym oddać go muśiał przez zdradę Krzyżacką, *Bielski, Sarnicki, y Okolski.* Zá czasow Zygmunta I. Bogusz Marszałek Wielkiego Xięstwa Litewskiego, posłowáł do Papieża z Erazmęm Ciołkiem, Biskupem Płockim, w roku 1518. przeciwko Tureckiey woynie. *Bielski fol:* 541. Mikołay Bogusz Woyski Lubelski, Starosta Krasnostawski, radą y orężęm doświadczony umarł 1560. *Starowolski in Monumen:* Braciego wspomina List Zygmunta I. Ian Kasztelan Czechowski, z Seymu Elekcyi Zygmunta III. od stanow Rzeczypospolitey do Cesarza posłował, z ogłoszeniem szczęśliwey iego
Macieiow. Elekcyi, ktory z Macieiowskij Kasztelanki Sędomirskiey potomstwo zostawił. Iana Kasztelana Zawichoijskiego wspomina *Januszowski w Statucie fol:* 317. Anna corka iego w Klasztorze S. Jędrzeia Krakowskim, została Zákonnicą 1616. *Makowski w Kazaniu.* Bogusz Starosta Zwoleński, wziął w
Firleiowna małżeństwo Zofią Firleiownę, Mikołaia Woiewody Lubelskiego corkę, *Cichocki.* Bogusz Pułkownik Krolewski, był Deputatem na Trybunał Koronny roku 1621. Iana Bogusza Kasztelana Zawichoijskiego corka druga Elżbieta, oddana w
Myszkows małżęństwo Zygmuntowi Myszkowskiemu, Marszałkowi W. Koronn: O cnotach, świątobliwości, mortyfikacyach y dobrych uczynkach, tak ubogim, iako też Kościołom świadczonych, tey Marszałkowy Wiel: Koron: y Anny śiostry iey Zákonnice, pisze *Nieśiecki tom: I. fol:* 128. z *Starowolskiego y*
Reiowna. *Makowskiego*, umarła w roku, 1643. Piotra z Katarzyny Reiowny Stolnikowny Lubelskiey syn Mikołay, y corka Maryan-
Stankarz. na wydana w małżeństwo Piotrowi Stankaremu.

Jan z Ziemlic w Woiewodztwie Podolskim, z Maryanny
Kalinowsk. Kalinowskij Łowczanki Podolskiey, *primô vatô* Chocimirskij synowie, Antoni y Michał, y corka Mytkowa, iak mowi Nie-*śiecki*

śiecki ze złey informacyi. Ia mąm relacyą, że ten Ian z Kalinowską *procreavit* synow trzech, Marcina, Tomasza y Ale- Zamiechowska
xandra. Marcin Bogusz Podkomorzy Podolski, pierwszym
małżęństwęm z Zamiechowskij miał dwie corki, Maryannę Stadnicka
Zakonnicę S. Dominika we Lwowie, drugą ktora poszła zá Stadnickiego Podkomorzego Podolskiego, drugim małżęń-
stwęm Marcin Bogusz Podkomorzy Podolski miał Stępowską Stępowská
y z nią synow dwoch, Iana y Stanisława, sąm záś umarł około roku 1705, pochowany w Kamięncu u OO. Karmelitow Bosych, ktorych tamże fundował. Wspomina go dobrze pomięniony Autor, że był żołnierz nieustraszony, Regimentarz ná Podolu prawie ustawiczny, rożnym Panom, y swemu nawet poddánstwu nie folguiący, áby Turkom prowiantow do Kamieńca nie dowożono, Tatarow nie raz szczęśliwie gromił, do
rozgraniczenia Turkow od Polski, Koniecpolskiemu Wo- Koniecpolsk
iewodzie Sieradzkiemu, zdrową radą, biegłością, y wiadomością mieysc Staropolskich, bardzo pomocny. Ian Starosta Dzwinogrodzki pierwszy syn iego, Posełską funkcyą na Sey-
my walne, y Kommisarską ná Trybunał Radomski wsła- Stadnicka
wiony, z Teressą Stadnicką, krora była pierwey zá Głogow- Głogowski
skim Starostą Grabowieckim, *procreavit* kilka corek. Stanisław drugi syn tegoż Podkomorzego Podolskiego, Starosta Mogilnicki, iednego zostawił syna Michała, także Starostę Dzwinodrodzkiego. Tomasz drugi syn Iana z Kalinowskij Łowczanki Podolskiey urodzony, podpisał Elekcyą Krola Augusta II. z Zakrocimskiego, dwa razy ponawiał wota mał-
żeńskie, *imô votô* z Przyłuską, z ktorą spłodził 1. syna Bogu- Przyłuska
sława *sterilem*, 2. Iána ożenionego z Lisiecką, z ktorych u- Lisiecká
rodzony Antoni z Ziemlic Bogusz, Chorąży Łatyczowski, Pułkownik Woysk Iego Krolewskiey Mości y Rzeczypospolitey, Kommisarz ná Trybunał Radomski w roku 1752.
wszedł w dożywotnią przyiaźń z Maryanną Piaskowską, Piaskowski
wnuczką Michała Piaskowskiego, á corką Wacława, z ktorą, *procreavit* synow dwoch, Mikołaia y Francisżka, corek záś
cztery, Ioannę wydaną zá Piotra Pruszkowskiego, Starostę Pruszkowski
Laniowieckiego, Podczaszego Droickiego. Pannami Bogumiła, Barbara y Elzbieta. Stanisława postanowionego z Nie-

Niemierzy-czowna mierzyczowną Starościanką Tarnogorską, z ktorych urodzo-
ny Ierzy Podczaſzy Zakroczymski *ſterilis*, Iozef tákże *ſterilis*.
Tegoż Tomaſza, z Przyłuską było corek trzy, Konſtancya
Nowośielecka *Wychowska* Nowośielecka, Petronella Wychowska, y Tereſſa Leducho-
Leduchowska wska, z ktorey ſyn Antoni Leduchowski. Pomięniony To-
maſz Boguſz wſzedłſzy w kontrakty małżeńskie *2dô votô* z
Kruszynska Kruſzyńską, miał Iędrzeia *ſterilem*, y Annę od ktorey ieſt po-
tomſtwo. Trzeci ſyn Iana z Kalinowskij Alexander Boguſz
miáł ſyna Franciſzka, Podczaſzego Halickiego Sędziego Laty-
Stępowska czowskiego, ktory *1mô votô* z Stępowską ſpłodził Kaſpra Bogu-
Gruszecka ſza żyiącego w tym roku 1756, y potomſtwo inſze, *2do voto* z
Konſtancyą Gruſzecką Sędzianką Podolską, Franciſzka y Io-
zefa ktorzy zeſzli *ſteriles*. Daley wſpomina *Nieśiecki* Iana Bogu-
ſza Kanonika Krakow: Iana y Marcina, ktorzy podpiſali Elek-
cyą Iana Kaźimierza, podobno Oyca z ſynnem Marcinęm Pod-
komorzym Podolskim.

Bochwic RADWAN herb BOCHWICOW, y inſzych herbo-
wnych opiſuie *Paprocki o herbach fol:* 273. *Okolſki tom:* 2. *fol:*
560. *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 800. powiadaiąc, że ieſt Chorągiew
żołta, iakich w Kościele záżywaią, o trzech połach z frandz-
lami u dołu. Nadany zá Krola Bolesława Smiałego pod czas
okazyi z Ruśią, nieiakiemu Rotmiſtrzowi Radwanowi, iż na-
padłſzy w takim mieyſcu na Woysko Ruskie, gdzie áni po-
tykać ſię z niemi mogła Radwana kompania, áni reiterowáć ſię
nie można było; zaczęm rezolwowani ginąć Polacy, ſpodka-
li ſię z Ruśią, ále zwyciężeni pierzchać poczęli y ginąć,
w tym też Chorągiew Polakom odebrano. Radwan áby ſwo-
ich pozbierał, pobiegł do bliskiego Kościoła, z kąd wziąwſzy
Chorągiew, zebrał rozproſzonych, ktorą Chorągiew z dalcka
Ruſowie poſtrzekłſzy, poczęli uciekać, rozumieiąc iż nowe
iákie nadciągnęło woysko. Radwan im tył wſziąwſzy, pobił
y zwyciężył, zá co mu Krol Bolesław Smiały tęn nadał
kleynot herbowny, lubo przedtym inſzym zaſzczycał ſię, iák
Paprocki świadzczy, wſpominaiąc ieſzcze zá Bolesława Hrabre-
go w roku 1021. Radwana Kanclerzęm Koron. y Radwana
Biskupa Poznańskiego w roku 1138, tenże z *Długoſzem w ży-
ciu Biſkupow Poznańſkich* twierdzi go bydź herbu Srzeniawa.
Przod

Przodkowie Domu tego, oprocz wyrażonych, był Pako- *Antenaci*
sław Kaſztelan Krakowski w roku 1222. w tymże czaśie Ar-
nold był Woiewodą Mazowieckim, Drugi Arnold Woiewo-
dą Brzeskim Kuiawskim 1228. Pakosław Woiewodą Sendo-
mirskim w roku 1241. Przedpełko Woiewodą Poznanskim
w roku 1277. Arkontoldus Woiewodą Kaliskim 1280. Prze-
cław Kaſztelanem Kaliskim także w roku 1280. Zdysław
Kaſztelanem Brzeskim Kuiawskim w roku 1300. Przedpeł-
ko Kaſtelanem Poznańskim 1320. Bernardyn z Więcborga
Woiewodą Poznańskim w roku 1385. Było wielu innych Ra-
dwanow w honorach rożnych, ktorzy pierwſze gniazdo mie-
li, y do tych czas maią w Radwanowicach, Powiecie y Ziem-
ſtwie Krakowskim trzy mile od Krakowa; z kąd też pocho-
dzą Bochwicowie, bo tam, iako y w ſąmśiedztwie ich na Ła-
zach, do Paráfij Jrzmanowskiey y Boleſzyckiey, pod Pieskową
ſkałą należących, rożnemi imionami ſzlachetne familie ie-
dnego herbu, na rożne Domy rozrodzone, nazywaią ſię, iak
ich tranſakcye wſpominaią w Grodzie Krakowskim, Nowo-
mieyskim, ſą y w Sędomirskim y w Oświęcimskim wſpo-
mnieni. Ci tam dawnych czaſow maiąc ſwoie dziedzictwa,
iedni przenieśli ſię do Sląska blisko granicznego, drudzy
do Litwy, *neſcitur quo fato*, tylko że ich anteceſſorowie her-
bowni ſą w tych Prowincyach Dygnitarzami wyrażeni, z da-
wnych Autorow, Konſtytucyi y dowodow, *u Nieśieckiego tom:*
1. ktorych, y ia tu namięniłem.

Bochwicow imię kwitnęło w Krakowskim przed lat połto- *Bochwicowie*
raſta, á teraz w Litwie, iak Filip Bochwic pierwſzy z Xią-
żęciem Krzyſztofem Radziwiłłem tamże doſtał ſię, przed
rokiem 1600. gdzie miał Dobra w Nowogrodzkim, ále *per
hoſtilitatem* pierwſzych Szwedow, iż rozne anteceſſorow pá-
piery ſpalone były, ſukceſſorowie tylko o tym mánifeſt zá-
nieśli, y dokumęntow dáwnieyſzych nie maiąc, dopiero od
Filipa Bochwica linią prowadzą, ktory miał brata Łukaſza,
wſpomnionego w Prefacyi do Mikołaia y Stanisława Potockich
roku 1603. *Anatomiæ Sacræ, Authore Gvilelmo Perekinſio An-
glo*, tymi słowami: *Agnoſcitis, eodem fine Ephorum vobis conſti-
tutum eſſe, virum pietate & doctrina præſtantem, Dominum Lucam*

Bochvcium amore ac benevolentia mihi conjunctiſſimum, cujus induſtria, alta virtutum ſuarum in vobis reſplendentium imago, omnibus lineamentis, coloribus, formis perpoliri, ac perfici, cuius etiam prudentia, & nonminus fides, quam cordatis conſiliis, hæc peregrinationis veſtræ navis in tutiſſimum honoris portum pervehi poſſet, cujus Ducis & moderatoris veſtri monita & exemplum, ſi ſecuti fueritis, (:cernitis enim docternam in ipſo magnarum rerum, videtis qvotidianos ejus labores, atq; vigilias, aſſidua ejus pietatis, atq; virtutis exercitia contemplamini :) auſim dicere, futurum ut evadere poſſitis tales, quos neq; in diſciplinam ejus, Parentes tradidiſſe, neq; ipſum inſtituendos ſuſcepiſſe, pænitere unquam quæat &c. Syn pomięnionego Filipa Samuel, wziął w dożywotnią przyiaźń Zofią Dobrzańską, z tych potomſtwo, Anna zá Deweyką, Katarzyna zá Chrząſtowskim, Ian y *Daniel ſteriles.* Krzyſztow máiący Unerowską, *procreavit* Samuela y Tobiaſza, ktorego z Jwanowską, Anna corka zá Puciatym. Samuel ożeniony z Bogdzicowną, ſpłodził Maryannę za Chocianowskim, y Każimierza Bochwica. Staniſław brat rodzony Krzyſztofa, ſyn Samuela z Dobrzáńskiey, ożeniony z Konſtancyą Kopiewiczowną z Mozowiuſzowny urodzoną, *propagavit* Iana Bochwica, ktorego z Heleną Hazlerowną, Karol Staniſław *binominis*, Kommiſarz Horecki. Boguſława, maiącego *in voto* Jadwigę Pękalskę z ſynami, Jerzym y Tomaſzęm. Katarzynę w małżeńſtwie zá Charewiczęm, y Annę zá Berłęm.

Dobrzańska
Deweyko
Chrzostow
Unerowska
Jwanowska
Puciaty
Bogdzic
Chocianow
Kopiewicz
Mozowi
Hazler
Pękalski
Charewicz
Berło

RAWICZ

RAWICZ ALBO URSYN HERB

EPIGRAMMA.

Præſentat Cælo dextras Urſinia Virgo
Oſtendens terris, quòd bona cuncta dedit.
Protexit Patriam, ſervavit limina Gentis,
Jnclinare cupit ſidera ſumma poli.
Celſa triumphales oſtendunt Cornua plauſus,
Nectit & Urſinus florida ſerta Roſis.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie Rawicza

JEſt Panna w Krolewskiey Koronie, zrozpuſzczonemi włoſami y wznieśionymi na Krzyż do gory rękami, lamentuiąca, ná Niedzwiedziu czárnym, w lewą tarczy idącym, śiedząc w ſzacie białogłowskiey, po łokćie tylko rękawy maiącey, w poł przepaſana. Na hełmie ſą dwa Jelenie rogi, między ktoremi ſtoi do połowy niedzwiedź drugi, obrocony w prawą ſtronę tarczy, tak iáko Rrzymſcy Urſynowie zażywáli go w herbie, w lewey łapie trzymaiący Rożą, prawą na doł opuściwſzy: *Paprocki de ſtemmat: fol:* 428. & *Okolski tom:* 2. *fol:* 581.

PO-

POCZĄTKI RAWICZA.

Rozne początki Rawicza.

IAko nie iedęn herb reprezentuie śię w Rawiczu, ták nie iedęn początek ieſt iego; ale inſzy od Urſynow Rzymskich, Angielskich, Lotaryńskich, Czeskich, z ktorych iedni Rożą y rożami ſamemi, drudzy albo Niedźwiedźięm ſamym y Rożą, inni Panną y Niedzwiedźiem ná tarczy; ná hełmie zaś Niedzwiedziem z Rożą pieczętowali ſię, przydaiąc Rogi Jelenie. Roża z Niedzwiedzięm ieſt od Urſynow y Rozembergow ták Rzymskich, Angielskich, Lotaryńskich, iako y Czeskich, z iednego Domu, krwi y Familij; Jelenie Rogi od Biberſzteinow w Niemczech ſkrewnionych.

Ursynowie.

Urſynowie niektorzy ſamym tylko Niedzwiedźięm ſtoiącym, zaſzczyzali ſię zdawná, iáko w Rzymskim Páńſtwie, y w Litwie *Urſinus*, według *Stryikowſkiego hiſt: Litvani: lib: 2. cap. 7.*

Rosynowie.

Rożynowie Rożą iedną, á inśi więcey, pieczętowali ſię w Włoskim Páńſtwie, Anglij, Czechach, y w Litwie, iáko *Hector de Familia Roſarum* y inni ſocyuſzowie Palemona y Dorſpunga Xiążąt, o ktorych *Annales Litva: lib. 2. nume:* 48. y wielu innych Hiſtorykow, ták poſtronnych, iako też y Polskich, zgodnie wyraźili.

Bibersztei-nowie.

Rogalowie *de Biberſztein* w Sląsku, ſame tylko Rogi Jelenie w herbie ſwoim mieli, o ktorych *Cureus in Annal: Sile: fol:* 312. *Paprocki, Bielſki, y Okolſki.* Urſynowie, potym Rawitami rzeczeni, te wſzyſtkie *inſignia* złączone, do Polski wnieśli, ktore na hełmie wyrażaią, á na tarczy Pannę na Niedzwiedziu w zwyſz opiſaną, ktorego herbu początki w Anglij ſą z tey przyczyny. Krol Angielski maiąc ſyna y corkę, przy dokończeniu życia ſwoiego, oddáł ſynowi Páńſtwo całe, á corce wſzyſtkie *mobilia* y ſkarby Krolewskie. Po śmierci Oyca, gdy ſię wielu zacnych y potężnych Xiążąt ſtarało o śioſtrę Regnánta pozoſtałego, niechcąc ták wielkich skarbow postradáć ſię zá nią, z namowy konſyliarżow ſwoich wtrącona potaiemnie na śmierć do więźienia, w ktorym był Niedzwiedź záwárty, dla pożyránia dekretowanych ludźi, w przod go wygłodziwſzy. Tám Pánna w ćięſzkim niebeſpieczęńſtwie proſząć rzewliwie Pána BOGA o ratunek, zá ſporządzeniem wielkiego miłośierdzia ſwoiego, ták okrutnego Niedzwiedźia náturę zmiękczył, że upadłſzy ná źiemię, nogi iey lizał łaskawie,

przez

przez trzy dni będąc iey ſtrożem, po ktorych rozumieiąc, że iuż ieſt pożarta, gdy otworzono drzwi zamknięte, Pánna zdiąwſzy z śiebie páſek, włożyłá w paſzczekę iego, y ſama śiadłſzy nąń, z więźienia wyſzła bez náymnieyſzego obrażenia. Poſtrzegłſzy brat iadącą przezd źiedziniec do miaſta ná Niedzwiedziu śioſtrę z lamentem, y rozkrzyżowanymi o ratunek do BOGA rękami, wyſzedł zá nią z Páłacu przepraſzaiąc y obliguiąc, á by ſię wrociła, oráz przyśięgáiąc miłość braterską z beſpiećzęńſtwęm, y że wolna we wſzyſtkim będźie. Pánná darowáwſzy krzywdę ſwoię, skierowała paskiem Niedzwiedzia do Pałacu, y z śiadłſzy z niego, z wielkim cudem y zawſtydzeniem złych Konſyliarzow, do Dodomu ſwoiego przyięta, á po krotkim czaśie wydana w małżeńſtwo Xiążęciu Lotarynskiemu, z Domu Urſynow, ktoremu urodziwſzy kilku ſynow, ſtarałá ſię o to, áby za herb ſwoy, ná pámiątkę wyrãżoną hiſtoryą zaſzczycáli ſię. *Paprocki fol:* 428. & *Okolſki tom: 2. fol:* 581. Z tych brácia, zoſtawiwſzy ſtarſzego w Xięſtwie Lotaryńskim, y w rożne kraie roziechawſzy ſię, nie ktorzy osiedli w Czechach, gdzie ich Prozápiia do Kochana Urſowity z potomſtwem zoſtawała. Z támdąd zá Boleſława Chrabrego, niektorzy do Polski przybyli, iák piſze *Miechovius lib: 2. cap: 5. Cromerus lib: 3. ad Ann:* 1003. & 1106. ktorzy ośiadłſzy nad rzeką Rawą, názwáni ſą Rawitami, y herb ich Rawiczem, ktory przedtym zwáł ſię Urſynem od Niedzwiedźia, że iednak drugiego Niedzwiedźia ná hełmie maią z Rożą, racya ieſt, iż pomienione Xiążętá Lotaryńskie z Domu Urſynow będąc, tákiego wprzod herbu na tarczy zázywali, a potym z obligácyi wyrażoney Krolewny Angielskiey, tenże Niedzwiedź z Rożą ieſt ná hełm przenieśiony, á Jelenie rogi doſtały ſię im od Biberſzteynow, w Czechach zoſtaiącym.

HONORYUSZOWIE POLSCY HERBU TEGO.

Gompa.

GOmpo Włoch, herbu Rawicz, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1032. *Starowolſki in Vitis Epiſc: Cracvi:*

Grot.

Jan Grot był Krakowskim Biskupem, ktory w roku 1335. ieździł od Rzeczy-poſpolitey do Rzymu w ſprawie Krzyżackiey, zá Krola Kaźimierza Wielkiego. *Łubieńſki w Swiecie fol:* 299.

Wołucki.

Paweł Wołucki, tegoz herbu, umarł Biskupem

pem

pem Kuiawskim 1622. *Damalevitius in Vitis Episc: Kuiavien:*

Gniewosz Tymże Infułatem był Mikołay Woyciech Gniewosz, herbu Rawicz, ktory umarł 1654.

Wołucki Paweł Wołucki wzwysz pomieniony, będąc Biskupem Łuckim, postąpił ná Kuiawskie 1616. *Possel: fol: 437. & Damal: in Episc: Vladisla:*

Zaborowski Jan Záborowski, herbu Rawicz, był Nominatem Biskupstwa Chełmskiego, lecz umarł przed Rzymską expedycyą 1577. *Bzovius in Propag: cap: 13.*

Ozga Samuel Ozga herbu tegoż, Biskup Kijowski w terazniey szym czáśie, umarł 1756.

Wołucki Páweł Wołucki, będąc Biskupem Kamienieckim, postąpił ná Łuckie 1607. *Okolski in Rusia fol: 109,*

Hrabia Michowski Piotr Warszy Hrabia z Michowá, herbu Rawicz, był Kasztelanem Krakowskim. *Długossus sub Anno* 1280. *Cromer lib:* 10. *Bielski fol:* 191. *&c.* *Prandota* Prandota z Ostrowa, tegoż herbu, umarł Kasztelanem Krakowskim 1331, *Długosz, Kromer, Bielski y Miechow lib: 4.* Krystyan z Ostrowa, będąc tymże Senatorem, umarł 1431. *Laski in Stat: fol:* 127. & 171. Jakub *Dębiński* Dęmbiński tegoż herbu, Kasztelan Krakowski, umarł *1490. Kromer Anno* 1491, *Miech: Biel:* Także Walenty Dębiński, Kasztelan Krak: umarł 1586. *Paprocki fol: 688. & Duriew: fol: 71.*

Goworek Goworek, herbu Rawicz będąc Woiewodą Sendomirskim, umarł 1202. *Długosz, Miechovita lib* 3. *Cromerus lib: 7. Bielski fol:* 137. *Tomisław* Tomisław tegoż herbu y Krzelia umarł 1325. *Nakiel: in Miech: fol:* 254. *Dębiński* Jakub Dębiński, z Sendomirskiego Woiewodztwa, postąpił ná Kasztelanią Krakowską 1478. *Miechow: fol:* 324.

Minigaiło Minigaiło, herbu Rawicz, będąc Woiewodą Wileńskim, umarł 1413. *Łaski in Statuto fol:* 127. *&c.*

Przyiemscy Władysław Przyiemski, herbu Rawicz, będąc Woiewodą Kaliskim, umarł 1699. *Załuski tom: 2. fol:* 740.

Stanisław Przyiemski, był Woiewodą Jnowrocławskim roku 1629, a potym Marszałkiem Nadwornym Koronnym 1630. *Constit: fol:* 16.

Prandota Prandota z Zelaznyi, herbu Rawicz, był Woiewodą Płockim 1452. *Statut Mazowiecki fol:* 93.

Woiewodow Rawskich, było kilku, o ktorych *Okolski tom:* 2. to iest Prandota I. 1140. Prandota II. 1230. Prandota III. 1260. Jan Grot z Słupcze, o ktorym *Paprocki fol:* 434. Prandota IV. 1394. Jan Grot z Nowego Miasta 1479. Prandota V. z Trzciany 1506. o ktorym *w Statucie* Przyłuski. Prandota VI. z Zelaznyi 1512. *Olszowski de Primatu.* y Filip Wołucki, ktory umarł 1642. *Constit: w rożnych mieyscach.* *Hrábiewie Rawiczow* *Grotowie* *Wołucki*

Dębiński Maciey Dębiński, był Woiewodą Inflantskim 1610.

Goworek Lassotá, albo Sylwester Goworek, herbu Rawicz, był Kasztelanem Sendomirskim. *Paprocki fol:* 430. tákże Krystyan z Ostrowa, tegoż herbu 1282. *Długosz, Bielski, Miechowita, Cromerus lib:* 10 *&c.* Y Prandota z Ostrowa. *Długosz.* 1305. Tákże Krystyn inszy z Ostrowa, 1331. y Krystyn także z Ostrowa ktory postąpił ná Kasz: Krak: 1407. *Długosz tom:* 2. *An:* 1396. *&c.* byli Kasztela: Sendomir: Władysław Przyiemski, herbu Rawicz, będąc Kasztelanem Kaliskim, postąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1698. *Obwieszczenie Konfederacyi* 1697. *Prandota* *Przyiemski*

Michowscy Jakub herbu tegoż, był Kasztelanem Woynickim, *Miechow* 1259 *fol:* 180. Tákże Warszy herbu tego 1330. y Woyciech Dęmbiński, ktory umarł 1727. *Dębiński*

Przyiemscy Jędrzey Przyiemski, będąc Kasztelanem Gnieźnieńskim wziął Laskę mnieyszą 1615. *Piasecki fol:* 87. Także Woyciech Przyiemski był tymże Senatorem 1640. *Durycwski & Gorczyński.*

Woyciech Przyiemski, *Paprocki fol:* 433. y Rafał Przyiemski, *Okolski tom: 2. fol:* 592. Także Iędrzey Przyiemski 1660. Stanisław *Temberski*, byli Kasztelanami Łęczyckiemi.

Sołomerecki Jwan Kniaź Sołomerecki, herbu Rawicz, był Kasztelánem Smoleńskim, po roku 1569. *Wolicki.*

Michowski Jan Warszy, Hrabiá Michowski, był Kasztelanem Lubelskim 1259. *Okolski tom: 2, fol:* 599. *Grot* Grot herbu tegoż 1366 *Michowski* *Paprocki o Herbach fol:* 54. y Warszy z Ostrowa 1439. *Długosz tom:* 2. *Słupeccy* Tákże Stanisław Słupecki, ktory umarł 1275, *Bielski fol:* 699. y Felix Słupecki 1613. *Okolski tom:* 2. y Stanisław Słupecki, o koło roku 1661. *Constit Anno eod: fol:* 27. byli Kasztelanami Lubelskiemi.

Kośiński Adam Kośiński, był Kasztelanem Podlaskim 1569. *Constit: fol:* 154.

Trzciński Ian z Nowego miaſta, tegoż herbu, był Kaſztelanem Rawskim 1516. *liſt Zygmunta* I. Filip z Trzciany, tymże był Kaſztelanem 1550. *Nakielſki in Miechow: fol:* 654. y Wawrzyniec Trzciński 1598. *Conſtit. fol:* 713. tákże Filip Wołucki, Wołucki ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Rawskie 1628. *Conſtit.* 1620 Trzciński *fol:* 19. *&c.* y Wacław Trzciński, byli Rawskiemi Kaſztelanami.

Przyiemski Ięd rzey Krzyſztof Przyiemski, będąc Kaſztelanem Chełmińskim umarł 1662. *Centur: Potoc. fol:* 331.

Sołomerecki Iwan Kniáź Sołomerecki, herbu Rawicz, był Kaſztelanem Mściſławskim około roku 1569. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 90

Ruśieccy Stefan Ruśiecki herbu tegoż, będąc Kaſztelanem Minskim, umarł 1671. *Nadgrobek w Brześciu*; y Stániſław Ruśiecki 1691. *Duriew:* Dębińscy Iakub Dębiński, będąc Kanclerzem W. Koronnym, poſtąpił ná Woiewodztwo Sendomierskie 1472. *Długoſz tom:* 2. Także Walenty Dębiński, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1576. *Conſtit: anno eodem fol.* 248. Walenty Dębiński był Podskarbim W. Koron: ktory wziął Kanclerſtwo 1563. *Starowolſki in Monumen fol.* 23.

Iarocki Ian Iarocki, herbu Rawicz Kaſztelan Zawichoſtki, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym *Olſzow. de Primat.* Przyiemscy Staniſław Przyiemski będąc Marſzałkiem Nadwornym wziął Laskę wielką 1593. *Okolſki tom.* 2. *fol.* 353. Ięd rzey Przyiemski w tymże honorze umarł 1618. *Okolſki tom.* 2. *fol.* 592. Tákże Staniſław Przyiemski Marſzałek Nadwo. umarł 1643. *Okolſki ibidem.* Tenże Staniſław Przyiemski, był Generałem Wielko-Polskim.

Ożarowski Ierzy Ożárowski, Oboźny Koronny, herbu Rawicz, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1732.

Dębiński Staniſław Dębiński Staroſta Chęciński, był Marſzałkiem Przyiemski Trybunału Koronnego 1582. Także Ięd rzey Przyiemski, Kaſztelan Gnieźnieński 1615. Gniewoszowie Ian Gniewoſz, Podkomorzy Sendomirski 1689. y Ian Gniewoſz, Kaſztelan Zawichoſtki 1703.

HERBO-

HERBOWNI RAWICZOWIE,

Według *Okolſkiego tom:* 2. *à fol:* 585. *ad folium* 602.

Báranowſcy w Woiewodz: Krakowſkim.
Bielſcy w Sendomirſk:
Boguſcy, czy Boguccy, w Rawſkim y Przemyśl:
Boryſzewſcy w Lubelſk:
Chobrzyńſcy, czy Chobrzeńſcy, z Powiatu Warſz:
Czerſcy w Lubelſkim Woiew:
Czyſtowie z Bohemij w Polſzcze.
Dembińſcy z Dębian w Krakowſkim y inſzych Woiewodztwach.
Derkońſcy, czy Dergonowie, álbo Derkoniowie, nie piſze kędy.
Gawrońſcy w Sendomirſkim Woiewodz: z Gawronow.
Gniewoſzowie w Rawſkim.
Gołyńſcy, czy Golińſcy, w Kaliſkim Woiewodztwie.
Gorſcy w Lubel: Woiew:
Goworkowie w Rawſk: Sendomirſkim, *&c.*
Grotowie de Słupce w Raw:
Grotowſcy od Grota ſyna Kochanowego, Xiążęcia Słąſkiego.
Gutowie, czy Gutowſcy, w Sendomirſkim.
Jaroccy w Sendomir:
Jaśieńſcy w Łukowſkim.
Jeźiorkowſcy w Płockim y Poznáńſkim, inſi w Podolu.
Kamieńſcy w Nurſkiey Zie:
Karwowſcy w Łukowſkim Powiecie.
Kiemliczowie nie piſze kędy.
Kłoczewſcy, czy Kloczewſcy, w Sendomirſkim.
Kochan Xiążę Czeſkie, Genearcha Rawitow w Pol:
Kośińſcy w Drochickim Powiecie.
Kuroſzowie w Sendomirſkim.
Laſotowie, czy Laſotowie, w Lubelſkim.
Lenkowie Rokiccy w Raw:
Linowſcy w Sendomirſkim
Lipiccy w Rawſkim.
Męczyńſcy w Płockim.
Mełgiewſcy w Lubelſkim.
Michowſcy Hrabiowie, z Michowa w Lubelſkim.
Mikułowſcy nie piſze kędy.
Mingaiłowie w W. X. Lit.
Nieśielkowſcy, czy Nieſułkowſcy, w Krakowſkim.
Nozowſcy w Rawſkiey Ziemi.
Okolſcy w Sendomirſkim.
Oſtrowſcy w Lubelſkim.
Otrębuſzowie w Rawſkiey y Warſzaw: Ziemi.
Ożarowſcy w Sendomirſkim de Ożarow.
Ozgowie w Warſzaw: Ziemi y w Ruſkim Woiewodz:
Pruśinſcy w Łukomſkim.
Reſzczeńſcy nie piſze kędy.

Zzz Ro-

Rokitcy z Rokitnicy.
Rudzinſcy nie piſze kędy.
Ruśieccy w Sendomirſkim y Lubelskim.
Samborzeccy Grotowie w Lubelſkim y w Sendomir:
Siedleccy w Podlaśiu.
Skowieſcy w Lubelkim.
Słupeccy Grotowie od Słupce w Krakowſkim.
Snopkowſcy w Ziemi Chełm:
Sołomereccy Kniaziowie, w Litwie.
Sulißewſcy, czy Szulißewſcy w Sendomirſkim.
Szydłowſcy nie piſze kędy.
Trzcińſcy w Mazowſzu y Ruſi.
Warſzowie w Krakow: Lubel.
Węgrzynowſcy w Płockim.
Wołudcy w Rawſkim z Wołuczy.
Zaborowſcy w Sendomirſki.
Zaczkowſcy w Łęczyckim.
Załuſcy nie piſze kędy.
Zawidowie w Krakowskim.
Zelazowie w Rawskim.
Ziemiackowie, w Lubelskim.
Zołądkowſcy, czy Zołątkowſcy, w Ciechanowskim.

P. Nieśiecki tom: 3 fol: 850 & 851. tych dodaie.

Biedrzycki.	Jaśilkowski.	Noskowski.	Radzieiowski.
Binbink,	Jaślkowski.	Nowomieyski	Skinder
Celgowski.	Koſecki.	Olędzki.	Sum.
Dąbrowski.	Koſtro.	Olſzewski.	Szczerba.
Drzewięcki.	Kraśnicki.	Oski.	Tadeiowski.
Galiński.	Niedziałkow-	Owſiany.	Wolmiński.
Gano Lipski.	ski	Pſcyński.	Wolski.
Gowarczews:	Niemcze-	Rąmblewski.	Zwan.
Grądski.	wicz.	Raciborski.	

PRO-

PROCEDENCYA
Ná Michowie w Woiewodztwie Lubelskim,
HRABIOW MICHOWSKICH,
HERBU RAWICZ.

KWitnęła ta Prozapia w cudzych Narodach, ieſzcze przed przyśćiem Chryſtuſa ná świát, ktorey począ- tki wſpomina *Bzowiuſz*, Hiſtoryk Kośćioła Bożego, w życiu S. Woyciecha, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, przez S. Sylweſtra II. Papieża napiſanym, twierdząc, że od założenia Rzymu ma dáwność ſtarożytności ſwoiey, przeſzło przez lat 2500. rachuiąc do czaſow teraźnieyſzych. Tamże wyraża oſobliwſzych tego zaſzczytu mężow, powiadaiąc: że z Familii Urſynow byli Staroſtami Miaſta Rzymskiego czterech; Konſulow, po naſzemu Radnych Panow, Jmperium Rzymskiego daleko więcey Senatorow czterdzieſtu dwoch, á według *Ferraryuſza* Hiſtoryka w mowie pogrzebowey, ſzećść dziesiąt dwoch; w Septemwiracie Króleſtwa Sycyliskiego kilku; Marſzałkow, Chorążych, Gubernatorow Miaſt y Prowincyi Rzymskiego Jmperium, bardzo wiele; Hetmanow zá Kośćioł y Rzeczpoſpolitą woiuiących ſto; Kawalerow rożnego Orderu, iáko Złotego Łańcucha, Złotego Smoká, Kreſcentynich, Złotego Okrętu, Armellinich, Złotego Runá, S. Michałá, S. Ducha, wielu; Templaryuſzow, y Wielkich Miſtrzow Krzyżackich dwoch; Prałatow, Opatow, Biskupow, prawię niezliczonych. Pattyarchow, Jerozalimskiego y Antyocheńskiego. Kardynałow więcey iák dwudzieſtu, á według *Ferraryuſza* trzydzieſtu czterech. Papieżow bez wątpięnia czterech, inśi ſiedmiu liczą, z ktorych SS. Szczepan, pierwſzy Męczęnnik, y Celeſtyn trzeci, Paweł pierwſzy, y Mikołay trzeci, do tych łączy *Baroniuſz* z inſzemi, S. Urſyná Apoſtolskiego Uczniá, Biskupa Bitureńskiego y Francuskiego Apoſtoła. Jnśi przydaią Swiętych, Jana y Pawła Męczęnnikow, S. Waleſyaná Biskupa Turoneńskiego, Urſyna Presbitera, Berarda Biskupa Aprutyńskiego, Benedykta Oyca

Dawność Familii.

Dygnitarze ſtarożytni.

Patryarchowie, Kardynał, Papieże, Swięci.

Zachodnich Monarchii, y iego Siostrę S. Scholastykę, Bło: Janá Reinera Cenobiarchę Kluniackiego w Rzymie, Mateusza y Latyna, z Zakonu Kaznodzieyskiego Kardynałow. Tá zál Prozapia, pierwey ieszcze pieczętowała się Rożą, niżeli Niedzwiedziem, iak poznać z Niedzwiedzia Rożą na hełmie w łapach trzymaiącego, y *Bzowiusz* ná fundamencie Historyi od S. Sylwestra II. Papieża nápisaney, iednę bydź rozumie Prozapią Rozynow y Ursynow, to iest Rożą y Niedzwiedziem pieczętuiących się, lubo *Niesiecki w tomie 3. na karcie* 849. ináczey rozumie, ináczey iednak ná karcie 655 powiada o Antenatach Rożynow herbu Roża. *Jędrzey Záłuski w Mowach rożnych ná karcię* 52 wspominá Jána Ursyna w Krolestwie Francuskim. Co się zás Papieżow tycze, z opisania S. Maláchiasza, ci byli; *Rosa Composita*, to iest Mikołay III. z Familii Ursynow, *dictus compositus*. Drugi *Rosa Leonina*, to iest Honorius IV. Trzeci *de Vico roseo*, to iest Klemens VI. do ktorey toż Familii należy Gregorz XI. Tamże powiada z *Balbiná Historyka dziejow Czeskich*, że Rożynowie Ursyni Rzymianie, z Saskiey Ziemie Czechom sąmsiedzkiey, swoy początek wzieli. Na karcie także 656. twierdzi, świadcząc się *Ernestem Brottuffiuszem*, y *Balbinem w Xiędze 2. Epitome* zwaney, gdy powiada: Ze wszyscy Rozynowie, tak ci, co czerwoney, iáko ci co *białey*, złotey, błękitney, álbo ktoregoż kolwiek inszego koloru Roży w herbie zazywaią, czy to iedney, czy więcey; z iednego zrzodła wypłynęli, to iest z Słowiáńskiego Narodu *&c*, á Słowacy do Czech rugowani przenieśli się, y lubo od Rzymskich Ursynow linią swoię, y procedencyą niektorzy z nich ciągnęli, przecię że y Ursynowie sámi z Słowiáńskiego Narodu wyszli, według *Dressera*, *Brottuffiusza*, *Crollis*, y inszych; dla tego y ci, iednaż to krew z tamtemi. Rożność w herbach taka, nie iest dowodem rożności Domow y Familii Rożynow, ále tylko szczepow z iednegoż drzewá pochodzących. Zaczym ná tych fundamentach utwierdzony bespiecznie, do Prozapii Ursynow, dálszego czasu Rawitow rzeczonych w Polszcze, iako z iednego krwi swoiey zrzodła pochodzących, y iednego drzewa szczepami kwitnących, przyłączyc tu muszę Rożynow.

Jnsi Papieże tey Prozapii.

Rożne herby wiedzę zebrane.

Według

Według pomięnioney historyi *S. Sylwestra II. Papieża*, u *Bzowiuwsza w Zyciu S. Woyciecha* znayduiącey się, szczep Rożynow iest Rzymski, początki maiący bliskie czasom założenia Rrzymu, iakom powiedział. Splendorem y zacnością, nawet samego Augusta Cesarza przez bliskość y pokrewięństwo iaśniał, Europę prawie napełniaiąc. Z tey Familij są między Alpeyskiemi Gorami Wodzowie Brachińscy, Grawińscy, Wenoseńscy, S. Gedymina; Amalfitańskie, Askulańskie, Tarentyńskie, Salernitáńskie, Plumbińskie, Skandrygliáńskie Xiążęta. Trypaldy, Palli złotey, Stymilianu, Lamentany, Kompagnały, Rokkatynu, y Gory Sansowiteńskiey, Margraffowie. Pilitanu, Loany, Noli, Talakozyi, Albanu, Angwillary, Gory okrągłey, Monapellij, Licyij, Emilij, y inszych więcey iak czterdzieści Dynastyi Woiewodowie y Hrabiowie. Zá Alpeijskiemi zaś przyległościami w Francuskim Krolestwie Margraffowie Trynellu, y inśi czterech Wodzowie. W Aragońskim Krolestwie Ursynowie Walentynu, w Jlliyryckim Hrabiowie Brangaryi, w Cesarskim Páństwie Przedni Panowie Kliweńscy, Hrabiowie Askańscy, y Belanstadu, Dynastowie Bernburscy y Loweńburscy, Margraffowie Sallikwaleńscy, Xiążęta Anhaltyńscy, Wodzowie Angryiscy y Westfalscy, Kurfiirzowie Brandeburgscy, y niegdy Sascy Elektorowie. W Hrabstwie Tyrolskim Panowie *od Falskzonu* wzani, w Czeskim Krolestwie Hrabiowie Rozembergowie, z Rożycami Polskiemi złączęni. Zgoła, Posiadali Ursynowie Biskupstw czterdzieści dwá, Metropolij sześć, inszych Dygnitarstw wielość nie zliczoną. Spełniło się proroctwo S. Malachiasza w Papieżach trzech tego herbu y Prosapij, to iest w Mikułaiu III. Ursynie, w Honoryuszu IV. Sabellinie, y w Klemensie VI. iakom iuż powiedział. Jnsi łączą do pomięnionych Oycow Swiętych, Grzegorza XI. Papieża. Tegoż herbu w Anglij były dwie Krolewskie Familiie. *Cellariusz w Swiecie Polskim ná karcie* 103 gdzie też potym między niemi stata się historya z odmianą herbu, ktorą o początkach tego zaszczytu wyraziłem.

Xiążęta Domu tego y Wodzowie

Margraffowie.

Woiewodowie.

Przedni Panowie.

Biskupi Papieże.

Piszą także Historycy, o tychże Rozembergach y razęm Ursynach, á tu w Polszcze Rawitach, iż bywała w Czechach

wiel-

Krolewskie Kolligacye.

wielkiemi honorami y działami wsławioná ich Familia, że Rozemberg Zawisza miał zá sobą Elżbietę corkę Rozesława Krola Bulgarskiego, á po tey śmierci wziął w Małżeństwo Zytkę, Siostrę Władysława Krolá Czeskiego 1280. Piotr śmiałym zwány, miał w małżeństwie Elżbietę Xiężniczkę Cieszyńską, wdowę po Władysławie Krolu Czeskim, á ten umarł 1346. Jan ożeniony z Anną Henryka Głogowskiego Xiążęcia corką, około Roku 1460. o czym *Hubert w Genealogiach*, gdzie też pisze, że był Rosemberg Biskupem, wielkiey dobroci y szczodrobliwości, ktory Klasztor Cystersow fundował w Wokanástowandzie, według *Baldurná w Xiędze* 2. *Rozdziale* 15. Był támże Piotr Rosemberg, ktory od Papieża ofiarowanym sobie Kardynalskim Kapeluszem, wspaniałym sercem pogardził 1384. *Historya Papieżow Rzymskich na karcie* 988. Jodok Rosemberg Bonon z Czeskiego Krolestwa *w Roku* 1456. był Biskupem Wrocławskim na Sląsku, o ktorym *Heneluśz y Bzowiusz w Kronice Xięgi* 17. Jedęn z tych, był urodzony z Corki Henryka Xiążęcia Sląskiego, idącego z Bastow Linij, kwitnął około Roku 1488. *Cureus ná karcie* 338. Wilhelm Ursyn z domu Rosembergow, Złotego Runa Kawaler, wiernie uprzeymy Cesarza Konsyliarsz, Krolestwa Czeskiego Gubernator, álbo *Pro-Rex*, Poseł wielki od Maxymiliana Cesarzá do Polski, na Seym Elekcyi po dwarazy, toiest roku 1573. y 1576. iak pisze *Bielski ná karcie* 675. ktory tęn respekt w Oyczyźnie odebrał, że mu iedęn z Panow powiedział: Wolelibyśmy ciebie widzieć ná tronie Polskim nayniżeli Cesarza. *Bielski ná karcie* 726. Był także potym między pierwszym Kommissarzęm do Traktatow o pokoy, między Domęm Austryackim y Koroną Polską, roku 1589. umarł 1592. *Bucholcer ná karcie* 258. inszy, zaś Wilhelm Ursyn z Rozembergow, dawniey postował z Jodokiem, Biskupem Wrocławskim, teyże krwi y herbu, od Krola Czeskiego, do Kazimierza Krola Polskiego, w sprawie Konrada Xiążęcia Obeśnickiego. Wiele o tychże Ursynach z Rozembergow, w Czeskim Krolestwie pisać by potrzeba, o czym kto chce wiedzieć, czytać obszerniey może u *Balbiná Dzieiopisa Czeskiego* · *Xiędze namienioney*, gdzie ich długi Katalog wyraża

raża

raża, dosyć że tám Ursynowie w honorách żyli, áż do Roku 1608. ktorego ostatni Piotr Wok Ursyn z Rozembergow, Pierwszy z Przednich Panow Czeskich, umarł, o czym *Familiie Pruskie*. Ursynom Rzymskim, iáko y Rozembergom, błękitną Rożą w herbie náznacza *Petra sancta*, mowi *Nieśiecki na karcie* 657. y niżey powiada z *Balbinęm y Paprockim*, że w Czechach dawni Rożynowie, przed Wilhelmem z Roż, nigdy áni pasow, czy rzek, áni Niedzwiedzia ná tarczy nie nośili, dopiero potym rożne krztałty nastały; z kąd wnoszę, że potym Niedzwiedzia z Rożą nosili, iáko y pasy Rycerskie, czyli rzeki, iáko *Cykoniusz* o Ursynach pisze *w Zyciu Papiezow y Kárdynałow*, że mieli Rożą o pięciu listkach, ále ná spodzie pasy Rycerskie, czyli rzeki; gdzie Ursynow samych Kardynałow wylicza dwudziestu y trzech, do roku 1623, tymi imionami: Jordan I. Piotr, Robą Jacek, Ian I. Karettory, Mateusz I. Rubeusz, Iordan II, Neapołeon, Franciszek Neapoleona, Ian Kaietan, Mateusz II, Saynald, Iakub, Pancelli, Tomasz Raymundelli, Iordan III. Latyni, Kozm, Ian Baptystá, Francyortty, Flawiusz, y Alexander. Ze záś Ursynowie Rzymscy pochodzili z Xiążąt Askanij, dowodzi *Karion w Xiędze* 4. *Kroniki*, wyrażaiąc ze Arybert. czy Albort Ursyni, Hrabia Askanij, Ottona Hrabiego Askańskiego ná Ballenstadzie syn, był wielkich y obszernych Familij w Niemczech Genearchą, pierwszych Saxonij Xiążąt, dawnych Margraffow Brandeburskich, y Xiążąt Mahaltyńskich. Dowodzi zaś *Ernest Brottuffiusz*, że Rożynowie Ursyni, Rzymianie, z Sáskiey Ziemi Czechom sąmsiedzkiey, swoy początek wzięli, to iest z Familii Beryngerow, álbo *Behern*, po naszemu Niedzwiedz, Askanij y Balenstadu Panow dziedzicznych, á temi czasy iuż Xiążąt Anhaltyńslich, ktorzy Roży y Niedzwiedzia w herbie zażywali.

Kardynałow 23 Ursynow.

Saskie Xiążęt. y Brandeburscy Kurfistrzowie

O początkach pierwsych Ursynow z herbámi swoiemi, w tych tu Połnocnych kraiach pisze z dawnieyszych Autorow *Nieśiecki w om:* 3. *na karcie* 658. iż z herbęm Rożą zawitał do Litwy Ulinus y Hektor, z Publiuszęm Palemonem y Cesarinem Kolumną, ale nie dodaie, że Julian Ursyn był herbu Nieźwiedzia stoiącego do gory, á Hektor herbu Roża,

iako ich ſcelety ſą abryſowáne z herbami, w Genealogij Xiążąt Radziwiłow koperſztychowaney, z *Bieſkiego, Kromera, Długoſza, Gwagwina, Koiałowicza*, y Hiſtorykow inſzych, dowodnie zebrane, o czym też wolno żytać u *Stryikowſkiego od karty 47. do karty 95. z dawnych Xiąg y* Kronik *Ruſkich*; przez co poznać, że Hektor herbu Roża, y Julian Urſyn herbu Niedźwiedź byli iedney Familii iákom dowodził, z ktorych Graużyuſz Urſyn był Hetmanem Woysk Litewskich w roku 1217. o inſzych Urſynach z tey linii, piſze *Stryikowſki ná karcie* 268. y *Bielſki na karćie* 154. Euxyuſz Urſyn, potomek Urſyna pierwſzego, był także Hetmanem Woyſka Litewſkiego, ktorego wſpomina *Stryikowſki w Xiędze 6. rozdziale* 10. *Koiałowicz Części* 1. *w Xiędze* 3 gdzie o Krainach w ich poſſeſſyi będących y dziełach Rycerskich, wſpominaią. Weſzła w Litwę tá familia około Roku 900. z Rzymskiego Páńſtwa, iak pomienioni Kronikarze piſzą. Z Rozęmbergow zaś familii, przybył z Czech do Polski z Poraiem, bratem rodzonym S. Woyciecha, przed tym Biskupa Pragskiego, potym Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, w roku 996. według *Okolſkiego w tomie 2. ná karcie* 634.

Z tegoż Krolestwa Czeskiego przybył do Polski Kochan Urſyn z potomſtwęm, roku 1003. za Krola Bolesława Chrabrego, o czym *Kromer w Xiędze 3. Okolſki w tomie 2. na karcie* 585. z dawnieyſzemi, ktory za herb noſił Niedźwiedzia ná hełmie, Rożę w łapach trzymaiącego, z kąd poznać łatwo, iż był z Familij Urſynow y Rozynow Rzymskich, y tychże ſamych, ktorych tu wſpomniałęm, y wſpominać będę, kolligatem; ná tarczy Pannę z Koroną Krolewską ná Niedźwiedziu śiedzącą noſił, z czego też poznać, że był potomkiem tey familij Krolow Angielskich, a potym Xiążąt Lotaryńskich i iáko wſzyſcy náleżeli wzaiemnie do ſiebie, według dokumenow przyprowadzonych, ták y ten Kochan do wſzyſtkich należał wyżey wſpomnionych, iedney krwi będąc, Imięnia y Herbu, lubo z czaſami, według upodobania, y okoliczności, odmiennego, zawſze iednak z przydatkiem roſnących w Honory Familii, nie umnieyſzeniem. Oprocz zaś Rzymskich Urſynow, z ſtaroży-

tośći

tności Rożą, potym Niedzwiedzięm y Rożą pieczętuiących ſię, powiedziałem, że były w Anglij dwie Krolewskie Familie, *Eboraceńſka* pieczętuiąca ſię Rożą białą, druga *Lankaſtreńſka* Rożą czerwoną; z kąd tego Krolestwa záſzczyty herbowne, były dwie Roże, biała y czerwona, iák piſze *Hornáńſkiey Akademii Rektor Cellaryuſz, w Swiecie Polſkim*. W dalſzym czaſie za panowania támże Urſynow, mieli w herbie Niedzwiedziá Rożą w łápách trzymaiącego, ktorego y Sukceſſorowie tych Krolow Angielſkich używáli, áż do czaſow cudownego Krolewny wyprowádzenia, wrzuconey do Niedźwiedzia okrutnego ná pożarcie od Bratá rodzonego, Krolewicza Angielſkiego, iakom ná początku Procedencyi wyraził. Tá tedy Krolewna Angielſka, wydaná za Xiążęcia Lotaryńſkiego, gdy mu kilka ſynow powiłá, dorosłym iuż wyiednała, áby ná iey pámiątkę ták wielkiego niebeśpieczęńſtwá, ná znak niewinności y prowidencyi Páná BOGA cudowney, wzięli zá herb hieroglifik pomięnionego trafunku Matki ſwoiey; co że ſię ták ſtało, pierwſzy ſyn dziedziczył w Xięſtwie Lotaryńſkim po śmierci Oycá, inśi roziachali ſię w rożne kraie, á z nich niektorzy w Czeſkim Kroleſtwie ośiedli, gdzie iedni Rożą białą, drudzy czerwoną, inśi kilką rożnego koloru, inśi Niedźwiedzięm z Rożą &c. dlá faworu y promocyi ſwoich Urſynow Rozembergow, pieczętowali ſię; ſąm tylko Dom Kochana Urſyná z Anteceſſorami y Sukceſſorami ſwoiemi, wyrażonego herbu używał, od Krolow Angielſkich y z nich Krolewny, potym Xiężny Lotaryńſkiey pochodzącego. Piſze o tym *Baldvinus in Epitome Rerum Bohemicarum* z dawnieyſzych, tákże *Paprocki o herbach na karcie* 428. y *Okolſki w tomie* 2. *na karcie* 581. námieniaią.

Kochan Genearcha Rawitow.

O prybyciu ich do Polſki, piſze *Miechowita w Xiędze 2. Rozdziale* 5. y *Kromer w Xiędze 3. od karty* 53. o czym niżey, tu cokolwiek o nich namięniwſzy: Jż z możnemi y przedniemi Familiami ſwoiemi przyśli, y ludźmi niektoremi osiedli nad rzeką Rawą, gdzie teraz Woiewodztwo Rawſkie, y ieſzcze przed Rokiem 1110. Miaſta, wśi, y obſzerne włości pobudowali, z kąd też Urſynowie nazwani ſą Rawitami, y herb ich dwa Niedzwiedzie, iedęn ná hełmie z Rożą, drugi

ná tarczy z Panną, Rawiczem rzeczony. Przybyło z támtąd do Polſki dawniey y po tym wielu inſzych Urſynow, dlá perſekucyi Czechow rugowanych, y z inſzych okazyi, ktorzy ſię Rożą pieczętowali, ále tych do herbu Poraiá Hiſtorycy Polſcy przyłączaią, y pod tymże herbem kładą ich w Herbarzach. Byli y przed tym Rzymſcy Urſynowie w Polſzcze Biſkupami, to ieſt Jordan Urſyn Szlachcic Rzymſki, pierwſzy Biſkup Poznańſki, według *Długoſza o Biſkupach Poznańſkich*, ktoremu Jan VII. Papież przyſłał do Katedry miecz S. Piotra, ktorym ucho Małchuſowi uciął, umarł roku 1001. Był także Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim Hippolit z Domu Urſynow Rzymſkich, Jordaná Biſkupa Poznańſkiego bliſki krewny, ktory umarł roku 1027. *Damalewicz w Zyciu Arcybiſkupow Gnieźnieńſkich*. Lambert III. Biſkup Krakowſki, Szlachcic z Urſynow Rzymſkich, zoſtał Biſkupem roku 996. *Starowolſki w Zyciu Biſkupow Krakowſkich*, umarł 1014. roku. Gompo Urſyn Włoch, ktoremu *Starowolſki* przyznaie herb Rawicza, był Biſkupem Krakowſkim do roku 1032. ktorego umarł. A ponieważ *S. Sylweſter II. Papież*, Familią S. Woyciecha Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, z Urſynow Rzymſkich pochodzącą wyprowadza, toć też do teyże należał Prozapii z rodzonym Bratem ſwoim Poraiem, od ktorego herb Roża náżywa ſię Poray, y wſzyſcy Poraitowie dawni z Urſynow Cudzoziemſkich idący, mieli przez krew ſwoię konnexyą z pierwſzemi Rawitami w Polſzcze, y z nich dotąd pochodzącemi. Lubo álbowięm *Nieśiecki w tomie 3 ná karcie* 655. powiada, że wſzyſcy Hiſtorycy Czeſcy zgadzaią ſię, iakoby wſzyſtkich Panow Czeſkich herbowne Roże od iednego Sławniká, dziada S. Woyciecha, Biſkupa y Męczęnnika pochodziły, według *Paprockiego*, czy też od Witogona poźnieyſzego, według *Balbina*; iednak temu nie przyczy, żeby pomięnioni Przodkowie, niebyli z Domu Urſynow, y owſzęm twierdzi, gdy mowi *ná karcie* 657. tymi słowy: Oſtatni z tego Domu w Czechách, zſzedł z tego świata Piotr Wok *Urſinus à Roſemberg*, w roku 1608. *primarius Bohemorum Dynaſta*, iáko świadczy *Mſ: o Familiach Pruſkich*. Tamże żył Sławnik Hrabia Libicki, Ociec S. Woyciecha, y brata iego rodzo-

rodzonego Poraia, ktory to Sławnik urodzony był z śioſtry Henryka I. Ceſerza Rzymſkiego, Oycá Ottona I. Ceſarza, á Dziada Ottona II. ktorzy, ná S. Woyciecha, iáko ná ſwoię krew, oſobliwiey byli łaſkawi, powiada *Báldwinus*. Tenże Sławnik miał zá ſobą Strzeżyſławę corkę Xiążęciá Czeskiego Bolesława I. z tey ſpłodził śiedmiu ſynow, Swiętego Woyciecha, Bło: Radzyna albo Gaudencyuſza, Arcybiskupow Gnieźnieńskich, Sobieborá, Spitimiera, Bohuſławá czy Przybyſława, *według Dubrawiuſza*, Ceſława, y Poraia, o ktorych powiada *Koſmas*, *Pułkawa*, *y Dubrawiuſz*, że z nich piąciu, oprocz S. Woyciecha, y Gaudencyuſza, od Bałwochwalcow pozabiiani roku 995. z nienawiści do Wiary Chrześciańskiey, y nie wątpią, że wſzyſtkich za Męczęnnikow mieć potrzeba. Oprocz S. Woyciecha y B. Gaudencyuſza, piąciu ich braci imioná wyraża także *Paprocki o herbach ná karcie* 356. *Damalewicz w Zyciu S. Bogumiła ná karcie* 3. *y Miechowita w Xięgze* 2, *Rozdziale* 8. ále *Miechowita y Paryzyuſz* twierdzą, że Paorry z Dąbrowką, śioſtrą rodzoną Matki ſwoiey Strzeżyſłáwy, á żoną Mieczyſława Monarchy Polskiego, pierwſzego w Polſzcze Katolika, tu do nas przybywſzy ośiadł, y potomſtwo ſwoie rozkrzewił, o czym też *Balbinus y Bielſki ná karcie* 52. tenże z Bolesławęm Xiążęcięm Polskim, iezdził ná Koronacyą Ottona III. Ceſarza, krewnego ſwoiego, w roku 1003. Ociec iego Urſyn Sławnik będąc Gubernatorem większey części Czeskiey Ziemi, umarł roku 981. iák piſze *Balbin*, *w Xięgze* 2. *Rozdziale* 12. powiadaiąc; że przez wiele lat, w dzięń národzenia S. Woyciecha, z grobu tego Sławnika, zapach rożowy wychodził, ktory wiele ludzi czuli. Z tegoż Domu wiele świętych było w Polſzcze y Błogosławionych, to ieſt Swięty Bogumił Kameduła z Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Błogosławiony Wincenty Kadłubek, Cyſters z Biskupa Krakowskiego, Błogosławiony Michał Giedroic z Xiążąt Litewskich, Swięty Jozafat Kuńczewicz Arcybikup Połocki, y inśi, ktorych iuż wſpomniałęm. Wiele było Arcybiskupow, Biskupow, y Senatorow świeckich do tych

Swięci y Męczennicy Urſynowie

czas, to iest Arcybiskupow Gnieźnieńskich y Prymasow sześciu,
o ktorych *Damalewicz*. Arcybiskupow Lwowskich dwoch,
o ktorych *Skrobiszowski*. Biskupow Krakowskich sześciu,
Starowolski. Kuiawskich trzech, *Damalewicz*. Poznańskich
piaciu, *Długosz y Treterus*. Biskup Płocki ieden, *Długosz,*
y Łubieński. Przemyślskich dwoch, *Damalewicz y Piasecki*.
Łucki iedęn, Chełmski iedęn, *Szczygielski*. Kamieniecki ie-
dęn, *Treterus*. Wrocławskich trzech, *Długosz*. Kasztelanow
Krakowskich dwoch, *Kromer y Nakielski*, Woiewodow Kra-
kowskich trzech, *Miechowita, Paprocki y Wapowski*. Sendo-
mirskich trzech, *Herburt y Metryka Koronna*. Kasztelan Troc-
ki iedęn, *Histo: Sapiehow*. Kaliski iedęn. Woiewoda Łę-
czycki iedęn, *Paprocki*. Brzeski Kuiawski iedęn, *Niesiecki*.
Ruskich dwoch, *Olszowski*. Podolski iedęn, *Stryikowski*.
Lubelskich dwoch, *Paprocki y Okolski*. Mazowiecki iedęn.
Statut Mazowiecki. Mścisławski iedęn, *Koiałowicz*. Malborg-
ski ieden, *Posselliusz*. Pomorski iedęn, *tenże*. Kasztelanow Sen-
domirskich dwoch, *Konfirma: Praw Krolá Michała*. Lubelskich
trzech, *Paprocki y Okolski*. Nowogrodzki iedęn, *Historia Sapie:*
Brześciańskich trzech, *Okolski &c:* Elbląski iedęn, *Posselli-
usz*. Bracławski ieden, Gdański iedęn, *Posselliusz*, y inszych
kilku Kasztelanow Poznańskich y Kaliskich, oprocz mniey-
szego krzesła Senatorow wielu, Marszałek Wielki Koronny
iedęn, *Wapowski*. Kanclerzow Wielkich Koronnych trzech,
Kromer, Łaski y Damalewicz. Podkanclerzych dwoch, *Pa-
procki y Nakielski*. Podskarbich Wielkich Koronnych dwoch,
Przyłuski y Paprocki. Marszałek Nadworny iedęn, *Cromer*.
Generał Wielkopolski iedęn, *Stárowolski*.

Wspomniawszy dawnych Antenatow y krewnych do te-
go Domu należących w Przednieyszych Osobach, wracąm
się do Procedencyi Rawitow Polskich, z Kochana y Jana Czy-
sty pochodzących. Gdy bowięm Bolesław Chrobry, Krol
I. Polski, uczynił pokoy z Włodzimierzęm Xiążęciem Ru-
skim w ruku 1003. wysłał Posłow do Bolesławа III. Xiążę-
cia Czeskiego, kray Polski około Kloska pustoszącego ogniem
y mieczęm, ktory exkuzuiąc się radą przednieyszych Pa-
now swoich, á Krol zważywszy młodość iego y pokrewień-
stwo

stwo swoie z Xiążęcięm, przepuścił mu, pokoy z nim za-
warłszy. W krotce znowu wpadłszy z woyskiem do Polski,
ciężkich szkod naczynił, przez co Krol urażony, ruszył się
do Czech, gdzie Xiążęcia nie zastawszy, cáłe Państwo ruino-
wał, Zamkow podobywał, Pragę Metropolią z inszemi Mia-
stami odebrał, na ostatek pod Wyssegrad poszedł, gdzie się
w zamku Bolesław Xiążę z synem Jaromirem zamknął, kto-
rych przez dwu letnię oblężenie do poddania się głodem
przymusił, do czego wszystkiego przyiaźni y pomocy zaży-
wał Kochaná y Rawitow inszych, albo raczey Ursowitow,
Xiążęcey na tęn czas Familij między Czechami, ktorych herb
rodowity iest Panna ná Niedzwiedziu siedząca: słowa *Kro-
mera na karcie* 54. Daley powiada, że Xiążęciu Bolesławowi
Krol oczy wyłupić kazał, aby więcey do Polski nie trafił,
Jaromira syna iego pod straż Rawitow oddał y rządy Cze-
skie z inszemi sobie przychylnemi, á pozostawiawszy pre-
zydia, do Polski odiachał. Alleguie *Kromer* dawnieyszych
Historykow, *Długosza, Miechowitę y Wapowskiego*, także *Enea-
sza Sylwiusza*, ktory potym był Papieżęm pod imięnięm
Klemensa II. lubo trochę odmięnniey o tym piszącego. Dru-
giego syna Xiążęcia Bolesława imięnięm Udelryka, wziął z
tamtąd z sobą, ktorego trzymáiąc przez nie iáki czas, oba-
wiał się żeby iakim sposobem Jaromir nie uszedłszy z pod
straży Ráwitow, kłotni Krolowi nie narobił, na prozbę Udel-
ryka młodego, płaczącego y posłuszeństwo wieczne z Cze-
chami przysięgaiącego, wolnym uczynił, y udarowanego ob-
ficie y bogato, do Oyczyzny posłał, gdzie od Czechow za
Xiążęcia swoiego przyięty, Jaromirowi bratu stárszemu o-
czy wyłupic kazał, áby mu w rządách nie przeszkadzał, á
tym czasem zá iego panowania w Czechach, y Krola Bole-
sława w Polszcze, Rawitowie, á raczey Ursyni, czy Ursowi-
towie (bo się dopiero w Polszcze poczęli zwać Rawitami)
spokoynie przebywali tám. Po śmierci Bolesława Chrabre-
go w roku 1025. Udelryk pomięniony trybutu Mieczysła-
wowi II. oddawáć niechciał, ktory corocznie płacił Krolo-
wi Bolesławowi, Presidia zostawione poznosił, Morawę ná
tęn czas Polską odebrał, wyciąwszy y wygnawszy nászych,

Rawitom naprzykrzać się począł, ktorym Predysław, czy
Bretysław syn iego, zostawszy po Oycu Xiążęcięm Czeskim
(obawiaiąc się podobney, iak z Krolem Bolesławem woyny)
wszystkie dobra dziedziczne y rzeczy ruchome zabrał y do
Polski wygnał, lubo nie wszystkich, bo inszych Ursynow
okazye przeniesienia się z tam tąd do Polski, *Długosz w Xię-
dze 4. pod rokiem 1100.* takię pisze: żę Wawrzyniec Lorek,
Bożey nazwany, z familij Rawitow, od Bretysława Xiążęcia
Czeskigo urażony, iż całą iego Familią z Państw swoch y
dobr ruchomych wyzuwszy, do Polski rugował, pchnął go
śmiertelnie kopią, że duszy trzeciego dnia pozbył, na ktorego
mieysce, gdy Bożywuy brat iego Rządy Czeskie obiął, Bo-
żeiowi y Mutynie, bratu Bożeią rodzonemu, darowawszy
zaboystwo, do łaski ich przywrocił, y dobra te oddał, Bożey,
Sancz, Murynę, y Lewtomorzyce, Roku 1101; átoli Swato-
pełk Xiąże Czeskie, w roku 1108, Mutynę y z dwiema sy-
nami Bożeiem y Borszakiem, także Unisława y Domisława
Ursynow, to iest Rawitow w Polszcze zwanych, pozabiiać
kazał, czym przeráżeni drudzy tego Domu Familianci, do
Polski się wynieśli. Przyiął ich mile Bolesław Krzywou-
sty Krol Polski, y w Dobra ich w Rawskim Woiewodztwie
opatrzył, (przez co poznáć, że się dopiero od tego Woie-
wodztwa poczęli zwać Rawitami, bo tego imięnia z Cze-
chow nie przynieśli) gdzie wiele Zamkow y Miast fundo-
wali, y familią swoię w tym tám kraiu rozplenili. W nastę-
puiącym potym roku 1109. wszczęła się woyna między Bo-
lesławem Krzywoustym, á Henrykiem Jmperatorem w Cze-
chach, gdzie Cesarz maiąc nierownie większe Woyska,
przełożył nad niemi Swiatopełkę Xiążęcia Czeskigo, ná kto-
rego Bolesław wszystek gniew poruszył, iż Cesarzowi z Cze-
chami poddanemi Polskiemi faworyzował. Zaczym sposo-
bu szukał, áby go poimać, álbo fortelnie zgładzić, obiecu-
iąc wielkie nadgrody ktoby to uczynił. Jan tedy Rycerz
syn Czysty z familij Ursowitow, albo Rawitow (iák *Długosz*
pisze pod *rakiem* 1109.) porozumiawszy się z swemi Cze-
chami, bywał w woysku Swiatopełki, iego się żołnierzęm
zmyślaiąc, bo też miał wiele braci krewnych y powino-

watych w obozie iego, ktorego co moment śpiegował. Gdy
tedy dnia 21. Września Swiatopełka pod namiotem Cesar-
skim znaydował się, Jan pomięniony Ursowita, tak mocno
w niego stoiącego przed Cesarzem, ostrą kopią ugodził, że
go przez obadwá boki ná wylot przeszył, ktory ná tych miast
upadłszy ná ziemię y słowá nie wymowiwszy, skonał. Co
wykonawszy ná obligacyą Bolesławá, wypadł z námiotu y
wśiadłszy ná konia przygotowanego, począł uchodzić, zá
ktorym lubo nie ktorzy skoczyli Czechowie, iedni z affektu
przeciwko niemu zostawali się, drugich zábiiaiąc y kalicząc,
obronną ręką uszedł do Wodza swoiego Bolesława Krzy-
woustego, zdrowy bez wszelkiego szwanku, od ktorego zá
ták wielką odwagę y dzielnośc, wielkie nadgrody odebrał,
to iest Zamki, Miasta, wśie y possessye, w ktorych do dnia
dziśieyszego Sukcessorowie iego dziedziczą, mowi pomię-
niony *Długosz w tomie 1. ná karcie 346. y inśi Historycy zgodnie.*
Przyczy temu *Paprocki, Balbin y Bielski*, powiada *Nieśiecki*, że
to nie Ursorvitæ byli, iako chce *Długosz*, ále Wersovitæ,
nie Rawiczanie, ále Werszowscy, á drudzy iuż ich Ursovitas,
iuż Wersovitas piszą, w czym się mylą (mowi pomięniony
Nięśiecki) bo inszy iest herb wiersza, inszy Rawicz. Daley
ták konkluduie: Lepiey by tedy mowić, że y herb ten y Fa-
milianci iego, ieszcze zá Monarchow Pogańskich w tey Oy-
czyźnie kwitnęli. Ale z tych relacyi nie idzie taka konse-
kwencya, bo iako *Paprocki* w wielu pismach swych mylił się, dla
czego kilka razy odmięnne swoie wydawał Xięgi w iednych
materyách, poprawuiąc sám siebie; tak y *Balbinus w Xiędze
Dzieiow Czeskich*, nie miałby racyi pisać o tey Familii, żeby iey
w Czechach nie było, y owszęm ią nie raz wspomina w Urzę-
dach rożnych będącą, krewność iey tamże z Krolami Czeskie-
mi y Xiążętami, dzieła rożne y fundacye, zowiąc ich Ursyna-
mi y Ursowitami; á ieżeli gdzie wspomina tychże Wersowitá-
mi, bo y tak ich Czechowie Słowackim ięzykiem zwali, *per a-
busum vocis patronomicæ*, iáko y u nas w Polszcze w wielu Jmio-
nach Szlachetnych dosyć podobnych errorow znaydziesz.
Lubo zás rownie ich nie kędy wspomniał *Bielski*, iednák tęn
herb im Rawicza przyznaie, nie inszy, przez ktore názwisko

twierdzi tę Familią bydź Rawiczow, nie inszą, iáko Wierszow, czy Wierszowskich. W Pogańſtwie też u nas żádnych nie było Krolow y Krolewnow, iáko Pannę ná Niedźwiedziu Korona wyraża, Jelenie rogi ná hełmie Biberszteynow Sląskich, Niedźwiedź támże y Roża Ursynow Rzymskich, ktore insignia nie są Polskie. Dodrze tedy nápisał *Długosz, Primas Historykow Polskich*, Nominat Arcybiskupstwa Pragskiego, potym Lwowskiego, y inszych Honorow Koronnych, iako Podskarbstwa y Podkanclerstwa, ofiarowanych sobie, ktorych przyiąć niechciał. *Cromerus, Kanonik Krakowski, Paprocki o herbach, ná kárcie* 428. *Okolski Prowincyał Dominikański w tomie* 2, *ná karcie* 581. *y wielu inszych*; że tá Fámilia z Czechow do Polski przybyła za Krola Bolesława Krzywoustego, y w Rawskim Woiewodztwie osiedli, według ktorych Autorow dalszą tu piszę Procedencyą Hrabiow Rawitow Michowskich, z inszemi do nich należącemi.

Kochan Gemmitha

KOCHAN wzwyż pomięniony, Xiążę Slązki, iák go wspomina *Okolski w tomie* 2. *na karcie* 598 miał synow, czy potomkow, braci czterech, Prandotę, Grotha, Goworka y Warsza, z ktorych rozrodziły się wielkie Familie w Polszcze, herbu Rawicza. Z PRANDOTOW wielu było w Senacie Woiewodámi y Kasztelanami, iáko Prandota z Ostrowa, tego herbu Rawicza, będąc Kasztelanem Krakowskim umarł roku 1331, o ktorym *Długosz, Kromer, Bielski y Miechowita*. Krystyan z Ostrowa, był tymże Kasztelanem Krakowskim do roku 1431, ktorego umarł, wspomina go *Laski w Statucie y insi*. Prandota z Zelaznyi, herbu Rawicz, był Woiewodą Płockim w roku 1452. *Statut Mazowiecki*. Prandotow kilku było Woiewodami Rawskiemi, to iest Prandota I. herbu Rawicza był Woiewodą Rawskim w roku 1140. Prandota II. był tymże Senatorem w roku 1230. Prandota III. tegoż Krzesła żył w roku 1260. Prandota IV. Woiewoda Rawski, tegoż herbu, w roku 1394. o ktorych *Paprocki y Okolski*. Także z Trzciány Prandotá V. był tymże Senatorem roku 1506. *w Statucie Przyłuskiego*, y Prandota VI. z Zelaznyi Woiewoda Rawski, o ktorym mowi *Olszowski o Primacie*. Krzysztow z Prandotow ná Ostrowie, był Kasztelanem Sendomirskim

roku

roku 1282. o ktorym *Długosz, Bielski, Miechowita y Kromer*. Drugi Prandota z Ostrowa, był tymże Senatorem w roku 1305. Także Krystyn inszy z Ostrowa, posiadał toż Krzesło Kasztelanii Sendomirskiey, w roku 1331. y Krystyn trzeci z Ostrowa, ktory postąpił ná Kasztelanią Krakowską w roku 1407. o ktorych *Długosz y Kromer pisali*. A iako Hrabiowie z wielkiego Skrzynna Duninowie herbu Łabędzia, rożnymi potym Jmionami Szlachetnymi nazywáli się od dobr swoich, iako to Duninowie od Borkow Borkowscy, od Karwic Karwiccy, od Łabędzia Łabęccy, od Raiec Raieccy, od Spotowey woli Spotowie, y wiele inszymi Jmionámi rzeczeni; ták y Hrabiowie herbu Rawicza, od Prandoty Goworka, Grota y Warszy, braci rodzonych Rawiczow pochodzący, y iedney krwie będący, inszemi nazwiskami od dobr byli rzeczeni, z ktorych pod Prandotą Rawiczęm kładzie *Okolski od karty* 585. tych Prandotow, od pierwszego pochodzących w Rawskim Woiewodztwie, to iest: Trzcińskich, Ożgow, y Wołuckich z inszemi támże wyrażonemi. Trzcińscy Z Prandotow Filip od Trzciany názwany Trzcińskim, był Kasztelanem Rawskim w Roku 1550, o ktorym *Nakielski w Miechowii*, także Wawrzyniec Prandota Trzciński, był tymże Senatorem w roku 1598. ktorego wspomina *Konstytucya ná karcie* 713. y Wacław Prandota Trzciński, był tymże Kasztelanem Rawskim. Z Prandotow ná Woluczy, w Rawskim Woiewodztwie Wołuckich Rawitow, Wolucey Paweł był Biskupem Kuiawskim y Opatem Mogilnickim, umarł w roku 1622, o ktorym *Damalewicz*, á ten Paweł był pierwey Biskupem Łuckim, z ktorego postąpił ná Kuiawskie roku 1616. iák pisze ten *Autor y Posseliusz Historyk Pruski*. Samuel Ożga z Prandotow herbu Rawicz, był Biskupem Kiiowskim, zmarły w tym roku 1756. Pomięniony Paweł z Prandotow Wołucki, był ieszcze pierwey Sekretarzem Koronnym y Biskupem Kamienieckim do roku 1607. iak spomina *Okolski w Rusi kwitnącey*. Stanisław był Kasztelanem Halickim, Podkomorzym Koronnym, Starostą Rawskim, á potym Kasztelanem, żona iego Potocka, Potocka Generałowna Podolska. *Piasecki na karcie* 308. Filip Prandota Wołucki, był Woiewodą Rawskim w roku 1642. wspo-

 miná-

minaią go *rożne Konſtytucye*. Tenże Filip, był pierwey Ka-
ſztelanem Rawſkim do roku 1628. był też Staroſtą Radom-
ſkim y Jnowrocławskim, Posłem ná rożne Seymy. Sobe-
ſtyan Kaſztelan Małogoſki, Staroſta Rawſki, Poseł do Bran-
deburgii, y ná Seymy. Lubo zaś to imię Prandota z Słowiań-
ſkiego ięzyka Szczepana znaczyło, potym iednak weſzło w
Ożarowſcy náz wiſko y Przydomek, ktorego Ozarowſcy herbu Rawicz,
w Domu ſwoim używali, piſząc ſię z Ozarowa w Woiewodz-
twie Sendomirſkim. Z Prandoty ſynowie, ieden był Ka-
nonikiem Sędomirſkim, Trockim, Kazimirſkim, Grabow-
ſkim Proboſzczęm. Bartłomiy miał ſwoie poſſeſſye w Wo-
iewodztwie Rawſkim, Rudna, Gołębię y połowę Rawy Mia-
ſteczká. Mikołay był Dworzaninęm Krolewskim, Sylwe-
ſter Laſſota Podkomorzym Koronnym, w roku 1538. ten-
że Janowi Grotowi Biskupowi Krakowskiemu, iako krewne-
mu ſwoiemu, nadgrobek wyſtawił 1522. *Starowolſki o Biſku-
pach Krakowſkich*. Tegoż Laſſoty corka Anna, była żoną
Tęczyńſki Jędrzeia Tęczyńskiego, Kaſztelaná Krakowskiego. Niekto-
rzy wſpominaią Felicyana, Kaſztelanem Sanockim, Staniſła-
wa godnym Rotmiſtrzem, Jędrzeia Podkomorzego u Krola
Kraśinski Zygmunta Augusta. Tereſſa Kaſztelanka Sanocka, była za Sta-
niſławęm Kraśinskim, Jędrzey Stolnik Krakowski, był Posłem
ná Seym y Kommiſarzęm do ſprawy Toruńskiey w roku 1724.
Deputatem ná Trybunał Koronny w roku 1725. daley zo-
ſtał Podſtolim Koronnym, y Obożnym Koronnym. Marſzał-
X. Lubomirſki kował Jzbie Poſelskiey w roku 1732. był Posłem do Francyi
y do Turek; corka iego wydana za Xiążęcia Lubomirskiego,
Staroſtę Kazmierskiego.

Goworkowie. GOWOREK brat Prandoty, ktorego ták piſze *Okolſki na
karcie* 585. mowiąc: ze czterech bráci powſtała wielka Rawi-
tow Familia, z Prandoty tego imięnia III. Woiewodá Raw-
ski w roku 1145. Goworka, Grota, y Warſzy. Ná *karcie* zaś
587. powieda, że Goworek był drugim ſynem Prandoty, Wo-
iewody Rawskiego, w czym niewięm ieżeli nie error znay-
duie ſię typograficzny, że ſynem go wydrukowano, nie Bra-
tem. Mowi o nim obſzernie *Bielſki pod Rokiem* 1194. gdy był
Kaſztelanem, á potym Woiewodą Sendomirskim, y opieku-
nem

nem Leſzka Białego, Xiążęcia Polskiego, ieſzcze na tęn czas
nie doroſłego. Tęn naieżdzaiącą Ruś, Ziemię Sęndomirską,
po kilka razy zgromił, oſobliwie pod Zawichoſtem, gdzie y
Roman Wodz Ruski, na placu poległ. A lubo wſławiony
był rycerſtwem przerzeczonych nieprzyiacioł, y Połowcow,
chwałą opieki ſwoiey, y dyrekcyą Leſzka młodego, nie mniey
w skarby ubogacony, tak mu była przykra potym zazdrość
y nienawiść, że nie chcieli Polſcy Panowie obranego Leſzka
Xiążęciem przypuścić do rządow po Mieczyſławie, pokiby
Goworka Woiewodę Sęndomirskiego, nie tylko od rządow,
ále y z Oyczyzny nie rugował, do czego naywiękſzą był przy-
czyną Woiewoda Krakowski; co posłyſzawſzy Leſzek, po-
wiedział, iż Xięſtwa Polskiego raczey poſtradałby ſię wo-
lał, niżeli ták wiernego, doświadczonego y zaſłużonego
Męża utracić. Ale Goworek niechcąc zatrudniać ſobą ho-
noru y ſzczęścia Leſzkowego, prośił go, aby mu pozwolił
wyiacháć za granicę, co ſię tak stało, iż w Węgrzech mieſzkał
aż do śmierci Woiewody Krakowskiego, adwerſarza ſwego, z
kąd zawołany do łaski Leſzkowey, kilka zwycięſtwami zno-
wu kwitnął w Polſze. Zasługi iego w Oyczyźnie, oprocz *Biel-
ſkiego*, wyraził *Starowolſki między Zwycięzcami*, y *Kromer w
Xiędze* 7. ſzczęśliwą batalią nad Mozgawą rzeką w Krakow-
skim, wſpomina iego. Piſze *Okolſki tamże*, iż Goworek in-
ſzy, był Kaſztelanem Zawichowskim, za panowania Krola
Władyſława Łokietka, ſyn iego zwany był Laſſotą, mąż woy-
ną ſławny, y w Rzeczy-poſpolitey dobrze zaſłużony, ktory
był na Kaſztelanią Sęndomirską promowowany, ſynowie tego
Kaſztelana y potomkowie, wzięli zwyczay zwać ſię, albo Go- Potocki.
workami, álbo Laſſotami. Goworkowa też była zá Staniſławęm Trębecka.
Potockim herbu *Piława*, Woyskim Krakowskim. Staniſław Go-
worek, miał w małżeństwie Annę Trębecką 158[illegible]. Jędrzey
Goworek miał Zofią Trębecką 1595. o czym *Xięgi Grodz-* Laſſotowie.
kie Krakowſkie. Inśi ich piſzą Gaworkámi. Piſze *Paprocki*, że
Laſſotowie od Goworkow pochodzący, byli w tych godno-
ściach: ſyn Kaſztelana Sęndomirskiego Laſſoty, był Kaſzte-
lanem Lubelskim, Tomaſz Chorążym Lubelskim, zá cza-
ſow Krola Władysława Jagiełły, ſyn iego Jędrzey był Stol-

nikiem Lubelskim zá Zygmunta I. Krola, o koło roku 1527. á daley Podſędkiem y Sędzią Grodzkim Lubelskim, o koło roku 1531. Miał ſynow śiedmiu, Stanisława Sekretarza Krolewskiego, Podkomorzego Lubelskiego 1560. był Posłem do rożnych Krolow y Monárchow, iako do Luzytańskiego, Angielskiego, Hiſzpańskiego, Francuskiego, y do Ceſarza, ktory też wſzyſtkich tych Narodow ięzyki umiał. Krol Luzytański ták go ſobie upodobał, że ná znak affektu niezwiędłego, w koło herbownego Rawicza, więniec mu Liliowy przydał, z Rożą u dołu zá Order wiſzącą. Jan drugi ſyn Jędrzeia Sędziego Lubelskiego, wziął działęm ná Pokuciu Sarniki y Lipicę; trzeci Mikołay Kanonik Poznański; czwarty Dawid Dworzanin Krola Auguſta I. mąż wielce godny, piąty Piotr, był kreowany Rycerzem złotym; ſzoſty Krzyſztof Podczaſzy Lubelski, mąż wielkiey náuki, zoſtawał ná Dworze Ceſarskim y u Krola Auguſta I. śiodmy Jędrzey Łowczy Lubelski, zásłużony w rożnych funkcyách Oyczyźnie.

Grotowie GROT trzeci brat Prandoty, iák go położył *Okolſki ná karcie* 585. lubo niżey zowie go czwartym bratem Prandoty y Warſzy *ná karcie* 593. ktorego Sukceſſorowie piſali ſię z Słupczy w Woiewodztwie Rawskim y z Nowego Miaſta, iáko też y z inſzych Dobr zwali ſię rożnie, á drudzy Grotowie z rzeczeni ſą Grotowskiemi. O tych mowią Hiſtorycy z *Nieśieckim w tomie 2. ná karcie* 314. że był bratem Prandoty, Goworka y Warſzy czwartym, ále iego procedencyą dalſzą, muſzę tu pierwey wyrazić, niżeli przyſtąpię do Iana Warſzy Hrabiego, Kaſztelana Lubelskiego, Hetmana Bolesława Pudyka, Xiążecia Małopolskiego, od ktorego naſtępuie Genealogia Hrabiow Michowskich. Ian Grot z Słupczy, był Woiewodą Rawskim, iáko go wſpomina *Paprocki y Okolſki z inſzemi.* Ian Grot z Słupczy, poległ ná placu z ſynem za Oyczyznę na Tureckiey woynie, pod Bukowiną, iák powiada *Miechowita w Xiędze* 4. Ian Grot z Nowego miaſta, był także Rawskim Woiewodą roku 1485. Iana III. Grotá z Nowego Miaſtá, Woiewodę Rawskiego, wſpominaią Liſty Klaſztorne w roku 1479. u *Okolſkiego ná karcie* 593. nie tuſzę iednak, żeby tęn był inſzy, od pierwſzego. Grot z Słupcze był Kaſztelanem

lánem Lubelskim w roku 1366. ktorego wſpomina *Paprocki o herbach.* Ian Grot z Słupcze Biskup Krakowski, kondyſcypuł w Bononii Iana XXIII. Papieża, y konfident wielki, ktory go na tę godność poświęcić kazał roku 1328. Tenże Grot Biskup Krakowski, będąc Posłem od Krola Kazimierza, do Benedykta XII. Papieża, w ſprawie Krzyżackiey, uprośił u niego Palliuſz Arcybiskupi. Wiele fundacyi do teyże Katedry przyczynił, y miaſto Iłżę wymurował, także rożne kwoty nadał, w doskonałey żyiąc świątobliwości. Niektorzy go Błogosławionym zowią, iż ciało iego po śmierci w lat ſto śiedymdzieśiąt y pięć, nie naruſzone było, y owſzem zapach fiałkowy z niego wychodził, o czym *Pruſzcz w Monarchu ná karcie* 149. ktore przez dwie niedzieli ſtoiąc ná katafalku, wielu cieſzyło y uzdrowiało, *Cichocki w Xiędze 2. rozdziale* 9. piſał też o nim *Starowolſki w Życiu Biſkupow Krakowſkich, Kantſcyuſz y inśi z Bielſkim w Xiędze* 4. Inśi Grotowie piſzą ſię z Konar, z tych był Ian Grot z Słupczy y Konar, Kaſztelanem Sądeckim w roku 1506. Chorągiew znaczna ſamych Rawiczow, z wielą Mężami ſławnymi, zginęła ná Wołoſzczyźnie roku 1359. o czym *Miechowita w Xiędze* 4. Kryſtyna Grota Kaſztelana Krakowskiego, wſpomina *Nadgrobek w Krakowie w roku* 1412. Ian Grot był Sędzią Ziemskim Drohickim, Ierzy Podſędkiem Ziemskim Drohickim, Sambor Piſarz Ziemski Drohicki. Z Słupczy Słupeccy Grotowie, te honory mieli. Ian Grot z Słupczy, był Kanonikiem Sędomirskim, o ktorego Oycu piſze *Długoſz w Xiędze 12. pod Rokiem* 1459. Łukaſz miał w małżeństwie Zbigniewę, tegoż imięnia Lanckorońskiego, Marſzałka Wielkiego Koronnego corkę. Jan z Słupczy Kaſztelan Sądecki, w roku 1504. wſpomniony w *Statucie u Łaſkiego na karcie* 112. *y* 1507. ktorego iuż namieniłem, y tu powtarząm z większą expreſſyą. Staniſław Poſeł ná Seym w roku 1564. náznaczony ná rewizyą do dobr Krolewſkich w Pruśiech, według *Konſtytucyi*, będąc iuż Kaſztelanem Lubelſkim, podpiſał oddanie Podlaśia w roku 1569. Poſelſtwo też odprawował do Ceſarza Maximiliana, za Jana Zamoyſkiego, Kanclerza y Hetmana Wielkiego Koronnego. Syn iego Felix, iuż Słupeckim zwany, był pierwey Kaſztelanem Zar-

Grot Błogosławiony.

Grotowie z Konar

Grotowie z Słupczy

Lanckorońſki

Słupeccy

nowſkim, potym Lubelskim w roku 1613. Zbogniew Kawaler Jerozalimſki, wiele expedycyi woiennych odprawiwſzy w Cudzych Kraiach, do Oyczyzny powrocił ſię y został Kaſztelanem Połanieckim. Jan żadnego Urzędu przyiąc niechciał, ſynowie iego ieden Samuel Kaſztelan Radomſki, Starosta Zawichoyſki, Deputat z Seymu na Trybunał Radomski 1620. y do kwarty Rawskiey 1623 roku, ktorego wſpominaią *Konſtytucye.* Siostry iego poſzły za Mężow godnie Szlachetnych, o ktorych y inſzych kożdy czytać może u *Cichowſkiego w Xiędze 2. rozdziale 11. Alloqv: Oſęccia:* Jerzy był Podkomorzym Lubelskim, Staniſław Podkomorzym, potym Kaſztelanem Lubelskim, Kommiſarzem do granic z Seymu 1661. według *Konſtytucyi.* Corka iego poſzła za Staniſława

Dunin Borkowski, Leszczyński, Rey, Niemierzyc, Sienicki.

Dunina Borkowskiego, Kaſztelana Połanieckiego, druga Barbara za Leſzczyńskiego, herbu Wieniawá; z niey corka iedna Anna była za Marcinem Rejem, druga Elżbieta zá Ierzym Niemierzycem, Podkomorzym Kiiowskim. Słupecka z Konar, była za Mikołaiem Sienickim, Podkomorzym Chełmskim; iák tá z inſzemi pochodziła od Grota tego, co Konary utracił, iák

Grotowcy

mowi *Kromer w Xiędze* 16. piſał ſię z Słupcze. O Grotowskich piſał *Okolſki w tomie 2. ná karcie* 598. iż pochodzą od Grotá ſyna Kochanowego, Xiążęcia Slązkiego, tak iáko y inſi Rawitowie w Polſzcze, wſpominaiąc Macieia Grota Grotowskiego, zacnego Rycerza pod Orſzą, ktory ſamego Hetmaná Woyskowego poimał, drugiego ná ſztuki rozśiekał, zá Krola Zygmunta I. Adam Grotowski ſłużył woynie przez 20. lat ustawicznie, w wielu rożnych expedycyach, ktory przez dzielność ſwoię nie raz popiſaną, podobał ſię Senatowi y Krolom, Auguſtowi I. Stefanowi, y Zygmuntowi pierwſzemu. Marcin brat pomienionego, Rycerz doświadczony, w expedycyi Pruskiey, Inflantskiey, Moskiewskiey, z Krolem Batorym, y Ianem Zamoyskim, wielką ſwoią chwałę potomſtwu

Skotnicka

zostawił, z Heleny Skotnickii z *Bogoryi* małzonki ſwoiey, zostawił Macieia Grota Grotowskiego, odważnego Rycerza w Moskwie y przeciwko Tatarom, y nie odrodnych w potomſtwie Kawalerow. Byli też Grotowie Samborzeccy w Lubel-

Samborzeccy.

skim y Sędomirskim Woiewodztwie, tak rzeczeni od dobr ſwo-

ſwoich, ktorych *Okolſki ná karcie* 594. chwali, z żarliwości o Wiárę. Ci byli z domem Krolewskim skoligowani, przez Te-

Sobieska, Gniewoszowie

reſſę żonę Marka Sobieskiego herbu Ianiná, Gniewoſzow pod linią Grotow kładzie *Okolſki w mieyſcu dopiero allegowanym,* dawno herbem Rawicza pieczętuiących ſię, ktorych imię wſpomina *Bielſki ná karcie* 486. ná batalij Bukowińskiey. Ga-

Tarło

bryel w małżeństwo wziął corkę Staniſława Tarła, Ochmistrza Krolowy Elżbiety, tego ſyn Iędrzey w rożnych expedycyách Woiennych męſtwem wſławiony. Staniſław brat iego długie czaſy przeżywſzy ná dworze Krolowy Katarzyny, tamże życie skończył, Ian ſyn Gabryela był Rotmiſtrzem Krola Stefana, Balcer Dworzanin y Sekretarz Krolewski, Mąż waleczny, koſztem ſwoim okryte roty wyſtawił ná nieprzy-

X. Cartoryska Kniaź Sumiński

iacioł Oyczyzny, miał zá ſobą Xiężniczkę Czartoryską, po zostałą wdowę po Kniaziu Sumińskim, według *Okolſkiego*, o ktorym też *Konſtytucye Roku* 1591. *ná karcie* 633. y 1595. *ná karcie* 677. Był tenże wielkim Kawalerem, ták dalece, iż o nim powiedział Krol Stefan Batory, tymi ſłowami: *Gdyby mi poiedynkiem przyſzło certowáć o Kroleſtwo, nie kogo inſzego wezwałbym ná tę funkcyą, tylko Janá Gniewoſza.* Corka iego Ewa z Bra-

Branicka

nickiey, była Woiewodziną Podlaską. Krzyſztof mężny Rycerz pod Oryninem, zá Wiarę y Oyczyznę krew ſwoię wylał pod Chocimiem, zoſtawſzy ná placu. Mikołay Starosta Radomski, przez lat trzydzieści będąc Rotmiſtrzem w rożnych okazyach, ták ſię pod Chocim wyprawił, iż Krolewicz Władysław zobligował go, áby mu ſwoiey Chorągwi Uſarskiey uſtąpił. Podczas Zborowskiey batalii, ták mężnie ſię ſtawił, że go Krol Ian Kazimierz ſwoim Salwatorem zdrowia niebeśpiecznego nazwał, co mu y Seymik Opatowski przyznał z podziękowaniem roku 1650. Mikołay Albrycht z Grotow

Offolińska

pochodzący Gniewoſz, był Biskupem Kuiawskim z Offolińskiey urodzony, umarł 1654. bywał Posłem w rożnych Legacyách. Ian Kaſztelan Czechowski, był tenże potym Kaſztelanem Zawichoyskim, żył w małżenſtwie z Antoniną corką Staniſława Fredra, Kaſztelana Czerniechowskiego. Także

Fredro

Gniewoſzowna była zá Iędrzeiem Fredrem, Starostą Krośnieńskim. Gniewoſz Podkomorzy Sędomirski, był Mar-

ſzałkiem w Trybunale Koronnym, zá Krolá Iana, corka ie-
Morſztyn go była za Morſztynęm Woiewodą Inflantskim. Ian Gnie-
woſz Kaſztelan Zawichoſtski, był Marſzałkiem Trybuna-
łu Koronnego roku 1703. Z Grotow Ruśieckich, oprocz
wielu zacnych Mężow, był Stefan herbu tego, Kaſztelanem
Mińskim, ktorego *Nadgrobek* w Brześciu opowieda roku 1671.
napiſany. Drugi Kaſztelan Miński Staniſław Ruśiecki, żył
Zaborowſc. w roku 1691. iák świadczy *Duryewſki*. Z Grotow Zaborow-
ſkich herbu Rawiczá, było wielu zaſłużonych Oyczyźnie y
Kościołowi, iáko Opat Wąchocki, ktorego imięnia nie więm,
bo go zadęn Autor nie napiſał; Jan Regent Kancellaryi Ko-
ronney, potym Biskup Chełmski, ktoremu expedycya z Rzy-
mu, w krotce po śmierci przyſzła roku 1571. Siostra iego zá
Młodzieio-ſki Młodzieiowſkim, urodziła Jacka Podskarbiego Nadworne-
go Koronnego, Auguſtyn Kánonik Chełmski, był Depu-
tatem ná Trybunał Koronny. Było więcey Familii zacnych,
od Grota Hrabiego Rawity, Woiewody Rawskiego, rożne-
mi z czaſem imionami Szlachetnemi rzeczonych, ktorych u
Okolſkiego pod ſwoią procedencyą czytać kto chce, może.
Warſzowie WARSZA Prandoty, Goworka y Grota brat, od ktorego
pochodzi Familia Warſzow Hrabiow Michowſkich y inſzych.
Warſzowſcy Zwáli ſię potym Warſzami Warſzowskiemi, iáko Mikołay
Warſz Warſzowski, herbu Rawicz, ktory Wołoskie, Multań-
skie, Moskiewskie, Inflantskie expedycye, w rożney ſzarzy od-
prawował, mężnym y rycerskim ſercem zá Wiarę y Oyczy-
znę. Doſtał ſię był w Tatarską niewolą, ále z niey cudownie
wyſzedł okowany, zá przyczyną Matki Boskiey, ktory cu-
du doznawſzy zawieśił wotum w Częſtochowie. Prezydo-
wał potym w Zamku Chocimskim, gdzie gdy mu Tatarska Or-
da, z braną żonę y dzieci wolno puścić obiecáłá, byle im zamek
z fortecą oddał, wzgardził tym wſzyſtkim dla miłości Oyczy-
zny, ále zamku wiernie dotrzymawſzy, po tym ich wykupił.
Zaleſka Miał zonę Zaleską, z ktorey corka Tobiaſzowi Ligęzie Puł-
kownikowi zaslubiona. Janá Warſzy Kazimierskiego Probo-
ſzcza y Chełmskiego, herbu Rawicz, wſpomina *Długoſz pod ro-
kiem* 1459. *w Xiędze* 13. *ná karcie* 240. męża pobożnego, exor-
cyzmami Kościelnemi czartom ſtraſznego, nie mniey życięm
świą-

świątobliwym. W dalſzych latach Warſzowie, rożnych z dobrá-
mi imion ponabywali, pierwſze w przydomku zoſtawiwſzy, iá-
ko od Dęmbian w Krakowskim Warſzowie Dęmbińſcy, od Go-
lin w Kaliskim Warſzowie Golińſcy, potym rzęczeni Przyiem-
skiemi, od Michowa w Lubelskim Warſzowie Michowſcy Hra-
biowie, y inni Warſzowie, iáko Ruśieccy, Kośińſcy, Kiemliccy &c.
o ktorych *Okolſki* pod Warſzow procedencyą. Z Warſzow Dęm- *Dęmbińſcy*
bińskich, wiele było Mężow w zacnych honorach zoſtaiących,
iako Warſz Iakub Kaſztelan Krakowski do roku 1490. o kto-
rym *Kromer w roku* 1491. *Miechowita y Bielſki.* Walenty umarł
tymże Kaſztelanem Krakowskim roku 1586. *Paprocki ná kar-
cie* 688. *y Duryewſki* 71. Pomięniony Iakub, był pierwey Wo-
iewodą Sęndomirskim do roku 1478. *Miechowita ná karcie*
324. Maciey był Woiewodą Inflantskim w roku 1610. Woy-
ciech umarł Kaſztelanem Woynickim 1727. Iakub będąc Kan-
clerzęm Wielkim Koronnym, zoſtał Woiewodą Sęndomir-
skim roku 1472. *Długoſz w Xiędze* 2. tenże był naypierwey
ſławnym w Oyczyznie Kawalerem, Kaſztelanem Małogoskim,
Poſłem do Ierzego Krola Czeskiego, Hetmanem ná woynie
Krzyżackiey, będąc iuż Kaſztelanem Krakowskim, trzymał
rządy małey Polski całey, od Kazimierza Krola zlecone ſo-
bie, podczas bytności iego w Pruſſach, iako powiada *Kromer
w roku* 1465. ieździł też w Legacyi do Pawła II. Papieża, o
czym *Wadynk w Kronice roku* 1466. był Poſłęm do Czech trzy
rázy, do Rzymu dwa razy, z woyskiem przeciwko Krola Wę-
gierskiego wpadłſzy, Berwald zruinował, Zywiec zpalił,
Seffarę wziął gwałtem. *Kromer w Xiędze* 18. Miał ſyna Ię- *Zyiący 120. lat*
drzeia Sędziego Ziemskiego Sęndomirskiego, ktory lat ſto
dwadzieścia przeżywſzy, powietrzęm umarł. Gabryel żył
z Izabellą Bełzecką, ktorą Xiężna Zbaraska urodziła. Piotr *Bełzecka*
był Sędzią Krakowskim, brat Iędrzeia Sędziego Sęndomir-
skiego, o koło roku 1552. iák świadczy *Liſt Krola Zygmun-
ta Auguſta.* Walenty był tákże pierwey Kanclerzęm Wielkim
Koronnym, niżeli wziął Krakowską Kaſztelanią roku 1576.
tenże Walenty, był też pierwey Káſztelanem Bieckim y Pod-
skarbiem Koronnym do roku 1563. Z Kuczowską miał corek *Kuczowska*
pięć, z ktorych Anna była zá Szafrańcem Woiewodą Sęn-
Ffff domir-

Gosławski domirskim, z trzeciey żony Goſławskiey Barbara wydana zá
Miński. Mińskiego Podkanclerzego Koronnego. *Starowolſki ná karcie* 23. Staniſław Starostá Chęciński ſyn pierwſzy Walente-
go Kaſztelana Krákowskiego, Marſzałkował w Trybunale
Zelechowska Koronnym roku 1582. ktorego máłżonka Zelechowska, mię-
dzy ſześcią corkami powiła iednę Padniewską Kaſztelanową
Padniewſk Oświęcimską, Dybowſką Starościną, drugą Annę Sapierzyną
Sapierzyna Woiewodziną Smoleńską, inſze poſzły zá Starostow. *Hiſtorya Sapieżyńſka.* Samuel ſyn iego pierwſzy, to ieſt Staniſławá Sta-
rosty Chęcińskiego, był Kaſztelanem Bieckim, Storoſtą Będzińskim, corki iego całą wynioſły z Domu ſubſtancyą, po-
Komorowsk ſzedłſzy iedna za Alexandrá Komorowskiego, herbu Kor-
Stadnicki czak, Káſztelanicá Sądeckiego, drugá zá Marká Stádnickie-
Łacki go, Podczáſzego Krákowskiego, trzecia za Łáckiego, y dwie
Zákonnicámi. Syn drugi Alexander, po dwu żonach zmár-
Tarnowski łych miał trzecią Tárnowską, Káſztelánkę Konárską w Sierádzkim. Erazm ſyn Wálentego Káſztelaná Krákowskiego
trzeci, był Dziekanem Kápituły Krakowskiey, ieździł z Poſelſtwęm do Szwecyi, dawano mu Biſkupſtwa, ále żadnego
przyiąc nie chciał, umarł roku 1613. Kaſper czwarty ſyn Walentego, Kaſztelana Krakowskiego, Rotmiſtrz Woyſk Koronnych za Krola Stefana do Moſkwy. Zgoła, śiedmi Sukceſſorow Walentego, Kaſztelaná tegoż było, wſzyſcy godni Oyczyzny ſynowie, oſmy był Hieronim Starosta Małogoski,
Bużeńska z Reginą Bużeńſką Starościanką Dobczycką maiący Franciſzka, pierwey Chorążego, potym Podkomorzego Krakowskiego, w Oyczyźnie zasłużonego, ktory był ożęniony z Wielo-
Wielopolska polską Podkomorzanką Krakowską, po niey wziął Czarn-
Czarnkowska kowſką Kaſztelankę Szremſką, z ktorey corka Tereſſa po-
Makowieck. ſzła zá Makowieckiego, Kaſztelaná Kámięnieckiego, wielkich
cnot y zaſługa u BOGA Pani, ktora oprocz drogich apparatow
y znaczney ſummy, darowaney do S. Piotra w Krakowie *Societatis JESU*, ſprawiła Monſtrancyą ſzczero złotą, blisko
ſta tyśięcy taxowaną. Franciſzek Kaſztelan Woynicki, miał
Borkowna w małżęnſtwie Krysſtynę Borkownę, Kaſztelankę Radomſką,
z tey corka Salomea poſzła zá Jozefa Michałowſkiego Pod-
Michałowski ſtolego y Sędziego Grodzkiego Krakowſkiego, drugá Petronella

nellá zá Jozefa Otwinowſkiego, Staroſtę Szczerczowſkiego. *Otwinowski*
Antoni był Łowczym Krakowſkim. Woyciech Chorąży Za-
torſki y Oświęcimſki, z Zuzanną Zydowſką, Chorążonką Kra-
kowſką, miał Franciſzka y Janá. Brat iego rodzony umarł Stol
nikiem Krakowskim 1730. Ján będąc Komornikiem Krakow- *Zydowski*
skim, wydał rożne Mowy Seymowe 1727. Corka Krzyſztofa
była za Staniſławęm Borkowſkim, Kaſztelanem Połanieckim, *Borkowski*
Staniſław Opat Bledzewſki, wiele funkcyami Oyczyznie był
zaſłużony. Jakuba Warſzę Dębińskiego wſpominaią hiſtorye dawne Podſędkiem Ziemskim Krakowſkim. Sobeſtyan z Oſſolińskiey, Kaſztelana Połanieckiego śioſtry urodzony.
Było inſzych wielu tego imięnia Warſzow, Staroſtami, Sę- *Oſsoliński*
dziami, Podkomorzemi, y Urzędnikami inſzemi, iáko też ſławnych Rycerzow y Kawalerow, tákże też rożne Funkcye Oyczyzny wypełniaiących, krew, życie, y fortunę, dla niey łożących, ktorych tu nie wyraziłem dla krotkości. Są y ná Ukrainie tegoż domu y herbu Warſzowie Dembińſcy, z ktorych
Macieia wſpomniałęm Woiewodą Jnflantſkim, pochowany
iednák w Krakowie u Swiętey Troycy 1610. corka iego była w Fraucymerze Krolowy Polſkiey Konſtancyi Zygmunta III. Zony. Ten z Jnflańtſkiego Woiewodztwá poſtąpił
ná Połockie, według *Okolſkie*: ieźli ſię nie myli, bo o tym czaſie Sapieha był Połockim Woiewodą. Zoſtawał Regimen- *Sapieha.*
tarzęm generalnym nad Polſką y Lit: Kawaleryą, ieſzcze zá
Zygmunta Auguſta pod Rumbarkiem, Hadzelem, Rakoborem,
y w inſzych mieyścách, mężnie potykaiąc ſię z Moſką, gdzie
Zamek *Sancel* zwany, Car Moſkiewſki w ſtu tyśięcy woyska chcąc pośieść, tenże Warſzy Maciey odebrał go Moſkwie
y pośiadł roku 1577. Zamek tákże *Orle*, y drugi *Bebel*, odebrawſzy támże, ludźmi ſwoiemi oſadził, wyciąwſzy nieprzyiacioł, á drugich zabrawſzy. Kieſę miaſto Jnflantſkie, rożnemi od Moſkwy nadwątlone ſzturmami, utrzymał y obronił,
z Jędrzeiem Sapiehą y Alexandręm Chodkiewiczęm, działá y
wſzyſtkie oręże zabrawſzy Moſkwie, z niewolnikami odeſłał
Krolowi do Wilna, roku 1578. w roku záś náſtępuiącym, wſzyſkę im żywność odebrał pod Bierzonami: drugi raz w małey liczbie ſwoich, dziesięc tyśięcy Tatarow idących ná ſu-

kurs Moſkwie wyciął: w roku 1580. wpadłſzy z Woyskiem w Moſkwę, wſzyſtek im Kray zniſzczył: Askarod y Lewart Ząmki obległ, y gwałtem wziął. Krol Stefan kontent będąc z Rycerskich dzieł iego, darował mu Ząmek Bebel y włości wiele inſzych, y przy tym Staroſtwo Rumborſkie. Woyciech będąc nierozdzielnym w tychże okazyách towarzyſzem y Rotmiſtrzęm, brat Macieia, wziął regalizacyą od Krola pomięnionego w Inflantach, roku 1583. Remigian był Deputatem ná Trybunał Koronny w roku 1643. Stanisław Opat Bledzewski umárł 1641. Był Warſz Dęmbiński Podkomorzym Sęndomirskim, ktorego ſyn zabity podczas inkurſyi Szwedzkiey roku 1645. Powiadá *Okolſki*, że Wincenty Warſz Dęmbiński był Arcybiskupem Gnieźnienskim ále temu przyczy *Nieśiecki z inſzemi*, iáko też o nie ktorym Biskupie Przemyślskim tego Domu. Z Warſzow Hrabiow Przyiemskich, w zacnieyſzych honorach ci zoſtawali zá czásow *Paprockiego y Okolſkiego*, to ieſt, trzech bráci radzonych, Rafał Woyciech Kaſztelan Łęczycki, mąż náuki wielkiey, także Kaſztelan Łęczycki, y Staniſław Rotmiſtrz ſławny y ſzczęśliwy, za Krola Auguſta, I. y Stefana Batorego w Moskwie, od ktorego wziął Staroſtwo Kamińskie, Marſzałkował Jzbie Poſelskiey w roku 1581. przy ktorey funkcyi większey ſławy nabywſzy, wziął Laskę Nadworną Koronną, á potym w roku 1593. zoſtał Marſzałkiem Wielkim Koronnym, umarł roku 1595. mąż wielki w radzie, w dziełach wſzelkich przezorny, w Wierze Katolickiey nie odmięnny, iáko ná tęn czas wielu inſzych w herezyą wpadaiących. Jędrzey ſyn iego Kaſztelan Gnieźnieński, Staroſta Kowalski y Kowiński, potym Marſzałek Nadworny Koronny, młodo umarł. Tego imięnia Warſzowna Hrabianka Przyięmska,

Firley był żoną Jędrzeia Firleia, Woiewody Sęndomirskiego, y Anna

Rupniewski Teofila Rupniewskiego, Kaſztelana Sądeckiego, Staroſty Lelowskiego. Krzyſztow Woyciecha wſpomnionego, Kaſztelana Łęczyckiego ſyn, wielką imięnia ſwoiego ſławę rozgłośił, w Szwedzkich y Moskiewskich bataliach, gdzie mężnym ucieraiąc ſię ſercem poległ zá cáłość Oyczyzny. Zygmunt ſyn drugi z Adolfem Krolem Szwedzkim przytomnych Niem-

cow zwyciężał, á potym dla Oyczyzny kilká regimentow wyſtawiwſzy koſztem ſwoim, z niemi życie ſwoie ázardował. Trzeci Staniſław, náprzod Woiewodá Poznańſki, Ośiecki, Konińſki Staroſta, zoſtał Woiewodą Jnowrocławſkim y Generałem Wielkopolſkim w roku 1628. iż do tego Dygnitarſtwa Woiewodztwo Poznańskie przeſzkadzało mu, ktore trzymał *Czarnkowska*
do śmierci w roku 1643. zaſzłey, żyiąc w małżeńſtwie z Anną Czarnkowską, Woiewodzanką Łęczycką y Generałowną Wielkopolſką, ktora ſię mu po śmierci pokazałá, daiąc mu zbawienne nápomnienia, á ſpytaná od Męża ná iakieyby drodze była, kazała mu dorozumieć ſię z *Pſalmu* 102. ktory ſię tak záczyná: *Błogosław duſzo moia Panu, y wſzelkie rzeczy, ktore we mnie ſą, Jmieniowi świętemu iego.* Po niey wziął Annę Opalińſką, Piotra Woiewody Poznańſkiego corkę, z Zofij *Opalińska*
Koſtczanki, Kaſztelanki Bieckiey urodzoną, ktorey po śmierci mąż Staniſław Marſzałek, rzucał ná twarz ziemię śpiącey, ta przez ſęn mowi do niego: Kto widział tákie zarty, ziemię ná kogo rzucáć? Od powie Marſzałek: nie dziwuy ſię, tak to umarli zartuią. Porwie ſię w tym ze ſnu pozoſtała żoná, y poſtrzegłſzy iáwnie ná twarzy ſwoiey proch y popioł, mowi ſobie: Już to widzę nie żart, BOG mnie znáć tym ſpoſobęm przeſtrzegá, że to mizerne ciało moie, w krotce ſię w proch rozſypie:, iákoż tak ſię ſtało, bo do ſzczęśliwey śmierci przygotowawſzy ſię, w krotce życia ſwego dokończyła, o czym *Młodzianowſki w Kazaniach ná karcie 401. y Duryewſki na karcie 690.* Sławi też Marſzałka tego affekt ku Nayświętſzey Bogarodzicy *Treter w cudach Dzieſzeńſkich.* Piotr Marſzałka ſyn, Kaſztelan Srzemſki z Opalińskiey urodzony, *Opalińska*
miał także Katarzynę Opalińską, Podkomorzankę Poznanską w małżeńſtwie, był Sędzią Kapturowym, a potym będąc Rotmiſtrzem poſpolitego ruſzenia, ſławnie ſię popiſał rycerskim ſercem pod Leſznem, ſzczęśliwie Szwedow zwyciężywſzy, potym w okazyi pod Silną, gdzie kilka *Kornetow* Szwedzkich zgromił, y Oberſztera Dziaſtra poimał. Pobożność wielce przykładną iego wyraża *Gorczyńſki w Rawiczu Starożytnym.* Jędrzey trzeci ſyn Staniſława Marſzałka, Chorąży Kaliski w roku 1674. Adam Olbrycht Hrabia Warſz Przy-

iemski, naprzod Oboźny Koronny, Starosta Kowalski, potym
Kasztelan Gnieźnieński Fundator OO Reformatow w Gorce
y w Sieku, w roku 1622. Rafał, u Ludwika XIII. Krola Fran-
cuskiego był w szarzy Generalskiey, brat iego Krzysztof pod
Kondeuszem Hetmanem Francuskim, tenże był Generałem
Artyleryi, posłował od Krola Jana Kazimierza, do Karola
Gustawa, Krola Szwedzkiego, w roku 1655. *Tulden w Xiędze*
5. był y Chorążym Kaliskim. Corka iego Katarzyna żyła do-
Opaliński żywotnie z Piotrem Opalińskim, Woiewodą Łęczyckim y Ge-
nerałem Wielkopolskim, po nim z Władysławem Przyiem-
Przyiemski skim, Woiewodą Kaliskim, zá dyspensą Papieska, syn tegoż
Hetmaná Francuskiego Podstoli Koronny, miał w małżeń-
Gośiewska stwie Zofią Gośiewską Podskarbiankę Wielką Koronną y Het-
Tarłowna manownę Polną Litewską; drugę Tereffę Tarłownę Podkan-
clerzankę Koronnę. Jędrzey brat rodzony Rafała y Krzy-
sztofa, dopiero wspomnionych, Oboźny Koronny, potym
Stolnik Koronny, daley Kasztelan Łęczycki *czy* Lędzki, iák
inśi piszą, umarł Kasztelanem Chełmińskim. Syn iego,
Władysław, naprzod Kasztelan, potym Woiewoda Kaliski,
Starosta Miedzyrzecki, zacny Kawaler w Francuskim Woy-
sku u Ludwika XIV. Krola, w przyiaznym sercu, potym w
Oyczyźnie pod Zbarażęm, Komarnym, Stryiem, Kałuszą,
Chocimem, Wiedniem y Strygoniem, Rycerz wsławiony, kto-
rego ranę nie uleczoną uzdrowiła Matka Boska w Krasnobro-
dzie, umarł wielce zasłużony pomięnionemi dziełami y
Poselstwy ná walne Seymy po cztery razy, roku 1699. Brat
iego rodzony Krzysztof Chorąży Kaliski, Starosta Kolski z
Mycielska Maryanną Mycielską, Sędzianką Ziemską Sieradzką, miał cor-
Gruszczyński kę Zofią, pierwey Gruszczyńskiemu Kasztelanowi Kaliskie-
Gurowski mu, po nim Gurowskiemu Kasztelanowi Gnieźnieńskiemu
záślubioną. Jędrzey czy Stanisław był Podkomorzym Ká-
liskim, tęn czy inszy, będąc Podkomorzym Poznańskim, żył
Leszczyńska dożywotnie z Barbarą Leszczyńską herbu Wieniawa, Woie-
wodzanką Brzeską Kuiawską. Niektory Warsz Przyiemski
Kamięniewska Podkomorzy Kaliski, miał w małżeństwie Joannę Kamieniew-
ską, Kasztelankę Międzyrzecką. Zofiia Przyiemska Warszo-
Opaliński wná, Jana Opalińskiego Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego,
Gene-

Generałá Wielkopolskiego, małżonka 1670. Anna Michała
Rupniewskiego Kasztelana Sądeckiego, Starosty Lelowskie- *Rupniewski*
go żoná.

Jakom záś dowodził, iż te wszystkie Osoby, od pierwszego
pochodzą Genearchy swoiego w Polszcze Kochana, przez sy-
now iego, Prandotę, Gaworka, Grota y Warszę Hrabiow, ro-
zrodzone, y od dobr inszemi imionami Szlachetnemi poná-
zywane; ták y Hrabiow Michowskich ná Michowie w Lubel-
skim Woiewodztwie, od Warszy Ursyná Hrabiego Michow-
skiego, procedencya iedna iest, nie tylko z Warszami prze-
rzeczonemi Hrabiami Dębińskiemi, Przyiemskiemi, y inszemi
tu pod Warszow przydomkiem wyrażonemi; ále też z bra-
ci tegoż pierwszego Warszy z Domami pochodzącemi, á do
tego z wszystkiemi Ursynami Cudzoziemskiemi, od początku
wyliczonemi, iedna iest Fámilia, iedęn herb, z rożnymi przy-
datkami trzy razy odmiękny, iedna krew y essencya, z iedne-
go szczepu pochodzącá, iednego drzewa konary y latoro-
śle, zgoła z iednego zrzodła wypływaiące strumienie, lubo
rożnym imięniem swoim ponazywane. Jako záś o Antenatach
inszych dawnieyśi pisali Autorowie, ták y o Warszach Hra- *Warsz Mi-*
biach Michowskich wspominaią, iż Jan Warszy Hrabia Mi- *chowski*
chowski, był Kasztelanem Lubelskim, około roku 1259. iak
pisze z *Páprockiego Okolski w Xiędze 2. ná kárcie* 599. ktory
będąc Hetmanem Bolesława Xiążecia Krakowskiego, iáko-
by to Bolesława Kędziorzawego, ktory był razęm Xiążęcięm
Mázowieckim y Kuiawskim, á Krakowskie trzymał iako O-
piekun dla Kazimierza náymłodszego brata; ale zá niego z
Litwą, áni Jaczwingami nie było woyny, dopiero zá Bole-
sława wstydliwego, Xiążęcia wprawdzie Krakowskiego, zá
Opieki Henryka Brodatego, ktory Monarchą całey Polski
tytułował się, ále po śmierci tego Monarchy Polskiego; kto-
ry nie tylko tę woynę expedyował z Litwą y Jaczwingami
przez Hrabiego Warszę Michowskiego, Kasztelana Lubel-
skiego, Hetmaná swoiego, ále też y wiele inszych utarczek
domowych y obcych z Rusią y Tátárami, po kilka razy wpa-
dáiącemi. Zył bowięm tęn Hrabia zá Bolesława Pudyká na
tron obranego roku 1228, y w ustawiczney kłotni panuiące-

 go aż

go, áż do roku 1279. między ktoremi latami był pomienio-
ny Ian Warszy Kasztelanem Lubelskim y Hetmanem, iák po-
znać z roku wzwż wyrażonego 1259. *u Paprockiego y Okol-
skiego, z Listu Władysława wstydliwego, u Na ielskiego w Mie-*
Dzieła Michowskie. *chowij ná karcie* 1 o. Były tedy zá niego woyny te, pod czas
ktorych Ian Warszy Hrabia Michowski, wprzod Regimenta-
rzęm, potym Hetmanem, krew rozlewał nieprzyiacielską,
Maiestatu, Oyczyzny, y Kościołow broniąc: to iest w krotce
po obranym Bolesławie, między opiekunem iego Henrykiem
Brodatym, Xiążęcięm Wrocławskim, y Konradem Xiążęciem
Mazowieckim y Kuiawskim, o pomienioną opiekę, ktorego
Henryk z woyskami Bolesława zbił pod Krakowem z utratą
syna iego Przemysława. Tenże Henryk Xiążę Wrocławski
miał potym woynę z Władysławęm Plwaczęm, Xiążęcięm
Wielkopolskim, ktorego wygnał z Państw iego dziedzicznych.
Gdy zaś Konrad zemsty szukaiąc, Henryka w Spytkowicach,
cztery mile od Krakowa, Mszy S. słuchaiącego, zdradą ná-
pádszy złapał, lubo Swięta Iadwiga, żoná iego przez swoię
interpozycyą uwolniła go, iednakże opieki Bolesława ustąpić
musiał Konradowi; ktory widząc iż dol t 15 Bolesław przy-
chodził, zamknął go politycznie w Czersku, á potym w Sie-
ciechowie z Matką Grzymisławą, sąm z Krzyżakami przy bra-
nemi bawiąc się woyną Pruską, z kąd nowe pole otworzyło
się Ianowi Warszy, Hrabiemu Michowskiemu, nad Woyskami Bo-
Bolesława Rotmistrzuiącemu, bo z tamtąd wyzwolony Bo-
lesław, w nocy udał się do Henryka, ktory zebrawszy Woy-
ska, fortece poodbierali roku 1235. Konrad też naiachał Wo-
iewodztwo Krakowskie, paląc y pustosząc, á zostawiwszy
prezydya niektore odiachał, ále ich u S. Iędrzeia y w Szkal-
mierzu woyska z Michowskim wzięli, insze zás ir śi odebra-
Ł. Nie zginął dzielny y odważny Rycerz, między pięć kroć
sto tysięcy gminęm Tatarow, Ruś, Woiewodztwo Lubelskie,
Sęndomirskie, Krakowskie, Łęczyckie, Kuiawskie, z okru-
tnym krwi wylanięm pustoszącymi, mieczęm y ogniem w ro-
ku 1241. po kilka razy, lubo z Włodzimierzęm Woiewodą
Krakowskim, pod Tuskiem przełomany, y pod Chmielnikiem
z Woyskami Polskiemi. *Powyściu* Tatarow, iuż Ian Hrabiá

Michowski Kommendę Generalną nad Woyskami miewał,
kiedy Bolesław przez niego Konrada zbił, y Litwę sukkur-
sową, ktory znowu zebrawszy Litwę, Bolesława Państwa ná-
iachał y partyią woyska iego zniosł, sąm Bolesław ledwo u-
szedł, ktorego Ian Warszy posiłkuiąc, Konrada mocno po- Utarczki Jana Michowskiego.
gromił ták, iż z aprensyi umarł roku 1247. á pokoy w Pol-
szcze ogłoszony. Był tęnże Generalny Regimentarz z Woy-
skami, kiedy Bolesław wstydliwy Monarcha Polski, złączy-
wszy siły z Belą Krolem Węgierskim, y Danielem Xiążęcięm
Ruskim, naiáchał Moráwę roku 1253. y w drugim roku, gdy
wszedł w Xięstwo Opawskie, zabieraiąc tám wszystko zá to,
że Ottokarus Krol Czeski przywłaszczył sobie to Państwo,
odstrychnąwszy ie od Polski. Był iuż Hetmanem w tęn czas,
gdy Tatarowie z Iaczwingami y Rusią niezliczone Woyska w
Polszcze rozpostarli, roku 1259. (ktorego też Ian Hrabia
Michowski został iuż Lubelskim Kasztelanem) Sęndomirz
zrábowali, Zamek tameczny zdradą dobyli, wszystkich ludzi
wycięli, oprocz Panięn, z kąd krew strumieniami obfitemi do
Wisły płynęłá, iák piszą Historycy, Krakow y całe Woiewodz-
two przez trzy Mieśiące ognięm y mieczęm dezelowali, á
nie mogąc dobyć Zamku Krakowskiego, wrocili się. Znowu
w roku 1260. do Polski w padli, Sęndomirz złupili, 40 Domi-
nikanow wycieli, y Męczęńskiey korony nábawili, wraz z Jacz-
wingami y Rusią przez dwa Mieśiące grassuiący. Powrociwszy
Bolesław do Krakowa z Węgier, zebrał Woysko, y batalią ogło-
sił Jaczwingom, ktorych Jan Hrabia Michowski, Kasztelan Lu-
belski y Hetman pod czas tey Expedycyi, do szczętu zniosł, á
resztę do Chrztu S. przywiodł Bolesław, inśi zá Tatarami y Li-
twą pouciekali, Państwo ich przywłaszczył sobie, y Biskupstwo
w Łucku fundował, za ktore dzieła y przysługi wielkie nadgro-
dy znayduią się do tąd w Domu Michowskich, powiada *Okolski
ná karcie* 599. *tomie* 2. Pisali záś o tym, *Długosz, Nakielski, Biel-
ski, Kromer, y inśi Historycy Polscy.* Jakub Hrabia Michowski, Jakub Hrabia Michowski
Kasztelan Woynicki, zá tegoż Monarchy żył, iáko świadczy
List Bolesława wstydliwego y Lipskiego kwestye w roku 1250,
ktoremu ássystował z swoiemi Rotami woiennemi w expe-
dycyi Czeskiey y Morawskiey roku 1252. między Belą Kro-

lem Węgierſkim y Przemyſławem Czeſkim y Morawskim Xiążęciem, po zabiciu Fryderyka Xiążęcia Auſtryackiego, y pod czas expedycyi Pruſkiey w roku 1255. gdzie z Ottokarem Czechowie, po uczynionym u nich pokoiu z Belą, y Zięcięm iego Bolesławem Pudykiem, Xiążęciem Krakowſkim, z Margrafem Brandeburskim y Morawſkim, z Xiążętami Auſtryi, Pragi, Ołomuńca, Warmij, złączone woyſka Polſkie zwyciężały. Tenże Hrabia Michowſki Kaſztelan Woynicki, wysłany był z Piotrem herbu Srzeniawa, Woiewodą Krakowſkim, y Janem herbu Janiná, Woiewodą Sendomirſkim, ná expedycyą Ruſką, ktorzy ná mieyſcu rzeczonym Pięta, z gminęm Ruśi y Tatarow auxiliarnych ciągnącego Swarnoná, ſpotkawſzy ſię w roku 1265. dnia 29. Czerwcá, przełomali nieprzyiaciela, y do ućieczki przymuśili, ále Polacy tył im wziąwſzy, goniąc ſzybko uciekaiących, broń y oręże rzucaiących, cięli y żywo łápali; á zupełną wiktoryą otrzymawſzy, obozy ich, y kraie támeczne ſplądrowawſzy, wrocili ſzczęśliwie z łupami y zdobyczą wielką. Przyznáią to zwycięztwo, zá modlitwami S. Kunegundy żony Bolesławá otrzymane, bo cztery razy większy tłum był nieprzyiacieli, niż Polakow, iákoż piſze *Kromerus w Xięgdze 9. ná karcie 235.* że gdy ſię zá naſzemi modliłá, pokazali ſię iey dwoch Mężow w bieli, upewniaiąc ią o tym zwycięztwie, przez ktorych rozumieią bydź SS. Gerwazego y Protazego, tego dnia w Kalendarzu ſtárym przypadáiących, ktorych teraz obſerwuią dnia 19. Wſpominá tegoż Jakuba Hrabię Michowſkiego, Kaſztelana Woynickiego *Nákielſki w Miechowii, y Manuſkrypta Ruſkie.*

Batalia Michowskiego.

Piotr Warſzy Hrabia Michowſki, był Kaſztelanem Krakowſkim, ktorego wſpomina *Cromer w Xięgdze* 10. zá Panowania Leſzka Czarnego, gdy przywodzi godne pámięci zwycięztwo iego pod Goślicámi, nie daleko Sęndomirza, iż Lew Xiążę Ruſkie z Tatarami, Litwą y Ruśią wpadłſzy w Polſkę, ognięm y mieczem puſtoſzył Woiewodztwo Sęndomirskie, zdezolowawſzy pierwey Lubelſkie, ktorych Piotr Warſzy Michowſki Hrabia, Kaſztelan Krakowſki, z Piotrem Woiewodą Krakowſkim herbu Srzeniawa, y Januſzęm Wo-

Piotr Michowski Kasztelan Krakowski.

iewodą Sendomirſkim herbu Janiná, maiąc nie wielką liczbę Roty ſwoiey, ſzczęśliwie odparli y zbili. Gdy bowiem dnia 3. Lutego w roku 1279. tamże z wielką odwagą y z impetem ná Ruś uderzyli, wyciąwſzy pierwſzych, wielka trwoga na inſzych padła, ták dalece, iż porzuciwſzy oręże, tył uciekaiąc naſzym podali, oraz Tátarow y Litwę za ſobą pociągnęli, ktorzy iednak, że uciekaiąc zwykli byli zwyciężać, obrociwſzy ſię, nieco náſzych wſparli, ále wnet zoſtawieni ná placu od Ruśi uciekaiącey, zá nacieraniem Warſzy Michowſkiego, y inſzych Woiewodow rzeczonych, prawdziwie uciekli, zá ktoremi daleko goniące Roty, wiele ich porazili. Wyciętych że ná ośm tyśięcy, zábrali w niewolą dwá tyśiące, śiedm nieprzyiacielſkich Chorągwi zwycięzcy odebrali, inśi pozbywſzy ſię zdobyczy, łupow wielkich, y zábranych ludzi Polſkich mnoſtwa poſtradawſzy ſię, po uciekali. Nie kontentuiąc ſię tą wiktoryą Leſzek Czarny Monarcha Polſki, zebrawſzy ná trzydzieści tyśięcy iazdy, y piechoty ná dwa tyśiące, z Warſzęm Hrabią Michowſkim Kaſztelanem Krakowskim, y pomienionemi Woiewodami, w kilka dni ruſzył ſię pod Lwow, zá Xiążęcięm Lwem, y woyskami iegoż; ktory nie oſchnąwſzy ieſzcze z żalu po pierwſzey klęſce y przegraney, tym bardziey ſtrwożony, w głębſzą Ruś uſzedł. Ale Leſzek Monarcha nie uſpokoiony zemſtą nieprzyiaciela, ſzukaiąc go po cáłey Ruśi graſſował, mieczęm dezaluiąc wśi, zamki y miaſta, nieznośne łupy, zdobycze y ludzi wiele pozabierał; niewolnikow przyprowadził cztery tyśiące, wyciął woyská ná pięć tyśięcy. Był tęnże Hrabia Michowski z Leſzkiem pod czas Wrocławskiey expedycyi roku 1281. przeciwko Henryka Probuſęm, albo Poczciwym zwanego, ktory daleko potym od poczciwości odſtąpiwſzy, Przemysława Xiążęcia Wielkopolſkiego, Henryka Legnickiego, y Henryka Głogowskiego, zwabił do Baryczy, niby ná rozmowę y konſilium, gdzie ich poymawſzy, zaprowadził do Wrocławia y wartę im przydał, áby wzaięmnie od nich nie godziwemi paktami co wymogł, do ktorego konſilium zdradzieckiego, iż był także wokowany Leſzek z inſzemi Xiążętami Polskiemi, ále ſię wymowił z tego, rozgniewany, zebrał woyska y poſzedł przeciwko Pro-

Dzieła Rycerskie iego.

Insza expedycya.

busowi, z auxyliarnemi Wielkopolskiemi, y Pomorskiemi, gdzie zruynowawszy Kray y Miasto Wrocławskie, że niemogł dobyć Zamku z Henrykiem Probusem y pomięnionemi Xiążętami zawartego, zabrawszy łupy y ludzi mnogość, rozpuścił auxyliarnych, á sąm do Polski powrocił. Probus zaś poty trzymał więźniow, poki mu Przemysław Wieluńskiego Territorium nie ustąpił, Legnicki y Głogowski Xiążęta poprzyśiąc muśieli, że przez pięć lat w swoich osobach y z trzydziestą zbroynemi Husarzami chołdować mu będą, dopiero wypuszczeni. W nástępuiącym roku 1282. Litwa z Jaczwingami pozostałemi, ná trzy części rozdzieleni, tyrańsko y nielitościwie w Woiewodztwie Lubelskim grassowali, o czym posłyszawszy Krakowowi prawa nádaiący Leszek Monarcha, porzucił wszystko, á wziąwszy z sobą tegoż Michowskiego Kasztelana Krakowskiego, ktoremu też o dobra

Prusz. w Fortecy folio 123.

szło w Lubelskim dziedziczne, z inszemi Wodzami y Woyskiem ruszył się, tymczasem nabrawszy łupow y ludzi wiele, Litwa z Iaczwingami, z tam tąd umknęli nad Rzekę Narwę pomiędzy lasy, baiora y mieyscá nie dostępne. Nie zastawszy ich Leszek w Lublinie, począł mocno myśleć, czy by miał pośc za niemi, dla ścieszek y drog nie wiadomych, iezior y lasow niebeśpiecznych, ták dalece, że się iuż wrocić miał do Polski. Sfatygowany drogą y myślami, osobliwie że mało z nim nadciągnęło Woyska, inśi dopiero idąc zá nim poźnie, zásnął dobrze w nocy, ktorey pokazał się mu S. Michał Archanioł, ánimuiąc go, żeby poszedł zá nieprzyiacielem, y deklaruiąc mu pewne zwycięztwo. Na zaiutrz ogłośiwszy to Woysku swoiemu dla większey ochoty, ruszył się przeciwko nim z Warszą Hrabią Michowskim, Kasztelanem Krakowskim, y trafiwszy ná ślady nie przyiacielskie karmięnięm koni, obrokami, y palenięm znáczne, że dopiero prześli, zdybał ich między Narwą y Niemnem rzekámi ulokowanych, dnia 13. Pazdziernika. Strwożeni niespodziewanym przybyciem Polakow, porwali się iednak do broni zá sprawą Jaczwingow, ktorzy wielkiey odwagi byli. A iż ciasne między lasami mieysce do utarczki było, z impetem nátarłszy ná nich Polacy, iák tylko zabrani ludzie znaki násze postrzegli, porwali się

do ich oręża w tyle leżącego, á kobiety też zabrane krzycząc y wrzeszcząc, swoich ánimowały do mocnego bicia, psy nawet poczuwszy nászych przed przybyciem wyły, zwycięztwo niby ogłaszaiąc, á po tym rzucaiąc się iák wściekłe ná nich, strasznie ich gryzły, á Polacy iák śpiących cięli, uciekaiących po lasach gonili y zábiiáli. Podczas tey batalij reszta nieprzyiaznych Polszcze Iaczwingow, ktora odstąpiwszy wiary z Litwą woiowali, zgineli co do iednego, ták, że ich iuż po tym imięnia nie było. Czternaście tysięcy Litwy znieśiono, z naszych cudem Boskim y ieden nie szwankował. Łupy wszystkie y ludzi zábranych Leszek odebrawszy, powrocił z Tryumfem od Lubliná, gdzie S. Michałowi Kościoł wystawił, ktorego we śnie widział zwycięztwo mu obiecuiącego. Zażywał Leszek Monarcha, Kasztelana Krakowskiego, Warszę Hrabiego Michowskiego we wszelkich radach y Okazyach, iż go bydź szczęśliwym y dzielnym uznał w pierszey batalij pod Gorlicami, przeciwko Lwowi Xiążęciu Ruskiemu, Tatarom y Litwie, o czym *Kromer w Xięgze* 10. osobliwie ná *kárcie* 252. *y* 254. Pisało tymże Piotrze Warszym Hrabim Michowskim, Kasztelanle Krakowskim, *Długosz w roku* 1280. *Bielski ná karcie* 191. *y wszyscy inśi Historycy náśi*, myli się iednak *Okolski w tomie 2. ná karcie* 588. iż tęn Warsz był bratem Prandoty y Gaworká, przywodząc *Kromerá w Xięgze 10. pod Rokiem* 1219. ktory inszego Warsza Kásztelaná Krakowskiego, to iest Piotra tamże wspominá pod rokiem 1279. pierwszego zaś Warsza, bratá Prandoty y Gaworka, żyiącego w roku 1145. zaden nie pisze Krakowskim Kasztelanem.

Batalia nad Niemnem.

Michowski Kasztelan Krakowski

Warszy Hrabia Michowski, był Kasztelanem Woynickim około roku 1330. iák go wspomina List Kazimierza Wielkiego Krolá Polskiego, Miastu Sędomirskiemu y Lubelskiemu dany. Ten żyiąc ieszcze za Władysława Łokietka Krola Polskiego, bywał z nim w rożnych okazyach, iáko roku 1326. gdy wezwawszy Litwę, náiachali Państwá Brandeburskie, y one spustoszyli, mszczący się zábicia Xiążęcia Przemysława, y roku 1328. kiedy Krzyżácy niesłuchaiąc Papiezkiey Klątwy, Polskie granice náieżdzali. Z zebranym woyskiem, Władysław poszed przeciwko nim, y unikaiącym od bitwy

Kasztelan Woynicki

Rożne utarczki.

Kray ſpuſtoſzył. Także w roku 1329. ktorego Krzyżacy, wziąwſzy ná pomoc woyska pod kommęndą Janá Krola Czeskiego, Dobrzyń, Wrocławek, Ráciąż, Wyſzogrod, Nákło, Mazury, wniwiecz obracali, zebrawſzy woyska Łokietek wraz z Litwą, Krzyżáckie Państwa náiachał, ktorzy obáwiaiąc ſię potkać z Władyſławęm Krolem, uprośili armiſtitium, ále go nie dotrzymali, y owſzęm náiachawſzy Polskę, Woiewodztwa Łęczyckie, Kaliskie, Sieradzkie ſpuſtoſzyli. W tym czáśie Warſzy Chrabia Michowski, otrzymawſzy gorną Kaſztelanią Woynicką od Krola, zebrał większe Roty na uſługę iego y obronę Oyczyzny, z ktoremi roku 1331. przybył do Władyſława rozgniewanego na Krzyżakow, y Woyska zbieraiącego, z ktoremi ſię potkáł pod Połowcámi, gdzie czterdzieści tyśięcy, iák Miechowitá piſze, nieprzyiacielá trupem padło, á Polskich żołnierzy tylko trzydzieſtu, y dwudzieſtu Szlachty zginęło. Wiernie tęn Hrabia Michowski ſłużył Krolom Polskim w rożnych Okázyach, fortunę y życie ażarduiący, iáko z Krolem Kazimierzem, Ruskie batalie odprawuiącym, z Bolesławęm Xiążęciem Ruskim, y Włodzimirzem ſynem Troydena, w roku 1340. y náſtępuiącym, ktorzy z Woyskami odebrawſzy Prowincye tychże, inkorporowane ſą do Polski, iáko Ziemia Przemyślska, Łucka, Włodzimierska, y Sanocka, tákże wiele miaſt Ruskich, iako Lwow, Łubaczow, Trębowlá, Kuſtań, y wiele inſzych, *o czym ſzerzey rożni Hiſtorycy naśi.*

Tomisław Michowski Woiewoda Sędomirsk.

Tegoż wieku Tomiſław Hrabia Michowski, żył Woiewodą Sędomirskim, iák świadczy Liſt iego Miaſtu Krakowskiemu dany w roku 1320. y Liſt Krola Łokietka u *Nakielſkiego w Miechowij ná karcie* 254. Wziął to Krzeſło po Nawoiu z Przegini herbu Topor, ktory poſtapił ná Kaſztelanią Krakowską w roku 1319. iáko Liſt Krola Władyſławá Łokietká świadczy, dány Firleiom, y u *Paprockiego ná karcie* 16. Liſt Miaſtu Lubelskiemu. Zył ná tym Woiewodztwie blisko do roku 1325. Ten záſługuiąc ſię Chorągwiami ſwoiemi Łokietkowi, po Elekcyi iego w roku 1296. wyprawił ſię z nim przeciwko Xiążętom Sląskim, Elekcyą Łokietka poſponuiącym, ktorych Kraie ſpuſtoſzywſzy, wrocili do Oyczyzny. A lubo potym

potym Łokietek zrzucony od Stanow Polskich, odprawiwſzy iednak zá pokutę peregrynacyą Rzymską, y przybrawſzy ſobie posiłku Amadeuſza Woiewody Węgierskiego, wſzedł do Polski, y z pomocą Hrabi Tomiſława Michowskiego, iako też inſzych przyiacioł przednich, odebrał własne y dziedziczne Xięſtwa. W krotce też Wencesław Xiążę Czeskie, wezwany ná Tron po wyściu Łokietka do Rzymu, Monarcha Polski umarł, á Władyſław Łokietek utwierdzony będąc ná Kroleſtwie przez Woiewodztwá Małopolskie, Kuiawskie y Pomorskie, Poznańskie záś y Kaliskie Woiewodztwa obrały ſobie Henryka Głogowskiego Xiążęcia, tymczaſem maiąc domową woynę z Piotrem Swiecncym, Kanclerzem Pomorskim, Woiewody Gdańskiego ſynem, posłał przeciwko niemu Tomiſława Hrabiego Michowskiego, ktorego pod Gdańskiem z Brandeburczykami Auxyliarnemi, nie mało poraził. *Marcin Entver y inśi Hiſtorycy Polſcy.*

Michowski Kaſztelan Lubelski

Warſzy Hrabia Michowski ktory piſał ſię z Oſtrowa, iż tych dobr nábyli iego anteceſſorowie od Prandotow, krewnych bliskich ſwoich, iáko iednego ſzczepu Rawitow, był Kaſztelanem Lubelskim około roku 1440. iáko świadczy Liſt Władyſława Krola, Miaſtu Krakowskiemu dany w roku 1442. y *Długoſz w Xiędze* 2. Wziął tę Kaſztelanią po Domaracie z Kobylan herbu Grzymała, w krotce po roku 1436. kiedy Pokoy Brzeski Domarat podpiſał, iako ieſt wyrazony *u Łaſkiego w Statucie, y u Herburta ná karcie* 218. A lubo nie długo ná tym Krześle śiedział, nie małemi iednák zásługami ná niego ſobie zápracował, podczas woyny Swidrygiełła Xiążęcia, rebellią przeciwko Władysławá III. Krola podnoſzącemu, y Sląskich náiazdow w Ziemię Wieluńską, iáko też w Węgrzech przeciwko Turkom, ktorzy ſzczęśliwie zniesieni po kilka rázy, gdzie pod Warną potym ná trzydzieści tyśięcy Turkow wyciąwſzy, przez nie dotrzymanie Węgrow pomocy ſwoiey, ſąm Krol Władysław na placu poległ z wielą

Zginął pod Warną

zacnemi Pany y Warſzą tymże Lubelskim ná tęn czas Kaſztelanem, oczym *Miechowita, Długoſz y Kromer z inſzemi Hiſtorykami.* Tegoż roku 1440. wſpominá *Okolſki w tomie 2. ná koncu* Warſzę Hrabiego Michowskiego, Kaſztelanem Zawichoy.

wichoyskim, mowiąc, że ta Familia była wysoka zasługami
swemi, wysokie Krzesła pośiadaiąc.
Woyciech Hrabia Michowski, był Kasztelanem Za-
Kasztelan Zawichoy-ski wichoyskim, iák ieſt wyrażony ná Liście Krola Kazimie-
rza IV. Miastu Lubelskiemu danym w roku 1451. szczę-
śliwy pod czas woyny z Bogdanem Woiewodą Moldawskim
z adherencyą swoią Kuniadesá, ktorych Polske zwyciężyły
Woyska z przytomnością iego, y ná woynie Krzyżackiey, kto-
rą Krol Kazimierz prowadził przez czternaście lat. *Biel-
ski ná karcie* 304. Jan z Nowego Miastá, ktoremu sukcessyą
przypadło od Grotow, Hrabia Michowski, był Kasztelanem
Rawskim w roku 1516. iák świadczy List Krola Zygmunta
Tarło I. Katarzyna Michowska była zá Jędrzeiem Tarłem Chorą-
żym Lwowskim, z ktorey było czterech synow, Paweł Ar-
cybiskup Lwowski, z Dziekana Przemyślskiego y Kanonika
Krakowskiego, ná tę Katedrę wzięty, od Krola Zygmunta
Augusta wyniesiony, od Piusa IV. Papieża potwierdzony w
roku 1561. *Stárowolski y Skrobiszowski.* Drugi Jan Chorąży
Malczynska Lwowski, poiął był w dożywotnią przyiaźń Malczyńską, o-
Danielowicz statnią z Domu tego, z tey dwie corki, Anná Daniełowiczo-
Sieniawski wa Chorążyna Lwowska, druga Jadwiga Hieronima Sieniaw-
skiego Woiewody Ruskiego małżonká. Z synow záś czterech,
Stanisław Starosta Sochaczewski y Zwoleński, zá ktorym
Dulska Dulska, Kasztelaná Chełmińskiego y Podkomorzego W.
Koronnego corka. Mikołay, trzeci syn Katarzyny Michow-
skiey, Chorąży Przemyślski, zwano go Hława; z potomstwa ie-
Noskowski go Teofila, záślubiona Pawłowi Noskowskiemu. Jędrzey
czwarty syn Katarzyny, miał za sobą Małgorzatę z Koniuch,
Oleśnicka z ktorey Małgorzata Oleśnicka, Woiewodziná Lubelska. An-
Noskowska ná Chodziewiczowa Kasztelanowa Wileńska, Jadwiga No-
skowska Starościna Rożańska, o czym *Paprocki y Gornicki.*
Woyciech Hrabia Michowski, Łowczy Lubelski, o ktorym
niżey, wszelkiego rodzaiu cnotámi ozdobiony, mowi *Okolski.*
Dziedziczka Michowska ná Broniewicách, była zá Mikołaiem
Broniewski Broniewskim herbu Leliwa, *Nieśiecki.* Przecław Hrabia z Mi-
chowa Michowski, o ktorym niżey, powagą y roztropnością
w rzeczach czynionych, pobożnością y miłością przeciwko
Rze-

Rzeczypospolitey chwalebny, mowi *Okolski.* Od tąd z Aktow
Grodzkich Lubelskich, dalszą prowadzę Genealogią Hra-
biow Michowskich.
Woyciech Warsz, dziedzic ná Michowie Michowski Hrabia,
Łowczy Ziemi Lubelskiey, wszedł w kotrakty małżeńskie z
Krystyną piszącą się od Czarnego lasu, iák świadczą transak-
cye w Grodzie Lubelskim poczynione roku 1633. y 1638. cor-
ka iego Dorota, wydana zá Alexandra Wirzbickiego bezdziętna, Wirzbicki
o czym w roku 1674. ieſt wspomniono. Syn tegoż Woycie-
cha Michowskiego Warszy, Jan Przecław ná Michowie, Rudnie,
Wypnicy y Ostrowcach, w Woiewodztwie Lubelskim, Hrabia
Michowski, Dworzanin Iego Krolewskiey Mości, Władysława
IV. o ktorym Akta Lubelskie w latach 1633. 1638. 1640. y
1642. dowodem są; wziął w dożywotnią przyiaźń Katarzy-
nę *à Wirzbice* Wirzbicką, Pawła Wirzbickiego, Sędziego Wirzbicki
Ziemskiego Chełmskiego corkę, niegdy Adama Lipskiego, Lipski
Chorążego Bełzkiego pozostałą wdowę, ktorey śiostra była zá
Jakubem Białobockim, według transakcyi Grodzkiey 1639. Białobocki
Z Lipskim pierwszego małżeństwá było synow dwoch, Jan
Lipski Chorąży Bełski po Oycu swoim, Starosta Tarnogur-
ski, y Stanisław Starosta Bogutyński, bracia, według Aktow
roku 1650. y 1653. Potomstwo záś Janá Przecława Micho-
wskiego z spomnioney Wirzbickii, był Remigian y Zo-
fia corka, wyrażeni w transakcyi Roku 1639. Tenże żonie
swoiey Katarzynie Wirzbickii, y Zofij corce (ktora po-
tym poszła zá Władysława Łukowskiego, Starostę Stężyc- Łukowski
kiego 1653. y z nim miała corkę Konstancyą, wydaną zá Ka-
rola Micowskiego 1680.) lubo testamentem w ciężkiey y Micowski
niebeśpieczney chorobie náznaczył opiekunow, Stanisła-
wa Witowskiego, Kasztelana Sendomirskiego, Kowalskie- Witowski
go, Zwolińskiego, Krzeszowskiego Starostę; Janá Kazimie-
rza dwoch imion Kraśińskiego, Kasztelana Warszawskiego, Kraśiński
Starostę Grabowieckiego; Jana Borkowskiego, Piotra ná La- Borkowski
chowcach Sieniutę, y Jędrzeia Mniszka, Roku 1644. przecięż Sieniuta Mniszek
powstawszy z tey choroby, przeżył pierwszą żonę swoię, y
powtornym małżeństwem wszedł w przyiaźń dożywotnią z Głębocka
Elżbietą z Głąbokiego Głębocką, Kasztelanką Wędyńską,

1652. y z nią ſpłodził ſynow trzech, Staniſława, Stefaná, y Alexandra, Hrabiow Michowskich, ktorych wſpominaią tranſakcye, w Roku 1671. 1672, 1674. 1679. y inne. Sioſtra rodzona *Oſſoliński* wſpominioney Głębockii Elżbiety Kaſztelanki, imieniem Katarzyna była zá Maxymilianem Oſſolińskim, Kaſztelanem Czerskim, Podskarbim Nadwornym Koronnym, iák świadczy tranſakcya w Roku 1680. Staniſław Warſz Hrabia Michowſki, ſyn Janá Przecławа, z Głębockii Kaſztelanki Węndeńskiey, Dziedzic ná Składowie, Ciotuſzy, Podubcach, y Káronie, w Woiewodztwie Bełskim, Piſarz Grodzki Lubelski 1678. wziął w *Gołuchowska* dożywotnią przyiaźń Tereſſę *à Gołuchow* Gołuchowską, z ktorą prokreował Janá, Andrzeia, Annę y Katarzynę Michowskich, iák świadczą Akta w roku 1681. Janá Stolnika Lubelskiego wſpominaią zapiſy Panien Zakonnych Bernardynek Konwentu Lubelskiego w roku 1709. tenże Jan Warſzy Michowski, był dziedzicem ná Michowie z przyległościami, iáko też ná Brudce y Składowie, ktory tákże zápiſał Kapitule Lubelskiey pewną ſummę, roku 1713. wſzedł w kontrakty dożywo*Szołayska*tnie z Elżbietą *de Szołaydy* Szołayską, z ktorey ſynowie urodzeni, Franciſzek *ſterilis*, y Adam *Societatis JESU* Michowſcy, *Strecki* także Corek dwie, Tereſſa Antoniego Streckiego żona, y Anna w Panieńſtwie żyiąca. Po śmierci Janá Michowskiego *Popławski* Stolnika Lubelskiego, Szołayska żona iego, śluby ponowiła z Tomaſzem Popławskim 1724. Andrzey ſyn drugi Staniſława Warſzy Michowskiego, Piſarza Grodzkiego Lubelskiego z Gołuchowskii, zápiſał Karmelitom Boſym Lubelskim tákże pewną ſummę Roku 1706. Katarzyna śioſtra iego wy*Bielski*dana zá Kazimierza Bielskiego, Podczaſzego Warſzawskiego, Podſtarościego Grodzkiego Krzemienieckiego. Anna zoſtała ſię Panną. Pomieniony záś Staniſław ſyn Przecławа, Piſarz Grodzki Lubelski, wſzedł powtornie w dożywotnią przyiaźń *Ratowski* z Kunegundą *à Rataie* Ratowską, Krzyſztofa Ratowskiego z Zofią *à Lubomierz* Xiążniczką Lubomirską, ſpłodzoną cor*Pakosławski*ką, według zápiſow roku 1676. po Staniſławie Pakoſławskim pozoſtałą wdowę, iak świadczy intercyza roku 1681.

Alexander ná Michowie, y Sługocinie, Hrabia Michowski, Łowczy Ziemi Łukowskiey, brat rodzony Staniſława Piſarza Grodzkiego

kiego Lubelskiego, według tránſakcyi roku 1672. y 1674. zſzedł bezdzietny. Było záś kilku inſzych Michowskich wieku tego, ále nie proſtą linią pochodzących od Woyciecha Warſzy Łowczego Ziemi Lubelskiey, ktorych wſpomináią Akta Grodzkie Lubelskie, w latach náſtępuiących, iako Iakub, brat iego Ioachim y Stanisław, ſyn Iakuba Waleryan, ſukceſſor po Stryiach ſwoich. Anna Gorczycká, po Stanisławie Michowskim *Gorczycka* pozoſtała wdowa, ktorych potomſtwo, Iakub, Iadwiga y Katarzyná, w tranſakcyi 1637. wſpomnieni. Mikołay Michowski w Aktach zápiſany roku 1638. y Maciey Michowski 1646. Ian Marcin Michowski ożeniony z Heleną *de Magłowice* Iaskmo*Jaskmoniecka*niecką, ktorych ſyn Ian także, wſzedł w dożywotnie śluby z Alexandrą Gałęzowską, Iakuba z Targowiska Gałęzowskie*Gałęzowski*go corką, urodzoną z Elżbiety Kiełczewskii, iák świadczy in*Kiełczewska*tercyza roku 1671. Marcin powtornym ślubem obowiązał ſię, *Wołczyńska* z Katarzyną Wołczyńską, Stolnikowną Mielnicką, z ktorych ſyn Iozef Michowski, Kanonik Lubelski 1708. roku wſpomniony. Ian Warſzy, ſyn Janá Marcina, drugim małżeńſtwem wziął Elzbietę *de Mężyn*, Zofii Mężyńskii Podczaſzyny Bra*Mężyńska*cławskiey corkę, ktorych intereſs ieſt w Aktach zapiſany, roku 1715.

Stefan Warſz ná Michowie, Wypnicy, Składowie, Ciotuſzy, Rudnie, y inſzych dobrach Dziedzic, Hrábia Michowski, brat rodzony Stanisława Piſarza Grodzkiego Lubelskiego, ſyn drugi Przecławа, z Głębockii Kaſztelanki Węndyńskiey, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Barbarą Dydyńską, Stanisława Dy*Dydyńska*dyńskiego, z Katarzyny Wioteskii urodzoną corką, ktorych *Wioteska* tranſakcya ruku 1678. w Grodzie Lubelskim, tákże ceſſya Stefanowi Michowskiemu, od Franciſzka Dydyńskiego uczyniona, ná 10000. y druga ná 50000. roku 1679. wſpomina, tegoſz Stefaná Hrabiego Michowskiego tranzakcya inſza uczyniona z Xiążęciem Demetrym Korybutem Wiśniowieckim, Hetmanem Koronnym, Kaſztelanem Krakowskim, y Teofilą Xiężną Oſtrowską żoną iego, tákże z Jerzym ná Klewaniu Xiążęciem Czartoryskim roku 1681. Piotr Warſz, y Michał brat iego Dziedzic ná Michowie, Ciotuſzy, Wypnicy, y inſzych Hrabiowie Michowſcy, ſynowie Stefaná Michowskiego, z

Dydyńska Dydyńskii urodzoni według, Aktu Grodzkiego Lubelskie-
go, y testamentu uczynionego roku 1699. przez Stefana Mi-
Gałęzowski chowskiego z Opiekunami, to iest, Gałęzowskim y Adamem
Szaniawskim. Michał Michowski brat Piotra, wstąpił do Za-
Szaniawski konu OO. Reformatow Prowincyi Mało-Polskiey, gdzie przy-
iął imię Kazimierza, dokończył wielce świątobliwego życia
w Zamościu Roku 1751. Piotr Warsz Hrabia Michowski
Skarbnik Bracławski, wszedł w dożywotnią przyiazń z Mary-
Bębnowski anną Bębnowską Odrowążowną, Alexandra Bębnowskiego y
Janowska Maryanny Ianowskii corką, iak świadczą transakcye roku
1705. 1722. 1724. y insze. Tychże corka Iedynazka Angela
Teressa Hrabianka Michowska, ostatnia Domu tego Sukces-
Xiążę Lubomirski sorka, dostała się w małżeńskie śluby, Xiążęciu Ierzemu Lu-
bomirskiemu, Woiewodzie Sęndomirskiemu, ktorego zapisy
dlá niey uczynione w Nowomieyskim Grodzie Woiewodztwa
Sendomirskiego, znayduią się. Po śmierci Xiążęcia, będąc w
opiece Nayiáśnieyszey Maryii Iozefy Krolowy Polskiey, da-
ná iest taż Xiężná, w powtorne wota Tomaszowi Ordyna-
Zamoyski towi Zamoyskiemu, Woiewodzie Lubelskiemu, Staroście Pło-
skierowskiemu, ktorych syn ieden Klemens Antoni, Sukces-
sor Ordynacyi Zamoyskiey, Płoskierowski, y Tarnawatski
Starosta, dotąd ieszcze w roku 1756. ná Peregrynacyi Cudzo-
ziemskiey, wielkiey nadziei Kawaler. Ta zaś Genealogia, iest
ze 282. transakcyi zebraná, do ktorych odsełąm ciekawego in
Actis Castren: Lublinen: ab Anno 1632. ad Annum 1730. za-
pisanych.

Linia Maternal Angeli Michowski Jako zaś z Oycowskiey Procedencyi, ostatnia Sukcessor-
ka Hrabiow Michowskich, Angela Teressa, wprzed Xiężna
Lubomirska, Wojewodzina Sęndomirska, potym Ordynatowa
Zamoyska, Wojewodzina Lubelska, wielkiey iest godności; tak
z Macieżyńskiey linii Odrowążow Bebnowskich, iest nie mniey-
szey Powagi; ktorych Genealogią długoby potrzeba prowa-
dzic, dla czego Celnieyszych tylko wspominąm tu, wyrażá-
iąc ich krotko Honorow porządkiem. Był álbowiem Ian z
Sprowyi Arcybiskupem Gnieźnieńskim, ktory umarł roku
Arcybiskupi 1464. iák pisze Damalewicz o Arcybiskupach. Ian inszy O-
drowąż, będąc Arcybiskupem Lwowskim, umarł 1450. o
kto-

ktorym *Skrobiszowski* w dziełach tychże Arcybiskupow. B. Iwo
Odrowąż Biskup Krakowski, żył do roku 1229. po nim wkrot-
ce Prandotá z Białaczowa Odrowąż, żyiący ná Biskupstwie
Krakowskim do roku 1266. o czym *Starowolski*. Mikołay
też z Odrowążow, o ktorym *Długosz mowi* w roku 1454. bę-
dąc Biskupem Przemyślskim umarł roku 1474. iak pisze *Kro-
mer y Nakielski*. Krzysztow teyże rodowitości, był Kasztela- *Woiewodowie*
nem Krakowskim do roku 1532. *Paprocki* y inni. Krzysztow
záś inszy z Szydłowca, będąc Wojewodą Krakowskim, umarł
roku 1238. *Miechowita, Bielski, Okolski &c.* Wojewodami Ru-
skiemi byli, Piotr z Sprowy, ktory zginął ná Wołoszczyźnie
1450. iák pisze *Długosz*. po nim Jędrzey z Sprowy zmarły
1465. *Miechowita*. tákże Jan z Sprowy, w roku 1480. *Paprocki*.
drugi Ian z Sprowy zmarły 1515. y Stanisław z Sprowy 1546.
Odrowążowie, o ktorych *Okolski y Durycwski*, byli Ruskiemi
Wojewodami. Piotr Odrowąż pomieniony, był pierwcy Wo-
jewodą Podolskim, niż postąpił ná Woiewodztwo Ruskie, o
czym Herburt *w Statucie*: także Ian z Sprowy Wojewoda Po-
dolski do roku 1479. niżeli został Wojewodą Ruskim, iak pi-
sze *Długosz y Paprocki*. Stanisław z Sprowy Odrowąż, był
także Wojewodą Podolskim około roku 1538. iák świadczą
Listy Krolá Zygmunta. Ian Odrowąz z Sprowy będąc Woje-
wodą Bełzkim postąpił ná Ruskie 1509. Listy Zygmunta I.
á Stanisław z Sprowy umarł tymże Wojewodą Bełzskim 1536.
Akta Ziemskie Bełzkie. Ierzy z Szydłowca Odrowąż był Ka- *Kasztelanowie*
sztelanem Sędomirskim, List Klaszt: Sędo: 1362. tymże Ka-
sztelanem Sędomirskim umarł. Iakub z Szydłowca roku 1510.
á Krzysztow z Szydłowca, postąpił ná Woiewodztwo Kra-
kowskie 1515. Mikołay z Szydłowca umarł Kasztelanem Sę-
domirskim 1532. Listy Zygmunta I. y dowody rożne. Eu-
stahi z Sprowy Odrowąż umarł Wojewodą Łęczyckim 1350.
Paprocki, Stánisław z Sprowy, postąpił ná Woiewodztwo Bełz-
kie z Kasztelanij Lwowskiey roku 1535. *Wapowski*. Ian Odro-
wąż żył Kasztelanem Lubelskim 1336. List Kazimierza Wiel-
kiego. Ian z Szczekocina także w roku 1366. y Piotr z Szcze-
kociná Odrowąż, także Ian inszy z Szczekocina, o ktorych
Listy Krolewskie. Krzysztow z Szydłowca Odrowąż Kaszte-
 lan

Miniſtrowie

lan, Krakowski był Kanclerzem Wielkim Koronnym, zmarły 1532. *Nakielski.* Piotr z Szczekocina Podkanclerzy Koronny, zginął pod Choynicami 1454. *Olſzowſki y Nakielſki,* &c. Jakub z Szczekociná Podskarbi Wielki Koronny Odrowąż według *Długoſza,* wziął Pieczęc Wielką 1467. *Paprocki, Okolſki, Kromer.* tákże Staniſław z Szydłowcá, był Podskarbim Koronnym 1480. *Starowolſki.* Iakub z Szydłowcá Kaſztelan Sędomirski zmarły 1510. *Bielſki, Wapowski,* Ięddrzey z Kościelcá Kaſztelan Woynicki, tákże do roku 1515. *Decius, Bielſki, Wapowſki.* Mikołay Odrowąż z Szydłowca, Kaſztelan Sędomirski 1532. zmarły: *Nakielſki, y Wapowſki.* byli Podskarbiemi Wielkiemi Koronnemi. Wiele inſzych Antenatow Domu Bębnowskich Odrowązow, było Officialiſtami Koronnemi, ktorzy ná wymienione Honory poſtąpili. Z tey

B. Iwo

Familij Odrowążow, był Błogoſławiony Iwo, Biskup Krakowski, ſyn Saula Odrowąża ná Końskim Hrabiego. Swięty

S. Jacek *B. Cesław*

Iacek z Kanonika Krakowskiego, w Zakonie S. Dominika Presbiter, y Błogoſławiony Ceſław brat iego rodzony, z Kanonika Krakowskiego y Kuſtoſza Sęndomirskiego, tegoż Zakonu Kapłan, ſynowie Euſtachiego Odrowąża, Hrabiego ná Końskim, á bratá Iwoná Biskupa Krakowskiego, o ktorych *Bzovius in propag: S. Hyacin:* y wielu Hiſtorykow inſzych.

PROCEDENCYA URSYNOW NIEMCZEWICZOW,

Herbu Rawicz, w Wojewodztwie Brześciańſkim.

O Urſynach opinia

Bądź *Nieśiecki tom: 3. fol:* 489. powiada: Urſynow tákże Familią, do tegoż herbu, to ieſt do Niedzwiedzia, nie ktorzy ćiągną, ále ſię mylą, bo z dawna ſię Rożą pieczętowáli. To iednák nie z dami ſię, bo y *Miechovius lib: 2 cap: 5. y Cromerus lib: 3.* przeciwnie piſzą, iáko *Okolſki o tym Herbie tom: 2. fol:* 582. powiada: *Aliqvi illorum in Bohemia conſtiterunt,*

Urſynowie w Czechach

atq; ibi nomen clarum, familiamq; usque ad Kochanum Urſovitium, atq; ipſius nunc poſteros reliquerunt. A z tąd do Polski zá

zá Krola Boleſława Chrábrego przybywſzy, y nád rzeką Rawą ośiadłſzy, ták ich wſpominá *Cromerus ad Annum 1003. y 1106.* opiſuiąc woynę Czeską Krola Boleſława Chrabrego, z Xiążęciem Bolesławem y Jaromirem: *Oppida & Arces partim vi expugnavit, partim in deditionem accepit, Pragam Metropolim & Wyſſegradum Arcem, quo ſe Dux Boleslaus cum Jaromiro filio receperat, biennio obſeſſam, fame ad deditionem compulit, fautoribus & adjutoribus ad omnia uſus Kochano, & cæteris Ravitis ſive Urſovitis, Principe tunc inter Bohemos Familia, cujus ſtemma gentilitium eſt puella Urſo inſidens &c.* ktory herb Urſynem názywá *Okolſki fol:* 581. będąc informowany z dawnieyſzych hiſtorykow, y wſzędy Rawitow Urſowitami zowie, to ieſt od Urſynow pochodzącymi, ktorych herb Niedzwiedzia y Rożą ná hełmie wſzyſcy Rawitowie noſzą. A iż P. *Nieśiecki* powiada, iákoby Urſynowie Rzymſcy Rożą ſię z dáwna pieczętowáli, to ieſt rzecz przeciwná, iáko poznáć z Genealogii Radziwiłłowskiey ná koperſztychu, gdzie ná iednym boku Oſoba wyrażona z herbem ſamego Niedzwiedzia, y z tym napiſem: *Urſinus ſocius Palæmonis & Dorſpungi Ducum. Stryikovius hiſt: Litvan: lib: 2. cap: 7.* Ná drugim boku, Oſoba druga, z herbem Rożą y z tym ná piſem: *Hector de Familia Roſarum, Socius Dorſpungi & Palæmonis Ducum. Annales Litvanici lib: 2. num:* 48. Toć tedy z dawna nie Rożami ſię Urſynowie pieczętowali, ále Niedzwiedziem, ktorzy potym w Rzymskim Pańſtwie z Rozynami Xiążętami Włoskiemi złączywſzy ſię, Rożą Niedzwiedziowi przydali, iák ieſt ná hełmie Rawicza, y nie Roſynami, ále Urſynami, iáko y dawno, nazywali ſię, o czym wyżey nápiſałem. O tych Urſynách powiada *Erneſtus Brottuffinus,* że Roſynowie Urſini, Rzymianie z familii Beringierow, álbo Behren, Askanij y Balenſtadu Panow dziedzicznych, á temi czaſy iuż Xiążąt Anhaltyńskich, ktorzy Rożę y Niedzwiedzia w herbie nośili, byli w Saxonij, z kąd ich Niemcy *Beringier,* álbo *Behren,* názywáli, to ieſt z Łacińskiego Urſynámi, á po Polsku Niedzwiedziami. Z tey familii iedęn Behren názwany około roku 631. mocno y wiele pomagaiąc przeciwko Francuzom Herakliuſzowi Ceſarzowi z Rzymiany, ná woynie przeciw

Urſynowie Rawitowie. *Urſynow Niedzwiedź.* *Roſynow Roża* *Dowod złączenia familii y herbow* *Dzieła Urſynow*

Dagobertowi y Kłodoweuſzowi, w záſługach wziął od Ceſarza *Urſini Principatum.* Z ſynow iego *Aribon*, czy *Aribertus*, poſłany od Ceſarza przeciwko Francuzom, obroniwſzy Saxonij y Wendyi, gdy ſtryieczni bracia iego bez potomnie zeſzli, A-skanią z potomſtwęm ſwoim w dziedzictwo odebrał. Zaś ſukceſſorow iego Urſyn Witigo, á po Czesku *Witek*, wpadłſzy z woyskiem, opanował tę część Sląská, ktorá między Czechami y Bawaryą leży; ále porażony od Wogiená Xiążęciá Czeskiego, między Szlachtę tameczną był policzony, dowodzi pomieniony *Erneſtus Brottuffius Epitome Rerum Bohem: lib:* 2. *Dreſſerus, & Crollis.* ktorzy piſzą, że Urſynow Rzymskich, y Urſynow Słowiáńskich, iedná krew była y familia ze krwią Roſinow.

Niemczewiczowie

Ztąd Urſynowie herbu Rawicza w Litwie y w Polſzcze Niemczewiczami nazwani, iż pochodzą z Niemiec ták z Herbem, iáko y Imięniem Urſynow dawnych tam ſię znayduiących, o czym iuż doſtatecznie powiedziałem. A lubo Xiądz Nieśiecki *tomo 3. fol:* 354. tych tylko wyraża, mowiąc: Niemczewicz Herbu Rawicz w Wileńskim, Nowogrodzkim y Brześcianskim Woiewodztwach. Jan Jerzewicz Niemczewicz spłodził Samuela Kazimierza, Stolnika Wiłkomirskiego, ktorego z Zdzitowieckiey ſyn Jędrzey Stolnik Witebski, roku 1680. fundował Mſzą co piątek, o Swiętym Xawierze z muzyką w Brześciu Litewskim; tylko nápiſał. Więcey iednak znayduie ſię w ich Procedencyi, z roznych Dokumentow zebraney, iako poniżey wyrażę. Jerzy Urſyn Niemczewicz Herbu Rawicz miał Jana, ktory ſpłodził dwoch ſynow y dwie corki, to ieſt Samuela Kazimierza *binominis*, y Staniſława; z corek iedna, była zá Woyſiłem, drugá za Kiełbſzem w Powiecie Wiłkomirskim. Staniſław miał Alexandra y Samuela, y corek dwie, pierwſzą Kryſtynę, ktora była *1mô voto* zá Szeybakiem, *2dô* zá Gorzkowskim, *3tiô* za Stankiewiczem. Drugą Katarzynę, *1mô votô* będącą zá Czernikiem, *2dô* zá Błuſiem, Deputatem ná Trybunał Litewski, nie daleko Jnflant poſſeſſye ſwoie maiącemi. Pomieniony Samuel Kazimierz, był náprzod Cześnikiem, potym Stolnikiem Wiłkomirskim, ktory w roku 1655. z koła Połelskiego, ná Kommiſſyą Ukraińską

Zdzitowiecka — *Jerzy Ociec Jana* — *Woyſił* — *Kiełbſz.* — *Szeybak* — *Gorzkowski* — *Stankiewicz* — *Czernik* — *Błuś*

ińską przy Hetmanách oboyga Narodow naznaczony. Ten z Wileńskiego Woiewodztwa wynioſſſzy ſię w Nowogrodzkie, y Brześciańskie, fundował Altaryą S. Kazimierza, w Berezie Kartuzkiey, w tymże Woiewodztwie Brześciańskim, leżącey, do kąd zapiſawſzy Dobra ſwoie Łewoſzki, tamże zoſtaiące, ſąm u Kartuzow pochowáć ſię kazał, gdzie leży z Nadgrobkiem, y portretem ſwoim, klęczący przed Krucifixem wyrazony, z takim napiſzem:

D. O. M.

Quod ſum, Lector eris, quid eris, quæris? morieris.
Nolis, ſive velis, putre cadaver eris.

Pod temi wierſzami, herb Rawicz z literami ná ſpodzie, po prawey ſtronie; w śrzodku portret wyrażony, pod nim zbroie y inne znaki woyskowe wyrażone; na lewey ſtronie portretu te słowa: *Ecce Samuel Caſimirus Niemcewicz, Dapifer Wilkomirienſis, in hoc angulo, cum perenni hebdomadario Sacrificio votivo, ſiſto; tu qui pertranſis memento, obſecro. Exarui ætatis meæ* (dáley nie znać nic) *Annô Salutis* MDCLXXIII. *die* 6. *Auguſti.* Tenże Samuel Kazimierz, miał zá ſobą Alexandrę Kryſtyne Dziłowiecką, Stanisława Dziłowieckiego y Kryſtyny Jurkowskii małżonkow corkę, *primo voto* Leoná Skrzeczetowskiego żonę, z ktorą ſpłodził Andrzeia Jáná, Stolnika Witebskiego, Staroſtę Hniewczyckiego, ktory w młodośći ſwoiey Krolowi Michałowi służący w roku 1674. ná Konwokacyi Warſzawskiey, podczas konfederacyi generalney, był Posłem z Powiatu Słomińskiego, w roku 1680. ná Trybunał Głowny W. X. Lit: z Woiewodztwá Brzeskiego Deputatem. Tęn świádcząc wiele Kollegium Warſzawskiemu *Societatis JESU*, oſobliwie z ruchomych rzeczy y aryenteryi, gotowych záś pieniędzy 10000. zło: Polsk: zapiſawſzy, z woli iego, po śmierći támże pochowány. Tęnże Andrzey *binubus*, pierwſzą żonę miał Floryannę Połubińską, Demetrego Samuela Połubińskiego Woiewody Nowogrodzkiego, y Petronelli Tyſzkiewiczowny Kaſztelanki Smoleńskiey corkę. Te záś obadwa Domy, iák Kniaziow Połubińskich, ták y Tyſzkiewiczow, z dawná ſą sławne, y ſtarożytne: bo familia Kniaziow Połubińskich pochodzi, od Olgierda, Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, wraz z

Dziłowiecki — *Jurkowska* — *Skrzeczetowski* — *Połubiński* — *Tyſzkiewiczowna*

Trubeckiemi Xiążętami, iák piſze *Koiałowicz par:* 2. *lib:* 1. *hiſt: Litva:* z wielą Krolámi Polskiemi, Szwedzkiemi, Węgierskiemi, Czeskiemi, z kolligaceni. Wigund álbowięm Xiążę, ná Chrzcie Jędrzey, był bratem Jagiełła Krolá Polskiego, Wielkiego Xiążęcia Litewſkiego, z ktorego Domu cała prawie Europa, rożnemi Monarchámi zaſzczycałá ſię, od ktorego Jędrzeia pochodzą Kniaziowie Połubińſcy, herbu Orzeł czarny z podkową, y Krzyżem na pierśiach, ták iáko ſię wyraża Iaſtrzębiec. *Paprocki w Ogrodzie y Koiałowicz.* Senatorow y przednich Kolligacyi tego Imienia było wiele, iáko Iwan Woiewodá Nowogrodzki y Marſzałek Litewſki zá Krola Alexandra, ktory do Orła pierwſzy wziął herb Iaſtrzębcá. Zoná iego Xiężniczka Sanguſzkowná, z ktorey corki, iedná Xiążęciu Radziwiłłowi, druga Xiążęciu Czartoryskiemu, trzecia Xiążęciu Wiśniowieckiemu, czwarta Hulewiczowi, piąta Narburtowi, ſzoſta Hodkiewiczowi Kaſztelánowi Wileńſkiemu, śiodma Wołowiczowi Staroście Grodzińskiemu, oſma Kmicie Woiewodzie Smoleńſkiemu, záślubione. Alexander Połubińſki, był Kaſztelanem Nowogrodzkim, ktorego żona Xiezniczka Holſzańska, á tęn w rożnych mieyścach ſławnym był Rycerzem, iák piſze *Bielſki fol:* 752. *y Stryikowſki lib:* 23. *cap:* 1. Alexander inſzy, był Kaſztelanem Mśćiſławſkim, umarł Woiewodą Parnawſkim, *Conſtit: fol:* 9. 15. & 26. miał żonę Sápiczáńkę, Woiewodzankę Mśćiſławſką. Alexander trzeci, był Piſarzem Polnym Litewskim, ktorego odwagę w Kurlandyi chwáli *Konſtytucya fol:* 17. y pod Warſzawą ze Szwedámi, pod Proſtkami y Tykoćinem, tákże drugim razem w Kurlandyi, z kąd Szwedow wypędził; był potym Marſzałkiem Wiel: Lit: miał żonę Wołodkiewiczownę, Woiewodzankę Nowogrodzką, z ktorey corká Anna Xiążęciu Rádziwiłowi, Kanclerzowi Wiel: Litt: záślubioná, druga Izabella poſzła zá Sapichę Stolnika Lit: Dymitr Woiewoda Nowogrodzki miał pierwſzą żonę Konſtancyą Stadnicką, drugą Petronellę Tyſzkiewiczownę Kaſztelenkę Smoleńską, ktorych corki iedna Floryanna, wydana zá Andrzeia Urſyna Niemczewicza, Stolnika Witebſkiego, Staroſtę Hniewczyckiego, druga Konſtancya zá Kazimierza Wołowicza,

Sę-

Połubińskich Kolligacya
Woiewoda y Marſzałek W. X. L.
Sanguſzko:
Radziwił
Czartoryſki
Wiśniowiec
Hulewicz
Narburt
Wołowicz
Kmita
Xiężna Holſzańska
Sapieżanka
Marſzałek W. X. L.
Wołodkiewicz
Wołowicz

Sędziego Ziemſkiego Wileńskiego, trzecia, Eufrozyna *1mo voto* zá Alexandra Korſaka Podkomorzego Woiewodztwa Nowogrodzkiego, *2do voto* zá Oledzkiego Podkomorzego Powiatu Wołkowyskiego. Z tey Floryanny Połubińskiey pomieniony Andrzey Niemczewicz, miał dwoch ſynow, y dwie corki, to ieſt Teklę *1mo voto* za Samuelem Bucſowieckim Strażnikiem Woiewodztwa Brześciańskiego, *2do voto* zá Michałem Kościuſzkiem, Łowczym Brześciańskim, *3tio voto* zá Tomaſzem Suzinem, Koniuſzem Brzeskim, y Franciſzka *1mo voto* zá Leonardem Stankiewiczem, Podkomorzycem Xięſtwa Zmudzkiego, *2do voto* zá Gorskim, niegdy będące. Syn pierwſzy Andrzeia Niemczewicza z Połubińskiey Samuel, drugi Kazimerz ná świecie, á w Zakonie S. Iana *de DEO* Ian, Bonifrater. Tenże Andrzey, miał drugą żonę Zofią Godlewską, Podſtolankę Połocką, Starościankę Drużyłowſką, z Hordzieiewſkii, Sędzianki Ziemſkiey Brześćiańſkiey zrodzoną, ktora po śmierci iego poſzła była za Kazimierza Micutę, Staroſtę Sumiliiſkiego. Z tego Domu Godlewſkich Herbu Gozdawa, było wielu godnych mężow, ktorzy z Ziemi Nurſkiey ośiedli w Litwie y wielkiey Polſzcze, Staniſław Regent Koronny, potym Kaſztelan Podlaſki, Krolowi Janowi III. z wielu cnot upodobany, Kazimierz Suffragan Chełmſki, Deputat kilka razy ná Trybunał Koronny, Ian Podkomorzy y Staroſta Nurſki, Rycerz przez lat dwadzieścia y ſześć, ná wielu Komiſſyach Seymowych życie ſtrawił. Krzyſztof Staroſta Nurſki, Deputat ná Trybunał Koronny y Poſeł kilkaraży ná rożne Seymy, y ták wielu inſzych Prałatow, Urzędnikow, Officyaliſtow, w Godlewſkich Genealogii. Z pomienioney Godlewſkii ſą też zkolligowani Niemczewicowie ná Podlaśiu y Mazowſzu z Ciecierſkiemi, Niemirami, Kuſzlami. Albowiem wzwyż wyrażeni, Staniſław Kaſztelan Podlaſki y Ian Podkomorzy Nurſki Godlewſcy, byli bracia ſtryiecznorodzeni teyże Godlewſkii, Andrzeia Niemczewicza żony, á Iadwiga Godlewſka, rodzona Staniſława y Jana śioſtra, z Kuczyńſkii urodzona, była zá Tomaſzem Ciecierſkim, ktorey corki Ciecierſkie, iedna zá Niemierę, druga zá Kuſzla wydane były. W Litwie zaś bliſko złączeni z Tyſzkiewiczami y Smogorzew-

 ſkie-

Korſak
Olędzki
Bucſowiecki
Kośćiuſzko
Suzin
Stankiewicz
Gorski
Andrzey z Godlewskii
Micuta
Godlewſcy
Ciecierſcy
Niemirowie
Kuſzlowie
Kuczyńſcy
Tyſzkiewiczowie
Smogorzewſcy

ſkiemi. Naprzod iż Andrzey Niemczewicz Stolnik Witebſki, miał 1mo voto Połubińſką, z Petronelli Tyſzkiewiczowny urodzoną, potym iż Hordzieiewſka, Sędzianka Ziemſka Brześciańſka, bywſzy 1mo voto zá Godlewſkim oycem Andrzeiowy Urſynowy Niemczewicowy, poſzła potym zá Tyſzkiewicza Podkomorzego Słonimskiego, ktorego corka była zá Smogorzewskim. Są skolligowani z Iurewiczami y Ihnatowiczami, iż śioſtry rodzone teyże Godlewski Niemczewiczowyi, iedna zá Ierzym Iurewiczem, Staroſtą Nowodworskim, druga zá Ihnatowiczem, Chorążym Parnawskim, były. Tegoż Andrzeia Niemczewica z Godlewskiey było ſynow trzech y dwie corki. Pierwſza, Katarzyna 1mo voto poſzła zá Konſtantyná Kniazia Szuyskiego Cześnika Brześciańskiego, 2do voto zá Kazimierza Czapskiego Podczaſzego Powiatu Upitskiego, 3tio zá Kazimierza Małachowca Podczaſzego Wołkowyskiego. Druga Tereſſa była wydaná zá Franciſzka Kniazia Szuyskiego Podſtolego Bracławskiego. Synowie záś, pierwſzy Alexander Miecznik Woiewodztwa Brześciańskiego, drugi Krzyſztof Jgnacy, w dzieciństwie umarł, trzeci Staniſław Towarzyſz Pancerny, znaku świętey pamięci Ierzego Sapiehy, Stolnika W. X. Litt: w Pruſach pod Nowymmiaſtem w Woiewodztwie Chełmińskim, pod czas inkurſyi Szwedzkiey, y attaku tegoż miaſta w Roku 1708. dnia 3. Mieśiąca Lutego, pokazawſzy pierwey mężności ſwoiey dowody ná dwoch czyli trzech Kawalerach Saskich, ktorych w poiedynku, gdy ná herc z nim wyiechali, poznoſił, ná oſtatek zdradliwie z zá muru od Saſow z ręczney ſtrzelby zabity zoſtał *ſterilis*, leży w tymże Nowym mieście, w Kościele Farnym.

Iurewiczowie Ihnatowiczowie — *Szuyski Czapski Małachowicz*

Samuel tegoż Andrzeia Niemczewica, z Połubińskii zrodzony, miał dwie żony, pierwſzą Katarzynę Terleckę, Stolnikownę Pińską, á po niey drugą Katárzynę Protaſewiczownę. Z Terlecką ſpłodził ſyna iednego y trzy corki, pierwſzą ná świecie Floryannę, á potym w Zakonie Panien Bernardynek Reguły S. Franciſzka Izabellę, drugą corkę Elżbetę, naprzod zá Kazimierzem Lipskim, potym zá Antonim Eynerowiczem, Oboźnym Woiewodztwa Trockiego, ná oſtatek za Antonim Padkowskim bądącą, trzecią Marcyannę, w ſtanie Panienskim

Terlecka Protaſewiczow Terlecka — *Lipski Eynerowicz Padkowski*

zeſzłą. Syna zaś ná świecie Kázimierza, Strażnika Woiewodztwa Brześciańskiego, ktory przyiąwſzy potym Regułe S. Franciſzka OO. Reformatow, wziął imie Piotra z Alkantary.

Alexander ſyn tegoż Andrzeia Niemczewicza, z Godlewskii urodzony, Miecznik Woiewodztwa Brzeskiego, miał żonę Bogumiłę Kucborską, Felicyaná Karola Kucborskiego, náprzod Miecznika Grodzieńskiego, potym Podſtolego Trockiego, Bułakowskiego, Máćkowskiego, y Kadaryskiego Staroſty, z Teodory Kurczowny, Woiewodzanki Brześciańskiey, corkę. Te obadwa Domy, zdawna są ſławne, bo Kucborſcy herbu Ogonczyk, w Dobrzyńskiey Ziemi y w inſzych mieyſcach, rożne mieli záſługi y urzędy; iáko Tomaſz Chorąży Dobrzyńſki, wielki woiownik, ktorego wſpomina *Okolſki*, Walenty Archidyakon Pomorski, Kanonik Krakowski y Warmiński, znaczny literat, ktorego wſpomina *Hoſius roku* 1568. *Epiſtol: tom: 2. fol: 250.* Jan Biskup Hełmiński, Nominat Biskupſtwa Płockiego, wielki iáłmużnik y fundator Kościołow rożnych. Maciey Kaſztelan Sierpski, Jan Kaſztelan Rypiński, y inſzych wielu. Także Kurczowie Kniaziowie, ktorzy od Xiążąt Ruskich ſwoie początki wzieli; z tych Kniáź Bułha mąż ſławny, Alexander Sędzia Ziewski Nowogrodzki, Márćin Kurcz Rotmiſtrz Krolewski odwáżny, Jan Kurcz ktorego *Dzieła wſpominaią* 1578. w Mińskim Woiewodztwie, Márćin Woiewoda Derbski, ktorego żoná Sapieżanka, Euſtachi Kaſztelan Witebski, Stefan Woiewoda Brześciański, miał zá ſobą corkę Mikołaia Sapiehy, Kaſztelaná Wilenskiego, *Hiſtor: Sapieh: par: 2. fol: 137.* tenże Stefan był Marſzałkiem w Trybunale Litew: 1677. y wielu inſzych zacnych mężow w Litwie. Felicyan Karol z Kucborka Kucborski, náprzod Miecznik Grodziński, potym Podſtoli Woiewodztwa Trockiego, Staroſtá Bułachowski, Maćkowski y Kadaryski, ná Seymie Elekcyi Janá III. *ad Pacta Conventa* Deputat *annô* 1674. tenże Porucznikuiąc w Chorągwi Krolewskiey, pod czas Wideńskiey, zá odnieśione tamże poſtrzały, *in vim gratitudinis*, miał ſobie & *cum ſucceſſoribus* nádany Bułakosk *hæreditate*, o czym *Konſtytucya 1678.* & 1683, ktorego był pierwey tylko Staroſtą. Tenże Kucborski, miał dwie śioſtry rodzone,

Alexander Godlewska Kucborski — *Kurczowna Kucborſcy* — *Biskub Hełmiński* — *Kurczowie Kniaziowie* — *Senatorowie* — *Sapieha* — *Kucborski* — *Zasługi Kucborskiego*

Maſalski z ktorych iedna byłá zá Maſalskim Staroſtą Auguſtowskim, á
Turłay druga zá Turłaiem Podſędkiem ná on czas Trockim. Tegoż
Kucborskiego ſyn Boguſław, Skarbnik Trocki, tęn miał za
Pacowna ſobą z Pacowny urodzoną z Domu Kareżankę: tegoż Feli-
Karezanka cyaná corki, a ſioſtry Boguſławá, były dwie; iedna Ludwi-
Marcinkie- ka *primô votô* zá Marćinkiewiczem, Straźnikiem Powiátu
wicz
Odachowski Upitskiego, *2dô votô* zá Janem Odachowskim, Chorążym
Wendeńskim, y Znaku Petyhorskiego, Xiążęcia Czartory-
skiego Łowczego Koronnego, á druga Bogumiła, Alexan-
Alexander dra Niemczewicza, Miecznika Woiewodztwá Brzeskiego
żoná, ktorey procedencyą po Mátce ſwoiey, tu przypiſuię.

Sapieha Mikołay Sapieha, Kaſztelan Wileński, miał za ſobą Annę
Woynianka Woyniankę Podskarbiankę Litewską, z ktorą ſpłodził ſynow
dwoch, y corek trzy; ſynowie *ſteriles* pomarli, corka záś ie-
Karp dna Tereſſa poſzła zá Karpia Podkomorzego Ziemi Biel-
Tyſzkie- skiey, druga Helena zá Tyſzkiewicza Woiewodzica Brze-
wicz
Kniaź ściańskiego, taż *2dô votô* była zá Kniaziem Druckim Sokoliń-
Drucki skim, Kaſztelanem Mściſławskim, trzecia Joanna poſzła zá
Koryato- Stefaná Koryatowicza Kurcza, Woiewodę Brześciańskiego,
wicz
Kurcz z ktorey ſię urodziła Teodora Kurczuwna, matka Bogumiły
Kudzbor- Kudzborskii, Alexandrowy Urſynowy Niemczewicowy.
ska
Tego tedy Alexandra Niemczewica, Miecznika Brześcian-
skiego, ſyná Andrzeiowego, ieſt ſynow czterech, y corek trzy
z Kudzborskii zrodzonych; pierwſza corká Antonina An-
Owſiany na, wydaná zá Felixa Owſianego, Cześnika Wołkowyskie-
go, Chorążego Petyhorskiego w Woysku Litewskim, Znaku
Janá Klemenſa Branickiego, Woiewody Krakowskiego, Het-
maná Wiel: Koronnego. Ten Dom Owſianych, Herbu O-
ſtoia, w Woiewodztwie Nowogrodzkim y Powiecie Wołkowy-
skim znaczny, z ktorych znaydowali ſię *in Suffragiis* ná Elek-
cyi Krola Auguſta wtorego. Jan Chorąży, potym Podkomo-
rzy Wołkowyski, Michał Bonawentura, Leon, y Alexander,
Pakoſzo- potym Miecznik Wołkowyski, ktory z Anną Pakoſzowną z
wna
Kirśnow- Zofii Kierśnowskii zrodzoną, miał ſyna wzwyż wyrażonego
ska Felixa. Druga corka, Alexandra Niemczewica ná świecie
Tereſa, á w Zakonie PP. Bernardynek w Konwencie Brzes-
kim, Imieniem Marcelliinanná. Trzecia Konſtancya, zá Jgna-
cym

cym Lánckorońskim Paſzkowskim, Straźnikowiczem Polnym Paſzkowski
W. X. Litt: Rotmiſtrzem Woiewodztwa Brześciańskiego bę-
dąca. Syn pierwſzy Alexandra, Franciſzek Xawery Cześnik
Brześciański w roku 1750. ná Seym Koronny z Woiewodz-
twa Brześciaskiego Poſeł, żona iego Anna Korytynska; po- Korytyńska
tomſtwo ich ſyn Staniſław Koſtka, y Marcella corka. Dru-
gi ſyn Alexandra, Jgnacy Błażyi, trzeci Marcelli Staniſław
Koſtka, Dworzanin J. K. Mći, maiący ſobie zaręczoną Iadwi-
gę Suchodolską, Woyskownę Podlaską, z Anny Kocowny zro- Kocowna
dzoną, czwárty ſyn Michał Ludwik ná świecie, á w Zakonie
Przenayświętſzey Troycy od wykupienia niewolnikow, Mi-
chał od Swiętego Iozefa Trynitarz. Tekli, Andrzeia Niem-
czewica, Stolnika Witebskiego corki, z Połupińskii urodzo-
ney zá Buchowieckim niegdy będącey, było ſynow ſześciu; Buchowiec-
ka
czterech *ſteriles obierunt*, iakoto Ignacy, Samuel, Dominik, Ię-
drzey. Dwoch teraz żyią, to ieſt Alexander Woyski, y Paweł
Piſarz Ziemski Woiewodztwa Brześciańskiego, ktorych cor-
ki, iákoto Alexandra, dwie, pierwſza Maryanna, z Gąſowskii Gąſowska
zrodzona, zá Antoniego Siekluckiego Woyskiego Lidzkiego, Sieklucki
y Leonora zá Ludwika Suziná, Podkomorzyca Brzeskiego; Suzin
Pawła záś, ſtarſza corka imieniem Aniela z Chrzanowskii Chrzanow-
ska
zrodzona, zá Kurzenieckiego, Piſarza Ziemskiego Pińskiego,
ſą wydane. Teyże Tekli ex *2do voto* zá Kościuſzkiem nie- Kurzeniec-
ki
gdy będącey, ſyn Felicyan *ſterilis*; corki: Panna Kościu- Kościuſzko
ſzkowna ſtarſza Floryanna, Przeoryſza Zakonu Słomińskie-
go S. Benedykta, druga Zakonnica także, Zakonu S. Bry-
gitty Alexandra, trzecia Panna Kościuſzkowna Zofiia nay-
młodſza ná świecie. *Ex tertio* záś *voto* zá Suzinem będą-
cey, ſyn Michał Kapitan Regimentu Konnego Buławy Pol-
ney W. X. Litt: maiący zá ſobą Neſtorowiczownę.. Fran- Neſtorowi-
czowna
ciſzki drugiey corki Andrzeia Niemczewica z Połubińskii
zrodzoney, zá Stankiewiczem będącey, ſyn Kazimierz, Stol- Stankie-
wicz
nyk Xięſtwa Zmudzkiego, ná Trybunał W. X. Litt: po Połubińska
kilka razy Deputat; corka zá Warkoiem ná Zmudzi Kapita- Warkoy
nem Woysk W. X. Litt: będąca. *Ex 2do* záś *voto* z Gorskim, Gorski
ſyn Michał Xiądz Karmelita Trzewiczkowy. Katarzyny,
corki tegoż Andrzeia Niemczewica, z Godlewskii urodzo-
Nnnn2 ney

Szuyski ney za Szuyskim Cześnikiem Brześciańskim niegdy będącey,
Gogolewska ſyn Iozef, maiący zá ſobą Gogolewską z Libieckiey zrodzo-
Libicki ną. Teyże Katarzyny zá Czapskim będącey corka Zofia,
Czapski zá Antonim Hernowskim była. *Ex tertio* zaś *voto* z Małacho-
Hernowski wcem corka Tereſa, pierwey za Staniſławem Matuſzewiczem,
Małachowiec Skarbnikiem Bracławskim, teraz zaś zá Bartoſzewiczem będą-
Matuſewicz ca. Tereſy Niemczewicowny, Andrzeia corki, z Godlewskiy
zrodzoney, zá Franciſzkiem Kniaziem Szuyskim, Podſtolim
Bartoſzewicz Bracławskim, niegdy będącey, ieſt dwoch ſynow, y iedna cor-
ka, ſyn pierwſzy Floryan, Strażnik Woiewodztwa Brześciań-
Korſakowna skiego, maiący zá ſobą pierwey Korſakownę, *ad præſens* zaś
Suliſtrowska Suliſtrowską, *de Domo* Kaczonownę, drugi ſyn Iozef ma-
iący zá ſobą Wiſzniewską. Corka tey Tereſy ná świecie An-
Kaczonowna na, a w Zakonie PP. Bernardynek Reguły S. Franciſzka Zu-
Wiſzniewska zanna, Matka Konwentu Brześćkiego. Wyprowadziwſzy
Genealogią Imienia Urſynow Niemczewiczow, z Kolligata-
mi ſwemi poblizſzemi, przydaię rzecz godną uwagi.

Naprzod, że według zwyczaiu ſtarego w Litwie, á y w Pol-
ſzcze często praktykowanego, przezwano ich Niemcewiczami
Patronomicè, od antenatow ich Rawitow, ktorych do Polski
z Niemiec przybytych zwano Niemcami, bo iáko zwłaſzcza w
Litwie, naywięcey przedtym formowano Przezwisk z Imienia,
álbo Przezwiska Oycowskiego, czego naywięcey znaydu-
ie ſię *w Inkorporacyi W. X. Litt: Koronie Pol:* gdzie *fol: 231.*
tit: Proceres Lithvaniæ &c. ſub anno 1413. 2da Decembris ſą po-
łożeni, *Nicolaus* Radziwiłowicz *Palatinus Vilnenſis, & M. D.*
Litt: Cancell: Stanislaus Janowicz, Caſtell: Trocenſ: &c. Gre-
gorius Paczowicz Połoc: Nicolaus Nicolai Radziwiłowicz, Ja-
cobus Dowoynowicz, y tak wielu inſzych tam ſpecyfikowanych;
ták też od Niemcow ich Niemcewiczami nazwano. Że zaś
tegoż nazwiska Niemcewiczow, nie wſzyſcy iednakowo
w ortografii zażywali, ále czaſem Niemcewicz, czaſem Niem-
cewic, álbo Niemcowicz, albo Niemczewicz lub Niemczo-
wicz; racya tego, álbo co raz inſza zwyczaiow odmienność,
albo omyłka skrybentow lub drukarska, iako w teyże Inkor-
poracyi in *Volum: Legum*, daleko odmienniey niektore Imio-
ná ſą położone, niżeli ſię teraz wyrażaią, náprzykład *Nicola-*
us Pacz, á teraz Pac; przedtym Paryż, á teraz Parys piſzą, y
innych tak wielu, tak też o Niemcewiczow nazwisku rozu-
mie ſię. Także w Konſtytucyach Polskich *fol. 885. Anno* 1697.
ták wiele ieſt przezwisk, ktore ſię ináczey teraz piſzą,
iakoto Andrzey Poletyłowski, á teraz Poletyło, ná Podlaſiu,
tamże *fol: 880.* Franciſzek Straż, á teraz piſzą ſię Strażyco-
wie, *fol: 894.* Boguſław Mikutá, nie Micuta iák ſię teraz pi-
ſzą, *fol: 902.* Filip Wereſzczak, á teraz Wereſzczaka *&c:* czyto
tedy Niemcewicz, iak ſię ich Samuel Kazimierz piſał y ná Nad-
grobku ieſt położony, czy Niemcowicz, iák Ruskie tranſakcye
tegoż Samuela wyrażaią, czy Niemczewicz, álbo Niemcewicz,
wſzyſtko iedno znaczy. Dawność tego Imienia w Polſzcze Dawność
y w Litwie, z tąd zmiarkować można, że metryki W. X. Litt: Niemczewiczow
ieſzcze *ab Anno* 1528. o nim wſpominaią, iakoto w Księdze
ſub Numero 16. temi ſłowy: *Wyrok Fedoru Memczycu z Wo-*
iewodą Kijowſkim y Andreiem Niemcowiczom; o uproſzenie pod
nim zemli od z Czołowikom od Dworca Kaſparyſzek w Konzya-
tyckim Powietie, iemu od Krołowey Heleny danoie. fol: 163. item
w Księdze *ſub Numero* 48. ſpraw Podlaskich, *Roku* 1541. *Inter*
Vitum Sakowicz de Chybowo, & Paulum Niemcowicz de eadem.
fol: 238. Item w Księdze *ſub Numero* 66. *ab Anno* 1549. *ad*
Annum 1551. *Wyrok Stanisława Sołłohubowicza z Synowoiu*
Nemcowicza, o odniateie służby ludey toboz Bratanicza. W Ak-
tach Ziemi Drohickiey, więcey iák od dwochſet lat Tranſak-
cye tego Imienia znayduią ſię. W Powięcie záś Wiłkomir-
skim, á Woiewodztwie Wileńskim, w Litwie daley niżeli *ab*
Anno 1595. znaydowali ſię Niemczewiczowie, bo w tym roku
znayduią ſię tranſakcye Ianowey Niemczewiczowey wdo-
wy, ktorey mąż mogł daleko przedtym żyć, álbo y iego Ro-
dzice: daley zaś zaśiągać niemożna, bo y akta niedawnieyſze
te, ktore ſię dotąd znayduią. Mieſzkali tedy od roku 1595.
w Powiecie Wiłkomirskim: Staniſław Iakubowicz Niemce-
wicz, o ktorym tranſakcya 1596. *dnia* 14. *Marca.* Ian Iaku-
bowicz Niemcowicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1597. *dnia* 6.
Marca. Piotr Niemcewicz, o ktorym tranſakcya 1624 *dnia* 4.
Września, żona Anna Koſtomłocka, Staniſław Niemcewicz Koſtomłocka
ktorego teſtament *Roku* 1688. *dnia* 5. *Maja.* Kazimierz Niem-

cewicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1692. Tych lat wyrażonych, mieli poſſeſſye w tymże Powiecie, to ieſt dobra Naliſzki, Małekiski, Rukczyny, Maygie., Łukaſzyszki, Zagoryſzki, Czołchany, Krukle, &c. &c.

PROCEDENCYA

Grotow *de Samborzec*,

HRABIOW SAMBORZECKICH,

W Woiewodztwie Sęndomirſkim y Lubelſkim,

HERBU RAWICZ.

Dedukcya Samborzeckich.

SAmborzeccy tego herbu, dawnością pochodzą od Grothow, iako ich wſpomina *Okolſki tom: 2. fol:* 594. piſząc: *Samboreccji Grothii, in Lublinenſi & Sendemirienſi. Jacobus in clade Bucoviana cum Adalberto Rege obijt. Erant pientiſſimi & in fide zeloſi viri, qui Eccleſiam à majoribus ſuis profanatam hereticorum blaſphemiis expurgarunt, & ejectis lupis paſtores reduxerunt. Paulus Samborzecki electionem Uladislai IV. ſubſcripſit.* O tychże Sámborzeckich piſząc *Nieſiecki tom: 4. fol:* 5. powiada podobnie, że od Grotow ſwoy początek wźieli, á od dobr Samborzeckiemi nazwáni, gdźie oprocz wyrażonych u *Okolſkiego*, wſpomina Mikołaiá Szymona *binominis*, Sámborzeckiego, człowieka zacnego y uczonego, że umarł roku 1610, ktory w Katedrze Krakowſkiey ieſt pochowány. Prokopa Samborzeckiego w Roku 1600. Staniſławá z żoną ſwoią Anną z Babina Pzoncząnką, Podkomorzanką Lubelſką w Roku 1649, z ktorey dwie corki, z tych iedna poſzła w małżeńſtwo zá Janá Brodowſkiego, druga za Marka Sobieſkiego. Syn także był Oktawian, ktory z Anny Leżeńſkiej miał corkę Zofią, Franciſzka Stoińſkiego, Sędźiego Ziemſkiego Lubelſkiego Małżonkę.

Pſzonczanka. *Brodowski* *Sobieſki, Lezenſka Stoinſki,*

Ja tu wyrażąm o tychże Grotach Samborzeckich, co mogłem zebrać z dawnieyſzych Autorow, y ſtárych manuſkriptow, w tym Domu znayduiących ſię, oprocz Grodzkich y Ziemſkich tranſakcyi, tak Sęndomirſkich, iako y Lubelſkich. Początek tey familij w Polſzcze, ieſt od Kochana, ktorego potomſtwo z Czech do Kroleſtwa przybyło, ieſzcze w Roku 1003. za Boleſława Chrobrego Krola Polſkiego, iak

Początki Domu tego w Polſzcze

piſze *Cromerus lib:* 3. Był záś ten Kochan Xiążęciem Czeſkim, ktorego rady używał Boleſław Chrobry pod czas woien tamecznych, o czym ſzerzyi piſałem w poprzedzaiącey Hrabiow Michowſkich Fámilii.

Daley, ze czterych braci Rawitow, wielkie uroſły familie, to ieſt z Prandoty, Woiewody Ráwſkiego 1145. Gaworka, Grota, y Warſzy. Inſzych pominąwſzy Grotow, tylko wſpominam niektorych, iż z tey linij pochodzą Samborzeccy, według Autorow allegowánych. Grotow Grotowſkich, y Samborzeckich, iedna ieſt procedencya, od Grotá pomienionego, z ktorych było wiele zacnych mężow, dawnością piſzących ſię z Słupce, y od Grotowic, trzy mile od Rawy, gdźie ten Dom kwitnąć záczynáł w Polſzcze. Z tych Jana Grotá z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Paprocki*, ale nie piſze w ktorym roku żył.

Autor Samborzeckich, *Antenáci y Dignitarze Samborzeckich,*

Jan inſzy Grot z Słupcy, był Biſkupem Krakowſkim, iak piſze *Starowolſki & Cantſcius, in vitis Epiſcop: Crac: & Paprocki in Opere* 2. Umarł w Roku 1347. w Wawrzyńcycach, ktorego wielkie zaſługi, fundacye y prace zbawienne, opiſuią pomienioni, także *Cichocki lib: 2. cap: 9. Pruſzcz w Monarchij*, przez ktore rozumieią go bydź niektorzy Błogosławionym, ile że ciało iego dobyte w roku 1522, przez lat 175. nieskażytelne, zapach fiołkowy z ſiebie wydawáło, á przy wyſtawionym przez dwa tygodnie, łaſk rożni doznáwali.

Procz tych, Jana Grota z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Miechovita lib:* 4, że zginął pod Bukowiną na Wołoſzczyznie roku 1359. z cáłą Chorągwią ſławnych y zacnych Rycerzow Grotow. Grot z Słupce był Kaſztelanem Lubelſkim 1366. według *Nieſieckiego tom: 2. fol.* 314. Chryſtyna Grota, Kaſztelana Krákowſkiego, z Oſtrowa piſzącego ſię wſpomina *Okolſki*, z tego napiſu ná Ołtarzu w Krakowie: *Hoc altare fundatum eſt & erectum Annô Domini* 1412. *impenſis ſtrenui militis Domini Groth, Filij Magnifici Chriſtini de Oſtrow Caſtellani Cracovienſis &c.* O inſzych piſze *Bielſki fol:* 486. ktorych tam zaſługi, dźieła rycerskie, y zacność wyráża pod rokiem 1474. Wſpomina y *Okolſki* Jana Grota z Nowego

Miasta Woiewodę Krakowskiego w roku 1485, o czym tenże
tom: 2. fol. 539. Grota z Słupcy wyrazá *Cromerus lib: 16.* o-
pisuiąc zamek Konárski w Woiewodztwie Sendomirskim, kto-
ry utráciwszy y Konary, poczęli się iego sukcessorowie pisać
z Słupcy y Konar razem, iako Kasztalan Sądecki 1506. insi pi-
Białeccy. sáli się z Białcy w Lelowskim Powiecie Białeckiemi, z O-
Ostrowscy. strowa Ostrowskiemi, z Grotowic Grotowskiemi, z Konar
Grotowscy Konarskiemi, z Słupcy Słupeckiemi, *de Samborzec* w Woie-
Konarscy. *Słupeccy.* wodztwie Sęndomirskim Samborzeckiemi &c, iako dawny
dokument, z Erekcyi Kościoła Samborzeckiego wyraża: *Sam-
borzec villa habens Ecclesiam antiquô opere munitam in monte,
dicatam Sanctissimæ Trinitati, & per Pavlum Comittem de
Samborzec fabricatam, cujus nunc Plebanus Simeon, & cuius hæ-
redes Uarsius & Joannes, Nobiles de armis Rawa.* Tegoż fun-
datora Pawła Hrabiego, *de Samborzec,* wspomina Chronika
Opatow y Benefaktorow Klasztoru Koprzywnickiego y Pepliń-
skiego w Sendomirskim Woiewodztwie W. O. Cystersow. *Stan-
te regimine Theodorici I. Abbatis Comprivnicensis, Magnificus Do-
minus Paulus, Comes de Samborzec, villas suas Suleiow, Bystrzyca,
Wnętowice, Dokarow, Siedlce, Nieczeca, ob rememedium &
suæ & Parentum suorum animæ, donavit & resignavit Mona-
sterio Coprivnicensi.* W Xiędze záś zmarłych, znayduie się pa-
miątká taka: *Annô Domini* 1189. *die* 19. *Februarii obiit Illustris
Dominus Pavlus Comes de Samborzec, villam Bystrzycam cum
aliis 5. pagis contulit Monasterio nostro.* Toż powtarza katalog
Opatow y Benefaktorow Klastoru Koprzywnickiego w Ro-
ku 1262. *Ex manibus Magnifici Domini Pacoslai senioris, Co-
mitis de Familia Habdank, villam Oycowice cum clausura sua, à
Magnifico item Domino Pavlo hærede de Samborzec, donatam vil-
lam dictam Bystrzyca cum aliis quinque receperunt &c.* O fun-
dacyi Klastoru Peplińskiego ta tylko iest wiadomość: *Mona-
sterium Peplinense fundatum per Samborzeccium, Præfectum Po-
meraniæ, Annô Domini* 1262. A ponieważ tychże Grotow Sam-
borzeckich, dawnością wypisać, nie można, wyrážam tu po-
źnieyszych tylko procedencyą, od Jana *de Moravce* Grota
Samborzeckiego, ktory wszedłszy w dożywotnią przyiaźń z
Pudłowski. Pudłowską, spłodził synow dwoch y corek dwie, z tych ie-
den

den Mikołay Samborzecki, wkroczywszy w kotrakty Máł-
zeńskie z Rusiecką, spłodził corkę iednę Jádwigę, y synow *Rusiecka*
szesciu, Alexandrá, Sąmuela, Jana, Łukasza, Jerzego, y Sta-
nisława Samborzeckich. Jadwiga wydaná była w Wodztwo
Ruskie za Magnuszewskiego. 1. Alexander z Potocką *Magnusze wski*
mieli Stánisława, Jadwigę, Katarzynę, Zofią, y Annę. 2. Sa- *Potocka*
muel Sędźia Ziemski Łukowski, z Sawicką Podkomorzanką *Sawicka*
Bełzką spłodźili Mikołaia, Zbigniewa, Zofią, Jadwigę, Barba-
rę, y Kostancyą. 3. Jan z Buianowską, zrodźili Andrzeia, *Buianowska*
Adamá, Stefana, Annę, Katarzynę, Dorotę y Zofią. 4. Łu-
kasz *sterilis.* 5. Jerzy z Pierszewską z Podgarza miał synow *Pierszewska*
dwoch, y corek dwie, ale imion ich nie więm. 6. Stani-
sław *binubus,* 1*mo.* Z Ostrowską potomstwo w dźiećińs wie *Ostrowska*
pomarło, 2*do.* z Paszkowską spłodził Stánisława Dźiedźica *Paszkowska*
na Okrzci w Stężyckim Powiecie, ten dwa razy ponowiał
małżęństwo, 1*mo.* z Lezińzką miał dwoch synow y corkę wy- *Lezinska*
daną za Franciszka Stoinskiego Sędziego Ziemskiego Lu- *Stoinski*
belskiego, 2*do.* z Suchodolską spłodził corkę wydáną za *Suchodolski*
Felicyana Szaniawskiego, Pisarza Ziemskiego Lubelskiego. *Szaniawski*
Oktawian drugi Syn Stanisława Samborzeckiego z Paszkow-
skiey, ożęniony z Skomorowską, dźiedźiczką dobr Orłowa *Skomorowska*
w Powiecie Krasnostawskim, z nią było dwoch synow y
corka. 1. Paweł z Celeiowską *procreavit* Zygmunta bezpo- *Celeiowska*
tomnego, Franciszka, Zuzannę y Katarzynę. 2. Marcin z
Cynerowną miał Woyciecha *sterilem,* Katarzynę, pierwey *Cynerowna*
Kaczynskiego, potym Thorzewskiego żonę, y Marcyannę *Kaczynski* *Thorzewski*
wydaną zá Jezowskiego. Pomienionego Oktawiana Sambo- *Jezowski*
rzeckiego corka wydana iest za Sosnowskiego, Kasztelana *Sosnowski*
Mińskiego.

Stánisław syn Alexandra z Potockiy urodzony, wszedł w
dożywotnią przyiaźn z Anną Szczęmpowską, y spłodził z *Szczęmpowska*
nią Andrzeia, ktory po dwa razy wota ponowiaiąc. 1. Z Go-
recką miał dwie corki, Eleonorę wydaną za Zgierskiego, y *Gorecka* *Zgierski*
Bogumiłę za Sosnowskiego. 2. Andrzey pomieniony Sam- *Sosnowski*
borzecki ożęnił się z Helenną Sokołowską, z ktorey Iakub
Stanisław *binominis* Samborzecki, Cześnik Horodelski, poiął *Sokołowska*
in sociam vitæ. Ewę Wyżycką Kasztelankę Kuiawską Konar- *Wyżycka*

Pppp ską,

Wyżycki ską, fynowicę Mikołaia Wyżyckiego, Arcybiskupa Lwowskie-
go, ktory umarł roku 1757. Urodźiła też niegdy Samborzec-
Sobiefki ka Remigiana Sobiefkiego, przyrodniego brata Krola Jana
III. o czym podobnie *Niefiecki* namienia wzwyż wyrażony.

KOSSECCY herbu *Ráwicz*. Wfpomina ich krotko *Niefiecki*
Koffecy *tom:* 2. *fol:* 646. ia tyle wyraząm, iż z Predecefforow fwoich
maią *originaliter fedem* w Woiewodztwie Krakowfkim, piszą
fię z Koffećic. Był Jan Koffecki, ktory z Slawfką żoną fwo-
Sławfka. ią miał dwoch fynow, Michała Towarzyfza znaku Hufárskie-
go Krolewiczowfkiego, y Tomafza, miał także corkę Eufro-
Kochowfki zynę za Janem Kochowfkim. Od Michała ieft fyn Ignacy
fuperftes w Roku 1754, ktory ma trzech fynow, Adama te-
raznieyfzego Podwoiewodzego y Regenta Grodzkiego San-
deckiego, Michała y Alexandra, á ci mięfzkaią w Woiewodz-
twie fwoim Krakowfkim. Od Tomafza zaś Koffeckiego
był fpłodzony fyn Iozef, ktory pod Gołczą podczas rewolucyi
w Roku 1733. zabity, y corek dwie, iedna Cecylia zá Ianem
Stoiofka Iordanem Stoiowfkim, drugá Maryanna za Dąmbrowfkim.
Dąbrowfki Ieft y więcy Koffeckich, ktorzy po roznych Woiewodzwach
lokowal fię, iako o tym obfzernie świadczą po Grodach
tranfakcye.

Lafotowi czowie LASOTA Láfotowicz herbu *Rawicz*, o ktorych *Paprocki*,
Okolfki y Niefiecki tom: 3. *fol:* 46. obfzerniey pifze, ia tylko
namieniąm, iż Lafotowie y Lafotowiczowie w Litwie, fą ied-
nego Domu y herbu, tak tam zowiący fię *patronomicè*, iaki
z dawna zwyczay *obtinuerat* w fwoich Litewfkich proceden-
cyach. Alexander Láfota, Łowczy Lubelfki, máiący dobrá
fwoie w Sęndomirfkim y Lubelfkim Woiewodztwie, fpło-
dźił fynow dwoch, Szymona y Sylweftra, ten Sylwefter za-
biwfzy fzlachcica wyiachał do Litwy, y lubo názwał fię
Lafotowicz, pifał fię iednak Lafota Lafotowicz. Był za Bu-
ławy Paca Bunczucznym, około roku 1689. Spłodźił z
Smietankowna Smietańkowną Iana w Woiewodztwie Sęndomirfkim, po
śmierci ktorego Sylweftra dziada, Ian Ociec Iozefa La-
foty Lafotowicza, Skarbnika Smoleńfkiego żyiącego w roku
Bombek 1751. z fortuny za konwikcyią Bombeka wypędzony zoftał
y tam folwark ich Wulka názwany *hær et*. Ián pomieniony

miał za fobą Słowińfką, y z nią *procreavit* Staniflawa, brata *Słowinfka*
rodzonego Iozefa pomienionego, ktory będąc pod Grand-
mufzkieterami, *poft fata* Nayiaśnieyfzego Augufta II. doftał
fię do Saxonij, y tam woyfkową flużbę kontynuie w fza-
rzy Officerskiey. Iozef Skarbnik Smolenski *motivô* fpadłey
po bratach Matki fwoiey y Wuiach Słowińskich fukceffyi,
na Białey Rufi znayduie fię *ad præfens*, gdy to pifzę, gdźie
o ktorem dobr zoftaiąc, pifze fię podobnie, tak iáko Dźiád
y Ociec, Lafota Lafotowicz.

ROCH HERB.

EPIGRAMMA.

Roch infigne Domûs, tres Campos continet albos,
Inter purpureum fangvine Matris agrum.
Candefcunt, etenim gemmas fert omnis arena,
Nafcitur ex gemmis aurea meffis opum.
In quibus & Laurus, & candida Lilia fragrant,
Mars metit enfe Rofas, Patria floret eis.

ABRYS HERBOWNY:

Opisanie Herbu

Na tarczy ſą trzy Pola białe, nie rownò położone, zaczynaiąc od naydłużſzego z dołu, do naykrotſzego w gorze, na ktorym kwitnie Lilia biała, to zaś wſzyſtko położone ieſt w czerwonym polu, na hełmie Korona złota, żadnego przydatku nie maiąca. Podobny ieſt temu Roch *3tio*, w Herbarzu *Okolſkiego tom:* 3. *fol:* 620, ale na opák przewrocony y maiący do tego czwárte pole na hełmie z drugą lilią, bez korony, ale źle opiſany, y z kąd pochodźi nie wiadomy, iako też u *Nieſieckiego tom:* 3. *fol:* 866.

POCZĄTEK HERBU TEGO.

Oryginał Herbu

Ieſt ten herb inſzy od *Rocha*, ktorego opiſał *Długoſz pod rokiem* 1333. *Paprocki w Gniazie y o herbach, Okolſki tom:* 2. *fol:* 614. *y inſi:* bo tam ten inſzego ieſt krztałtu, y zowie ſię od *Rocha*, iakiego zdawna w ſzachy graiąc zażywali, maiąc nadanie nie iakiemiu Skakale Rycerzowi, od Xiążęcia Mazowieckiego, o czym pomienioni Autorowie: ten zaś inſzego ieſt abryſu, inſzą ma nazwiſká ſwoiego derywacyą, y od inſzego Monarhy ieſt nadany, za nie rownie wiekſze dźieła ſwoie, iako tamtemu Rycerzowi. Albowiem niektory z familii Grabiow, Baronow y Graffow Czeskich, imieniem Albrycht, brat Broniſława Arhidyakona Gnieźnień: ktorego katalog tameczny wſpomina, herbu *Grabie*, upodobany y zaſłużony dźiełami Rycerskiemi Wacławowi, pierwey Czeskiemu á potym Polskiemu Krolowi, przybywſzy z nim z Czech do Polski na koronácyą w roku 1300. zoſtał ſię w Oyczyznie naſzey, ktoremu w zaſługach iego nadał Krol znaczne grunta pod Piotrkowem, kędy on założył wieś, y od imienia ſwego nazwał ią Grabiną Wolą, iak piſze *Dlugoſz* tymi ſłowami: *Genus de Baronibus ex Bohæmia ortum ducens, ſub Uenceslao Rege Bohæmorum, ad Petricoviam in Polonia conſederunt in villa Wola, quæ modo uſque dicitur à viro illo primo Grabina Wola.* O czym też piſali, *Bielſki fol:* 201. *Paprocki w Gniaźdźie y o herbach, Okolſki tom:* 1. *fol:* 229. y inni. Potym czy kupił, czyli też za zaſługi otrzymał Wyſzynę maiętność

znaczną

znaczną w Wielkiey Polſzcze, od ktorey potomkowie iego zowią ſię Wyſzyńſcy. Tenże Grabia maiąc ſynow dwoch, iednego *Rocha* wyſłał do Rzymu dla udoskonalenia w naukach, ktory z tamtąd udał ſię do Francyi, potym do Hiſzpanii na ſłużbę woienną, á gdy doſłużył ſię znaczney ſzarzy, ordynowany był przeciw Poganom, kędy ſzczęśliwie zwyciężywſzy powrocił do Krola, y od niego pytany był, iaki ma herb? A że podobno nie pamiętał, w młodośći od Oyca wyiachawſzy, powiedźiał, że u nas w Polſzcze ſynowie, poki Ociec żyie, nie zażywaią iego herbu: więc mu Krol dał pole biáłe w czerwonym polu, á gdy drugi raz znowu zwyciężył, dał mu drugie pole białe, á za trzecim razęm trzecie pole, iedno od drugiego więkſze, á gdy czwarty raz nayznacznieyſze otrzymał zwycięztwo, dał mu lilią białą na tych trzech polach, y *Territorium* z Miaſtem y Fortecą na pograniczu Hiſzpańskim od Lisbony, przeciwko Poganom na ow czas Azyatyckim, nazwane od iego imienia *Wiſen*, o czym niżey. Gdy zaś tenże *Roch* Grabia, dowiedźiał ſię że Ociec iego umarł, proſił Krola o dymiſsyą, czego tak zaſłużonemu Krol nie odmowił, iednak z tą kondycyą, aby ſię do niego powrocił. Ten oſiadłſzy na Wyſzynie, nazwany w potomſtwie ſwoim Wyſzyńskim, zażywał herbu nabytego w Hiſzpanij, od imienia ſwego *Rochem* zwanego, á drugi brát Zbiſław wziąwſzy Grabiną Wolą pod Piotrkowem, używał Oyca ſwego herbu, zkąd teraz Grabowie ſą herbu Grabie, wyrażeni w dawnych Autorach, y u *Nieſieckiego tom:* 2. *fol:* 249, á Wyſyyńſcy ſą herbu *Rocha*, u tegoż *Nieſieckiego* wſpomnieni *tom:* 4. *fol:* 620. ále im inſzy herb przydał, do nich nie należący: Ta zaś relacya, ktorą o nich wyraźiłem, z początkiem ſwoiego herbu *Rocha*, ieſt z dawnieyſzych Hiſtorykow w Xiążce drukowaney w Warſzawie, pod tytułem: *Złote żniwo, to ieſt żywot S Benedykta XI. Papieża*, napiſaney przez *X. Woyciecha Ochabowicza Exprowincyała, na ten czas Przeora Konwentu Warſzawskiego, WW. OO. Dominikanow w dedykacyi Wyſzyńſkiemu*, y w drugiey Xiążce Dominikańskiey, pod tytułem: *Apteczka wonno zbawiennych oleykow.* Iako też w dedy-

Nabycie herbu — *Rożność herbow*

kacyi konkluzyi *Canonicorum Regularium Cracovienſium.*

PROCEDENCYA

Z Wyſzyny w Woiewodztwie Sieradzkim,

GRABIOW WYSZYNSKICH

Z dawna

Na Międzyrzeczu Podláskim, Stołpnie, Tołczkowie, Krzewicy, Stonimarach, Ławach, Krzemieniu, Oſnowsku, Pelcach, Czartkowcach, Niemoykach, w Woiewodztwie Podlaskim y Powiecie Drohickim. &c. &c.

DZIEDZICOW, HERBU ROCHA.

Wyſzynſcy

Wyſzyńſcy iednego ſą ſzczepu y Domu z Grabiami, iakom powiedźiał, zaczem powtarzam tu, co o nich *Nieſiecki* napiſał, z wyprowádzenięm genealogii od Roku 1623. w Domu tychże znayduiącey ſię. A naypierwey o początkach Grabiow Czeskich Baronow, w cudzych kraiach to *conſtat*, że ich tam nie Wyſzynskiemi, ale Wiſienskiemi zwano, bo u nich inſzy piſania zwyczay, inſza w literach ortographia; inaczeyi też piſzą, inaczey czytáią, iako u nas w Polſzcze, czego dowodem ſą ſtarę kwity Szwedzkie y Saskie, w tym Domu znayduiące ſię, na ktorych piſano ich W*iſien*, albo W*iſienſki*, iakoż y Proceſs rozgraniczenia między Woiewodztwem Podlaskim y Brześciańskim, wſpomina liſt po łácinie piſany Zygmunta Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, y Kiiowskiego, w roku 1434. Mikołaiowi Naſutowi W*iſienſkiemu*, od tegoż Xiążęcia dany na dobra Międzyrzec w Podláśiu, Stołpno, y z wſiámi Tołczkow, Krzewica, Stonimary, Ławy, Krzemien, Oſnowsko, Plech nad rzeką Bugiem leżące, z obiema brzegami teyże rzeki; także Czartkowice z rzeką y z młynem, y Niemoyki, w Powiecie Drohickim znayduiące ſię, iako też y konfirmacya tego liſtu Annie *Wyſieńſkiey* corce Mikołaia Nuſáta *Wyſieńſkiego*, Jana Zabrzeſkiego żonie, na pomienione dobra od Alexandrá W. X. Litewſkiego konferowana w Roku 1499, o czym *Nieſiecki tom: 4. fol: 620. & 621.*

Zabrzeyſki

Jeſt też *Territorium Wiſienſe*, z Miaſtem znacznym y Fortecą *Wiſen* zwaną, między Lisboną y granicámi Hiſzpańſkiemi, niegdy należące do Kroleſtwa Hiſzpańſkiego, ktore pomienionemu Rochowi Wiſienſkiemu, czy Wyſzyńſkiemu, oprocz herbu wyrażonego od Krola, w nádgrodę Rycerſkich zwycięztw iego nadane było, y od iego nazwiſka W*iſien* nominowane, co tameczny Biſkup przyznał, nie dawno przeieżdżaiącemu tamtedy, od Lisbony do Hiſzpanii, Xiędzu Marianowi *Ordinis Jmmaculatæ Conceptionis B. U. Mariæ* Wyſzyńſkiemu, że z tamtąd przodek ich wyſzedł do Polſki. Ten zaś Maryán Wyſzyńſki, ośiadłſzy w Portugallii, zaczął tám ſzczepić Zakon, ktory w Polſzcze nie dawnymi czaſami na Mazowſzu fundowany był od Polaka, wyſtawiwſzy iuż Kościoł y klaſztcr wſpaniały, drugi w Hiſzpanii założyć ſpodźiewaiąc ſię, iako liſty Domu tego świadczą z relacyą wyrażoną. Ten tedy Roch na Wyſzynie Wyſzyńſki, ſwoiego wieku Wyśińſkim zwany, powrociwſzy z Hiſzpanii do Polſki, zaſtał iuż po śmierci Oyca ſwego teſtament, w ktorym go obligował, aby ná mieyſcu iego dokonał woyny przeciw Jadźwingom, dla przyſługi Krolewſkiey y Oyczyzny w ktorey ſię rodźił, co za pomocą Bożą z obligacyi Krolewſkiey, y Oyca ſwego wykonał, kiedy ná tym mieyſcu, kędy teraz ſtoią Wyſzynki, zbił na głowę Jadźwingow (gdźie potym Bogu dźięki czyniąc ſyn iego, czy potomek, Mikołay Naſut Wyśińſki, Kościoł wſpaniały wyſtawił, według erekcyi Roku 1464.) ktorym na ſukkurs ſzedł Xiąże Litewſki Olgierd ſyn Giedymina, z ſwoimi woyſkami, chcąc po tey prácy ſpoczywaiącego nie ſpodźianie napaść, ále y w ſpoczynku, iako doſkonały żołnierz, będąc oſtrożny, nie dał ſobie krzywdy uczynić nie ſpodźiewanemu naieźnikowi, cofnąwſzy go nazad z iego imprezą. Potym ſię żalił przed Krolem Káźimierzem Wielkim, ktory zdiął z ſiebie łańcuch złoty y włożył go na niego mowiąc: *Kto ſię na ciebie porwie, iakoby na Nas, gotowiśmy na każdym nieprzyiacielu tego ſię upomniec*; pytał go oraz o herb, powiedźiał iaki ſobie wyſłużył, więc Krol kazał mu, aby ten herb w pierśiach Orła białego noſił, Orzeł zaś áby był bez korony, berła, y miecza, dla diſtyn-

Dobra cudzoźiemſkie

Zwycięſtwo

Łancuch złoty

diſtynkcyi Krolewſkiego herbu, o czym *Złote żniwo Aptećzka wonno zbawiennych oleykow, pomienionych Autorow, y Cellarius deſcriptione Regni Poloniæ Mą; Ducatus Litvaniæ wſpomina o Jadźwingach, w ſprawie Krola Łokietka.* Jakoż były ieſzcze za Krola Jana III. takie iego herby na domach przedmieyſkich w Warſzawie, y w Gorze na goſpodach przybiiane, z wolnośćią od Zołnierza. Sukceſſorowie iego niektorzy, przyłączali Grabie do Rocha, ná pámiątkę, że od Grabiow pochodzą, z pierwſzego Genearhy ſwoiego w Polſze Albrychta Grabiego, Barona Czeſkiego, iakoż y dotąd, ſtarożytność zachowuiąc niektorzy Wyſzyńſcy, takiemi ſię herbami dwiema razem pieczętuią. Dla czego y ia kłádę tu pomienionych Grabiow genealogią, iaka ſię znayduie u *Nieſieckiego tom: 2. fol*: 297. tymi ſłowy. Grabia *herbu* Grabie, w Lubelskim, Sieradzkim, y inſzych Woiewodztwach. Broniſława Grabię, Arhidyakona Gnieźnieńskiego, Adminiſtratora Arcybiskupſtwa 1300, *wſpomina katalog*. Mikołay Kaſztelan Chemiński y Podkanclerzy Koronny 1548. Mikołay Broniſław Grabiá z Oleśnik, Poſeł z Woiewodztwa Ruskiego, podpiſał unią Litwy z Koroną 1569. *Conſtit: fol*: 172. Wawrzyniec Grabia z Seymu Poborca w Chełmskiey Ziemi 1581. *Conſtit, fol*: 395. Jan Słucki Grabia 1588. Poborca w Mazowſzu, *Conſtit: fol*: 504. Xiądz Konſtantyn Grabia, w Zakonie naſzym pracowite życie zakończył we Lwowie 1652. Woyciech w Rawskim 1632, y Iakub w Ziemi Ciechanowskiey. Marcin Łowczy Rożanski 1648. Wawrzyniec Piſarz Ziemski Rożanski Poſeł na Seym 1662, *Conſtit: fol*: 2. Grabia miał za
Axakowna ſobą Axakownę, corkę Iana Sędźiego Ziemskiego Kiiow-
Choynacka skiego. Drugi miał za ſobą Choynacką. Grabia Słucki,
Wierzbowſka Wierzbowską herbu Prawdźic, *za czasow Paprockiego*. Franciſzek w Rawskim, Mikołay w Płockim 1674. Grabianka
Bielſki Teofila, była za Pawłem Bielskim, Stolnikiem Lubelskim 1701. Zofia za Alexandrem Brzeskim. Staniſław 1700, kto-
Brzeſki rego Ociec z Ruſi do Pruſ ſię wynioſł.

Ia tu niektorych przywodzę herbu Grabie Grábitow, z dawności ſwoiey, w rożnych Honorach Senatorskich zoſtaiących, ktorzy lubo rożnych imion ponabywali z włośćiami

ſwoiemi, z iednego przecię zrodła pochodzący Grabiow, iako y Wyſzyńſcy, wzaiemnie do ſiebie należeli, nazwiſkem powierzchownym, nie krwią wewnętrzną, pomiędzy ſobą rozrożnieni, iako Jan Lipſki Kárdynał, Biſkup Krakowſki, nie dawno zmarły. Jędrzyi Lipſki, Biskup Kuiáwski, á potym Lipſcy
Krakowski w Roku 1631. o ktorym *Damalewicz*, tenże był pierwyi Biskupem Łuckim y Podkaclerzym, á potym Kanclerzęm Wielkim Kronnym, iak piſze *Starowolſki*. Kaźimierz Jan Szczuka, umarł Biskupem Chełmińskim 1694, według Szczukowie
nadgrobku iego w Chełmży. Jan Lipski był Kaſztalanem Bełzkim 1614, *Poſellius*. Staniſław Szczuka, umarł Podkanclerzym Litewskim 1710, *Załuſki*. Tenże, czy inſzy Staniſław Szczuka Referendarz Korony, był Marſzałkiem Jzby Poſelskiey roku 1689. y po drugi raz takze w Wárſzawie roku 1699. *David Braun*. W teraźnieyſzym wieku Antoni Lipski, był Kaſztęlanem Bełzkim. Szczuká Kaſztelanem Mińskim. Ian Lipski Podkanclerzym Koronnym, dawniey záś Jan Skuſzewski, Podkomorzy Chełski, był Marſzałkiem Skuſzewſki
Trybunału Koronnego w roku 1614. Z kąd wiedźiemy, iż iednego herbu Grabie, od Albrychta Grabiego Barona Czeskiego pochądzący, rożnych imion ponabywali od dobr dźiedźicznych, iako y Grabiowie Wyſzyńſcy od Wyſzyny y Wyſzynek nominowani, o ktorych piſze *Nieſiecki tom*: 4. *à fol*: 620, lubo ſię pomylił w ich włáſnym herbie, oprocz wſpomnionego Mikołaia Naſuta Wyśieńskiego z dobrami ſwoięmi, ktorego iuż wyzyi námięniłem, mowiąc daley temi Słowami.

Nikodem Jalbrżyk Wyſzyński, Poborca w Drochickiey Wyſzyńſcy
Ziemi 1588. *Conſtit: fol*: 504. Jędrzyi Piſarz Grodzki Bielski, Poſeł na Seym 1580, zkąd Deputatem Stanął do kwarty Rawskiey, *Conſtit: fol*: 370, w roku 1587. iuż Woyski Drohicki, poſłował na Konwokacyą, ktorą podpiſał, *Conſtit: fol*: 418, y na Seym Koronacyi 1588. *Conſtit: fol*: 475. Beniaſz Poborca w Bielskim, *Conſtit: fol*: 367, 1580. Fabian w Drohickiey Ziemi y Mielnickiey 1581. *Conſtit: fol*: 325. Walentyn Piſarz Grodzki Brański 1629, *Conſtit: fol*: 22. Ian Chorąży Bielski 1590, u *Januſzow: w Stat, fol*: 361. Mikołay Po-

ſeł na Seym 1589, podpiſał tranſakcyą Będźińſką. Marcin w Zakonie naſzym życie ſkończył roku 1619, Mąż głębokiey pokory y nieſpracowany Operariuſz, *Hiſtor: Coleg: Jarosłav.* Troian w Bielſkim Poborca 1601, *Conſtit: fol:* 778. Mateuſz w roku 1632, *Conſtit: fol:* 13. Marcin 1633. Jędrzyi Kanonik Łucki, Dźiekan Włodzimirſki 1671. Jędrzyi Podſędek Warſzawſki, z Seymu 1676. Kommiſarz do Falent. *Conſtit: fol:* 361. Stániſław na Wyſzynach Podſędek Ziemſki Bielſki, Woyciech Podſtoli Bielſki, Paweł y Krzyſztof podpiſali z Podlaſkiego elekcyą Iana III. Krola.

Já, niżeli zacznę wyprowadzać tychże Wyſzyńſkich procedencyą, pierwey tu kładę relacyą, w dedykacyi żywota S. Benedykta XI. Papieżá, pod tytułem *Złote żniwo*, od pomienionego *X. Woyciecha Ochabowicza, Exprowincyała Dominikańſkiego* napiſaną, ktora lubo ieſt panegiryczna, żadney iednak w ſobie nie ma *hiperbolij*, zdawaiącey ſię do wierżenia trudney, (oprocz herbu Albrychta, bo ten był herbu Grabie, z kąd Grabią nazwany) owſzem co wyczytał, z dawnieyſzych Hiſtorykow, lubo Oratorycznie, ále rzetelnie, wyraźił

Punkt z dedykacyi

tymi ſłowy. Nie wchodząc w niedośćigłą genealogii dawność, áni fundamentálnego y pierwſzego Domu Wyſzyńſkich węgielnego kamienia ſzukaiąc, boby to początku Nilu Rzeki było ſzukać, y w obſzernym Labiryncie dochodźić drogi; nie wchodąc (mowię) do pierwſzey Domu Wyſzyńſkich Głowy, dość złotego wiekopomney ſławy żniwa nazbierał na Marſowym polu, Albrycht Grabia, ktory za Wacława heroicznemi y w boiu y w pokoiu dźiełami, wielkie Grabitow imię w Częſkim Państwie, uczynił nieśmiertelne. Przypadł do myśli y ſerca Wacławowi Albrycht tak dalece, że bez tey tak poradney głowy, y ręką ruſzyć niechciał Wacław, iako niegdyś Alexander Macedońſki bez Ephestiona. Bo czegoż zaprawdę y tyſiąc rąk dokaże, ieżeli głowy nie masz. Gdy wolne Polskie Kroleſtwo na Elektoralnym polu do wakuiącey korony za Głowę wźieło Wacława, niechciał Wacław Korony bez tak wielkiey Albrychta głowy, z ktorem złote żniwo na Polſkich zákwitneło polach, gdy do Sarmackiego pola ſwoie herbowne Albrycht przyłączył pola. Ten to Wacław y Albrycht, za ktorych Pańskim adwentem złote

złote do Polski weſzły wieki, gdyż za ich czaſow skorzana moneta złotey uſtąpiła. Takci to gdziekolwiek herbowne Wyſzyńskich ſą pola, tám álbo złote płyną godźiny, álbo złote kwitnie żniwo. Herbowną Grabitow ozdobę widząc na ſwoich Polach Oyczyſtych Sarmacki Orzeł, nie mogł ztrzymać długo, aby triumfalnego Grabitow znaku godną nie uwieńczył rekompenſą. Widźiał Polski niebowid Orzeł, widźiał Wacław Sármacki Argus Albrychta Grábitę na Polskich polach zwycięzkie zbieraiącego Palmy, złote ſławy żniwo przynoſzącego: więc ukoronowana głowa Wacław przytuła do ſerca Albrychtá, y wychowanemu na Marſowym polu Albrychtowi, obſzerne pod Piotrkowem pola w nadgrodę, lubo nieproporcyonalną zaſługom, ofiaruie, ktorym od wielkiego Grabitow Imienia, Grabina Wola, tytuł nadał Albrycht. Poſpolity bowiem ten ieſt ſławnych Rycerzow proceder, iż od wielkich Imion ſwoich, iako ze źrodła niezgluzowane ſtarożytnośćią, daią intitulacye. Tak od Romuluſa Rzym, od Konſtantyna Konſtantynopol, ſwoie wzieły imię. Zważył potym na ważney ſzali poważney uwági Wacław, że zaſługi Albrychta nadgrodę przeważyły, przetoż przy pierwſzym Sarmackiego Orła gniaźdźie przy Gnieźnie, lotne na podwyżſzenie Dobra poſpolitego prace, Albrychta nadaniem wſi Wyſzyna nazwaney, ukoronował Wacław Regnant, zkąd od tey Wyſzyny wyſokie Wyſzyńskich Imie weſzło do Domu Grabitow; iako niegdyś Scipio Rzymianin od zwycięzkich dźieł w Affryce uczynionych, Affrykańskim ieſt nazwany.

Herb Albrychta grá bie, nie pola

Obſzerność nieokryśloney Wyſzyńskich ſławy, gdy ſię po Polskich rozeſzła polach, w iednym chociaſz rozległym Państwie zmieśćić ſię nie mogąc, innego świata z wielkim Alexandrem ſzukáć ſobie muſiała. Albowiem ſyn Albrychta z Gniazda Sarmackiego Orła, do Rzymskich dwunaſtu Orłow Orlim lotem uczynił tránſport, nie tak dla tego, aby ſię na wydoskonalonych fundował naukach, iako bardzyi, aby Rzym głowa świata poznała, że y w Polskiego Orła Aquilei, ſą Orle ſubiekta. Aże nauki y woienne ſztuki w bliskiey z ſobą ſą kolligacyi, Minerwę uczoną z Hiſzpańskim złączył Gradiwem, gdźie na woiennym ſtawaiąc Polu, Ottomańską Portę

Ten nabył herbu trzy pola y lilię

Nábycie herbu

Marsowemi taranami przełomał tak, iż po z trzykrotnego pola nieprzyiacielski Oboz ustępuiąc, obszernie potomney sławy pole zostawił Wyszyńskiemu. Tę triumfalną Palmę widząc w zwycięskich Wyszyńskiego ręku Regnant Hiszpański, zá herbowną ozdobę, niezwiedłą przez długie wieki lilią na trzech kwitniącą polach nádał Wyszyńskiemu, Porty Ottomańskiey Tryumfatorowi. Zwiedzaią niektorzy częstokroć cudze kraie, á do Oyczystych powracaiąc progow, nic chwalebnego nie przynoszą. Inny proceder Wyszyńskiego, ktory y herbowne Hiszpańskie wieże, zwycięzkim napełnił hasłem, y Oyczysty Kray triumfalnemi uwieńczył laurami.

Zwycięztwo w Oyczyźnie

Wie o tym nietylko świat Polski, ále y cała Europa, iż za Władysława Łokietka Olbrzymim postępuiąc krokiem, na Marsowych polach złote zwycięskich Laurow zbierał żniwo; oczywistym tego dokumentem Drohiczyn, Mielnik, Brańsk Tykocin, Bielsk, gdzie Pogańskie Iadźwingow pułki na głowę zniożłszy, z Nieprzyiacielskiey potencyi przerzeczone Miasta windykował, y sobie nieśmiertelną sławę na Nieprzyiacielskich zapisał karkach. Pamięć nie wygasła po dziś dzień, iako Palemońska Pogonia, od woiennych Wyszyńskiego Orłow przekonana, nowego w Podlasiu Perseusza doznała, á co naychwalebnieysza w Wyszyńskim, że tyle zwycięzkich Laurow, nie do uwięńczenia swoich skroni uzywał, lecz Pana zastępow, chwałę y iego Imieniowi konsekrował, mowiąc z ukoronowaną Głową Tronu Syońskiego: nie nąm Panie, nie nąm, ale Imieniowi Twemu day chwałę. Iakoż zamiast tryumfalnych obeliskow, zamiast Herkulesowych kolumn, Ukrzyżowanego Pana *Trophæum* ná mieyscu zwycięztwa erygował. Iednakże y przy podniesieniu Krzyża, sława zwycięzcy nie upadła, bo następuiąca czasow potomność, od wielkiego Wyszyńskich Imienia, ten Swięty Pana Obeliszek, Wyszonkami utitułowała.

Kościoł wystawiony

Aże zwycięska Wyszyńskiego ręka, umiała Kościoł Iánuszá otwierać y zamykać, tedy pamiętna sławy starożytna Wyszyńskiego potomność, gdzie zwycięzkie Wyszyński zbierał Laury, tam Winnicę CHRYSTUSOWĄ założyłá, kiedy Swiętsze Panteon, Kościoł Roku 1464 erygowała. Y tu iuż przy Kościelnych filarach, niby przy Herkulesowych kolumnach: *non plus ultra*: miałaby stanąć mowa, gdyby większey chwały pole nie otworzyło się w Marcinie Wyszyńskim, ktory Poselskim za Zygmunta Augusta charakterem, wieczną sobie na Seymie sławę zapisał. Mogło w ten czas Podlaśie oświadczáć się stárodawnym odgłosem: *nunquam sic meminit Podlachiæ Majestas se esse locutam*, kiedy za Krasomowską tego Podlaskiego Cyneasza powagą, Podlaskie Kráie Praw Koronnych odebrały uczęstnictwo. Ale na coż w Wyszyńskich Antenatow *Mausoleum* głęboko zaglądać? kiedy oka widok Wielmożny Andrzyi Wyszyński, Podsędek Ziemi Warszawskiey, potem za losem zasług Sędzia, Dźiad Twoy Wiel: Mci: Panie, ktory Sędziowskie *fasces* tak piastował, iż ktokolwiek do Sądowey wchodźił izby, musiał wyznać, iż to w Warszawskim Areopadu, Polski zasiada Aristides sprawiedliwy, gdyż niby w Greckim Areopagu nigdy na światło od złota biiące oka nieotwierał. Należy nayprincypalniey do złotego chwały żniwa, *ad panem bene merentium*, Wielmożny Podstoli Bielskiey Ziemi, Jan Wyszyński, Twoy Progenitor Wielmożny Mecenasie. Ten iako w Jmieniu nosił Jáná łaskę, tak y rzeczą wyrażał Polski Gratianus, ktoremu *mille gratias* oddawać Polska iest obligowana, osobliwie Ziemia Bielska, ktora przy Podstolego funkcyi *mensam Solis* zawsze miała, chwałą godnością iego, nasycona. *Scribunt varijs in floribus horæ*, Pisarza Grodzkiego Brańskiego Jędrzeia Wyszyńskiego, nie mogą następuiące wieki zamilczeć Fábiana Wyszyńskiego Dworzanina Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. Ten z Gniezna, niby z Orlego gniazda, Orlim lotem do naywyższey wygorował godności &c. &c.

Tu iuż piszę Wyszyńskich genealogią, z dawnych y poźnieyszych dokumentow zebraną, od Bartłomieia Wyszyńskiego, żyiącego w roku 1623 zaczynaiąc, ktory miał synow czterech, Swiętosławá, Wielisława, Páwła *sterilem*, y Stefana. Swiętosława było synow dwoch, Alexy y Piotr, ktorych tak wspomina dokument: *Isti duo, sortes suas vendiderunt, Nobili Gregorio Ciechanowiecki, postea Ciechanowiecki vendidit Uielislao fratri Swietoslai, etiam sortes binas habet Uielislaus in Wysząnki Ecclesiastica, unam quæsitam, aliam hæreditariam.*

Ciechanowiecki

Wieliſław drugi ſyn Bartłomieia, prokreował ſynow cztc-
rech, Staniſława, Mikołaia, Floriana, Marcina. Staniſław Wy-
ſzyński zrodźił Jana, Jan ſynow dwoch, Macieia, ktorego
potomſtwo, Grzegorz, Piotr, y Xiądz Jan; y Mikołaia, kto-
rego ſynowie, Staniſław Xiądz, Fabian Krzyſtof *binominis*,
Ián y Wawrzyniec.

Mikołay drugi ſyn Wieliſława, ſpłodźił ſynow czterech,
Leonarda, Staniſława, Macieiá y Woyciecha. Od Floriana
trzeciego ſyna Wieliſława, dalſza idźie procedencya, niżey
wyrazona. Marcin czwarty ſyn Wieliſława miał corek dwie,
Zofią bezpotomną, y Dorotę.

Stefan czwarty ſyn Bartłomieia Wyſzyńskiego, zrodźił
Piotrowſki corkę Annę, zaślubioną ſzlachetnemu Piotrowskiemu,
z ktorey było ſynow trzech, Felix, Staniſław, Leonard, Pio-
trowſcy. Pierwſzy miał ſynow dwoch, Floriana y Andrzeia,
drugi Barbarę y Zofią bezdźietne, trzeci Grzegorza Piotrow-
skiego:

Floryan Wyſzyński, ſyn tzeci Wieliſława zwany Florek,
ſpłodźił ſynow czterech, Iana y Mikołaia, ktorzy przedali
częśći ſwoie na Wyſząnkach Szymonowi Wyſzyńskiemu;
Woiciecha, ktory bratu ſwoiemu Mikołaiowi Wyſzyńskiemu
przedał częśći ſwoie, y z niemi kollacya Kościoła Wyſzyń-
skiego doſtała ſię mu; Mikołaia, ktory prokreował ſyna ied-
nego, imięnia niewiadomego, od niego poſzedł Marcin Wy-
ſzyński, Regent Grodzki Brański, maiący ſynow trzech, Fi-
lipa, Kalixta y Laurentego *Sterilem.*

Filip Wyſzyński, zrodźił ſynow dwoch, Woyciecha *Steri-
lem*, y Iana, ktory miał ſynow dwoch, Staniſława Podſtole-
go Ziemi Brańskiey bezdźietnego, Iędrzeia *Sterilem, qui reſi-
gnavit bona Wárele Padarewſki*; y corek dwie Katarzynę wy-
Adamowſk. daną za Adamowskiego, Barbarę za Dębowskiego.

Dębowſki Kalixt Wyſzyński, Komornik Ziemi Brańskiey, ſpłodźił
ſynow trzech, y corek trzy, Adáma Xiędza, Tomaſza, Podſęd-
Brolinſka ka źiemi Bielskiey, Barbarę Brolińską, Zofią Kobylińską, Ewę
Kobylińſka Koſtrową, y Staniſława naymłodſzego, Komornika Ziemi
Koſtrowa Bielskiey, ktorego ſyn Piotr, miáł Alexandra, a ten Adama
Plebana Dąbrowskiego, Mateuſza y Kaźimierza.

Tomaſz przerzeczony Wyſzyński, Podſtoli Ziemi Bielskiey,
prokre-

prokreował ſynow dźiewięciu, y corek dwie, 1. Iędrzeia
Podſtolego Wárſzawskiego, ktorego ſynow dwoch, Ian, y Io-
zef Zakonu S. Dominika. Ian zaś pomieniony, ſynow miał
piąciu, Antoniego żołnierza bezdźiętnego, wielce pobożne-
go Męża, Andrzeia *Piarum Scholarum*, Michała Łowczego
Sanockiego, Iozefa, Iana Miſſionarza, Franciſzka *Ordinis
Immaculatæ Conceptionis B. U. M A R I Æ devotiſſimum*, y Annę
Ignatowską, z ktorey Magdalena Zakonu S. Bernarda, Ka-
źimierz, Antoni, Ian, y Andrzyi Ignatowſcy. 2. Syn To- *Ignátoſwcy*
maſza Pleban Domanowicki. 3. Syn zaś tegoż Tomaſza
Podſtolego Ziemi Bielſkiey, Woyciech Wyſzyńſki, Podſtoli
także Ziemi Bielſkiey, zrodził Antoniego *ſterilem*. 4.
Syn Tomaſza Grzegorz, Podſtoli Ziemi Bielſkiey, zrodźił
Karola bezdźiętnego, Mikołaia Woyſkiego Podlaſkiego, y
Antoniego Jozefa, Podſtolego Bielſkiego, Dźiedźicow na
Studźiwodach, y Wyſząnkach; y corek trzy, Ciſzewſką Ka- *Ciſzewſka*
pitana woyſk Pruſkich żonę, Anaſtazyią Sumkowſką, Czeſ- *Sumkowſka*
nikową Bielſką, y Zelſką, Woyſką Ziemi Bielſkiey. Mi- *Zelſka*
kołay Woyſki Podlaski *1mô votô* z Oſtrowską *ſterilis*, *2dô* *Oſtrowſka*
z Márkowską *procreavit* Jana y Tereſſę. Antoni Jozef, Pod- *Markowſka*
ſtoli Ziemi Bielskiey, z Katarzyną Tarkowską, Podſtolanką *Tarkonſka*
Drohicką, wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie, prokreował
Jana Ludwika *binominis*, Mikołaia *Societatis JESU* Kapłana,
Norberta Zakonu S. Franciſzka Xiędza, Jozefa Kanonika
Brzeskiego y Plebaná w Wyſząnkach, Maryanę Swierzbińską *Swierzbińſka*
Podſtoliną Latyczowską y Antoninę Jabłononwską Podſędko- *Jabłonowſka*
wą Ziemi Bielskiey. Ján Ludwik, Łowzcy Ziemi Biel-
skiey, Pułkownik Infanteryi woysk Koronnych y Kom-
mendant Fortecy Zamoyskiey, wſzedłſzy w dożywotnią
przyiaźn z Anną Sarnacką, Jakuba Sarnackiego, Stolnika *Sarnacka*
Zakrocimskiego Corką, ma corek dwie, Katarzynę y Ana-
ſtazyą, żyiące w teraźnieyſzym roku 1757.
5. Kazimierz, zrodźił Władyſława, á ten Andrzeia *Ste-
rilem*. 6. Mateuſz bezdźiętny. 7. Krzyſztof miał ſynow
trzech, Tomaſza z ktorego Marcin *Sterilis*, Adama y Ni-
kodema *Sterilem*, Adam zaś miał ſyńow ſiedmiu, Mateuſza,
Iozefa Antoniego *binominis* Xiędza Zakonu S. Franciſzka
Kazimierza Antoniego *binominis*, Regenta Grodu Kamie-

nieckiego

nieckiego, Michała, Iana, Stanisława, Franciszka Dyonize-
Olszewska go *binominis*, y corek dwie, Eufrozynę Olszewską, y Ro-
Ołowczyna zalią Ołowczyną. 8. Syn Tomasza Podstolego Ziemi Biel-
skiey Iakub *sterilis*. 9. Syn Marcin, Zakonu S. Franciszka. Te-
Szulborska goż Tomasza było corek dwie, Katarzyna Szulborska, zro-
Łyczkowa *Paderewska* dźiła Annę Łyczkową, y Barbará Paderewska, ktora uro-
Skiwska dźiła Ewę Skiwską.

Kolligaci Kolligacya Antoniego Iozefa Wyszyńskiego, Podstolego Ziemi Bielskiey, z Kłopockich: Szałabscy, Łazniewscy, Mieczyńscy, Szymanowscy, Staniszewscy, Ianowscy, Morkowscy, y pełne Mazowsze. Z tegoż Podstolego Ziemi Bielskiey żony Tarkowskii, Osolińscy, Godlewscy, Rzewuscy, Beydowie, Zaliwscy, Malinowscy, Krasnodębscy, Kurowiccy, Ciecierscy, Kuszłowie, Graiewscy, Haleccy, Karscy, Kossowscy, Nierowie, Zalescy, Galimiccy, Bilscy, y inni w Mazowszu, Ziemi Drohickij, Bilskij, w Brzeskim Litewskim Woiewodztwie, *tot nomina* bardzo blisko Domow zkolligowanych.

Przyszła mi reflexya po wydrukowaniu arkuszy poprzedzaiących, względęm nazwiska tego herbu Rochęm, czy od Rocha zowie się imieniem swoiego Autora, ktory tęn herb nabył, ponieważ tak domyśliłęm się w początkach iego, czy też przez podobieństwo herbu nazwanego Rochęm, ieszcze dawnieyszego, o ktorym *Okolski tom: 2. fol: 617.* tak powiada: *Roch secundò, sunt duo gradus ita dispositi sursum, ut supremus sit ijs brevior. Ex medio autem supremi lilium campi latum excrevit &c. Originem hæc arma ex Italicis insignjis, monticulis puta & liliis habent, quod ex Petrasantæ Tesseris colligitur, sed quomodo in Regnum illata, tacuerunt Scriptores.* Tenże Autor *fol: 620.* podobny herb wyraźił Wyszyńskich herbowi, tylko że na tarczy odwrocony, bo u dołu iest naymnieysze pole, u gory naydłuższe; na ktorym kwitnie lilia tey podobna, a nad koroną druga, zowiąc go *Roch tertiò*, a nic więceyi o nim nie pisząc, tylko że iest Domu Kościuszkow w Brzeskim Woiewodztwie, przez co zostaie się nie iaka wątpliwość, zkąd herb wyrażony ma nazwiska swego derywacyą.

ROLA HERB

EPIGRAMMA

Aurea messis erat Saturni falcibus acta,
Uomeribus Rolæ sternitur hisce Rosa.
Non mirare precor, quod jam sit Rosea messis,
Quidquid calcavit, sit Rosa, vester Honor.
Consveta praxi per Mundum fert Rosa vepres,
Uomeribus vestris, Martis acumen habet.

ABRYS HERBOWNY.

Jest Roża biała w śrzodku tarczy, w koło niey trzy kroie, albo lemiesze od pługa, tym krztałtem ułożone, w Polu czerwonym, iak widźisz, na hełmie pięć pior Strusich. *Paprocki y Okolski.*

O R Y G Y N A Ł   H E R B U.

Zgadzaią ſię dwoch, *Paprocki y Okoſki*, że Kawaler dźielny herbu Roża, Poráiem zwany, umieraiąc, oddał w opiekę corkę ſwoię iedynaczkę, Zonie Xiążęcia Mazowieckiego, ktory mało zaſłużonemu Rycerzowi ſwoiemu, herbu kroie, w małżeńſtwo wydał, tęn tedy do roży małżonki ſwoiey przydał herbowne kroie ſwego Domu, ktore Rolą nazwane były, y od tąd zaſzczyt wyrażony zowie ſię Rola, o czym pomięnioni Autorowie.

DYGNITARZE TEGO HERBU NIEKTORZY.

Dobrogoſt Rola, za Kaźimierza I. był Hetmanem Koronnym. Stefan ſyn iego, był Biſkupem Poznańſkim, od Roku 1151. umarł 1156. *Długoſz y Paprocki*. Benedykt Rola kwitnął Hrabią 1230. *Paprocki &c.*

Kasztelánowie. Jan Tarnowſki, był Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, bliſko roku 1589. *Okolſki y Duryewſki*: także Ludwik Borucki, po Jędrzeiu Dąbſkim, ktory wźiął Woiewodztwo Kuiawſkie 1726. Jan Niemoiewski, umarł Kaſztalanem Chełmińskim 1618. *Starowolſki*: tymże Kaſztelanem umarł, Staniſław Niemoiewski 1620, á Maciey Niemoiewski poſtąpił na Woiewodztwo Pomorskie 1626. *Duryiewſki y Poſſelliuſz*. Antoni Tarnowski, umarł Kaſztelanem Sieradzkim 1730.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według Okolskiego *tom*: 2. *à fol*: 626. *ad fol*: 632.

Arciſzewſcy w Poznańskim y w Podlaſiu.
Bartochowſcy w Łęczyckim.
Białaczewſcy tamże.
Boruccy w Kuiawach.
Daniełowiczowie w Litwie.
Gadomſcy w Rawskim.
Głubiccy, czy Glubiccy, iak *Okolſki piſze*, w Łęczyckim.
Gogolińſcy, nie piſze kędy.
Golſcy w Kuiawskim y Podolskim.
Gołłowſcy w Wyſzogrodzkim.
Gumowſcy w Łęczyckim.
Ianuſzewſcy w Sochaczewskim.
Iarochowſcy, ieden Dom z Wargowskiemi.
Kłoſewſcy, czy Kłoſzowſcy, iak *Okolſki piſze*, w Podlaskim.

Kobylniccy, w Kuiawskim.
Kochańſcy, w Podlaskim.
Komorowſcy, nie piſze kędy.
Koźielſcy w Łęczyckim.
Krężelowſcy w Łęczyckim y Podlaskim.
Krzeciewſcy, czy Krzecieſcy, iak *Okolſki* piſze, w Łęczyckim.
Kucharcy z Kuchar tamże.
Lubienieccy, w Kuiawskim.
Łubniccy, czy Lubniccy, iak tenże *Okolſki*, w Łęczyckim.
Mińſcy w Bełzkim Woiewodztwie.
Oſſowſcy w Łęczyckim.
Owſiani, w Podlaskim.
Piekarſcy, nie piſze kędy.
Rogalſcy w Łęczyckim.
Rolowie w Kaliskim.
Rożyccy w Łęczyckim.
Ruſieńſcy, w Sieradzkim y Podolskim
Rzeſzewſcy w Łęczyckim.
Sadkowſcy w Rawskim.
Sciſieńſcy, w Kuiawach.
Skotniccy, w Łęczyckim.
Sokołowſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi.
Staniſławſcy w Kuiawskim.
Stęficcy, czy Stęſyccy, iak *Okolſki*, w Łęczyckim.
Swiętoſławſcy, czy Swętoſławſcy, iak *Okolſki*, w Dobrzyńskiey Ziemi y na Ruſi.
Tarnowſcy w Kuiawskim.
Wargowſcy, w Łęczyckim.
Wituńſcy, tamże.
Wyſzczelſcy w Kuiawskim.

Z poznieyſzego zebrania *Nieſieckiego tom*: 3. *fol*: 877. wyrażeni.

Bołkowski.	Gaiewski.	Miełicki.	Podczaski.
Chrapicki.	Gawroński.	Modrzewski.	Pucek.
Chrośćicki.	Ianicki.	Niegibulski.	Subicki.
Dobrogoſt.	Konarski.	Niemoiewski.	Witowski.
Dworzański.	Marcinowski.	Poniewski.	Zbiiewski.

P R O C E D E N C Y E.

Wáwrzeccy. WAWRZECCY z Skrzetuſzewa herbu *Rola*, nie *Słepowron*, iak pewny Autor omylnie napiſał *tom*: 4. *fol*: 473. pochodzą z linij Skrzetuſzewskich, Dziedźicow maiętności Skrzetuſzewa, w Woiewodztwie Krakowskim, Powiecie Gnieźnieńskim Szlachty Korony Polskiey z Dziadow, Pradziadow, przed unią; ktorych Przodkowie ſtarożytni bywali na urzędach Senatorskich, pod Dygnitarzami wzwyż wſpomnieni, inni Ka- (margin: *Skrzetuſzewſcy.*)

ni Ka-

ni Kanonikami, Sędziami, Posłami Seymowemi, Deputatami Trybunalskiemi, y rożnemi słynęli godnościami, mianowicie około roku 1560. iak rożne transakcyie swiadczą. Bartłomii Skrzetuszewski, był Sędźią y Burgrabią Powiatu y Ziemi Ostrzeszowskiey, w roku 1577. Mikołay Skrzetuszewski, był Kanonikiem y Officiałem Poznańskim, Jan Skrzetuszewski, także był Kanonikiem Poznańskim; ktora familia rozdźieliwszy się, po rożnych Woiewodztwach y Powiatach miała swoie dźiedźictwa, possessyie, fortuny y honory, á ieden z nich Wawrzyniec Skrzetuszewski, udawszy się do Litwy, zrodźił dwoch Synow, Adama y Jana, z tych iednego Jana, zwano zwyczaiem dawnym po Oycu Imieniem Oycowskim, na Chrzcie Wawrzyniec, Wawrzętowiczem, á z niego urodzonych, Samuela y Augusta, zwano w Litwie Wawrzeckiemi, oraz potomkowie teraźnieyśi, zowią się z Skrzetuszewa Wawrzeccy, ktorzy bywali Posłami na Seymy, iako Augustyn Wawrzecki z Skrzetuszewa, w Woiewodztwie Wileńskim, podpisał elekcyią Jana Każimierza Krola. Władysław był Pisarzem Grodzkim Bracławskim, ktorego wspominaią akta około roku 1674. Jarosz Wawrzecki, Pisarz Ziemski Bracławski, Kommissarzem był do granic od Kurlandyi z Seymu naznaczony, roku 1685. *Constit: fol:* 9. á w roku 1690. iuż był Sędzią Ziemskim Bracławskim, do teyże funkcyi naznaczony, *Constit: fol:* 14. Corka iego Sędźianka Ziem-
Podolec ska Bracławska, była zá Michałem Podolcem.

Wawrzecki tegoż herbu, był Deputatem na Trybunał Litewski roku 1740. bywali Marszałkami w rożnych Woiewodztwach Seymikowemi, y Powiatách Urzędnikami Grodz-
Kolligaci kiemi y Ziemskięmi. Zkolligowanemi są z rożnemi Domami, mianowicie w Koronie z Skrzetuszewskiemi, Arciszewskiemi, Gadomskiemi, Skotnickiemi, á w W. X Litewskim z Tyszkiewiczami, Wolanami, Ogińskiemi, Kamińskiemi, Młodźianowskiemi, Masiewiczami, Zgierskiemi, Kossakowskiemi, Kierdeiami, Kostrowleckiemi, Butlerami, Chrapowieckiemi, Wołodkowiczami, Dziewiałtowskiemi, Lewickiemi, Dombrowskiemi, Kopciámi, Łoknickiemi, Podbereskiemi, Kublickiemi, Protesowiczami, Koncewiczami, Wolskiemi,

Sakowiczami, Hurkámi, Szyszkami, Karasiami, Rudominami, Mirskiemi, Tyzenhauzami, Biesieckiemi, y inszemi.

GULSCY *herbu Rola*, w Woiewodztwie Ruskim y Podolskim, w Imieniu swoim lubo rzeczeni są Gulskiemi przez literę u, na wielu iednak mieyscach, tak pisanych, iako też drukowanych wyráżeni znayduią się przez o, zwłaszcza około roku 1600, teraz zaś w zwyczay poszło mowić y pisać przez u, iako to *Uolumine legum tom:* 3. *fol:* 144. *Anni* 1612. *Jtem in Castro Camenecensi Podoliæ Annô* 1746. *Jtem in eodem Castro Anno* 1747. *&c.* Od woyny zaś Chocimskiey, poczeli zażywáć tego przydomku Gioz, co z Tureckiego ięzyka znaczy oko; á to dla niżyi opisaney przyczyny. Lubo álbowiem Jan brat młodszy, za Stanisławem bratem swoim rodzonym starszym, dość nie rychło z Kuiaw na Podole udał się (gdźie potym obudwa bezpotomni, Stanisław Woiewodą Ruskim 1612. według *Lubienskiego fol.* 131. y *Okolskiego tom:* 2. *fol:* 631, á Jan Kasztelanem Halickim poumarli) atoli Gabryel im obudwom stryieczny, ieszcze pozniey za niemi z Kuiaw na Podole wyszedł. Ten od Turkow często po Podolu grassuiących młodym Kawalerem zchwytany siedm lat był w niewoli, á po śiedmiu lęciech wyszedłszy, służył woynę pod znakiem Pancernym za buławy Janá Sobieskiego; z ktorym pod Chocimęm będąc, wyskoczył na plac utarczki do Tureckiego Harcownika, y dwa impety z nim, tak bez szwanku, iako też y bez zwycięstwa odprawiwszy, za trzecim razem pchnięty został; lecz w punkcie pchnięcia, tak dobrze nieprzyiaciela szablą ugodźił, że mu sztukę łba z okiem y uchem, nieco na szyi zawieśiwszy, odciął. Padł na źięmie Bisurman, á sztukę odciętego ciała do swego mieysca przykładaiąc, źiewał śmiertelnie, y powtarzał te słowa: *Gioz! Gioz!* co się z Tureckiego znaczy oko. Te słowo: *Gioz*, do tak częstego potym między Kompanią przyszło zażywania, że Gulskiego Giozem nazywać poczęli, ogłoszony był potym wkrotce Porucznikiem znaku Pancernego. Potym na Wideńskiey woynie, z niey szczęśliwie powrociwszy, umarł w Krusnikach pod wielkim Przesnyszlem. Tak

Gulscy

zaś woiennego miał w sobie ducha, że nawet y przy sko-
naniu około stoiących prosił mowiąc: *wynieśćie mnie w po-
le do namiotu, niechay tam umieram, gdźiem życie strawił.* Sy-
na swego Emiliana, młodego Pancerney Bellony nowicyu-
sza, z koniá szwankuiącego, przed swoią śmiercią, w tych
że Krukinicach pochował. Corkę Mariannę wydał zá Ka-
Katyński tyńskiego. Drugi zaś syn iego młodszy Andrzyi, na Podo-
lu ożeniony, kilkoro potomstwa pochował, ieden mu tylko
został syn Gabriel, Dźiada swego imieniem zwany, ktory
pierwyi w szkołach Kamienieckich, á potym 1747, w szko-
łach Lwowskich, był edukowany. Wspomina ten Dom *Nie-
siecki tom: 2. fol: 248.* pod imieniem Golski, iak się przed
tym zwali, mowiąc: Golski herbu Rola, w Kuiawskim y
Podolskim Woiewodztwach. Sanisław Golski, pierwszy się
z Kuiaw na Podole przeniosł, długo albowiem Rycerską
służąc y odwaznie, Rotmistrzostwo w nadgrodę krwawych
zasług otrzymał, wkrotce Strażnikiem Koronnym zawołany,
ktoremu z tym tytułem kazała konwokacya Warszawska, sto
pięćdźiesiąt ieznych uzbroić, na warunek Podola, *Constit:*
1587. *fol:* 417. Kasztelanią potym wźiął Halicką, z tey się
przesiadł na krzesło Woiewodztwa Podolskiego, wspomina
go *Konstytucya* 1601. *fol:* 742. umárł Woiewodą Kulkim,
Potocka Starostą Bareckim, miał za sobą Annę, corkę Jędrzeia Poto-
ckiego, Kasztelana Kamienieckiego, z ktorą żyiąc bezpotom-
nie, Boga swey fortuny dźiedźicem chciał uczynić, kiedy
OO: Dominikanow fundował y z żoną w Czartkowie, gdźie
krom niektorych gruntow, wieś im zapisał Szmankowice;
áleć y bratu swoiemu Janowi, Kasztelanowi Halickiemu,
obszerną fortunę zostawił, to iest Buczac, Podhayce, Czárt-
kow; wszakże nie długo w tym Domu te dobra dźiedźczy-
ły, ten albowiem Kasztelan, miałći wprawdźie za sobą Za-
Zamiescho-wska miechowską Zofią, atoli z nią żadnego potomstwa nie zosta-
wiwszy; żonie swoiey, te wszystkie dobra zapisał, z ktorey
ręku w Dom się Potockich Pilawitow dostały.

OWSIANI *herbu Rola*, ktorych familia pochodźi z Podlasia
iak *Niesiecki powiada tom: 3. fol: 535.* Starożytna, bo tam wspo-
mina ieszcze za Zygmunta Augusta kupno dobr od Owsia-

nego herbu Rola, przez Jana Bronifzewskiego, trudno ied-
nak wiedzieć o wszystkich sukcessorach, ale tylko pozniey- *Bronifzewski*
szych namieniam tu. Jan Rola Owsiany, urodzony z Kie- *Kierekiesz*
rekieszanki, spłodźił dwoch synow, Piotra, drugiego niewiem
imienia. Pierwszy Piotr spłodźił synow trzech z Anną Dob- *Dobrzyńska*
rzyńską, Adama, Andrzeia, y Jakuba; pierwśi dwa, iak się
obrocili, nie mąm wiadomośći, trzeci Jakub przeniosł się
na Wołyń w Powiat Łucki, gdźie żyiąc w urzędźie Stolni-
kostwa Smoleńskiego, ożenił się z Maryanną Mędrzycką, *Mędrzycka*
corką Obersztelеytnanta y Kommendanta *priæsidium* Białocer-
kiewskiego, urodzoną z Grotuzuwny, z ktorą *procreavit* sy- *Grotuzuwna*
now trzech, Stanisława Kostkę, w Zakonie *Piarum Scholarum*
nazwanego Alexym Xiędza, drugiego Jana Chryzostoma *Kostecka*
Stolnika Smoleńskiego, trzeciego Piotra, ktory ozeniwszy
się z Kostecką, spłodźił dwoch synow, Andrzeia y Jakuba,
tych *minorennes* zostawiwszy umarł. Od drugiego Owsianego,
brata Piotrowego, wzwysz bez imienia namienionego, w
Polszcze ożenionego, pochodźi synow 4, Mikołay, Franci-
szek, Antoni, y Marcin, gdźie, *per abusum*, miasto Rola
Owsiany, nazywano go Rolicz, y tak poszło w zwyczay, ale
przydomek tychże *genuinè* iest Rola, od herbu swoiego. Z
tych czterech synow, Mikołay był Pisarzem Skarbowym
Litewskim y Pułkownikiem Konnego Regimentu Woyska
Litewskiego, umarł *sterilis.* Franciszek zaś Łowczy Socha-
czewski, spłodźił Stanisława, ktory przeniosł się do Litwy,
drugi Antoni był Xiędzem Kanonikiem Łowickim, czwarty
z nich Marcin, nie więm gdźie się podźiał, *supponitur* że w bata-
lii zabity.

BUZYNSCY *herbu Roża*, od *Poraia* brata S. Woyciecha, *Bu*
Arcybiskupa Gnieźnieńskiego y Męczenika pochodzącego,
iako pod herbem Poray wzwyż wyraźiłem, piszą się z Bużyni-
na w Woiewodztwie Sieradzkim, o ktorych mowili dawno rożni
Autorowie, *Paprocki, Okolski*, y inni u *Niesieckiego tom: 1.
fol: 227.* wspomnieni, *verbô* Bużeński, *herbu Poray*, ktory
lubo o tey familii dosyć chwalebnie wyraźił, że iednák pisze
ich Bużeńskiemi, według dawnych Historykow, á teraz *usus
recepit* pisania się Bużyńskiemi, y przestał na tey relacyi:

Piotr drugi ſyn tegoż Podskárbiego, Staroſta Brzeźnicki y Dopczycki, ſtatecznośćią y pieknemi obyczaiami załecony, piſał *de ortu totius vitæ curriculo & morte*, brata ſwego Pawła, co y do druku podał; ale y on nie wiele coś nad brata ſwoiego przeżywſzy, umarł w roku 1583. Złączył ſię był z Konſtancyią Myſzkowską, Staroſcianką Oświęcimską, wſzakże krom dwoch corek, żadnego płci męskiey potomka po ſobie nie zoſtawił. Z corek iedna, á boday nie Regina, z Hieronimem Dębińskim zmowiona Małogoskim Staroſtą. Ze tedy poźnieyſzych nie wyraża, áby niebyła iaka wątpliwość o dalſzey tychże Bużyńskich z Bużynina, herbu Poray procedencyi, czynię relacyą, że Piotr Bużyński, ktory miał *in ſociam vitæ* Zofią Komorowską, ſpłodził Jana, ten Jan Krzyſztofa, Krzyſztof záś z Stawską Jana drugiego, ktory z Czermińską *procreavit* Kazimierza z Bużynina Bużyńskiego, Oberſzterleytnanta Jego Krolewskiey Mośći y Rzeczypoſpolitey, *ad præſens* żyiącego, w roku 1757.

Myſzkowſka. Dębińſka. Komorowſka. Stawſka. Czermińſka.

ROGAŁA HERB

EPIGRAM-

E P I G R A M M A.

Non fleat hinc damnum Regni fortuna peramplum,
Quòd Clypeum quædam diviſit hancce manus.
Cordibus unitis Regnum ſat quiſque tuetur,
Pectore ſat Patriam protegit iſta Domus.
Ajacis clypeus, nec Herculis umbo reſiſtit,
Arietat ſi quos Cornibus acrè ſuis.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Są dwa rogi na tarczy w puł przedźieloney, iedęn po práwey ſtronie Jelenia rudawy, z pięcią konarmi, w polu czerwonym; drugi po lewey Bawoła ſzary, w polu białym; na hełmie takieſz dwa rogi, o czym *Długoſz u Okolſkiego tom*: 2. *fol*: 606. *Paprocki, Bielſki, y inni*. Oprocz wyrażonych pod herbownemi odmian tego herbu, piſze Okolſki z Długoſza, iż malarſka inwencya kładźie rudawy rog Jeleni w białym polu, ſzary zaś Bawołu w czerwonym, dla lepſzego wyrażenia. Jnni na hełmie kładą rog Jelenia nad Jelenim, Bawoli nad Bawolim, y opacznie, iak tęnże *Okolſki* powiada w mieyſcu pomięnionym: *Super galeam & coronam itidem arma, ſed cornu Cervinum ponitur ad levam, Bubulinum verò ad dextram.* Opiſanie herbu.

P O C Z Ą T K I H E R B O W N E.

Jelenie rogi ſą właſnie herbem Biberſzteynow, ktorych zażywała familia w złotym polu, gdy zoſtawała ieſzcze w Helwecyi, á potym w Szląsku, iak piſze *Petraſanta de Stemmat: Cureus de Teſſeris, & in Annalib: Sileſiæ fol*: 312. Y naśi Autorowie Polſcy o herbach; ále żadęn nie wſpomina za iakie dźieła był nadany, tylko że był konferowany niektoremu Rycerzowi *de Biberſthein* piſzącemu ſię. Pierwſze zaś początki Biberſtheynow w Polſzcze z herbęm ſwoim, ſą ieſzcze za Władyſława Hermana Xiążęcia Polſkiego, ktory zwyciężywſzy Niemieckie woyſka w Roku 1094, nad Czechami tryumfował, względęm ſukceſſyi po żonie ſwoiey Judycie, Xiążęcia Czeſkiego corce, z ktorey poſzedł Bolesław Krzywo- Oryginał herbu

uſty. Gdźie maiąc ſobie życzliwego Fryderyka Hrabiego Biberſzteyna, przenioſł go z Czech do Polſki, po śmierci Oycowſkiey, y nadał mu obſzerne włośći za to, iż woyſku Polſkiemu wiele do zwycięſtwa pomogł, iak namięnia *Paprocki w Gniaźdźie*. Po tym w roku 1109. tenże Biberſzteyn czyli ſyn iego ſłużąc woynie, gdy Bolesław Kędziorawy zwyciężył Pruſſow y Pomorzan, kazał prezentować Rycerſtwu nie znaiome źwierze pod Ráſzkami, gdzie porwawſzy ſię dziki bawoł okrutnie przeciwko Biberſzteyna bezbronnego, chcąc go rogami zabić, ále tenże Rycerz uiąwſzy obiema rękami za rog bawoła, mocuiąc ſię z nim, ułomał mu go u ſamey głowy, co widząc Bolesław, chwalił tak wielką Biberſzteyna śiłę, y przydał mu ná pamiątkę rog bawoli do dwoch ielenich rogow herbu iego, dla czego też tęn zaſzczyt nazwany Rogalą, iak świadczy *Paprocki o herbach fol: 515, w Gniaźdźie fol: 1002, Okolſki tom: 2. fol: 606*, y inni.

DIGNITARZE HERBOWNYCH ROGAŁOW.

Biſkupi

Staniſław Siecińſki, będąc Biſkupem Przemyślskim, umarł 1619. *Duryewſki, Nakielſki &c.* Jan Każimirski z Chełmskiego poſtąpił na Przemyśskie 1484. *Nakielſki y Długoſz.* Krzyſztof Każimirski umarł Biskupem Kiiowskim 1618. *Nakielſki y Okolſki.* Auguſtyn Weſſel był Biskupem Jnflantckim o ktorym niżey. Jozef Lewicki Chełmski Władyka, umarł nie zbyt dawno.

Woiewodowie

Pasko Słodzey z Piłchowic, Woiewodá Poznański, umarł 1372. *Olſzowſki de Primatu.* Marcin Kraſicki umarł Woiewodą Podolskim 1632. *Starowolſki y Okolſki.* Jan Weſſel umarł Woiewodą Płockim 1667. *Conſtit: & Acta Caſtr: Plocen:* Damian Rogala, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł 1250. *Paprocki y Okolſki.* Pilko Rogala Woiewoda Mazowiecki, zginął w potrzebie z Edygą 1399. *Długoſz, Kromer &c.* Piotr Pilko Rogala umarł tymże Woiewodą 1421. *Statut Mazowiec:* Jan z Suchocina Rogala, umarł w tymże honorze. *Kromer, Bielſki &c.* Jan z Węgrzynowa Rogala tegoż krzeſła, umarł 1466. *Paprocki, Okolſki &c.* Franciſzek Weſſel także Woiewoda Mazowiecki, umarł 1696. *Załuſki.*

Jan Rogala

Kaſztelanowie

Jan Rogala 1402. o ktorym *Długoſz, Kromer, Bielſki* y inni Hiſtorycy, Marcin Rogala 1415, według *Okolſkiego*, Piotr Siecińſki 1573. *w Metryce Koron:* byli Kaſztelanami Jnowrocławſkiemi. Marcin Kraſicki z Kaſztelanij Lwowſkiey, poſtąpił na Woiewodztwo Podlaſkie 1629. *Starowolſki.* Piotr Siecińſki, był Kaſztelanem Czerſkim w roku 1573. *Damalewicz.* Każimierz Zawadzki, umárł Kaſztelanem Chełminſkim 1691. *Braun.* Jan Zawadzki Rogala, był Kaſztelanem Gdańſkim, zkąd poſtąpił na Woiewodztwo Parnawſkie. *Okolſki & Poſſellius.*

Poźnieyſi

Poznieyſzego czaſu, Auguſtyn Weſſel, Biſkup Kamięniecki umarł 1735 ktory pierwey był Biſkupem Jnflantſkim, do roku 1733. Każimierz Turſki, herbu Rogala, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1742.

HERBOWNI ROGALOWIE,

Według Okolſkiego *tom: 2. à fol: 608. ad fol: 612.*

Biberſzeynowie od Biberſzteynu, álbo Iberſzteynu Hrabiowie, w Wielkiey Polſzcze, Woiewodztwie Mazowieckim, Powiecie Ciechanowſkim.

Chynowſcy w Mazowieckim Woiewodztwie.

Kiełpińſcy tamże w Powięcie Warſzawſkim.

Kraſiccy w Powiecie Przemy:

Łoſcy w Woiewodztwie Mazowieckim.

Pikulſcy w Ruskim Woiewod:

Ręczayſcy nie piſze kędy

Rogalińſcy w Kuiawskim.

Rogalowie w Wielkiey Polſzcze, w Woiewodztwie Mazowieckim y Bełzkim, w Powiecie Ciechanowskim y Wąchockim, w Ziemi Wiskiey &c.

Siecińſcy od Siecina w Ziemi Dobrzyńskiey.

Skulſcy w Mazowieckim Woiewodztwie.

Thorzewſcy w Łukowskim Powiecie.

Zawadzcy od Zawadow w Woiewodztwie Mazowieckim.

Oprocz wyrażonych, więcyi znayduie ſię Imion Herbownych, z poźnieyſzey indagacyi *Nieſieckiego tom: 3. fol: 869.* ktore ſą naſtępuiące.

Bech.	Kocierzski.	Niwicki.	Sobeściański.
Bolko.	Koczorowski.	Odrzywolski.	Swaracki.
Chądzyński.	Kolczyński.	Orzechowski	Targowski.
Charmański.	Koliczkowski,	Parufzewski.	Trośinski.
Chrząnowski.	Kośinski.	Pilchowski.	Trzylatkowski
Cielemecki,	Krafowski.	Powolski.	Turski.
Duczymiński.	Lapanowski.	Przeciczewski.	Uwieleński.
Iarzecki.	Lewicki.	Punikiewski.	Wągrocki.
Iezierski.	Lewoniewicz.	Rębiewski.	Wągrzynowski
Iutrowski.	Loka.	Rogalski.	Wessel.
Iwanowski.	Machnacki.	Rokicki.	Zaborowski.
Kałuski.	Mandywel.	Rozwadowski	Zarnowski.
Karniewski.	Mirosławski.	Rudgien.	Zębocki.
Kobrzyński	Marszewski,	Skromowski.	Zernicki.

Powiada iednak tęże *Niesiecki*, iż nie wszyscy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywaią. A naywprzod Iwanowscy w Powiecie Orszańskim, miasto bawolego rogu, kładą łośi, pole tarczy iednostayne y nie przedźielone, á w hełmie trzy piora strusie.

Manteyfeltowie, na hełmie Gryfa noszą w prawy bok obroconego, z łapami przedniemi do gory y skrzydłami. Inni dwa skrzydła rozciągnione w gorę, składaią na hełmie.

Mowi tęże Autor: Na nadgrobku marmurowym w Warszawie Iana Horlemessa, iż widźiał dwa ielenie rogi na tarczy, prawy rog był w złotym polu, lewy w czarnym.

Kładzie tez *Okolski tom*: 2. *fol*: 613. Herb Rogála 2*do*, ktorym pieczętuie się Familia w Węgrzech, pisząca się z Studzianney Wody, y ktorego herbu ta tylko iest odmiana, że na hełmie między rogami postawiony gawron, o czym *Paprocki in 2do opere fol*: 516. mowiąc, iż z Domu tego Działyński miał żonę.

Iakosz y Stanisławowi Zawadzkiemu herbu tegoż Rogali, od Pomścibora *de Biberstein* Rogali, prostą linią idącemu, na hełmie między rogami dodany iest Herkules, w prawey ręce koronę laurową trzymaiący, á w lewey roszczkę oliwną, iak pisze *Okolski tom*: 2. *fol*: 607. *Cornua igitur præsentia consideranti, corona venit in mentem, imò coronata victoria; nam Serenis-*

simus Rex Sigismundus Augustus, Stanislao Zawadzki Medico & Militi, Pallade & Morte pugnanti, ad Rogala arma summitatem & verticem apposuit Herculem, dextra manu coronam gestantem, sinistra olivam, cum inscriptione: Uirtute honos. De quo Paprocki fol: 520. *Zawadzki*

Charmańscy w Wielkim Xięstwie Litewskim, pieczętuią się Biberszteynem, nie Rogalą; iako pisze *Niesiecki tom*: 3. *fol*: 869. według *Manuscryptu Koiałowiczá*; w tomie iednak trzecim tęnże Autor położył *Charmańskich pod Rogalą fol*: 869. *Charmańscy*

PROCEDENCYA
HRABIOW *de Biberstein* ROGALOW, A TREMBIN BOBOLOW TREMBINSKICH,

Z rożnych Historykow, Aktow autentycznych, y Domowego *Archivum* zebrana.

Bywały tego herbu od wiekow w rożnych Narodach Familie, niżeli przyszły do konnotacyi Herbarzow tak Cudzoźiemskich, iako y Polskich, y weszły w Dom Biberszteynow, á wkrotce Rogalow. Te iednak Familie dawne, álbo z nabytych honorow, álbo z dźieł, y chwalebnych uczynkow, czy też złączonych Domow inszych, miewały swoie przydatki, iako y poźniey w Koronie Polskiey y W. X. Litewskim, o czym mowiłęm pod Herbownemi. U Medow dwiema Rogami Ieleniemi y Buławą Herkulesa zaszczycali się Monarchowie, Xiążęta, Wodzowie, y Przedni Panowie, iak wspomina *Okolski z dawnych Historykow*. Prozapia Ubaldynow w Florencyi, między dwiema rogami używała Krzyża. *Aurifaberini* w Szlązku, mieli za herb dwa rogi y Gwiazdę. Takiemisz trzema rogami Ieleniemi w złotym polu, iako y Biberszteynowie, szczyci się Austrya y Wartemberg, nadanemi sobie od Panow ich przednieyszych. Temisz Ieleniemi rogami w czarnym polu znaczy się Państwo Rakuskie: w białym Brunswik y Wolffenbuttell z swoiemi Xiążętami. Horlemessowie maią dwa rogi Ielenie na tarczy, prawy w złotym polu, lewy zaś w czarnym. Takiegoż z Biberszteynami herbu

Medowie *Ubaldini* *Aurifabrini* *Horlemessowie*

Woktyusz mi herbu zażywała niegdy starożytna Familia Woktyuszow w Sweii, iak pisze *Petrasanta*. Z tąd kożdy wyrozumiec może, iak wielka była ta Prozapia dawnemi czsami, gdy nawet w

Biberszteynowie poźnieyszych latach Biberszteynowie, tak potężni byli przeciwko Henryka Xiążęcia Głogowskiego, iż publiczny pokoy z niemi zawrzyć musiał, iak pisze *Cureus in Annal: Silesiæ fol: 312.* Paprocki zaś powiada, iż Biberszteynowie w Szlązku tak wielkiey byli prerogatywy, y dostatkow, że maiąc mennice swoie, bili grosze Szlązkię z własnemi herbami y napisami, na iednych wyrażaiąc: *Ulricus Comes in Regenstat:* z drugii strony: *Maria Mater Salvatoris*. Na drugich pieniądzach *Gaspar Ulricus:* na trzecich: *Ernestus in Regenstat:* co też wspomina *Okolski tom: 1. fol:* 48. Pierwszego iednak początku tey Prozapii w cudzych Narodach wiedzieć nie można, dla wielkiey starożytności, kiedy ieszcze y liter nie znano. *Okolski loco citato* wspomina Jana Biberstheina Komtesa, ktory zá czasow Krola Łokietka wszedł z woyskiem Czeskim w Woiewodztwo Poznańskie roku 1310, według *Kromera lib:* 11. Tego zaś Bracia dawniey przeciwni będąc Henrykowi Xiążęciu Polskiemu, pod czas batalii z Szlązkiem, w roku 1094. wzięci do Polski byli. Daley wspomina, iż tego imięnia był Wodz woyskowy u Xiążęcia Wielkopolskiego Henryka, ktory się od Poznania intytułował, á to około roku 1311, iak *Bielski* przywodźi, ále to iuz było w poźnieyszych czasach.

Generarcha Pierwszy Generarcha w Polszcze znayduie się Fryderyk Hrabia *de Biberstbein* ieszcze za Władysława Hermana Xiążęcia Polskiego od roku 1094. iakom powiedźiał y dowodźił wyżyi zostaiący w łasce Krolewskiey,y kwitnący w Familie, a obfite krzewiący się dobra w Wielkiey Polszcze y Woiewodztwie Mazowieckim.

Drugi po nim Rogala Biberszteyn, ktoremu Rog báwoli do herbu przydany za Syna Xiążęciá Hermana, to iest Bolesława Krzywoustego w roku 1109. z okazyi wzwyz napisaney, ktorych Hrabiami *á Biberstbein*, czyli tez *Iberstbein* zwano, co iedno znaczy z mowy Niemieckiey, iako niżyi.

Po tych kładźie *Okolski tom: 2. fol:* 608. dwoch Biberszteynow Rogalow, Dyonizego y Laskarego, pisząc: *Principes hujus Familiæ in Regno Poloniæ erant duo germani fratres, Dionisius*

Dionisius & Lascarius Comites à Iberstbein, ex vetusta & Illustri familia Comitum Germaniæ, qui nobilem hanc generis sui plantam in Germania traductam, Lechico solo inseruerunt, lætiores ac uberiores in posterum daturam fructus. Tym tedy, powiada, wielkie y obszerne od Krolow Polskich nadane są włości, tak w Wielkiey Polszcze, iako tez y w Woiewodztwie Mazowieckim, osobliwie w Powiecie Ciechanowskim, aż do granic Pruskich, á żeby tak wielkich Mężow w dźiełach rycerskich fama, wstręt czyniła surowey na ten czas Borussow natarczywośći. Nie długo iednak pozwoliły fata cieszyć się Polszcze z Dyonizym Rogalą, po nie wielu albowiem latach z tym światem pożegnawszy się, iednę tylko zostawił corkę.

Laskary Laskary Hrabia z Biberszteynow brat rodzony Dionizego Rogali Biberszteyna, dłużyi w Polszcze żyiąc, potomstwo swoie w męskiey procedencyi bardzyi rozkrzewił. Tęn od imięnia Hrabstwa swoiego *Iberstbein*, znaczącego po Polsku młynkowy kamięń, to iest Zarno, wieś Zarnowo założył z attynencyami swoiemi, iako to Zawady, Rąbiecz, y insze do tego należące.

Pomścibor Z tych że Hrabia Pomscibor Rogala, dziedzic na Maknowie álbo iak inni piszą, dźiedźic na Machnácinach, był Kasztelanem y Starostą Ciechanowskim y Prażneńskim; o czym List Krolewski datowany w Raciążu Roku 1240. świadczy.

Dászko Daszka, to iest Damiana *de Biberstbein* Rogalę Woiewodę Mazowieckiego, wspomina konfirmacya Bolesława Wstydliwego Krola Polskiego, w Roku 1250.

Piotr Rogala Starosta Bobrownicki, podpisał konfirmacyą Klasztorowi Strzelnickiemu od Władysława Krola uczynioną w Roku 1340. Iana Hrabię *de Biberstbein* Rogalę, Kasztelana Inowrocławskiego wspomina *Cromerus lib:* 16. dodaiąc że Imię Rogalow iest Rycerstwa Polskiego, o czym też *Bielski fol:* 285. Iana Rogalę Woiewodę Warszawskiego wyraża *Cromerus lib:* 26. *Anno* 1466. & *Bielcius fol:* 438.

Scibor Do tych przydaie *Niesiecki tom: 3. fol:* 868. Scibora z Samchocina, Marszałka Xiążąt Mazowieckich Rogalę Kasztelana Gostyńskiego w Roku 1377. *Ex Statuto Masoviæ fol:* 67. Marcina Kasztelana Inowrocławskiego w Roku 1415. Ia-

na Scholaſtyka Szkalmirſkiego w Roku 1460. *Ex Starovol: in
vit: Epiſcop: Crac: pod Sieniňſkim.* Iana Woiewodę Mazo-
wieckiego w roku 1453. *juxta: Statut: Maſov: fol:* 9497. & 122.
á tęn piſał ſię z Wągrzynowa, tęnże powiada, że Corka iego
Boglewſki Dorota była za Iakubęm Boglewskim, według *Bielſkiego fol:*
438.

Iak ſię zaś rozrodźiły w Polſzcze Biberſzteynow Rogalow
Familie, y poczęły śię od dźiedźictw ſwoich názywać imio-
nami ſzlachetnemi, tak też procedencya uſtała u Hiſtory-
kow bydź annotowana Rogalami, bo iuż zaczęły tranſakcy-
ie Ziemſkie, Grodzkie, y inſze Krolewſkie, piſać ich wed-
ług nazwiſkow nowych, o czym *Cromerus* w wielu miey-
ſcach, z okazyi Woyciecha II. Arcybiskupa Gnieźnieńskie-
go, o czym dałem dowody pod herbem Iaſtrzębiec, zkąd po-
rożnione elymologią między ſobą familie, nie wiedzą teraz
o ſobie, od ktorego Genearchy krew ſwoię prowadzą. Trem-
Trembiń-ſcy bińſcy od Trembina w Wielkiey Polſzcze rzeczoni około
roku 1400. pochodzą od Graffá Biberſzteyna z Niemiec, her-
bu Rogala w Polſzcze, według ſwoich dokumentow, z linii
Iana Rogali Woiewody Warſzáwskiego, ktoregom wſpom-
niał wyżyi z Bielskiego y Kromera *loco citato*. Tęn zaś po-
ſzedł od Biberſtheyna Rogali Laskarego, z Antenatami ſwo-
iemi y Sukceſſorami, o ktorych *Okolſki tom: 2. fol:* 609. po-
wiada. *Hujus poſteri, majorum ſemper inſiſtentes veſtigiis præ-
clara Regni & Reipublicæ in variis Palatinatibus munia obierunt
ſummiſque honoribus & dignitatibus aucti, tam in Majori Polo-
nia quàm Maſovia, aperte declarant, maxima eorum fuiſſe me-
rita in Patriam & Rempublicam.* Tenże skupił był w Wiel-
kiey Polſzcze *magnas ditiones* na kielkadźięśiąt wśi, między
ktoremi wſiami w Woiewodztwie Płockim, mil cztery od
Płocka, kupił wieś nazwaną Trembin, y od tey wſi Trem-
bińskim nazwał ſię potomek y ſukceſſor iego około Roku
1400. Poźnieyſzych czaſow od tegoſz *procedentes*, iedni w
Woiewodztwie Płockim, drudzy w Woiewodztwie Rawskimi
trzeci w Woiewodztwie Łęczyckim lokowali ſię, gdźie y
do tąd Sędzia Ziemski Łęczycki Trembiński y z innemi
Trembińskiemi *exſtant ſuperſtites*. Odtychże, Trembińskich
rozrodzeni w dalſzych czaſach, wzięli ſobie przydomek Bo-
bolowie

bolowie, iako świadczy przywilij originalny *in Archivo* Do- *Bobolowie*
mu Trembińſkich dotąd zoſtaiący, *Gottico charactere* na
pargaminie napiſany, zá Zygmunta pierwſzego Krola Pol-
ſkiego w roku, 1538, to ieſt *libera venditio ſortium* Trem-
bina, przez ktory *probatur*, że *Andreas* Trembińſki *olim
Martini* Bobola Trembińſki *filius, Iacobo, & Paulo* Bobolom
Trembińſkim *Fratribus, ſortes ſuas vendunt*. Od tych *pro-
cedentes* w Máłey Polſzcze, po rożnych Woiewodztwach
lokowali ſię, iako to w Woiewodztwie Lubelſkim, gdy iedne-
mu Łowczemu Lubelſkiemu, z nich biegłemu na ow czas w
Indźinieryi, dało Woiewodztwo Lubelſkie *per Laudum* ośm-
dźieśiąt tyśięcy na ſypanie wałow około Miaſta Lublina dla
fortyfikacyi, na co *Lauda extant in Actis Lublinenſibus Ca-
ſtrenſibus & Civitatenſibus*. Od tych Stryieczni lokowali ſię
w Woiewodztwie Ruſkim w Ziemi Chełmſkiey, y tam ſo-
bie pokupili *hæreditates, bona* Kleſzow & Wołkowiany, ktore
około roku 1633 Janowi Budzyńſkiemu przedali, iako o *Buczyńska*
tym opiewa dokument *in Caſtro Lublinenſi, poſt Dominicam
cantate in Anno* 1633. Drudzy lokowali ſię w tymże Woie-
wodztwie Ruſkim w Ziemi Halickiey, gdźie dotąd *ſuperſtites*
maią *ſuas hæreditates*. Jnni od tych pochodzący lokowali
ſię w Woiewodztwie Bełzkim, z tych było trzech braci ro-
dzonych, Woyciech, Wawrzyniec, y Iakub *ſterilis*. Wawrży-
niec *procreavit* ſynow dwoch, Staniſława y Grzegorża, dźie-
dźicow *bonorum* Kleſze y Wołkowiany w Ziemi Chełmſkiey.
Woyciech Trębińſki miał Baltazara y Krzyſztofa bezdzietne-
go. Baltązar Łowczy, Lubel: dwa razy wota małżeńſkie odpra- *Jabłońska*
wił, *1mô* z Agneſzką Jabłońską, *2dô* z Agneſzką Horyſzew- *Horyſzewska*
ską *ſterilis*. Z pierwſzego małżeńſtwa była corka Teofila za
Jerzego Rudnickiego wydana, od tey było trzy corki, z kto- *Rudnicki*
rych iedna poſzła za Polanowskiego, druga za Skawisńkiego, *Polanowo: Skáwińſki*
trzećia za Raczyńskiego. Z teyże Jabłońskij bolo ſynow *Raczyńſki*
dwoch, Kaſper y Jan, ktory pod Wiednięm zginął. Kaſper
Trembiński Sędzia Zięmski Bełzki, wſzedł w dożywotnią przy- *Wierzbicką*
iaźń z Katarzyną Wierzbicką, z ktorą *procreavit* Marćina,
Antoniego, y Alexandra Podſtolego Ráwskiego, z Niemierzy- *Niemierzyczowa:*
czowną *ſterilem*. Marcin Chorąży Lubelski, wſzedł w kontra-
kty małżeńskie z Heleną Trembińską, z ktorych Stefan Pod-

Yyyy cza-

Wilkowſka. Sołohub — *Morski* — *Roſtworowſká* — *Wierżbicka. Nenchowną*

czaſzy Trębowolski, żył dożywotnie z Máryanną Wilkowską Podczaſzanką Gostyńską, śiostrą cioteczną rodzoną Sołohuba Woiewody Witebſkiego, y Generała Artyleryi W. X. Litewskiego teraźnieyſzego. Od Stefaná Jacek Porucznik Znaku Pancernego, Cześnik Urzędowſki, Rafał y Władyſław Trembińſcy, y corka iedna wydana zá Morskiego, Podczaſzego Przemyskiego. Drugi Waleryian Podſędek Ziemski Lubelski żył z Ludowiką Roſtworowską, Kaſztelanką Wiską, od ktorych Franciſzek, y Adam Trembińſcy *ſuperſtites*, y corek trzy, Salomea za Dziedoſzyckim, Staroſtą Zukowskim, Anna za Szeptyckim, Staroſtą Kożickim, y Salomea za Starzyńskim, Staroſtą Brańskim. Antoni Trembiński Staroſta Tarnogurski, drugi ſyn Kaſpra Sędziego Ziemskiego Bełzkiego, z Katarzyny Wierżbickij, ſtanowił śluby małżeńskie z Barbarą Nenchowną, Podkomorzanką Jnflantską, z ktorey Remigian Alexander, Iakub, y Łukaſz Trembińſcy. Alexander Trembińſki Jnfułat Zámoyski, Kanonik Archikatedralny Lwowski, Proboſzcz Kátedralny Chełmski, Archidyakon Lubelski, ſzoſty raz Deputatem na Trybunał Koronny z Kapituły Krakowskiey w Roku teraznieyſzym 1757. Remigian Cześnik Lubaczowski żyie záślubiony z Franciſzką Malowſką, Podczaſzanką Czerniechowską, od ktorych Jacek Trembiński, Maryanna y Barbara. Iakub Podczaſzy Drohicki, y Łukaſz Podczaſzy Owrocki bráćia rodzeni.

PROCEDENCYA

De Biberſzteyn, á Kośieńca

KOCIENSKICH,

w Woiewodztwie Płockim, Podolskim, Ruskim &c.

HERBU ROGAŁA.

O początkach Domu y herbu Biberſzteynow napiſałem wyżyi, iako y o niektorych ſukceſſorach tychże, tu mi co kolwiek namięnić przychodzi o Rogalow imięniu z *Okolſkiego tom 2. fol:* 608. ponieważ Kośieńſcy z Rogalow pochodzący maią dotąd przydomek Rogała, y znać że przed tym zwali ſię Rogalowie od herbu ſwoiego, z ktorych Anteceſſor nabywſzy dobr Kośieńca w Woiewodztwie Krakowskim, nazwał

Początki

ſię Panem y Dziedźicem Kośieńskim czy Kośińskim, (bo y ták niektorzy piſali ſię,) przodka iednak ſwoiego nie zapominaiąc, od ktorego pochodzili, to ieſt Biberſzteyna Hrabiego, pierwſzego tey Familij w Polſzcze Genearchy, iakom wyżyi powiedział, ktory założył w Płockim Woiewodztwie *Biberſzteyin* od ſwoiego imięnia, to ieſt Zarnowo z attynencyami, Zawady y Rąbiecz, bo iako *Jberſthein* tak *Biberſthein*, z Niemieckiego ięzyka znaczą *Zarna*, ktoremi mielą, czy młyńskie kámięnie. Z tego tedy *Biberſzteynu* pochodzący Kośieńſcy od Kośieńca zwani, *originem* maiąc z pierwſzego gniazdá ſwoiego, piſzą ſię *de Biberſthein*, po Popolsku z Biberſzteynu, to ieſt z Zarnowa. Nazwisko Rogalow męli od Rogow herbu ſwoiego w tęnczas, gdy im Báwołe rogi do Ielenich przydáne były, za Boleſława Kędziorawego, o czym wyżyi w początkach tego herbu, iak *Okolſki* powiada *tom: 2. fol:* 608. *Rogala Biberſtheinius, ſeu Jberſtheinius, cui primum ad arma Biberſthein additio facta alterius cornu fuit, tam in ſcuto, qudm ſuper galeam.* A iż tęn ieſt Dom iedęn z początkow ſwoich, z inſzemi *de Biberſzteyn* Rogalami, o ktorych wyżyi wſpomniałęm, zaczęm też do tey należą procedencyi.

Co zaś do Jmięnia Kośieńskich należy, o tych nieco piſał *Nieśiecki tom: 2. fol:* 552. ale y ia nie wiele przydać mogę, dla niewiádomych dokumentow. Mowi pomięniony Autor, iż *Paprocki w Gniazdzie fol:* 1006. wſpomina Jędrzeia Kośieńskiego człowieka uczonego, Ian podpiſał uſtawy Pokrzywnickiego ziazdu w roku 1587. *Conſtit: fol:* 427. Niektora Kośieńska była zá Iędrzeięm Firleiem Kaſztelanem Lubelskim. *Firleyi*

W poźnieyſzym czaśie to tylko wiadomo z dedukcyi czterech herbow Xiędza Iozefa Ignacego *binominis, de Biberſzteyn* Kośieńskiego, na Kanonią Katedralną Przemyską w R. 1728. dnia 30. Kwietnia *corporali juramentô, juxta Statuti obloqventiam* poprzyśiężoney *Capitulariter*, iż Dziad iego Staniſław Piotr, miał zá ſobą Tereſſę Kożiarzowską (nie Alexandrę Kozierowską) herbu Dołęga w polu niebieskim, z ktorą ſpłodził ſynow czterech, Iędrzeia, Kaźimierza, Staniſława Rotmiſtrzow Woyſk Iego Krolewskiey Mośći, zacnych Kawalerow y Zołnierzy, iako też Iana męża Rycerskiego. Iędrzyi wziął w dożywotnią przyiaźń Alexandrę Golańską, herbu Iaſtrzębiec w polu błękit- *Koziarzowſka* *Golańſká*

Sobiegurski. nym z Heleny Sobiegurskij, herbu Ostoia w czerwonym
polu urodzoną, z tey urodzonych braći pięćiu, Iozef Ignacy
pomięniony Kanonik Przemyski y Kamięniecki, *Præpositus
in Swiscza*, Błdzewski *Beneficiatus* Mikołay, Kazimierz, Tomasz
y Marćin, z tych Kazimierz y Tomasz po Usarsku służą pod
znakiem pierwey Stanisława Chomętowskiego, Woiewody
Mniszech Mazowieckiego, Hetmana Polnego Koronnego, teraz w roku
1752. Ierzego Mniszcha, Marszałka Nadwornego Koronnego,
Mikołay y Marćin gospodarstwem z żonami bawią się, są ie-
dnák *in acceptatione* bywaiąc zápraszani na rożne ugody, Kom-
missyie przyiaćielskie, y rożne tranzakcyie, insze potomstwo
młodo pomarło. Tęnże Kanonik, wyszedłszy ze szkoł dobrze
náuczony, wyiachał do Warszawy roku 1718. gdzie przez stry-
Rybiński ia swego Stanisława, za przyiaciela rekommendowany Rybiń-
skiemu, Woiewodzie Chełmińskiemu, maiąc z nim wielką
przyiaźń, y zaćiągnął go z sobą pod znak Pancerny, po tym u-
czynił go Kommissarzęm Artyleryi Koron: dla ktorey skarb
Koronny wybierał w Mazowszu, w Ziemiach Łomżynskiey
Zambrowskiey, Bielskiey, Rożańskiey, Ciechanowskiey, Powia-
tach Koleńskim, Ostrołęckim y inszych. Po tym przyiachawszy
do Dworu na iaki czas, był razęm Sekrzetarzęm, Koniuszym
y Podskarbim przez lat pięć, przez ktorego wszęlkie korre-
spondencye z Senatorami, y dyspozycye Dworu expedyowa-
ne. R. 1722. był Posłem od Woyska na Seym Walny Warsz-
Ossoliński za Laski Maxymiliana Ossolińskiego, Podskarbiego Nadwor-
nego Koronnego, y do Radomia Kommissarzęm, za Laski
Iakuba Rybińskiego, Woiewody Chełminskiego. Daley posła-
no temuż z Kamięńca do Łomży w Mazowsze deklaracyą pre-
zenty na Kanonią Kátedralną Kamięniecką, gdzie rezyduiąc
Hozyusz ustawicznie, na obligacyą Stanisława Hozyusza Biskupa Ka-
mienieckiego, Kazania miewał, y ambonę za Ordynaryusza
trzymał. We trzy lata przyiachawszy do Beneficyum swoiego
Błdzewskiego, zaproszony do WW. OO. Iezuitow w Prze-
myślu z Kazaniem na dzień Kanonizacyi S. Stanisława Kostki,
potym S. Aloizego Gonzagi, gdzie solenizuiąc Alexander
Fredro Fredro Biskup Przemyślski, tak sobie go z Kazania upodobał,
że zaraz we cztery Niedziele, od Krola Iego Mości Augusta
II. prezentę mu ná Kanonią Katedralną Przemyślką przysłał,
y sam go instytuował w Radymnie, tegoż roko 1728. Depu-
tatem

tatem go uczynił, zá zgodnemi wotami Kapituły, gdzie bę-
dąc w Lublinie często zapraszany, kázánia miewał po ro-
żnych Ambonach. W Iarosławiu y drugie we Lwowie miał
także Kazánia na pomięnioną Kanonizacyą S. Stanisława
Kostki. Są drukowane niektore, iáko ná pogrzebie miáne
cum magno plausu, Alexandra Fredra Biskupa Przemyślskiego,
Kapitule tameczney przypisane, *Stante vita* iego, przy intro-
dukcyi *Indulgentiarum Lateranensium* do swoiey Katedry,
dedykowane pomięnionemu Biskupowi. Także Kazánie wy-
dał, o B. Lucyi Zakonu Swiętego Dominika, nowo beatyfi-
kowáney, drukowane w Lublinie 1729. Insze przypisane są
rożnym, iáko Wacławowi Sierakowskiemu Biskupowi Prze-
myślskiemu, Szumlańskiemu Episkopowi Przemyślskiemu
Ritûs Græci, Xiążęciu Augustowi Woiewodzie Ruskiemu, Mi-
chałowi Ordynatowi Zamoyskiemu, Woiewodzie Smoleń-
skiemu, y innym wielu. Zgoła, wieleby o pracach iego w Ka-
tedrach y publicznych interessach pisać z estymacyą, ktorey
doczytać się możesz w dedykacyi Filozoficznych Konkluzyi
WW. OO. Jęzuitow Przemyślskich, iemu przypisanych, gdzie
wyrażone są tych Domow kolligacye, to iest Czernieiow- *Kolligácye*
skich, Sobiegorskich, Suskich, Baliekich, Rzewuskich, Osso-
lińskich, Kraśickich, Wiszowatych, Jzbińskich, Czermień-
skich, Siedlickich, Ustrzyckich, Zurowskich, Terleckich,
Humnickich, Otockich, Siemieńskich, Wolskich, Leducho-
wskich, Zeczyckich, Wybranowskich, Dźierzkow, Olszań-
skich, Gruszeckich, Kontskich, Lanckorońskich, Chrząsto-
wskich, Boreykow, Sienińskich, Krosnowskich, Zurakowkich, *Siedliski*
Zieleniewskich, y inszych. Tegoż Kanonika z braćią swemi,
Gwido Siedliski Podsędek Przemyślski, iest bratem wuie-
cznym. Bliski także kolligat iest Włodzimierz. Swiatopełka *Xiążę Czetwertyński*
Xiążę Czetwertyński, ktory ma zá sobą Anielę Czermieńską, *Czermieńska Charczewski.*
Podstolankę Podolską, urodzoną z wuieczney śiostry ich
Siedliskij. Karol Charczewski Podkomorzy Przemyślski, y tęn
bliski kolligat z Golańskich. Iozef Wiszowáty ćioteczny *Wiszowáty.*
brat ich rodzony, miał Boguszownę Sędziankę Latyczewską. *Bogusz. Slawski*
Slawscy są także krewni, bo Izbińska ćioteczna tychże Ko- *Jzbińska*
śćieńskich śiostra, iest zá Slawskim, iáko też Borkowscy, z *Borkowski*
bráta rodzonego Borkowską máiącego.

SAS HERB.

EPIGRAMMA.

Pallida luna pluit, flat rubra, ſed alba ſerenat,
Aurea Luna Domûs, aurea ſæcla parit.
Spero ſuo generi venturum illuſtre ſerenum,
Stellis namque binis jungitur illa Jovis.
Quodque domo felix reſidet Jovis Arcitenente,
Sydere ſub tali naſcitur omnis Honos.

ABRRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

Na tarczy ieſt pole niebieſkiego koloru, w ktorym Xiężyc żołty czy złoty, rogami w gorę obrocony, na nich po gwiaźdźie iedney z ſześcią promieniami w śrzodku ſtrzała w gorę żeleźcem ſzybuiąca: nad koroną ieſt páwi ogon z ſtrzałą drugą przez niego przechodzącą, od prawego boku tarczy w lewy, iak go wyrazaią, *Paprocki o herbach fol:* 547. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 195. *Nieſiecki tom:* 4. *fol:* 43.

POCZAT-

POCZĄTKI HERBU TEGO.

Oryginał herbowny

Rycerſkiemi dźiełami, podczas iaſney nocy, ten herb ieſt nabyty, co wyrażaią Gwiazdy y Xiężyc z ſtrzałą w niebieskim polu, ále nie piſzą Herbarze o początkach iego, tylko że z Saxonij wnieſiony był do Węgier, gdźie támże bite pod tym herbem czerwonę złote świadczą, iż z tego Domu niektory Pan możny był Podskarbim Węgierskiego Kroleſtwa, za ktorego zaſługi pozwolono mu bić takie pieniądze, dla wieczney pamiątki dźieł iego heroicznych. Z Węgier do Ruſi wnieſiony był przez *Huyda*, Komeſa Familij Saſow y Hetmana Woyskowego, gdy tám przybył z potencyą ſwoią po Kolomanie Krolu Halickim, przeciwko Daniela Krola Ruskiego, Lwa ſyna iego, y inſzym Xiążętom Ruskim, odbieraiącym na ſiebie Halickie Państwo, gdźie zoſtawſzy ſię przy Xiążęciu Danielu z Chorągwiami ſwoiemi, tym herbem naznaczonemi, woiował przeciwko Krolom Polskim, nie raz zwycięztwa otrzymuiący. Co widząc Daniel Xiążę y Krol Ruski, ożenił go z bliską krewną ſwoią, y obſzerne włośći mu nadał z bogactwámi, z ktorey maiąc ſyna urodzonego, Krol pomięniony na Chrzcie dał mu ſwoie imię Dániela, od ktorego potym *Daniełowiczowie* pochodźili, o czym iawnie wyraza *Woyciech Strepa pod rokiem* 1236. zaczynaiąc tak: *Eô tempore Comes Huyd cum non contemnendo exercitu venit ad Ducem Danielem, Maſoviam omnem Duce orbam, Leone Duce cum Ruſſis & Litvanis populante & peragrante &c.* A że ten *Huyd* Saskim gadał ięzykiem, zwano go Saſem, y herb iego Sas, iak powiada *Paprocki & Okolſki tom:* 3. *fol:* 195.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Biſkupi

Staniſław Witwicki, herbu Sas, umarł Biskupem Poznańskim w roku 1697. *Treterus.* Tenże był pierwyi Biskupem Łuckim do roku 1688. *Załuſki.* A przed tym ieſzcze Biskupem Kiiowskim, do roku 1680. *Idem.* Jędrzyi Winnicki herbu tego, był Episkopem Przemyślskim, po Lwie Załęskim herbu Nowina, ktory umarł 1703. *Nieſiecki.* Cyryl Terlecki herbu Sas, był Władyką Łuckim, ktory oddał poſłuſzeń-

 ſtwo

ſtwo Rzymowi roku 1595. *Idem.* Władykami Przemyślskiemi byli, Wawrzyniec Terlecki 1532. Arſeniuſz Terlecki 1560. Stefan Bryliński 1581. Antoni Witwicki 1679. Innocenty Winnicki, po nim Ian Winnicki 1691. y Ierzy Winnicki, oraz Metropolita Ruski. Metodiuſz Terlecki był Episkopem Chełmskim y Bełzkim od roku 1626. *Idem.*

Woiewodowie Ian Dániłowicz umarł Woiewodą Ruskim 1624. *Starowolſki.* Mikołay Daniłowicz tymże Woiewodą 1688. *Załuſki.* po nim Franciſzek Dźiedoſzycki herbu tego 1704. *Idem.*

Kaſztelanowie Franciſzek pomięniony Dziedoſzycki herbu Sas, był pierwey Kaſztelanem Kiiowskim do roku 1688. *Duryewſki.* Ian Daniłowicz z Kaſztelanij Lwowskiey poſtąpił na Woiewodztwo Ruskie 1614. *Okolſki.* Mikołay zaś Daniłowicz Kaſztelan Lwowski, wziął Podskarbſtwo Koronne 1616. *Idem.* Ian Strutynski był Kaſztelanem Inflantskim 1738.

Mikołay Daniłowicz umarł Podskarbim Wielkim Koronnym 1624. *Starowolſki.* Ian zaś Daniłowicz tymże Podskarbim umarł roku 1650. *Kobierzycki &c.* Pomięniony Mikołay

Marſzałkowie Daniłowicz był Marſzałkiem Jzby Poſelskiey w roku 1593. *Braun.* Franciſzek Dubrawski herbu Sas, Podkomorzy Przemyślski, Marſzałkował na Koronacyi w Krakowie 1649. *Idem.* Tęnże Dubrawski, był pierwyi Marſzałkiem Jzby Poſelskiey 1654, *Jdem.* Ian Karol Daniłowicz Krayczy Koronny, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1675. *Nieśiecki.*

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom* 3. *à fol:* 198. *ad fol:* 202. wyrażeni.

Błażowſcy, czy Blażewſcy, iák *Okolſki.*
Buchowſcy w Ruskim y Przemyślskim.
Chodkowſcy z Bobina.
Daniłowiczowie w Ruskim y inſzych.
Dubrawſcy w Halickiey Zie:
Dziedoſzyccy z Dziedoſzyc na Sokołowie.
Hrebiccy w Bełzkim.
Huberniccy w Pokuciu.
Jaśińſcy w Łęczyckim.
Kłodniccy nie piſze kędy.
Kropiwniccy, w Przemyślsk: y Bracławskim
Kruſzelniccy czy Kruśielnic: iák ich *Okolſki* zowie, á nie piſze kędy.
Nowośielſcy, nie piſze kędy.

Orłowſcy w Chełmińskiey Z.
Ráſzkowſcy, czy Ráſzkowie według *Okolſkiego*, lecz nie piſze gdzie.
Rożniatowſcy nie piſze kędy
Skotniccy w Ruskim Woiew:
Sulatyccy tamże w Ruskim.
Swiſtelniccy w Pokućiu:
Tarnawſcy w Sanockiey Zie:
Tyſsarowſcy w Ruskim Wo:
Wołośieccy tamże w Ruskim.
Woryſcy nie piſze kędy.
Zawiſzowie na Ruśi.

Nieśiecki więcyi zebrał *tom:* 4. *fol:* 43, ktorych wyrażąm:

Baczyński.	Brześciański.	Komarnicki.	Siemiaſz.
Bandrowski.	Czołhański.	Łucki.	Strutyński.
Baraniecki.	Długopolski.	Maneſterski.	Winnicki.
Bereżeznicki.	Dobrzański:	Mańczak.	Wiſłocki.
Biliński.	Dziedziel.	Mśćiſzewski.	Witwicki.
Boiarski.	Hoſzowski.	Odrzechows:	Wołkowicki.
Bratkowski.	Jamiński.	Podwyſocki.	Zurakowski.
Bryliński	Jaworski,	Rudnicki.	Zukotyński.

PROCEDENCYA

De Kobla & Ráczkowicze

ULNICKICH HERBU SAS,

W Woiewodztwie Przemyślskim, y inſzych Poſſeſſyie ſwioie maiących.

Bywał tęn Dom zdawna Rycerſki, heroicznemi dziełami *Ulniccy* napełniony, iako poznać z Antenatow podczas woięn gwałtownych, Kawálerskiemi charakterami ozdobionych. Krzyſztof Sas Ulnicki, Grzegorza Iozefa *binominis* Ulnickiego, Łowczego Owruckiego Pradziad, piſał ſię *de Kobla & Raſzkowicze* Sas Ulnicki. Był Rotmiſtrzęm w Woyſku Litewſkim Znaku Petehorſkiego, á nie tylko Roty, ále częſtokroć całe Woyſkowe Pułki, przy ordynanſach ná podiazdy nieprzyiacielſkie prowadzący zá Władyſława IV. Krola, mężnie z Moſkwą, Turkami, y Kozakami ucieraiąc ſię w okazyach niżey opiſanych. Były álbowięm zá iego Rotmiſtrzoſtwá woyny, w życiu Krola pomięnionego, przez *Stanisława Kobierzyckiego* opiſanym, po obraniu iego przez ſtany Moskiew-

skie na tron Imperátorski, á obruszeniu się Rossyiskim ná Polakow, gdy Roku 1613. dnia 13. Czerwca odebrali nászi fortecę y miasto Smoleńsk, iak napisał *Laudatus lib: 6. fol: 376. u Cellarego fol:* 113, á potym zá Michała Federowicza rekuperowałá Moskiewka potencya, gdzie Władysław na tęn czas ieszcze Krolewicz poszedłszy z Woyskiē Polskim, od R. 1616. przez trzy lata woynę toczył, poki ná samę nie wkroczył Stolicę, mszcząc się swoiey pospozycyi. Po wyściu z tamtąd iego, áż do Roku 1633. w ustawicznych tamże utarczkach zostawał pomięniony Rotmistrz Ulnicki z inszemi Woyskami, poki przez traktaty nie przyczynili kraiu Moskiewskiego Polszcze, więcey niż na sto mil wszerz y wzdłuż miarkuiąc, iak pisze pomięniony *Autor fol:* 118, wyrażaiący odebrane miasta y fortece z swoiemi przyległościámi, ále nie dotrzymawszy traktatow Moskwa Smoleńsk odebrali, Litwę, y pograniczne dobra pustosząc, ktory iuż Krolem Władysław zostáwszy, z Krzysztofęm Radziwiłęm W. Hetmanęm Lit: w kilka mięsięcy rekuperuiąc, wielkich niewczasow z Woyskiem zażywali, iák pisze pomięniony *Cellarius fol:* 122. *Domuncala lignea Regi diversorium præbebat, tuguriola ex stramentis, arborumq; frondibus contexta milites tegebant. Vigiliæ frequentes sub dio, & frigore, in quibus visitandis Rex haud negligens fuit.* Czego też doznał y Ulnicki Rotmistrz po mięniony, tamże będący.

Moskiewska woyna

Niewczásy Ulnickiego.

Wszczęła się potym Woyna Turecka w Moldawach, záKasspra Gracyana Tetrarchy czy Hospodara tamecznego, w Ro: 1634, iák pisze *Piasecki fol:* 480, ktorey z Litewskiemi Woyskami Rotmistrz Ulnicki assystował. Nástały większe po śmierci Krola Władysława woyny zá Iana Kaźimierza, ktore tákże praktykował pomięniony Ulnicki, iáko z Alexym Jmperatoré Rossyiskim, Károlęm Gustawęm Krolęm Szwedzkim y innych, o ktorych pisał *Pastorius de bello Scithico*, będąc przy Zołtowodzkiey y Korsuńskiey Chmielnickiego batalij, pod Pilawcami, Lwowęm, y Zbarażęm, lub na przesmyku, czy też w ogniu samym, według dánych sobie ordynansow, zawsze szczęśliwy w niebespieczeństwie, o ktorych też woynach gwałtownych pisze *Pruszcz w Fortecy fol:* 282, z cudownemi rzeczami, pod czas nich dzieiącemi się, ktore lubo trwożyły woyska y Ry-

cerstwo, nieustraszony iednak w wszelkiey nawalności stawał. Tenże miał za sobą żonę Zofią Iskrzankę, Bogusława Iskry Woyskiego Smoleńskiego Corkę, z Woynarowskij urodzoną, á bliską Kolligatkę imięnia Horaimow y Butowiczow, w Litwie maiących dobra swoie, po ktorey śmierci wszedł w kontrakty małżeńskie z Szuyską, niegdy Domu Xiążęcego w Moskwie y w Litwie, z tey urodzony Woyciech Sas Ulnicki, naśladuiąc Antecessorow swoich służył także woynie, żyiąc za Krola Michała Korybuta, y za Iana Sobieskiego, tokże Rotmistrzem y Pułkownikiem pod znakiem Petehorskim, á Rycerzem sławnym przeciwko Tatarom pod Bochowem, także gdy całemu Rycerstwu z pospolitym ruszeniem kazano na koń wsiadać, y stawać pod Gołąb, gdźie Broniewskiego dla zdrady przekupiono, ktorego z inszemi Rotmistrzami dekretował, y na tym podpisał się, aby go rozsiekáć, y na kobiercu po Obozie nosząc, wołać: *Tak zdraycy każdemu stanie się.* Był pod Chocimem Ulnicki Woyceich z woyskiem Litewskim, przeciwko Tureckiey Monarchii, gdy Krol Michał we Lwowie struty zachorował, y umarł Roku 1673, gdźie dla ambicyi Tureckiey y oczekiwania większego woyska Azyatyckiego, niechcąc przez długi czas wyniść z okopow przeciwko Rycerstwu Polskiemu, lubo z głodzone woyska Koronne y Litewskie będąc, iednak znużeni niewczasem ná okopy Tureckie skoczyć musieli, ktorym przodkował Woyciech Ulnicki z dywizyą swoią, mocno ich z mięszali, y Oboz Turecki przełomawszy ochotnie splądrowáli, z niemałym pożytkiem swoim, iáko patrzył przytomny tamże *Kwiatkiewicz* opisuiąc, że przed trzema dniami tey wiktoryi, były znaki na powietru ku wschodowi słońcá, to iest woyskowe szyki y utarczki, ktore się z sobą bardzo ucierały. Po Elekcyi Krola Iana III. roku 1674. dnia 28 Maja, gdy tenże nowo-obrany, á ieszcze nie koronowany Sobieski poszedł z woyskiem Koronnym y Litewskim w Ukrainę, był tenże Ulnicki z Chorągwiami Petehorskiemi, gdźie z Starszeństwem swoim w Obozie, ciężką wytrzymawszy zimę, Kozackie y Tatarskie tumany poskromili, do tego Turecką —prezę, co raz bardzyi szerzącą się zastanowili, y wszystkich nieprzyiacioł Orientalnych, z gra-

Iskra Bogusław Woynarowski. Horaim Butowicz. Woyciech Ulnicki.

Broniewski.

nic Polskich wypędźili, á od wszelkiego niebespieczeństwa Oyczyznę uwolnili. Był y w tych okazyach Rotmistrzuiący, gdy Tatarskie czambuły spustoszyły okoliczność całą na Podolu, gdźie strapieni y z głodzeni Rycerze, będąc wielką nieprzyiaciela Tureckiego mnogością ściśnieni, ani Turcy małey kwoty Polakow zwyciężyć nie mogli, ani szczupłe woyska naszego obozy złąmać ich nie zdużały, aż do Traktatow spokoynych nakłonili się, Kozaczyzny z Ukrainą y Podolem na czas ustąpiwszy. *Te zaś wiadomośći mąm z dawnych Manuskryptow, ktore z Autorami wyrażonemi zkonfrontowałem w czasie zgadzaiącym się.*

Pomieniony Woyciech Sas Ulnicki, Rotmistrz y Pułkownik Petehorskiego woyska Litewskiego, miał w dożywotniey przyiaźni Maryannę Szuyską, z Kniaźiow Moskiewskich á potym Litewskich, urodzoną z Wychowskij, a Wawrzyniec Szuyski Ociec iey, był Stolnikiem Czerniechowskim. Szymon Sas Ulnicki Syn Woyciecha, ożenił się z Agatą Matkowską, Gabryela Matkowskiego z Kochańskij urodzoną, Corkę; do tey należące familie: Zołkiewskich, Wołczyńskich, Roźniatowskich, Sużańskich, y innych. Grzegorz Iozef Sas Ulnicki, Łowczy Owrucki, wszedł w kontrakty małżeńskie z Ludwiką Bogurską, Władysława Bogurskiego, Burgrabiego Chełmskiego Corką, ktory kilka razy bywał Deputatem na Trybunał Koronny z Woiewodztwa Chełmińskiego. Matka Ludwiki Bogurskiey z Domu Frankwiczowna, do ktorey Kolligacyi należą Bácirscy, Paproccy, Sokołowscy, Zierniccy, Zołtowscy, Sempławscy, Jákubowscy, Lescy, Zurakowscy, Shorzowscy, Starorypińscy, &c. Antoni Sas Ulnicki, Rotmistrz nad woyskiem Petehorskim W. X. Litewskiego, Brat Stryieczny rodzony Grzegorza Jozefa Ulnickiego, w Woiewodytwie Mińskim ma swoie dobra. Adam Norbert Sás Ulnicki, Syn Grzegorza Jozefa Łowczego Owruckiego.

Szuyski
Wychowski
Matkowská
Kochańska
Kolligaci
Bogurski
Kolligacya

Herby y Kolligacye *ex lumbis maternis* do Sasow Ulnickich należące, są te. Iskrow Herb *Topacz* Prababki Grzegorza Jozefa Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, wzwyż pomieniony iest Sępie skrzydło 82 arne, barkiem w práwą tarczy obrocone, noga u niego złota w czerwonym polu, na hełmie

Herb Iskrow
Topacz

hełmie trzy piora Strusie, tak go opisuie Paprocki w Gniaźdźie *fol.* 907. o Herbach *fol.* 567. *Okolski, Bielski, y Niesiecki,* ktory o Iskrach tylko wyráża *Tom: 2. fol.* że w Wołyńskim Woiewodztwie znayduią się. Władysław Iskra mąż woienny, Stolnik Buski, Porucznik Bielińskiego Podkomorzego Koronnego, *Constit.* 1690. *fol.* 6. zginął chwalebnie w okázyi mężnie się potykaiąc z Wołoszą 1691. Corka iego była za Branickim Kasztelanem Halickim.

Szuyskich Kniaźiow Herb *Pogonia*, Babki Grzegorzá Jozefa Ulnickiego, iest ieźdźiec zbroyny, na koniu białym; czyli też S. Ierzy, w lewą tarczy rozpędzony, na ktorego szyszaku Strusie piora białe, czarnego Smoka skrzydlástego kopią przebiiacy przez paszczękę iego otwartą; na hełmie Mitra Xiążęca z Krzyżem złotym, na tarczy pole purpurowe. Ten Dom przeniosł się z Moskwy do Polski przed Rokiem 1600. iak pisze *Starowolski declamat: contra obiect.* Bazyli Szuyski Xiążę, był na Tron Moskiewski wsadzony R. 1609. iak pisze *Kobierzycki lib. 2. fol.* 69. Jana Alexandra Chorążego Brześciańskiego wspomina *Przyłuski in Felice Luceor:* w R. 1639. Syn iego Władysław Alexander z Iadwigi Krzywczyckiey urodzony, także Chorąży Brześciański, ktoremu Justyna Kolendźianka żona iego, wystawiła srebrny nadgrobek u OO. Bernardynow w Brześciu R. 1671. Franciszek Syn iego Podstoli Brześciański. Konstantyn syn Iana Alexandra Pisarz Ziemski Brześciański, Posłował na Konwokacyą R. 1674. *Constit: fol.* 13. z kąd Kommissarzem został do zapłaty woyska, *Constit: fol.* 3. potym będąc Chorążym Brześciańskim został Deputatem do boku Krolewskiego dla obrady. *Constit. fol:* 8. z kąd był uregalizowany Pisarstwem W. X. Litewskiego, Starostwem Iałowskim y Zahalskim. Miał trzy żony 1mô Brzozowską Woiewodzankę Brześciańską, z ktorey syn Dominik Chorąży Brześciański, Poseł na Seym R. 1703. Deputat do boku Krolewskiego do obrady. *2do* miał Konopacką Kasztelankę Chełmińską. *3tio* Ludwikę Sapieżankę, Siostrę rodzoną Woiewody Trockiego. *4to* Annę Kopciownę, Kasztelankę Trocką wdowę po Karolu Łużeckim Woiewodźie Podolskim, z ktorą miał syna Apolloniego Starostę Zahalskiego.

Szuyskich Herb Pogonia.
Szuyskich Kniaziow Kolligacya
Konopacka
Sapieżanka
Kopciowna
Łużecki

Tegoż Konstantyna Xcia Szuyskiego corka iedna Paco-

Pacowá

Oſſolinſka. Ogińſka. wa Chorążyna W.X.Litewskiego, druga Oſſolińska Starościna Drohicka, y Ogińska Staroſty Uświackiego żona. Sioſtra Konſtantyna y Władyſława Anna, poszła za Staniſława Ruſieckiego, Kaſztelana Mińskiego. Ierzy Konſtantyn, Cześnik Brześciański, y Sędźia Grodzki, umarł R. 1694. ktory za Jana Kazimierza Krola Polſ. we wſzyſtkich woynach z Chorągwią ſwoią mężnie ſtawał: był Deputatem na Trybunał Litewski R. 1691. pierwſzi żona iego Petronella Miączyńska, Sioſtra rodzona Woiewody Wołyńskiego; druga Zardęcka Sędźianka Brześciańska. Krzyſztow Podſtoli Brześciański, miał żonę Izabellę Mleczkownę Podkomorzankę Drohicką, na ktorą po śmierci Woyciecha Ulleczka Woiewody Podlaskiego fortuna ſpadła. Jan Szuyski Woyſki Bracławski, zoſtawił dwoch ſynow; Jana Jerzego, ktory z Katarzyną Sawicką Woiewodzanką Brześciańską, miał pięci ſynow. Drugi ſyn Woyskiego Staniſław Skarbnik Nowogrodzki. &c.

Matkowſcy. Matkowskich Herb *Sas*, ktory iuż opiſałem, należący do Matki Grzegorza Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, ale mi Familia iey niewiadoma, iż nie maſz tego imienia w żadnym Herbarzu.

Boguriſcy. Bogurskich Herb *Szeliga*, należący do żony pomienionego Grzegorza Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, ieſt Xiężyc żołty rogami do gory obrocony, w śrzodku niego Krzyż Kawalerski takiegoż koloru, w czerwonym polu, na hełmie Pawi ogon, inśi noſzą pięć pior Struſich, według *Paprockiego, Okolſkiego, Bielſkiego, Nieśieckiego tom: 4. fol 268.* ktorych wſpomina *tom: 1. fol. 126*, piſząc ich Bogorskiemi y Bogurskiemi, ale im herb odmienił z niewiadomości, przydaiąc *Zugończyk*, gdźie powiada, że Bogurska była za Macieiem Malkowskim herbu *Prus*. Jędrzey z Kościelca Burgrabia Malborski, podpiſał Elekcyą Jana Kazimierza z Pomorskiego. Mateuſz Woyciech Bogurski Proboſzcz y Kanonik Gutſztacki, Pleban Glottowski. &c.

Krewni. A ponieważ Ulniccy maią przydomek Sas, przeto poznać łatwo, że idą od pierwſzego Genearchy ſwoiego Huyda Komeſa, Saſem zwanego, bliskiego Kolligata Daniela Krola Ruskiego, y Domow inſzych Saſem pieczętuiących ſię; ktorych będąc krew iedna, na wiele Familij podźielona, rożni ſię imięniem tylko, nie rzeczą ſamą. Krewni tedy Ulnickich ſą wſzy-

ſcy, ktorych między Dygnitarzami, z początku tey familij wyraziłem z honorami ſwemi, y Domy wzaiemnie do ſiebie należą, ktorych imiona wſpomniałem pod herbownemi, oprocz tych, ktorzy poźniey przyięci ſą do herbu Saſa, albo tenże Herb przyięli w Litwie, pod czas Unii z Koroną Polſką.

Iáworſcy. Wanczáłuch. JAWORSCY Herbu Sas, na Jaworze w Ziemi Przemyślſkiey, pochodzą od Wanczałucha Graffa Węgierskiego, ktory za Ludwika, y Władyſława Jagiełły, Krolow Polskich oraz y Węgierskich Dźiedźicznych, zaſłużył tu ſobie przez Rycerskie dźieła, y heroiczne odwagi, że go Krol Iagiełło godnością Szlachecką ozdobił, y nadał mu dobra znaczne, na trzy mile wzdłuż w Woiewodztwie Ruskim á Ziemi Przemyślskiey leżące, to ieſt Wieś Turkę, Iaworę z attynencyami, y Ilnik, iako świadczy Przywilij w Medyce dany *Feria quarta intra octavas S. Joannis Baptiſtæ, Anno* 1431, ktorego to Przywileiu, iako y innych potym Krolow Polskich z kilką Przywileiow razem ieſt oblata w Ziemſtwie Przemyślskim *Feria tertia poſt Feſtum S. Margarethæ Virginis & Martiris, Anno Domini* 1633. Pomieniony Graff Wanczałuchus, maiąc ſynow trzech, Zanká, Chodka, y Iwanka, podźielił między nich dobra pomienione. *Iaworſcy Tureccy. Ilniccy.* Zanko oſiadł ná Iaworze, od ktorego Iaworſcy; Chodko na Turce, od ktorego Tureccy; Iwanko na Ilniku, od ktorego poszli Ilniccy; ktorym to herb Sas, z Węgier przenieſiony, nadany ieſt.

Baranieccy. BARANIECCY Herbu Sas, w Ziemi Przemyślskiey, ktorych wſpomina *Nieſiecki tom* 1. *fol*. 37. nie wiedząc o herbie, *Stankowſka.* iż Staniſław Báraniecki, około Roku 1550, miał Katarzynę Stańkowską, Dźiedźiczkę na Stankowie, Dołhyni, Morſzynie, Falſzowie, y Strzelkowie; Synow z nią *procreavit* dwoch, *Orzechowſki.* Iana y Staniſława, y Corkę Iadwigę, za Staniſławem Orzechowskim, Piſarzem Przemyślskim, Stefan złączył ſię z Do- *Domaniewſka.* maniewską na Wołyniu. Potym piſze pomieniony *Nieſiecki tom: 4. fol.* 788, te ſłowa: Baraniecki *herbu Sas*, o tych mowiłem w pierwſzym Tomie, álem ich Herbu nie wiedźiał. Z tych Damian Báraniecki, Sędźia Kapturowy Lwowski 1737. la tyle dopiſuię, iż Bazyli Baraniecki, herbu Sas, był Dźiedźicem *in certis ſortibus* Baczyna w Ziemi Przemyślskiey, ſyn iego Marcin Baraniecki, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Anną Wro-

Wroblewska. ną Wroblewską, z ktorych urodzony Ian Baraniecki, Subdelegat Grodzki Hálicki 1757.

Długopolscy. DŁUGOPOLSCY Herbu *Sas*, ktorych spomina *Niesiecki tom. 2. fol: 39.* mowiąc: Na Wołyniu widźiałem iednego z nich nadgrobek z tym Herbem. Długopolska była za Stanisławem Karsznickim, Kasztelanem Wieluńskim. *Karsznicki.* Ia dalszą mam o nich relacyą, iż Przodkowie ich pochodzą z Krakowskiego, byli y w Sieradzkim, iż Ciotka teraźnieyszych Krystyna Długopolska, była za Karsznickim Chorążym Ziemi Wieluńskiey, o mil siedm od Częstochowy. *Kársznicki.* Kazimierz Długopolski Miecznik Łukowski, służył za Towarzysz z Xiążęciem Radźiwiłem, Kanclerzem W.X. Litewskiego, ktory potym osiadł w Brzeskim Woiewodztwie, miał *1mô votô* Borkowską, z ktorey Ian; *Borkowska.* *2dô votô* Turowską, z ktorey Iozef Protonotaryusz Apostolski, Kanonik Katedralny Kiiowski, Proboszcz Karoliński, Ianowski na Polesiu y Bereski Pleban, w Woiewodztwie y Dyecezyi Brzeskiey, á Powiecie Pińskim Beneficyi situowánych, drugi Brat iego rodzony Xiądz Iozef y Iakub Swiecki; *Turowska.* *tertiô votô* Kazimierz pomięniony miał Niepokoyczycką, z ktorey Tomasz; ci wszyscy *in vivis* 1757. *Niepokoyczycka.* Stryi tychże Benedykt, na Wołyniu zostawił po sobie synow trzech.

HORDYNSCY herbu Sas, z ktorych Stefan Hordyński, Miecznik Kiiowski, Vicesgerent Grodzki Lwowski 1751.

SIE-

SIENIUTA HERB.

E P I G R A M M A.

Vexillum complexa Crucis, signumq; salutis,
Stemmata, victores hostibus esse docent.
Totum nempe videns grassantia fata per orbem,
Mars venit, & veniens bellica signa tulit.
Magna Crucis Sanctæ melius Vexilla secutus,
Hoc Labarô mundum & tartara victa fecit.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Opisanie Herbu. Iest nie cała Chorągiew woienna, iakiey Chrześcianie w okazyach przeciwko Poganom zażywali z Krzyżem, zastawiaiąc się za Wiarę świętą Katolicką, ktore to znaki zwyczaiem Rzymskim y Patryarchow Hierozolimskich dawnością na woynach, przeciwko nieprzyiacielom Krzyża y Kościoła Bożego miewali, tym kształtem iednak rozwinione, iako teraźnieysze chorągwie, woyskowe: ta zaś Chorągiew iest koloru białego, Krzyż iakoby wiszący cały niebieski, w polu czerwonym. Wiadomá ta iest expozycya wszystkim Histo-

Ccccc rykom

rykom dawnym, ktorzy piſali *de perſecutione Chriſtianorum tempore Eccleſiæ primitivæ*; przeto omylił ſię, kto napiſał, iż to ieſt *Chorągiew Kościelna*: takie bowiem chorągwie ieſzcze naſtały od czaſow Konſtantyna Wielkiego pierwſzego Katolickiego Ceſarza, y Swiętego Sylweſtra pierwſzego Papieża, na początku czwartego wieku po Narodzeniu Chryſtuſowym, gdy ten Swięty Ceſarz wſzyſtkie Chorągwie woyſka ſwoiego, znakiem Krzyża Swiętego naznaczyć kazał, z tym napiſem; iako mu BOG na powietrzu pokazał: *In hoc ſigno vinces*, o czym *Baronius ex Prudentio* tymi wierſzami świadczy:

Dokumentá.

CHRISTUS purpureum, gemmanti textus in auro,
Signabat labarum, clypeorum inſignia CHRISTUS
Scripſerat, ardebat ſummis Crux addita criſtis.

A dopiero po tryumfach iuż generalnych Konſtantyna Wielkiego z pogaństwa, y po odebraniu Ziemi świętey Hieruſalem, na wieczną pamiątkę z nim tryumfuiącego Kościoła Rzymſkiego (nie mowiąc tu *de triumphanti Eccleſia* z Wybranemi Pańſkiemi w Niebie) przed ludźmi zgromadzonemi, iako to woyſkiem Chryſtuſowym, pod czas proceſſyi poczęto noſić chorągwie, iakich y teraz uzywaią, wiſzących na doł, iż iuż nie ſą znakami woiuiącemi. Na oſtatek, dla dokumentu oczywiſtego, że to ieſt Chorągiew woienna, á nie Kościelna, kładę tu text *Okolſkiego tom: 3 fol.* 111. ktory piſał z ſtarożytnych y dawnieyſzych przed ſobą Hiſtorykow. *Originem verò armorum Simeoni militi inde conceſſam, ipſa gentilitia inſtruunt, quod in bello cruento nedum fortiter & ſtabili animo pugnaverit, ſed medios inter hoſtes, ſuorum victricia ſigna jam ab hoſte preſſa & lacera proſpere eduxerit hoſtesq; proſtraverit.* Coż tedy na tey woynie miała tám zá ſpráwę Kościelna chorągiew? ile że to był akt woienny á nie Kościelny, na ktorym znakow ſámopuſzczonych tylko pod czas proceſſyi zażywano. czemu ſáme iego ſprzeciwiaią ſię ſłowa, *ſuorum victricia ſigna &c.* toć tedy nie Kościelne, ale zwycięzkie znaki, to ieſt woienna chorągiew bydź rozumie. Co y dáley rozumie piſząc: *fol.* 112. *Arma á Duce Volhiniæ & Vlodimiriæ conceſſa, ob præclara in Caſtris & bello merita fuerunt*, iako niżey.

ORIGINAŁ HERBU.

Początki tego zaſzczytu dopiero namienilem, obſzerniey

iednak

iednak z *Baroniuſza* y inſzych Hiſtorykow dochodzę, iż znak tey Chorągwi z Krzyżem niebieſkim ma pierwiaſtki ſwoie, lubo nie herbowne, ale woyſkowe od Wielkiego Konſtantyna Ceſarza, ktoremi przed expedycyą do Ziemi świętey Krzyż ná Niebie pokazał ſię z wyrażonym wyżey napiſem, dla czego Krzyżami niebieſkiego koloru, chorągwie woyſka ſwoiego wſzyſtkie poznaczyć kazał białe, niewinność Chrześciańską reprezentuiące. A ponieważ z *Paprockiego o herbach fol:* 674, *y w Gniaździe Cnoty fol:* 1126. piſze *Okolſki loco citato*: *A Ducibus Ruſſiæ & Volodomiriæ conceſſa fuerunt militi dicto Sien, qui ex Volhynia militem ducebat Sien Ruthenum, Semianum latine, ſeu Simeonem ſignificat, á quo filij Sienuty & Sieniutæ, atq; Sieniutovitij noncupati fuerant. Antiqua & multis meritis clara Familia apud ſuos Principes, quòd ipſa linea Familiæ, atq; diverſæ illarum poſſeſſiones demonſtrant, atq; tituli cum dignitatibus Regni edocent. Originem verò armorum Simeoni militi inde conceſſam &c.* iako wyżey. Toć tedy poznać, iż ten herb ieſt w ten czas nadany, gdy ieſzcze Xiążę Włodzimirz żył będący Katolikiem, roku albowiem 1001. wielkie między Synami iego wſzczęły ſię domowe kollizye, y utarczki między *Wiſſesławem* Xiążeciem Nowogrodzkim, *Stanisławem* Smoleńſkim, *Sudysławem* Pleſzkowſkim, *Wutdewołodą* Włodźimirſkim, *Poſzciſdem* Wołyńſkim, y ieſzcze z innemi ſobie pokrewnemi, z ktorych Swętopełka Kiiowſczyznę odebrał, á bráci *Chleba y Boryſſa*, między Swiętych w krotce policzonych, zámordował; ktore okazye, y dálſze potym naſtępuiące, poſtronne y ſąmſiedzkie narody na ſiebie poruſzyły, o czym *Cromerus lib:* 7. *fol:* 185 *& ſequent.* Iednak zmogłſzy ſię Xiążęta Ruſkie, iako Bolesławowi Polſkiemu, tak y Kolomanowi Węgierſkiemu, Krolom odpor dawſzy, Krolami zwać ſię poczęli, iak piſze *Cellarius Deſcriptio: Reg: Polon: fol:* 305. *Quamvis autem Hungari in Ruſſia nihil retinuerunt, ipſorum tamen Reges ſe Galatiæ ſeu Halitiæ & Lodomeriæ, quam Cromerus lib:* 7. *fol:* 186. *Vladimiriam eſſe arbitratur, Reges appellare ſoliti ſunt. Tunc temporis inter Ruſſos magna potentia eminebat. Daniel Romani filius, qui per Opiſſonem Nuncium Apoſtolicum à Papa obtinuit titulum Regium & coronam, quòd pollicitus fuerat, cum ſuis ſubditis ſe Romano Catholicam fidem amplexurum, & Chriſtianas Religiones contra Tartaros*

Początki Herbowne.

Dowody.

taros

taros defensurum esse. Sed promissis non stans, Tartaris & Lithvanis Poloniam bello adorientibus, adjumento fuit. Krotko mowiąc, iż po nim nastąpił Leo bez tytułu Krolewskiego, ktory około roku 1280, naywyższe rządy Xięstwa Ruskiego administrował, á potym Kazimierz II. y Władysław II. Krolowie Polscy, część południową Rusi odebrali, á záś Lubart Syn Gedymina Xiążęcia Litewskiego, część pułnocną wziął po żonie, reszta Rusi dostało się Bolesławowi Xiążęciu Mazowiecki mu, ktory z Ruski był urodzony. Czytáć o tym nie tylko pomienionego *Kromera lib: 1. de origine & rebus gestis Polonorum*, ále też Kronikę Ruską, ktora iest napisana przez lat siedmset, áż do roku 1554.

To do zrozumienia przełożywszy, ponieważ nie mámy czasu, áni determinowaney bátálii, kiedy *Sieniuta* pierwszy Genearcha Domu tego, otrzymáł herb swoy zá dźieła Rycerskie, pod czas woyny Chrześciáńskiey, iak *Paprocki* y *Okolski* pisze; łatwá, á rzetelna może bydź z tąd indagacyá; iż ponieważ *á Ducibus Russiæ & Vlodimiriæ concessa fuerunt militi dicta Sien &c.* toć nie pierwey, niżeli Xiążę cáłey Rusi Włodźimirz żył, ktorego Synowie pozostali partykularnemi Xiążętami roku 1001. albo też poźniey, gdy po zabiciu braci swoich Chleba Xiążęcia Rostowskiego, y Boryssa Xiążęcia Murowskiego, roku 1004. zostali heretykami wyklętemi od Kościoła Bożego, gdy Swatopełkę bratoboycę ziemia żywo pożarłá, roztąpiwszy się pod nim, po lasach błąkaiącym się, o czym *Cromerus & Strytkowski fol: 166. & sequentibus* *u Pruszcza fol. 30, & sequent:* bo iuż potym byli Herezyarchami, iako poznać z *Dánielá* Xiążęcia Ruskiego, ktory deklarował bydź Katolikiem, y miał mieć sobie koronę Ruską konferowaną, iakom namienił, potym záś poszli w niewolą y *fœudum* Krolow y Xiążąt pomienionych, przez co nie było okazyi woiować za wiarę Chrześciańską przeciwko Pogánom, ále ieszcze w ten czas, gdy Xiążę Włodźimirz będący prawym Katolikiem, miewał wielkie woyny z Xiążętami Litewskiemi, ná ten czas w pogáństwie zostaiącemi, y Hanami Tatarskiemi, o czym pomieniona Kronika Ruska opisuie. Z tąd się tedy prawdźi, iż około roku 1000. konferowány iest herb wyrażony *Symeonowi* Rycerzowi, á raczey Wodzowi, z Xiążąt Ruskich pochodzącemu, iako wyraża *Sieniutow* Genealogiá, z dawnych munimentow y dowodow swoich.

PROCEDENCYA SIENIUTOW LACHOWIECKICH.

WPrawdźie ten Dom starożytny, od początkow swoich, šlachetnego imienia do tych czas nigdy nie odmieniał, iako insze od włości, á po staroświecku imion, to iest wśiow nábytych w rożne nazwiska są dystyngwowani; przecież od poźnieyszych Historykow ma swoie nieukontentowanie, częścią dla herbu nie dobrze wyprowadzonego, częścią dla procedencyi pomięszáney: bo lubo *Pater Niesiecki tom: 4. fol:* 99. iako insze Familie, z wielką pracą, y zaiste naszego wieku nie porownaną, zebráć usiłował y napisał; tak y tę Genealogią wcale nie ze złości, lubo omylnie w niektorych punktach, wydrukował tymi słowami: *Sieniuta Herb*, Chorągiew Kościelna bydź powinna, ále nie zupełna, bo iedney poły od lewego boku tárczy nie dostaie, Krzyż miasto przedniey poły iakoby wiszący, zgoła herb ten iak u Siemionowiczow, tylko że bez Krzyża y poły iedney, Krzyż powinien bydź niebieski, chorągiew biała, pole tarczy czerwone, tak go opisuie *Okolski tom: 3. fol.* 111. w Okolskim przecię *loco citato* nie masz tego, żeby to była Chorągiew Kościelna: bo tylko te słowa pisze: *est medium vexillum latum in campo rubeo, crux quasi pendens integra coloris cælestini, vexillum coloris albi.* y więcey nic daley. *De origine* tenże Autor zgadza się z Okolskim y z inszemi; iednak trzech pior na hełmie nie wspominaią dawnieyśi, ále tylko kłádźie Koronę tenże Okolski, ma iednak po sobie ná to Autora X. Koiałowicza *in M.S* ktorego cytuie. Potym wyprowadza Sieniutow procedencyą, ktorą tu kładę mało odmieniwszy. Jozef Sieniuta syn Semfroniego z Anną Kaleniczanką, ostatnią z tego Domu, spłodźił trzy corki, Nowosielecką, Katarzynę Kutrowską, Janową Hołoniewską, Podwoiewodźiną Kiiowską, y synow: Grzegorza y Romana, czyli Remigiana. Z tych Grzegorz, z Anny Patrykiiowny miał corek cztery, Zofią Bohowitynową, Anastazyą Szumską, Kátarzynę Marcinową, Czaplicową Elżbietę, tá poszła 1mô *voto* za Deniszka Starostę Zytomirskiego, 2*do* za Myszkę Kasztelanica Wołyńskiego; y synow dwoch,

Sieniutowie Lachowieccy

Kaleniczanka

Nowosielecka

Kutrowska

Hołoniewska,

Patrykiiowna

Bohowitynowa

Szumska.

Czaplicowa

Deniszko

Myszka,

Mateuſza, ten z ſzedł bezpotomny, y Teodora Woyskiego
Krzemienieckiego, ten ſię złączył dożywotnie z Katarzyną
Firleiowna Firleiowną, Woiewodzanką Lubelską, z niey było trzech ſy-
now, Mikołay bezdźietny y Abraham, ktoremu Zofia Zbo-
Zborowſka rowska z Konarskiey urodzona, Kaſztelanká Gnieźnieńska y
Konarska Hetmanowna Polna Koronna, wdowá po Jerzym Radźiwile,
Rádźiwił Xiążęciu ná Dubinkach, Káſztelánie Trockim, powiła corki,
Siemińska Annę y Dorotę. Druga żoná Siemińska, miała corkę Katarzynę
Leſzczyń-ski Władyſławowi Leſzczyńskiemu, Podkomorzemu Brześcian-
skiemu zaślubioną, y ſynow dwoch, Krzyſztofa y Pawła, kto-
ry Kalwińskie błędy odrzuciwſzy, fundował OO. Dominika-
now w Lachowicach, w dźiedźicznych ſwoich dobrach. O-
Niemierzycowna kol. *Ruſſ: Florida fol.* 90. żona iego Niemierzycowna; y Piotra
dźiedźica ná Lachowcach, Kobylinie y Zdunach, żona iego
Wilamowna Wilamowna Jadwiga z Kaliſzan, z ktorey corka Anna Piotrá
Opaliński Adama Opalińskiego, Podkomorzego Poznańskiego, y Staro-
sty Srzemskiego małżonka, zeſzła z tego świata w roku 1672.
ſyn Krzyſztow Paweł *binominis*, ktorego żoná iego Tereſſa O-
palińská, Krzyſztofa Woiewody Poznańskiego corka, ktora
Brzeza potym żyła z Niemierzycem, a daley z Brzezą, Woiewodą Po-
Kaleniczánka znáńskim. Roman drugi ſyn Grzegorza z Kaleniczanki, Ro-
tmiſtrz Krolewski, miał za ſobą Annę Chomiakowską, ta by-
Chomiakowska ła potym zá Swiżewskim, z ktorey zpłodźił Iwana, ten dwa
Swiżewski razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Kraſińską, drugi raz
Kraſińska z Anną Kościuſzkiewiczowną wdową po Chłobołtowskim,
Kościuſzkiewiczowna. z tey ſyn Hrehory, żona iego pierwſza Wyżdżanká, druga
Chłobołtowski Maruſſa Bałbáſowna Roſtocka, ſynowie z tey czterey. Pier-
wſzy Konſtantyn, żony iego, Kryſtyna Witonicka, druga Ma-
Wyżdżanká ryánna Mniſzkowna, potomſtwo iego, Jan Piſarz Grodzki
Roſtocká Krzemieniecki, y Boguſław; Corki Zuzanná Kopyſtyńska, y
Witonicka, Agnieſzka. Drugi Moyżeſz, ten z Wskrzyńską miał ſyná Sa-
Mniſzkowna muelá, corka Anná z Porwanieckim. Trzeci Alexander, żo-
ná iego pierwſzá Dźiuſzańská, druga Kołpytowská, ſynowie
Kopystyńská. Jerzy, Wácław, Roman, y Alexander, y corka Anna. Czwar-
ty Jędrzey Wacław Sieniuta, brat Jerzego Romána y Alexan-
Wkrzynſka, drá, zoſtawił dwoch ſynow, iednego Ięd́rzeia Miecznika Po-
Porwaniecki. znáńskiego, od ktorego ieſt dwoch ſynow, Antoni Podſtoli
Dobrzyński, y Michał Miecznik Poznański. Drugiego Ale-
Dźiuſzanka xandrá Stolnika Wieluńskiego, od ktorego tákże ſą dway ſy-
Kołpytowska.

nowie, Antoni Stolnik Owrucki, drugi Ian Horodniczy Krze-
mieniecki. Nadto Konſtanty Sieniuta zpłodźił Janá Woy-
skiego Łuckiego, y Piſarzá Grodzkiego Krzemienieckiego,
ktorego ſynowie trzey: Antoni w Zákonie Soc: *Jeſu.* Jozef
umarł, zoſtawiwſzy dwie corki, y Konſtantyn. *Okolski* zaś
tom: 3. *fol:* 112, tę procedencyą tymi ſłowami opiſuie, z da-
wnieyſzych informacyi. *Sienius, ſeu Simeon, cui primum talia
nobilitatis arma à Duce Volhyniæ & Vlodomiriæ conceſſa, ob
preclara in Caſtris & bello merita fuerant.* Sieniutowicz *filius
Sienij, à quo cognomen poſteritas ex nomine proprio aſſumpſit.* Sie-
niuta *cognomen antecedens* Sieniutowicz *inter nobiles Polonos, a-
liam terminationem accepit nempe* Sieniuta, *eo itaq; cognomine
familia prædicta etiam in præſens nominatur.* Supronius *ſeu* Sem-
pronius Sieniutowicz, *alias* Sieniuta, *reliquit filium Juſcum, ſeu Io-
ſephum, qui reliquit filias tres,* 1. *Novoſieleccij,* 2. *Kutrowſcij,* 3. *Nowoſielecki*
Holoniewſcii conſortes, & filios duos Hrehorium *ſeu* Gregorium, *Kutrowski*
& Romanum *ſive* Remigium. Hrehorius *ſuſcepit ex conjuge duos* *Hołoniowski*
*filios & 4. filias. Matthæum, qui ſteriliter deceſſit, & Fedorium
ſive* Theodorum *Tribunum Cremenecenſem,* ut Paprocki in 2.
Opere, *qui reliquit Nicolaum ſterilem, Abrahamum, cujus filii
Petrus, Anna, Dorothea, Catharina, &* Chriſtophorum, *qui ſum-
ptu proprio in Moſchoviam deduxit vexillum, Fundator Ordinis
Prædicat: in Lachowce, dum ex Calviniſmo redierat ad gremium
Eccleſiæ* S. *Romanæ, ſed poſtmodum Arianus infelices finivit dies.
Filiæ* Hrehorii *erant* Sophia *Bohovinii conſors, quæ reliquerat fili-* *Bohowityn*
as, 1. *Malinſcii Danielis Vexilliferi Volhynenſis,* 2. *Wielhor-* *Małyński* *Wielhorski*
ſcii, 3. Szaſkiewicii *conſortes, altera Anaſtaſia* Szumſcii, *tertia* *Szaſzkiewicz,*
Catharina Czaplicii, *quarta Eliſabeth, quæ primum Capitanei* *Szumski*
Zytomirienſis Deniſko, poſt filii Caſtellani Volhyniæ Myſzko con- *Czaplic*
ſortes. Romanus alter Hreorii *filius, reliquit* Hrehorium & *Ju-* *Deniſzko* *Myſzko*
anum ſeu Joannem. Hrehorius *quatuor filios reliquit, Alexan-
drum, qui habet filios, Georgium, Venceslaum,* Romanum, *Ale-
xandrum. & Annam, Andream Moyſen, &* Conſtantium. *Iva-
nis autem filij, Nicolaus &* Andreas. Petrus *Sieniuta ex* Abra-
*hamo natus, hæres omnium bonorum unicus, Chriſtophori Sieniutæ,
in exteris Nationibus literis, lingvis & arte militari ornatus, adhibet
intentum, ut* Regi, *Patriæ, &* Reipublicæ *digna præſtet, more ma-
jorum & anteceſſorum obſequia, tenet matrimonium cum Wilami
filia, ex qua ſuſcepit prolem, natus eſt* Petrus ex Sophia Zboro- *Zborowſka*

Konarska *wska, quam progenuit Konarska. Parentem verò suum genuit*
Firleiowna *Firleiowna.*

Tych tedy wyrażonych Herbarzow, ułatwiaiąc dyfferen-
cye o Familii Sieniutow Lachowieckich, potrzeba wiedźieć,
iż Sieniutámi zowiąc się od pierwszego Genearchy swoiego
Sieniutowe Symeoná, po Rusku Sieniutá, y potomstwa iego Sieniu-
towiczow, iako iest wyrażono wyżey; gdy potym nabyli
dźiedźictwa z Kluczem Lachowieckim na Wołyniu, w Powie-
cie Krzemienieckim, gdźie Klasztor OO. Dominikanow fun-
Lachowiecc y dowali, o czym *Okolski* wzwyż pomieniony z *Paprockiego*, na-
zwani są od tychże Dobr dźiedźicznych Láchowiec, Lacho-
wieckiemi. A lubo w przerzeczonych Herbarzach wypro-
wádzona iest procedencyá daley, iak do Wacława Sieniuty
Lachowieckiego, ná ktorym ieszcze *Paprocki* w swoim Her-
bárzu przestał; wiele iednak potym errorow znayduie się,
dla czego tu rzetelną w dalszym czasie notuię Genealogią.
Dalsza procedencya Ten Wacław Sieniuta Lachowiecki, Dźiad teraźnieyszego
wieku żyiących Sukcessorow, miał synow dwoch, Jędrzeia
Chorążego Parnáwskiego, y Alexandra Stolnika Wieluńskie-
go, bywaiącego w rożnych okazyách woiennych, ktory do-
stał się był w niewolą pod Podhaycami Tatárom, y był u nich
w areszcie dwie lecie, z kąd wyszedłszy, kochał się w poko-
rze, sprawiedliwości, y Duchownym osobom dobrze czynił,
iałmużnami znácznemi opatruiąc ich. Jędrzey, Stryi terá-
źnieyszych, zostáwił dwoch synow, Antoniego Sieniutę La-
chowieckiego, Podstolęgo Dobrzyńskiego, y Michałá Mie-
cznika Poznańskiego. Alexander brat rodzony Jędrzeia,
Stolnik Wieluński, zostawił Antoniego Stolniká Owruckie-
go, ktory wyniosł się do Litwy w Woiewodztwo Brzeskie,
Tyszkowska má za sobą Annę Tyszkowską, ktorą zrodźiła Sapieżanká,
Sapiezanka Woiewodzanka Brzeska, tey zaś matká była Urszula Daniło-
Daniłowiczowna wiczowná, Krayczánka Koronna. Pomieniony zaś Antoni
Stolnik Owrucki, z Anną Tyszkowską maią tylko syna ie-
dnego Alexandra, ále wielkiey nadźiei potomka, ktoremu be-
nedicat Dominus. Drugi syn, pomienionego Alexandra Stol-
nika Wieluńskiego, Jan Sieniuta Lachowiecki, Horodniczy
Krzemieniecki, mieszka w Powiecie Krzemienieckim na Wo-
łyniu, maiący dźiedźiczną substancyą oycowską znaczną pod
Rzeczycka Jampolem, *in vivis* zostaie z Rzeczyczką żoną swoią.

Ze zaś

Ze záś P. *Niesiecki* wzwyż wyrázonym mieyscu, wspo-
mina tylko procedencyą do Konstantego Sieniuty, potrze-
ba wiedźieć, iż od niego pochodźił Jan Sieniuta Woyski Łu-
cki, y Pisarz Grodzki Krzemieniecki, á ten był wźięty od
Panow, ná rozgraniczeniach zażywany w wielkich sprawach,
bo się znał dobrze ná Geometryi; zostawił zaś trzech synow
y corek pięć, syn starszy Antoni Sieniutá Jezuitą został, człek
estymowany w Zakonie y u Panow, mianowicie u Xiążęciá
Jánusza nieboszczyka Wiśniowieckiego, Kasztelaná Krako-
wskiego, będąc przez lat nie mało ná dworze iego, był Re-
ktorem w Krzemieńcu czas nie mały, potym Rektorem *Col-
legium* Sendomirskiego, teraz gdy to piszę, Rektorem w Kra-
snymstawie. Drugi syn Jozef Sieniuta, Woyski Czerniecho-
wski, ten zostawił corek dwie, iedná zá Wolskim Chorążym *Wolski*
Czerniechowskim, druga za Hulewiczem. Trzeci syn Kon- *Hulewicz*
stanty Sieniuta Stolnik Czerniechowski, zostawił corkę *in
minorennitate*, dźiedźiczkę substancyi w Powiecie Łuckim;
corki zaś nieboszczyka Pisarza poszły za mąż, iedna zá Hu- *Humieniecki*
mienieckiego, druga zá Szybińskiego, trzecia była za Woy- *Szybiński*
narowskim Podstarościm Włodźimirskim, á teraźnieyszym *Woynarowski*
Deputatem Wołyńskim; czwarta także zá bratem iego ro-
dzonym Stefanem Woynárowskim, piąta zá Sadowskim. Ten- *Sadowski*
że sam Jan Sieniuta Pisarz Grodzki Krzemieniecki, miał zna-
czną substancyą w Powiecie Łuckim y Krzemienieckim.

SLEPOWRON herb, iest opisany w Tomie pierwszym
Herbarza iego, pod tytułem *Korwin*, z wyrażeniem Familij *Bagniccy*
do niego należących, tu wspominam Bagnickich herbu Sle-
powron, ktorzy przydomek maią Kluszowie, są w Koronie
Polskiey y w Wielkim Xięstwie Litewskim, zászczyceni w
Powiatách rożnemi Urzędámi. Jan Bagnicki syn Baltazará
Bagieńskiego, ktory miał dobra na Podlasiu w Powiecie Brań-
skim, w Paráfii Topczewskiey Bagieńskie nazwane, ten pod
czas Rewolucyi Szwedzkiey y Moskiewskiey, gdy był Szwe-
dom przeciwney partyi, unikaiąc od Szwedow do Litwy,
zostawiwszy w domu braci swoich Grzegorza, y Stanisława,
chcąc się przed Szwedami lepiey utaić, w Litwie sobie prze-
zwisko odmienił Bagieńskiego, służąc potym po Husarsku
pod złotą Chorągwią Krolewską, ktora w Połocku stawa, ná-

Eeeee bywszy

bywſzy dobra w Powiecie Lidzkim, poiął *in ſociam vitæ* Io-
annę Winczankę, ſioſtrę ſtryieczną Sędźiego Grodzkiego Li-
Wińcza dzkiego Wińczy, z ktorą miał czterech ſynow, Kazimierza,
Chryzoſtoma, Łukaſza, Floryána, y dwie corki Tereſſę, y
Marcyánnę. Piſze o nich *Paprocki y Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 26.
tymi ſłowy: Bagieńſcy (iak ſię zdawna zwali) *herbu Slepo-
wron*, w Woiewodztwie Mazowieckim. Paprocki świadczy,
że ſię przedtym z Wąſoſza piſali, áleć teraz iuż ſię niekto-
rzy z nich z Bagienic piſzą. Adam Woyski Ziemski Łom-
żyński roku 1632, Ian z Ziemi Ciechanowskiey, Iákub z Łom-
żyńskiey, Paweł z Czerskiey, Staniſław z Woiewodztwa Ka-
liskiego, Kazimierz z Płockiego, Roku 1697. podpiſali Ele-
kcyą Krolow Polskich. Salomea Bagieńska Profeſſa Kla-
ſztoru Sądeckiego roku 1700.

Komeccy. KOMECCY z Kownat w Mázowſzu, w Ziemi Ciecha-
nowskiey, herbu Slepowron. Melchior Komecki w Woie-
wodztwie Krakowskim y Kuiawskim Brzeskim, podczas Szwe-
dow zá Krola Ianá Kazimierza, obrońca Klaſztoru Panien
Zakonnych w Staniątkach pod Krakowem, y tamże pogrze-
biony leży. Od niego czterech ſynow: Woyciech w Kra-
kowskim, Alexander w Kuiawach, Sebaſtyan Kanonik Kra-
kowski y Kuiawski, Proboſzcz Sendomirski, wielekroć razy
Deputat ná Trybunał Koronny. Ian brat iego z powtor-
ney żony także Krakowski, Kuiawski, y Płocki Kanonik. Ich
nadgrobki widźieć w Katedrze Krakowskiey.

Od Woyciecha w Krakowskim pięciu ſynow, Ian Bur-
grabia Zamkowy, y Piſarz Grodzki Krakowski, Poſeł z te-
goż Woiewodztwa ná Seym Grodźiński w Roku 1718. Iozef
Franciſzkan, Mikołay Miechowitá, Kazimierz Norbertanin,
y Staniſław bezpotomny. Od Iana Burgrabiego Franciſzek
ſyn także Burgrabia Zamku Krakowskiego, miał za ſobą An-
Skarbkowna toninę Skarbkownę Borowską, Podkomorzankę Sendomirską:
od nich potomſtwo zoſtaie.

Od Alexandra w Kuiawach trzech ſynow, Franciſzek Pod-
ſtoli Iunowłocławski, y Sędźia Grodzki Kowalski, Seba-
ſtyan Kuſtoſz Katedralny Krakowski, y Dźiekan Kuiawski,
Ian bezpotomny. Od Franciſzka Podſtolego, trzech ſynow,
Michał Maurycy, Kanonik teraźnieyſzy Gnieźnieński, y ten-
że Kuſtoſz Katedralny Krakowski, Stefan y Bernardyn bra-
cia.

SŁONCE

SŁONCE z ORŁEM,

Albo LASKARY HERB.

EPIGRAMMA.

Pectore præſentat ſolem celeberrimus Ales,
Quod ſuper aſtra ferat longiùs inde caput.
Cumque DEUS *ſolium poſuit ſibi ſolis in aſtro,*
Hæc Aquila adhæſit prope miniſtra Jovi.
Non potuit certè Ales Rex magis eſſe ſerenus,
Sidere quàm tanto clarus in orbe nitet.

ABRYS HERBOWNY.

Tá Prozapiá, od ſtarożytności y nie pámiętnych wiekow, Opiſanie
má herb dwoygłownego Orła czarnego, z roſpoſtartemi do Herbu.
lotu ſkrzydłami, y ſłońcem ná pierſiach promieniſtym, Im-
peratorską koroną ozdobionego, ná tarczy rownie połową
odmienney, ieſt z wierzchu pole złote, od dołu zaś niebie-
skie, á nad tarczą ſtaroświecka korona złota, zdawności ſwo-
iey. Niegdźie ten herb obſerwowany ieſt z inſzemi inſigni-
ámi, reſpektem iakiego tytułu nowego, przy ſwoim honorze
nabytemi, według dokumentow y Hiſtorykow niżyi wſpo-

mnionych. Zgoła, podobny ten herb iest herbowi *Kantakuzen* zwanemu u *Niesieckiego tom*: 2. *fol*: 477. o ktorym powiada te słowa: Nim się pieczętuią Kantákuzenowie, z Grecyi do nas przyszedłszy, kędy tá familiá w Cesarzach Wschodnich Paleologách, z niemi zkrewnioná prym trzymała, *o ktorych wzmianka iest niżyi*. Daley wspomina tu w Polszcze rodzonych; ále nie wszystkich, bo y Dom Potockich *herbu Pilawa*, z niemi zkrewniony iest, przez Maryą Mochilankę, Ieremiego Multańskiego Hospodara corkę, ze krwi Paleologow Cesarzow Greckich pochodzącą.

ORIGINAŁ HERBU.

Początki Herbu. Dla wielu wiekow przeszłych, od początku powźiętego zászczytu tego, nie można czasu determinowáć, ktorego wyrázony herb nastał, y komu iest nadany, albo od kogo z swoiey Prozapii uformowany, iako też wiedźieć nie można o początku imięnia Laskárysow, lubo z ich procedencyi od wielu w roznych mieyscach mamy wiadomość, y przez nieustaiące czasy dotąd słyną. O nich pisał *Grzegorz*, ktory *de rebus Græco* [illegible] *lib*: 4. rozumie, że wraz z Miastem Herakleą, blisko brzegu Meliáckiego zakrętu fundowánym, tenże herb poiawił się, ponieważ trzy przedmieściá przednieysze tamże, imięniem Laskarysow zowią się. Od Laryssy zaś wyspy przyległey Possidońskiemu miastu, dla mnostwa Orłow y rodowitego zászczytu słońca, ná Pałácach y rezydencyach obserwowanego, niektorzy początek herbu tego bydź rozumieią, naybardźiey funduiąc się ná inskrypcyi, *à Mercatore in tabulis Græciæ* cytowaney, ktora z Greckiego ięzyká ná Łacińskie, tak się rozumie: *D. D. Lascaris Græciæ Gloriæ quia Larissæ Gentis*. Historyk *Fulginat de rebus Imperatorum Græciæ lib*: 4. *cap*: 23. od tysiąc dźiewięćset lat, od Lyssii miasta Peloponezu, *Dawność tey Prozapij.* Laskarissow imięnia początki bydź sądźi, będąc ukonwinkowany roznemi Przywileiami oczywistemi, od Teodora II. *Teodor II Imperator* Laskárego Imperatorá, temu miastu pozwolonemi.

PROCE-

PROCEDENCYA

W roznych Imperiach, Krolestwach, Państwach, y w Koronie Polskiey, GODZIĘBOW LASKARYCH, HERBU SWOIEGO.

Bądź rzecz wątpliwa, o początkach herbu imięnia wyrażonego, to iednak pewna, co pisze *Fulginat lib*: 15. *de rebus Græcorū*, iak liczna rodowitość była Laskarych w wschodnich kraiách, gdy Teodor I. Imperator nie raz zaszczycał się, że dźiewiętnaśćie ślubow, ze krwi potomstwa swego w Trapezuncie Kapadocyi, iednego roku celebrował. *Teodor I.* Niżeli zaś Imperium Greckie tá Familia otrzymała, wielu Prowincyom panowała, osiadła powolij cały Pelopones, wystawiwszy tamże Megapol, iak twierdźi *Bonfinus lib*: 8. *descrip*: *Græciæ*, potym Thermak nad zakrętem morskim, y Thessalonikę, Gracyánopol w Tracyi, Nikopol, y Adrianopol, aż do gory Rodopu nabyła. *Państwa Laskarych.* W Azyi zaś Kapadocyą y Kolchidę Laskárysowie podbili sobie, iak powiada tenteże *Bonfinus cap*. 3. *lib*: 8. z inszemi kraiámi bardzo wielą, ktore są u Autorow wyliczone. A lubo ustawiczne woyny, grubych narodow inkursye, cały Grecyi, iáko też całego Imperium wschodniego zburzenie y zniszczenie, trudny czynią przystęp do starożytności, przecięż według zgodnego Pisarzow historycznych zdania, Emanuel I. *Laskaris*, znaczny Baron Grecyi, w Laryssie urodzony, Mysii, Asiatyki, y Tenedu Xiążę, żył około roku Zbawięnia naszego 1000. ktorego iest pamiątka w *Itinerarium Equitum Germanorum lib*: 5, *cap* 7. gdźie znayduie się ten napis w Tenedźie widziany: *Emanueli de Lascaris Mydiæ & Tenedi Domino populus Tenedensis dicat*. *Emanuel I.*

Od Emanuelá pierwszego prokreowáni są Licyniusz pierwszy, Jan pierwszy, Alexy pierwszy, y Lucya. Licyniusz pierwszy żył około roku 1026, sukcessor Oyca na Xięstwie uczyniony, wźiął w małżeństwo corkę Xiążęcia Morki. *Licyniusz I.* Jan pierwszy iest wspomniony z bratem Licynim pierwszym u *Fulginata lib*: 4. także u *Aureliana lib*: 8. *de rebus Græcorū*, *Jan I.* ktorzy o nim powiadaią, że pięć straciwszy okrętow, gdy szofty poddawał, iadem napuszczoną strzałą porażony zginął

blisko

Alexy I bliſko Agiru. Alexy pierwſzy, trzeci Emanuela pierwſzego ſyn, gdy Bityńſkiemu ludowi, oycowſkie Państwa nachodzącemu, odważnie narażał ſię, dwiema ſtrzałámi porażony, iak powiada *Aurelianus loco citato*, heroicznie zginął. Lucya iedynaczka Emanuela corka, w niemowlęcym dźieciństwie umarłá.

Przez Licyniuſza y Morei Xiążęcia z corki iemu zaślubio- *Teodor I,* ney, urodzony był Teodor pierwſzy, Antoni, y Rhenea. Teodor pierwſzy wźiął ſukceſſyą po Oycu ſwoim Licyniuſzu, y ſwoiemi Państwami ſpokoynie rządźił, to ieſt Myſią, y Tenedę, zrodźiwſzy Alexego drugiego, Janá drugiego, Alexan- *Alexy II* dra pierwſzego, y Irenę pierwſzą. Alexy drugi, ſyn Teodora pierwſzego, do Myſyi y Tenedu Morei Xięſtwo przyłączył. Albowiem, gdy Morei Xiążę od poddanych tak dalece był prześladowany, że go po kilka razy otruć chciano, *Irena I,* tenże Irenę ſioſtrzenkę ſwoię á Teodora corkę, za mąż wydawſzy, uczynił *pactum* z zięciem ſwoim, áby mu dał pomoc dla wſzelkiego przypadku; ieżeliby zaś z Ireną potomſtwa nie miał, áby Xięſtwa iego Alexy był ſukceſſorem, co y wkrotce ſtało ſię, á tak Laſkarowie Morei Xięſtwa doſtą- *Jan II* pili. Jan drugi Oyca ſwoiego Teodora woiennych okrętow Admirał, gdy Xiążęcia Chalkadonii Oycu nieprzyiaznego w utarczcze dopędzał, ná iego okręt natarłſzy odważnie, *Alexander I* w morze nieſzczęśliwie upadłſzy zatonął. Alexander pierwſzy, trzeci pierwſzego Teodora ſyn, umarł niemowlęciem. *Irena I,* Irena pierwſza, iakom wzwyż powiedźiał, Morei Xiążęciu zaślubiona.

Alexy II *Felicissima* Alexy wtory iednę corkę miał, imięniem *Felicissima*, to ieſt Nayſzczęśnieyſza, przez *Bonfiniego lib: 16. Antiquitatum Græcorum* wſpomnioną, ktora iuż w czaſie doſtoyności będąca, gdy ſię ſtarali wiele Xiążąt o przyiaźń iey dożywotnią, dla wielkiey bardzo ſubſtancyi Oyca ſwoiego, przed poyściem za mąż umarła, po ktorey śmierci cała Teodora pierwſzego liniá zginęła, á ſukceſſyá wſzyſtka Stryiowi Iſaccemu pier- *Rhenea* wſzemu przypadła. Rhenea corka Licyniuſza pierwſzego, Cypryiſkiemu Xiążęciu w małżeństwo doſtała ſię.

Antoni I Antoni pierwſzy, Licyniego pierwſzego ſyn drugi, á Teodora pierwſzego brat, zrodźiwſzy Iſaccego pierwſzego iedynaká, w okręcie nieoſtrożnie zapalonym zgorzał roku 1051.

1051. Iſaccyuſz pierwſzy, ſyn Antoniego pierwſzego, Ale- *Iſaccyuſz I* xemu wtoremu ſtryiowi ſwoiemu naybardźiey ſprzyiaiący, iak świadczy *Aurelianus lib: 11. de rebus Græcorum*, woyſkami iego rządźił, od ktorego, po śmierci Felicyſſymy, przez teſtament Xięſtw ſwoich Myſyi, Tenedu, y Morei náznaczony dźiedźicem zoſtał, y one aż do śmierci roſtropnie rzą- dźił, zoſtawiwſzy iednego ſyná Licyniuſza drugiego, ktory *Licyniuſz II* od zazdroſnych Xiążąt Greckich z Morei Xięſtwa ogołocony zoſtał, ále, iak powiada *Fulginates lib: 8.* zwyciężywſzy rożnemi utarczkami przeciwnych, Moreą Xięſtwo, y ſwoie Państwa inſze rekuperował.

Konſtantyn pierwſzy, ſyn Licyniuſza drugiego, pod wła- *Konſtantyn I* dzą Oyca ſwoiego tak dalece w rzeczach woiennych poſtąpił, że nad woyſkiem Imperatorá Greckiego zoſtał Hetmanem, ktorego chwalą wielce *Nicetas*, *Nicephorus*, y wielu Hiſtorykow Greckich, od Imperatora *Libertatis Imperialis reſtitutor & conſervator* nazwany, zoſtawiwſzy po ſobie ſześciu ſynow, Emanuela wtorego, Arkadego pierwſzego, albo Andronika rzeczonego Batazzym, Licyniego trzeciego, Adriana pierwſzego, Dioklecyána y Aureliana, pełen chwały umarł *Adryan IV* około roku 1108. Adrian czwarty, Konſtantyna ſyn, corkę Xiążęcia Chalcedońſkiego wźiął w małżeństwo, y prokreował Teodora czwartego, y Licyniego czwartego. O Teodo- *Licyniuſz IV* rze czwartym, nie maſz nic w Hiſtorykach: o Licynim zaś *Irena III* czwartym to twierdzą, że miał iednę corkę imięniem Irenę w porządku trzecią, ktora była Xiążęciu Chalcedońſkiemu, powinowatemu ſwoiemu w małżeństwo pozwolona. O Dio- *Dioklecyan* *Aurelian* klecyánie piątym Konſtantyná pierwſzedo ſynie, nic nam wiadomego nie przyſzło, ále o Aureliánie iego ſynie ſzoſtym ieſt wiadomo, iż wſzedłſzy w śluby dożywotnie z nayſzlache- *Emanuel II* tnieyſzą Burſyi Panią, miał z nią Emanuela trzeciego ſyna, ktory że bezdźietny zſzedł z tego świátа, chwała oycowſka y iego, z życiem dokończonym zgaſła. O pierwſzym, drugim, y trzecim Konſtantego ſynie, niżyi wſpomni ſię rozdźielnie, przełożywſzy Geneálogią trzeciego ſyná Licyniego, w ſtecz idący wprawdźie, ale żeby pierwſzego y wtorego razem złączenie wyść mogło.

Licyniuſz trzeci ſyn Konſtantyna pierwſzego, w uro- *Licyniuſz III* dzeniu trzeci, Jaśnie Wielmożne w Hiſzpanii dotąd ma po-

Arkadiusz II tomstwo, od siebie pochodzące przez Arkadego wtorego y
Janá. O Janie iest wiadomość, że był Rycerzem dźielnym
Jan II y słáwnym, dla czego od Cesarza Greckiego był Wodzem
nominowany, ále Arkadiusz starszy syn Licyniusza tak wiel-
ce ukochany Imperatorowi, że był Xiążęciem cáłego Impe-
rium deklarowany, przydawszy mu Komitat całey Medyi
Emanuel IV Prowincyi Azyátyckiey bardzo obszerney. Emanuel czwar-
ty, iedynak Arkadego wtorego, wźiął sukcessyą po nim Hra-
bstwa Medyi, potym ogłoszony iest Despotem, to iest nay-
wyższe mieysce po Imperatorze zasiadaiącym, czy po násze-
Konstantyn III mu Namiestnikiem Imperatorskim. Konstantyn trzeci, tak-
że iedynak Emanuelá czwartego, z Komesa Xiążęcięm Me-
Michał III dyi kreowany, Despotat także Morei otrzymał. Michál trze-
ci Xiążę ná Medyi, iak y Konstantyn Ociec iego, obrany był
Naywyższym Mistrzem *Ordinis Equestris Sancti Georgii Au-*
Andrzey II *reati*, od Konstantyna Wielkiego post nowionego. Andrzey
wtory Michała trzeciego syn, oprocz Xięstwa Medyi Pradźia-
da Namiestnikostwo *Despotatu* otrzymał cáłego Imperium.
Marcin I Marcin pierwszy, Alexy szosty, y Piotr pierwszy, Xiążęcia An-
drzeia synowie byli, ále z tych ieden tylko Marcin syna miał
Jan VI Ferdynanda. Jan szosty także syn Andrzeia, był według
świadectwa *Bonsina lib: 2.* Despotem Morei, á gdy wźięty
iest od Turkow Tyzant, z oyczyzną y sąm zginął. Paweł zaś
ostatni syn Andrzeiá, miał syna Janá Pawła *binominis*, ktory
stan Duchowny obrawszy sobie, *in Curia Romana* Prałatem
umarł.

Ferdynand Ferdynant, syn Marcina wzwyż wspomnionego, ktory
oyczyzny postradawszy się przez Turkow zabraney, do Hi-
szpanii udał się, gdźie poznawszy iego Krwi sławę, Mencyą
z Toletu Hrabiankę, á Panią Alby wźiął w małżeństwo, z kto-
Garzyasz rey miał syna Garzyásza. Garzyasz syn Ferdynanda y Men-
cyi wźiął sukcessyą oycowską Hrabstwa Alby, y rzeczony
był *Garzias Lascaris*, od Toledu Hrabia Alby, do ktorego
tytułu sukcessor iego Piotr Vice-Rey Neápolitański, przy-
dał Xięstwo Ferandyny, y rosł tenże Laskarow konar w ob-
fite honorow y godności drzewa, ktore do tych czas chwa-
lebnie w Hiszpanii kwitną.

Emanuel II Emanuel wtory po Oycu wźiął sukcessyą Myssyi, Al-
siaty, Tenedu, y Morei Xięstwow, ktory iednego tylko zro-
dźił sy-

dźił syna Teodora drugiego. Teodor w Prozapij tego imię- *Teodor II Imperator*
nia wtory, syn Emanuelá drugiego, wszedł w śluby małżeń-
skie z Anną Teodorą, Alexego Anioła Imperatora Konstan-
tynopolitańskiego corką, ten zá odebraniem Imperium Kon-
stantynopolitańskiego przez Rzymianow, z tamtąd ustąpił, á
potym, iak czyni relacyą *Aurelianus de rebus Græcor: lib: 5.*
od Grekow rewokowány, w Trapezuncie Greckim Impera-
torem pod Imięnięm Teodora I. koronowány był około ro-
ku 1204. w Nisei y Adryánopolu przez lat ośmnáście pa-
nował chwalebnie, temuż posłuszna była Bursiá, Bithinia,
Ponnis, Kapadocyá, Kolchida, Tracyá, y insze Prowincye.
Alexy Anioł z Konstantynopolitańskiego Imperium uszedł- *Alexy Anioł,*
szy, zięciowi zazdroszcząc naiachał go z woyskiem, ále zwy-
ciężony y złapany w niewoli u Teodora został. Toż się stało
Rupertowi Korteneowi Antissiodoneńskiemu Komesowi, Bal-
dwiná w Konstantynopolitańskim Imperium sukcessorowi,
Teodora naiácháć chcącemu, gdy zwyciężony y zabity od
adwersarzá został. Tureckiego Sołtaná przed zwycięztwem
w batálii ręką własną zabił. Temi dźiełámi ozdobiony, ie-
dnę corkę tylko zostawiwszy Irenę wtorą, umarł pełen chwa-
ły Roku 1222. Konstantyn drugi brat Teodora wspomnio- *Konstantyn II.*
ny od *Komusego*, był Wodzem woyska bratá swoiego. Li-
cyniusz piąty syn Teodora Imperatorá, przed oycowską *Licyniusz Jrenes II*
śmiercią w dźiecińtwie umarł. Jrenes wtora Teodora pier-
wszego Imperatora iedynaczká, áby Imperium Greckie od
Familii nie odpadło, ieszcze za życiá oycowskiego, Janowi *Jan IV.*
czwartemu Laskáremu, *Ducas* rzeczonemu przez Antono-
mazyą, w trzecim gradusie sobie złączonemu zaślubiona by-
łá, o ktorym niżyi.

Arkádiusz pierwszy zwany także Andronikiem *Bataz-* *Arkadiusz I*
zem, synem był drugim Konstantyná pierwszego, á bratem
Emanuela wtorego, o ktorym wyżyi. Jan trzeci y Alexy *Jan y Alexy III*
trzeci dwoch synow Arkadego Androniká Batazzego byli, ále
oprocz tego, że Xięstwo Antinoi ieden po drugim osiedli,
nic więcey nie iest wiádomego. Teodor trzeci brat Janá y *Teodor III Imperator*
Alexego, przezwisko oycowskie *Batazze* sobie przywła-
szczył. Jan czwarty syn Teodorá trzeciego Batazze, po A-
lexym y Janie stryiach swoich Antinoi Xiążęciem został, á
będąc u Teodora pierwszego Imperatora szwagra swoiego,

przez zaślubioną iego corkę Irenę wtorą w pierwſzym położeniu, Antonomaſtycznie *Ducas ſimpliciter* nazywánym był, to ieſt między Xiążętámi Xiążę z dyſtynkcyą y excellencyą, co niektorym Autorom powod uczyniło rozumięnia, że to imię *Ducas*, nie ieſt godności iakiey, ále familii iakąś dyſtynkcyą. Po śmierci świekrá Teodorá pierwſzego Imperatorem Greckim ogłoſzony był, drugi ktory tą godnością Laſkarych ozdobił Familie, odebrawſzy od Rzymianow rożne miaſta, trzydźieści lat krolował, roku 1255. umarł. Jan zaś po śmierci żony pierwſzey Ireny, Manfreta Krolá Sycylijſkiego corkę wźiął w małżeńſtwo, ále tá była niepłodna, od pierwſzey zaś żony Jreny czterech miáł ſynow, Alexego, Andrzeia, Michała, y Teodora.

Teodor V Imperator

Teodor piąty po śmierci Janá Imperatora Oyca ſwoiego, przez Arſeniuſza Patryarchę Konſtantynopolitańſkiego koronowany był Grekow Imperatorem, tego imienia wtory, trzeci z Láſkarych familii Imperátorſką purpurą ozdobiony. Około trzech lat panował, ále uſtawicznemi woynami prześladowany, według świadectwa *Aurelianá lib: 17: cap: 5. antiquitatum Græco:* Roku 1255, według záś inſzych 1259, umarł Teodor Laſkáry Imperator tego imięnia wtory w Nicyi pod Warem, pochowany ná naywyżſzym mieyſcu zamku Niceńſkiego *ad pedem S. Hoſpitis.* Z Heleny Krola Bulgarſkiego corki żony ſwoiey, oprocz dwoch ſynow, według *Heningiego* y inſzych, trzech ſynow zrodźił, o ktorych niżyi będźie.

Helena Krolewna

Alexy IV

Alexy czwarty brat Teodora, á ſyn Janá Imperatorow, będąc wielce nábożny *Clero adſcriptus* od Náywyżſzego Kościoła Rzymſkiego Rządzcy Papieżá, w Azyi y Europie *Legatus à latere* Poſłem bywáł.

Andrzey I

Andrzey pierwſzy brat Alexego, przeciwnie od Oyca Ceſarzá do woyſka ápplikowány Xięſtwo Antinoi otrzymáł, y od Káwalerow Złotych S. Ierzego, przez Konſtantyná Wielkiego poſtanowionych, naywyżſzym *totius Ordinis* Miſtrzem był obrany.

Michał I

Michał pierwſzy Ianá ſyn od Imperatora Teodora rodzonego bratá, przeciwko buntownikom do Morei poſłany, tameczną Prowincyą, za świadectwęm *Fulginata lib: 7.* po kilka rázy windykowáł, dla czego od bratá wźiął ią za Xięſtwo ſwoie.

Licyniuſz VI

Licyniuſz ſzoſty ſyn Michałá wtorego, tákże Morei Xiążęciem

żęciem był promulgowany. Anna pierwſza corka Licyniuſzá ſzoſtego, mowią Autorowie, że doſtała ſię w małżeńſtwo Xiążęciu Antinoi, á po nim Alexemu trzeciemu ſukceſſorowi iego, ktory wzwyż wſpomniony.

Alexy V

Alexy piąty ſyn Licyniuſza ſzoſtego y brat Anny, wielkie bardzo z Turkow otrzymał zwycięztwo, iak świadczy *Aurelianus de rebus Græcorum lib: 3.*

Jan VII

Licyniuſz VII

Ian ſiodmy wſpomniony ieſt u *Fulginata lib: 5. cap. 8. antiquit: Græcorum*, wraz z bratem ſwoim Licynim także ſiodmym, obadwa ſynowie Alexego piątego, Oyca náſladuiąc Turkom wielkim był nieprzyiacielem, y w rożnych potyczkach z niemi 27. tyſięcy znioſł woyſka Tureckiego, ſiedm ciężkich ran przez nich odnioſſzy, z ktorych gdy ſię kurował, od Grekow Imperatorem miał bydź ogłoſzony, ále od Namieſtnika w ſwoim woysku zoſtáwionego, ktorego nieprzyiaciele przekupili, otruty zginął, zoſtawiwſzy dwoch ſynow u Krola Bulgarskiego kolligata ſwego, od ktorych tamże, potym zaś w Polſzcze imię Laskarych pomnożone bydź rozumieią, odmieniwſzy nazwisko y herb w inſzy, Godźiemba rzeczony. Licyniuſz ſiodmy, po śmierci Ianá ſiodmego, od Turkow prześladowany, prywatne życie obrawſzy ſobie, wielu Laskarych w Grecyi był genearchą.

Corka Imperatorſka

Teodora pierwſzá Licyniuſza ſiodmego prababka, Teodora wtorego Imperatora corka, pierwey Konſtantynowi trzeciemu Bulgaryi Krolowi zaślubioná, ále wdową zoſtawſzy, poſzła zá Michała wtorego ſtryiecznego ſwoiego.

Michał II

Marya I

Maryá pierwſza, tegoż Teodorá drugiego Imperatorá corka, z woli oycowskiey pierwſzemi wotami zaślubioná była Niceforowi Epiru, Akarnánii, y Teſſalij Deſpotowi, á po śmierci iego Bellemu czwartemu, Węgierskiemu Krolowi powtornie zaślubioná, urodźiła Swiętą Kunegundę Polską Krolową y ozdobę Prozapii ſwoiey, iak powiadaią *Huber*, *Du-Cango*, *y inni.*

S. Kunegunda.

Irena IV

Irena czwartá Maryi y Teodorá ſioſtra, po śmierci Oyca Ceſarza, Rupertowi Wentimilii Komeſowi Nayſzlachetnieyſzemu w Nicyi pod Warną dana ieſt w dożywotnią przyiaźń, oraz herb z imięniem Laskárych Wintimillemu pozwoliła, z kąd pochodzą wſzyſcy *Comites De-Laſcaris Wintimillienſes* w Prowincyi Sabałdyiskiey, Pedemoncie y Włoſzech

ſzech rozrodzeni w wſzelkim rodzaiu ſzlachectwa y tytułow ląśnie Wielmożni, z ktorych iedna była zaślubiona niektoremu Pacowi Wielkiego Xięſtwa Litewskiego Kanclerzowi.

Paca żona

Ian V. Imperator.

Ian piąty Teodora wtorego Imperatora ſyn, po śmierci oycowskiey, wraz z bratem Teodorem trzecim, Monarchij Greckiey Imperatorem był ogłoſzony roku 1259, życia ſwoiego w roku ſzoſtym, ále przez Michała Paleologá, iako opiekuná y Gubernatora Imperium, od Oyca teſtamentem naznaczonego, tyrańsko naypierwiy oślepiony, á potym panowaniá ſwoiego roku czwartego zſzedł z tego świata. Miał kolegę w Imperium nieco ſzczęśliwſzego Teodora ſzoſtego bratá, pod imięniem Teodorá trzeciego, ktory takowegoż loſu nieſzczęścia od Xiążęcia Michała Páleologa mało nie poniosł, ále że był od ſwoich świątobliwie ſalwowany, iak mowi *Spondanus ad annum Baronii* 1204, uſzedł śmierci, iż prywatnie y potaiemnie, wychowany był na Wyſpie Ceffellońskiey, áby od tyraństwá był ſchroniony y zachowany, ktorą osiadł, y Komeſem iey był nazwany, od tego zaś pochodzą Komeſowie Laskarysowie Weronenſcy, iak poznać niżyi, y inni w Polſzcze rozkrzewioni.

Paleolog

Teodor VI.

Komeſowie Weronenſcy.

Teodor VI

Teodor ſzoſty wzgłędem tych, ktorzy w Laskarych Familii tym ſię ſzczycili imięniem, trzeci zaś reſpektem tych, ktorzy z Greckich Imperatorow pod tym imięniem położeni ſą, brat Ianá piątego urodzeniem młodſzy, ktory w Imperium, po śmierci oycowskiey, kollegą ogłoſzony zoſtał, y w krotce potym przez Michała Paleologa tyrańſko oślepiony, śmierci y Ian nie uſzedłby, iako y brat iego, żeby, iak ſię powiedźiało, za świadectwem *Spondana* w mieyſcu pomienionym, *Du-Kanga*, y *Du-Freſna*, od matki potaiemnie był nie wywieziony, y wychowany. Ten po Arcypelagu skrycie błąkaiąc ſię, ożeniwſzy ſię na Wyſpie Cepfellońskiey miał ſyna Emanuelá imięniem, ktory teyże Wyſpy, iak piſze *Henninges*, y Autorowie inni, Komeſem rzeczony był.

Emanuel Comes

Emanuel V.

Emanuel tedy piąty, ſyn Teodora trzeciego Greckiego Imperatora oślepionego, iż ieſzcze nie uſpokoiła ſię Paleologow przeciwko Laskarych rodowi perſekucyá, wźiąwſzy według *Heningeſa*, w małżeństwo ſioſtrę Tomaſza *Ducas* Xiążęcia Etolii y Epiru, dla beſpieczeństwa poiáchał do Węgier, gdźie pierwey przy Maryi Oyca ſwoiego ſioſtrze, Belli piątego Krola Węgierskiego żonie zabawiał ſię, potym zaś, gdy Władysław wſtydliwy Polski Xiążę Błogosławioną Kunegundę, rzeczoney Maryi, y wſpomnionego Belli Corkę wźiął w dożywotnią przyiaźń, do Polſki poiachał, gdźie z Przedniemi Panámi y Baronami od Bolesławá policzony, dwoch prokreował ſynow, to ieſt Tomaſza y Andrzeia trzeciego, ktorzy doroſſzy y w heroicznych dźiełach poſtąpiwſzy, po śmierci Oyca, myśląc o odzyſkaniu Państw Dźiadow ſwoich, Tomaſz urodzeniem ſtaſzy, wrocił ſię do Grecyi. Andrzey zaś trzeci, urodzeniem młodſzy, Polſkim ſzczęściem kontentuiąc ſię, w Polſzcze zoſtał ſię, kędy imię Laſkarych y potomſtwo rozmnożył, ktorzy zá świadectwem Hiſtorykow y Herbarzow ſwoich Autorow, z rożnych dobr piſali ſię Laſkaremi, ále iak ſię zaczęli nazywać od włości y poſſeſſyi ſwoich Panámi, ták w inſze imiona ſzlachetne przeſzły, iáko y inſze nazwiſka ſtarożytne, o czym *Cromerus Deſcript: Regni Poloniæ*, y ia piſałem pod herbem Jaſtrzębca, y w rożnych mieyſcach tego Herbarza. Czytáłem też Manuſkrypt autoryzowany *per Cauſarum Curiæ Capitolij Notarium Publicum, ac Sacroſanctæ Baſilicæ, Principis Apoſtolorum de Urbe Cancellarium*, iako też *per Cameræ Almæ Urbis Inclitiq; Populi Romani Conſervatores*, dwiema pieczęciami autentycznemi ztwierdzony, między inſzemi o tym Domu dowodami, taką expreſſyą, iaką wyraziłem tu dopiero, o piątym Emanuelu ſynie Teodora trzeciego Imperatora Greckiego, y ſukceſſorach iego, aż do Andrzeiá Laſkarego, ktory zoſtał ſię w Polſzcze, napiſany tymi słowy: Emanuel igitur quintus, filius Theodori tertij Græcorum Imperatoris excecati, ex quo vigeret adhuc Paleologorum in Laſcarorum gentem perſecutio, ducta, teſte Henninges, in uxorem ſorore Thomæ Ducas Principis Etoliæ & Epyri, ſecuritatis gratia in Hungariam primo penes Mariam Patris ſui ſororem, Bellæq; quarti Hungariæ Regis uxorem diuertit, inde verò cum Boleslaus Pudicus Polonorum Dux Beatam Cunegundem dictæ Mariæ, præfatiq; Regis Bellæ filiam deſponſaſſet, in Poloniam profectus, & inter primores Poloniæ Barones & Proceres à Boleslao connumeratus, duos procreavit filios Thomam nempe & Andream tertium, qui cum adoleviſſent, & in bellica virtute profeciſſent, defuncto Parente, de avitis recuperandis

Władysław wſtydliwy.

Andrzey III

Antentyk Rzymſki

dis ditionibus cogitavit Thomas natu major, & in Græciam rediit. Andreas vero tertius natu minor, Polonica ſorte contentus in Polonia remanſit, ibique Laſcarorum nomen & poſteros propagavit, qui juxta Regionis morem, ſumpta occaſione ab aliquo patrato bellico ſtrenuoque facinore, proprium Aquilæ ſtemma in quereus arbuſtum Godźiemba vocitatum, & Laſcarorum nomen in illud, Oppidis, Pagis, ac Arcibus à ſe fundatis tributum, mutarunt, & ad hoc uſque tempus ſub Godźiembarum inſignijs primas Regni Poloniæ dignitates, ſive politicas, ſive bellicas, aut Eccleſiaſticas illuſtrarunt, & illuſtrant. Zkąd miałem okazyą piſaniá o tey Familii, licząc ią bydź miedzy Domami Polſkiemi ukrzywdzoną, że o niey w żádnym Herbarzu obſzernie nie piſano, á niektorzy z nich znayduią ſię w Oyczyźnie naſzey, y dawno

Laſkarowie Polſcy. byli tego imienia, iako Florian Laskary Biskup Płocki herbu Godźięmba, nie Pogończyka omylnie przyznánego, ktory umarł roku 1334. według *Długoſza y Łubieńſkiego in Actis Epiſcop: Plocen.* Andrzey Laskáry Goſłáwickim zwány, herbu Godźięmbá, był Biskupem Poznańskim do roku 1426. o ktorym *Długoſſus & Treterus in vitis Epiſcop: Poſnanien.* Jarosz Laskary był Woiewodą Poznańskim około roku 1335. według *Olſzowſkiego de Primatu.* Maryá Laskara Polka, była za Jandą czwartym z piąciu ſynow Felixa Godźięmby Pá-

Paniewſki niewskiego, woysk Hetmaná Matyáſzá Korwina, Krola Węgierskiego, á potym Hetmana Polskiego, z Chryſtyny Korwinowny, ze krwi Krolewskiey pochodzącey z rodzonym, według *Szeńtywaniego, y Okolſkiego tom: 1. fol: 212. & 214.* Innſzych czytałem Laskarych wielu w Autorach naſzych, rozumięm że y Legiſtom rożnym to imię ieſt wiadome.

Tomaſz I Tomaſz pierwſzy, ſyn Emanuelá piątego y brat Andrzeiá, od ktorego, iak wyżyi napiſałem, Láskarowie Polſcy pochodzą, Komes Cefellonii, iak y Ociec, według *Heningeſa*, Procerem Kroleſtwa Polskiego piſał ſię na Diplomatach Imperatorskich, ktore w autentykach ſą konſerwowane, zá powodem rekuperowaniá Anteceſſorow ſwoich ſtanu y Páńſtw do Grecyi powrocił, iakom wſpomniał, zebrawſzy woyska y przyiácioł Tomaſzá matki ſwoiey bratá, wiele Páńſtw trzymáiącego, ktore do Laskarych náleżały, poſiadaiącego, woyną zwyciężył y zábił, ále przez Andronika Páleologa Greckiego

ckiego Imperátora, wzáiemnie w Teſſalii naiachány, tak rezolutnie y dźielno ſtawił ſię y bronił, áż ſię z Ceſárzem pogodźił, dáwſzy mu w małżeńſtwo Annę ſioſtrę ſwoię, przerzeczonego Tomaſza Etolii y Epiru Xiążęcia pozoſtałą wdowę, y w ſpokoyney poſſeſſyi Páńſtw rekuperowanych zoſtał. *Anna Ceſarzowna*

Emanuel VI Emanuel ſzoſty ſyn Tomaſza pierwſzego y Anny Komes Cefallonii, w Diplomacie Paleologa Imperatora pod Rokiem 1445. w Kwietniu danym, uznany z rodzonym ze krwi Ceſarſkiey Paraſpondem, to ieſt wielkim Xiążęciem, y Gubernatorem Morei nominowany, urodzony był około roku 1360.

Teodor VII Teodor ſiodmy w tymże Diplomacie nominowany ieſt ſynem Emanuelá ſzoſtego, y iego ſukceſſorem ná Komeſoſtwo Cefallonii, gdźie *Deſpotem Porphirogenitem* od Imperatora názwany, urodzony około roku 1400.

Konſtantyn IV Konſtantyn czwarty, iako ſyn Teodora ſiodmego, nominowány *ab Auctore Glonarum* niegdy Familii Komneńskiey z corką ſwoią Anną Alexemu Komnenowi potomkowi zaślubioną, od ktorego pochodzą Komnenowie Neápolitańſcy. *Komnenowie*

Izacyuſz II Izacyuſz wtory w wſpomnionym po kilkakroć Imperatorſkim Diplomacie, ſynem znayduie ſię w urodzeniu ſtarſzym Teodora ſiodmego Porfirogenita, y rzeczony ieſt Morei Proteſtatorem, to ieſt woyſk naywyżſzy Wodz, y Paraſpondelem, to ieſt Xiążęciem. Temu Konſtantyn Imperator wſpomnionym Diplomatem konfirmuie poſſeſſyą miaſt ſześćdźieſiąt y więcey, ktore tamże wyliczone ſą, tak w Azyi, iak w Europie, na wyſpie Lemnie, y Cyprze, Samotracyi, Morei, y indźii. Opanowáwſzy Turcy Konſtantynopol, gdźie zginął Konſtanty oſtatni Imperator Grecki, Iſacyuſz wygnany u Wenetow *Equitum Generalis* uczyniony woiował, y na woynie zginął.

Mikołay I Mikołay pierwſzy ſyn Izacyuſza wtorego, ſyná miał Teodora dźieſiątego. Ci w ſłużbie Wenetow woiuiąc Wodzami, po naſzemu Pułkownikámi czy Rotmiſtrzami iazdy, obadwá pomarli około roku 1530.

Jan VIII Jan oſmy z przyrodzoney wymowy, y nabytey literatury wſzelkiey erudycyi, także z wielokrotnego Poſelſtwa od Laurentego Medyckiego Tuſcyi Xiążęcia do Bajazetta Tureckiego Sołtana, od Ludwiká dźieſiątego Francuſkiego Krola do Rzeczypoſpolitey Weneckiey odpráwionego, Oratorem poczytany. Synęm był Izacyuſza wtorego, y chwalebnie wſpomniony ieſt od wielu Au-

torow. Pogrzebiony w Rzymie w Kościele Swiętey Agaty,
Demetry I iak Greckie Epigramma ná grobie iego pokazuie. Deme-
try pierwszy, dlá extraordynaryinego w woiennych expe-
dycyach waloru iego, od Grekow tytułowany był Magadu-
ką, to iest Wodzem naywiększym y naywyższym, synem był
rownie Isacego wtorego, y osobliwszym Przywileiem Rze-
czypospolitey Weneckiey, pod dniem trzecim Sierpnia, Roku
1497. uwielbiony, w ktorym przyznano, że pochodźi z Im-
Alexander II peratorskiey krwi Greckich Cesarzow. Alexander drugi,
także Magaduka zwany, był synem Demetrego pierwszego,
y za Wenecką Rzeczpospolitą woysk Gubernatorem w Cy-
Eugeniusz I pryiskim Krolestwie zostawał. Eugeniusz pierwszy, Filip
Filip I *Jan X* *Demetry IV* pierwszy, Jan dźiesiąty, y Demetry czwarty, wszyscy byli sy-
námi Alexandra pierwszego, y każdy z nich Iezdne roty pro-
wadźił w Cypryiskim Krolestwie, aż do Roku 1550, w kto-
rym Jan y Demetry ná woynie zginęli. Eugeniusz y Filip
w niewolą Turecką wźięci, w ktorey Eugeniusz umarł, á Fi-
lip pod czas oblężenia Maltańskiego, około roku 1565. z Tu-
reckiego woyska przepłynął szczęśliwie do Chrześcian, ale
bezdźietnym z szedł z tego świátá.

Teodor VIII Teodor osmy syn pryncypalny, tó iest pierwszy w Ge-
neálogii Izacyusza wtorego, w Rzeczypospolitey Weneckiey,
iako y Ociec, woiował, á co zgoła mieli w possessyi Rodźice
panowániem, to otrzymał za uproszeniem od Wenetow przez
osobliwsze Diploma, zá ktorym Roku 1515. Wielkim wyspy
Teodor IX Cefellońskiey Feudatariuszem był instytuowany. Teodor
dźiewiąty syn Teodora osmego, dźiewiątym rzeczony, dla in-
szego Teodora syna Mikołaiá stryia swoiego, u Wenetow wo-
Demetry II iował. Demetry wtory syn Teodora osmego, Iazdy woy-
skowey Pułkownik czy Rotmistrz ná wyspie Kreteyskiey,
Alexander III zwaney pospolicie Kandyá, roku 1574. Alexander zaś trze-
ci iego syn, Armatorow ná wyspie Korcyra, Cefellonii, y
Zacyncie, zá Wenetámi Gubernator, około roku 1580 po-
Jerzy I marli. Jerzy pierwszy pryncypalny w Geneálogii Teodo-
ra osmego syn, żył w Cefellonii Feudatáryuszem, w Krole-
stwie Cypryiskim, y w Dalmacyi, za Wenetow odważnie wo-
Konstantyn V iował. Konstantyn piąty syn Jerzego pierwszego Armato-
Konstantyn VI row był Gubernátorem. Konstantyn zaś szosty syn iego le-
Anioł I. gitymowany, woysk Pułkownikiem. Mikołay wtory, Anioł
pierwszy

pierwszy, y Teodor iedynasty, synowie także Ierzego pier- *Teodor XI.*
wszego. Pierwszy y ostatni Armatorow Gubernátorowie zo-
stawali, srzedni zaś roty konney Rotmistrzem, ktory od Tur-
kow zabity iest. Jan dźiewiąty syn tegoż Jerzego pierwsze- *Jan IX,*
go, Kawálerem był *Ordinis militaris Aureati Sancti Georgij*,
y iedney roty u Wenetow Pułkownikiem, czy Rotmistrzem,
ktorego niemałą zasług pamiątkę wspomina Rzeczpospolita
Wenecka, osobliwszym swoim przywileiem dniá 29. Wrze-
śniá, Roku 1585. danym.

Demetryusz trzeci pryncypalny syn w procedencyi Je- *Demetry III*
rzego pierwszego napisány, po Oycu Cefallonii Wielki Feu-
dataryusz, ktorego wspomnionym wzwyż Dyplomatem ro-
ku 1585, bardzo dźiwnie chwalona, y cáłey Laskarow Fami-
lij cnota, także przeciwko Rzeczypospolitey Weneckiey ze-
lozyá y propensyá, że ią Laskarowie pomięnioni, y krwią, y
fortuną swoią, iako tám przyznaią, odważnie y heroicznie
bronili od nieprzyiácioł. Tenże Demetryusz w wspomnio-
nym Diplomacie Gubernatorem nazywany. Teodor dźie- *Teodor X.*
siąty, Anioł wtory, y Alexander czwarty, Rycerzami byli za- *Anioł II,*
cnemi, Oycu Demetremu trzeciemu podobni, od Rzeczypo- *Alexander IV*
spolitey Weneckiey żołdem pieniężnym záciągnieni dla sie-
bie. Jerzy drugi, pierwszy syn w Geneálogii Demetrego *Jerzy II,*
trzeciego, Cefalonii Feudátaryusz, w Dalmacyi, gdźie woio-
wał, z Franciszką Lippią zamku Lipiiskiego Panią, przednie *Lippia*
szlachetną ożenił się, y teyże fortecy Lippium nabył. Hie-
ronim Pułkownik Wenetow syn Jerzego wtorego, Oycem *Hieronim* *Demetry VI*
był Demetrego szostego, Ierzego czwartego, y Iana dwu- *Jerzy IV*
nástego, ktorzy w Dalmácyi imię y krew Laskarych rozmno- *Ian XII*
li, y dotąd pomnażaią. Ian iedenasty syn tegoż Jerzego wto- *Jan XI*
rego, Rycerzęm był dźielnym.

Demetryusz piąty Ierzego wtorego starszy syn urodze- *Demetry V*
niem, Cefallonii wielki Feudatáryusz, konnego auktoramen-
tu Rycerz, z Wincencyą Zurką z Przednie-szlachetney Fami- *Zurka*
lii Dalmackiey ożeniony. Ierzy trzeci Demetrego piątego *Jerzy III*
syn iedynak, w inwestyturze wszelkich Feudow w Cefallonii
pod Francíszkiem Erizzem, dniá 23. Czerwca 1642, y Fran-
ciszkiem Moliną, 24. Listopada 1652. Weneckiemi Xiążętami,
konfirmowány był, za wspomnieniem dawnieyszych Diplo-
matow w latach 1515. y 1520. Pułk miał iazdy konney wła-

 snym

ſnym ſumptem podnieſiony, ktory oſobliwym Diplomatem przyznany ieſt od Ierzego z Imperatorow Greckich pochodzącym, gdźie tenże Pułk dziedźicznym w Familii iego deklarowano, temuſz Franciſzek Molinus pod datą 17. Grudniá 1653. Koreterenes zaś 8. Wrześniá 1665. pomieniony Pułk Woyciechowi iego ſynowi młodemu konferuiąc dodaie, że w Familii iego zoſtawać będźie powinien. Tenże Ierzy policzony ieſt zarownie z Szlachtą Patrycyuſzow Weronenſkich, poiąwſzy tamże w małżeńſtwo Przednio-Szlachetną Małgorzatę, Mariuſza czwartego Patrycyuſza Weroneńſkiego corkę, y ozdobne Patrimonium zkupiwſzy w Weronie oſiadł, gdźie umarł ſiedmdźieſiąt lat przeżywſzy. Demetriuſz ſio-

Demetry VII dmy ſyn Ierzego trzeciego, Pułku przez ſiebie podnieſionego był Pułkownikiem, y od Dominiká Lontarenſa czy Kontarenſa, Weneckiego Xiążęciá, oſobliwym Diplomatem pod datą 8. Sierpnia 1663. podwyżſzony, y do ſłużby komputowey Rzeczypoſpolitey Weneckiey, przez lat pięć záciągniony. Woyciech pierwſzy Ierzego trzeciego Oyca Pułk, lubo ieſzcze w dźiecińſtwie, za życiá oycowſkiego otrzymał, iakom wzwyż powiedźiał, ále w pierwſzym młodości kwiecie od przyiaciela trafunkiem zabity ieſt. Teodora wtora, Win-

Woyciech I, Teodora, Wincencya, Irená Margarita cencya, Irená piąta, Małgorzata, y inſze niektore corki były Ierzego trzeciego. Pierwſza 1mô votô Komeſowi Moratemu, 2dô votô Markowi Gwarietrowi Szlachcie Weroneńſkiey poślubiona, ále bez potomnie zmarła. Druga wydaná za Paná de Vitale, tákże Pátrycyuſza Weroneńſkiego, miała potomſtwo, ktore dotąd żyie gdy to piſzę 1757. inſze trzy w Klaſztorach Pánieńſtwo BOGU poślubiły.

Teodor XIII Teodor trzynáſty ſyn Ierzego trzeciego, y Małgorzátá corka Mariuſza czwartego, Patricyuſza Weroneńſkiego, po Albercie bratá ſwoiego nieſzczęśliwey śmierci naſtąpili w Feudźie Cefallońſkim, iáko też w dobrach oycowſkich w Dalmacyi leżących, y w inſzych od Oyca *in Agro Veronenſi*, gdy był policzony w komput ſzlachty Weroneńſkiey tám tego miaſta, á nie nabytych, Pułk też pozyskał ten ſąm, co y bráciego, y owſzem na Pułkownikowſtwo promowowány, wielką ſobie ſławę w woiennych dźieiach zaſłużył, ktoreby do dalſzey promocyi były przyczyną, gdyby za ogłoſzeniem tumultu woiennego, poiąwſzy Gertrudę Komitiſſę *à Ricca* za

żonę

żonę, ſpokoynieyſze życie nie obrał ſobie, gdźie ſpłodźiwſzy z nią trzech ſynow, y corek cztery, roku życiá ſwoiego ſiedmdźieſiątego, w oyczyźnie umarł roku 1529. Jerzy piąty Teodora trzynáſtego ſyn pierworodny, wſtępuiąc w ſzlady Antenátow ſwoich, w pierwſzych młodości początkach do woyny áplikował ſię, ále do Zwycięztwa CHRYSTUSowego wkrotce powołany, *Clericorũ Regulariũ* Kongregacyi Profeſſem zoſtał, gdźie chwálebnie przez lat bliſko ſzeſnaście pracuiąc, dawnych Antenátow ſwoich przybytki y Oyczyznę, iako też z ſzczepu Emanuelá piątego pochodzący rodzay życząc ſobie widźieć, do Polſki poiachał, gdźie bliſko lat dwudźieſtu bawiąc, od Naywyżſzego Paſterzá Benedykta XIV. do Biſkupiego tytułu Zenopolitańſkiego promowowany, konferowáwſzy mu przy nominacyi Michał Kazimierz, ná Ołyce y Nieświeżu Xiążę Radźiwiłł, Woiewoda Wileńſki, y Woyſk Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego Hetman Wielki, Prepoſiturę Infułacką Ołycką naypierwyi; potym Abcyą Zołkiewſką, daley zaś ná Kanonią Archi-Katedralną Metropolii Lwowſkiey wynieſiony ieſt. Przez pomięnionego zaś Oyca Swiętego do Rzymu wezwany, gdźie Wikáryatu Generalney Bazyliki Swiętego Piotra, od Nayiáśnieyſzego Kardynáła Xiążęcia Eborackiego, teyże Nayświętſzey Bazyliki Archipresbitera urzędem ozdobiony, do Arcybiskupiey godności Kościoła Theodoſieńskiego promowowany, w Rzymie teraźnieyſzego roku 1757. mięſzka. Jerzy ſzoſty, ſyn Jerzy V ... Gerzy VI wtory Teodora trzynaſtego, po bracie w Milicyi CHRYSTUSA ſłużącym zá życia doczeſnego, wźiął Feudatárie y dobra ſukceſſyą, zoſtaiąc w teraźnieyſzym czaſie w Rzeczypoſpolitey Weneckiey, woyſka iedney partyi Pułkownikiem. Woyciech wtory, trzeci Teodora trzynáſtego ſyn, prędkim nazbyt krokiem do chwały Rodowitości ſwoiey poſtąpić uśiłuiący, w oſtatniey woynie Węgierskiey przeciwko Turczynowi, krew z życiem rozlał, zoſtawiwſzy Tereſę z Komeſow od Swiętego Marcina Pedemontáńskich żonę ſwoię wdową z dwiema ſynámi, Teodora czternaſtego, y Jerzego ſiodmego, ktorzy wſtępuiąc w ſzlady Anteceſſorow, iuż w piſani w komput woyskowy. Wincencyá pomienionych ſioſtra rodzoná, pierwſzym związkiem Komeſowi Malpityuſzowi Mantuáńskiemu poślubiona, żadnego ſyna nie miałá; powtornym małżeń-

Margin notes: Jerzy V; Gerzy VI; Woyciech II; Tereſa. Teodor XIV; Jerzy VII; Wincencya

żeńſtwem poſzła zá Komeſa Juliuſza Cykognará Parmeńſkiego, z ktorym żyie ſzczęśliwie. Kazimiera, Gildyppa, y Małgorzatá, opuściwſzy świat, lepſzą część ſobie obrały, między Kánoniczkami Regularnemi Laterańſkiemi *Sanctiſſimæ Annuntiatæ* w Mantui policzone ſą.

Kazimira. Gildyppa. Małgorzata.

Teodor czternaſty, y Jerzy ſiodmy, Woyciecha drugiego ſynowie, po nayukochańſzym Oycu w krotce oſieroceni, od Stryiá ſwoiego Jerzego, ná ten czas Biſkupa Zenopolitańſkiego, roku 1746 do Polſki wokowani, zwyczaiami, mową, y Sarmackim delektuiąc ſię kraiem, Pradźiadow ſwoich Emanuela piątego, Tomaſzá, y Andrzeia, z inſzą Godźiembow Rodowitością należącą do ſiebie, iako wyżyi, Rzeczypoſpolitey Polſkiey, w ſłużbie woienney chcąc naśladować, młodźieńſtwa ledwo doroſſſzy, w komput woyſka Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego wpiſani, woyſkowym imięniem zaſzczycaią ſię.

Teodor XIV. Jerzy VII.

Imiona Autorow, z ktorych Geneálogia Laskarych zebrana ieſt, te przywodzę: *Aurelianus de Rebus Græcorum. Abraham Ortelius Coſmograph. Antonius Bonfinus Deſcrip: Græc. De Antiqu: Græc: De antiqu: Nobil. Acta Senatûs Taurinenſis. Abbate Micati Caſa Comnena. Baronii Epitom. C. Piulio Libone Genealogia della Famiglia del Pozzo. Conſtantinus Laudus Comes in veter. Numiſm. Rom. Equitum Germanorum Itinerarium. Fulginat de Reb: Græcorum Imper: Græc. Franciſco Sanſovino Famiglie Illuſtri. Ferdinandus Ughellus Abb: Ital. Sacr: Annot: ad Ciacconium. Gregoras de Reb: Græcorum. Genebrardus ad Ann: Baronii. Gio: Tarcognata Hiſtoriæ del Mondo. Hieronimo Heninges Genealog: Tabell: Hiſtorie di Geneva. Hiſtorie di Malta del Boſio. Iſtromenti Publici. Mercatore Tavole di Grecia. Marco Guazzo Croniche del Mondo. Manoſcritti di Geſuita Anonimo con Arbore de Laſcari. Monete antiche de oro, argento, è bronzo. Nicetas Comites Rerum Conſtantin. Imperii. Nicolo Doglioni Teatro univerſale de Princi. Hiſtor. Paulo Rannuſio Gverre di Conſtantinopoli. Paulo Morigia Hiſtoria di Milano. Pietre Antiche con Iſcrizioni. Scritture autentiche della Famiglia Laſcari, e de altre. Spondanus ad Ann: Baronii. Ioannes Dlugoſſus Annal: Polonorum. Martinus Cromerus de origine & rebus geſtis Polonorum. Łubieńſki in Act: Epiſc. Plocen. Treterus de vita Epiſc. Poſnanien. Olſzowſki de Primatu. Szentiuvani de reb: Hungar: Paprocki de Stemm. Okolſki in Orbe Polono. Nieſiecki Korona Polſka, &c.*

Autorowie.

STARYKON HERB.

EPIGRAMMA.

Armiger hic Sonipes, dum pulſat calcibus agrum,
Tunc reſonant laudes ipſa ſub aſtra poli.
Hic patitur nunquàm Seſſorem, nonniſi talem,
Cûi figat in Patriæ viſcera calcar amor.
Perge viam Sonipes, tanto Seſſore beatus,
Lauribus æternis ſemper ubiq; ſatur.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Koń białego koloru z złotemi kopytámi, w polu czerwonym, w poł przepaſany czarnym popręgiem ſzeroko, z ogonem do gory zádartym, przednią máiąc prawą nogę wznieſioną, tákże lewą w tyle, iák go wyráżá *Okolſki tom. 3. fol. 69.* Inni piſzą, że nogá przednia lewa, á práwá zádnia, u niego wznieśioná trochę od źiemi, iáko w biegu. Ná hełmie Topor, niby wznieſiony nad Koroną oſtrzſtwiem dolnym, Polſcy Hrabiowie z Sieciechowic zażywali go, y inni tego herbu, o czym *Bielſki fol: 249, Paprocki o herbách fol: 52. Okolſki tom: 3. fol: 69.* ále ná Sląſku Graffowie Ziemiętzkiemi zwani, tym krztałtem Topora zażywaią ná tárczy, iák go tu widziſz, o czym *Okolſki tom: 3. fol: 78.* mowiąc: *Eſt quoq; antiqvus eqvus in Sileſia, ſed differens ab eqvo in Regno &c. Quia verò plurima inducta fuerunt arma in Regnum, dum Sileſia coniuncta fuerat, imò etiam poſt avulſionem à Regno, non immodica introducta arma in Sileſiam & Moraviam manent &c. ſi reperiretur inter Nobilium arma & talis eqvus, lector differentiam obſervabit.*

Opiſanie herbu.

Zietzſczy na Sląſku topora nad Koniem záżywaią ná Tarczy

ORYGINAŁ STARZYKONIA czy STAREGO KONIA.

Początki herbowne.

WE wśi Sieciechowice, było urodzonych z Topora ſynow trzech, Szędziwoy, Nawoy, y Zegota, z ktorych oſtatni do cudzych krajow poiachawſzy, długim czaſem ná rożnych náukách y ſztukach támże lata ſtráwił, ktorego náywięcey zdobiło, że w Obozach, woynách, y rożnych expedycyách bywáł, áby niemi wypolerowany, zoſtał Oyczyźnie ſwoiey pożyteczny y Familij, powrociwſzy. A gdy potym do domu przyiachął, od braci iáko nieznaiomy odrzucony był zápieráiąc śię go, żeby do nich kiedy náleżał. A lubo probowáł tego rożnemi dokumentámi, że brátem rodzonym był pomienionych, przypominaiąc im rzeczy, ktore śię w domu działy przed wyiázdem iego, o ktorych żaden wiedzieć nie mogł, tylko ten co támże był urodzony; ále oni tego ſłuchać nie chćieli, dopieroż gdy śię o ſwoy dział upominał. Záczęm do Monarchy Polſkiego udaie śię, nátęn czas Kazimierza I. zebrawſzy dokumenta y pokrewnych ſwoich ná świádectwo; przeto tęnże Regnant za bráta rodzonego Szędziwoia y Náwoia, Zegotę przyznáie, á iż śię go wyrażeni bracia záparli, dał mu názwiſko, z Sieciechowic Hrabiá *Zaprzaniec*, herb odmieniwſzy Topor, ktorego bracia używali, Konia mu ná záſzczyt wieczny nádáł, z czarnym paſem, ná ktorym heroiczne dzieła, podczas woien dokazywáł: będąc iednak pamiętny Familij ſwoiey z Toporow pochodzącey, tymże Toporem w gorze, ná Tarczy czy hełmie, ſzczycić śię nie przeſtał; ktory że *Starzą* z dawna názywał śię, herb przyſpoſobiwſzy Stárzy Koń názwano, iákoby Koń Starzy. Potym Sukceſſorow iego przezwali, zamiaſt Záprzańcow, Szafrańcami, czy to złey mowy, czy odżołtych włoſow na głowie ktorego, co poznáć z Przywileiow, ná ktorych iedni Zaprzańcami, a inni Szafrańcami podpiſowali śię. Ták o tym zgadzaią śię *z Długoſzem cap: 14. Bielſki, Paprocki, Okolſki, w pomienionych mieyścach*, czego konfirmacyą ieſt Liſt Kaźimierzá Wielkiego Krola Polſkiego, dány *w Roku* 1366. *u Paprockiego o herbach fol:* 55. tak maiącego: *Quod omnes bipennis & antiqui Equi eſſent, & proceſſiſſent de uno avo, & de una progenie, & quod haberent ab antiquo, unum jus omnes.*

Zkąd Hrabiowie z Sieciechowie, Zaprzańcami zwáni.

Stary Koń dla czego zowie ſię

DYGNI-

DYGNITARZE PZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU STARY KON.

Biſkup Kujáwſki

JAn Szafrániec, herbu Stary Koń, będąc Biſkupem Kujawſkim, umarł Roku 1433. *Damalewicz.*

Wojewodowie Krákowscy.

Piotr Szafraniec, herbu tegoż, był Wojewodą Krakowſkim; piſał śię z Pieſkowey Skały, ktory umárł Roku 1438, o ktorym *Herburt* 1436. *fol:* 218. y *Przyłuſki* 1435. *fol.* 131. *w Statutach* tákże *Laſki fol:* 67. *y* 140. Jan Wielopolski, tegoż zaſczytu, będąc tákże Wojewodą Krakowskim, umarł 1667. *Kochowſki Climac.* 3. *lib:* 3. & *Potocki in Centuria fol.* 404. Franciſzek Wielopolski herbu tegoż, będąc tymże Wojewodą Krakowskim umarł 1732. *Nieśiecki tom:* 1. *fol.* 112. & *tom.* 4. *fol:* 770.

Wojewodowie Sęndomirscy.

Piotr Szafraniec, będąc Wojewodą Sędomirskim, umárł 1160. *Nákielſki in Miechowia fol:* 68. & *Duryewſki.*

Tymże Wojewodą Sędomirskim, był Piotr z Pieskowey Skały, herbu Stáry Koń, ktory poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie 1433. *Długoſz y liſt Jagiełła* 1431. *Miaſtu Krakowſkiemn y Lubelſkiemu* 1432. Staniſław Szafraniec, trzymał tożKrzeſło Wojewodzkie, ktory umarł 1590. *Conſtit:* 1586. *fol:* 401. *Paprocki o herbach fol:* 688. *Okolſki*, & *Sarnicki.*

Wojewoda Sieradzki.

Franciſzek Wielopolski będąc Wojewodą Sieradzkim, poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie 1728. *Nieſiecki tom.* 1. *fol:* 133.

Kaſztelanowie Sęndomirscy.

Piotr Zaprzaniec, herbu Stary Koń, Kaſztelan Sędomirski, poſtąpił ná Wojewodztwo Sędomirskie 1160. *liſt Klaſztorny u Paprockiego o herbách fol:* 52. *Okolſki tom.* 3 *fol:* 74.

Tákże Stániſław Szafraniec, z tey Kaſztelanij poſtąpił ná Wojewodztwo Sęndomirskie 1582. *Liſt Krola Stefana* 1578. *Miaſtu Krak: Paprocki fol:* 57.

Kaſztelan Woynicki.

Ján Wielopolski z Kaſztelanij Woynickiey, poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie. 1667. *Conſtit:* 1662. *Kochowſki Climac:* 3. *lib.* 4. *fol:* 164. *Centurya Potockiego fol:* 401.

Kanclerze

Jan Szafraniec Biskup Kuiawski, będąc Kanclerzem Wielkim Koronnym umarł 1433. *Olſzowſki de Primatu, Paprocki o herbach fol:* 54. Ján Wielopolski, Staroſta Krakowski, będąc tymże Pieczętarzem Wielkim Koronnym umarł 1688 *Conſtit.* 1680. *fol:* 710. *Záluſki tom.* 1. *fol:* 805.

Jan Szaraniec będąc Dziekanem Krakowskim, zoſtał Podkanclerzem Koronnym, ktory poſtąpił do Wielkiey Pieczę-

ći 1422. *List Jagiełły dany Miastu Lwowskiemu* 1422. *y do Kuśi* tegoż 1420. Jan Wielopolski był tymże Pieczętarzem, ktory Wielkim Kánclerzem Koronnym został 1678. *Constit:* 1682. *fol.* 710. *Metryká Koronna, y Załuski tom.* 1. *fol:* 710. Ian Wielopolski Starosta Biecki, był Márszałkiem Seymu Koronnego w Wárszáwie Roku. 1662. *Braun de rati: Juris regnan: in Reg. Poloniæ.*

Pod kanclerze Koronni. Marszałek Izby Poselskiey.

HERBOWNI TEGO KLEYNOTU.

Według *Okolskiego tom.* 3. *à fol.* 74. *ad fol.* 77. *wyráženi.*

Bochnárowie w Máłey Polszcze.
Grodeccy przy Sączu.
Maiowie w Sieradz: Woiew:
Polánowscy w Krák: Woiew:
Siemuszewscy w Przemyskim
Wielogłowscy, iednego dźiáłu z Wielopolskiemi.
Wielopolscy iedney dźielnice z Bochnárámi.
Wronieccy w Krák: Woiew:
Zárscy w Krák: Woiewod:
Záprzáńcy, Száfráńcami zwáni.

Niesiecki tom. 4. *fol.* 198. przydáie tych Herbownych, z poźnieyszey swoiey indágácyi, iáko to Bystrzanowskich, Nahoiewskich, y Pisarzewskich.

PROCEDENCYA

HRábiow z Sięćiechowic ZAPRZANCÒW, w Woiewodztwie Krákowskim, roznych Ziemstwach y Powiatách, Possessye y Dźiedźictwá máiących; á z tąd ná Sląsku od Dobr Ziemietnicze, w Xięstwie Opolskim leżących, ZIEMIETZKIEMI rzeczonych,

HERBU STARYKON.

Dawność tey Familij

NIe śiągáiąc do Geneárchii Toporow Stárzámi zwánych, ktorzy z Lechem Kondytorem Polski, w te kráie przybyli, y Starszemi nád Lechią, podczas dwunastu Woiewodow pierszych zostáwáli, iák świadczą Historycy Polscy z *Długoszem, Kromerem, Bielskim, Páprockim &c.* y od ktorych Ziemietzcy Záprzáńcowie pochodzą; wyrażąm tu Procedencyą tychże starożytną, w Roku poźnieyszym od Zegoty Zaprzáńca, po otrzymanym od Krola Káźimierza I. herbownym koniu, zwanym *Stárzy-Koniem*, bo dopiero w Roku 1080. z fundacyi Klasztornych postrzeżono, przez *Okolskiego tom.* 3. *fol.* 74. y innych Autorow dawnieyszych, ktory ták nápisał: ZEGOTHA, *qui primus hoc differens Stemma impetravit sibi & posteris à Rege. Záprzaniec Zegotam, habent privilegia antiquarum fundationum Monasteriorum inter subscriptiones* 1080. *Ibidem sub Anno* 1100. *Zegotam Zaprzańscium Succamerarium Cracoviensem referunt. Petrum Záprzaniec Castellanum Sendomiriensem Anno* 1160. *ibidem referunt, ejus filius Joannes Castellanus Sądecensis, quem Záprzańscium & Szafrańscium nominant literæ. Gnievomirum de Miedźwiedź, et Thomam Srzeniec de Miedźwiedź habet Privilegium Casimiri Regis, quòd eisdem gratijs, et Privilegijs, quibus utuntur Toporei, et ipsi Staroconij utantur jure merito, affirmatur* 1366. *Confirmatio ejusdem privilegij facta à Vladislao Jagellone* 1428. *Petrum Miedźwieccium Ducem Exercitûs Curiæ, refert Cromerus lib.* 17. *Sub Vladislao Jagellone.* Ktory wypis po polsku ták się rozumie, według Genealogij Wielopolskich: iż ten nieśmiertelney sławy Zaprzaniec pierwszy, miał tákże syná Zegotę, Hrábię z Sieciechowic Záprzańca, Podkomorzego Krákowskiego, ktory koło Roku 1100. kwitnął, Mąż rowney z wynalescą Herbu Starego Konia dźielnośći. Z tego syn, á pierwszego Zegoty Wnuk, Piotr Hrabia, Kásztelan Sęndomirski, koło Roku 1165. Ten zostawił potomká Iana Hrabię, Kasztelana Sąndeckiego, w Roku 1220. ktorego nástępca Zegota Hrabia z Sięćiechowic, miáł tákże Zegotę Hrabię, ow Oycem był dwoch synow, pierwszego Zegoty, przy ktorym Imię kwitneło Záprzańcow, (iáko też przy synie iego Zegoćie Záprzańcu, Podkomorzym Krákowskim, wnuku) y Piotra Hrábię ná Pieskowey Skále Kásztelana Sądeckiego, ktory u Ludwika Królá będąc w uszánowaniu y wielkiey łasce, skáłę Hrabstwo otrzymał; á iż Piotrá pieszczoną wymową zwykł był Krol mianowáć, Skała pieskowa przezwana, dla rożnośći od Skáły drugiey Klasztoru Zakonnic, pod ow czas maiętnośći. Jan Hrabia Kasztelan Sądecki, práwnuk pierwszego Zaprzańca; prápráwnuk záś Jan Biskup Kuiawski Kanclerz Koronny, y Piotr Woiewoda Krákowski, Rządzcá cáłego Podola, oraz Dworu Krolewskiego, y Hetman

Explikacya.

Pierwszy ná Pieskowey Skále.

Woyſk; o tym obſzerniey czytáć możná *Długoſza w Xiędźe* 17, od ktorego Piotr Podkomorzy Krakowſki, miał tákże Piotra Podkomorzego Koronnego, y Krzyſztofa drugiego ſyna. Od brata pierwſzego Piotra, Stániſław Káſztelan Sądecki, y rodzony iego Piotr Kaſztelan Wiſki, Starosta Malborſki, y Sochaczewſki; z Sienieńskiey zoſtawił Stániſława Staroſtę Korczyńskiego, Podkomorzego Krákowskiego, ktory z Odrowążowną Káſztelanką Radomską miał ſyná Stániſłáwa, Oyca oſtátniego Zaprzańca, á ten był Woiewodą Sęndomirskim, y miał Małżonkę Annę, corkę Walentego Dębińskiego, KáſztelanaKrákowskiego. Jędrzey wnuk w dźieſiątym ſtopniu pierwſzego Zaprańcá, Woiewoda Sęndomirski, Starosta Lelowski, z Bárbarą z Rzeſzowa bez potomny, dukt Záprzańcow w oſobie ſwoiey záwarł.

Sienieńska — *Odrowążowna.* — *Dębińska,*

Reflexia. Potym już *Okolſki* Záprzáńcow nie wſpomina, tylko Száfrancow, pochodzących z linij Záprzańca pierwſzego; więc cokolwiek o Szafrańcách namienia, to ſámo rozumieć ſię ma o Záprzáńcách. A iż geneálogia Záprzańcow ná Szląsku, twierdźi przodka ſwoiego Krzyſztofa Zegotę Záprańca, od dźiedźictwa ſwego *Ziemientzicze* Ziemietzkim zwánego, muśiał tęnże Krzyſztof z Zegoty Zaprzáńca, támże w Xięſtwie Opolskim uczynić dedukcyą w Roku 1533, ktory notuie geneálogia, że pochodźił z Hrabiow Sieciechowskich, iákoż dotych czas tamże Hrabiami z Sieciechowa y Graffami piſzą ſię, o czym niżey.

Daley według dowodow tu cytowánych, ták ſię rozumieć ma: iż Piotr z Zaprzańcow Szafraniec, był z Łuczyce Podſtoli Krakowski, ktoremu Ludwik Krol Polski y Węgierski darował Territorium y Zamek Pieskową Skałę Roku 1377. według *Kromera.* Tęn z Kochny miał wybranego w Duchowieńſtwie Syná Jana, y drugiego Piotra. Pierwſzy Syn Ian Biskupem Kujawskim z Dźiekana Krakowskiego, y Kanclerzem Wielkim Koronnym zá promocyą Krola Władyſława w Roku 1427. wynieſiony. tymże Biskupem był lat 6. umarł koło Roku 70. życia ſwoiego, pochowány w Krakowie, ktorego żyćie *Stefan Dámalewicz, Kánonik Kuiawſki y Kruświcki à fol.* 293. opiſuie. W poiednaniu Polakow z Krzyżakami wiele prácował, żadnego

Pierwſzy ná Pieſkowey Skále. — *Biſkup Kuiawſki Kanclerz W. Koronny.*

ziazdu y Seymu nieopuśćił, áby radą ſwoią Oyczyźnie dopomogł, Kápitule ſwoiey dochodow przyczynił, dobra Biskupie podźwignął, ná Zamku Krakowskim Káplicę Swiętego Szczepana wyſtawili, y nádali z bratem ſwoim Piotrem z Pieſkowey Skały Wojewodą Krákowſkim, w ktorey Káplicy ciáło iego leży. Tęn że Piotr był naywprzod Adminiſtratorem Xięſtwa Podolſkie: Roku 1409, *Cromerus.* Potym był Podkomorzym Krákowſkim, y Hetmanem Polſkiego y Ruskiego Woyſka pod Tucholęm, przeciwko Krzyżákow expedycyi Grundwalskiey w Roku 1410. *Długoſz lib.* 10. *fol:* 242. gdźie Krzyżakow do ucieczki przymuśił, y w uciekáiących znaczną klęskę uczynił, *Długoſz fol:* 296. potym z niemi przymierze záwarł. *Cromerus fol:* 276. y *Stárowolſki fol:* 78. *in Centuria Bellatorum.* Ledwo maiąc 30. lat wieku ſwoiego, iák zoſtał Staroſtą Podolskim z Pokoiowego Krolewskiego, y Podkomorzym Krakowskim. Mowi o nim *Okolſki tom.* 3. *fol:* 75. *Sic Patriæ & amicis vixit, ut eum vixiſſe non pudeat.* Swiatczy o tymże Podkomorſtwie *Liſt Jagełły Krola, u Łaſkiego w Statucie fol:* 127. 141. *y* 171. W roku 1433, iuż Wojewodą Sęndomirskim był, o czym *Łáſki fol:* 52; z Sęndomirskiego poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie, *Łaſki fol.* 67. & *fol:* 140. był oraz y Staroſtą Krakowskim, á przod oddał mu Krol Jagiełło w rządy cáłe Podole, odiąwſzy go Swidrygiełłowi Xiążęćiu Podolskiemu, według *Cromera lib.* 16.

Piotr Woiewoda Krakowſki.

Syn Wojewody Krákow: Piotr, Podkomorzy Krakowski, żyiący ieſzcze w Roku 1451. według *Łaſkiego Statutu fol.* 82. Krol Władyslaw darował temu Piotrowi dobra Seczemny Bychow, ktory żył około Roku 1461. według *Paprockiego fol.* 55. Syn iego Chryſtofor Zegota Zaprzaniec, ktorego Szafrańcem zowie *Paprocki w Roku* 1484. y *Bielſki* wſpomina go, według Genealogij *Dynaſtarum Ziemietzkiorum à Ziemientzicze in Sileſia*, w Roku 1533. kupił dobra Ziemientzicze w Xięſtwie Opolskim ná Szląsku. Od ktorego pierwſzey poſeſſyi, pochodzący z niego Sientmoz, w Xięſtwie Opolskim y przez cały Szląsk był Ziemietzki, z kąd Dynáſtowie, czy Graffowie *de Ziemientzicze* názywali ſię, y rozdźieleni ſą ná rożne *ſtirpes* po Szląsku. Nie wſzyſcy iednák Sukceſſorowie tego Chryſtofora Zegoty Záprzańca, mogą bydz

Syn Woiewody Krakowſkiego. — *Ziemietcy ná Szląsku.*

wiádomi w Słąsku, bo w dobrach Ziemientzicze y Koście-
le támecznym, tey Fámilij dokumenta ogniem ſpalone ſą,
z ktorych by wiedzieć można o poſſeſſyach, ták ná Szlą-
sku, iáko też y w Koronie Polskiey. Wiadomśi tylko ſuk-
ceſſorowie Chryſtofora Zegoty Z aprzańca tu ſię kładą, iá-
ko Joachim Ziemietzki *à Kierzbie & Sodow*. Zona iego
Baroniſſa à Gottſchallkowſki, z ktorey Fryderyk *à Ziemiet-
zki Dynaſta*, y Graff *à Gowdzdzan*. Pierwſza żona iego à
Bees, druga urodzona Helena z Radezkiego. Z pierwſzey
żony zrodzony ieſt Adam y N. Gráff à *Gwodzdzan*, żona
iego pochodźi od Baronow à *Bees*. Od tegoż Fryderyká,
z drugiego małżeńſtwá ſą dzisieyśi Ziemietzcy ná Slą-
ſku. Od Adama y iego niewiádomey żony, urodzony ieſt
Francíſzek Adam *binominis*, Pułkownik Fryderyka IV. Im-
peratora, ktory w bátálij przeciwko Szwedom zginął. Zona
iego niewiádoma, z ktorey ieden tylko Syn Piotr Ziemiet-

Graff Wieſenhuter.

zki Graff à *Gwodzdzan*, názwiskiem *Wieſenhuter*. Zona te-
goż niewiadoma, z ktorey Jan Fryderyk z Ziemietzkich,
nazwiskien *Wieſenhuter* od Wieſenhuten, Konſyliarz aktu-
alny Imperatora Karola VI. Zona iego Rebeka Franci-
ſzka Graffowna à *Barhhauſen*, herbu Pelikan, z ktorey u-
rodzony Francíſzek Zegota, Hrabia z Sieciechowa Zaprza-

Magnas & Liber Baro.

niec, *in Sacro Romano Imperio*, Koleſtwie Czeskim, Mar-
grafſtwie Morawskim, Jllirij y Prowincyach Auſtryáckich
Magnas & Liber Baro, á Wieſenhuter ná Szląsku, Graff
z Ziemietzkich y Ziemietniczy, oboyga Májeſtatow Ceſar-
skich Konſyliarz aktuálny *intimus* &c. Zona iego Marya
Elzbieta, Swiętego Páńſtwa Rzymskiego Hrabianka à *Ber-
tenslein* urodzona corka, niegdy Sekretarza uprzeymego
Stanow, y oboyga Majeſtatow Ceſarskich, á teraz Konſy-
liarza áktuálnie uprzeymego, Podkánclerzego Kroleſtwa
Czeskie: y Prowincyi Auſtryackich Prezydenta Naywyżſze-
go Konſyliarza Bannatu Temeſwarskiego, & *rerum Illyrica-
rum*; z ktorey to potomſtwo urodzone: 1. Rebeka Zegotá
Hrabianka z Sieciechowa Zaprzancow, 2. Kordula, zoſta-
iąca na edukácyi u Pánień Wizytek w Wiedniu. 3. Rebeká
Fryderyka, wydana za *ab Ohlenshlager* urodzonego. 4. Jan
Fryderyk, ktorego żona *à Firnhaber* urodzona. 5. Ká-
rol Andrzey, żona iego urodzona *à Veltheim*. 6. Elzbieta
wyda-

wydana za Steiza, bezpotomna. 7. Jan Andrzey bezżenny
8. Małgorzata wydana za Steiza. Było więcey z tey Fami.
lii, iako N. Ziemietzki bez potomny w ſłużbie Ceſarſkiey.
N. Ziemietzka bez potomna wydana zá N. Lithnowſkie-
go. N. Ziemietzka bez potomna, zona N. Koſohizkiego.

Kwitneli potym w Polſzcze pozoſtáli: Piotr z Záprzań-
cow Szafraniec, Kaſztelan Wiślicki 1505, ktorego wſpomina
Statut Łáſkiego fol. 120. Od Piotra był ſyn Staniſław Pod-
komorzy Krakowſki, Staroſta Nowomieyſki, ktorego z
Sienieńskij herbu Dębno, ſyn także Staniſław, naywprzod
Woyſki Sęndomirſki y Staroſta Lelowſki, Poſeł ná Seym
1569. podpiſał Unią Litwy z Koroną, *Conſtit. fol.* 171.
w Roku 1567. Kaſztelan Biecki, *Conſtit. fol.* 271.. pod

Kaſztelan Biecki, Sęndomirſki y Wojewoda.

Pozwolem Rotmitrz Krolewſki, ozdobną Rotę z ko-
ſztem wielkim wyſtawił, wźiął potym Káſztelanią Sęn-
domirſką ná Koronácyi Krola Stefana, ná oſtatek był
Woiewodą Sęndomirſkim po Janie Koſtce, w Roku 1582.
iák piſze *Baranowſki*, ktore ſpuśćiwſzy po śmierći Krola
Stefana, Woyſkim Krakowſkim umarł. Pan dla mądrych
ludźi ſzczodry, ktorych z cudzych Kraiow ſprowadźił
wielkim koſztem do Polſki, y w Seceminie Szkoły otworzy-
wſzy, młodź im Polſką oddał do inſtitucyi, ale że Kal-
winámi byli, ták y tych ſwoim duchem nathnęli. We wſzy-
ſtkich dobrách ſwoich dwory, á w Pieſkowey Skále Za-
mek ozdobny nie máłym koſztem wymurował. W Ro-
ku 1586. Woiewodztwo Krakowſkie ludzi mu 100. pod czas
interegnum uzbroić kazało, ták na utrzymanie y ukro-
cenie wewnętrznych y domowych exorbitancyi, iáko y dla
warunku od poſtronnych. *Conſtit. fol.* 401. Złączył ſię

Dębińſka Kaſztelanka Krako:

dożywotnie z Anną Dębińſką Kaſztelanką Krakowſką,
z ktorey były dwie corki, iedna zá Marcinem Szczepa-
nowſkim, druga Agnieſzka za Janem Tarłem Woiewo-
dą Lubelſkim. O Szafrańcownie z Záprzańcow Woie-
wodzance Sęndomirśkiey, piſze *Baranowſki*, że była za Ro-
żnęm. Jędrzey Staroſta Lelowski ná Moskwie heroiczny
Junak za buławy Mieleckiego, miał za ſobą Barbarę Rze-
ſzowską herbu Wąż, ale z nią zſzedł bez pomnie, oſtatni
Domu tego Dziedźic Roku 1608. Sioſtra iego Agnieſzka
w Katolickiey. wierze umarła, brat był Kalwinęm. Ci-

Ostatni Dziedzic w Polszcze. *chocki alloquiô Osecensi lib. 2. cap.* 12. o nich pisze Piotr Ká-
sztelan Sądecki, Starosta Sendomirski, zostawił syna Hie-
ronima, Starostę Chęcińskiego, y Sekretarza Krola Zy-
gmunta, miał dwie żony, iedna z nich Kościelecka, z
ktorą zostawił trzy corki, Zuzánnę w pánieństwie zmar-
łą, Kátarzynę Jasieńską, ktora potym poszła zá Jeremia-
na Chełmskiego, tá záś zeszła bez potomnie, y Annę Mi-
kołáia Krezy, Rotmitrza Krolewskiego małżonkę, zá kto-
rą, poszły wszystkie dobra w Dom Krezow. Piotra też
Miedzwieckiego z Zaprzańcow, Hetmána Nadwornego,
wspomina *Paprocki*, z *Kromera Xięgi* 17. zá Wládysławà
Jagiełły Krola. Ták wszystkich Zaprzańcow w Polszcze,
y Szafrańcow, zeszła iuż dáwno Familia, iák *Niesiecki*
tom: 4. *fol:* 196. pisze, ná Szląsku ieszcze Hrábiowie
z Sieciechowa Zaprzańcy znayduią się. Gdźie *Okolski*
tom: 3. *fol:* 78. powiada, że ná Szląsku Emberkowie,
herbu Starykonia, ále iuż inszym kształtem záżywáią. Przy-
czy temu *Niesiecki tomô* 4. *foliô:* 196. mowiąc: że Li-
szkę w konia przemienił, cytuiąc *Paprockiego in strom:*
ktory pisze o tym herbie, gdźie powiada, że Liszka nie
Koń bydz powinień, iáko o nim mowi tęnże *Niesiecki*
tom 2. *fol.* 137. Iednák *Petra Sancta de tesser: Gentilit.*
cap. 54. powiada, że na Szląsku Zybulkowie Starykonię̨m
pieczęntuią się, álbo ráczey Cybulkowie, (iż tam Z,
za C, pisze się) z ktorych iednego wspomina *Cromè-*
rus, że był Legatem od Witolda. Zgołá, im dawnieysza
iest Familia, tym ćiężyi dochodźić sukcessorow, ile w od-
ległośći mieysca,

STRZĘ-

STRZEMIĘ Herb, iest opisane w rożnych Herbarzach
z swoiemi Familiámi, ktore także należy do Łancuckich, nie *Lancucki*
Szeliga herb, iáko wyraził omylnie *Niesiecki tom:* 3. *fol.* 30.

SUCHE KOMNATY herb Beynerow, iest Trąba czar- *Beyner*
ná myśliwska, oprawna w złote sztuki, w polu czerwonym,
z nawiązaniem, ná ktorego wierzchu powinien bydź Krzyż
złoty, ná hełmie zaś trzy piora Strusie. Nabyty iest w Im-
perium, a z Niemiec tu do Polski przeniesiony, ktorego Fa-
milianci z dawná zostawali w Ciechanowskiey Ziemi ná do-
brach Suche Komnaty, od ktorych herb ich imienia nábył,
lubo inaczey o nim mowi *Okolski tom:* 3. *fol:* 167. ia z praw-
dźiwszą opinią trzymam u *Niesieckiego tom:* 4. *fol.* 231. co po-
znać z samego Imięnia Starożytnego Beynerow Niemieckie-
go, z ktorych Mikołay Beyner podpisał Unią Xięstwa Lite-
wskiego pod Janem Woyciechem, *Litvh. Conf: fol.* 282. *in*
Convent: gene: 4*ta.* & 20. *Mensis Julij.* Drugi podpisał Ele-
kcyą Janá III. *tit: Suffragia* Woiewodztw y Ziem. Także
tit: Xięstwo Zmudzkie iest podpisany *pag.* 296. Chryzostom
Lwowicz Beyner Stolnik Możyrski, *item eodem tit:* 297. Ka-
zimierz Lwowicz Beynar Łowczy Kowieński podpisany.
Zgoła, tá Familiá *originativè* wyszedłszy z Imperium, z Krzy-
żakami zaszła do Inflant y Kurlandyi, gdźie y dobra dźie-
dźiczne były Stryia teraźnieyszych żyiących w Litwie, Ja-
ná Beynera, Łowczego Kowieńskiego, z tamtąd przenieśli
się do Litwy y Xięstwa Zmudzkiego. Ociec żyiących oko-
ło roku 1750. Marcin ná Beynerowie Beyner, Krayczy Wo-
iewodztwa Trockiego, miał dobra dźiedźiczne w Xięstwie
Zmudzkim, Powiecie Kroskim, nazwane Podubisie, z kto-
rych po śmierci iego Synowie, fundowali XX. Bazyliánow
Prowincyi Litewskiey. Synow miał trzech *in vivis* 1757,
to iest, Antoniego, ktory około lat 15, u Xiążęcia Michała
Wiśniowieckiego, Woiewody Wileńskiego, Hetmana W. W.
X. Lit: był Regentem Woyskowym W. X. Litewskiego, a-
ktuálnego Krayczego Xięstwa Zmudzkiego; drugiego Je-
rzego ná świecie, potym Giedeona Opatá Zydyczyńskiego;
y trzeciego Iana Rotmistrza Ianczarskiego Buławy Polney W.
X. Lit. Ci obadwa bracia rodzeni, Antoni y Ian, około ro-
ku 1750. z Litwy ná Wołyń przenieśli się, y maią dobra
swoie w Powiecie Krzemienieckim, á Giedeon Opactwo swo-

 ie pod

ie pod Łuckiem. Tychże ſioſtr rodzonych dwie, Eleonora Wizytką w Lublinie, y Agneſzka wydana zá Iozefa z Kośárzewa Borzęckiego, Skarbnika Latyczewſkiego, Regenta Grodzkiego Łuckiego. *Borzęcki*

Kolligaci Należą do tego Imienia Ogińſcy, Xiążęta Woronieccy, Abramowiczowie, z ktorych teraz ieſt Piſarzem Ziemſkim Wileńskim, cioteczny brat żyiących Abramowicz, Bilewiczowie, Szeniutowie, Straſzewiczowie, Kimanowie, Podbereſcy, Gieyſztorowie, Walowie, Swiętochoſcy, Zbrożkowie, Foglowie, Zaleſcy, Raczkowſcy, Borkowſcy, Lendorfowie, Ciechanowieccy, Szymakowſcy, Borzęccy, Olizarowie, Grotkuzowie, Zabiełowie, Sołłohubowie, Zaſzowie &c.

SULIMA HERB.

EPIGRAMMA.

Expanſis alis Aquilam dum cerno, ſub Aſtra
Num volitet dubito, fida miniſtra Jovi.
An potiùs monſtret pansis in ſtemmate pennis,
Quòd ſemper Patriam protegit iſta Domus.
Altera cum nido dum gemmea poſſidet ova,
Quam pariat ſobolem, noſcere quisq; poteſt.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie Herbu Jeſt ná tarczy puł Orła czarnego z roſpoſtartemi do lotu ſkrzydłami, w żołtym polu, z głową w lewą tarczy obroconą, pod nim iakoby gniazdo z trzema granowitemi kamieniami złotemi, w czerwonym polu, na hełmie także wychodzi puł Orłá czarnego z korony złotey, iak ná tarczy. *Paprocki; Bielſki, Okolſki tom. 3. fol.* 169, zgadzaią ſię, że ten herb z Niemiec do Polski przynieſiony, ále nie opiſuią przez kogo, y kiedy.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Arcybiſkupi Władyſław Oporowski, herbu Sulima, będąc Prymaſem y Arcybiskupem Gnieźnieńskim, umarł 1453. *Damalewicz.* Piotr Gamrat tegoż herbu, Prymas y Arcybiskup Gnieźnieński, umarł 1545, ktory był razęm Biskupem Krakowskim. *Idem de Archiep. Gneſnen.*

Biſkupi Pomieniony Władyſław Oporowski, będąc Biskupem Kuiawſkim, poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1449. *Idem in Cathal. Epiſcop. Cujavien.* Jędrzey Oporowſki, był także Biſkupem Kuiawskim, ktory umarł 1483. *Idem.* Piotr Gamrát, był pierwey Biſkupem Płockim, niżeli poſtąpił ná Krakowskie 1538. *Długoſz y Lubieńſki.* Jędrzey Oporowski, Podkanclerzy Koronny, z Przemyſlskiego poſtąpił ná Kuiawskie 1480. *Cromer, Bielſki, Damalewicz.* Piotr Gámrat, z Przemyślskiego poſtąpił ná Biskupſtwo Płockie 1537. *Lubieńſki in Epiſcop. Plocen.* Pierwey był Kamienieckim do Roku 1537. *Liſt Krolewſki.* Jan Romka, był Biskupem Wrocławskim ná Sląsku, do roku 1302. *Długoſz.*

Woiewodowie Piotr z Służowa, herbu Sulimá, będąc Kaliskim Woiewodą, umarł 1550. *Nákielſki.* Jan z Oporowa Woiewoda Łęczycki, żył około roku 1357. *Damalewicz.* Mikołay tákże z Oporowa, ktory umarł 1425. *Satut Laſkiego. Item* Piotr z Oporowa według *Herburta Statu.* y Jędrzey Oporowski w roku 1532, byli Woiewodámi Łęczyckiemi. *Metryká Koronna.* Jan Oporski herbu Sulimá, w roku 1475. Jędrzey Oporski w roku 1525. y Jan z Służewa herbu tegoż, 1580. byli Wo-

li Woiewodámi Brzeskiemi Kuiawskiemi, według *Okolskiego, Metryki Koronney, y Bielskiego.* Ian z Oporowa, herbu tego, w roku 1483, według *Damalewicza,* Iędrzey z Oporowa, ktory post ąpił ná Kuiawskie 1524, według *Metriki Koronney,* y Ian Oporowski inszy 1527, byli Woiewodami Inowrocławskiemi.

Kasztelanowie. Piotr z Służewa, herbu Sulima, z Kasztelanii Kaliskiey, postąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1539. *Metryka Koronna.* Iędrzey Oporowski, był Kasztelanem Gnieźnieńskim 1551. *Okolski.* Iędrzey Oporowski, z Kasztelanii Łęczyckiey postąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1519. *Metryka Koronna.* Ian z Służewa, był Kasztelanem Brzeskim Kuiawskim 1485. *Okolski,* y Iędrzey Oporowski, ktory postąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie. *Metryka Koronna.* także Ian inszy z Służewa, ktory postąpił ná toż Woiewodztwo 1557. *Páprocki.* Władysław Oporowski, był Kasztelánem Inowrocławskim 1498. *Okolski.*

Kanclerze. Władysław Oporowski, Dźiekan Krakowski, będąc Podkanclerzym Koronnym, oddał pieczęć 1434. *Paprocki.* Iędrzey Oporski, Biskup Przemyślski, był także Podkanclerzym Koronnym 1481. *Cromer & Bielski.*

HERBOWNI TEGO KLEYNOTU,

Według *Okolskiego tom: 3. à fol: 170. ad fol: 175.* wyrażeni.

Borkowscy w Sęndomirskim.
Charbinowscy nie pisze kędy.
Chaduscy w Dobrzyńs: Ziemi.
Faurureiowie z Zawiszow pochodzący.
Gamratowie w rożnych Woiewodztwach.
Garbowscy z Garbowy.
Gotuntowiczowie w Litwie.
Iacimirscy na Podolu.
Kilewscy nie pisze kędy.
Łyczkowie w Pilźnieńskim Po:
Milońscy z Oporowa.
Oporowscy w rożnych Woie:
Oziębłowscy w Sęndomirskim.
Przyborowscy w Poznáńskim.
Przyłuscy w Bielskim Powie:
Ryczgorscy w Litwie.
Sawiczowie w Litwie.
Służowscy czy Służewscy, iak Okolski pisze, w Kuiawach.
Srzopscy tamże w Kuiawach.
Sulikowscy w Łęczyckim.
Sulimowie w Podolskim.
Sułkowscy w Łęczyckim y na Podolu.
Szalowscy w Sendomirskim.
Trzecieńscy, czy Trzcińscy, iak insi piszą, w Krakowskim.

Ułanowscy, czy Ulanowscy, iak Okolski notuie, w WPol:
Włodkowie ná Kniechynicy.
Zabokrzeccy w Łęczyckim.
Zawiszowie Czarnemi zwani w rożnych Woiewodzt:

Oprocz wyráżonyáh, *Niesiecki tom: 4. fol:* 238 tych dolicza.

Bodywił.	Gosłubski.	Kiernowski.	Stanisławski.
Bratoszewski	Gralewski.	de Konrade.	Strawiński.
Cellary.	Grocholiński.	Obidowski.	Stromski.
Dźierzański.	Hamszey.	Pęgowski.	Zabłocki.
Gaiewski.	Kamiński.	Popiel.	Zadarnowski.

PROCEDENCYA

Ná Bratoszewie y z Bratoszewic, w Woiewodztwie Łęczyckim, Powiecie Brzezińskim

BRATOSZEWSKICH,

HERBU SULIMA.

Pisał o tym Domu starożytnym, y zasłużonym w Oyczyźnie *Niesiecki tom: 1. fol. 178.* ále z niewiádomości herb im *Práwdzic* przydał, lubo od wiekow pieczętuią się do tych czas *Sulimą,* nieco tylko o nich námieniaiąc. To zaś imię *originem* ma *suam* z Woiewodztwa Łęczyckiego, & *nidum suum* miasteczko Bratoszewice w tymże Woiewodztwie, á Powiecie Brzezińskim leżące, y iedni się piszą ná Bratoszewicach, iako to dźisieyszy Kazimierz Bratoszewski, nie dawno Łowczy, á teraz Stolnik y Sędźia Grodzki Ziemie Gostyńskiey, á drudzy z Bratoszewicz, bo *in manus alienas transit* tá *hæreditas.* Tego imienia *atiquitus* tylko ieden Dom bywał, ktorzy mieli *hæreditates* w Woiewodztwie Łęczyckim Bratoszewic, Gosłubia, Pawłowic, Siemienic, *cum attinentiis,* Orzełek, Wyskokow, Woli Rotmistrzowey, w Woiewodztwie Rawskim Szczecina, & *alia tam lata patrimonia.* *Antiquitùs* w tym Domu od lat 400, bywały Senátorskie Krzesła, y rożne urzędy, miánowicie w Woiewodztwie Łęczyckim, bo oprocz tych, ktorych *antiquitas memoriam contexit,* Maciey Bratoszewski, wielkich zasług, honorow, y funkcyi publicznych będąc, był Kasztelanem

Bratoszewscy.

lánem Inowłodzkim, Stániſław Stolnikiem Łęczyckim, An-
Stępowska drzey ktory miał Zofią Stępowską zá ſobą, był Skarbnikiem
Łęczyckim, ten *procreaverat* ſynow trzech z tą Stępowską,
Adama, Staniſława, y Walentego, w woysku Koronnym za-
ſługami ſławnych, w Oyczyźnie ná funkcyach znakomitych;
Orłowska z nich Adam miał zá ſobą Dorotę Orłowską, Walenty Katá-
Plichcianka rzynę Plichciankę, Podkomorzankę Rawską; *2dô votô* Iadwi-
Pękosławska gę Pękoſławską, iako reformacye przez nich w Grodźie Łę-
czyckim *in annis* 1596, & 1598 zeznane świadczą. Od Adama
Głowieńska *procreatus* Ludwik Felix, ktory miał za ſobą Iadwigę z Gło-
Byszewska wna Głowieńską; *2dô votô* Dorotę Byſzewską, od tego z pło-
dzeni dway ſynowie, Iań Proboſzcz Dąbrowicki, ktory *im-
maturis obijt fatis, magnæ expectationis in Ecclesia DEI vir;*
Libiszewska drugi ſyn Mikołay, ktory po ſkończonych obozowych tru-
dach, poiął *in ſociam vitæ* Katarzynę Libiſzewſką, San-
domirzankę, Podwoiewodzankę Opoczyńſką, z tą ſpłodźił
Ludwika, ktory ſpłodźił czterech ſynow, Kazimierza,
ktory poſtępuiąc *tramite Patrum* z młodości ſwoiey *gra-
datim ad honores* poſtępował, nayprzod był Regentem Ziem-
skim Goſtyńskim, potym lat kilka trzymáiąc pioro Gro-
dzkie Goſtyńskie, poſtąpił ná Sędſtwo Grodzkie teyże Zie-
mie w roku 1730. & *merendo* w tey Ziemi obrany Deputa-
tem ná Trybunał Koronny, & *cum plauſu* tę funkcyą z Wo-
iewodztwa Rawskiego *in annis* 1739. & 1740. *expedivit*, y
wźiąwſzy Łowiectwo w teyże Ziemi, ſtanął Deputatem z Wo-
iewodztwa Łęczyckiego powtorny raz *in anno* 1747. y ſzczę-
śliwie *in anno* 1748. zakonkludował, ten teraz ieſt aktuálnym
Stolnikięm y Sędźią Grodzkim Goſtyńskim, & *in publicis ali-
is functionibus meretur* Oyczyźnie. Od tego Stolnika ieſt iedy-
ny ſyn Andrzey, y corek 4. Eufrozyá, Kunegunda, Mary-
Stępowska anná, y Juſtyná, z Tereſſą ná Stępowie Stępowską ſpłodze-
ńi. Od tego Ludwiká ieſt drugi ſyn Andrzey, Stolnika brat
rodzony, Komornik Ziemski Woiewodztwa Łęczyckiego, y
Regent Grodzki Goſtyński, od ktorego *proles*, Iwo y Kanty
ſynowie. Trzeci ſyn Ludwiká, Ludwik Karol dwoch imion,
Kanonik Katedralny Kuiawski, Proboſzcz Chodecki, á nie
dawno Deputat z Kapituły Kuiawskiey, Trybunału Koron-
nego *in annis* 1746. & 1747. Czwarty tego Ludwika ſyn Szy-
mon, od ktorego ieſt *in vivis* dwoch ſynow Franciſzek y Jozef.

Od Walentego zaś Bratoſzewskiego, wyżey wſpo-

mnionego, z Katárzyną Plichcianką ſpłodzony ſyn Marcin, Plichcianka
ktory *procreavit* Staniſława bez potomnego, Walentego Ka-
nonika Katedralnego Płockiego, wielkiey przykładności y
świątobliwości męża, iako pamiątka iego w Katedrze Płockiey
dotąd *quaſi recenter viget*, trzeciego ſyná Franciſzka, Zako-
nu S. Franciſzka OO. Bernardynow, wyſłużonego Oyca,
czwartego Szymona Bellonie konſekrowanego, piątego A-
lexandra w woysku zaſłużonego, ſzoſtego Samuela nayprzod
Regenta á potym Piſarza Grodzkiego, ktory potym obrany
Piſarzem Ziemskim Goſtyńskim, oprocz zaś innych publi-
cznych funkcyi, w Ziemi teyże *pro condigno* expedyowanych,
był Deputatem *in annis* 1713. & 1714. ten *abſq; prole deſiit
in anno* 1725. *vivere.* Szymon zaś brat iego z Barbarą ná Ku-
charach Kucharską, z płodźił trzech ſynow, Andrzeia Cho- Kucharska
rążego znaku Huſarskiego, Dąbskiego Marſzałka Nadworne-
go Koronnego, á Towarzyſza znaku Krolewskiego, drugie-
go Wawrzyńca także Towarzyſza Huſarskiego, ci zacni y
znaczni Bohatyrowie *immaturis occubuerunt fatis*, trzeci ſyn
tegoż Szymona, á Andrzeia y Wawrzyńca rodzony brat, Jan
dźiſieyſzy Chorąży Ziemie Goſtyńskiey, pięknemi do hono-
row idąc graduſami, bo naypierwey Regent Grodzki Goſtyń-
ski, potym Burgrabia, z Burgrabſtwa Komornik Ziemski Go-
ſtyński, á potym Piſarz Grodzki teyże Ziemie, *ſucceſſu tem-
poris* za ſzczodrobliwą Krola Iegomości Auguſta wtorego ła-
ską Woyski, *ac tandem* Podſędek teyże Ziemi, z Podſędko-
ſtwa teraz Chorąży, *meruit* ná wſzelkich funkcyách, ktore
pro gloria nominis & decore Oyczyzny *expedivit*, bo był *in an-
nis* 1722. & 1723. Deputatem Trybunáłu Koronnego, z Wo-
iewodztwa Rawskiego, Komiſarzem Trybunáłu Radomskiego
z tegoż Woiewodztwa 1747, Poſłem 1750, Marſzałkiem Ka-
pturowym *poſt obitum* Nayiaś: Auguſta II. *in anno* 1733. y Po-
ſłem po razy kilkanáście. Ten dźiſieyſzy Chorąży Goſtyński z
Maryanną Gorecką *procreavit* Iana, ktory zoſtaie na dworze Gorecka
Xiążęcia Prymaſa, *in ſingularibus reſpectibus* iego. Helenę wy-
daną za Karola Wodźińskiego Podſtolego Inowrocławskiego, Wodźiński
Chorążego znaku Huſarskiego, Xiążęcia Czartoryskiego, Pod-
kanclerzego W.X.L. Maryannę Kanoniczkę Kapituły War-
ſzawskiey, Ewę y Annę. Piſze ſię dźiſieyſzy Chorąży na Do-
brzelinie y Sierakowie Dźiedźic. Alexander zaś Bratoſze-

wski, od Walentego z Plichcianką z płodzony, *procreavit* Hie-
ronima Kanonika Wolborskiego, Proboszcza Regnowskie-
go, *verum Ecclesiastem*, y corki. *Antiquiori saeculo* żyli Ian y
Szymon bracia rodzeni, lubo bez urzędow, ále *magnarum vir-*
tutum, qualitatum & acceptationum fortes viri bello & toga noti,
Oporowska pierwszy z nich miał *sociam vitae* Annę Oporowską, Woiewo-
dzankę Łęczycką, á synowicę Oporowskiego Arcybiskupa
Gnieźnieńskiego, Prymasa Korony Polskiey, *ut reformatio Ca-*
stren: Lanciciens. anni 1541. *testatur*, drugi Petronellę Zaru-
Brudzewska dną Brudzewską, Woiewodzankę Sandomirską, *ut reforma-*
tio Castri ejusd: in anno 1538. *facta elucidat.* Krzysztof Brato-
Grabianka szewski miał za sobą Annę Grabiankę, z ktorą spłodził trzy
Zaiączkowski corki; z tych Iadwiga pierwsza była za Zaiączkowskim, dru-
Łubnicki gą Krystynę, ktora była za Stanisławem Łubnickim, trze-
Dunin cią Annę, ktorá była *primo voto* zá Mikołaiem Duninem, *2do*
Dąbski *voto* zá Ianem Dąbskim, te *substantiam Bratoszevianam per*
alienationem w cudze domy Bratoszewic *non postremae portio-*
nis minuerunt. Z tego imienia był ieden Proboszczem Archi-
katedralnym Gnieźnieńskim, ktory w miasteczku Bratoszewi-
cach Bazylikę ufundował, & *sufficienter dotavit, mausolaea do-*
mui suae erexit, ktore *palpantur* w tamteyszym Kościele. Nie-
dawno *desiit vivere.* Adam Kapitan w woysku Cudzoziem-
skim Arnolfa syn, ktory *reliquerat* dwoch synow, Kazimie-
rza Starostę Kaniowskiego, Towarzysza znaku Husarskiego,
dźiśieyszego Dąbskiego, Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego,
ktory *steriliter decessit fatis*; y Iozefa, ten Iozef *unico procre-*
ato filio, ktory iest Presbyterem u OO. Bernardynow Prowin-
cyi Ruskiey, imięniem *in Religione* Mikołay, *desiit solus*
vivere. Z tego imięnia nie masz więcey żyiących, áni się wy-
pisuie dawnych Officyálistow, Urzędnikow, bo *longum esset*;
to zaś *sufficiet propter posterorum memoriam*, w roku 1751. na-
pisawszy.

Białeccy SZELIGA herb Białeckich, iest Xiężyc żołty, rogami
w gorę obrocony, w srzodku iego Krzyż Kawalerski złote-
go koloru, w czerwonym polu, ná hełmie kładą iedni pawi
ogon, drudzy pięć pior strusich, według *Paprockiego, Okol-*
skiego, Bielskiego fol: 255. Nadány iest za Leszka czarnego
Xiążęcia Polskiego, Rycerzowi Szeliga zwanemu, ktory za
powodem iego z Litwy tryumfował, wdźięczny tego Leszek
Szeligę

Szeligę Kawálerá udarował, y tym herbem nádał, iak pisze
Paprocki w Gniazdźie fol. 1071. y o *Herbach fol.* 291. Wspomi-
na tychże *Niesiecki tom:* 1. *fol.* 79. ále im herb przypisał *Ieli-*
ta z niewiadomości, ktorzy zawsze zaszczycali się dotąd her-
bem *Szeligá*, y tymże teraz pieczętuią się, powiadaiąc że się
znayduią w Sęndomirskim Woiewodztwie, że Piotr z Biało-
ciná Białecki, Pisarz Ziemi Siewierskiey, miał za sobą Kar- Karczewska.
czewską, Podczaszankę Sanocką, roku 1675. Jozef Antoni
Pisarz Grodzki Sanocki miał Wybranowską, z ktorey syn ie- Wybranowska
den Alexander z Łęczyckim Woiewodztwem, Woyciech z
Ziemią Warszawską, podpisali Elekcyą Augusta II. Tęn
zaś Białocin, nie iest w Sęndomirskim, ponieważ Antoni Bia-
łecki, szukaiąc nań dokumentow w Piotrkowie y Rawie, *de*
non repertis tamże manifestował się, ktory Melchior Biale-
cki, Pradźiad teráźnieyszych w roku 1752, z Barbarą Matu- Matuszewska
szewską sprzedali, syn iego Białecki z Oską, z Kásztela- Oska
now Sochaczewskich idącą, ożeniwszy się, intromissyą brał
do Łayszczewa y Teruzelic, od ktorego Adam, z Zuzanną
Kowieską, Antoniego pomienionego, y Woyciecha spłodził, Kowieska
ktoren przyiachawszy w Podole, wźiął Makowiecką herbu Makowiecka
Szeliga, o substancyą wśi Szatáwy czy Szałáwy, Werbkę y
Błyszczanowkę, zabity od Michała Makowieckiego y innych,
o co były Dekreta ná Sądach Fiskalnych, y w Trybunale
Koronnym *Anno* 1718. kompromissarskie. Więcey spodźie-
waiąc się dokumentow, nápiszę niżyi w Addytamencie, ie-
żeli będą przystane.

Mmmmm TARCZA

TARCZA ALBO JANINA HERB.

EPIGRAMMA.

Jactent Pallantis Clypeos, & fortis Achillis,
Quidquid magnificè splenduit, umbra fuit.
Unus perpetuas laudes Janicius umbo
Adfert, qui toties hostibus urna fuit.
Qui totum Clypeô, solus lassaverat Orbem,
Maximus ille fuit, maxima quæque gerens.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie Herbu. JEst Tarczá brunátna w czerwonym polu, ná hełmie piór Pawich pięć, tak iako ten herb wyrażony widźisz. Piszą li o nim dawnieyśi, iáko *Bielski, Paprocki, Okolski tom: 1. fol: 299. Potocki Poczet Herbow, y Niesiecki, tom 2. fol: 396.*

POCZĄTKI HERBU.

Oryginał Herbowny. LUbo iedni Autorowie piszą, że ten Herb má początki swoie od

ie od Leszká pierwszego, ktory inwencyą swoią krzaki, y chrosty postroiwszy w tarcze y szyszaki, z polewanych gleyną skor uformowane, y przez tę industryą ná gorze wystawioną, Slęzakow z inszemi pogromił, á ten herb nadał Rycerzowi sekretnie sobie pomagaiącemu. Drudzy, że pochodźi od Leszká czarnego, ktorego S. Michał we śnie przeciwko Jadźwingow y Tatárow umocnił w Lublinie, y tarczą dał mu dla załłony, o czym *Cromer lib: 10.* Więcey iednak y słusznie zgadzaią się ná to, że od Bolesławá Chrobrego nadány ten zaszczyt roku 1000, nieiakiemu Rycerzowi Jánikowi, od wzrostu małego, tak zwanemu, ktory woysku Polskiemu od nieprzyiaciela strzałámi rażonemu, szczytow prędko zgotowawszy kilka, lud z niemi ná czoło uszykował do bitwy, y mocno sprał nieprzyiaciela, za co ten kleynot odebrał, od ktorego imienia zowie się herb Janina, *Okolski tom. 1. fol. 299 & 302.* Dokumentem iest tego Jan syn Iánika, Rycerz zwycięstwami sławny, w roku 1030. żyiący, o ktorym *Okolski tom: 1. fol. 302.* y katalog Katedry Krakowskiey, ktory dwoch synow z Bilutáwic Hrabiego, to iest Piotrá y Jákubá herbu tego, Kanonikami opowiadá w roku 1071. w krotce po Krolu Bolesławie Chrabrym. Po Wiedeńskim zwycięstwie, przez Krola Janá Sobieskiego otrzymanym z Turkow, Europeyscy Astronomowie, tarczą herb iego Ianinę, między konstellacye niebieskie policzyli, z podpisem ná mappach Firmamentu: *Clypeus Sobiescij.* Tak każdy widźieć może w Xiędze *Zana O Econo: Mundi tom: 1. scrut: Urano-Cosmico.*

Herb od Jánika pochodzący

Janina między gwiazdami

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU IANINA.

Biskupi

VItus herbu Ianiná, będąc Biskupem Płockim umárł roku 1206. *Długosz y Łubieński.* Maciey Ianiná, był Biskupem Przemyskim, około roku 1413. *Długosz, Skrobiszowski, y inni.* Także Páweł Piasecki, ktory umárł 1649. *Porządek Elekc. 1648, y Załuski,* tenże był pierwey Biskupem Chełmskim do roku 1644. *Dámalewicz,* á przedtym ieszcze Kamienieckim do roku 1640. *Okolski in Russia,* ten to iest, ktory Kronikę napisał.

Woiewodowie

Ianusz Wierzbiętá, herbu Ianiná, będąc Kasztelanem Krakowskim, umárł 1306. *Długosz tom: 2.* Iakub Sobieski, także

także był Kaſztelanem Krakowſkim, ktory umarł 1647, *Potocki, Paſtorius, & Okolſki.* Ianuſz Wierzbięta wſpomniony, był pierwey Woiewodą Krakowſkim, do roku 1500. *Damalewicz & Paprocki.* Ianuſz herbu Ianina umarł Woiewodą Sędomirſkim. *Długoſz, Cromer, Paprocki.* Stefan Bidźiński, będąc tymże Woiewodą Sędomirſkim, umarł 1704. Iakub Sobieſki, był Woiewodą Ruſkim, niżeli poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską, roku 1646, *Załuſki y Okolſki.* Marek Sobieski, będąc Woiewodą Lubelskim, umarł 1606, *Treterus &c.* Iakub Sobieski, Woiewoda Bełzki, poſtąpił ná Ruskie. *Okolſki & Starowolſki.*

Kaſztelanowie

Stefan Bidźiński, z Kaſztelanii Sęndomierskiey poſtąpił ná Woiewodztwo 1698. *Conſtit: & Confederat:* Mikołay Podlędowski, był Kaſztelanem Kiiowskim, *Porządek Elekcyi.* Marek Sobieski z Kaſztelánii Lubelskiey, poſtąpił ná Woiewodztwo 1598, *Conſtit. & Okolſki.* Wit z Chotla, herbu Ianiná, był Kaſztelanem Płockim 1228. *Fundacyá Witowſka.* Henryk Karczewski, był Kaſztelanem Inflantskim. *Porządek Elekcyi.*

Miniſtrowie y Officialiſtowie.

Ian Sobieski, herbu Ianiná, Hetman W. Koronny, Krolem obrany 1674. *Załuſki y Kochowski;* tenże był pierwey Marſzałkiem W. Koronnym, potym Hetmanem Polnym do Roku 1667. Iakub Sobieski, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie, roku 1623. *Auroræ & Braun:* tenże był powtore Marſzáłkiem w Warſzáwie 1626. y roku 1628, będąc Staroſtą Kraſnoſtawskim, ná oſtatek Krayczym Koronnym, pod czas Elekcyi Władyſława IV. roku 1632.

Ierzy Rzeczycki, Podkomorzy Lubelski, był Marſzałkiem Trybunalskim 1592. y Iacek Stoiński Sędźiá Ziemski Lubelski 1735.

Późnieyſzego czaſu Maciey Suchodolski, był Kaſztelanem Lubelskim, ktory umarł roku 1749.

HERBOWNI IANINOWIE,

Według *Okolſkiego tom:* 1. *à fol:* 302, *ad fol:* 307. wyrażeni.

Białoboccy, czy Białobroccy, iak mowi *Okolſki*, á nie piſze kędy.
Budźińscy w Sęndomir: Woie: Bielеccy w Lubelskim.
Braniccy tamże w Lubel:
Gabońſcy w Krakowskim.
Gielczewſcy w Lubelskim.

Ianikowſcy, w Sędomirskim.
Janowſcy tamże,
Iaroſzewſcy, w Sędomirskim,
Kańſcy w Lubelſkim.
Kaſzewſcy, tamże.
Kołaczkowſcy, w Powiecie Wiślickim.
Łęccy, w Lubelſkim Woiew:
Macieiowſcy z Macieiowic.
Naraiowſcy, w Ruſkim.
Olbieccy, w Lubelskim.
Pełkowie, z Golczewa w Lubelskim.
Piaſeccy, w rożnych Woiewod:
Podlodewſcy, od Przytyku piſali ſię.
Potoccy, w Lubelskim.
Przezwoccy, w Sędomirskim.
Pſzońkowie, w Lubelskim.
Sobieſcy, tamże w Lubelskim.
Stoińſcy z Stoieſzyná w Lubelskim, piſzą ich niektorzy Stoieńskiemi, y Stoieskiemi.
Strzeſzkowſcy, w Lubelskim.
Suchodolſcy, tamże w Lubel:
Tarnáwſcy, w Kaliskim.
Unieſzewſcy czy Wnieſzowſcy, iako piſze *Okolski*, w Ziemi Lubelskiey.
Urzażowſcy, w Sędomirskim.
Wierzbiętowie, w Krakowskim
Woliccy, w Kaliskim Woiew:
Zadulſcy, w Sędomirskim.
Zawadzcy, w Powiecie Sądeckim.
Zawieprzcy, w Lubelskim.
Zerzyńſcy, w Ziemi Lubelskiey
Zuliccy, w Ziemi Lwowskiey.

Nieſiecki tych Imiona annotuie więcey: Chotelski, Karski, Kiełczewski, Opocki z Opoki wielkiey, Rzeczycki.

PROCEDENCYA

Na Suchodołach, Dorobusku, Kobłe, Woycieſzkowie, w Woiewodztwie Lubelskim,

SUCHODOLSKICH,

HERBU JANINA.

Początek Familii.

TA Fámiliá, dawnością pochodźi od Jánika Rycerza Polskiego, o ktorym *Długoſz y Paprocki, u Okolskiego tom.* 1 *fol:* 299. Gdy bowiem w obecności Krolá Bolesławа Chrobrego, przeciwko nieprzyiacielom ſzczety z deſzczek wyſtawił, áby woysko iego ſtrzałmi rażone zaſłonić ſię mogło, z pod ktorych beśpiecznie nieprzyiacioł ranili y porazili, zá herb tarczą od tegoż Monarchy odebrał, zá dowcipną w prętce zaſłonę woyska ſwoiego, o czym *Okolski*, mowiąc: *Janik ſtre-*

nuus miles, & ingenioſus victor hoſtium, Boleslao Chrabri Polonorum Rege Sceptra Regia tenente. fol. 302.

Przodkowie tey Familij

Ian iego ſyn, nieodrodny od Oyca ſwoiego zwycięzca, Marſowemi dźiełámi ſławny, żył w roku 1030. Iakub z Bilatowic Hrabia, zoſtawił dwoch ſynow Kanonikow Krakowskich, Piotra y Iakuba, o czym *Katalog Katedry Krakowſkiey*, 1071. Wit z Chotes w Sędomirskiey Ziemi, Biskup Płocki, w Roku 1179, fundował Klaſztory z dobr ſwoich, w Witowie y Busku Zakonu Premonſtratenſow S. Norberta, á trzeci w Płocku, iak świadczy *Łubieńſki*, czwarty w Lądzie tymże Zakonnicom wyſtawił, y dobrami nadał, iak mowi *Paprocki*. Liczy go także między Benefaktorami *Nakielſki fol.* 60. Konwentu ſwoiego Miechowskiego, umarł 1206. Żył Biskupem lat 27. według *Zywotow Biſkupow Płockich, u Łubieńſkiego*. Ian Woiewoda Sędomirski, Wielki Rycerz y Woiownik zá Leſzka Czarnego pánuiącego, przed ktorym nie raz Litwa, Ruſowie, Kozacy, uciekali, żył w Roku 1280. według *Paprockiego y Okolſkiego*. Ianuſz Wierzbiętá, z Domu tychże Ianinow, był Woiewodą Krakowskim, roku 1300, á potym Kaſztelánem Krakowskim, roku 1306. tego wſpominá *Okolſki z inſzemi, y Nieſiecki tom. 4. fol. 518.* Potym zaczęli ſię piſać ciſz Ianinowie ze wſiow, iáko Wierzbięta z Małoſzowa 1355. Iakub z Przeſzowy, Iacek z Bielska, o czym *Paprocki* y inśi, ná koniec od Dźiedźictwá ſwego nazywali ſię, iako od Macieiowic Macieiowskiemi, od Piaſeczná Piaſeckiemi, od Sobieskiey Woli Sobieskiemi, od Suchodoł Suchodolskiemi &c. przecież ieden to był Dom Ianikow, iedná Krew y rodowitość wſzyſtkich, tylko imionámi Szlachetnemi rożná, owſzem ktorzy dźiedźictwa mieli w iakim Woiewodztwie, byli ſobie naybliżſzemi w pokrewieńſtwie, lubo dźieląc ſię Dobrami, od nich ináczey, iák ich Oycowie, nazywáli ſię, iako Sobiescy z Suchodolskiemi, ktorych Oyciec Bernárd Ianiná, Dźiedźic ná Suchodołach, Gardźienicach, Iaſzczowie, Pilaſzkowicach y Sobieskiey Woli, w Lubelskim Woiewodztwie, maiąc ſynow dwoch, Macieiá Sędźiego Ziemskiego Lubelskiego, Staroſtę Chełmskiego, (iako go wſpominá Przywilii Krola Władyſławá u *Okolſkiego tom. 2. fol. 84.*) y Marka drugiego, podźieliwſzy ſię dobrami w Roku 1409. iák świadczy *Actus ex divisionis*, ſtarſzy brat zwał ſię od Suchodoł Suchodolskim,

Biſkup Płocki.

Woiewoda Sędomirski

Woiewoza Krakowſki

Sobiescy

młodſzy

młodſzy zaś od Sobieskiey Woli, ná Pilaſzkowicach zwał ſię Sobieskim, z ktorego Krolewska potym uroſła Familiá, w Nayiaśnieyſzym Ianie III. Sobieskim, herbu tegoż Ianiná. Macieiá też ſukceſſorowie, ná kilká Familii godnych y zasłużonych w Oyczyźnie, rozrodźili ſię. Nie ten to iednak był Marek Sobieskim zwany, co umarł Woiewodą Lubelskim 1606, ále inſzy, ieſzcze żyiący zá Krolá Władyſłáwa II. Iagiełła Xiążęcia Litewskiego, ktory umarł roku 1434.

Krolewſkie Kolligacyá

Po Macieiu Suchodolskim, Sędźim Ziemskim Lubelskim, ktory też podpiſał pokoy Brzeski u *Łaſkiego w Statucie fol. 127.* Wſpomina *Długoſz lib: 13. fol. 2.* Idźiego Suchodolskiego w roku 1445. męża wielce ſławnego, y godnością dyſtyngwowanego. Ten nie tylko Władyſławowi III. Polſkiemu y Węgierſkiemu Krolowi, ále też y poſtronnych nacyi Monarchom, w Legacyách zażywany, był wielce miłym y Oyczyźnie pożytecznym. Iezdźił y do Węgier z Rzeſzowſkim, po przegraney Krolá pod Warną, dowiaduiąc ſię o nim, posłany od Rzeczypoſpolitey. Po nim żył Mikołay Suchodolski, wſpomniony u tegoż *Długoſza fol. 510.* wiarą y cnotą znamienity, żárliwością o chwałę Boſką, y utrzymanie Praw pamiętny, ktore przymioty przyznaie mu *Długoſz y Bielski*. Jan Zegotá Suchodolski, w Oyczyźnie y domu ſwoim znakomity, miał ſynow, Staniſłáwa Chorążego Lubelskiego, Alexandrá Staroſtę Lityńskiego, Janá ná Suſzach y Gołowierzchach, w Ziemi Łukowskiey dźiedźica, umarł roku 1572, z nadgrobkiem pochowany. Potomſtwo Staniſławа Chorążego Lubelskiego, ſyná Zegoty Suchodolskiego, wſpominá *Nieſiecki tom: 4. fol. 233.* z przyſłaney mu infor[illegible]ci (iak powiada) mowiąc: były te dźieci, Petronella, 1*mo* Drzewiecka, 2*do* Páwłowska, Kátarzyna Pigłowska, Alexandra Łyſakowska, y Maryanná, ktora Panną umarła. Syn Staniſława Jan, Rotmiſtrz I.K.Mći, drugi ſyn Ianá Alexander, pierſiami ſwoiemi granic Polskich broniąc, w okazyi z Tatarami Rycersko poległ. Ian pomieniony z Łychowską, Podkomorzánką Bełzką, *procreavit* Staniſława Chorążego, potym Podkomorzego Lubelskiego, w boiu walecznego, Statyſtę w pokoiu, Kazimierza męża Rycerskiego bezdźietnego, y Ierzego *ſterilem*, także Katárzynę Orzechowską. Staniſława Podkomorzego Lubelskiego ſynowie, Ian Lubelski, Mikołay

Rzeſzowſki

Drzewiecka

Pawłowſka

Pigłowſka

Łyſakowſka

Łychowska

Orzechowska

Chełm-

Chełmski, Stolnikowie, y Abrahám Chorąży Lubelski. Dru-
gi ſyn Stanisława Chorążego Lubelskiego Kazimierz, ten z
Borátyńska pierwſzą żoną Boratyńską miał Iana, ktory zginął w okazyi z
Sicińska Tatárami, Kazimierza, ktory poiął Sicińską, Ioánnę wydaną
Trzciński za Trzcińskiego, z drugą żoną Trocholską, miał Iozefa y
Trocholská Maryánnę.

Alexander Staroſta Lityński, ſyn drugi Iana Zegoty, kto-
ry mięſzkał pod Zasławiem, tego zoſtała corka Petronella,
w Panieńſtwie zmarła, y ſyn Franciſzek bezpotomny. Ian
Suchodolski, brat rodzony Stanisławá Chorążego Lubelskie-
go, y Alexandra Staroſty Lityńskiego, ożenił ſię z Zofią Mo-
Mościcka ścicką, z ktorey Anna Grochowska, Zofiá Izdebska corki, y
Grochowska *Izdebska* trzech ſynow; Alexander y Ian woynie służąc zginęli, Mar-
Pſarska cin ożeniony z Anną Pſarską, corką Przecławá, czterech ſy-
now zoſtawił. Pierwſzego Kazimierza, od ktorego Felix,
Karol, y Wacław. Drugiego Iozefa *ſterilem*. Trzeciego Sta-
Dobrucka nisława, ktory z Dobrucką zoſtawił Annę Strowską, drugim
Strowska małżeńſtwem Chmielewską, z pierwſzym miała ſyná Felicy-
Chmielowska aná, z drugim Stanisława y Brygittę, tenże zoſtawił drugą
Bełkowska corkę Helenę Mniſzką, trzecią Ioánnę Bełkowską z potom-
Nieprzecka ſtwem iey, Antonim y Anną, czwartą Tereſſę Nieprzecką,
y Iozefa w Zakonie *Soc: IESU*. Czwarty ſyn Marciná z Pſar-
Foxowná skiey Michał, ten nayprzod żył z Iuliánną Foxowną, z kto-
Troczewski rey potomſtwo, Domicylla Stanisława Troczewskiego mał-
Pełczanka żonka. Stanisław, ktory z Pełczanką *procreavit* Brigittę, y
Tereſſę. Antoni y Eliaſz obadwa w Zakonie *Societ: JESU*.
Rylska Po Foxownie poiął Michał Rylską, corkę Łukaſza, z tey po-
tomſtwo, Iozef mąż Rycerski, Rozaliá, Nikodem y Ignacy.

Wracam ſię do Stanisława Chorążego Lubelskiego, pier-
wſzego ſyna Iáná Zegoty Suchodolskiego, ktorego potom-
kowie, to ieſt Stanisława Podkomorzego Lubelskiego ſyno-
wie, Ian Stolnik Lubelski, zrodźił Stanisława, oyca Marciná,
dźiada rodzonego Macieia Kaſztelaná Lubelskiego. Od bra-
ta iego Mikołaia Stolnika Chełmskiego, pochodzących, niżyi
wſpomnię, tu ich wyraziwſzy kolligacyą, to ieſt: Leſzczyń-
Kolligacyá skich, Butlerow, Iabłonowskich, Potockich, Puzynow, Reiow,
Fredrow, Drohoiewskich, Mrozowickich, Blinowskich, Stry-
ińskich, Ogińskich, Orzechowskich, Rużyckich, Ruſſockich,
Wielowieyskich, Głuskich, Borkowskich, Grabowskich.

Marcin Suchodolski, dźiad Macieia Kaſztelana Lubel-
ſkiego, má pochwały nie poſpolite *w Kazaniu X. Mężyńskie-
go Reformata*, w Roku 1750. drukowánym w Lublinie, á o-
ſobliwie zálecáiąc iego cnotę wiary prawdźiwey, *amorem Pa-
triæ, legum obſervantiam*, co w usługach ſwoich doſtatecznie
oświadczył, zawołanym prawie z Lubelſkiego Woiewodz-
twa ná Seymy będąc Posłem, *cum diſcrimine* życia y fortuny,
pro fide, lege, Rege, in diſſidentes zelował. Synowie iego, Ię-
drzey Miecznik Lubelſki, y Bogusław Stolnik Dobrzyńſki,
ten miał w małżeńſtwie Domaſzewſką, z ktorey Alexander *Domaſzewſká*
Skarbnik Zytomirſki, y Jozef Podczaſzy Winnicki, z ſwo-
iemi ſukceſſorami. Jędrzey Miecznik Lubelſki, wſzedł w
dożywotnią przyiaźń z Targowiſka Gałęzowſką, (honoru iey *Gałęzowska*
nie wiem) z niey urodzony Maciey, Kaſztelan Lubelſki, y
Eleonora Giedźińſkiego, Chorążego Rawſkiego żona. Był *Giedźińska*
tenże Maciey w przod Piſarzem, Vicesgerentem Grodzkim,
Komornikiem Ziemſkim Lubelſkim, potym Sędźią y Podſta-
rościm Grodzkim Lubelſkim, Chorążym Lubel: w Piotrko-
wie, Lublinie Deputátem, w Radomiu Komiſſarzem zaſiadał,
potym Kaſztelánem Lubelſkim; pierwſzym małżeńſtwem
miał Otylią Gołuchowſką, Starościankę Czerwonogrodzką, *Gołuchowska*
z ktorey Maurycy Michał Suchodolſki, Podczaſzy Kraſno-
ſtawſki, Kaſztelanic Lubelſki, był ná funkcyi Sędzkiey lat
kilká. Posłował do Warſzawy razy dwa. Do Dworu Kro-
lewſkiego. Kommiſsarzem od Woiewodztwa do woyſk Mo-
ſkiewſkich. Te iego potomſtwo, Tereſſa, Elżbieta, Eufrozyá,
Woyciech y Nepomucen, ſą w Geneálogii, ktorego żoná Bárbará *Mężyńska*
Mężyńska, Sioſtrzenica rodzona Antoniny z Nowoſieleckich *Nowoſielecka*
Rudźińskii, Woiewodźiny Mazowieckiey. Drugim związkiem *Rudźińska*
miał Ewę Szaniawską, Kaſztelankę Lubelską. Felicyan Ga- *Szaniawská*
łęzowski, Kaſztelan Lubelski, był Wuiem Macieiá. Syn ie- *Gałęzowski*
go Stefan Gałęzowski, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Sza-
niawską, Podſtolanką Koronną. Drugi ſyn Alexander, Ka-
ſztelanic Lubelski, wźiął Stoińską, Sędźiankę Ziemie Lubel. *Stoińska*
Kolligacye Kaſztelaná znácznieyſze ſą te: Gałęzowſcy, Głu- *Kolligacye*
ſcy, Mężyńſcy, Sołohubowie, Rzewuſcy, Cetnerowie, Ko-
źmińſcy, Trembińſcy, Wilkowſcy, Trzcińſcy, Irzyccy, Gru-
ſzeccy, Klembowſcy, Ługowſcy. &c.

Nieſiecki tom: 4. fol: 233, wſpomina Annę Suchodolską,

Hamski Piotra Hamskiego, y drugą Suchodolską, Stanisławá Chmie-
Chmielecki leckiego, żony, inszą wspominá będącą źá Głuskim, y Sio-
strę Teodorę Łowczego Lubelskiego, żyiącą naprzod z Jaku-
Blinowski bem Blinowskim Miecznikiem Chełmskim, potym z Ioze-
Radecki sem Radeckim, Chorążym Grabowieckim, bezdźietną. Dru-
Potocki ga siostra (powiada) żyła z Potockiem, Starostą Jabłonow-
skim. Wspominá także Zakonnicę we Lwowie u Panien Kar-
melitanek trzewikowych. Oprocz wyrażonych, namieniá
Skarbnika Lubelskiego, złączonego dożywotnie z Zofią Bor-
Borkowski kowską, corką Piotra Borkowskiego, dźiedźiczką ná Bończy,
Pawła także Stolnika Dobrzyńskiego, Deputata ná Trybunał
Koronny w Roku 1706. Mikołay brat iego w Zákonie *Soc:*
JESU, y synowięc iego Piotr, w tymże Zakonie umarł.

Krotko mowiąc, od Bernardá Zegoty Ianiká, Dźiedźica Su-
chodoł, Gardźieniec, Jaszczow, Pilaszkowic, y Sobieskiey Woli,
pochodźiło dwoch braci, Matyász Sędźiá Ziemski Lubelski,
ktoremu dźiałem w roku 1409. przypadły dobra Suchodoły
z attynencyámi, tęn pierwszy imięniem Suchodolski zwał się.
Drugi Marcin, ktoremu dostały się dobrá Sobieska Wola z
przyległościami, á ten nazwany iest Sobieskim, od ktorego
Sobieskich Familia Sobieskich Familiá. Maciey Sędźia Ziemski Lubelski zro-
dźił Idźiego Suchodolskiego, tęn Mikołaiá, Mikołay Janá
Zegotę męża woiennego, od ktorego trzech synow, Stáni-
sław Chorąży Lubelski, Alexander Starostá Lityński, maiący
Petronellę Pannę, y Jan ná Suszy dźiedźic, ktory z Zofią Mo-
Mościcka Grocholski ścicką miał Annę Grocholską, y insze corki.

Od Stánisławа Chorążego Lubelskiego, pochodźi Jan
Łykowska Suchodolski Rotmistrz, ktory z Łykowską Podkomorzanką
Bełzką, *procreavit* Stanisława Podkomorzego Lubelskiego,
od ktorego Kazimierz *sterilis*, Janá Stolnika Lubelskiego, Mi-
kołaiá Stolnika Chełmskiego, ktory miał Piotra *sterilem*, y
Abrahama Suchodolskich. Od Ianá był Marcin, ktory z Za-
Zakrzewska krzewską spłodźił Marciná bezdźietnego, Bogusławа Stolni-
Tomaszewska ka Dobrzyńskiego, tęn zaś z Tomaszewską zrodźił Alexan-
dra Skarbnika Lubelskiego, á Stolnik z Katárzyną Trzcińską
Trzcińska Tomasza y Michała Suchodolskich. Drugi syn Bogusławá
Jozef Cześnik Winnicki, dwa razy wota małżeńskie odpra-
wiał, *imô votô* z Teressą Trzcińską, z ktorey Antoni z Dy-
Dybańska bańską Łowczanką Grabowiecką, spłodźili Wincentego. Dru-
gi syn

gi syn Jozefa Ignacy, *minorennis* w tym roku 1757. *2dô votô* *Węgleńska*
z Węgleńską, Podkomorzanką Chełmską, iest Walentyn, Jan
y Xawery. Corka Bogusławá Krystyná, wydaná za Gru- *Gruszecki*
szeckiego. Drugi syn Marciná z Zakrzewską, Paweł *Societ:* *Zakrzewska*
JESU. Trzeci Jędrzey Miecznik Lubelski, ktory z Heleną
Gałęzowską miał Ianá bezdźietnego, Piotra *Societat: JESU*, *Gałęzowska*
Macieia Kasztelaná Lubelskiego, Franciszka Proboszcza Do-
rawskiego, Salomeą Pannę, Annę Hańską, y Eleonorę Gy- *Hański*
dźińską. Maciey Suchodolski, Kasztelan Lubelski, z Otolią *Gyżinska*
Gołuchowską, Starościanką Czerską, zrodźili Adamá bezdźię- *Gołuchowská*
tnego, Michała Cześnika Krasnostawskiego, y Anielę Pan-
nę. Michał pomięniony z Barbarą Mężyńską, Chorążanką *Mężyńska*
Zytomirską, maią Teressę, Woyciecha, Nepomucena, Eufrá-
zyą, y Elżbietę Suchodolskie.

Abráám Suchodolski z Orzechowską spłodźili Andrzeia, *Orzechowska*
ktory z Pododowską mieli Adama, Starostę Horodelskiego, Cho- *Pododowska*
rążego Lubelskiego, á tęn z Zofią Gorayską zrodźił Zbignie-
wa Cześnika Lubelskiego, y Teodora Łowczego Lubelsk. *Gorayska*
Zbigniew z Borkowską miał Adama troyżonnego, *imô* z Ko- *Borkowská*
towską *sterilis*, *2dô* z Stanowską iest Maryánna za Głuskim, *Kotowská* *Stanowska*
Podczaszym Lubelskim, *3tiô* z Mnichowską *sterilis*. Drugi *Głuski*
syn Zbigniewa Teodor Chorąży *Sterilis*. Siostra tych Bo-
gumiła wydaná zá Potockiego. Teodora Łowczego Lubel- *Potocki*
skiego z Zofią Orzechowską syn, Alexander Łowcy Lubel-
ski, ożeniony z Zofią Stryińską, z ktorey potomstwo Teo- *Stryińska*
dor Starosta Omelnicki, z Grabkowską ma Ludwikę y Zofią. *Grabkowská*
Corka Alexandra z Stryja, Elżbieta Panną 1757. y Teofilá
Piołkowskiego, Miecznika Urzędowskiego żona bezdźietna. *Piołkowski*

TOPOR JAKUBOWSKICH *Herb:* Rożne są Topo- *Iakubowscy*
row ábrysy, Jakubowskich iest Topor srebrny z złotą ręko-
ieścią, w prawą tarczy ostrzem obrocony, stoiący rowno w
czerwonym polu, z Xiężycem, iakoby cechą, ná hełmie sáma
tylko korona złota. Wszyscy zgadzaią się, że do Polski za
Lecha I. przyniesiony, o czym *Bielski, Paprocki, Okolski, y in-
ni*: kto chce o tym szerzey czytać, może obaczyć moy *Ex-
cerpt* w roku 1749. wydrukowany. Wspomina tychże Ia-
kubowskich *Okolski tom. 3. fol: 61. Jakobovscij de Ostrowiec
antiqua Familia, sicut ipsa hæreditas Ustrowiec apertè monstrat,*

Oſtrow namq; & Oſtrowiec non idem ſunt. Quæ quidem Familia de Oſtrowiec multam retinet antiquitatem in Hiſtoricis. Joannes de Oſtrowiec ex Hungaria adduxit Reginam Annam Jagielloni Regi anno 1400. *à quo per bonorum ſucceſſionem Iakubowſcii veniunt. Andreas Exactor contributionum Regni, Palatinus Sendomirienſis, reliquit filium Andream, Notarium Caſtrenſem Cracovienſem, Secretarium R. M. Hiſtoricum & Poëtam, & Chriſtophorum Aulicum, & Adminiſtratorem bonorum Petri*
Zborowski — *Zborowski Palat: Crac: hic miſſus erat Legatus in Turciam & Hungariam pro Regina Iſabella.* Bielſcius *anno* 1547. *Ideo difficile determinare, de quibus Iakubowſciis fuerit ſermo.* Dotąd pomięniony *Okolſki*; iá tu wyrażam Iakubowskich procedencyą od Boguſława z Oſtrowca w Woiewodztwie Krakowskim, ktory piſał ſię *de Iakubowice* Iakubowski, á tęn do tych dobr w Krakowskie Woiewodztwo niegdy przyſzedł *per ſucceſſionem*. Pieczętował ſię Toporem, alias *Starzą*, bo iego była *antelacior* procedencyá od Starżonow y Toporow, po ktorym *ſimiliter* przyśli *per ſucceſſionem* dwoch braci, Ian Walenty, y Iędrzey. Pierwſzy Piſarz Grodzki Krakowski, umarł *ſterilis* 1582. Drugi Iędrzey Exaktor Woiewodztwa
Kmicianka — Sęndomirskiego, ktory miał w małżeńſtwie Kmiciankę, herbu *Srzeniawa*; miał ſynow trzech: Krzyſztofa, Piotra, Iędrzeiá, y corkę Zofią Staniſława Kraſickiego, herbu Rola,
Kraſicki — Kaſztelana Przemyślskiego żonę.

Krzyſztof był Łowczym Sęndomirskim, ożęniony z
Rzeſzowska — Barbarą Rzeſzowską, herbu doliwa, od ktorych Anna Her-
Ligęza — molowska Ligęzy, herbu Pułkozic, Podskarbiego Koronne-
Sławkowna — go żona, umarła *ſterilis* 1638. Piotr z Sławkowną miał ſynow trzech: Ianá, Rafała, Franciſzka. Ian Dworzanin Zy-
Rożnowska — gmunta III. Krola Polskiego, z Maryánną Rożnowską herbu
Iugoſzewska — Gryf, ſpłodźił Władysława Grzegorza, ktory z Iugoſzewską herbu Abdank, *procreavit* Ianá y Michała; od ktorego z Czaplińską herbu Drogosław, *extat proles*. Ian z Zofią z wiel-
Druſzkowska — kiey Wśi Druſzkowską herbu Prus, miał to potomſtwo, Staniſława Pułkownika, ktory zginął pod Wiedniem *ſterilis* 1683. Alexandra Kazimierza, dobr Ilniká, Radycz, Mielniczna, Łoſienic, Mochnatego, Lwaſzkowic, w Ziemi Przemyskiey leżących dźiedźica, ktory z Łupińską herbu Ráwicz, ſpłodźił
Łupińska, Zurowska — Ignacego; tęn z Eufrozyną Zurowską herbu Ielita, z ktorych Fran-

ciſzek z Siedliſką herbu Oſtoiá, ożęniony, z tych — Siedliſka
Tomaſz, Roża, Elżbieta Ilnicka, y Katarzyná Krzewſka, her- — Ilnicka
bu Bończa, z ſwoim potomſtwem. Tegoż Alexandra Jaku- — Krzewska
bowskiego drugi ſyn Staniſław, z Maryánną Perkiewiczowną Iaworſką, herbu Kościeſza, ożęniony, od ktorey Kazimierz, Jan, Maryánna Komárnicka herbu Sas, y Eufrozyná Ilnicka. — Komárnicka
Trzeci ſyn Samuel *ſterilis*, y Maryánna corka z Krzeczow- — Krzeczowska
skim, herbu Korczak, *ſterilis*. Władyſław Woyciech Iákubowski, ſyn trzeci Iańá z Druſzkowskiey, dobr Bykowiec y Borek w Powiecie Krzemienieckim dźiedźic, & *obligatarius Poſſeſſor binubus*, 1*mo* z Czarniawską herbu Grabie, 2*do* z Mar- — Czarniawska
cyanną Szymkowiczowną Szklińską herbu Kościeſza, od kto- — Szklińska
rey Magdalená bezpotomná, Iozef Komornik Ziemi Chełm-
skiey, z Magdaleną Domaſzewską herbu Iaſtrzębiec, Miecznikowną Łukowską zmowiony, ſpłodźił Iańá, Konſtancyą Io- — Domaſzewska
annę *binominis*, Maryánnę, Staniſława Tadeuſza *binominis*, y Balbinę Maryánnę *binominis*. Antoni Rektor Kámieniecki *Soc: JESU* brat Iozefá, y Woyciech Łucki, Kiiowski Kanonik, Mielnicki, Wielednicki, Potocki Proboſzcz, Deputat ná Trybunáł Koronny 1748. Władyſłáwa Woyciecha Iaku-
bowskiego ſioſtry, iedna Konſtancya wydaná za Bełzeckiego, — Bełzecki
herbu Iaſtrzębiec, druga Maryánna za Wolskiego herbu Lu- — Wolſki
bicz, dwie Zakonnicami u Panien Norbertanek Krakowskich.

Iędrzey Staniſław, ſyn Iędrzeiá z Kmicianki, herbu Srzeniawá, Exaktor Woiewodztwa Krakowskiego, Piſarz Grodzki Krakowski, od ktorego Ian Iakubowski, Sekretárz Krola Zygmuntá III. Anna Krzyſztofa Kmity żona, y Bar-
bara Adama Grotowskiego, herbu Rawicz małżonka. Od — Grotowski
Ianá Sekretarza, poſzedł Cyrilli dźiedźic Wadowá y Tryczy, w Woiewodztwie Krakowskim, ktory zoſtał Bernardynęm, y Karol ożęniony z Iuſtyną Czapską, Chorążanką Sendomir-
ską, herbu Leliwa, od ktorego Staniſław Rotmiſtrz I. K. — Czapſka
M. y Rzeczypoſpolitey, z Katarzyną Potocką, niegdy Floryaná Potockiego, Podkomorzego Bracławskiego corką, ma- — Potocki
iącego pięć corek, wſzyſtkie z potomſtwęm, pierwſza zá Stry-
belem, druga za Kordyſzem, trzecia zá Cyryną, czwarta za — Strybel, Kordyſz
Łyſakowskim, piąta pomięniona Katarzyna Stániſława Iaku- — Cyryna
bowskiego żona, od ktorych Ian z Anną Surynowną, Iacek — Surynowna, Łyſakowski
Ordinis Prædicatorum, Barbará Teodora Pawſzy, Podſtole- — Pawſzowie

 go O-

go Owruckiego żona, z ktorych Michał Pawſza, Chorąży Ki-
iowski, ſyn Teodora, ktory *1mô votô* poiął Maryánnę Ry-
Rybińſki bińską, Iana Stolnika Zytomirskiego corkę, z Anną Suryno-
Oſkirka wną ſpłodzoną. Siostra tegoż Aniela Oskirki, á Marſzałka
Niemierzyc Mozyrskiego żona, Tereſſa *1mo* Niemierzycowa, *2do* Burzyń-
Burzyńſka ska, y Anná Iozefá Potockiego, Piſarza Ziemskiego Kiiow-
skiego żoná, od ktorych *extat proles minorennis* 1746. Po-
mięniony Ian Rybiński, Stolnik Zytomirski, miał zá ſobą
Konſtancyą Pawſzankę, Łukaſza Cześnika Kiiowskiego cor-
Wychowsk kę, tegoż Rybińskiego corka Maryánná Wychowska, Podſto-
lego Mozyrskiego żoná, wſzyſtkich ieſt potomſtwo. Miko-
łay Iákubowski, ſyn Karola pomięnionego z Czapskiey, ożę-
Badowska niony z Badowską *ſterilis*. Zbigniew Alexander, Porucznik
Chorągwi Pancerney, Łaski Staroſty Dymirskiego, brat Iana
Podlewska y Iácka *Ordinis Prædicatorum*, z Anaſtazyą Podleską, herbu
Roża, *procreavit* Ianá Iakubowskiego, Podczaſzego Zytomir-
skiego, ktory był Deputatem ná Trybunáł Koronny 1746.
z Anną, niegdy Ianá Rybińskiego, Stolnika Zytomirskiego, z
Surynowna Maryanną Surynowną ſpłodzoną corką, á ſioſtrą rodzoną
Iozefa *in ſæculo, in Religione* Hiácintha *Ordinis Ciſterſienſis* O-
pata Oliwskiego, Rybińskich herbu Radwan, od ktorych po-
tomſtwo, Iozef Cześnik Zytomirski, Franciſzka żona Ale-
Dźierzbicki xandra Dźierzbickiego, Staroſty Dąbskiego, herbu Topor,
Maryánna, Bogumiła y Aniela. Jozef y Stefan, bracia Pod-
Nowoſielec, czaſzego Zytomirſkiego, pomarli, ſioſtra Zofiá Nowoſiele-
Czerwiński ckiego żoná *ſterilis*, á Barbara Kazimierza Czerwińſkiego
żoná, ma potomſtwo.

Domáſzewſcy Przyłączam tu Domaſzewſkich, herbu *Jaſtrzębiec*, iż
Iozef Jakubowſki, Komornik Chełmſki, miał żonę Magdale-
nę Domáſzewską, Miecznikownę Łukowską, z potomſtwęm
ſwoim. Laurenty *de Domaſzewnica*, ná Wyſokim z áttynen-
cyámi, w Woiewodztwie Lubelſkim dźiedźic, z Zofią *de Krzy-*
Kochanowska *ſzkowice* Kochanowſką, herbu Korwin, ſpłodźił Staniſława
Sędźiego Grodzkiego Rádomſkiego, Jákuba Komornika Zie-
Kietlińska mi Opoczyńskiey, ktory *1mô* z Kietlińſką herbu Odrowąż,
miał potomſtwo, *2do* z Juſtyną Brodowſką herbu Łada, miał
Brodowska Tomaſza y Maryánnę Kochowſką. Kazimierz Domaſzew-
Kochowſka ski, ſyn trzeci Laurentego, Miecznik Łukowski, dźiedźic ná
Marchocka Wyſokim, ożęniony z Mąrcyánną Sciborowną Marchocką, her-
bu O-

bu Oſtoia, zpłodźił Franciſzka Karmelitę Boſego, Przeorá
Grodźińſkiego, Krzyſztofa Reformatá, Bernarda *Soc: JESU*,
Janá z Ewą Strzelecką herbu Okſza ożęnionego, od ktorych *Strzelecka*
Antoni, Magdalená pomięnionego Jozefa Iakubowſkiego żo-
na, y Bogumiła Szernelowa herbu Dołęga. Juſtyná ſioſtrá *Szernel*
Janá z Marchockii zá Wronowſkim herbu Topor, y Kon- *Wronowski*
ſtancyá Włodkowa herbu Oſtrzew, od ktorych Radaſzew- *Włodkowa*
ska herbu Okſza. Anna, ſioſtra Kazimierza Domaſzewskie- *Radáſzew: Domaſzew:*
go, Miecznika Łukowskiego, wydáná za Boſzewskiego her- *Boſzewski*
bu Ciołek, druga Zuzanná, *1mo* za Popławskiego herbu Drze- *Popławski*
wica, *2do* za Konſtantego Libiſzewskiego herbu Wieniáwá, *Libiszewski*
wſzyſtkie z potomſtwem.

KORYCINSCY herbu *Topor*, ſą wyrażeni u *Nieſie-* *Korycińſcy*
ckiego tom: 2. fol: 621. doſyć obſzernie, ále że piſze, iakoby
Franciſzek, Stolnik Krakowski, potym Kaſztelan Bracławski,
lubo miał kilku ſynow, ktorzy pomarli, ſąm oſtatni tego
domu wſzedł do grobu, tylko ſię biała płeć zoſtała, ktorą
tam wyraża *fol:* 626. Są iednak dotąd Korytniccy, Toporem
iednym ná tarczy, drugim ná hełmie zaſzczycaiący ſię, y z te-
goż Woiewodztwa Sendomirskiego pochodzący, iako y tam-
ci, ktorzy przenieśli ſię *ab immemorabili tempore*, do Woie-
wodztwa Podlaskiego, y wieś ſwoię od imięnia Koryciany
nazywaiącą ſię, założyli w Ziemi Drohickiey, w ktorey y te-
raz *in pacifica poſſeſſione* zoſtáią, iako Woyciech Mateuſz *bino-*
minis Koryciński, Łowczy Owrucki, Piſarz Konſyſtorski Łu-
cki, z bracią ſwoiemi rodzonemi, to ieſt Jakubem Koryciń-
skim, Woyskim Owruckim, Piſarzem Konſyſtorskim Diece-
zyi Kiiowskiey, drugim Stefanem Korycińskim, *ad latus* Fran-
ciſzka Kobielskiego, Biskupa Łuckiego, zoſtaiący 1752. Pi-
ſał o tymże imięniu *Okolſki tom: 3. fol.* 50. gdźie antenátow
pomięnionych Korycińskich, doczytać ſię może.

OSSOLINSCY herbu *Topor*, doſtatecznie w rożnych *Oſſolińſcy*
Herbarzach ſą opiſani, iako y w *Nieſieckim tom: 3. à fol:* 490.
tylko że tam nie doſtáie tey procedencyi, ktorą tu kładę, od
Maximiliána Hrabiego z Tęnczyna Oſſolińskiego, naprzod
Podskarbiego Nadwornego Koronnego, potym Kaſztelaná
Czerskiego, Staroſty Malborskiego Pradźiadá, y Katarzyny
Głębockii, Kaſztelanki Inflantskiey Prababki, dwoch braci *Głębocka*
pochodzących, niżyi wyrażonych, ktorych Dźiad Maximili-

Ppppp 2 an Hra-

án Hrabia z Tęnczyná Offoliński, Kafztelanic Czerski, á Ba-
Tomisław-ska bka Katarzyna z Tomiflawic Tomiflawska, Podczafzanka Po-
dolska, Ociec zaś Jozef Hrabia z Tęnczyna Offoliński, Ka-
fztelan Czechowski, brat iego rodzony Ierzy Offoliński, Ka-
Zaboklicka fztelán Zawichowski, żoná iego Zaboklicka, Woiewodzanka
Podolska *fterilis*. Matka, to ieft żona Jozefa, Anna z Słupo-
Szembekowna wa Szembekowná, Kafztelanka Woynicka. Synowie *imi
voti* Jozefa y Anny, Alexy y Michał. Alexy Hrabia z Tęn-
czyna Offoliński, Katedralny Kanonik Krakowski y Warmiń-
ski. Michał Hrabia z Tęńczyná Offoliński, Kafztelanic Cze-
Szaniawska chowski, żona iego Anná Szaniawska, Podftolanka Koronna,
urodzoná z Offolińskii, Podskarbianki W. Koronney. Syno-
wie Michała y Anny, Iozef y Kaietan Offolińfcy. *Secundô
votô* Iozef Offoliński, Kafztelan Czechowski, miał zá fobą
Charczewska Charczewską, Kafztelankę Słońską, ktorych corki, Aniela
Broniemski zá Broniewskim, y Kátarzyną.

TRZASKA *Choynackich herb*, ieft Xiężyc na tárczy żoł-
ty w niebieskim polu, do gory rogámi obrocony, w poło-
wie iego z wierzchu y od dołu, dwie głownie otłuczone, koń-
cami ku fobie utkwione, ná hełmie ogon pawi. Nadany ieft
od Krola Bolefława Chrabrego, Rycerzowi Trzaska zwá-
nemu za dźieła, ktore *Paprocki w Gniaździe y o Herbach,
Okolfki tom: 3. fol: 240. Kleynoty, y Niefiecki tom. 4. fol. 387.* o-
pifuią. Choynackich herbu tego, wyrażá tenże *Niefiecki tom.
1. fol. 293.* ále że nie wfpomina Xiędza Iana z Choynat Choy-
nackiego, Kanonika Krakowskiego, z procedencyą fwoią y
náleżącemi, zaczym ich tu kładę. Iędrzey z Wielkich Choy-
nat Choynacki, Cześnik Goftyński, był Oycem iego, w ro-
Bylinowna żnych funkcyách zafłużony, Iadwiga z Lefzczyny Byllino-
Bidźinska wna Matka, Babka zaś Anna Bidźińska herbu Ianina z oy-
Biefiádecká ca, Biefiadecka herbu Ielita z matki, iako świadczy dedukcyá
w Kapitule Krakowskiey, tranfakcyámi potwierdźoná, od kil-
ku fet lat, z Rawskiego ná Białyi, wfpomnionemi. W Sen-
domirskim zaś Woiewodztwie od ftu lat *in poffeffione* zoftaią
w Ziemi Stężyckiey, od Marcina Choynáckiego, ktory fzedł
od Staniflawa. Ian fię przenioffl w Przemyślskie, brát Stá-
niflawá wfpomnionego. Ociec Xiędza Kanonika, dobra
dźiedźiczne zoftawił mu w Woiewodztwie Sendomirskim,
nazwane Ianowice *cum attinentiis, modo hæreditario*, w kto-
rych ieft

rych ieft *in poffeffione*, w Rawskim także má dobra fwoie. Sąm
iuż tylko zoftał z Rodzeńftwa. Iozef Bruno Prowincyáł WW.
Oycow Paulinow, Ian Kánty Starofta Chyżyński bracia, Te-
reffa y Maryánna dwie fioftry u S. Iędrzeia Zakonu S. Franci-
fzká, pomarli, y fioftra rodzona Ludowika zá Tomafzem Sko- Skotnicki
tnickim, Podczafzym Nowogrodzkim, w Sęndomirskim do-
bra dźiedźiczne maiącym, pięciu fynow zoftawiwfzy y cor-
kę, umarła.

TRZY TRĄBY, *alias Jordan*, Klichowskich herb, fą Klichowscy
myśliwskie trzy Trąby czarne, kożda ze czterema złotemi
ftrefami y nawiązaniem złotym, w polu białym, złożone ra-
zem do fiebie cięńfzemi końcami, ná hełmie pięć pior ftru-
fich, z cudzych Kraiow do Polski wniefione, według *Paprockie-
go, Bielfkiego, Okolskiego y infzych*. Klichowskich ná wielkim y
małym Klichowie w Woiewodztwie Kaliskim, y rożnych
dobrach tamże fytuowanych, iako Kamieniach, Sliwnikach,
Lubieni wielkiey y małey, Modle, Bienny y innych, według
dokumentow od kilku fet lat z Xiąg Kaliskich, Poznańskich,
Pyzdrskich, Konińskich, w tym Domu znayduiących fię, lu-
bo ftarożytna ieft Familiá; iá tylko od Prdźiadá żyiących za-
czynam, to ieft Marciná ná Wielkim Kalichowie Klichow-
skiego, tego zaś fyn Walenty ná Sliwnikach dźiedźic, ożę-
niony z Maryanną Kaniewską, miał potomftwo niżyi wyra- Kaniewska
żone, ktora Kaniewska *2do voto* pofzedłfzy za Przedzyńskie- Przedzyński
go, powiła Staniflawa Regenta Poznańskiego, od ktorego cor-
ki, iedna zá Urbanowskim, Burgrabią Poznańskim, druga Urbanowski
za Kofzuckim, trzecia zá Dorpowskim. Z Walentym Kli- Kofzucki Dorpowski
chowskim, był Kazimierz, Woyciech, Katarzyná Brzuczko- Brzuczkowska
wska, Maryánna Węgierska, Bogumiła Czachorowska, wfzy- Węgierska
ftkie bezdźietne. Kazimierz pomięniony, trzy razy małżeń- Czachorowska
skie wota ponawiał, *1mô* z Słomkowską, od ktorey Anna zá Słomkowska
Gołębowskim, od tych Ian Gołębowski, Cześnik Mielnicki, Gołembowscy
fyn iego Kanty, y corki. *2dô* z Tereffą Rembiewską, z kto-
rey urodzona Katárzyná zá Antonim Odechowskim, fyno- Rembiewska
wie ich Francifzek y Karol, bracia Katarzyny, Michál, An- Odechowska
toni, Woyciech, Laurenty Klichowfcy, fłużąc woynie z Gnia-
zdowskim nie poginęli. *3tiô votô* pomięniony Kazimierz z
Pudencyánną Rychłowską *procreavit* Rożalią Oftromeckie- Rychłowska
go żonę, z ktorey Michał, Ian, Karol y Iakub Oftromeccy, Oftromecki

drugą Magdálenę, Mikołáiewskiego małżonkę, z ktorey Bartłomiey y Iulianna Mikołaiewscy; trzecią spłodził Ludwikę Klichowską, wydaną zá Taczanowskiego, z ktorey Iakub, Tomasz, Adam y inni Taczanowscy żyią 1755. Woyciech Klichowski, brat rodzony Kazimierza troyżonnego, postanowiony z Iadwigą Goliánowną, spłodził Adama, ktorego z Anną Ostromecką, synowie Antoni Kanonik Inflantski, Proboszcz Piotrkowski y Rospirski zmarły, Iozef Franciszek *binominis*, Komornik Graniczny Woiewodztwa Łęczyckiego, dobr Cybulice z attynencyámi w Woiewodztwie Łęczyckim dziedzic, Felicyan Komornik także Graniczny Woiewodztwa Rawskiego, dobr Zamyłynia w tymże Woiewodztwie dziedzic, Walenty Komornik Graniczny Woiewodztwa Sieradzkiego, *Possessor tenutarius* klucza Opatowskiego pod Kaliszem, corocznie 22000. tynfow importuiącego. Kto chce wiedzieć dokumenta Klichowskich od Roku 1634. tę procedencyą ztwierdzaiące, niech patrzy w Grodzie Kaliskim, *fer*: 2. *post Conduct*: 1636: *fer*. 3. *post Trinit*: *tamże*. 1649. *Sabb. post Hedvig*: *Petricoviæ in Judi*: *Tribu*: *Reg*. & *Sabb*: *post Oculi*. 1707. *Sabb*: *post Sexage*. *ibidem*. 1715. *fer*. 3. *ante Præsenta*: *B. V. M. in Castro Petric*. 1725. *fer*: 3. *post tridie Hedvigis ibidem* &c.

Mikołaiewski

Taczanowski

Golianowna

Ostromiecka

TRZY KRE-

TRZY KRETY HERB.

E P I G R A M M A.

Solem terrestres non possunt cernere talpæ,
Sed lucem vestræ semper Honoris amant.
Quodsi sollicitæ scrutentur viscera terræ,
Efficiunt foveas, ut cadat hostis eas.
Nec mirum tanto niteat quòd stemma decore,
Nam belli, pacis, maxima signa tenet.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Są ná tarczy trzy Krety czarne, w ciemno krwawym polu, iakoby krwią nieprzyiacielską zbroczonym y zafarbowanym, dwa gorą w rowney linii ieden zá drugim, a trzeci pod niemi srzodkiem, ku prawey stronie nosami obrocone, y czwarty potym przydany w hełmie, ná tylnich nogach w gorę wspięty, także nosem w prawą obrocony, o koło pola y trzech kretow, Laur z prawey, Palma z lewey strony, ktore roszczka O-

Opisanie Herbu

liwna u dołu wiąże, ná krzyżu Kawálerſkim ponſowego koloru, z ośmią rogámi wypuſzczonemi między armaturę, ná hełmie korona złota z trzema pawiemi piorami, tak go używaią z dawności Mohlowie, do tych czaſow.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne

Nie rázem cały tęn herb ieſt nábyty przez Rycerſkie dźieła, bo gdy tá familiá żwawą odwagą ſwoią w upałach woiennych tak natarczywie ſtawáła, że y przez naywiękſze ſzturmy y ognie nieprzyiacielſkie przebiiaiąc ſię, przeciwne niſzczyła ſzyki, ktory iey zważaiąc rygor, nazwana ieſt ź Niemiecka *Molch*, albo *Moll*, iakoby Salamandra w ogniu nieſkażytelna, o ktorey piſze Plinius: *Salamandra animal ſtellatum, ignem vigore ſuo extingvens*. Gdy ſię zaś trafiło, iż trudne dla dobycia oblegli miaſto, iedna połowa woyſka ſzturm przypuściła, druga ziemią kopiąc ſię iak krety pod fortecę, w ſrzodek dobyła ſię lochami, z ktorych naypierwſzy Kawaler nazwiſkiem Mohl, do miaſta wpadłſzy z innemi, trwogę między nieprzyiacioły wzniecił, y tak ich ſzczęśliwie pokonali; z kąd záwdźięczaiąc zaſługi dźieł heroicznych, nadane ſą temuż imięniu trzy krety czarne w krwawym polu, *Mohl* nazwane od ſwego Rycerza. A gdy záś poźnieyſzego wieku, wielu ſkrewnioney fámilii teyże, w uſłudze woienney znaydowało ſię, z podobieńſtwa *Molami* nazwali ich Polacy, że iak w futrze molow, tak w tym woyſku Mohlow, rozmnożyło ſię; w dalſzym iednak czaſie przyſzło do tego, że *abuſivè* przeſtano ich zwać Molami, do ſwoiey z dawna nomenklatury przywroceni, iáko y teraz piſzą ſię *Mohl*. Gdy zaś w tęn czas w woyſku Krzyżackim byli, kiedy Polakom y Litwie ciężkiemi ſtawali ſię, po wielu batáliách ſzczęśliwie odpráwionych, ná pamiątkę zwycięztwow ſwoich, przybrali do herbu krzyż Kawálerſki, iaſno czerwony ná białym dnie pod tarczą tak, áby wyrażone rogi widać było, że taki krzyż czerwony na Todze noſili Krzyżacy, ozdobiaiąc herb z wierzchu koroną złotą, y trzema piorami pawiemi, po ſtronach zaś, zamiaſt koopertymentu laurem y palmą zwycięztwa znaczącemi, oliwną latoroścą u dołu związanymi, ktora pokoy ſimbolizuie, przydawſzy do tego armaturę z znakámi woiennemi.

PROCE-

PROCEDENCYA
W Brandeburgii, Inflantach, Kurlandyi, Brabancyi, Sląſku, Polſzcze, y innych Prowincyách Zaſłużonych
MOHLOW,
HERBU TRZY KRETY.

ZAczynáiąc nie tak od pierwiaſtkow ſwoich, ktorych dla dawnych wiekow nikt zteraźnieyſzych dociec nie może, z kądby ſwoy początek brały, ále tylko co poźnieyſze zoſtawiły nąm wiadomości, to piſzę dlá dalſzey pamiątki, od Anzelma Mohla, ktory w Pruſkim znayduiąc ſię Państwie, był dobr Lichtenaf y Carcyk dźiedźicem, gdźie w ſpokoyney poſseſſyi ſpłodził Baltazara Mohla, *virum conſilij*, bo tęn wynioſłſzy ſię do Sląſka, y tám odźiedźiczywſzy dobra Redlic, naypierwſzy záczął ſię piſać *Fon Mohl Redlic*, á przytym y inne Groſrozen názwane dobra pooſiadał, był Konſyliárzem Xiążęcia Ziemi Ligieńſkiey, oczym ſzerzey *Sinapius* Autor w roku 1488. *par*. 4. *lib*: 3. iako świadczą *Curioſitates Sileſienſes*. Tęn wielkiey doſkonáłości Oçiec nieodrodnych ſynow prokreował trzech, Wolhenſa alias Benedyktá, Baltazara, y Jákubá. Pierwſzy Wolhens wrociwſzy ſię do Prus, *A vitæ ſubſtantiæ* ſpadkiem naturálney ſukceſſyi oſiadł dobra pomięnione Lichtenaf y Carcyk, żyiąc tamże w Urzędźie Podkomorſkiey godności, á potym y Marſzałkowſkiey ná Dworze Elektora Saſkiego w roku 1625. zoſtaiąc, zrodził Wolfa Joáchimá dwoyga imion Mochla, á tęn Jerzego y Wilhelma, woyſk Krola Auguſta II. Rotmiſtrzá w roku 1712, ktory Wilhelm zoſtawiwſzy ſukceſſora, Erneſta Wilhelma *binominis*, z świątem ſię pożegnał. Po tych wſzyſtkich Jerzy Mohl kwitnący, Krola Pruſkiego Oberſzteleytnát w roku 1735, ná dobrach wzwyż rzeczonych Carcyk dźiedźic, poſpolicie *tituli gratiâ* nazywáł ſię *Fon Mohl*, bezpotomny z ſwiata tego zſzedł, o czym *Curioſitates Sileſienſes*. Drugi ſyn tegoż Baltázara Mochla, w Sląſkim dźiedźictwie dobr Redlic y Groſrozen poſſeſſora, podobnym imięniem nazwany Baltazar *Redlic Mohl*, roku 1506, ktory ſpłodźiwſzy ſyná N. Mohla, á tęn Fryderyka, dźielney y odważney milicyi męża, ktorego w roku 1640. pod Ligieycęm nieprzyiacielſki poſtrzał w życiu ugodźił, zo-

Anzelm · *Baltazar* · *Benedykt* · *Baltazar* · *Jakub* · *Wolf* · *Wilhelm* · *Ernest* · *Jerzy* · *Baltazar*

Rrrrr ſtawi-

ſtawiwſzy po ſobie ſynow Dawidá, nie tylko Kawálerſkich
Dawid ſztuk ná lądźie podobnego Oycu, ále też morſkich flot czy
Pułkow Kommendantá y Wodza w roku 1584, y Mikołaiá
nad Xięſtwęm Ligieyſkiey Ziemi, nie mnieyſzego Urzędu,
bo naywyżſzego Gubarnatorá, tęn chorobą piecioletnią ze-
ſłabiony, w roku 1699, życia ſwoiego 72, *ſteriliter vitam*
cum morte mutavit. Fryderyk zaś Mohl pochodzący od Da-
Fryderyk widá, w ſpokoyney dobr Groſrozen y Panckauz dźiedźicząc
poſſeſſyą, ſpłodźił Baltazára Fryderyka dwoyga imion, tych-
Baltázar że dobr Groſrozen y Poświc dźiedźica, od ktorego iedynak
Fryderyk ſyn Fryderyk Mohl, roku 1730. *floridæ ætatis*, kwitnących
w tym Páńſtwie Saſkim w przyſzłe czaſy zoſtawił ſukceſſo-
row, dotąd godnością oyczyſtego imięniá *Redlic Mohl* za-
ſzczycaiących ſię.

Jakub Trzeci ſyn Jakub Mohl, pochodzący od wzwyż rzeczo-
nego Baltazará, upodobawſzy ſobie kraie Inflantſkie, zá ma-
nudukcyą Hermiſtrzow Krzyżackich, ſzczęśliwie w tym Xię-
ſtwie dobra nadane ſobie *á Magiſtris Livoniæ*, *jure perpetuæ*
hæreditatis oſiadł. Więc tęn pierwſzy z familii Mohlow, tam-
że co do poſſeſſyi Indygenat przyiął, ále co do dźieł heroi-
cznych, ſtárożytney cnoty Kawaler, co poznać iż mu, iako
mężowi *in ſago & toga* dyſtyngwowanemu, Dygnitarze Krzy-
żaccy, do przezwiſka iego *Fon Mohl* przydali *der*, co ſię z
Niemieckiego tłomaczy *tęn*, chcąc wyrazić oſobliwſzego w
ſztukach woiennych męża, że tęn á nie inny tyle z Pogany
dowodnych odprawił utarczek, dla czego *motivô meritorum*
iego złączone ſyllaby *Fonder Mohl* ná zaſzczyt imieniowi te-
goż dedykowali. A tak nietylko *Martis bellantis*, ále też ma-
ris prolificantis, zoſtała ſię z niego pamiątka, gdy po ſobie ná
obronę Oyczyzny rownego oycowſkiey naturze zoſtawił
ſyna, potym wieku ſzczęśliwie dokonał ſwoiego, o czym *Cu-*
rioſitates Sileſienſes, co do procedencyi oſoby; á zaś dźiedźi-
ctwá y poſſeſſyi w Inflantach mianey, rożne świadczą prawa
od Hermiſtrzow Krzyżackich nadáne, iako też y Xięga *In-*
flanty zebrane *o ſtarożytności y zacności Szlacheckich Familii*
w Inflanciech, w rozdźiale 1. y 3. fol: 21. Pozoſtały ſyn te-
goż Jakuba imięniem, iak niektorzy mieć chcą z familii Ar-
Arnolf nolfa, nie tylko w ślady czyn heroicznych, ále też y w wła-
ſności ſubſtancyi oyczyſtey wſtąpiwſzy, zoſtawił po ſobie
ſynow

ſynow czterech. Z tych ieden Konrat, idąc woiennym to- Konrad
rem, zoſtawſzy Rotmiſtrzęm *celebs* umarł. Drugi Tomaſz, Tomaſz
dobr Homel w Staroſtwie Layżeńskim Xięſtwa Inflantſkiego
dźiedźic, lubo bezpotomny, pełen iednak cnot doyzrzałych,
ná wieczny poſzedł ſpoczynek, tego probuie tranſakcyá zá
Zygmunta III Krola Polskiego, w roku 1613 dnia 22. Czerw:
w Warſzáwie Metryki Litew: *Reſtitutionis jure perpetuæ hæ-*
reditatis bonorum Homel, Generoſi Thomæ Mohl. Trzeci De- Detlow
tlow dobr pewnych w Trákcie Rzeżyckim ná Inflantach, de-
kretem ſądow Relacyalnych zá Władyſława IV. Krola Pol-
skiego w roku 1640. przyſądzonych dźiedźic, biegły w Eko-
nomicznych dyſpozycyách Goſpodarz, znaczney doſzedłſzy
fortuny bezpotomnie umarł. Czwarty Arent *Fonder Mohl*, Arent
Sztaps Officyerskiey Szarzy Major, dobr Wyżek y innych
dźiedźic, miał trzech ſynow, dobr y cnot oyczyſtych ſukceſ-
ſorow, ſąm ná uſługe woienney, wielkie lata ſtrawiwſzy u-
marł. Fryderyk po nim Gwardyi Koronney Pułkownik, od Fryderyk
nieprzyiacielskich naiazdow Korony Polskiey bronił, maiąc
w dożywotniey przyiaźni Akierſzofownę, tameczną familián- Akierſzow
tkę, umarł *ſterilis*. Ta *2dô voto* poſzedłſzy w dom Bielińſkich, Bielińſcy
wielkich familii w Polſzcze rozkrzewiła náſienie. Drugi ſyn
Arenta Volmerus, Chorąży Gwardyi Koronney, ſpłodźił Wolmer
corek dwie, te w poważne Felkierzambow y Drahenfelſow Felkierzamb
wkroczyły Familie, z ktorych rożliczne poſzły w Inflanciech Drahenfels
generacye. Trzeci ſyn Arenta Alexander, iedney właſno- Alexander
ści y dźieł Rycerſkich z bracią, będąc Porucznikiem Gwar-
dyi Koronney, tęn zoſtawiwſzy z Wolbekowną ſynow czte- Wolbek
rech, wieku ſwego dokonał, z ktorych ſynow dwoch, Janá
Stolnika Parnawskiego z Rykowną, y Wolmerá Cześnika In- Rykowna
flantſkiego *ſteriles*, á dwoch potomſtwa licznego propaga-
torow, to ieſt Hieronima Koniuſzego Starodubowskiego, go- Hieronim
dney eſtymácyi męża, ktory z Sielickich Radlińską, zrodźił Radlińska
także ſynow czterech, Janá *in ſæculo*, *in Religione* Jozefa w
Zakonie Kaznodźieyskim, wſzelkiey modeſtyi y życia po-
bożnego Kapłaná. Drugiego Wawrzyńca Miecznika Inflant- Wawrzyn.
skiego. Trzeciego Ludwika Koniuſzego Starodubowskiego, Ludwik
bez potomnych. Czwartego Alexandrá Teofila *binominis*, O- Alexander Teofil
bożnego Inflantskiego, ná Trybunał Skarbowy Litewski Kom-
miſſarza, w roku 1756. odwagą y męſtwęm chwalebnego, o

honor Boski y całość Wiary S. Katolickiey Zelanta, ktory
nie wprzod z placu bitwy o część tey Religii ustąpił, walcząc
mocno z przeciwną wierze tey stroną, poki kilku znaczne-
go urodzenia w Xięstwie Kurlandzkim, tak Officyerskiey
szarzy, iako też Urzędniczey godności, *Augustanæ professio-
nis* ná mieyscu ciężko nie zranił Kawalerow, y długo pamię-
tny onym, ná bluźnierskie usta nie włożył interdykt. Tęn z
Giedroicz: Giedroiczowną, ze krwi Xiążąt Litewskich pochodzącą, tak
w domowych obyściach, iak Pańskich obyczaiach, rostropną
ożęniony, prokreował trzech synow, Hieronima, Alexandra,
Adama, y Maryánnę corkę, nie odrodne Rodźicom swoim
potomstwo.

Z tąd wrociwszy się w gorę, wspominąm czwártego sy-
Alexander na Alexandra, Podstolego Czerniechowskiego, od podobne-
goż imięnia Alexandra y Wolbekowny Rodźicow pochodzą-
cego, dobr Wyszek starych y Podgorża w Inflantach, á w Li-
Sielická twie Imbrodow y innych dźiedźica, ktory z Anną Sielicką
zacney familii ożęniony, spłodźił sześciu synow, y corek
cztery. Pierwszego Stefana Mohla *Societ: JESU Collegium*
Dyneburskiego Rektora, drugiego Janá Podczaszego Parna-
wskiego, tęn z Joánną Rykowną spłodźił dwie corki, Annę
Rykowna y Konstancyą. Trzeciego syna od wzwyż przerzeczonego
Franciszek Alexandra pochodzącego Franciszka, Strażnika Inflantskie-
go, spraw obywatelow Inflantskich Surrogatorskiey funkcyi
podległych, y podczas *Interregnum* Kapturowego Sędźiego,
mocnego ku dobru pospolitemu Konsyliárza, iako też pil-
nego granic oyczystych Strażnika, ktory przybrawszy sobie
Legucka 1*mô in connubium* Dorotę Ludwikę Legucką, 2*dô votô* Feli-
Szostakowna cyannę Szostakownę, prokreował z pierwszego małżeństwa
Gotard syná Gotarda Ignacego *binominis*, y corkę Rozalią. Gotard
w młodym wieku iuż Krayczostwo Xięstwa Inflantskiego,
od Krola Augusta III. roku 1748. dnia 15. Czerwca otrzy-
mał w Warszawie, iako świadczy Metryka W.X.Litew. y pos-
sessyá Stallum ná Seymiku 1754. dnia 5. Lutego, y Akta Gro-
dzkie Dyneburgskie przez oblatę. Piastuie ná sobie, iako
praw *Utriusq; Juris Postcurialis, Civilis, Theutonici, Culmen-
sis, Majdeburgensis*, y innych Swieckich, tak *Sacræ Nuntia-
turæ, Consistorij*, y innych Duchownych interessa, trzymaiąc
Plenipotencyą od Xiążąt Czartoryskich w Warszáwie y Lwo-

wie czynioną, iako też Xiążąt Sanguszkow *coram Actis No-
tariatus Apostolici, de Actu in Consistorio Luceoriensi Anno Domi:*
1751. *die* 27. *Augusti* zapisane *per oblatam*, także Platerow Ka-
sztelanow Połockich, w Trybunale Głownym Wileńskim W.
X.Lit. w roku 1754. dniá 14. Czerw. Druga w Dyneburgu
coram Actis civilibus roku 1755. dnia 17. Czerwca, o ktorych
przyznane dał z siebie dowody. Zważaiąc poler przyzwoi-
ty synom Koronnym, nic inszy w nim wydáie się, tylko wzor
polityczney maniery, statystyczney powagi, wesołych kon-
wersacyi, mądrych sentymentow, wdźięcznych adresow y
ákommodacyi każdemu przyiemnych, *in publicis, Curiisq; Prin-
cipum* nábytych. Będąc pełnomocnym Kommissarzem dobr
Ukraińskich, Wołyńskich, y innych, Platerow Kasztelanow
Połockich, w rządy sobie powierzonych 1754, wiele dosko-
nałych dyspozycyi Ekonomicznych, nád Polską praktykę,
ex vestigiis Parentum nabytych, od niego nauczyć się może.
Oyczyzná iego własná w dobrach Ozupin nazwánych, *Jure
fæudi* zá Przywileiem J.K.Mći w Aktach Grodu Warszawskie-
go roku 1750. oblatowánym, łaskáwie nadánych, y w in-
nych oyczystych, macierzyńskich, y sukcessyonalnych w In-
flanciech Possessor, y znaku Usarskiego Xiążęcia Stanisła-
wá Lubomirskiego, Strażnika W. Koronnego Towarzysz.
Druga urodzeniem corka Franciszka Mohla Rożaliá, dystyn-
gwowanych kwalitaty w Damá, ná dworze Senátorskim, pier-
wsza froncymeru Direktorka.

Czwarty syn Alexandrá Mohla Dyonizy, Horodniczy *Dyonizy*
Inflańtski, bezpotomnie zszedł z tego świata. Piąty Kazi- *Kazimierz*
mierz, Skarbnik Wilkomirski, dość ludzki y łaskawy w do-
mu humanista, lubo ścisły swey fortuny obserwant, w pos-
sessyi dobr dźiedźicznych Imbrody w Xięstwie Litewskim y
innych będąc, zrodźił synow dwoch, Stefaná y Dyonizego. *Stefan*
Szosty syn Piotr Teofil, Kanonik Inflántski Katedralny, y *Dyonizy*
Wárszawski, Kapituły Prokurator Generalny, Proboszcz *Piotr*
Służewski, Assessor Sądow Zadwornych Koronnych, chu-
dych pachołkow, ludźi mizeryą strapionych, sierot uciśnio-
nych, ubogich y niedostatnich Ociec, y inszych cnot święż-
tych mądry naśladowca, w prawách y konsyliách Oyczy-
źnie pożyteczny. Siodma w porządku urodzeniá corka Ale-
xandrá Mohla Konstancyá, 1*mo* Sokołowska, Łowczyná In- *Sokołowska*

Rykowa flantska, 2dô votô Rykowá Skarbnikowa Inflantska, dobr Istalsno, Kurynow, Stolarowszczyzna, w Xięstwie Inflantskim, y Jurażyszki w Litwie dziedzicznych Possessorka, z ktorey dwoch synow, Ignacy Miecznik Inflantski, y Antoni Sokołowscy, zmarłego oyca żywe portrety. Osma corka Jo-

Rykowa anná Rykowa, Podstolinâ Inflantska, dobr Borową w Inflantach dziedziczka, rożnych cnot Pani, urodziła Dyonizego Ryka, ná Trybunał Skarbowy Litewski Kommissarza, doskonáłością praw Oyczystych wsławionego. Dziewiąta Katárzy-

Jodkowa ná Jotkowa, Cześnikowa Licka, dobr Szkowná y innych w Inflanciech y Litwie z mężem wspoł dziedziczka, ieśt przykładew dla inszych szczęśliwego w małżeństwie pożycia, pięknych kwalitatyw y rostropnośći Páni. Dziesiąta corka A-

Karwicka lexandrą Mohla Rożaliá Karwicka, Cześnikowa Inflantska, dobr Ewersmuyza, Zabłocie, w Inflantach, y innych w Litwie po zmarłym mężu possessorka, od ktorey trzech sy-

Karwiscy now, Andrzey, Jan y Ignacy Karwiccy, corek zaś dwie, Konstancyá y Krystyná, godne swoim przymiotom podobnych mężow.

Ktoby chciał od początku całą Familią zebráć przerzeczonych Mohlow, z Antecessorami swoiemi y sukcessorami, wieleby potrzeba kwerendować po rożnych, tak Polskich, Litewskich, Inflantskich, Kurlandzkich Ziemstwach y Grodach, iako też Brabanckich, Brandeburskich, y innych Państwach, tu się tylko wyrażaią *in Curiositatibus Silesiensibus*, y w Xiędze *Inflanty zebranych Rytembankow, w Rozdziale 1. y 3.* znayduiący się.

TURZYMA *Herb*, ieśt pułtora Krzyża białego w czerwonym polu, iako z Baszka *Okolski* powiada, puł Krzyża danego, iedni kładą z prawey, drudzy z lewey strony, iako w *Paprockim, Okolskim, Niesieckim tom: 3. fol:* 741. widzieć można. Ná hełmie także, kładą niektorzy zbroyną rękę z mieczem, inśi koronę gołą, zowie się inaczey herb Prus, 1mo pochodzący od Mistrzow Krzyżackich, iako wyżyi. Mię-

Krasnosielscy dzy inszemi, pieczętuią się Turzymą Juchnowie Krasnosielscy, ktorzy idą od Korotkow y Słupiszow z matek, w Wo-

Korotko Słupisz iewodztwie Ruskim. Danilo Korotki, dobr Michałowka y innych dziedzic, spłodził Bohusza Korotkę, od ktorego Matusza Korotczanką, z Juchną, to ieśt z Joáchimęm Krasnosie-

leckim

leckim zmowiona dożywotnie, z Woiewodztwa Ruskiago, Ziemi Przemyślskiey przenieśli się ná Ukrainę w Woiewodztwo Bracławskie. Od tych pochodził Danilo Krasnosielski, ktorego syn Mikołay spłodził Konstantego, ożęnionego z Zuzanną Krusielnicką, ktorey taka ieśt procedencyá. Iwan Krusielnicka Słupicz, dobr Nosowce Kunka &c. dziedzic, od ktorego Hrehory Słupicz, Pisarz Grodzki Bracławski, tychże syn Dymitr Słupicz, od ktorego była Teodora Słupiczanka, wydana zá Alexandra Krusielnickiego, syn ich Stanisław Krusielnicki, ożęniony z Anną Pástawską, mieli pomienioną Zu- Pastawska Krusielnicki zannę Krusielnicką, tá z Konstantego Krasnosielskiego, powiła Jerzego, 1mo z Kutunianką ożęnionego, z ktorych Jan Krasnosielski z Lewkowiczowną, dobr częśći w Nosowcach, Lewkowiczowna Kunce, Michałowce, Kunie, y innych dziedzice, zrodzili Iana Krasnosielskiego, 2dô votô pomięniony Ierzy poiął Mar- Marszewska szewską, z ktorey Andrzey ożęniony z Rychalską, spłodził Rychalska Mikołaia, tego brat Ian Krasnosielski wźiął Maryánnę Kle- Klementowska mentowską, ktora mu powiła Iana. Liczą Kolligatow tych, Iuszkowskich, Łuckich, Bernáckich, Klementowskich, Kierz- Kolligaci kowskich, Lewkowiczow, Rychalskich, Kucharskich, Krzyczyńskich, Passawskich, Kamodzińskich, y innych. Dokumenta tey procedencyi są z dekretu *Exdivisionis sortium in bonis Michałowka 1748. die 27. Maji. Item exdivisio bonorum Nosowce in sortes 1755. die 10. Decembr. in Actis Cremenec.*

 WYSO-

WYSOGOTA HERB.

E P I G R A M M A.

Dum ſcrutor veſtri meditans in Stemmate ſigna,
Ludum fortunæ bella ciere noto.
Lilia caſta virent, florum pulcherrima proles,
Caſta Virago nam luſus amoris erat.
Effugit una duos, pro ſponſa certat uterq;
O utinam ſemper talia bella forent.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Opiſanie Herbu

Ieſt rozdarta Liliá w prawym boku tarczy, Szachownicá w lewym, między czerwonym polem, ná hełmie Xiąże Wyſogota, w prawey ręce miecz, w lewey puł koła od pługa trzymaiący. Podobnie go opiſuie *Nieſiecki tom. 4. fol.* 619, iá z dokumentow autentycznych, tak go wyrażam.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne

W Xięſtwie Weyſmarskim, dwoch Xiążąt konkurowało o Xiężnę teyże Prowincyi, iedęn Wyſogota Xiążę Czeski, drugi podobnego imięnia Xią: Weſſegotta, ktorey widząc pierwſzy nákłonione ku ſobie ſerce do wotow małżeńſkich, począł ſię z nią zabierać, o czym dowiedźiawſzy Weſſegotta, z cięzkim reſſentymentem przyieżdża ná Zamek Xiężny, gdzie zaſtaie Xiążęcia Wyſogotę. Xiężna Weymarſka widząc obudwu ſerca do ſiebie natężone, áby żadnego z nich nie uráziła, bierze ſzachownicę y proſi o wygraną ſ. mey ſiebie, podaiąc ią konkurrentom ſwoim. Wygrał Wyſogota Xiężnę, z czego drugi nie kontent wyzywa ná poiedynek. Wźiąwſzy od Xiężny na znák iey niewinności po połowie Lilii, wyieżdżaią zá Kaſztel, pod ktorym płynie rzeka *Elcken*, nad tąż ſamą rzeką chłop orał pługiem, gdźie pokonáwſzy Xiążę Wyſogotá Xiążęcia drugiego, upuścił miecz z ręku ná ziemię, ktory wźiąwſzy Wyſogota uciekaiącego goni. Wpáda w łodkę Xiążę Weſſegotta, w drugą łodkę drugi Xiążę z mieczęm, po wodźie uganiaiąc ſię, á przypłynąwſzy do brzegu ná drugą ſtronę Weſſegotta, bierze koło od pługá, áby ſię nim Wyſogocie zaſłonił, ktory nacieraiąc, odciął mu w ręku puł koła, á życiem darował go. Z czym powrociwſzy do Xiężny Weyſmarſkiey, pretenſyą Weſſegotty ślubem z nią zakonkludował, ná ktorą pamiątkę, z tego wſzyſtkiego herbem złożonym pieczętował ſię, *według rzetelnych dokumentow Familii Wyſogotow.*

P R O C E D E N C Y A
D O M U
WYSOGOTOW ZAKRZEWSKICH
w Woiewodztwie Poznańſkim, Powiecie Koſteńſkim, dobr Zakrzewo Dźiedźicow,
H E R B U W Y S O G O T A.

Zakrzewſcy

JEſzcze zá Lecha II. Wielkiego Xiążęcia Polskiego, przybywſzy Wysogotá z Państwá Czeſkiego do kraiu tuteyſzego, ieſzcze ná ten czas dźikiego, nábył ziemi ſztukę, ná ktorey pierwſzą wieś fundował Zakrzew, pod miaſtem Rawiczem w Powiecie Kościańſkim, Woiewodztwa Poznańſkiego zoſtaiącą, od ktorey zowią ſię Zakrzewſkiemi. Jakub Wyſogotá, od ktorego poźnieyſi pochodzą, rozdźielił fortu-

 nę ſy-

nę ſynom ſwoim, iako niżyi wyraża ſię z ſukceſſorami iego.
Iednemu Zakrzewo maiętność przypadła, od ktorey Zakrze-
wſcy; drugiemu Kawce, od ktorey Kaweccy Wyſogotowie,
Kaweccy trzeciemu Łaſzczyn, Konarzew, Sarnowo miaſto, wſzyſtkie
dobra ná granicy Sląskiey, ktore graniczą z Xięſtwęm Tra-
chemberſkim Xiążąt Arczweltow. Od tych zaś iak wino-
grag rozrodzony Mikołay Wyſogota, miał Franciſzka, Sta-
niſławá, Stefaná, Karola, y Jana, pięciu ſynow żołnierzy,
byli Kommiſſarzami do pokoiu uſtanowienia między Pol-
ską z Krolem Szwedzkim, pod czas pierwſzego weścia tu
w naſze kraie z woyſkięm. Jąn Wyſogotá Kaſztelan Srem-
ski, zá Janá Kazimierza Krola Polſkiego. Maciey Wyſogo-
ta Podſtoli Kaliski, zá Krola Janá III, Franciſzek Łowczy
Poznański, Franciſzek inſzy Wyſogotá Łowczy Wſchowski,
zá Królá tegoż Janá III. Telesfor Wyſogotá Kaſztelan Są-
tęcki, dźiedźic ná Sarnowie y Słąkowie, Andrzey Kaſztelan
Sątecki, dźiedźic ná Pakoſławiu, Swiąceniu, Szurkowie. Wa-
cław Wyſogota Pułkownik I. K. Mości, w bataliách między
Karolem Krolęm Szwedzkim, dwunáſtu wśi dźiedźic ná Gry-
zinie, Mielągowie, Oſieku, y innych. Andrzey Wyſogotá,
Piſarz Grodzki Poznański 1749. lat trzynáście Surrogato-
rem Grodzkim Poznańskim, y Podczaſzym lat piętnaście,
Poſłęm ośm razy ná Seymy Warſzawskie y Grodźińskie, w
pomięnionym roku iuż Kaſztelan Krzeſłowy Kaliski, dźie-
dźic ná Sarnowie, Kiekrzu, Gaiu, y Sląskowie. Tadeuſz Wy-
ſogota, Podſędek Ziemski Kaliski, ná Woli Xiążęcey dźie-
dźic. Franciſzek Piſarz Grodzki Kościański, ná Stryiowie
dźiedźic, Antoni Piſarz Grodzki Kościański. Alexander Kan-
clerz Katedralny Poznański, Michał dwa razy Staroſtą y De-
putatem, Kanonik Katedralny Poznański, dźiedźic ná Pako-
ſławiu. Ian Wyſogotá Kanonik Poznański, Proboſzcz Sar-
nowski y Brednicki. Iozef Podczaſzy Ziemi Wſchowskiey,
ná Dąbrowskiey maiętności dźiedźic. Antoni Wyſogota Sta-
roſtá Radźieiowski, dźiedźic na Czarkowce pod Poniecem
miaſtem. Karol Staroſta Skatkowski, dźiedźic ná Gryżynie,
Oſieku, Zydowie, Párſzcze, Mielągowce, Dąbcu. Maciey Ka-
ſztelanic Sątecki, dźiedźic ná Książu y Swiąceniu. Izydor
Wyſogota, Kaſztelanic Sątecki, dźiedźic ná Białczu, Szur-
kowie. Adam ná Zakrzewce.

WŁO-

WŁOSZEK *Herb*, między mieczami ná krzyż złożo-
nymi powinny bydź cztery roże białe, w polu czerwonym
ták, że z nich ná gorze iedna, druga pod nią ná dole, trze-
cia z boku, y czwarta, według *Bielſkiego fol. 60. Paprocki w
Gniaźdźie fol. 1119. Okolſki tom. 3. fol.* 304. od Marcellina
Włocha Biskupa Kruświckiego, álbo iak teraz zowią Kuia-
wskiego trzeciego, ktory ná początkach wiary S. Katolic-
kiey z Rzymu przyſłany, przykładnie y świątobliwie owie-
czki ſobie powierzone rządząc lat ośmnaście, poſzedł po
zapłatę prac ſwoich w roku 1035. Od brata iego Domro-
zmnożony w Polſzcze, z ktorych był ieden Podskarbim Na-
dwornym Litewskim, Staniſław Suffraganem także Kuia-
wskim, Staniſław *Soc: JESU.* Tegoż herbu ſą Smoniew- *Smoniewſcy*
ſcy na Smoniewie, w Woiewodztwie Podlaskim, Ziemi Dro-
hickiey, z rożnymi przydomkami, dla rozrodzenia ſię licz-
nego tego domu, iednak iedni Włochowie Smoniewſcy od
herbu ſię piſzą, z ktorych Krzyſztof ieſzcze *in anno* 1634. ze
Smoniewa przenioſł ſię w Ziemię Ciechanowską, *ſteriliter*
zaś *decedendo*, zoſtawił ſukceſſyą Ianowi y Marcinowi, á
Marcin *ſteriliter deceſſit*, iako o tym świadczą Akta Grodzkie
Drohickie y Wyſzogrodzkie, w *Herbarzu Nieſieckiego* cyto-
wáne. Od Jana potomkowie, *alias* wnuki, Adam Ignacy
Skarbnik, y wprzod Regent, á potym Podſtarości Grodzki
Wyſzogrodzki, Kommiſſarz ná Trybunał Skarbowy Radom-
ſki *in Anno* 1745, ktory *1mô votô* z Nakwaſką, Woyſką Wy- *Nakwaſka Zorawſka*
ſzogrodzką, ſpłodźił corkę Zofią Zorawſką, Regentową Wy- *Karczewſka*
ſzogrodzką, *2dô voto* z Antoniną Karczewſką żyie 1755. po-
tomſtwo má w młodym wieku. Staniſław Komornik Grá-
niczny Wyſzogrodzki, *1mô voto* z Słubicką *ſterilis*, *2dô votô* *Słubicka Kluczewská.*
z Kluczewſką má potomſtwo. Są y inni w Mazowſzu Smo-
niewſcy, y od nich potomſtwo. Wſpomina ich *Nieſiecki tom.*
3. fol. 586. y *tom* 4 *fol:* 563. ále odmiennie.

ZADORA *Herb* SIEKIERZYNSKICH, ieſt Lwia gło-
wa ſzaro naierżoná, w polu błękitnym, z otwartą paſzczęką
w prawą tarczy obroconą, z ktorey wychodźi pięć płomie-
ni ogniſtych, nád hełmem y koroną druga takaż głowá, o
czym *Długoſz, Bielſki, Paprocki, y Okolſki tom.* 3. *fol:* 315.
Zowie ſię Zadora, od Kawalerſkiego Imięnia ſwoiego, iná-
czey Płomieńczyk, od płomieni ze Lwiey páſzczęki wypa-

Ttttt 2 dáią-

dáiących. Początek iego w Polszcze naznacza *Paprocki* od roku 1100. zá Bolesławá Krzywoustego, z Francyi przynieśionego, ále przez kogo, wiadomości iednostayney nie mász, iako też o początkach iego. Zamiast tego herbu Siekierzyńskich, rodowitego od wiekow do tych czas, *Niesiecki tom: 4. fol: 78.* ták powiada omylnie, dla złey pewnego informacyi: SIEKIERZYNSKI *herbu Kościesza* w Podolskim Woiewodztwie, y indźiey &c. Także między Herbownymi Zadory, u tegoż Autora nie są wspomnieni w Tomie pomięnionym *folio* 634.

Error w Herbarzu

ZBICSWICZ HERB

EPIGRAMMA.

Multa petis cur donat Honor pro stemmate signa?
Cum gladio, lunam, sidera bina, Crucem.
Scilicet ut vidit multo Vos nomine claros,
Larga Vos voluit mox redimere manu.
Inseruit stellis gladium, quòd fulgere semper
Præ foribus superum talia signa decet.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie Herbu

Ná tarczy iest Xiężyc złoty, iákoby po nowiu rogámi w gorę obrocony, ná ktorych dwie gwiazdy złote, każdá o śiedmiu promieniach, w niebieskim polu, w poł Xiężyca miecz srebrny obośieczny, z rękoieścią złotą, y krzyżem u dołu, do gory końcem stoiący. Ná hełmie koroná złota, y pięć pior strusich, końce czy kiście załomane maiących ná koronie takiż drugi Xiężyc, ále bez gwiazdow, w ktorym krzyż Kawalerski czarny, iakie ná płaszczach y todze białey nośili Krzyżacy. *Tak go używaią Grabowscy, y od nich pochodzące familie w Woiewodztwie Pomorskim y Prusach.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne

Jeszcze *in paganismo* będący tego herbu Familiánci, bárdzyi podobno *pro deastro, quàm decore domûs,* poł Xiężyca na tárczy, ktory teraz zostaie ná hełmie, zażywali, iako poznáć z następuiącey procedencyi. Xiężyc, gwiazdy, y miecz obośieczny ná tarczy w polu błękitnym, iako też Krzyż Kawalerski ná hełmie w mieśiącu, iest nadány od Władysława Krola Polskiego, po zwycięztwie nád Krzyżakami pod Grunwaldem roku 1410, ztoczywszy ciężką batalią z Ulrykiem Mistrzem Pruskim, ktora aż w nocy skończyła się szczęśliwie przy gwiazdach y Mieśiącu pogodnie świecącym. Záwdźięczaiąc Grabowskim heroiczne dźieła Krol Władysław Jagiełło, (ktorzy wszystko porzuciwszy w Węgrzech, przybyli z pocztámi swoiemi na pomoc do Oyczyzny, z Zawiszami y wielą inszemi) iednych Krolewszczyznami, iako Zawiszow &c. drugich herbami, iako Grabowskich &c. kontentował, ktorym dał miecz ná tarczy z tych dwu iedęn, co ich Ulryk Mistrz Krzyżacki posłał ná wzgardę Krolowi Władysławowi, y bratu iego Witoldowi, o czym *Cromerus* y inni, do tego Xiężyc z gwiazdami, że w nocy przy tym świetle tryumfowali, a ná pamiątkę zwycięztwa z Krzyżakow, krzyż Kawálerski czarny przydany iest ná hełm do Xiężyca, iakiego oni ná płaszczach białych używali, o czym *Murinius w Kronice Mistrzow Krzyżackich fol: 39: 120. & sequ.* tym podobieństwem, iako innym Familiom nadane są mieśiące y gwiazdy do herbow, zá dźieła heroiczne pod czas iasnych

Uuuuu nocy

nocy, o czym *Okolski z dawnieyszych tom: 3. fol: 105. Niesiecki tom: 3. fol: 319. & tom: 4. fol. 169. &c* z ktorych herbownych Mściszewscy iednego są Powiatu Człuchowskiego, iáko y Grabowscy. Nazwany zaś iest tęn herb po Staropolsku, czy Pomorską mową *Zbicświczym*, że tá bitwa trwała do świtaniá, pod czas ktorey Grabowscy Krzyżakow zbili swoią partyą udźielną.

Mściszewsc

PROCEDENCYA

Dźiedźicow ná dobrach Grabowie, w Woiewodztwie Pomorskim, Powiecie Człuchowskim,

GRABOWSKICH,

HERBU ZBICSWICZ.

Grabowscy

DOm Grabowskich starożytny w Prusiech, w Woiewodztwie Pomorskim, á Powiecie Człuchowskim, w dobrach Grabowie, zá Choynicámi około mil dwoch od granic Brandeburskich *hæreditatem* maiących, ktorych *competens Officium* Ziemstwo Człuchowskie w Choynicach, y Akta Grodu Skarszewskiego własnego Powiatu, oraz Urząd mieyski w Białęmburgu, gdźie dlá bliskości mieysca naywięcey transakcyi Obywatele przerzeczonego Grabowa czynili, maiąc prawo Pruskie po sobie. Ci *antiquitùs* w błędach Pogańskich zostáwali iako y całe Prusy, *tandem fide Christiana illuminati*, dla oppressyi Krzyżakow, akommoduiąc się Dworowi, przeniesli się z Ludwikiem Krolem Polskim oraz y Węgierskim, zá granicę do Węgier, o czym *Muryniusz w Kronice Mistrzow Pruskich fol. 52. & 101.* Albo według innych, zá panowania ieszcze Leszka Czarnego w Polszcze roku 1283, gdy ustała woyná z Prusy pogany, przez 53. lat trwaiąca, z ktorych iedni mocą do wiary przywiedźieni, drudzy przed gwałtem z Ziemi ustąpić musieli, iako o tym Kroniki Pruskie. W tęn czas Grabowscy *in duritie p ganismi* zostaiąc, zá granicę do Węgier uszli, *sensim* iednak y tam Chrzest S. przyieli. Potym roku 1410, *iako taż Kronika Krzyżacka twierdźi*, gdy Władysław Jagiełło Monarcha Polski, z Ulrykiem Mistrzem Pruskim ciężką ztoczył woynę, w tęn czas dopiaro *in subsidium* Polski, z inną Szlachtą przybyli z Węgier Grabowscy z

Grabowskich rożne awantury

pocztami swemi, o czym *Muryniusz fol: 120. & seq.* ktorzy w Węgrzech zá swoiemi zasługami dobrze będąc opatrzeni, woleli to opuścić, á utrapioną Oyczyznę do garłd rátować, po ktorym zwycięstwie do herbu starożytnego Xiężyca wyrażone *insignia* otrzymali, iako wyżey. Już tedy po zwycięztwie tak znacznym, y innych rożnemi czasy z Krzyżakow otrzymanych wiktoryách, powrocili się do gniazda swoiego *Aquilæ, unde evolarunt pulli*, w domu zaś słodkiego zażywaiąc pokoiu, przy ciężko im się widźiało nie zgoreć w w sąmsiedzkim ogniu, gdy Luterskie błędy przyimować nie chcącą Szlachtę, z Prus y Pomorszczyzny zá granicę wyganiano, o czym *Murinius fol. 52, infecti acatolicismo* ná wiele części podźieleni, zbor sobie wyrestaurowali, ktory dopiero około roku 1720, zelant o honor Boski tego imięnia, possesyą tamże maiący, odebrawszy Luteryi, ná mieyscu Predykantá, Plebaná osadźił, gdźie wiele widźieć można od starożytności portretow Grabowskich antecessorow, iako y poźnieyszych tego imięniá sukcessorow, częścią ná drzewach, po ścianách Kościelnych, częścią ná płotnach, iaki zdawna stanu Szlacheckiego bywał zwyczay, malowánych, częścia ná blachach wykonterfektowanych y simulakrach, z podpisami imion z Niemiecka wyrażonemi, iako to *Franck*, to iest Franciszek Grabowski, Bartosz Grabowski, Matys Grabowski, Albrecht Grabowski, Hertman Grabowski &c. iako też z przydániem herbow swoich oyczystych, macierzystych, y babistych, ktore ná cmentárzu, po grobach y nadgrobkach, ná tablicach drewniánych y głazach kamiennych stoiących, y niektorych leżących kawáłkami, rznięte ántecessorow osoby, tudźiesz wycięte herby y wyryte, widźieć y czytać cokolwiek można dotąd, z Grabowskich inskrypcyámi.

Z tych tedy rozkrzewionego Domu, ieden na ow czas Ewangelczyk Bartosz, álbo Bartłomiey Grabowski, od Francá czy Franciszka Grabowskiego pochodzący syn, z niegdy Barbarą Lipińską herbu Leliwa małżonką, części swoich w Grabowie dźiedźic, (iako świadczy resignacya *in Castro Skarseviensi fer: 5. post Fest: Visitat. B. V. MARIÆ proxi: Anno Domini 1679.* przez Macieiá Grabowskiego, Jakubowi Grabowskiemu tych części uczyniona, á w Grodźie Piotrkow-

Lipińska

ſkim *fer. 5ta poſt Domin: Canta: proxi: Anno* 1741. *item* w *Grodźie Włodźimirſkim, die* 4. *Maji Anno* 1748. *per oblatam* podaná) ſpłodźił pomięnionego Macieiá y Franciſzka Grabowſkich. Maciey brat ſtarſzy w poſſeſſyi dobr oyczyſtych

Chinkowna

zoſtawał w Grabowie, ożęniony z Ewą Chinkowną, ſpłodźił dwoch ſynow, Michała rezolutnego w woyſku Szwedzkim Kapitaná, y Jakubá ożęnionego z Maryanną Elżbietą *de Palma*, Pancerney chorągwi Towarzyſza, w rożnych okazyách woyſkowych odważnego Rycerza, y corki te: Barbarę Rydygiera, Dorotę Erneſta Szuckiena, Katarzynę Jana Pruna, y Annę Maryánnę Marcina Schultcena, małżonki, Szlachetnych familii Pruſkich.

Franciſzek zaś brat młodſzy, w dźiecińſtwie, pod czas woyny cudzoziemſkiey, zá granicę do Brandeburgii wźięty, gdźie przez kilkanáście lat w woysku bawił, poki *in virum non evaſit*, doſłużywſzy ſię ſzarży Officyerskiey Chorąskiey, miał do ſwoich urlop Porucznikowski. Maciey Grabowski tym czaſem (lubo wiedźiał o bracie ſwoim młodſzym) przedaie po śmierci Bartłomieia oyca ſwoiego części dźiedźiczne w Grabowie, do ktorey przedaży, áby mu Franciſzek brat młodſzy impedymentem nie był, udał go bydź zginionym w niewoli, pod czas potyczki nieiakiey, dla czego w przerzeczoney rezygnacyi ſwoiey piſał ſię, *Nobilis Franciſci Grabowſki ſteriliter vita functi frater germanus.* Franciſzek wyſzedłſzy z niewoli, przychodźi do dźiedźictwa ſwego, ále iuż po utracie ſwoiey porcyi, ktory widząc ſię bydź przez brata ukrzywdzonym, Wiarę S. wprzod przyiąwſzy w Polſzcze, y drugie imię ná bierzmowaniu Grzegorza, idźie do Aktow pobliżſzych, y tam *coram Officio Civili S. R. Majeſtatis* w Baldemburgu *Judicij Advocatialis, die* 1. *menſis Septembris, Anno* 1697. czyni manifeſt, przeciwko Macieiowi Grabowskiemu bratu ſwoiemu, y przeciwko poſſeſſorowi nabytey części, *de injuria privatæ ſortis* Tedy w lat kilka y drugi *coram Judicio Civili Bernenſi, die* 18. *menſis Februarij anno* 1705. w podobnym ſenſie, ktorych manifeſtow, dla odległości mieyſca y rożnych kazuſow przypadkowych ſą oblaty, pierwſzego w Grodźie Łęczyckim *fer: 6. poſt Feſt: S. Andreæ Apoſtoli proxima, Anno* 1740. y w Grodźie Piotrkowskim tegoż *fer.* 5. *poſt Domin: Cantate proxima, An.* 1741. Drugiego tamże w Grodźie Piotrkowskim *actu eodem,* także

Włodźi-

Włodźimirskim *die* 4. *Maij, An:* 1748. zoſtaią. O co y ſprawę, Franciſzek Grzegorz Grabowski intymował ná Sądy Ziemskie Człuchowskie w Choynicach, Macieiowi bratu, y poſſeſſorowi części nabytey, gdźie wypadł dekret *ſolutionis, portionis, Franciſcum Gregorium Grabowſki tantum concernentis, per poſſeſſorem-ſortis ejuſdem,* ále tęn w popiele zoſtał dla konflagracyi tamecznych Aktow.

Węsierski

Kazimierz Michał dwoyga imion Grabowski, tegoż niegdy Franciſzka Grzegorza, z N. Katarzyną *binominis* Węſierską herbu Belina, ſpłodzony ſyn, za życia tegoż Oyca ſwoiego, lubo o imięniu, domu, y procederze życia w niewoli Oyca ſwoiego doſyć był uwiadomiony, iednakże co do intereſſu ſprawy przerzeczoney o ſubſtancyą, cále áni wſpomniał mu Ociec tego, bo dorozumiewaiąc ſię, że iuż był w całości uſpkoiony w porcyach fortuny ſwoiey, aż iuż *poſt fata* tegoż ninieyſzy ſukceſſor, doſzedłſzy niektorych munimentow ſtarych, paletow, ordynanſow Brandeburskich, inſtrument ná Chorąſtwo, ſkrypta y aſſekuracye ná długi, y innych mniey pożytecznych papierow, (między ktoremi nayznacznieyſze y naypewnieyſze zdały ſię być windykowania fortunki Oyca ſwoiego, znalezione manifeſta wzwyż wyrážone) zważaiąc, że ſkutku podobno ſwoiego nie wźięły, umyślił proceſs inſtytuować tey ſprawy, y *eô nomine* manifeſt do tegoż Sądu mieyskiego Waldenburgskiego, gdźie ociec czynił (*ſilentibus pro tunc Actis Skarſevienſibus proprii Diſtrictus*) dnia 29. Liſtopada, roku 1740. *inhærendo manifeſtationibus Parentis, contra poſſeſſorem nulliter obtentæ ſortis, de indemnitate portionis ſuæ paternæ* zanośi, oblatuiąc go nayprzod w Grodźie Piotrkowskim *fer.* 5. *poſt Domini: Cantate proximâ, anno* 1741. potym w Grodźie Włodźimirskim dnia 4. Maia, Roku 1748. A że *in vindicationem prætenſionis ſuæ* dokumentow tey, y inney ſtrony ſprawom ſłużących w Ziemſtwie Człuhowskim rekwiruiąc, dla konflagracyi Archiwum z Xiąg wyiętych mieć nie mogł, więc tamże natychmiaſt pod czas Sądow Ziemskich *fer.* 2. *ipſo die Feſti Præſentat. B. V. MARIÆ, Anno* 1740. manifeſtem *in vim diligentiæ ſuæ, ne per conflagrationem ignis, ante ſex plus minus annos, Actorum Terreſtrium ſimulq; tranſactionum, ad ſortem præfatam ſpectantium, aliarumq; ſubſtantiam ſe concernentem enucleantium, aliquam in fortuna patiatur jacturam*

Wwwww *de prom-*

de promptitudine podaie, potym w Aktach Grodu Piotrkowskiego *fer: 5. post Domin: Cantate proximâ, Anno* 1741. oblatuie. Ale gdy potym informacyą wziąwszy tamże ná Sądach Ziemskich, iako też y w sąsiedztwie Grabowa od podeszłych w leciech powinowatych swoich, zważył, że Franciszek Grzegorz Grabowski, *recognoscentis* Ociec, iuż zupełnie uspokoiony w pretensyach swoich został; z czego y kwity w tym, że Ziemstwie nastąpić miały, ktore wraz y z innemi Aktámi zgorzały w Choynicach; dla czego ciężkości niechcąc czynić duszy iego, iáko też nie ubliżaiąc w tym sprawiedliwości, od prozekucyi dalszey tey sprawy supersedował, y owszęm *pro reolibus* kwity, *ut fertur* przez Franciszka Grzegorza Grabowskiego, Oyca niegdy swego, *de satisfactione portionis eundem concernentis* uczynione wszytkie uznawszy, (*successores in post recognoscentis*, z racyi pozostałych manifestow, nie prowadzaiąc *in ambiguitatem mentis* tentowania kontęntacich) one *præsentibus* approbuie, ktory lubo w szczupłości fortuny zostaie po Oycu, ále maiąc sobie *pro singulari, ea dulcius uti fortunâ, quæ proprio vultûs sudore comparata fuerit*, ile Officium Burgrabstwa piastuiąc ná sobie, według instrumentu Jozefa Łodźi Ponińskiego, Starosty Grodzkiego Piotrkowskiego, J.K.Mości Podkomorzego, *de data in Castro Petricoviensi die 12. Octobris, Anno 1742, semel pro semper* sobie, *ad munus Burgrabiale exequendum* danego, y w tymże Grodźie *fer: 3. post Fest. S. Thomæ Apostoli proximâ anno eodem, cum præstito super Officium idem debito juris ordine, juxta præscriptum statuti & Legis publicæ peragendum juramento*, oblatowanego. Potym Kommissarzem generalnym dobr Alexandra Kazimierza, Hrabi ná Słupowie Szembeka, Woiewody Sieradzkiego, Bieckiego, Radomskiego, Wiśniowskiego, Kowelskiego Starosty, oraz y Plenipotentem Aktow Grodu Krákowskiego, *fer: 6. ante Fest: S. Hedvigis Electæ proximâ, anno* 1746. przez tegoż Woiewody Sieradzkiego zapisanym. Ożeniony z Katarzyną Anną *de Pfarskie* Pfarską herbu Jastrzębiec, niegdy Franciszka Pfarskiego, Stolnika Bracławskiego, z Zofią Łącką spłodzoną corką, roku 1746. dnia 16. Stycznia zaślubiony, według Metryki Kollegiaty Wszystkich SS. w Krakowie, żyie w roku teraźnieyszym 1757. maiąc corek cztery, Katarzynę, Beátę, Agnieszkę, Franciszkę, y synâ Higi-

Poniński

Szembek

Pfarska

Higiniusza, Baltazara, Jozefa, Symeona czworga imion, ále z tych iednym go zowią Jozefem. Pod czas rewolucyi po Krolu Auguście II. będąc Towarzyszem pod Pancerną chorągwią, w okazyi z kozakami prawie śmiertelnie kopią pchnięty w bok lewy, ktorą iednak ranę *dulcis amor Patriæ sanavit.* Zgoła, Kazimierz Michał Grabowski, lubo rożnych estymacyi godny, iako Oyczyznę zastaniaiący męztwęm swoim, w naukách biegły, prawo rozumieiący doskonále, w rzeczach Ekonomicznych, dyspozycyách, rachunkach experyencyą maiący, żadney iednak pochwały nie przyimuiący, rożni się od tych daleko, ktorzy sobie iakie danki przyznaią, álbo uzurpuią. Władysław Grabowski Major w woysku Koronnym, brat Macieia y Franciszka stryieczny, mąż dźielny, życie prawie całe strawiwszy ná usługach Oyczyzny, poszedł z chwałą do wieczności. Więcey tychże Grabowskich w rożnych Prowincyáh y Państwach zasłużonych znayduie się, ále tych imięnia nie więm.

Kolligacyá do tego imięnia náleżąca, są Prądzińscy, Piechowscy, Cifzewscy &c. Pfarscy *herbu Jastrzębiec*, przez Katárzynę Annę *de Pfarskie* Pfarską, Stolnikownę Bracławską, Kazimierza Michała Grabowskiego, Burgrabiego Grodzkiego Piotrkowskiego żonę, náleżącą do tegoż imięnia, z ktorych tu naypierwszego wspominąm Franciszka Pfarskiego, Stolnika Bracławskiego, sędźiwością lat, powagą, publiką ná Seymikach y obradach Woiewodztwa, pod czas Elekcyi y Koronácyi Augusta III. szczodrobliwością na ubogich, ná fundacye Bractw w Kościołach Mierzyńskim Szkaplerza, w Borzykowskim Rożańca, w Gidelskim obicia znacznego, y z siostrą rodzoną swoią Barbarą Pfarską, wielkiey pobożności Dewotyssą, ná ornament Cudowney tamże MATKI Boskiey, w tychże samych Kościołach Ołtarzy, y innych kondekoracyi wystawionych Fundatora, nabożeństwy w Swiątnicach Pańskich, y codźiennemi w domu swoim modlitwami chwalebnego. Był zrodzonym synem niegdy Andrzeia Pfarskiego z Maryánny Dobieckii herbu Grzymała, dobr Kraszewic y Stanisławic po Dobieckim bracie rodzonym *steriliter* zeszłym dźiedźiczki. N. Dobiecka, od ktorey pochodzą w Sieradzkim Bąkowscy, pomięnioney siostra, dobr Kotwiná w tymże Woiewodztwie sukcessorka. Do tychże

Kolligáci

Pfarscy

Dobiecka

Bąkowscy

 nalężą

Łączy należą Łączy, przez zaślubioną, pomięnionemu Franciſzko-
wi Pſarſkiemu, Stolnikowi Bracławſkiemu Zofią, niegdy
Kozierowſka Krzyſztofa Łąckiego, z Katarzyną Kozierowſką ſpłodzoną
corkę, gorńego ánimuſzu Panią, w Woiewodztwie Sieradz-
kim, Powiecie Piotrkowskim, dobr Cieſzanowic, Daniſzewic,
Zmarzney Woli, Kotwiná, Staniſławic dźiedźicow, á Kata-
rzyny Anny Pſarskii, Kazimierza Michała z Grabowa Gra-
bowſkiego, Burgrabiego Grodzkiego Piotrkowſkiego, dobr
Alexandra Szembeká Woiewody Sieradzkiego, ná tęn czas
generalnego Kommiſſarza małżonki, także Maryanny, Sta-
niſławá, Janá, Jadwigi, Joáchima, y Andrzeiá Pſarſkich, ro-
dźicow. Tych ſtryieczny Franciſzek Pſarſki, Sędźia Gro-
dzki Wieluńſki, dobr znacznych tamże poſſeſſor y dźiedźic,
mąż w obradach Rzeczypoſpolitey znaczny, praw oyczyſtych
defenſor, *ingenio pollens & induſtriâ*, wźiął w małżęńſtwo N.
Sielnicka Sielnicką, godną familiantkę. Mikołay Pſarſki tamże w Wie-
luńſkim dobr ſwoich dźiedźic, brat Sędźiego rodzony. A-
lexander Pſarſki, Stolnik Chełmińſki, Chyca, Kraſowek y
innych dźiedźic w Woiewodztwie Krakowſkim, brat ſtryie-
czny niegdy Franciſzka Pſarſkiego, Stolniká Bracławſkie-
Xięſki go. Zofiá Pſarſka N. Xięſkiego, N. Pſarſka Wilſkiego mał-
Wilski żonki, Jozef Pſarſki maiący *ſociam vitæ* Tereſſę Malczew-
Málczewská ſką, Michał Pſarſki w dozgonney przyiaźni z Anną Uiey-
Ueyska ſką, Antoni *1mô votô* z Kotowſką, Katarzyná Pſarſka, Mi-
Kotowska Czarnecki chała Czarneckiego, Stolniká Chęcińskiego żoná, Mikołay y
Dąmbski Tomaſz Pſarſcy, Zofia Pſarska Dąmbskiego małżonka, *in 2dô*
Przerębmbská *votô* z Przerębmbską zpłodzony ſyn Jozef Pſarski, brat Ale-
xandra Pſarſkiego ſtryi rodzony w Krakowskim poſſeſſyą ma-
iący, godny godnego potomſtwa Ociec, *in 2dô votô* z Ry-
Rydzyńska dzyńską ſpłodzonego. Do tychże Pſarskich należą Bielſcy,
Kolligaci Wolſcy, Więckowſcy, Kamoccy, Gawrońſcy, y inni.

Łączy Łąckich Kolligacyá z Pſarskiemi y Grabowskiemi, po-
chodźi z Katárzyny Anny Grabowskii, Burgrabiny Piotrko-
wskiey, ktorą urodźiła Zofia Łącka, Franciſzka Pſarskiego
Stolniká Bracławskiego żoná. Ociec iey pomięniony Krzy-
Remiſzewska ſztow *de Nadole* Łącki, z Remiſzewskii urodzony, dobr Ską-
pe, Pilczyca, Suche y Mokre Gory, w Sendomirskim dźie-
dźic, herbu Jelitá, ſtaroświeckiey ludzkości, akceptuiący w
dom przychodniow, *bene meritus* w Woiewodztwie ſwoim,
z Katarzy-

z Katárzyną Kozierowską, herbu tákże Ielita, z Duninowny Duninowna
pochodzący, wydał potomſtwo, to ieſt Rożalią *1mô votô* Stra- Straſza
ſzową, *2do* Pigłowskiego, Kaſztelanicá Kruświckiego mał- Pigłowski
żonkę bezdźietną. Zofią niegdy Franciſzka Pſárskiego, Stol-
niká Bracławskiego żonę, matkę Grabowskii Burgrabiny
Piotrkowskiey. Barbarę Stefaná Zakrzewskiego małżonkę. Zakrzewski
Alexandra Joáchima Łąckiego Piára, *doctrinæ Spiritualis atq;
inſignis ſcientiæ Patrem.* Elżbietę Wiktoryą Zakonu S. Fran-
ciſzka *de Obſervantia* w Kakowie pobożną Profeskę. Zu- Konarski
zannę *1mo voto* Konarskiego, *2do* Kruſzewskiego *ſociam vi-* Kruſzewski
tæ. Petronellę Tomaſza Bierzyńskiego, Magdálenę Toma- Bierzyński
ſzá Zarębmby małżonki. Wielu inſzych kollateralnych fami- a Zarębmba
liantow nie wylicząm, ktorzy do tego domu náleżą, dla nie
zupełney wiadomości.

ZIENOWICZ HERB.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt poł Pierścienia, w ſrzodku ktorego Krzyż Kawaler- Opiſanie Herbu
ſki w czerwonym polu ná tarczy, nád hełmęm y koroną
Kruk nákſztałt Slepowrona, pierścięń z dyámentęm w py-

sku trzymaiący, w práwą tarczy obrocony głową: tak go opisuią *Paprocki w Gniaźdźie y o Herbach, Okolski tom: 3. fol: 336.* z inszemi.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki herbowne Gdy Pogánie do Serbii nágle wpadli, wszystko pustosząc, á ludźi w niewolą zabieraiąc, Poganin iedęn corkę Xiążęcia Serbii poimawszy, do obozu swego uwodźił: postrzegł to iedęn z mężnych Serbow, y za nim się w pogoń udał, álbo żeby odbił zdobycz tak zacną, álbo żeby przy obronie iey życie położył. Poganin nie dufaiąc siłom swoim, gdy w gęsty las zaiachał, z siadłszy z koniá, w zarośle, y gęstwinę Pannę z sobą wciągnął, żeby się był z nią utaił, płacz iednak y częste łkanie Panny rożlegaiąc się po lesie, powodem były goniącemu y szukaiącemu Serbowi Pogániná, ktorego znalazszy trupem ná placu położył. Wdźięczná tey przysługi Xiężniczka, pierśćień z palca swego zdiąwszy, ná iego rękę włożyła, gdy iednak z trupá zabitego oręże zdeymuie, y inszy łup z niego układá, nieostrożnie upuścił sygnet, y nie prędzey szkodę swoię postrzegł, áż Pannę ná bespieczne mieysce wyprowadziwszy, wraca się zguby szukaiąc aż ná mieysce zwycięzkiey potyczki, kędy nad trupem znalazł na drzewie kruka, w pysku pierśćień trzymaiącego, ktorego z łuku zabiwszy, y pierścień odebrawszy, w nadgrodę swoiey odwagi od oyca wźiął Xiężniczkę w małżeństwo, y herb w tęn kształt uformowany, tak pisze *Paprocki w Gniaźdźie fol: 1119. o Herbach fol. 674. Okolski w pomięnionym mieyscu y inni.*

PROCEDENCYA DESZPOTOW KOSTRZENSKICH

w Woiewodztwie Wołyńskim z Podlaskiego, HERBU ZIENOWICZ albo DESZPOT.

Zoowie tęn Herb *Paprocki y Okolski* Deszpotęm, ktore imię z Greckiego znaczy familią Cesarzow Greckich, to iest synow y corki, y ná tron sukcessyą otrzymuiących, iakom wyraził w Laskarych geneárchii, ále to imię w Polszcze, iednym Domom poszło w nazwisko, á z nich pochodzącym zá przydomek. Tak Jerzego y Janá, od Turkow z dobr swoich wyzutych Deszpotami zwano, ktorzy w sześciu set koni do Władysłáwá Krola Węgierskiego y Czeskiego przybywszy, z nim woiowali przeciwko Woyciechowi bratu iego, o czym *Tubero Dalmata, y Bielski u Niesieckiego tom: 4. fol. 744.* o Jakubie Heraklidesie Bazyliku Deszpocie, ktorego corka była za Xiążęciem Sanguszkiem, Starostą Włodźimirskim, gdy został Hospodarem Wołoskim Roku 1561. *X. Sanguszko* ále potym od Turkow zabity. Z tych tedy Deszpotow iedęn Zeno Bratoszowicz do Xięstwa Litewskiego przybywszy, tamże osiadł, y familią Zenowiczow rozkrzewił, iak powiada *Paprocki, y Okolski* wspomina, lubo nieco odmienniey, że Despot Bratoszewic będąc Woiewodą Multáńskim w roku 1380, á dla inkursyi Tureckich nie mogąc spokoynie tym Państwęm władać, udał się do X. Litewskiego, gdźie był od Witolda Xiążęcia wdźięcznie przyięty, y wielkiemi dobrami opatrzony, bo mu nádał Smorgonie, y inne ná sto mil obszerne włości od rzeki Mysz do Dzisny, Orszę także puścił mu, tęn spłodźił syna Zena, od ktorego potomkowie Zenowiczami rzeczoni, iak wszyscy Autorowie zgadzaią się. Wielu tego domu było Senátorow, Woiewodow, Kasztelanow, Hetmanow, Officyálistow, Urzędnikow, Starostow, Rycerzow zwycięzkich, y innych Dygnitarzow, u *Niesieckiego tom 4 fol: 744.* wyrażonych. Od tych pochodzą Kostrzeńscy, *Kostrzeńscy* w Litwie Kostrzeniami, y w Woiewodztwie Podlaskim z początku zwani, tu zaś w Woiewodztwie Wołyńskim Kostrzeńskiemi rzeczoni, z ktorych było trzech braci, iedęn w woysku Litewskim Generałem, tego synow kilku Kostrzeńskich, *Piarum Scholarum*, ieden w woysku Litewskim Kápitanem. Drugi brat Generałá był Xiędzem Swieckim, Proboszcem Granowskim. Trzeci Franciszek Kostrzeński, w woysku Koronnym służył z Potockim, Kasztelanęm Kiiowskim, ożęniony z Zofią Bystrzeiowszą ná Wołyniu, z ktorey było synow dwoch, ieden młodszy Wawrzyniec umarł *Bystrzeiowska* *sterilis* Subdelegatem Grodzkim Łuckim, siostra Helená Kostrzeńska z Stężyckim miała synow dwoch, Wawrzyńca y *Stężycki* Jana Stężyckich. Starszy brat Wawrzyńca Subdelegata wspomnionego, Antoni Kostrzeński, Burgrabiá Wiski, z Ewą

 Chre-

Chreptowiczowna Chreptowiczowną, Komornikowną Ziemską Krzemieniecką
procreavit synow dwoch, Daniela Eliasza starszego, Mateu-
sza, Jozefa, Michała troygá imion młodszego, y corek dwie
Juliánnę, Konstáncyą *binominis*, y drugą Maryánnę. Da-
wnieyszych trzebaby szukać w Aktach Litewskich, Podla-
skich, Wołyńskich y innych, tu tylko wspominąm, o ktorych
dowiedźiałęm się, iż nie są w Herbarzách położeni.

OPOZNIONE WIADOMOSCI

O DOMACH UKZYWDZONYCH, Do TOMU II. NA- LEZĄCYCH, HERBARZA TEGO.

LUBICZ *Herb* iest opisany w *Tomie II. ná karcie* 1. *Herba-*
Buderazcy *rza tego.* Do niego náleży starożytna familiá Buderaz-
kich, ktorą wspominá *Niesiecki tom:* 4. *fol* 792. ále ich zowie
Budraskiemi, iedną literą odmiennie. Piszą się z Buderaża w
Woiewodztwie Wołyńskim, z ktorych Mikołay *de Buderaz*
Buderazki Rycerz, ożęniwszy się z Maryą (iak tenże *Niesie-*
Siechniewiczowna *cki* mowi) z Siechniewiczowną, prokreował synow trzech,
Nicefora, Marciná y Jana. Nicefor Buderazki, Pułkownik
woysk Koronnych pod czas kozaczyzny, ożęniony z Eufe-
Hołowczycka miją Hołowczycką, miał dwoch synow Jeremiásza y Samue-
la, trzecią corkę Anastazyą. Marcin syn drugi Mikołaiá,
miał synow trzech, Iędrzeiá, Ianá, Eliásza, y corkę Anasta-
Rynarzewska zyą Rynarzęwska. Ian syn trzeci Mikołaiá, Pułkownik Or-
dynácyi Ostrogskiey, ożęniony z Łucyą (według *Niesiec-*
Bochdasewiczowna *kiego*) Bochdasewiczowną, miał syna Łukasza y Konstanty-
na. Łukasz Porucznikuiąc pod znakiem Pancernym Czapli-
cza, zginął ná woynie pod Cudnowęm. Konstanty Cho-
rąży Pancerny Woiewody Ruskiego, maiący corek dwie, Ka-
tarzynę y Barbarę. Ieremiászow syn Ián, miał zá sobą 1*mo*
Slepowrońska Slepowrońską, z ktorą spłodźił Pawła y Katarzynę, 2*do vo-*
Sokołowska *to* żył z Katarzyną Sokołowska, z ktorą miał Iozefa, Woycie-
cha, Romuálda, Pawła, y corki dwie, Annę y Agneszkę.
Miał tenże Ian syn Ieremiasza braci rodzonych dwoch, ie-
dnego w woysku Wacława, Orda grassuiąca zabiła, drugiego
Pawła, w niewolą wźięli. Od drugiego syná Niceforowego

Samue-

Samuelá, Piotr y Anastazyá wydana zá Tomásza Gumowskie- Gumowski
go: od Łukasza syna Ianowego Maryánna, Gabryelá Iuszko- Iuszkowski
wskiego żoná, z ktorey syn Łukasz. Corka Iana Katarzyna,
1*mo* Ładźe, 2*do voto* Łukaszowi Cichońskiemu, czy Ciechom- Cichoński
skiemu (według *Niesieckiego*) w małżęństwo dana. Barbara Esmunt
wydana pierwey Ianowi Esmuntowi, potym Mołodeckiemu. Mołodecki
Ian syn Ieremiászow, á wnuk Nicefora, prawnuk Mikołaiow,
miał synow czterech. Iozef z Anną Morską, spłodźił Joze- Morska
fa, Marcyannę, Katarzynę, Konstancyą, Franciszka, Salomeą,
Antoniego, Marcyánnę drugą, Wiktoryą, y Ignacego. Dru-
gi syn Ianow z Magdaleną Nielepcowną, spłodźił Iozefa, Te- Nielepcowna
ressę, Barbarę, Ignacego, Hippolita, Antoniego. Anna sio-
stra rodzona Iozefa, Mikołaiowi Bartkowskiżmu w małżeń- Bartkowski
stwo daná. Romuald z Sokołowskii syn Iana trzeci, brat Sokołowska
rodzony Iozefa, ná woynie zginął pod czas konfederacyi.
Tomasz naymłodszy miał za sobą Domicyllę Wirską. A- Wirska
gneszka náymłodsza siostra tychże, była 1*mo voto* za Mikoła- Koleśnicki
iem Koleśnickim, 2*do* zá Ożarewiczęm. Ożarewicz

Ian z Buderaża Buderazki, w Woiewodztwie Wołyń-
skim, Powiecie Krzemienieckim, ktory był Pułkownikiem
Ordynacyi Ostrogskiey, zostawił Testament uczyniony w ro-
ku 1657. dnia 10. Marca, gdźie opisuie, że wraz z Niceforem
rodzonym bratem starszym, w iednym woysku służyli Rze-
czypospolitey przeciwko nieprzyiaciołom Korony Polskiey,
pod czas Zołtowodzkiey, Korsuńskiey, Zbaraskiey, w niewo-
li był u Ordy w Nahaiu, w ktorey tam wszystko stracił, a
potym w rok przyszedł do domu. Syn Nicefora Ieremiász
odprawił batalią Zborowską, Beresteckę, Niemiecką, Budźia-
cką, áż do Piławieckiey. Ian syn Ieremiásza Wiedeńską, Zwa-
niecką, Bukowińską, Budźiacką, Niemiecką, aż do Podhaie-
ckiey, w Pułkach Koron: Xiążąt Ostrogskich, Konstantyna
Wiel. y Konstántynowicza, Władysława, Dominika, y innych
Predecessorow, iak świadczą dokumenta.

Jozef z Buderaza Buderazki, Łowczy Gostyński, syn Ia-
now, wnuk Ieremiászow, prawnuk Nicefora, praprawnuk
Mikołaiá, ná tychże usługach Rzeczypospolitey w woyskach
Koronnych, według potrzeby Oyczyźnie, nie wymownie
służący, pod czas przeszłey Konfederacyi po Krolu Augu-
ście II, był Rotmistrzęm z Woiewodztwa Wołyńsk: ná Sey-

 my,

my *Electionis* trzy razy Poſłem, iako też w Woiewodz: Wołyńskim *ad uſus Patriæ in Comitiis* nie poślednim, przez braterſkie affekta zoſtaiąc. Tá procedencyá, lubo ieſt w Trybunale Koronnym wyprowadzona y uznana, ná komprobacyą iednak doświadczeńſzą, przywodzę tu *Actus tranſactionum* w rożnych czaſach zapiſane. Iako to w Grodźie Krzemienieckim *de diligentia* dokumentow zagubionych *per hoſtilitates*, Roku 1661, *die 1ma Martij*, przez Marcina Buderazkiego. *Anno* 1649. *die* 13 *Octobr:* przez Teodora w Grodźie Łuckim. *Anno* 1700. *die* 5 *Julij* w Grodźie Kruświckim; y inſze tránſakcye, iako 1650 *die* 19 *Januarii*, w Grodźie Krzemienieckim dźiału, & 16 *Decembr:* tamże. 1672, *die 2da Februarii.* 1657. *die* 19. *Martii.* 1670. *die* 6 *Junii.* 1691. *die 5ta Xbris.* 1706. *die* 16. *Aprilis.* 1737. *die* 17. *Aprilis.* 1740. *die* 2. *Julii.* &c.

Sobieſzczańſcy — NAŁĘCZ *Herb*, ieſt opiſany *fol* 75. Nim pieczętuią ſię Stadłowie Sobieſzczańſcy w Woiewodztwie Lubelskim. Alexander y Mikołay dźiedźice wśi Sobieſzczan w Woiewodztwie y Powiecie Lubelſkim, iako świadczą tranſakcye *in Actis Lublinenſ: in ordine* dźiału y donacyi, z tych Mikołay z Tereſſą Wereſzczyńſką, (Wereſzczyńska) miał ſiedmiu ſynow, iako świadczą tranſakcye dźiału *in Actis Camenecenſibus Podoliæ per oblatam* podane, tego ſyn Waleryan Chorąży znaku Pancernego Staniſł: Rzewuſkiego, Hetmaná ná ten czas Polnego, w expedycyi woienney zá Nayiaśnieyſzego Krola Imći Auguſta II. pod Kamieńcem przeciwko Turkom, radą y orężem wſławiony. Miał zá ſobą N. Iaśińſką, (Jaśińska) z ktorą *procreavit* ſyna Szczęſnego, ktory całe życie ſwoie w ſłużbie woienney trawiąc, mężnie w tychże uſługach Rycerskich życie ſwoie ſkończył. Drugi ſyn Mikołaiá Jerzy, ktorego wſpominá *Nieſiecki tom:* 4 *fol:* 146. pod herbem *Rogala*, imię mu daiąc Tomaſz *ob malam informationem, 1mo voto* z N. Brzezicką, (Brzezická) *procreavit* corkę Konſtancyą, małżonkę Staniſławá Piotrowskiego, (Piotrowsk) z ktorym miałá ſynow dwoch, Alexandra Podſtolego Nowogrodzkiego, ktory miał za ſobą N. Ulewiczownę, (Ulewiczow) y Jozefa Towarzyſza znaku Pancernego Xcia Lubomirſkiego, Strażnika W. K. *2dô votô* tenże Jerzy z Anną Jemiłowską, ſioſtrą rodzoną (Jemiłowska) Adamá Kazimierza Jemiłowskiego, Sędźiego Grodzkiego Bełzkiego, miał dwu ſynow, Adama Miecznika

Kiio-

Kiiowſkiego, ktory wźiąwſzy *in ſociam vitæ* Wiktoryą Janiſzewſką, *procreavit* dwoch ſynow, Jozefa y Franciſzka, y corkę Annę (Janiſzewska) Szymoná Olſzańſkiego, (Olszańska) Staroſty Sołomeckiego małżonkę. Drugi ſyn Jerzego Antoni Piſarz Ziemſki Bełzki, Sędźia Kapturowy Bełzki *in anno* 1733. Poſeł od koła Rycerſkiego ná Seymie *Electionis* 1733, ktory z Maryánną Skawińſką (Skawińska) miał ſyná Franciſzka, y corek dwie, Helenę, á potym Agneſzkę w Zakonie Dominika S. w Bełzie, y Franciſzkę, á potym Cecylią także Zakonnicę teyże Reguły Dominika S. w Bełzie. Franciſzek zaś Łowczy Horodelski, wźiął *in ſociam vitæ* Maryánnę Mirecką, (Mirecka) ktora zoſtawiwſzy ſynow dwoch Mikołaiá y Spirydioná, umarła; tęn zaś Franciſzek zoſtał Zakonnikiem S. Franciſzka OO. Reformatow, wźiąwſzy w Zakonie imię Antoniego.

Sieprawſcy — Tymże *herbem Nałęcz*, zaſzczycaią ſię z *Sieprawic* Sieprawſcy, w Woiewodztwie Lubelſkim, dwie mile od Lublina ſytuowanych. Paweł Sieprawſki z Zuzanną Kubakowſką (Kubakowska) ożeniony. Wenceſław Sieprawski ſyn iego, w małżeńſtwie z Anną Swiecką (Swiecka) prokreował Janá, tęn wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie z Katarzyną *de Zimice* Boguſzowną, (Boguſzowna) ſpłodźił Mikołaiá Sieprawskiego, Miecznika Łukowskiego, żoná iego Marcyánna Klonowska, (Klonowska) ktora mu powiła Wiktoryná, y corek pięć, Wiktoryą, Salomeą, Brygittę, Maryánnę, y Elżbietę, ieſzcze w Panieńskim ſtanie zoſtaiące roku 1756. Kwitneło to imię zdawna w Woiewodztwie Lubelskim y Ruskim, w Woysku Koronnym Oyczyznie zaſłużone, iakoż y teraz *in ſua activitate* nie uſtaie z przyzwoitą ſtanowi ſwemu doſtoynością.

Rychłowſcy — *Nałęczow Rychłowſkich* procedencyą wyraziłem *à fol:* 84. tu kładę życie świątobliwe Franciſzka Rychłowskiego, wypiſane *ex monumentis Provinciæ Minoris Poloniæ Patrum Reformatorum in Conventu Leopolienſi ad S. Caſimirum, Anno Domini* 1756. *die* 5. *Januarii.* Venerabilis Pater Franciſcus Rychlovius (polonice) Rychłowski, in Palatinatu Siradiæ Illuſtriſſimo genere prognatus, boniſq; artibus apprimè excultus, primum in Obſervantina Provincia Minoris Poloniæ Religioni Seraphicæ nomen dedit, inqua ad perfectiora ſemper anhelans emensô ſtudiorum curriculô, ritè ſe traſtulit ad Reformationem noſtram annô ſalutis 1640. die 23. Aprilis,

Yyyyy2 in qua

in qua poſt annum deliberationis ſumma exemplaritate peractum, Lector inſtitutus, curſum Philoſophicum bis, Theologicum quinquies, idq; ſolus ut plurimum, áliis paſſim gravatus officiis cum ſummo auditorium fructu, cum palmari Religionis ornamento abſolvit. Per ipſum ſicuti ſtudia, & viri excultiſſimi, ita Religioſi eximia pietate inſignes creverunt, quos verbo pariter & ſanctiſſimæ converſationis exemplo ſcientiam Sanctorum edocuit. Ob raram prudentiam, optimumq; rerum uſum multoties Gvardianus, ter Diffinitor, ſemel Cuſtos Vocalis, bis Vicarius, ter Provincialis Miniſter electus, Provinciam hanc in ſuis principiis ad maxima incrementa perduxit, lapisq; fundamentalis ejuſdem audire meruit. Viſitationes ſuas pedeſter omnino etiam rigida hyeme abſolvit, unicô ſemper contentus viæ ſocio, eoque Laico, Fratre Felice Sturno, quem ex magna ſanctitate æſtimabat, omniumq; in & extra Patriam itinerum comitem eſſe voluit. In corrigendis Fratribus pro ſubjectorum, & fragilatatum qualitate; æquè manſvetus fuit, ac zeloſus. De moribus aliorum nec loqui, nec audire voluit (niſi ex officio cogeretur) Detractores ſignô, aut verbô ſæpius corripuit: Romæ cum voto in Generalibus Comitiis ſemel, & iterum, ſine pera, ſine peculio, ſine Tertiario pedeſter fuit, ibique glorioſè diſputavit.

Anno Domini 1660. de conſenſu Ordinarii Loci Roznoviæ diſputationem publicam obivit cum Arianorum Coryphæo Domino Viſſovati, & aliis ejuſdem fæcis Miniſtris, quos adeò doctè & ſubtiliter convicit, ut multi vinctas manus ei dederint, baptiſma receperint, & fidem Catholicam ſint amplexi. Tota hæc diſputatio ſcriptotenus conſignata reperitur in Archivo Provinciæ inſerta Actis P. Chryſoſtomi Dobroſielski, pro tunc Miniſtri Provincialis luculentiſſimum fidei, ac doctrinæ Patris Franciſci documentum. Otij juratus hoſtis, continuo libris conſcribendis, & prædicationi Verbi Divini incubuit, etiam itinerans, prout atteſtantur in lucem edita quatuor volumina in folio. Unum Concionum duplicatarum pro ſingulis anni Dominicis. Secundum priori aſſymbolum. Tertium, Concionum duplicatarum pro Feſtis. Quartum ſermonum triplicatorum, pro ſingulis Feſtis DEIPARÆ. In his omnibus ſtylus eſt gravis & Apoſtolicus, doctrina

ctrina ſolidiſſima, devotio mirabilis, quo circa Andreas Trebicius Cracovienſis Antiſtes uti ipſum virum Apoſtolicum diſtinctè æſtimavit, ita ejus pretioſa opera in magno numero imprimi voluit, Parochiſq; ſingulis ad manum eſſe præcepit, ut ex eis aquam ſapientiæ haurirent, & ſuis ovibus propinarent. Præter hæc multorum Principii, & Magnatum funebres exequias diſertiſſimis Concionibus adornavit, multos alios tractatus utiliſſimos, ſermones varios conſcripſit, nondum luci datos. Nihil porro dixit, ſcripſit, quod ferventi oratione non præveniret, aut opere non impleret. Tanta exinde ſui nominis æſtimatio fuit, ut Magnatum amor foret, & ad conſilia ſolemne oraculum. A Premyslienſi Epiſcopo Stanislao Zboński Examinator Cleri, & Viſitator amplæ Diœceſis inſtitutus, eam cum ſatisfactione Venerabilis Cleri pedeſter abſolvit, verbô ſalutis, & humilitatis exemplô ſingulos ædificavit, & ad ſectanda quæque optima perduxit. Præmysliæ ſimul egit Gvardianum, S. Th: Lectorem, & Prædicatorem Eccleſiæ Cathedralis, multosq; non ſolùm à via perditionis ad pœnitentiam, ſed etiam à Schiſmate Græco doctiſſimis, & zeloziſſimis prædicationibus ad unionem fidei perduxit. Tot interim, tantisq; laboribus intentus, tot fatigiis gravatus, ſuo corpori nec minimum domi, foriſq; indulſit, feriis ſextis decennio ab omni refectione abſtinuit, aliis temporibus modicô cibô, & potu ſimplicis cereviſiæ vires refecit, ad provectum ætatem vinum non bibit, etiam itinerans. In officiis quibusvis honorariis, panem oſtiatim mendicare, culinæ utenſilia eluere, Fratrum pedes lavare, ſolemne ipſi fuit. Erga proximos, imprimis afflictos, & infirmos tenerrima charitate ferebatur. Præmisliæ duos milites, Nobiles quidem, at inopes, multiſq; vulneribus ſaucios à quodam Schiſmatico, rigidiſſima hyeme, domô noctu ejectos in platea vix ſpirantes fortè offendit, quorum miſertus eos ad Conventum deportari fecit, omnia ægris neceſſaria providit, obſequia exhibuit uſquè dum perfectè forent curati, magno miſerorum ſolatio, maximo omnium fidelium exemplo, qui viderunt Eximium Virum oſtiatim pro illis mendicantem, ut haberent queîs curarentur, & ad propria bene proviſi remeare valerent. Cracoviæ cœcum à nativitate, nobilem, ſed pauperem Georgium Lucicium in Conventu aliquot annis fovit,

 ſuaq;

ſuaq; in cella materno pietatis affectu, quæq; illi obſequia im-
pendit. Paupertatem Evangelicam ſicuti in ſe arctiſſimam
ſervavit, ita in aliis ſartam, & ſalvam eſſe contendit, pretio-
ſa, vel curioſa è Conventibus ſuſtulit, nec paſſus eſt ullibi hanc
gemmam atrari. Meditationi rerum Divinarum jugiter ad-
dictus, potiſſimum Dominicæ Paſſioni recolendæ, quod ſan-
ctum exercitium nec itinerans unquam prætermiſit. Miſſæ
ſacrificio ita ſe perendie comparabat, acſi coram ſupremo Ju-
dice compariturus, multaſq; leucas emetiri quandoq; maluit
jejunus, quam à Sacrificio abſtinere. In hac porro ſanctiſ-
ſima occupatione mirabiliter à Domino ſervatus eſt vitæ ali-
quando. Contigerat namq; Patri Franciſco in aulico Ora-
torio Domini Comitis Szembek, Fundatoris Eccleſiæ Craco-
vienſis, dum Sacris operaretur, horribilem araneum in conſe-
cratum calicem decidiſſe, quod ut advertit, verbis Chriſti
confiſus, intrepidè araneum illum una cum Sangvine Chri-
ſti epotavit, finitâ Miſsâ meditationi, & gratiis agendis ſeſe
dedit, remq; Domino commendavit. Et ecce! inſvetum ſi-
bi motum ſternutationis ſenſit, organoq; narium araneum in-
tegrum adhuc viventem ejecit, ſtupente totâ aulâ, & DEI
mirabilia collaudante. Vice alterâ dum in eodem Oratorio
celebraret, famula quæ cellæ aromatariæ ac cellarii curam ha-
buit, ſubitò evocata ut vinum adferret, videns in aromato-
rio lagenam aquâ vino concolori plenam, vinumq; eſſe pu-
tans? (quæ tamen fuit in re, venenoſa arſenico infecta) ex
ea urceolo infudit, Miniſtro porrexit. Celebrans inconſcius
calici affudit, conſecravit, at in ſumptione epoto calice, ad-
vertens ex guſtu non eſſe vinum, mandavit ſibi indubiam af-
ferı materiam, quâ occaſione dum ſeriò res explorata fuiſſet,
compertum eſt aquam arſenici Patri Franciſco propinatam
fuiſſe, allatô verò vinô conſecravit ut debuit, Miſſamq; ab-
ſolvit, poſtquam dum ei foret aperta deceptio, omneſq; fu-
iſſent conſternati, ipſe Domino ſe commendavit, nullumq;
ſymptoma ſenſit, totaliterq; vitæ periculum evaſit. Jam di-
erum plenus lucubratoriis vacavit laboribus; & quia Medi-
corum judicio ex vita ſedentaria debilitatem virium, pulmo-
numq; oppreſſionem contraxit, viſum eſt majoribus Provin-
ciæ, ut rurſus agitabilem vitam duceret, tertiò proinde in
Miniſtrum Provincialem electus, quinquies circiter integram
Provin-

Provinciæ ſphæram pedeſter, & nudipes viſitavit. Pergens
verò ſub rigidiſſimo Jove in malignam febrem incidit. De-
cumbenti in oppido Magerow, ſubminiſtratus fuit à Fratri-
bus currus, quem præmiſſa totius vitæ exhomologeſi, & ſum-
pto de manu D. Parochi Sacrô Viaticô ægre conſcendit, per-
rexitq; juſto milliari, ſub villam Dombrovica, at febre inva-
leſcente, inſtantis mortis præſcius, in terra penes viam ſub-
ſtrato palliolo deponi petiit, Matutinaſq; horas à ſocio re-
citatas devotè audiit, dumq; Frater antiphonam illam (Eu-
ge ſerve bone &c. repetiſſet,) placidiſſimè animam ſuo Cre-
atori reddidit, ipſo die feſto S. Benedicti Abbatis, Anno ſalu-
tis noſtræ 1673, ætatis ſuæ 63. Religionis 33. aſſumptus ut
piè creditur in gaudium Domini ſui, cujus gloriæ totâ vitâ
ſuâ fideliſſimè militavit. Et ſicuti planè continuo Viatorem
egit, ita ſecùs viam exuvias corporis depoſuit. Captô lu-
gubri nuntiô de ſui Patris obitu Fratres Conventûs Leopo-
lienſis, tanquam Aquilæ ad locum ubi corpus illius fuit, con-
gregati ſunt, reverenterq; inter gemitus, & lachrymas de-
portari Leopolim procurârunt, famâ in totam civitatem ef-
fusâ, turbatim populus, qui Viri ſanctitatem noverant, obvi-
am effuſi, omnis Religioſorum cætus proceſſionaliter occur-
rentes, corpus defuncti Patris Franciſci ſumma devotione
exceperunt, ad noſtram Eccleſiam Sancti Caſimiri deduxe-
runt, ſuffragiis parentarunt, & maximo honore, ſanctitatiſq;
applauſu in tumulo Fratrum repoſuerunt. In funere ejus
quilibet habitum ejus tangere peroptabat. Reverendiſſimus
quidam Prælatus, vir magni judicii, tum præſens, altum ſu-
ſpirans, & mæſtis Fratribus compatiens, dixit: magnum de-
cus Diœceſis noſtra, & veſtra amiſit Reformatio! hoc meô ſæ-
culo non vidi in Polonia, niſi duos Viros Religioſos, pietate,
doctrinâ, humilitate, rigore Obſervantiæ, mortificatione ſui,
verbi Dei zelo, exemplo, charitate, ſtaturâ, & phyſiognomia
ſimiles, Patrem Gaſparum Drużbicki è Soc: JESU, & Patrem
Franciſcum Rychłowski Reformatum.

Brevi à morte ſua Pater Franciſcus devoto cuidam Frá-
tri in ſomni quiete apparuit veſtitu Epiſcopali indutus, bacu-
lumq; Paſtoralem geſtans in manu, ut qui Epiſcopali, planè
Apoſtolico muneri tàm ſtrenuè in vivis inſudabat, Epiſcopa-
le præmium in cœleſtibus obtinuerit. Corpus illius, licet in

 tumba

tumba aperta pluribus maneret nivibus, & ſtillicidiis obvium, ad hæc tempora integrum perſeverat, etiam cum ſalvo capillamento, in eodem habitu, in quo primùm fuit reconditum, aliquot abhinc annis, in aliam tumbam de ſuper contextam translatum.

OSTOIA *Herb* ieſt wyrażony w tym *tomie 2. fol:* 133,
Niedźwiecc. tu wyrażąm Niedźwieckich herbu *Oſtoiá* nie *Ogończyk*, iako
napiſał *Nieſiecki tom: 3. fol:* 353. ktorych wſpomina w Bełzkim Woiewodztwie, ci iednák *ab ævo* máią ſwoie dźiedźiſtwa w Mazowieckim, Ziemi Łomżyńskiey. Jakub Niedźwiecki *bonorum villæ Niedźwieck hæres*, w tymże Woiewodztwie
Tyznowſka y Ziemſtwie ſytuowanych, ożęniony z Ewą Tyznowską, ſpło-
Radgoſka dźił Staniſłáwá máiącego *in votis* Radgoſką *ſterilem*, Iacka od ktorego niżey procedencyá, y Kázimierzá ożęnionego z
Szumowſk. Máryánną, Grzegorzá Szumowſkiego corką, ktorych ieſt potomſtwo. Jacek Podſtarośći y Sędźiá Kolneńſki, wſzedł w
Mieczkowſka kontrákty dożywotnie z Petronellą Mieczkowſką Sędźiánką
Ziemſką Łomżyńſką, z Máryánny
Grodźicka Grodźickii urodzoną, ktorá powiła Páwłá Jozefá Piſárzá y Łowczego pierwey Grodzkiego Zydaczewſkiego, potym Piſarzá Grodzkiego Przemyſkiego teráźnieyſzego Ziemskiego 1757; tęn ożęniony z
Karwowſk. Klárą Kárwowską Piſárzowną Grodzką Przemyślską, z nich
Kruzer potomſtwo, Ioánná elokowána zá Kruzerá Stároſtę Báchwi-
Łążyńſki ckiego, teraz Kázimierzá Łążyńskiego Stárościcá Dumánowskiego máłżonká. Drugi ſyn Jácka Antoni Niedźwiecki, od ktorego Jozef w dźiecińſtwie; trzeci Iozef, czwárty Florján *ſteriles*; y corek dwie, Kátárzyna Kárwowska z potomſtwem,
Gorska y Máryánná Gorska *ſterilis*.

POBOG *Herb*, ieſt wyrážony w tym *tomie 2. fol:* 188, tu kłádę krotką geneálogią do tego herbu náleżącą.
Rymaſzewſcy Rymaſzewski y Remiſzewski ſą herbu Pobog, oráz iednego ſą domu, bo obadwá te domy od iednego domu, to ieſt od Romieſzow poſzły, o ktorych *Nieſiecki* w ſwoim Herbárzu *tom: 3: fol: 856. hæc formalia napiſał: W. Xięſtwie Litewſkim w Powiecie Lidzkim kwitnęła niegdy można familia Remieſzow dźiedźicow na Lipniſzkach.* Z tych Remieſzow przenioſſſzy ſię niektorzy ná Podlaſie blisko Mazowſzá, Remiſzewskiemi przezwali ſię y teráz piſzą ſię ná Remiſzewie Remiſzewſcy. Drudzy záś w Litwie rozmnożywſzy ſię z Remieſzow Rymaſzewskiemi

wſkiemi ſą nazwani, z ktorych Jakub Rymaſzewſki ſłużył pod Pancerną chorągwią. Drugi także Jakub Tomaſza ſyn w chorągwi Pancerney zoſtaiąc, pod Kamieńcęm Podolſkim ná utarczce zá wiarę, prawo y Krola z Turkiem na placu poległ. Adam Rymaſzewſki w Oſzmiańſkim má ſwoię poſſeſſyą. Są także y na Podolu Rymaſzewſcy w Wilkomirskim tegoż herbu. Remiſzewſcy zaś herbu *Jelita* w Sieradzkim Woiewodztwie, wątpię bardzo ieżeli y ci tákże nie od Remieſzow pochodzą, o ktorych ſzeroko piſze *Nieſiecki tom: 3. fol.* 869. Laurenty Rymaſzewſki *Ordinis S. Baſilii Magni*, z *Godycka*
Godyckii urodzony, y brat iego, maią przydomek Remieſz. *Czechowicz*
Dom Czechowiczow z niemi zkolligacony, bo Czechowi- *Kolligaci*
czowna Cześnikowna Oſzmiańska, ieſt zá Rymaſzewſkim, także Minkowſkich, Chłopickich, bo y Błopicka także żyie zá Rymaſzewskim w małżęńſtwie 1757 roku; Mikulſkich także, bo w Nowogrodzkim, ſioſtra przerzeczonych braci rodzona ieſt w małżęńſtwie zá Mikulſkim.

PUŁKOZIC *Herb*, ieſt wyrażony w tym *tom: 2. fol:* 260,
pod ktorym zacząłęm piſać geleálogią Ligęzow Niewiaro- *Niewiarowſcy*
wſkich *fol* 263, gdźie iż niektore *irrepſerunt* errory; zaczęm ponawiam tęż procedencyą, od Walentyná niegdy Leonarda Niewiarowſkiego ſyná, Pułkownika woyſk Koronnych, dobr Niewiarowo, Nowoſiołki y inſzych, w Woiewodztwie Podlaſkim, Ziemi Bielſkiey, Powiecie Tykocińſkim ſytuowanych dźiedźica, ktory *procreavit* Felixá y Staniſławá *ſterilem*. Felix Pułkownik woyſk Koronnych o-
żęniony z Iezierſką, zrodźił ſześciu ſynow, Páwła, Jerzego, *Iezierſka*
Staniſłáwá, Stefaná, Felicyana, y Janá Zacharyáſza dwoygá imion, y dwie corki, Annę Koſubſką, y Alexándrę Piwnicką *ſteriles*. 1. Paweł *Præfectus ſylvaturæ Merecenſis*, o-
żęniony z Anną Kraſińſką Woiewodzanką Płocką, prokre- *Kraſińſka*
ował Chryſtofora ożęnionego z Zofią Fronckiewiczowną, od *Fronckiew.*
niey Ian, Jerzy, y Páweł Niewiarowſcy. 2. ſyn Felicyána Ierzy Referendarz W. X. Lit: *ſterilis*. 3. Stániſław Kánonik Kátedralny Płocki. 4. Stefan Pułkownik woysk Koronn: ożęniony z Máryánną Tryźnianką miáł dwu ſynow, Stefaná y Stániſłáwá. Stefan Stolnik Lidzki wſzedłſzy w dożywo-
tnią przyiaźń z Máryánną Mokrzecką, *1mo votô* Brzoſtowską, *Mokrzecka*
ſpłodźił Antoniego Chorążego Czerniehowskiego, ktory z

Iarużelski Tereſſą Iárużelską, niegdy Wenceſławá Iarużelskiego Chorążego Ziemi Bielskiey corką, *procreaverunt* Stániſławá Pułkownika *Cohortis Haſtatæ* Xiążęciá Czártoryiskiego. Stefaná Rotmiſtrza I. K. Mci, Franciſzka Chorążego Czerniehowskie- *Karwowska* go, y corkę Annę *1mo voto* Karwowska, z ktorym bezdźietną, *2do* z Iozefem Potockim Podczaſzym Sądeckim, ieſt Tereſſa y Regina corki. Sioſtra Antoniego poślubiona *1mo vo-* *Karwowſki* *Burzyńſki* *tô* Staniſławowi Karwowskiemu, *2do* Burzyńskiemu, z ktorym Stefan Chorąży *Cohortis haſtatæ*. Staniſław Niewiarowski, brat Stefaná Stolnika Lidzkiego wyżey wſpomnione- *Maſalſka* go, Stároſtá Budrowiecki, poſtanowiony z Teodorą Maſálską, *procreavit* Franciſzka Pułkownika woysk Koronnych bez- *Lazniewſka* dźietnego, y Konſtancyą Łaźniewską Starościankę Promecką, od ktorych Maryánna. Inni ſynowie Felixa Niewiarowskiego, Pułkownika woysk Koronnych, od Iezierskii, Felicyan ná świecie, w Zakonie Swiętoſław, Ian Zacharyáſz z Otską żoną ſwoią, mieli Franciſzka, Walentego, Annę y Zofią. Ze zaś był dom ieden Ligęzow y Niewiarowskich, oczywiście piſze o tym *Okolſki tom: 2. fol: 480. & ſequen.* iákom wyraził *tom: 2. fol. 267.*

Wielowieyſcy Tegoż herbu ſą Wielowieyſcy w Woiewodztwię Krakowskim, Dom ſtarodawny: początek maią od Zámku Trzeblin nazwanego; nad Wielką Wśią ná gorze nad ſamym Dunaycem, w Powiecie Sądeckim leżącego, y z tego niegdyś Ian Wielowieyski Káſztelan Krákowski, *ut ajunt Privilegia teſte Okulſcio*, Hrabia na Trzeblinie piſał ſię: był także Marcin Wielowieyski Woiewoda Kaliski, od ktorych rozrodźili ſię *in ſtirpes*, y podźielili wſiami pod tymże zamkiem Trzeblin leżącemi, iako to Wielką-Wśią, od ktorey nazwani Wie- *Serafinowſcy* lowieyſcy; Serafinowice, od ktorey Serafinowſcy; Zamoście *Zamoyſcy* *Błońſcy* od ktorey Zamoyſcy; Błonie, od ktorey Błońſcy; Wolá, od *Wolſcy* ktorey Wolſcy. Herby tylko niektorzy ſobie po odmieniawſzy, przezwiſka ſwoie prowadzą. Dowodem prawdy ieſt to, że wśie pomięnione, pod tymże Zamkiem w okoliczy leżą. Wieku ſzeſnaſtego teyże Wielkiey-Wśi z zamkiem y wśiami do niey náleżącemi, był ſamoiedynym dźiedźicem, Marcin Wielowieyski, ktory miáł ſynow ſześciu: Janá, Stániſławá, Przecława, Hieronima, Stefaná y Szczeſnego. Z tych od Przecława idą wieku tego żyiący, iako to Dominik Komornik

Grani-

Graniczny y Piſarz Grodzki Krakowſki, á w roku 1749. z tegoż Woiewodz: Deputat; Michał Iezuita brat iego rodzony, ktorych był Ociec imięniem Stániſław. Item Religian Stolnik Pilznieńſki, y Alexander Podſtoli Kiiowski; ktoych Ociec Ian, á tych wſzyſtkich Dźiad Piotr, ſyn Przecławá, od Hieronimá, iako y Stefaná idą inni, teraz żyiący, iáko to Jan w Bełzkim, á Michał w Podlaſkim, tákże Woyciech w Krakowſkim mięſzkaiący. Ci wſzyſcy *Religionis Catholicæ*. Szczeſny zaś *in celibatu* umarł, od innych zaś głow idą *Evangelicæ profeſſionis*, iáko to dźiś żyiący Marcyan y Ian, Stániſława ſynowie. Adam Alexandrá ſyn, także Andrzeia y Alexandrá drugiego potomſtwo, wſzyſcy w Woiewodztwie Krákowſkim mięſzkaiący, od pomięnionego Marciná Wielowieyſkiego Wielkiey-Wśi, y innych pod zamkiem Trzeblin leżących dźiedźica rozrodzeni, po inſzych maiętnościach oſiadli. Są y drudzy Wielowieyſcy w Wielkiey Polſzcze, ktorzy ſobie zá herb Rożą obrali, y niektorzy, czyli errorem, czyli z umyſłu, zá O, literę E, w przezwiſku záżywaią, y piſzą ſię Wielewieyſcy, z iakiey racyi? tego przy nich wiádomość y explikacyá zoſtaie. Nie dáwno zmarły Xiądz Biskup Kambizonopolitański, podpiſował ſię Wielewieyski.

PRUS *primò Herb*, ieſt wyrázony w tym *tom: 2. fol: 238*, do niego náleżą Szumáńczowſcy, ktorych procedencyą po- *Szumańczowſcy* łożyłęm *à fol: 244*, ále w niey nie wſpomniáłem Ignacego Szumańczowskiego Podſtolego Podolskiego zaſług, y że *inivit vota matrimonialia* z Anną Kraſińską, Antoniego y Barba- *Kraſińſka* ry Zielińskii, Káſztelanow Zakroczymskich corką, od ktorego ieſt *proles*. Tęn *in anno* 1748, był z Woiewodztwá Podolskiego Deputatem ná Trybunał Koronny; zaś *in anno* 1754. był Poſłem z tegoż Woiewodztwa ná Seym Ordynaryiny Warſzawski. Tychże herb opiſałęm *fol: 238*, ále nie dołożyłęm tego, co *Nieſiecki tom: 3. fol: 741.* wyraża. Zowie ſię tęn herb iná- *Opiſanie Herbu.* czey *Turzyma*, iako z Baſzkoná Okolski dowodźi. *Paprocki w Gniaźdźie* Krzyż kładźie táki, że popráwym boku, iedney połowy nie doſtáie, y rozumięm, że tak bydź powinno, bo go, iakom widźiał, tak niektorzy herbu Prus Familiánći kſztałtuią, y ſam ták Paprocki, iako y Okolski, gdy herby Prus *2do* y *3tio* opiſuie, ktore od herbu Prus *1mo* ſwoy początek wźięły, ná

ły, ná prawym boku, że połowy Krzyża nie powinny mieć, świadczą.

RAWICZ *Herb*, ieſt opiſany w tymże *tom: 2. fol: 277*, y daley, że iednák żaden z naſzych Autorow nie wyráża oczywiście, ktory imięniem Krol Angielski był Oycem pozoſtałey Krolewny, y bratem iey; z Czeskich y Niemieckich Hiſtoryi doczytáwſzy ſię, w Xiążce pod tytułęm: *Zywot Oyca S. Benedykta XIII*, wyrażąm dlá ciekáwośći, iż Kanut imięniem był Krol Angielski, długo panuiący y rezyduiący w Londynie, Ociec pozoſtałego Swenona Krolewicza Angielskiego y śioſtry iego Klotyldy, ktora w turmę do Niedźwiedźia na pożarcie była wtrącona od brátá pomięnionego, dla zázdrośći wielkich bogactw, przez Oyca teſtamęntem iey legowánych, udaiąc przed dworem, iakoby Klotyldá zábráwſzy kleynoty y złoto w gotowiźnie wſiadłá w okręt y z oyczyzny upłynęła, zá ktorą ná pozor wyprawił w pogoń, á gdy iey nie znaleziono, niby pomięſzany żalęm, kazáł całego zamku ściany obić kiręm, iakoby ná znak żáłoby po ták kocháney śioſtrze, lubo tey był nádźiei, że iuż nie żyie w więzieniu; posłał zátym do sklepu, aby ſługa włoſy zebrał ná perukę, á poſłaniec obaczywſzy żywą Pannę, ktora przez dni 6. ſprawą Boską zachowana była, uciekł, y kluczy odbiegłſzy oznaymił o tym Pánu; tá czym prędzey ochełznáwſzy złotymi wſtęgámi y złotym páſęm niedźwiedźia, y wſiadłſzy ná niego, oczy y ręce ku Niebu podnioſłſzy, w rynek cugle iego z kierowáła, ktorą obaczywſzy ludźie po mieście krzyk wielki uczynili: poſpolſtwo zewſząd ſypało ſię gminęm, iáwną poruſzone łaski Boskiey przyczyną: inni ſpieſzyli do Kośćioła BOGU dźięki czyniąc: O czym dowiedźiáwſzy ſię Sweno, zábiega w otwartey bramie Krolewnie, ktorą obaczywſzy zmięſzany y ſłowá przerzec nie mogł, upadłſzy miłośierdźia żebrze y prośi &c. iako na karcie 278. y 279.

REGESTR

REGESTR

HERBOW, DYGNITARZOW, HERBOWNYCH, y PROCEDENCYI, w TOMIE II. HERBARZA TEGO *ZNAYDUIĄCYCH SIĘ.*

Laſota

Ad M. D. G. B. V, M. H. OO. SS. Venerationem.

Errores non ſunt allegandi, ſed corrigendi, ſi qui tamen Volumen irrepſerunt noſtrum; benevolum Lectorem deprecamur, pro Typographorum delinquentia.

